

Informazioni su questo libro

Si tratta della copia digitale di un libro che per generazioni è stato conservata negli scaffali di una biblioteca prima di essere digitalizzato da Google nell'ambito del progetto volto a rendere disponibili online i libri di tutto il mondo.

Ha sopravvissuto abbastanza per non essere più protetto dai diritti di copyright e diventare di pubblico dominio. Un libro di pubblico dominio è un libro che non è mai stato protetto dal copyright o i cui termini legali di copyright sono scaduti. La classificazione di un libro come di pubblico dominio può variare da paese a paese. I libri di pubblico dominio sono l'anello di congiunzione con il passato, rappresentano un patrimonio storico, culturale e di conoscenza spesso difficile da scoprire.

Commenti, note e altre annotazioni a margine presenti nel volume originale compariranno in questo file, come testimonianza del lungo viaggio percorso dal libro, dall'editore originale alla biblioteca, per giungere fino a te.

Linee guida per l'utilizzo

Google è orgoglioso di essere il partner delle biblioteche per digitalizzare i materiali di pubblico dominio e renderli universalmente disponibili. I libri di pubblico dominio appartengono al pubblico e noi ne siamo solamente i custodi. Tuttavia questo lavoro è oneroso, pertanto, per poter continuare ad offrire questo servizio abbiamo preso alcune iniziative per impedire l'utilizzo illecito da parte di soggetti commerciali, compresa l'imposizione di restrizioni sull'invio di query automatizzate.

Inoltre ti chiediamo di:

- + *Non fare un uso commerciale di questi file* Abbiamo concepito Google Ricerca Libri per l'uso da parte dei singoli utenti privati e ti chiediamo di utilizzare questi file per uso personale e non a fini commerciali.
- + *Non inviare query automatizzate* Non inviare a Google query automatizzate di alcun tipo. Se stai effettuando delle ricerche nel campo della traduzione automatica, del riconoscimento ottico dei caratteri (OCR) o in altri campi dove necessiti di utilizzare grandi quantità di testo, ti invitiamo a contattarci. Incoraggiamo l'uso dei materiali di pubblico dominio per questi scopi e potremmo esserti di aiuto.
- + *Conserva la filigrana* La "filigrana" (watermark) di Google che compare in ciascun file è essenziale per informare gli utenti su questo progetto e aiutarli a trovare materiali aggiuntivi tramite Google Ricerca Libri. Non rimuoverla.
- + *Fanne un uso legale* Indipendentemente dall'utilizzo che ne farai, ricordati che è tua responsabilità accertarti di farne un uso legale. Non dare per scontato che, poiché un libro è di pubblico dominio per gli utenti degli Stati Uniti, sia di pubblico dominio anche per gli utenti di altri paesi. I criteri che stabiliscono se un libro è protetto da copyright variano da Paese a Paese e non possiamo offrire indicazioni se un determinato uso del libro è consentito. Non dare per scontato che poiché un libro compare in Google Ricerca Libri ciò significhi che può essere utilizzato in qualsiasi modo e in qualsiasi Paese del mondo. Le sanzioni per le violazioni del copyright possono essere molto severe.

Informazioni su Google Ricerca Libri

La missione di Google è organizzare le informazioni a livello mondiale e renderle universalmente accessibili e fruibili. Google Ricerca Libri aiuta i lettori a scoprire i libri di tutto il mondo e consente ad autori ed editori di raggiungere un pubblico più ampio. Puoi effettuare una ricerca sul Web nell'intero testo di questo libro da <http://books.google.com>

This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

GoogleTM books

<https://books.google.com>

HDI

Hw 2RG7 K

KE 38361

Harvard College
Library

THE BEQUEST OF

Charles R. Lanman

PROFESSOR OF SANSKRIT

1880-1926

A

COMPREHENSIVE GRAMMAR
OF THE
SINHALESE LANGUAGE,

Adapted for the use of English Readers
and Prescribed for the Civil Service Examinations.

BY

ABRAHAM MENDIS GUNASEKARA,

*Member R. A. S., Ceylon Branch;
Interpreter Mudaliyār to the Registrar-General of Ceylon.*

"The Sinhalese language is one well worth acquisition not only by those whose calling or profession renders it necessary, but by persons of linguistic tastes, for the sake of a knowledge of its wonderful and beautiful structure, allied closely as it is to the great Indian Classic tongue, and of which structure acquaintance with European languages, with Greek and Latin and the Semitic tongues, affords no idea."

COLOMBO:

G. J. A. SKEEN, GOVERNMENT PRINTER, CEYLON.

1891.

191 38361
2200.445.5

HARVARD COLLEGE LIBRARY
FROM THE ESTATE OF
CHARLES FRANCIS LAMMAN
MARCH 15, 1941

Presented to H. C. Warren Esq.
U. S. A.
by his friend W. Subbitt, P. S. M.
High Priest, Ceylon.

Dedicated, by Special Permission,

TO

HIS EXCELLENCY

SIR ARTHUR ELIBANK HAVELOCK, K.C.M.G.,

Governor and Commander-in-Chief in and over the Island of

Ceylon, with the Dependencies thereof,

&c., &c., &c.,

IN TOKEN OF PROFOUND RESPECT FOR HIS EXCELLENCY AND OF

DEEP GRATITUDE TO THE CEYLON GOVERNMENT

FOR PATRONISING THIS WORK,

BY

THE AUTHOR.

PREFACE.*

THE absence of a comprehensive Grammar of the Sinhalese Language suited to the requirements of English readers suggested to me some years ago the desirability of preparing such a work.

The manuscript was completed in June, 1885. In 1888 sanction was obtained for its being printed at the Government Press. Since then various causes have delayed its issue.

Whatever leisure I have been able, as a Government Official, to devote to literary work, has not been spared in a conscientious endeavour to render the book worthy of its object. I humbly trust that my efforts have not been altogether unsuccessful.

In the preparation of the present Grammar I have availed myself of several works on Sinhalese Grammar, by both ancient and modern authors. It has been written in a form best adapted to suit those who are familiar with European Grammars. Owing to the multiplicity of examples and explanations, and the introduction of some matter not perhaps strictly appertaining to the province of a Grammar, but likely to be of use, its scope has exceeded the bounds originally contemplated.

I have to acknowledge my deepest obligations to several gentlemen who have encouraged and aided me in my labours.

Dr. R. ROST, C.I.E., the accomplished Librarian of the India Office, ever an unselfish and devoted friend of all

* Preface = *Sanjñāpanaya* සංකල්පනය or *Vijñāpanaya* විකල්පනය.

engaged in Oriental studies (at whose suggestion I ventured to seek the support of the Ceylon Government), has helped me much by sound advice, and has watched the progress of the Grammar with much interest. The Hon. Sir A. H. GORDON, G.C.M.G., late Governor of Ceylon, with that generous readiness to encourage native literature which has always distinguished him, sanctioned the issue of the book from the Government Press. Mr. J. H. DE SARAM, District Judge of Galle and Member of the Board of Civil Service Examiners, has viewed the publication of the work with favour. At the hands of my tutor, WASKAÐUWE SUBHÚTI TERUNNANSE, P.N.M., the well-known learned priest, I have received material aid. Mudaliyár B. GUNASEKARA, Chief Translator to Government, among the foremost of Sinhalese scholars, has kindly assisted me throughout the progress of the work.

To Mr. H. C. P. BELL, Archæological Commissioner and Honorary Secretary of the Ceylon Branch of the Royal Asiatic Society, I owe a special meed of thanks for the ungrudging assistance he has rendered me, by snatching time in the midst of his own laborious duties for a very scrutinizing revision of the proof sheets from the commencement.

Lastly, I desire to tender my warm thanks to Mr. G. J. A. SKEEN, the Government Printer, for the pains he has taken personally in connection with the printing.

Colombo, September, 1891.

A. M. G..

CONTENTS.*

	PAGE
Dedication ...	iii
Preface ...	v
Index of Contents ...	ix
Hints to Students ...	xvi
Introduction ...	1
Orthography ...	3-66
Alphabet, &c. ...	3-41
Transliteration ...	29
Phonetic Rules ...	41
Mistakes in Orthography ...	66
Etymology ...	66-411
Noun—classification, &c. ...	67
Gender ...	70
Number ...	82
Person ...	88
Case ...	88
Table of Case-endings ...	96
Declension ...	97
Adjective ...	137
Numerals—declension, &c. ...	144
Article ...	150
Pronoun—declension, &c. ...	154
Honorifics ...	175
Verb ...	177
Voice ...	178
Mood ...	181
Gerund or Verbal Noun ...	188
Participle ...	189
Participial Adjective ...	192
Tense ...	193
Number ...	198
Person ...	198
Tables of Inflectional Endings of Verbs ...	198
Principal Parts of Verbs ...	208
Conjugation ...	219-292
Irregular and Defective Verbs ...	237
Auxiliary Verbs ...	292
Compound Verbs ...	294
Verbal Honorifics ...	298
Adverb ...	300
Preposition ...	309
Conjunction ...	311
Interjection ...	312
Prefixes ...	314

* Contents = *Sūcchipatrāya* සුචිපත්‍රය or *Paṭṭana* පටුන.

	PAGE
Particles ...	316
Composition or Compound Words ...	323
Derivation ...	335
Onomatopœtic Words ...	387
Suffixes and Derivatives ...	389
Reduplication of Words ...	396
Synonyms ...	399
Homonyms ...	406
Elevation and Degeneration of Words ...	407
Some useful Words ...	409
Syntax ...	411-475
Classification of Sentences ...	412
Cases, &c. ...	417
Adjective ...	433
Pronoun ...	434
Verb ...	435
Reported Speech ...	439
Conjunction ...	439
Correlative Expressions ...	440
Order of Words in a Sentence ...	440
Colloquial Sinhalese ...	442
Analysis ...	443
Parsing ...	446
Idiom ...	446
Punctuation, &c. ...	470
Comparison of Classical and Colloquial Sinhalese ..	471
Index of Words ...	476

INDEX OF CONTENTS.

[Numbers with p. prefixed indicate the pages ; others, the sections.

f = foot-note.]

Adjective : definition of 119 ;
division of 120 ; sub-divisions
of 121

qualitative—122

verbal—122, 179, 202, 250, 252

quantitative—123

cardinal numeral—123 *a*

indefinite numeral—123 *a*

demonstrative—124

definite article 124 *a*, 135

indefinite article 124 *a*, 135

pronominal—124 *b*

interrogative—124 *c*

ordinal numeral—124 *d*

inflection of 125

comparison of 126–127

nouns used as—120, 327

endings of p. 144, 179, p. 232 *f*,
p. 277 *f*.

syntax of 326–327

Adverb : definition of 204

formation of 205

nouns used as—p. 301

classification of 206

of time p. 301

„ place p. 303

„ arrangement p. 305

„ repetition p. 305

„ manner p. 306

„ time, &c., expressive of doubt,
&c., p. 306

„ quantity or degree p. 306

„ affirmation and negation
p. 307

„ cause and effect p. 308

comparison of 207

endings of 205, p. 303, p. 302 *f*,
p. 304 *f*.

Alphabet : definition of 2

E|u and mixed—7–9

vowels and consonants of E|u—8

remarks on E|u—pp. 4, 6

vowels and consonants of the
mixed—9

Sanskrit—p. 5

remarks on the Sanskrit and
mixed—p. 5

combination of letters 10

complete inflected—pp. 8, 9

symbols of vowels and their
names 11

compound letters pp. 12–15

remarks on—pp. 13, 16

formation of compound letters
pp. 17–19

mode of writing letters (plate) 38

classification of letters—20–28

formation of sounds 29–30

mode of reading letters 31

sounds of letters 32

names of letters 34

a new letter to represent “f” 35

Pali—p. 347 *f*.

Tamil—p. 356 *f*.

(*Vide* under Letters.)

Analysis 349–351

Apposition — words put in
288, 322

Article 135 ; some peculiar
modes of denoting it 137

declension of nouns with the
indefinite—138

definite—140

indefinite—135–140

peculiar uses of—139, 141, 142

Bases or Crude Forms

of nouns and their application
91

of verbs 190

(*Vide* under Derivation.)

Case : definition of 97
 enumeration of 98
 definitions of the cases 99, 102, 104, 106, 108, 110, 112, 113, 114
 nominative—99-101, 273-289, 325
 accusative—102-103, 290-301, 325
 instrumental—104-105, 302-304
 auxiliary—106-107, 305-308
 dative—108-109, 309-312
 ablative—110-111, 313-316
 genitive—112, 317-322
 locative—113, 323-324
 vocative—114, 347 h
 — relation or Kāraka 115
 — endings 116, (246-252)
 — absolute 325

Classical and Colloquial
 Sinhalese, comparison of 362

Composition or Compound Words :

definition of 213
 classification of 214
 case compounds 215, (irregular) p. 328; an unclassified list of p. 329; unelided—216
 adjectival compounds 217
 collective compounds 218;
 remarks on—p. 332
 indeclinable (or adverbial) compounds 219
 relative (attributive, or possessive) compounds 220

Conjugation 194, 195.
 (*Vide Verb.*)

Conjunction 209, 304, 344-345

Consonant—*Vide Alphabet*

Correlative Expressions 346

Declension : division of words for the purpose of—117
 remarks on pp. 98, 99, 127, 134
 of masculine nouns pp. 98-118
 „ nouns with honorific endings pp. 118, 126,—with the indefinite article 138
 „ feminine nouns pp. 119-126
 „ inanimate nouns pp. 126-135
 „ abstract nouns p. 135
 „ verbal nouns pp. 136-137
 „ numerals 132-133
 „ pronouns pp. 161-173
 (*Vide Noun and Pronoun.*)

Definitions (*Vide* under the different headings.)

Derivation : radicals (roots) 221

number of roots in Eḷu, Pali, and Sanskrit 222

classification of radicals 223

method of deducing radicals 224

characteristic features of Eḷu words as compared with Sanskrit and Pali 225

list of (verbal) roots 226

„ nominal bases 227

origin and development of Sinhalese 228

mode of deriving Eḷu words p. 348

comparison of Eḷu with Indian Aryan languages p. 349

of some important words, &c., 229

derivatives differing only in form 230

— by means of suffixes 246-252
 (Consult Index of Words to find out the derivation of any particular word.)

Dutch, naturalised and derived words from 236

English, naturalised and derived words from 237

Etymology, pp. 66-411; definition of 72

Figures, Sinhalese (plate) 130

Fractions, how to express 131

Grammar, definition of 1
 division of 5

Gender 81-88; modes of denoting—82

of inanimate objects 83-86, 88

common—87

remarks on—p. 71

Gerunds or verbal nouns 172
 (*Vide* under Verb.)

Handwriting (plate) 39

Homonyms 257

Honorifics of substantives

150, of verbs 203; 285

some words used as honorifics p. 105 f

Idiom : importance of 353

idiomatic sentences 354

idiotisms 355-360

Inscription (very old) p. 4
Interjection, list of (comprising words used in calling animals, &c.) 210
 reduplication of p. 314
Letters : definition of 2
 proper use of pp. 31-41
 a letter to represent "f" 35
 mode of writing—38-39
 origin of 41
 (*Vide* under Alphabet.)
Malay—words naturalised and derived from 239
Maldiv language, affinity of Sinhalese to 232
Mistakes in Orthography 71
Mood—*Vide* Verb.
Nasalisation 70
Nipata 204-210, 212
Noun : definition of 74-78
 classification of 75-79, 117
 inflections of 80
 bases of 91
 verbal—*Vide* Verb
 endings of p. 68, 79, p. 71, p. 72, p. 75, p. 78, p. 82, p. 83, p. 86, 99, 102, 104, 106, 108, 110, 112, 113, 114, 116, 134, p. 136, p. 350 *f.*
 used adjectively 120
 (*Vide* under Gender and Declension.)
Number 89-95, 185
 modes of forming—92-93
 of abstract nouns and nouns denoting natural productions 94-95
 plural of proper nouns 79
 plural of numerals 134
 Syntax of 276, 278-284
Numerals 128
 Sinhalese figures (plate) 130
Orthography pp. 1-66 ; definition of 6
 mistakes in—71
Pali : alphabet p. 347 *f.*; naturalised words from—238
Parsing 349, 352

Participial Adjectives
 122, 179, 202
Participles : present—174
 past—176
 anomalous forms of—178
 (*Vide* under Verb.)
Particles (indeclinable) 73,
 211-212, p. 140, p. 143,
 p. 156, p. 157, p. 158, p. 160,
 p. 172, p. 182, 173, p. 241 *f.*
Parts of Speech 4, 73
Person 96, 186
 Syntax of 274, 276, 280, 287,
 338-339
Phonetic rules 47-69
 elision 48
 substitution 49
 augmentation 50
 assimilation 51-53
 reduplication 54, 353
 metathesis 55, 299, 341
 elongation 56
 abbreviation 57
 combination 58-69, 135
Portuguese—words naturalised from 235
Prakrits p. 348.
Prefixes 211 ; forms of certain—p. 316
Preposition : list of 103, 105, 107, 111, 113, 208, 300, 304, 307, 310, 316
 use and the origin of—p. 310
 words having the force of—p. 311
Pronoun : definition of 143
 classification of 144
 personal—144
 demonstrative—144
 interrogative—144
 indefinite—p. 156
 possessive—p. 157
 definitive—p. 157
 reflective—p. 158
 adjective—p. 159
 relative—145
 distributive—146
 application of 149
 endings of p. 164, p. 167, p. 172
 Syntax of 328-329

- Pronunciation** 33
- Punctuation, &c.**, 361
- Reported speech** 242-243
- Rodiyas**, words used by 240 *b*
- Root**—*Vide* Derivation.
- Sandhi**, rules of 60-69
- Sanskrit**: alphabet p. 5
— words, how introduced into the language 238
- Sentence**: definition of 3
classification of 264-272
order of words in a—347
- Spelling**: mistakes in 71
alters the meanings of words 42
- Subject and predicate** 261-263; when they are omitted 262, 263, 286
- Subject and agreement**—
nominative case 273-289
- Suffixes** (endings)—*Vide* under the different parts of speech; pp. 389-396
definition of suffix 243
derivation of some—229
 " by means of—pp. 389-396
Taddhita—and derivatives 246
Kridanta— " 249
- Syllables** 40
- Synonyms** for Buddha, nirvāpa, heaven, god, sun, moon, star, devil, sky, Mahamera, cloud, rain, lightning, day, morning, evening, night, year, fire, wind or air, earth, man, woman, king, learned or wise-man, friend, enemy, forest, bō-tree, cocoanut tree, tree, lion, elephant, horse, bird, snake, sea, fish, gold, white, couple, great or large, small or little, near, always, quickly, to arrive, to say, to see 254-256
- Syntax** pp. 410-443; definition of 260
of nominative case 273-289
 " accusative " 290-301
 " instrumental " 302-304
 " auxiliary " 305-308
 " dative " 309-312
 " ablative " 313-316
- of genitive case 317-322
 " locative " 323-324
peculiarities and uses of some cases p. 432
nominative and accusative absolute 325
of adjective 326-327
 " pronoun 328-329
 " verb 330-334
 " mood 335-337
 " person 338-339
 " tense 340-341
uses of the present tense 340
reported speech 342-343
of conjunction 344-345
 " colloquial Sinhalese 348
- Tamil**: alphabet 234 *f*.
words naturalised and derived from—234
- Tense**: definition of 180
mode of expressing the minor tenses 181-183
colloquial forms of 184
formation of 190
formation of past tense 192
uses of the present tense 340
- Transliteration** 36-37
- Transpositional speech** p. 49
- Upasarga** 211
- Vedda dialect**, list of words of 240 *a*
- Verb**: definition of 151
transitive and intransitive—153, 291-293, 301, 331-334
transitive—used intransitively 154
inflections of 155
voice 156
passive voice 157-159
reflective and reciprocal—160
mood 161, 335-337
benedictive and optative mood 161 *f*.
indicative mood 162
optative mood 163, p. 288 *f*.
imperative mood 164, pp. 201-202
remarks on the imperative mood pp. 201-202
optative force of the imperative 165

permissive form 166
 hortative—167
 conditional mood 168, 335–337
 causal—169, p. 229, 289 *f*, p. 460 *f*.
 formation of causal—170, p. 262 *f*.
 infinitive mood 171
 verbal nouns or gerunds 172, 251, 252, 294; endings of 77, p. 179 *f*, 171, 172, 178 *f*, p. 219, p. 236, p. 244 *f*, p. 274 *f*, p. 290 *f*, p. 351 *f*.
 present participle 174–175
 past participle 176
 formation of past participle 177
 tense 180
 endings of 187, pp. 183–184, 184, pp. 198–203, p. 207 *f*, p. 215 *f*, p. 239 *f*, p. 248 *f*, p. 287 *f*, p. 318 *f*, p. 320 *f*, p. 351 *f*.
 volitive and involitive—188
 formation of involitives 189, p. 264 *f*.
 bases of 190
 formation of tenses 190–192, pp. 210–218
 principal parts of 193
 conjugation of 195, 197, 198
 remarks on conjugation, &c., p. 236
 irregular and defective—196
 auxiliary—199
 impersonal—200
 compound—201
 syntax of 330–337
Vowel—*Vide* Alphabet.

Words: definition of 2
 classification of 73, 117
 comparative lists of 42, p. 37, p. 39, p. 78, pp. 339–349
 a comparison of some Eḷu derivatives with those in Tamil 230
 original forms of Eḷu—231
 affinity of the Maldivé tongue to the Eḷu 232
 introduction of foreign words into the Sinhalese 233
 — naturalised from Tamil 234
 " " Portuguese 235
 " " Dutch 236
 " " English 237
 " " Pali 238
 " " Malay 239
 employment of foreign—238
 introduction of Sanskrit words into Sinhalese 238
 — of the Vedḍá dialect 240 *a*
 — used by Rōdiyás 240 *b*
 Euphemistic—240 *c*: agricultural terms p. 385
 forest terms p. 385
 onomatopœtic—241
 — expressing the cries of animals 242
 peculiar use of the specific names of trees, &c., 248
 — formed by means of suffixes 244–252
 reduplication of—253
 — used with reference to degree of respectability 256
 Elevation and degeneration of 258
 some useful—259
 order of words in a sentence 347

ERRATA ET ADDENDA.

- Page §
- 3 . 6 . insert “*San* සන් or *Saṃjñā* සංඥා” before “Orthography treats” &c.
- 8 . 10 . in heading of col. 4, for “ආ ද” read “ආ ද.”
- 20 . 23*f*. for “life” read “breath.”
- 22 . 28 . 4. Dentals, col. 3, sub. “ඵ” for “ඵ.”
- 30 . 39 . for “(b)” read “(c).”
- 37 . 46*a*. omit “*ඉත්තාණි* pickaxe.”
- 39 . 46*c*. item 13, sub. *සෙක්* for *සෙක්* in “*සෙක්*.”
- 42 . 48*b*. sub. *ඛ* for *ඛ* in “*ඛාසාර*.”
- 43 . 48*d*. item 5, after “*සාරසිස*” add “(Vide p. 352.).”
- 44 . 49*f*. for “*සිසුන්*...vocabulary” read “*සරණට* „ *සරණට*,
‘to do.’”
- 56 . 64 . line 9, sub. *ඛ* for *ඛ* in “*ඛාසාර*.”
- 62 . 71 . item 12, col. 2, after “*ඉත්තා*” add “or *ඉත්තා*.”
- 63 . „ . line 5 from end, after “(by a snake)” add “&c.”
- 64 . „ . item 4 from end, col. 2, for *ඛ* in “*ඉත්තා*” sub. *ඛ*.
- 67 . 75 . (ii.) after “සන්” add “සන්” and after “සංඥා” add “සංඥා.”
- 68 . 77 . (4) after “congregation” add “people.”
- „ . „ . last line, for “*දිව්*” and “*දිව්*” read “*දිව්*” and “*දිව්*” respectively.
- 72 . 82 . item 4, col. 2, after “*ඉ*” add “or *ඉ*.”
- „ . „ . in feminine suffixes (line 3), omit “*ඉ* or *ඉ*.”
- 74 . „ . item 20, for *ක* & *කා* in “*ඉත්තා*,” “*ඉත්තා*,” &c., sub. *ක* & *කා* respectively. And correct similar errors on page 103.
- 77 . 82*b*. item 6, for “*ඉත්තා*” read “*ඉත්තා*,” and sub. *ඉ* for *ඉ* in “*ඉත්තා*.”
- 82 . 87 . in note, line 2, sub. *ඵ* for *ඵ* in “*ඵ*.”
- 89 . 89 . line 4, add *ක* after “*ඉත්තා*.”
- 94 . 112 . line 6, for “*ඉ*” read “*ඉ*, *ඉ*.”
- 96 . 116 . in aux. case (col. 2), sub. *ඵ* for *ඵ* in “*ඵ*” and omit col. 4.
- 97 . „ . in dative and ablative cases omit col. 4.
- 113 . 118 . in aux. & abl plural (3rd form), for “*ඉත්තා*” read “*ඉත්තා*.”

- Page §
- 117 . 118 . last line, sub. වු for වූ in “වවුල්.”
- 141 . 124 . Ex. (b), line 5, add “(or අනෙක්)” after “අනික්.”
- 144 . 128 . footnote §, sub. සි for සි in “සිව්සාව.”
- 148 . 131 . line 5, for “ගව්” read “ගවු,” and modify its transliterations accordingly.
- 154 . 143 . add “සව්සාව” or “” before “සව්සාව.”
- 175 . — . lines 7, 17, 21, & 22, sub. ද for ද in “කව්සද,” “කව්සවසද,” “සද,” “අසද,” “ලසද,” “වසද.”
- 176 . 150 . footnote °, sub. “ශ්” for “ශ.”
- 176 . „ . footnote †, sub. ක් for කි in “වැනිකේ.”
- 188 . 172 . para. 2, line 2, for “persons” read “agent or object.”
- 217 . 193 . line 18, omit “and Past Part. ending in ස්.”
- „ . „ . line 19, omit “ඇවිදි + (ඉ)ත්=ඇවිදිත්.”
- „ . „ . omit note.
- 235 . 195 . line 25, sub. ල for ල in “වෙල” & ල for ල in “වෙල.”
- 340 . 226 . item 19, sub. ස for ස in “සුස.”
- 359 . 234 . item 12, for “congratulation” read “flattery, coaxing.”
- 369 . 235 . item 9, after “අල්පෙකෙති” add “or අල්පෙකෙත්ති.”
- 383 . 240 . item 15, after “Call” add “(to).”
- 386 . „ . item 14, sub. කැ for ක in “දකක්ක”; item 11 “Forest Terms,” sub. ක් for කි in “විවැනි.”
- 392 . 246 . item 10, sub. ආ for අ in “අනෙත්ති.”
- 402 . 254 . omit final “s” in “gods,” “stars,” “clouds.”
- 405 . 254 . line 9, sub. වු for වූ in “වවුල්.”
- 419 . 280 . line 8, for “346” read “347.”

The following are cases of uncertain orthography : අති or අනි ; ලලල or ලලල ; එලමෙ or එලමෙ ; කොල or කොල (‘leaf’) ; පල or පල (‘split’) ; පැණ or පැන (‘question’) ; ලිනිණ or ලිනිනි.

The Tamil ழ should be represented by ழ instead of ழ : e. g. அழம் = අම, ஆழை = ආනව් [එ = ழ + ழ].

(1) අය, (2) ලදව්, (3) ලමා (‘boy’) are declined as follows :—

	Nom.	Acc. & Ins.	Aux. & Abl.	Dat.	Gen.
1 { Sing.	අය	...අය	...අයගෙන්	...අයට	...අයගේ.
Pl.	අයවල්	...අයවුන්	...අයවුන්ගෙන්	...අයවුණ්ට	...අයවුන්ගේ.
2	ලදව්	...ලදව්	...ලදව්ගෙන්	...ලදව්ට	...ලදව්ගේ.
3 { Sing.	ලමා	...ලමා	...ලමාගෙන්	...ලමාට	...ලමාගේ.
Pl.	ලමන් or ලමන්	...ලමන්	...ලමන්ගෙන්	...ලමන්ට	...ලමන්ගේ.

Voc. අය, ලදව්, ලමා (sing.); අයවුනි, ලමනි (pl.).

The words “Sanskrit” and “Pāli” have been used without diacritical marks.

HINTS TO STUDENTS.

(1) The beginner is recommended to first acquaint himself with the rudiments of Sinhalese Grammar by studying the following sections carefully, viz., 10-17, 31-33, 38, 40, 42-46, 60-69, 71, 73, 80-82, 87, 89-95, 99-115, 118 (Declensions 2, 4, 5, 8, 9, 10, 12-14, 18, 19, 35-38, 48, 50, 53, 64, 65, 68-71, 74, 75, 80, 82), 122-124, 126, 128*a*, 131, 133, 135, 138, 144-147 (Declensions 1, 2, 4, 6, 14), 149, 153, 155-160, 162-184, 186, 188, 195-201, 205, 208-210, 212, 228, 229, 233, 238, 239, 247, 248, 253, 259, and the Chapter on Syntax. Where many examples are given, those most serviceable for practical requirements should be first mastered. (*Vide* p. 476.)

(2) Sections 353-360 should prove specially useful to European Students, who will be able after mastering the sentences given to form others by their aid.

(3) Section 362 presents briefly side by side some characteristic features of classical and colloquial Sinhalese.

(4) The reader should note in the text the *Errata* and *Addenda* on pp. xiv and xv.

SINHALESE GRAMMAR.

I.—INTRODUCTION.*

THE science that treats of the proper use of speech or language (*basa බස, bhāshāva* කතාව)† is called *Viyarāṇa විසරණ (Vyākaraṇa* ව්‍යාකරණ), Grammar. That portion of the general science of language which teaches us to speak and write the Sinhalese (*Sihala සිංහල, Elu එළු, Siṅhala සිංහල*) language correctly is called *Elu viyarāṇa එළු විසරණ (Siṅhala vyākaraṇa සිංහල ව්‍යාකරණ)*, Sinhalese Grammar.

NOTE.—The word සිංහල is derived from සිංහ, ‘lion,’ and ල, ‘taker’ or ‘slayer.’ Both ancient and modern scholars of the language have attributed the origin of this derivation to the circumstance of this Island having been, in historical times, first conquered and ruled by a son of Siṅha Báhu, who is said to have killed his father, a lion, and reigned in a city called Siṅha or, more commonly, Siṅhapura (*pura පුර, ‘city’*), built by him near the site of the lion’s den and which is considered to have been on the frontiers of Magadha, the modern Behar. The derivation is thus explained in the *Mahāvamsa*: “By whatever means the monarch Siṅha Báhu slew the ‘Siṅha’ (lion), from that feat his sons and descendants are called ‘Siṅhala’ (the lion-slayers). This Laṅkā having been conquered by a Siṅhala, from the circumstance also of its having been colonised by a Siṅhala, it obtained the name of ‘Siṅhala.’” Another explanation, which is, perhaps, equally good, may be suggested. The descendants of Siṅha Báhu may have been very properly called ‘Siṅha,’ either by reason of their descent from a lion, or their lion-like bravery and valour, or after the name of the city which they built and dwelt in, just as in the same way the people of London are called Londoners, those of Latium Latins, &c. Thus, the Siṅhas ‘who took’ this Island were called ‘Siṅhala,’ and their descendants, the modern Sinhalese, go by the same appellation. That which was

* Introduction = *Prārambhaya* ප්‍රාරම්භය.

† The equivalent Sinhalese expressions (first the Elu and then the more commonly used Sanskrit) of important words in the Grammar are given after each English word for the benefit of the student.

conquered and colonised by Sighas was called 'Sighalaya' or 'Sighalé' (which latter name is now restricted to 'the up-country' of Ceylon), or 'Sighala dvīpa' (*dvīpa* භූමි, 'island'), and the language that sprang from them was called 'Sighala,' or 'Sighala-bhāshā.' The principal objection to the former derivation is that, if Sigha Báhu and his descendants were called Sighala, people of that name would still be found in India—since Sigha Báhu is said to have had thirty-two twin children, of whom Vijaya, the first king of Ceylon, was the eldest—but they are not found there.

2. Significant combinations of elementary sounds are called *pada* පද or *vadan* වදන් (*vachana* වචන), Words; marks or symbols which represent these sounds are called *akuru* අකුරු (*akshara* අක්ෂර), Letters. The systematical collection of letters in a language is called *sóḍiya* සෙ.ඩිය or *hóḍiya* හෙ.ඩිය,* the Alphabet.

3. A collection of two or more words arranged in such a manner as to express a complete thought, is called *vásugama* වාස ගම† or *vákyaya* වාක්‍යය, Sentence.

A single word may also be used as a sentence in Sinhalese, as *giyemi* ගියෙමි, ('I') went'; *hañḍati* හඬති, ('they') cry.' Still, though the subject (*katu* කතු, *karṭri* කර්තෘ‡) of the verb (*kiriya* කිරිය, *kriyáva* ක්‍රියාව) is always implied in Sinhalese by its predicate (*kiriya* කිරිය, *kriyáva* ක්‍රියාව), and sometimes need not be expressed, it is rather vague to omit it in such isolated and unconnected sentences as the above; therefore *mama giyemi* මම ගියෙමි, 'I went,' and *ovhu hañḍati* ඔවුන් හඬති, 'they cry,' are preferable.

* *Sú* සු = *só* සෝ = *hó* හෝ, 'well'; *ḍi* ඩි, 'to fly in the air,' referring to the sound which is conveyed in the air upon the utterance of the letters which the alphabet embodies; *ya* ය an expletive suffix. Though this is the commonly accepted derivation of the word, yet it is sometimes disputed, and the word derived from the Tamil *suvaḍi* சுவடி (*chuvuḍi*) to which it has a close resemblance.

† *Vásugama* is sometimes used for a collection of sentences, and *vákyaya* is, therefore, a more appropriate term. The former is also applied to prose, as distinguished from *kavi* කවි (*kāvya* කාව්‍ය), 'poetry.'

‡ This word is written also as *karṭri* කර්තෘ.

4. The different sorts or classes into which words are divided are called *pada* පද, Parts of Speech.

5. Grammar is divided into three parts, namely—
(1) *San* සන් (*Sanjñā* සංඥා), Orthography; (2) *Pada* *vidyāva* පද විද්‍යාව or *Pada* *siddhiya* පදසිদ্ধිය, Etymology; and (3) *Vākya yōjanāva* වාක්‍ය යෝජනාව, Syntax.

II.—ORTHOGRAPHY.

6. Orthography treats of the forms and sounds of letters, and the correct mode of spelling words.

THE ALPHABET.

7. There are two alphabets in Sinhalese, namely, the Eḷu alphabet and the “mixed” (*miṣra* මිශ්‍ර) alphabet.

8. The Eḷu alphabet comprises letters used in writing pure Sinhalese words. It contains 33 letters, of which 12 are vowels (*paṇakuru* පණකුරු, *prāṇākshara* ප්‍රාණාක්ෂර) and 21 consonants* (*gatakurū* ගතකුරු, *gātrākshara* ගාත්‍රාක්ෂර).

The Vowels.

අ *a*, ආ *á*; ඇ *e*, ඈ *é*; ඉ *i*, ඊ or ඉ *í*; උ *u*, ඌ *ú*;
එ *e*, ඵ *é*; ඔ *o*, ඛ *ó*.

The Consonants.

ක *k*; ග *g*; ච *ch*; ජ *j*; ට *t*; ධ *d*; න් *n*; ත් *t*; ඳ *d*;
ත් *n*; ප් *p*; බ් *b*; ම් *m*; ය් *y*; ර් *r*; ල් *l*; ව් *v*; ස් *s*;
හ් *h*; ල් *l*; ට් *n*.

The Sanskrit (*Saku* සකු, *Sanṣkṛita* සංස්කෘත) letter *ṇ* may also be regarded as forming a letter of this alphabet, as it is found in Eḷu compositions of eminent authors.†

* They are also called *maḷakuru* මලකුරු, *mṛitākshara* මරිතාක්ෂර, *ryañjanākshara* ර්‍යාන්‍යාන්‍යාක්ෂර. මලකුරු or මරිතාක්ෂර, ‘dead letters.’

† The term “Eḷu” is given to the pure dialect of Sinhalese unmixed with foreign words, and “*Sinhala*” to the mixed dialect, though in point of signification the two terms have not the least difference. Pali *Sihala* සිහල (Sanskrit *Sinhala* සිංහල) = *Sihala* සිහල = *heḷu* හෙල = *heḷu* හෙව = Eḷu එව.

In the alphabet given in *Sidat-saṅgará*, the oldest and the only reliable grammar of the Sinhalese language extant, ඇ *e*, ඇ *é*, and ඞ *ch* are omitted; perhaps because ඇ *e*, ඇ *é* were considered as modifications of අ *a*, ආ *á*, and as such were thought unnecessary to be mentioned. If ආ *á* (which is undoubtedly a modification of අ *a*) is worthy of being mentioned, there is no reason why ඇ *e*, ඇ *é*, should not be included. Perhaps ඞ *ch* was omitted because in Elu words it is generally represented by ස *s* and ද *d*. It is however found in Elu works (*vide* the extract of a rock inscription given below), and should be recognised as a letter belonging to the Elu alphabet.

It is important to note in this connection that the very ancient Elu alphabet was deficient in long vowels and pure consonants, and that for this reason the *Sidat-saṅgará* gives examples of their use and desirability in the language. This fact will be borne out by the following extract of a Rock Inscription supposed to have been made about 137-76 B.C. :—

Parumaka Abayaputa parumaka Tisaha vapi Achagirika Tisa pavatahi agata anagata chatudisa sagasa dine. Devanapi maha raja Gamiṇi Abaye niyate Achanagarakacha Tavirikiyanagarakacha parumaka Abayaputa parumaka Tisa niyata pite rajaha agata anagata chatudisa sagasa.

පරුමක අබයපුත්ත පරුමක තිසහ වපි අචගිරික තිස පවතනි අගත අනගත වතුදිස සගස දිනෙ-දෙවනපි මහරජ ගම්මිණි අබයෙ නියතෙ අවනගරකව තවිරිකියනගරකව පරුමක අබයපුත්ත පරුමක තිස නියත පිතෙ රජහ අගත අනගත වතුදිස සගස.

“The tank of the Parumaka Tisa, son of the Parumaka Abhaya, at the mountain of Achagirika Tisa, is given to the priesthood of the four quarters, present and absent. The great king, beloved of the gods, Gamiṇi Abhaya, ordered; Achanagara and Tavirikiyanagara, which have been established by my father, King Tisa, son of King Abhaya, (are given) to the priesthood of the four quarters, present and absent.”

9. The “mixed” alphabet comprises letters of the Elu and the Sanskrit alphabets, and is more perfect than either of them. It contains 54 letters, of which 18 are vowels and

36 consonants, and they are used in writing both Eln and foreign words naturalised in the language.

The Vowels.

අ a, ආ á; ඇ e, ඈ é; ඉ i, ඊ or ඉ í; උ u, ඌ ú; සෘ ri, සෘ රි; ශ්‍රී li, ශ්‍රී ලි; එ e, ඒ é, ඔ ai; ඔ o, ඔ ට, ඔ au.

The Consonants.

ක h, ඛ kh; ග g, ඝ gh; ඞ ñ; ච ch, ඡ chh; ජ j, ඣ jh; ඤ ñ; ට t, ඨ th; ධ d, ජ dh; න් n; ත t, ථ th; ද d, ඬ dh; න් n; ප p, ඵ ph; බ b, භ bh; ම m; ය y, ර r, ල l, ව v; ෝ s, ෝ sh, ස් s, හ h; ඒ l; ෝ n; ෝ h.

The alphabet first taught to pupils beginning to learn Sinhalese is the following Sanskrit alphabet :—

අ a, ආ á; ඉ i, ඊ or ඉ í; උ u, ඌ ú; සෘ ri, සෘ රි; ශ්‍රී li, ශ්‍රී ලි; එ e, ඔ ai; ඔ o, ඔ ට au; අං an, අෂ ah.

ක ka, ඛ kha; ග ga, ඝ gha; ඞ ña; ච cha, ඡ chha; ජ ja, ඣ jha; ඤ ña; ට ta, ඨ tha; ධ da, ජ dha; න් na; ත ta, ථ tha; ද da, ඬ dha; න් na; ප pa, ඵ pha; බ ba, භ bha; ම ma; ය ya, ර ra, ල la, ව va; ෝ sa, ෝ sha, ස sa, හ ha; ෝ la.

Although it is usual, as in the above alphabet, to classify the symbols ෝ, ෝ, under vowels with the vowel අ prefixed to them, yet, as they are pure consonants and as any of the vowels may be prefixed to them, I have classified them under consonants without any vowel prefixed to them. ෝ is not a letter of the Sanskrit alphabet as used in Northern India, but is only a corruption of the Vedic letter ෝ d. The above alphabet begins with the benedictory expression, “*Srasti Siddham ස්‍රස්තිසිද්ධම්*,” ‘Let prosperity attend,’ and ends with “*Iti siddhi-r-astu ඉති සිද්ධිරස්තු*,” ‘Thus let the undertaking come to a successful termination.’ In Ceylon, the four letters සෘ, සෘ, ශ්‍රී, ශ්‍රී, are respectively pronounced as *iru, irú, ilu, ilú*, and are pronounced similarly by educated persons when they are in combination with consonants, e.g., *kri සෘ* as *kru*; *mri ශ්‍රී* as *mru*, &c. But, strangely enough, the uneducated pronounce words having such letters correctly, e.g., *සෘමි*, ‘worm,’ as *krimi*, not *krumi*;

දෘෂ්ටි, 'sight,' as *drishṭi*, not *drusṭi*; ආදාය, 'example,' as *ādāṣa*, not *ādrusa*. This wrong pronunciation may account for the mis-spelling of words like *mṛidu* මැද, 'soft,' *mṛiga* මෑග, 'beast,' 'deer,' *hṛidaya* හෑදග, 'heart,' as මුද, මුග, මුදග, each of which is pronounced in three different incorrect ways, namely, *mardu*, *mṛudu*, *murdu*; *mārga*, *mṛuga*, *murga*; *hṛidaya*, *hṛudaya*, *hurdaya*. This mistake in pronunciation has taken such a deep root that its eradication is almost impossible. In ancient inscriptions යා, මා, &c., are written as ය, ම, as is done in Grantha, and this may perhaps be taken as the origin of the wrong spelling alluded to. යා *ri*, යා *ri*, were formerly written also as රා, රා, which are now fortunately obsolete (*vide* inflection of *p* ජ).

In Eḷu words the symbol ඌ is used to represent the sounds of *ṇ* ඩ් and *ṇ* ඤ්, which are wanting in Eḷu, and is used before *k* ක්, *g* ග්, *ch* ච්, *j* ජ්, *y* ය්, *r* ර්, *l* ල්, *v* ව්, *s* ස්, *h* හ්, *l* ල්, while in Sanskrit and Pali (*Pāli* පාලි or *Magada* මගද, *Māgadhi* මාගධි) words it is always used before *ṣy*, *ṣr*, *l* ල්, *v* ව්, *s* ස්, *sh* ඡ්, *s* ස්, *h* හ්, *l* ල්, and sometimes, for the sake of more expeditious writing, before any consonant, when it is sounded like the nasal of that class to which the following consonant belongs. This consonant is now always written horizontally with other letters in Sinhalese, but in Sanskrit and other languages of Northern India it is written over the preceding letter, a little towards the right. In Sinhalese, too, the ancient practice was the same, as is testified by rock inscriptions and other ancient writings. Even at the present day *siṅha*, 'lion,' *hinsā*, 'vexation,' 'injury,' &c., are sometimes written as සිහ, හිසා, respectively. In course of time ඌ dropped down, and is now written in a line with other letters, as in Telugu and Grantha.

It is important to notice that the chief feature in the Eḷu alphabet is the absence of aspirated letters, *ṛi* රී, *ṛi* රී, *ḷi* ලී, *ḷi* ලී, *ai* ආ, *au* ආ, *ṇ* ඩ්, *ṇ* ඤ්, *s* ස්, *sh* ඡ්, and *h* හ්, and the existence of *e* ඒ, *é* ඒ, and "semi-nasals" (*vide* their treatment elsewhere), which do not, to my knowledge, now exist as separate letters in any other language.

Combination of Vowels and Consonants.

10. The consonants given in the above alphabets are deprived of vowel sounds, as a sign of which the symbols

ඃ, ඃ are appended to them (the former only to letters having a tail turned over, as ඩ, ඞ). They are called "*al (hal) kirimé lakuna*, අල් (ඵල්) කිරීමේ ලකුණ," 'the sign of making (a vowel-consonant) a consonant,' and the act of doing so is called "*al (hal) kirima* අල් (ඵල්) කිරීම," 'making (it) a consonant' (*hal*, 'consonant').† To distinguish these pure consonants, the consonants in union with vowels are termed in this book *vowel-consonants*, as is done in Tamil (*Demala* දෙමල, *Dravida* ද්‍රවිඩ). Consonants are inflected through the vowels, by bringing the consonants to combine with the vowels in the order they are given in the alphabet, thus :—

ක්+අ = ක *ka* ; ක්+ආ = කා *ká* ; ක්+ඇ = කැ *ke* ;
 ක්+ඈ = කෑ *ké* ; ක්+ඉ = කි *ki* ; ක්+ඊ = කී *kí* ;
 ක්+උ = කු *ku* ; ක්+ඌ = කූ *kú* ; ක්+ඍ = කා *kṛi* ;
 ක්+ඎ = කෑ *kṛí* ; ක්+ඏ = ක්ලි *kḷi* ; ක්+ඐ = කෑ *kḷí* ;
 ක්+එ = කෙ *ke* ; ක්+ඒ = කේ *ké* ; ක්+ඓ = කෙ *kai* ;
 ක්+ඔ = කො *ko* ; ක්+ඕ = කෝ *kó* ; ක්+ඖ = කො *kau* ;

The inflections of k are therefore:—

කි, කා ; කැ, කෑ ; කී, කී; කු, කූ; කො, කො; කෑ, කෑ; කෑ, කෑ; කෑ, කෑ;
කේ, කෙ; කෝ, කෝ; කෝ.

The rest of the consonants are inflected likewise.

In the Sanskrit alphabet used in the Island and referred to above, as *० n* and *३ h* are written with the vowel *ॡ a* and classified with the vowels, consonants are inflected through *ॡ ० an* and *ॡ ३ ah*, too, thus :—

ක් + අං = කං, *kan*; ක් ÷ අಃ = කಃ, *kah*.

In fact, *ŋ* and *h* may be used after any of the inflected forms of consonants.

(*Vide* the following table of the inflections of consonants.)

* These symbols are also appended to vowels and vowel-consonants, in which case they denote a long sound, as in རྩ རྩ, རྩ རྩ, རྩ རྩ, རྩ རྩ.

† In Hindi (and Hindustāni) consonants are called *hal* ഹൽ.

Vowels.....	අ a	ආ á	ඇ ෙ	ඈ ට්	ඉ i	ඊ or ඉූ	උ u	ඌ ටු	ඹ ෙූ
									Vowel
ක k	ක ka	කා ká	කෑ kē	කෑ kේ	කි ki	කී kී	කු ku	කූ kූ	කෑ kෑූ
භ kh	භ kha	භා khá	භෑ khē*	භෑ khේ*	භි khi	භී khී	භු khu	භූ khූ	භෑ khෑූ
ග g	ග ga	ගා gá	ගෑ gē	ගෑ ගේ	ගි gi	ගී ගී	ගු gu	ගූ ගූ	ගෑ ගෑූ
ඝ gh	ඝ gha	ඝා ghá	ඝෑ ghē*	ඝෑ ghේ*	ඝි ghi	ඝී ghී	ඝු ghu	ඝූ ghූ	ඝෑ ghෑූ
ඛ n	ඛ na	ඛා ná	ඛෑ nē*	ඛෑ nේ*	ඛි ni	ඛී nී	ඛු nu	ඛූ nu	ඛෑ nෑූ
ච ch	ච cha	චා chá	චෑ chē	චෑ චේ	චි chi	චී චී	චු chu	චූ චූ	චෑ චෑූ
ඡ chh	ඡ chha	ඡා chhá	ඡෑ chhē*	ඡෑ chhේ*	ඡි chhi	ඡී chhී	ඡු chhu	ඡූ chhූ	ඡෑ chhෑූ
ජ j	ජ ja	ජා já	ජෑ jē	ජෑ ජේ	ජි ji	ජී ජී	ජු ju	ජූ ජූ	ජෑ ජෑූ
ඣ jh	ඣ jha	ඣා jhá	ඣෑ jhē*	ඣෑ jhේ*	ඣි jhi	ඣී jhී	ඣු jhu	ඣූ jhූ	ඣෑ jhෑූ
ඤ ñ	ඤ ña	ඤා ñá	ඤෑ ñē*	ඤෑ ñේ*	ඤි ñi	ඤී ñී	ඤු ñu	ඤූ ñූ	ඤෑ ñෑූ
ට t	ට ta	ටා tá	ටෑ tē	ටෑ ටේ	ටි ti	ටී ටී	ටු tu	ටූ tu	ටෑ ටෑූ
ථ th	ථ tha	ථා thá	ථෑ thē*	ථෑ thේ*	ථි thi	ථී thී	ථු thu	ථූ thූ	ථෑ thෑූ
ඩ d	ඩ da	ඩා dá	ඩෑ dē	ඩෑ දේ	ඩි di	ඩී දී	ඩු du	ඩූ du	ඩෑ දෑූ
ඪ dh	ඪ dha	ඪා dhá	ඪෑ dhē*	ඪෑ ද්‍රේ*	ඪි dhi	ඪී ද්‍රී	ඪු dhu	ඪූ dhූ	ඪෑ ද්‍රෑූ
ණ ñ	ණ nu	ණා ná	ණෑ nē	ණෑ ñේ	ණි ni	ණී ñී	ණු nu	ණූ ñූ	ණෑ ñෑූ
ත t	ත tu	තා tá	තෑ tē	තෑ ටේ	ති ti	තී ටී	තු tu	තූ tu	තෑ ටෑූ
ථ th	ථ tha	ථා thá	ථෑ thē*	ථෑ thේ*	ථි thi	ථී thී	ථු thu	ථූ thූ	ථෑ thෑූ
ද d	ද du	දා dá	දෑ dē	දෑ දේ	දි di	දී දී	දු du	දූ du	දෑ ද්‍රෑූ
ධ dh	ධ dha	ධා dhá	ධෑ dhē*	ධෑ ද්‍රේ*	ධි dhi	ධී ද්‍රී	ධු dhu	ධූ dhූ	ධෑ ද්‍රෑූ
න n	න na	නා ná	නෑ nē	නෑ ñේ	නි ni	නී ñී	නු nu	නූ ñූ	නෑ ñෑූ
ප p	ප pa	පා pá	පෑ pē	පෑ පේ	පි pi	පී පී	පු pu	පූ pu	පෑ පෑූ
ඵ ph	ඵ pha	ඵා phá	ඵෑ phē*	ඵෑ phේ*	ඵි phi	ඵී phී	ඵු phu	ඵූ phූ	ඵෑ phෑූ
බ b	බ ba	බා bá	බෑ bē	බෑ බේ	බි bi	බී බී	බු bu	බූ bu	බෑ බෑූ
භ bh	භ bha	භා bhá	භෑ bhē*	භෑ bhේ*	භි bhi	භී bhී	භු bhu	භූ bhූ	භෑ bhෑූ
ම m	ම ma	මා má	මෑ mē	මෑ මේ	මි mi	මී මී	මු mu	මූ mu	මෑ මෑූ
ය y	ය ya	යා yá	යෑ yē	යෑ යේ	යි yi	යී යී	යු yu	යූ yූ	යෑ යෑූ
ර r	ර ra	රා rá	රෑ rē	රෑ රේ	රි ri	රී රී	රු ru	රූ ru	රෑ රෑූ
ල l	ල la	ලා lá	ලෑ lē	ලෑ ලේ	ලි li	ලී ලී	ලු lu	ලූ lu	ලෑ ලෑූ
ව v	ව va	වා vá	වෑ vē	වෑ වේ	වි vi	වී වී	වු vu	වූ vu	වෑ වෑූ
ශ s	ශ sa	ශා śá	ශෑ śē*	ශෑ ශ්‍රේ*	ශි śi	ශී ශ්‍රී	ශු su	ශූ su	ශෑ ශ්‍රෑූ
ෂ sh	ෂ sha	ෂා shá	ෂෑ shē*	ෂෑ shේ*	ෂි shi	ෂී shී	ෂු shu	ෂූ shූ	ෂෑ shෑූ
ස s	ස sa	සා śá	සෑ śē	සෑ සේ	සි si	සී සී	සු su	සූ su	සෑ සෑූ
හ h	හ ha	හා há	හෑ hē	හෑ හේ	හි hi	හී හී	හු hu	හූ hu	හෑ හෑූ
ළ l	ළ la	ළා lá	ළෑ lē	ළෑ ලේ	ළි li	ළී ලී	ළු lu	ළූ lu	ළෑ ලෑූ
ං n	ං an	ංා án	ංෑ ēn	ංෑ ඊූ	ං i	ං ෙ	ං u	ං ටු	ං ෙූ
ඃ h	ඃ ah	ඃා áh	ඃෑ ēh*	ඃෑ ඊූ	ඃ i	ඃ ෙ	ඃ u	ඃ ටු	ඃ ෙූ

* The inflections marked with an asterisk (*) are formed by analogy, and though unknown

Symbols representing Vowels and their Names.

11. It will be apparent from the above examples of the inflections of consonants, that in the process the sign of the elision of a vowel disappears, and certain symbols, representing the vowels combined, are joined to the consonants. Some of them have two forms, of which one is applicable only to certain consonants, and the other to the rest, as will be shown by the annexed table of the inflections of consonants:—

Symbols.

Symbol.	Name.	Signification of Name.	Vowel represented.
ථ*	<i>Elapilla</i> ඇලපිල්ල	The side limb	අ ආ
ඬ†	<i>Hrasva mātrāṇṣaya</i> හ්‍රස්ව මාත්‍රාංශය	The short limb of quantity (in metre)	ඒ ඈ
ඬ†	<i>Dirgha mātrāṇṣaya</i> දිග්ව මාත්‍රාංශය	The long limb of quantity (in metre)	ඒ ඈ
ඬ	<i>Ispilla</i> ඉස්පිල්ල	The top or head limb	ඉ ඊ
ඬ	<i>Dirgha is pilla</i> දිග්ව ඉස්පිල්ල or <i>Geṭe sahita is pilla</i> ගෙට්ටි සහිත ඉස්පිල්ල	The long top or head limb or The top or head limb with the knot	ඉ ඊ or ඉ
ඬ (or ඬ †)	<i>Pāpilla</i> පා පිල්ල	The nether or foot limb	උ ඌ

* There is no symbol to represent අ a, except that when අ a is combined the consonant loses its sign of the elision of the vowel. In rock inscriptions ථ is written as ථ or ඬ, as in Sanskrit and Bengali. Note that this symbol is also used to represent a part of ම and මි, as in මො, මොඳ.

† These two are also called *hrasva uttarāṇṣaya* හ්‍රස්ව උත්තරාංශය and *dirgha uttarāṇṣaya* දිග්ව උත්තරාංශය, respectively. They are commonly called *edayā* ඇදය ('bend') and *pekaniya sahita edaya* පෙකනියා සහිත ඇදය, respectively.

‡ ඬ and ඬ are used with ක, ග, ජ, ට, ඳ, ඳ, and sometimes with ස, while ඬ and ඬ are used with the rest of the consonants.

Symbol.	Name.	Signification of Name.	Vowel represented.
৮ or ৮*	<i>dirgha pá pilla</i> দীর্ঘ পা পিলা, or <i>pekaviya sahita pá pilla</i> পেকাবিয়া সহিত পা পিলা	The long nether or foot limb, or The nether or foot limb with navel (i. e., the curve or zigzag)	ú ৮
৯	<i>geṣé sahita ḡla pilla</i> গেষে সহিত গলা পিলা	The side limb with the knot	ṡ ৯
১০	<i>geṣa sahita ḡla pili deka</i> গেসা সহিত গলা পিলা দেকা	The two side limbs with the knots	ṡṡ ১০
১১	<i>gayanukitta</i> গয়ানুকিত্তা	The letter "ga" with a tail	li ১১
১২	<i>dirgha gayanukitta</i> দীর্ঘ গয়ানুকিত্তা, or <i>geṣé sahita gayanukitta</i> গেষে সহিত গয়ানুকিত্তা	The long "gayanukitta" or The "gayanukitta" with the knot	li ১২
১৩†	<i>kombuva</i> কোম্বুবা	The horn (from its similarity)	e ১৩
১৪ ^p or ১৪	<i>dirgha kombuva</i> দীর্ঘ কোম্বুবা	The long "kombuva"	é ১৪
১৫	<i>kombu deka</i> কোম্বু দেকা	The two "kombus"	ai ১৫
১৬	<i>kombuva saha ḡlapilla</i> কোম্বুবা সহ গলাপিলা	The horn and the side limb	o ১৬
১৭	<i>dirgha kombuva saha ḡlapilla</i> দীর্ঘ কোম্বুবা সহ গলাপিলা	The long horn and the side limb	ó ১৭
১৮	<i>kombuva saha gayanukitta</i> কোম্বুবা সহ গয়ানুকিত্তা	The "kombuva" and the "gayanukitta"	au ১৮

Initial vowels are written in full, but vowels following and in combination with, consonants are expressed by the above symbols.

* See note † on preceding page.

† In ancient rock inscriptions *kombuva* is written ৬, as in Bengali, and is more like a horn.

There are certain compounds, which are written according to both the classes, noticed above. Thus, *Buddha*, *koṭṭhāsa*, may be written either as බුද්ධ, කොට්ඨාස, or as බුබ්, කොට්ඨාස. Likewise, *dvīpa*, 'island,' could be written either as ද්වීප or as වීප. The latter forms, and other contractions and symbols of letters, have been contrived for the sake of more expeditious writing.

15. Compounds of this class formed by parts of characters are different from the above only in that they are amalgamated one with the other so as to appear as one single letter :

Examples.

Compound Letters. Unabridged Forms.		Words having such Letters.	
ක <i>kva</i>	ක <i>ksha</i> . කව	කා	පක <i>pakra</i> , 'mature'; දක <i>daksha</i> , 'clever.'
ග <i>gdha</i>	ඥ <i>jña</i> . ගව	ජඤ	දඤ <i>dagdha</i> , 'burnt'; සඥ <i>yajña</i> sacrifice; රඤ <i>rājñi</i> , 'queen.'
ථ <i>ttha</i>	ථ <i>tra</i> . තව	තව	අර්ථ <i>artha</i> (අර්ථ <i>artha</i>) 'meaning'; සත්ව <i>satva</i> (සත්ව <i>satva</i>), 'animal,' 'being.'
ථ <i>ntha</i>	ඤ <i>nda</i> . තඤ	තඤ	ග්‍රන්ථ <i>grantha</i> , 'book'; චන්දන <i>chandana</i> , 'sandalwood.'
ඤ <i>ndha</i>	ඤ <i>nva</i> . තඤ	තඤ	අඤ <i>andha</i> , 'blind'; අඤ්ඤ <i>anvaya</i> , 'lineage.'
ඹ <i>mba</i>	. මඹ	. ලඹ	<i>lamba</i> , 'hanging.'

The part උ in ඥ should be taken as that of ඤ ඤ, of which it is the beginning.

The letter ම *mba* is also used in Eḷu words, when the part of *m* has only a very faint sound, as in අඹ *aṃba*, 'mango.' To avoid confusion it is, therefore, better to express *mba* in Sanskrit and Pali words by the unabridged form මඹ, confining ම entirely to Eḷu words (*vide* page 16).

In Pali writings the compounds ච and ච often occur. ච = ච *chcha* and ච = බච *bba*, and are respectively called Pāli *chayanna* චාලි චයන්න and *Sabba bayanna* සබච චයන්න, in contradistinction to ච *ḍa* and ච *ṇa*, which are alike in form.

16. Compounds of the second class are different from the first in that they have symbols, or remnants of certain characters, which represent them.

Examples.

Symbol.	Letter represented by it.	Name of Symbol.	Signification of name.	Words having Compound Letters.
උ	ඛි ඤ	<i>ñayunné arddhaya</i> බයන්නේ අඩිය or <i>saññāka</i> සංක්කක.°	The part of ඤ or the appendage	ශාභ <i>śrīṅga</i> , 'horn' ලිංග <i>liṅga</i> , 'gender,' 'sex'
"	ඡං ඤ	<i>binduré arddhaya</i> බන්දුරේ අඩිය†	The half of ඤ	අභ <i>aṅga</i> , 'horn' ලිංග <i>liṅga</i> , 'gender,' 'sex'
"	ඤඤ ඤ	<i>ñayunné arddhaya</i> ඤයන්නේ අඩිය	The part of ඤ	පච්ඡ <i>pañcha</i> , 'five' අර්භ <i>añjana</i> , 'col- lyrium'
"	ඡං ඤ	<i>binduré arddhaya</i> බන්දුරේ අඩිය	The half of ඤ	රත් <i>rañjan</i> , 'at- tachment'
"	ච්ඡ ඡ	<i>ṭayunné arddhaya</i> චයන්නේ අඩිය	The part of ඡ	අභ්ථ <i>aṭṭha</i> , ‡ 'eight' අභ්ථි <i>aṭṭhi</i> , ‡ 'bone'
"	ඤ ඤ	<i>ṇayunné arddhaya</i> ඤයන්නේ අඩිය	The part of ඤ	දඬු <i>daṇḍa</i> , 'stick' මඩුක <i>maṇḍuka</i> , 'frog'
"	ඡං ඤ	<i>binduré arddhaya</i> බන්දුරේ අඩිය	The half of ඤ	හඬු <i>haṇḍa</i> , 'voice' පඬු <i>paṇḍi</i> , 'pandit'
"	ඤ ඤ	<i>ṇayunné arddhaya</i> ඤයන්නේ අඩිය	The part of ඤ	චන්ද <i>chandra</i> , 'moon' සුඳුර <i>sundara</i> , 'good'

° This is the general and more common name for the symbol, and is omitted in this table when it takes also another name (*vide* page 16).

† *arddha binduva* අභ්භ්වන්දුව, *arddha anusvāraya* අභ් අනුසාරය, *anusvārārdhaya* අනුසාරාඩිය, are also used.

‡ Pali. This compound generally occurs in words of that language.

Symbol.	Letter represented by it.	Name of Symbol.	Signification of name.	Words having Compound Letters.
උ	ආ	<i>binduvé arddhaya</i> බින්දුවේ අර්ධය	The half of <i>ṇ</i>	හඳ <i>haḍa</i> , 'moon' කඳ <i>kaḍa</i> , 'trunk'
"	ඳ	<i>dayanné arddhaya</i> දායන්නේ අර්ධය	The part of <i>d</i>	දිව් <i>dvi</i> , 'two' දිව් <i>dviṣa</i> , 'island' යුද්ධ <i>yuddha</i> , 'war' දිව් <i>śuddha</i> , 'clean'
ම	ම or ම	<i>mayanné arddhaya</i> මායන්නේ අර්ධය	The part of <i>m</i>	අමර <i>ambara</i> , 'sky' අම <i>aṁba</i> , 'mango' කම <i>kaṁba</i> , 'rope'
ය	ය	<i>yaṇṣaya</i> යංගය	The part of <i>ya</i>	මධ්‍ය <i>madhya</i> , 'middle' යෝග්‍ය <i>yógya</i> , 'fit'
ර	ර	<i>rēphaya</i> † රේඵය	The burring <i>r</i> (ර+ඉඵ=රේඵ)	ධර්ම <i>dharma</i> , 'doctrine', දිග්ඵ <i>dirgha</i> , 'long'
ර	ර	<i>uttara rakārāṇṣaya</i> උත්තර රකාරංගය	The posterior part of <i>ra</i>	යන්ත්‍ර <i>yantra</i> , 'machine', ව්‍යාඳි <i>vyāghra</i> , 'tiger'
උ	ආ	<i>binduvé arddhaya</i> බින්දුවේ අර්ධය	The half of <i>ṇ</i>	අභ <i>aṇṣa</i> , 'side' වංශ <i>vaṇṣa</i> , 'lineage'
"	(The cerebral sign)	<i>saññika</i> සංකේතය	The appendage	දළ <i>daḷa</i> , 'tusk', 'coarse', වළ <i>vaḷa</i> , 'hole', 'pit', ලඵ <i>uḷu</i> , 'tile' දෙඵ <i>deḷum</i> , 'pomegranate'

* Vide § 15.

† This is generally called *rēbaya* රේඛය, which is apparently a corruption of *rēphaya* රේඵය.

It is apparent from the above that the symbol C represents different letters according to the letters to which it is joined. For the sake of clearness it is always better to avoid using this symbol to represent $\text{ඤ්$, ඤ්ඤ් , ඤ්ඤ්ඤ් , and ඤ්ඤ්ඤ්ඤ් , because it is generally used to represent the faint sounds of those nasals (*vide* § 15). Thus in mixed language, if this symbol is indiscriminately used, such words as *turaṅga* තුරඟ 'horse,' *aṅga* අඟ 'limb,' *aṅgula* අඟුල 'inch,' *karanda* කරඳ 'box,' may be taken either for the Eḷu words or for the Sanskrit words *turaṅga* තුරඟ, *aṅga* අඟ, *aṅgula* අඟුල, *karanda* කරඳ; and the meanings of such words as අඟ (= *aṅga* අඟ 'limb,' or *aṅga* අඟ 'horn'), අඳ (= *anda* අඳ 'egg,' 'scrotum,' or *aṇḍa* අඳ 'voice,' 'cry'), අඟන (= *aṅgana* අඟන 'court' or 'compound, or *aṅgana* අඟන 'woman') would be ambiguous.*

The word *sañṇaka* සඤ්ඤක is a corruption of the Pali word *sañṇōga* සංඤ්ඤග, of which the Sanskrit equivalent is *saṃyōga* සංයෝග. It now means the symbol appended to a letter in the form C , though, as a noun, it properly means a conjunct consonant. But the expression *sañṇaka akura* සඤ්ඤක අකුර, may be construed as conjunct or compound letter.

Although C with the sign C is generally called *sañṇaka layanna* සඤ්ඤක ලයන්න on account of that sign therein, yet, in fact, there is no composition effected. It is only a sign to distinguish the cerebral ඤ් from the dental ඤ් .

It should be observed that the sign C generally represents nasal sounds, and that ඤ් , ඳ් , ඳ් , and ඳ් are the only exceptions.

The Formation of Compound or Joined Letters.

17. The formations of a few compound letters with some of the above symbols of letters are shewn below :—

$$\begin{aligned}\text{C} + \text{ඳ්} + \text{අ} &= \text{ඳ් අඟ} \\ \text{,,} + \text{,,} + \text{ඳ්} &= \text{ඳ් ඳ්} \\ \text{,,} + \text{,,} + \text{ඳ්} &= \text{ඳ් ඳ්}\end{aligned}$$

* In like manner අඳ may mean either 'water' (අඳ් *ambu*) or 'wife' (*aṃbu*).

င	+	ဇ	+	ဇ	=	ဇာ ṇja
„	+	ဇ	+	င	=	ဇာ ṇdu
„	+	ဇ	+	ဇ	=	ဇာ ṇdé
„	+	ဇ	+	ဇ	=	ဇာ dví
„	+	ဇ	+	ဇ	=	ဇာ ddhó
ဇ	+	ဇ	+	င	=	ဇာ ṁbu
ဇာ	+	ဇ			=	ဇာ kya
ဇာ	+	ဇ	+	င	=	ဇာ tyu
ဇာ	+	င			=	ဇာ kra
„	+	„	+	ဇ	=	ဇာ kri
„	+	„	+	ဇ	=	ဇာ kri
„	+	„	+	င	=	ဇာ krú*
„	+	„	+	ဇ	=	ဇာ kró
„	+	„	+	ဇ	=	ဇာ krau
ဇ	+	„	+	„	=	ဇာ rkra
„	+	„	+	„	=	ဇာ rkri

In the two symbols ဇ and င *a* is naturally inherent, which is elided when another vowel is added to the compound. The *r* following a consonant is represented by the symbol င, and that preceding a consonant by ဇ, which is placed above it.

18. When writing words with the above compounds, the main letter of the compound is sometimes doubled. If that main letter is an aspirate, in the reduplication an unaspirated letter is added to the aspirate.

Examples.

Single Form.	Doubled Form.
ကာကိ <i>kartri</i> , 'author,' 'editor.'	... ကာကာကိ <i>karttri</i> .
ဇာဇာ <i>artha</i> , 'meaning.'	... ဇာဇာ <i>arttha</i> .
ဝါဝါ <i>varṇa</i> , 'colour.'	... ဝါဝါ <i>varṇa</i> .
ဝါဝါ <i>varga</i> , 'kind.'	... ဝါဝါ <i>vargga</i> .
ဇာဇာ <i>acharya</i> , 'teacher.'	... ဇာဇာ <i>acharyya</i> .

Of these two forms the first is preferable, though in many cases long usage has sanctioned the other.

* The symbols င and င, attached to consonants combined with င, may be advantageously employed to represent *re* and *ré*, respectively, by placing them higher up, as in င and င.

19. It is important to observe that letters in Eḷu words are generally written separately, while the rule is reversed in Pali and Sanskrit. It is therefore incorrect to write the Eḷu words අත්ත *atta*, 'branch,' විසිස *vissa*, 'twenty,' as අත්ත, විසස; nor is it thought proper to write the Sanskrit words සථි *sarva*, 'all,' විය්‍යි *viryya*, 'strength,' අන්තරය *antarāya*, 'danger,' as සථව, විරිය, අන්තරය.

In order to secure uniformity in writing Sinhalese it would, however, appear desirable to do away with the system of writing Sanskrit words as they are written in that language, and to write them as Eḷu words, as shown above, although such a course would not be so expeditious as the present system.

Classification of Letters.

20. All the letters of the alphabet are primarily divided into vowels and consonants. The term *pañakuru* පණකුරු or *prāṇākshara* ප්‍රාණකෂර, denoting vowels, means 'life-letters,' and *gatakuru* ගතකුරු or *gūtrākshara* ගුත්‍රකෂර, denoting consonants, means 'body-letters.' The term *maḷakuru* මලකුරු or *mritākshara* මරිතකෂර, also denoting consonants, means 'dead-letters,' as opposed to the 'life-letters.' *Sara* සර or *svara* ස්වර is another term for vowels. There are 18 vowels and 36 consonants (*vide* § 9).

The Vowels.

21. Vowels are divided into (1) short vowels (*luhu* *pañakuru* ලුහු පණකුරු, *laghu* ලඝු or *hrasva* හ්‍රස්ව *prāṇākshara* ප්‍රාණකෂර); (2) long vowels (*digu* *pañakuru* දිගු පණකුරු, *dirgha* *prāṇākshara* දිග්ඞි ප්‍රාණකෂර, *guru* *pañakuru* ගුරු පණකුරු, *guru* *prāṇākshara* ගුරු ප්‍රාණකෂර); and (3) protracted vowels (*puluta* *pañakuru* පුලුත පණකුරු, *pluta* *prāṇākshara* පලුත ප්‍රාණකෂර). Short vowels have one syllabic instant (*mata* මත, *mātrāva* මාත්‍රාව), the long vowels two, and protracted vowels three. A consonant has only half a syllabic instant.

(1) Short vowels : අ *a*, ඇ *e*, ඉ *i*, උ *u*, ඍ *ri*, ෙ *li*, ඵ *e*, ඹ *o*.

(2) Long vowels : ආ *á*, ඈ *é*, ඊ or ඉ *í*, ඌ *ú*, ඍ *ri*, ෙ *li*, ඵ *é*, ඹ *ai*, ඹ *ó*, ඹ *au*.

(3) Protracted vowels : vowels occupying three moments, or three times the length of short vowels, in their utterance. Their use is exceptional. *Ex. Mehé varó* මෙහේ වරෝ, "Come here!" used when under excitement, or when calling to a person at a distance. *Hé* හේ and *ró* රෝ are composed of the protracted vowels, which in such cases occupy sometimes more than three moments. Street hawkers commonly use these protracted vowels.

The Consonants.

22. The consonants are divided into seven classes, namely :—

No.	Names of Classes.	Letters appertaining to Class.
1.	<i>k</i> <i>varga</i> or class ක වර්ග ...	ක <i>k</i> , ඛ <i>kh</i> ; ග <i>g</i> , ඝ <i>gh</i> ; ඛ <i>n</i> .
2.	<i>ch</i> do. ච වර්ග ...	ච <i>ch</i> , ඡ <i>chh</i> ; ජ <i>j</i> , ඣ <i>jh</i> ; ඣ <i>n</i> .
3.	<i>t</i> do. ට වර්ග ...	ට <i>t</i> , ජ <i>th</i> ; ජ <i>d</i> , ජ <i>dh</i> ; ජ <i>n</i> .
4.	<i>t</i> do. ත වර්ග ...	ත <i>t</i> , ඵ <i>th</i> ; ජ <i>d</i> , ජ <i>dh</i> ; <i>n</i> ත.
5.	<i>p</i> do. ප වර්ග ...	ප <i>p</i> , ඵ <i>ph</i> ; ජ <i>b</i> , ජ <i>bh</i> ; ම <i>m</i> .
6.	<i>antaḥstha</i> අන්තස්ථ ...	ය <i>y</i> , ර <i>r</i> , ල <i>l</i> , (ළ <i>l</i>), ව <i>v</i> .
7.	<i>ushmākshara</i> උෂ්මාක්ෂර ...	ශ <i>ś</i> , ෂ <i>sh</i> , ස <i>s</i> , හ <i>h</i> .

Antaḥstha (*antar*, 'between,' and *stha*, 'what stands') letters are so called because they are placed in the alphabet intermediate between the first five classes of letters (called *sparṣa* ස්පර්ශ) above shown and *ushmākshara*. The first four letters of this class are "liquids."

Ushmākshara are so called because they are sounded chiefly by means of the flatus (*ushman* උෂ්මන්). The first three letters of this class are "sibilants."

23. Consonants are again divided according to quality, into (1) unaspirated (*alpa prāna* අල්ප ප්‍රාණ*) and (2) aspirated (*mahā prāna* මහා ප්‍රාණ†), letters.

(1) Unaspirated letters : ක් *k*, ග් *g*, ච් *ñ*, ච් *ch*, ජ් *j*, ඤ් *ṇ*, ට් *t*, ධ් *d*, ඤ් *n*, ත් *t*, ද් *d*, න් *n*, ප් *p*, බ් *b*, ම් *m*, ය් *y*, ර් *r*, ල් *l*, ව් *v*, ල් *l*.

(2) Aspirated letters : ක් *kh*, ග් *gh*, ජ් *chh*, ඤ් *jh*, ට් *th*, ධ් *dh*, ට් *th*, ධ් *dh*, ට් *ph*, ග් *bh*.

24. The aspirated letters are composed of the sound of an unaspirated letter and that of the letter *h* ග්. Thus ක් + ග් = ක් *kh*; ග් + ග් = ග් *gh*.

25. It is a very important feature of the Eḷu that it is devoid of these aspirated letters, and that *h* takes the place of aspirated letters in Sanskrit and Pali words, sometimes singly and sometimes with the equivalent unaspirated letter prefixed to it. (*Vide* § 45.)

26. Letters of the alphabet are again divided into

(1) Surd or non-sonant (*aghóshá* අකෝෂා), and

(2) Sonant (*ghóshá* ශෝෂා) letters.

(1) Surd or non-sonant letters : ක් *k*, ක් *kh*; ච් *ch*, ජ් *chh*; ට් *t*, ට් *th*; ත් *t*, ට් *th*; ප් *p*, ට් *ph*; ග් *s*, ජ් *sh*, ස් *s*; ශ් *h*. In sounding these the glottis is open.

(2) Sonant letters : all the rest. In sounding them the glottis is closed.

* *Alpa* අල්ප, 'little,' and *prāna* ප්‍රාණ, 'life.' Letters of this class are often called *alpa akuru* අල්ප අකුරු 'alpa letters,' dropping the last part *prāna* ප්‍රාණ. *Alpa prāna* is also called *śithila* ශීථිල.

† *Mahā* මහා, 'great,' and *prāna* ප්‍රාණ, 'life.' This word *mahā prāna* මහාප්‍රාණ is generally pronounced by the uneducated as *māp-prāna* මාප්ප්‍රාණ. *Mahāprāna* is also called *dhanita* ධනිත.

27. Letters are lastly divided into eight classes, according to the places at which they originate :—

- (1) Gutturals (*kanṭhaja* කණ්ඨජ*): ක් *k*, ඛ් *kh*; ග් *g*, ඝ් *gh*; ච් *ñ*; ආ *a*, ආ *á*; ඇ *e*, ඇ *é*; හ් *h*, හ් *h*: *i. e.*, the letters of the “*k* class” with the last-mentioned six letters.
- (2) Palatals (*táluja* තාලුජ†): ච් *ch*, ජ් *chh*; ජ් *j*, ඣ් *jh*; ඤ් *ñ*; ඉ *i*, ඊ or ඉ *i*; ජ් *y*; ජ් *s*: *i. e.*, the letters of the “*ch* class” with the last-mentioned four letters.
- (3) Linguals or Cerebrals (*múrdhaja* මුඛ්ජ‡): ට් *t*, ඨ් *th*; ඩ් *d*, ඬ් *dh*; න් *n*; ඞ් *ri*, ඞ් *ri*, ඊ *r*; ජ් *sh*; ජ් *!*: *i. e.*, the letters of the “*t* class” with the last-mentioned five letters.
- (4) Dentals (*dantaja* දන්තජ§): ත් *t*, ථ් *th*; ඳ් *d*, ඬ් *dh*; න් *n*; ල් *li*, ල් *li*; ල් *l*, ජ් *s*: *i. e.*, the letters of the “*t* class” with the last-mentioned four letters.
- (5) Labials (*óshṭhaja* ඔෂ්ඨජ||): ප් *p*, ඵ් *ph*; බ් *b*, භ් *bh*; ම් *m*; ට් *u*, ට් *ú*: *i. e.*, the letters of the “*p* class” with the last-mentioned two letters.
- (6) Gutturo-palatals (*kanṭha táluja* කණ්ඨ තාලුජ): ඵ් *e*, ඵ් *é*, ඵ් *ai*.
- (7) Gutturo-labials (*kanṭhaushṭhaja* කණ්ඨ ශ්ඨජ¶): ඔ *o*, ඔ *ó*, ඔ *au*.
- (8) Dento-labial (*dantaushṭhaja* දන්ත ශ්ඨජ**): ට්, ට්.

* කණ්ඨ ‘throat’: ජ, ‘born.’

† තාලු ‘palate.’

‡ මුඛ් ‘middle of the palate.’

§ දන්ත ‘teeth.’

|| ඔෂ්ඨ ‘lips.’

¶ කණ්ඨ ශ්ඨජ = කණ්ඨ + ඔෂ්ඨජ.

** දන්ත ශ්ඨජ = දන්ත + ඔෂ්ඨජ.

28. The following table will enable the student to see the different divisions of letters at a glance :—

Consonants.										Vowels.		
Surd or Non-sonant.					Sonant.					Sonant.		
Divisions.	Thin or Tenuēs.	Aspirated.	Sibilants.	Aspirate.	Soft or mediæ.	Aspirated.	Nasals.	Liquids.	Aspirate.	Short.	Long.	Diphthong* Long.
1. Gutturals	ක k	භ kh	—	ඝ h	ග g	ඝ gh	භ් ñ	—	ඟ h	ආ a ඇ e	ආ ā ආi ē	—
2. Palatals	ච ch	ඡ chh	ශ s	—	ජ j	ඡ jh	ඣ ñ	ය y	—	ඉ i	ඉ ī or ඉ	—
3. Linguals or Cerebrals	ට t	ඨ th	ශ sh	—	ඳ d	ඨ dh	ඤ n	ර r ල l	—	ඞ ri	ඞ rī	—
4. Dentals	ඳ t	ඨ th	ශ s	—	ඳ d	ඨ dh	ඤ n	ල l	—	ඞ li	ඞ lī	—
5. Labials	ප p	ඵ ph	—	—	ච b	ඡ bh	ම m	—	—	උ u	උ ū	—
6. Gutturo-palatals	—	—	—	—	—	—	—	—	—	ඵ e	ඵ ē	ඵ ai
7. Gutturo-labials	—	—	—	—	—	—	—	—	—	ඔ o	ඔ ō	ඔ au
8. Dento-labial	—	—	—	—	ච v				—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	ං ṇ	—	—	—	—	—

Formation of Sounds.

29. Three things are necessary for the formation of sounds : namely, (1) place (*sthána* ස්ථාන), where the sound originates, (2) instrument, or that which assists it (*karana* කරණ), and (3) the exertion (*prayatna* ප්‍රයත්න) made by the jaws, throat, etc., to produce the sound.

30. The different *sthánas* and *karanas* will be noticed here, shewing the letters formed by their contact :—

Letters.	Sthána.	Karāṇa.
1 { <i>k, kh; g, gh; a, á; ṅ, ṅ.</i> <i>ṅ, ṅ.</i> <i>h, h.</i> <i>ñ.</i> }	Throat Throat and chest Throat and nose	{ Throat
2 { <i>ch, chh; j, jh; i, í; y, ṛ.</i> <i>ñ.</i> }	Posterior palate Posterior palate and nose	{ Middle of the tongue
3 { <i>t, th; d, dh; r, ri; r, sh, ḷ.</i> <i>ṇ.</i> }	Dome of the palate Dome of the palate and nose	{ Near the tip of the tongue
4 { <i>t, th; d, dh; l, li; l, s.</i> <i>n.</i> }	Teeth Teeth and nose	{ The tip of the tongue
5 { <i>p, ph; b, bh; u, ú. m.</i>	Lips Lips and nose	{ Lips
6 <i>e, é, ai.</i> }	Throat and posterior palate	Throat and posterior palate
7 <i>o, ó, au.</i>	Throat and lips	Throat and lips
8 <i>v.</i>	Teeth and lips	Teeth and lips

Mode of Reading Letters.

31. There are different modes of reading the alphabet, of which the following may be noticed :—

1. Reading with the particle *yanu* යනු ('that which is called.') *Ex.* අ, ආ, ඩ, ඞ, are read as *ayanu* අයනු, *áyanu* ආයනු; *kayanu* කයනු, *kúyanu* ඞයනු.

2. Reading with the particle *yanna* යන්න (= *yanu* යනු.) *Ex.* The said letters are read as *ayanna* අයන්න, *áyanna* ආයන්න; *kayanna* කයන්න, *káyanna* කායන්න.
3. Reading by giving the simple sounds of letters as in English, without the addition of *yanu* or *yanna*. *Ex.* අ, ආ, ක, කා, as *a, á; ka, ká.*

Of these three modes, the last-mentioned may be recommended for its simplicity and adaptability to European students of the language. The first mode is the ancient and is still prevalent, though now being superseded by the second.

In reading isolated letters as well as in writing them, the particle *kara* කර or *kára* කාර, which signifies ‘that which makes — sound,’ is used like “*yanu*” and “*yanna*” after them. *Ex.* අ as *akara* අකර or *akúraya* අකාරය, ආ as *ákara* ආකර or *ákúraya* ආකාරය; ක as *kakara* කකර or *kakúraya* කකාරය, කා as *kúkara* කාකර or *kúkúraya* කාකාරය. The Sanskrit particle *kára* කාර is more formal. “*Yanu*” and “*yanna*” are also used for “*kara*” or “*kára.*”

32. Sounds of Letters.

අ	<i>a</i> ^o	=	the sound of	<i>a</i>	in	<i>amuse, America.</i>
ආ	<i>á</i>	=	„	<i>a</i>	„	<i>father.</i>
ඇ	<i>e</i>	=	„	<i>e</i>	„	<i>fell.†</i>
				<i>ü</i>	„	<i>(Ger.) fälle, hände.</i>
ඈ	<i>é</i>	=	„	<i>ä</i>	„	<i>(Ger.) mädchen, grämen.</i>
ඉ	<i>i</i>	=	„	<i>i</i>	„	<i>it, ill.</i>
ඊ or ඉ	<i>í</i>	=	„	<i>i</i>	„	<i>machine.</i>
				<i>ee</i>	„	<i>seed, feel.</i>
උ	<i>u</i>	=	„	<i>u</i>	„	<i>full, put.</i>
ඌ	<i>ú</i>	=	„	<i>u</i>	„	<i>rule.</i>
				<i>oo</i>	„	<i>food.</i>

^o Vide § 33.

† අ and ඈ have no exact equivalents in English: *a* in ‘*dam*’ is the nearest sound to අ, and ඈ is the same sound lengthened.

ரி	<i>ri</i>	=	the sound of <i>ri</i>	in <i>rill</i> , merrily.
ரீ	<i>ri</i>	=	"	<i>re</i> " <i>ream</i> .
			"	<i>ree</i> " <i>reed</i> .
லி	<i>li</i>	=	"	<i>li</i> " <i>lily</i> .
லீ	<i>li</i>	=	"	<i>lee</i> " <i>leek</i> .
ஏ	<i>e</i>	=	"	<i>e</i> " <i>pen</i> , <i>ever</i> .
ஏ	<i>é</i>	=	"	<i>e</i> " <i>grey</i> .
			"	<i>a</i> " <i>name</i> .
இ	<i>ai</i>	=	"	<i>i</i> " <i>isle</i> , <i>fight</i> .
ஓ	<i>o</i>	=	"	<i>o</i> " <i>top</i> , (Fr.) <i>bon</i> .
ஓ	<i>ó</i>	=	"	<i>o</i> " <i>rope</i> .
ஔ	<i>au</i>	=	"	<i>ou</i> " <i>doubt</i> , <i>out</i> .
க	<i>k</i>	=	"	<i>k</i> " <i>kick</i> .
க	<i>kh</i>	=	"	<i>k-h</i> " <i>pack-horse</i> (nearly).
க	<i>g</i>	=	"	<i>g</i> " <i>bag</i> .
க	<i>gh</i>	=	"	<i>g-h</i> " <i>gig horse</i> (nearly).
ங	<i>n</i>	=	"	<i>n</i> " <i>angle</i> .
ச	<i>ch</i>	=	"	<i>ch</i> " <i>church</i> .
ச	<i>chh</i>	=	"	<i>ch-h</i> " <i>coach-horse</i> . (nearly).
ஜ	<i>j</i>	=	"	<i>j</i> " <i>jug</i> .
ஜ	<i>jh</i>	=	"	<i>dgeh</i> " <i>hedgehog</i> . (nearly)
ஞ	<i>ñ</i>	=	"	<i>n</i> " <i>punch</i> .
த	<i>t</i>	=	"	<i>t</i> " <i>cut</i> .
த	<i>th</i>	=	"	<i>t-h</i> " <i>hot-house</i> (nearly).
த	<i>d</i>	=	"	<i>d</i> " <i>did</i> .
த	<i>dh</i>	=	"	<i>d-h</i> " <i>mad-house</i> (nearly).
ந	<i>n</i>	=	"	<i>n</i> " <i>print</i> .
த	<i>t</i>	=	"	<i>th</i> " <i>thirst</i> , (Gk) <i>theta</i> .
த	<i>th</i>	=	the aspirate of the preceding.	
த	<i>d</i>	=	the sound of <i>th</i> in <i>that</i> .	
த	<i>dh</i>	=	the aspirate of the preceding.	
ந	<i>n</i>	=	the sound of <i>n</i>	in <i>thin</i> , <i>in</i> .
ப	<i>p</i>	=	"	<i>p</i> " <i>pup</i> .
ப	<i>ph</i>	=	"	<i>p-h</i> " <i>up-hold</i> (nearly).
ப	<i>b</i>	=	"	<i>b</i> " <i>rib</i> .
ப	<i>bh</i>	=	"	<i>bh</i> " <i>abhor</i> , (nearly).
ம	<i>m</i>	=	"	<i>m</i> " <i>hum</i> .
ய	<i>y</i>	=	"	<i>y</i> " <i>yes</i> .
ர	<i>r</i>	=	"	<i>r</i> " <i>sir</i> .
ல	<i>l</i>	=	"	<i>l</i> " <i>lip</i> .
வ	<i>v</i>	=	"	{ <i>v</i> } the sound inclines sometimes to <i>r</i> ,
			"	{ <i>w</i> } sometimes to <i>w</i> .
ச	<i>s</i>	=	"	<i>s</i> in <i>sin</i> .
ச	<i>sh</i>	=	"	{ <i>sh</i> " <i>shun</i> .
			"	{ <i>s</i> " <i>sure</i> .
ச	<i>s</i>	=	"	<i>s</i> " <i>sun</i> .

ඒ	h	=	the sound of h	in hut.
උ	l	=	"	l " rail.
•	ʔ	=	"	n " (Fr.) bon.
ඞ	h	=	"	ch " German or Scotch, and cheth in Hebrew.
උ	h	=	"	n " singing, ringing.

The aspirated letters should be pronounced by distinctly adding the sound of *h* to the unaspirated consonantal sounds.

Pronunciation.

(*Śabda kirīma* බඳු කිරීම.)

33. To pronounce words correctly, the sounds of the different letters as shown above should be carefully studied. It is a common mistake, mentioned previously, to pronounce ස, සෘ, ඔ, ඔූ, as *ru*, *rú*, *lu*, *lú* (or *iru*, *irú*, *ilu*, *ilú*) respectively, and, consequently, words composed of them, such as සෘතු, මෘදු, as *irutu*, *mṛudu*, etc. No material distinction is sometimes made in pronouncing *n* ඞ, *n* ඞ්, *n* ඞ්, and *n* ඞ්; *l* උ and *l* උ; *ʔ* ජ, *sh* ජ, and *s* ජ; this is a great mistake. *Ṣa* ඞ is often pronounced *se* ස. A අ in any syllable of a single word or in components of a compound word, except the first, or when it is not preceded by *h*, is always pronounced as *a* in 'syllable.' *Ex.* *Darasa* දවස, 'day'; *gala* ගල, 'stone.' But *a* in the first syllable of *karami* කරමි, 'I do,' and of other inflections of the verb *kara* කර, 'to do,' also takes this sound of *a*.

It is usual for the purpose of facilitating pronunciation to double consonants written singly. Thus, *vikrama* වික්‍රම, 'heroism,' *chitrakāra* චිත්‍රකාර, 'painter,' *chāritra* චාරිත්‍ර, 'custom,' are pronounced as *vikkrama*, *chittrakāra*, *chārittra*. Owing to this pronunciation such words are often miswritten. Consonants that are doubled should be pronounced distinctly: *Ex.* බල්ලා 'dog' as *bal-lá* and not *balá*. Europeans are apt to make this mistake. (*Vide* § 71.)

Names of Letters.

34. Some letters have names other than those given after their respective sounds. Such letters, with their names and significations, are noticed here :—

Letter.	Name of Letter.	Signification of Name.
ග <i>ga</i> or <i>nga</i>	$\left\{ \begin{array}{l} saññaka \text{ gayanna} \\ සනුක්ක ගයන්ත \end{array} \right\}$	Combined <i>ga</i> letter.
ච <i>cha</i> ...	$\left\{ \begin{array}{l} saññaka \text{ chayanna} \\ සනුක්ක චයන්ත \end{array} \right\}$	Combined <i>cha</i> letter.
ජ <i>ja</i> or <i>nja</i>	$\left\{ \begin{array}{l} saññaka \text{ jayanna} \\ සනුක්ක ජයන්ත \end{array} \right\}$	Combined <i>ja</i> letter.
ඳ <i>da</i> or <i>nda</i>	$\left\{ \begin{array}{l} saññaka \text{ dayanna} \\ සනුක්ක ධයන්ත \end{array} \right\}$	Combined <i>da</i> letter.
ඳ <i>da</i> or <i>nda</i>	$\left\{ \begin{array}{l} saññaka \text{ dayanna} \\ සනුක්ක ඳයන්ත \end{array} \right\}$	Combined <i>da</i> letter.
බ <i>ba</i> or <i>mba</i>	$\left\{ \begin{array}{l} saññaka \text{ bayanna} \\ සනුක්ක බයන්ත, or \\ añba \text{ bayanna} \\ අඞ* බයන්ත \end{array} \right\}$	Combined <i>ba</i> letter; or <i>bu</i> having the sound of <i>mba</i> .
ඨ <i>tha</i> ...	$\left\{ \begin{array}{l} saññaka \text{ mahāprāṇa tha-} \\ \text{yanna} \\ සනුක්ක මහාප්‍රාණ ඨය} \\ \text{න්ත} \end{array} \right\}$	Combined aspirated <i>tha</i> letter.
ඬ <i>dhha</i> ...	$\left\{ \begin{array}{l} saññaka \text{ mahāprāṇa dha-} \\ \text{yanna} \\ සනුක්ක මහාප්‍රාණ ඬය} \\ \text{න්ත} \end{array} \right\}$	Combined aspirated <i>dha</i> letter.
ඳ් <i>dva</i> ...	$\left\{ \begin{array}{l} dva \text{ yanna} \\ ද්ව යන්ත, † or \\ saññaka \text{ vayanna} \\ සනුක්ක වයන්ත \end{array} \right\}$	That which is called <i>dva</i> , or combined <i>va</i> letter.
බ් <i>na</i> ...	$\left\{ \begin{array}{l} anunāsikākṣharaṇa \\ අනුසාසිකාක්ෂරය \end{array} \right\}$	Co-nasal letter.‡
ඳ් <i>na</i> ...	Do.	do.

* Perhaps අඞ is a corruption of බෙ *mba*. The term *añba bayanna* is more common.

† This is generally corrupted into *drā yanna* ද්‍රා යන්ත and *drā vayanna* ද්‍රා වයන්ත.

‡ In forming the nasals of the five classes the veil which separates the nose from the pharynx is withdrawn. Hence these letters are called *anunāsika*, i.e. co-nasal or nasalized.—*Max Müller*.

Letter.	Name of Letter.	Signification of Name.
න <i>na</i> ^o	... { <i>anunāsikākṣharaya</i> අනුනාසිකාකෂරය	} Co-nasal letter.
න <i>na</i> ^o	... Do.	... do.
ම <i>ma</i>	... Do.	... do.
ල <i>la</i>	... { <i>maha layanna</i> මහ ලයන	} Large <i>la</i> letter.
ශ <i>sa</i>	... { <i>kaṣa sayanna</i> කඩ සයන	} Broken <i>sa</i> letter.
ෂ <i>sha</i>	... { <i>golu sayanna</i> ගොළු සයන	} Dumb <i>sa</i> letter.
ස <i>sa</i>	... { <i>maha sayanna</i> මහ සයන	} Large <i>sa</i> letter.
ළ <i>la</i>	... { <i>saññaka layanna</i> සංකෘති ලයන	} Combined <i>la</i> letter.
ං <i>ṇ</i>	... { <i>anusvāraya</i> අනුසාරය, or <i>binduwa</i> බින්දුව	} After sound, i. e. after vowel, or† dot.
ඃ <i>h</i>	... { <i>visargaya</i> විසර්ගය, or <i>visarjaniya</i> විසර්ජනිය	} Emission (of breath).

A new Letter to represent 'f.'

35. Of late years the symbol ෆ, which is like the lower part of the Sanskrit labial-sibilant ള (*ṣ*) called *upadhmāṇiya* උපධ්මාණිය, has been adopted by some to represent the sound of the English letter "f," which is wanting in the Sinhalese language. In the absence of another more appropriate symbol it may be adopted with advantage, giving it all the privileges of inflections proper to Sinhalese letters. It may be inflected thus :

ෆ *f*; ෆ *fa*, ෆා *fá*; ෆෑ *fe*, ෆෑ *fé*; ෆි *fi*, ෆි *fí*; ෆු *fu*, ෆු *fú*; ෆූ *fri*, ෆූ *fṛí*; ෆූ *fli*, ෆූ *flí*; ෆෙ *fe*, ෆේ *fé*, ෆෙ *fai*; ෆො *fo*, ෆෝ *fó*, ෆො *fau*; ෆා *fan*; ෆා *fah*, &c.

^o These are commonly called *mūrdhaja nayanna* මුළුත නයන and *dantaja nayanna* දන්ත නයන, respectively (vide § 27).

† The *anusvāraya* is always used after vowels. It is in some old *ola* books sometimes represented as (ං, when it is called "*chandra binduwa* චන්ද්‍ර බින්දුව" (*chandra* 'moon,' *binduwa* 'dot').

Transliteration.

36. The system of transliteration used is that adopted by the Ceylon Government,* which, in spite of some deficiencies, is generally sound and has been followed here for the convenience of readers in Ceylon, who are accustomed to it.

37. In devising a new system of transliteration, care should be taken (where possible) not to adopt diacritical signs which are already employed for other purposes.

It is usual to represent ඇ, ඈ, by *e*, *é*, or *æ*, *æ̃*. This is incorrect inasmuch as the letter which is used to represent *අ* should have some diacritical mark attached to it, to represent ඇ, ඈ, for the simple reason that the latter are only modifications of *අ*. Hence they may perhaps be best represented respectively by *a*, *ā*.

No system of transliteration of a phonetic language by an unphonetic one, like the English, can ever be perfect. The system given below has greater claim to be considered accurate than many that have come under the notice of the author.

Vowels.

අ *a*, ආ *ā*; ඇ *a*, ඈ *ā*; ඉ *i*, ඊ or ඉ *i*; උ *u*, ඌ *ū*; සා *ri*, සා' *ri*; ශා *li*, ශා *li*; එ *e*, ඒ *é*, ඔ *ai*; ඔ *o*, ඔ *ó*, ඔ *au*.

Consonants.

ක *k*, ක *kh*; ග *g*, ඝ *gh*; ඞ *n*; ජ *c*, ජ *ch*; ජ *j*, ඞ *jh*; ඞ *n*; ට *t*, ට *th*; ධ *d*, ධ *dh*; ඞ *n*; ට *t*, ට *th*; ධ *d*, ධ *dh*; ඞ *n*; ප *p*, ට *ph*; බ *b*, ඞ *bh*; ම *m*; ය *y*, ර *r*, ල *l*, ව *v*; ශ *s*; ශ *s*, ඞ *s*, හ *h*; ල *l*; ශ *n*; ශ *h*.

Semi-nasals.

ග *ng*; ජ *nj*; ඞ *nd*; ඞ *nd*; ඞ *mb*.

* Minute dated August 28, 1866.

Mode of writing Sinhalese characters.

38. To enable those who are living abroad and cannot engage the services of native pandits to write Sinhalese characters, the principal parts of the letters are shown lithographed opposite in the order of writing them. (Plate I.) Sinhalese characters, it will be noted, are written from left to right.

39. Handwriting may be divided into three kinds. That in well-written *ōla* books is the best, and is similar in character to the printed character. That marked (b) may be recommended for general use. The three kinds are shewn opposite in the order of their superiority. (Plate II.)

It should be observed that in manuscripts words are not written separate from one another but all in one unbroken continuation, which however does not make it difficult for a native to read them fluently; but in printed books, words are separated as in English. Sinhalese has only one kind of letter: it has no capital letters as have European languages.

Syllables.

40. In Sinhalese every vowel or vowel-consonant is a syllable. Thus in the words *ara gediya* අර ගෙඩිය, 'that fruit,' the syllables are *a* අ, *ra* ර, *ge* ගෙ, *di* ඩි, *ya* ය. A consonant with a vowel or a vowel-consonant forms one syllable. Thus in *polgas* පොල්ගස්, 'cocoanut trees,' the syllables are *pol* පොල් and *gas* ගස්. When Sinhalese words are transcribed in English characters, the syllables are easily discerned.

The Origin of Sinhalese Letters.

41. The ancient letters used by the Sinhalese were the *Aśōka* or old Pali characters. The modern Sinhalese

Plate I.

(The commencement of each letter or part of letter is indicated by a dot.)

උ + ජ = ජ; ජ + ට = ජ; ජ + ළ = ජ;
 ජ + ළ = ජ; ඉ + ඳ = ර; ඉ + ් = ඉ;
 ළ + ් = ළ; සි + ් = සි; හි, ් + ් = ්;
 ්, සි + ් = සි; ් + ් = ක; බ;
 ග; සි; සි; ර; ර; ් + ක = ක;
 ට, සි; ක + ් = ක; එ; ට, සි; ර;
 එ; බ; සි; ළ ළ එ; ට;
 ළ, සි; සි; සි; ක + ් = ක; + ්
 = ක; බ + ් = බ; + ් = බ.

Plate II.

(2) වාණිජ භාෂා තුළ නාමයන් කෙරෙහි ඉන්මා
සිටිලයින් නිවැරදි නම්විය mm

(b) ඉක්බිති බදු පාත් බහුලතාව බණ්ඩාර
ලාගේ ශ්‍රාවක ජායකාචාර කෙරෙහි බදු
තහරුලෝ ප්‍රදානයෙන් චතුරාචාරිය
කිහිබා වදාළේය.

[illegible]

characters were derived from the Grantha* of Southern India, which had its origin in the Chéra, a variety of the Aśoka character, and of which there were several varieties, as Chóla Grantha, Tuḷu, etc. They must have been introduced during the 10th or 11th century A.D. (as testified by inscriptions of that period), when the Chólians began to visit the Island and established (in 1038) a vice-royalty at Polonnaruwa, the capital of Ceylon at that time, which lasted twelve years. The modern Tuḷu has a striking resemblance to the Sinhalese characters.

By a comparison of the alphabets of the different Indian languages it will appear that nearly all of them have some affinity in the shape of letters to the Sinhalese. It is surprising to find ක *ka*, တ *ta*, ဝ *ga*, င *da*, မ *ma*, ဇ *la*, ဇ *la*, in the Máldive language, and ð *va* in the Philippine language.

The Proper Use of Letters.

42. As Sinhalese is a phonetic language, very much unlike in that respect English and other European languages, it may be thought by some that the acquisition of its orthography is easy. But it is quite the contrary. Owing to the absence of any stated rules in orthography and the consequent difficulty of acquiring a knowledge of the proper use of the nasals, the sibilants, and the dental and the cerebral *l*, Sinhalese orthography is still in an unsettled state.

To show the importance of a correct system of orthography for preserving the proper meanings of words, a few examples will be given here, with their equivalents in Sanskrit and Pali, from which their orthography is determined :—

Sanskrit.	Pali.	Eḷu.	Signification.
<i>uṣṇa</i> ဇမ္ဗ	- <i>uṣṇa</i> ဇမ္ဗ	- <i>uṣu</i> ဇမ္ဗ	- hot, warm.
<i>úna</i> ဇမ္ဗ	- <i>úna</i> ဇမ္ဗ	- <i>unu</i> ဇမ္ဗ	- less, deficient.

* Grantha (Grantham), which literally means 'book,' was an alphabet used for 'books' or literary purposes, chiefly writing Sanskrit.

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.
<i>kāṇa</i> කාණ	- <i>kāṇa</i> කාණ	- <i>kāṇa</i> කණ	- one-eyed, blind in one eye.*
<i>kaṇṇa</i> කණ්ණ	- <i>kaṇṇa</i> කණ්ණ	- <i>kāṇa</i> කණ <i>kaṇa</i> කණ†	- ear. - eye.
<i>khādun</i> බාදන්	- <i>khādanto</i> බාද නොන්	- <i>kana</i> කන	- eating.
<i>gaṇa</i> ගණ	- <i>gaṇa</i> ගණ	- <i>gaṇa</i> ගණ	- assembly.
<i>ghana</i> ඝන	- <i>ghana</i> ඝන	- <i>gana</i> ගන	- thick, cloud.
<i>trīṇa</i> ත්‍රීණ	- <i>tiṇa</i> තීණ	- <i>taṇa</i> තණ	- grass.
<i>trishṇā</i> තෘෂ්ණා	- <i>taṇhā</i> තණ්හා	- <i>taṇa</i> තණ	- desire.
<i>stana</i> ස්ථන	- <i>thana</i> ථන	- <i>tana</i> තන	- (female) breast.
<i>varṇa</i> වර්ණ	- <i>vaṇṇa</i> වණ්ණ	- <i>vaṇa</i> වණ	- colour.
<i>vraṇa</i> වූණ	- <i>vaṇa</i> වණ	- <i>vaṇa</i> වණ	- sore.
<i>vana</i> වන	- <i>vana</i> වන	- <i>vana</i> වන	- wood, jungle.
<i>prāṇa</i> ප්‍රාණ	- <i>pāṇa</i> පාණ	- <i>paṇa</i> පණ	- life.
<i>punaḥ</i> පුනා	- <i>puna</i> පුන	- <i>pana</i> පන	- again.
<i>kṛi</i> කෘ	- <i>kara</i> කර	- <i>kara</i> කර = <i>kaḷa</i> කළ	- done.
<i>kaluṣa</i> කලුස	- <i>kulasa</i> කලස	- <i>kala</i> කල	} water jar or pot.
<i>ghaṭa</i> ගට	- <i>ghaṭa</i> ගට	- <i>kaḷa</i> කළ	
<i>kāla</i> කාල	- <i>kūla</i> කාල	} <i>kala</i> කල <i>kulu</i> කළු	- time.
			- black.
<i>draḍḍha</i> ද්‍රඪ	- <i>dalha</i> දළහ	- <i>daḷa</i> දළ	- rough, great.
<i>daṇṣhtrā</i> දංඡෙට්ටා	- <i>dāthā</i> දඳා	- <i>daḷa</i> දළ	- tusk, a large tooth.
<i>jaṭā</i> ජටා	- <i>jaṭā</i> ජටා	- <i>daḷa</i> දළ	- matted hair of a devotee.
<i>dala</i> දල	- <i>dala</i> දල	- <i>dala</i> දල	- leaf.
<i>jala</i> ජල	- <i>jala</i> ජල	- <i>dala</i> දල	- water.
<i>jvala</i> ජල	- <i>jala</i> ජල	- <i>dala</i> දල	- to shine.
<i>taḍa</i> තඩ	- <i>taḷa</i> තළ	- <i>taḷa</i> තළ	- to beat.
<i>tila</i> තීල	- <i>tila</i> තීල	- <i>tala</i> තල	- gingily.
<i>tāla</i> තාල	- <i>tāla</i> තාල	- <i>tala</i> තල	- palmyra.
<i>dāthikā</i> දාඨිකා	- <i>dāthikā</i> දාඨිකා	- <i>deḷi</i> දෙලි	- beard, moustache
<i>jālaka</i> ජලක	- <i>jālaka</i> ජලක	- <i>deḷi</i> දෙලි	- germ, bud.
<i>mṛi</i> මෘ	- <i>mara</i> මර	- <i>mara</i> මර = <i>maḷa</i> මළ	- dead.
<i>mala</i> මල	- <i>mala</i> මල	- <i>mala</i> මල	- filth, dirt, rust.
<i>mālya</i> මාලා	- <i>mālya</i> මාලා	- <i>mala</i> මල	- flower.

* The word is often incorrectly used in the sense of 'blind,' as *kāṇa* කාණ 'the blind man,' *kāṇa giravā* කාණ ගිරවා 'the blind parrot.'

† From the Tamil word *kaṇ* கண். It is now obsolete.

Sanskrit.	Pali.	Eḷu.	Signification.
lavana ලවණ	lavana ලවණ or lōṇa ලෝණ	luṇu ලුණු	salt.
laṣṇa ලඝුණ	laṣṇa ලඝුණ	lūnu ලුණු	garlic.

A few examples of Sanskrit words of this kind :—

aśva අශ්ව, 'horse.'
 asva අස්ව, 'not one's own.'
 māśa මාෂ, a sort of kidney-bean.
 māsa මාස, 'month.'
 aṇuka අණුක, 'skilful,' 'minute.'
 anuka අනුක, 'lustful.'
 pāṇu පාණ, 'trade,' 'hand.'
 pāna පාන, 'drinking.'

As the reader will be fully acquainted with the sounds of the different characters in the tongue after the perusal of the preceding pages, the Sinhalese words will be hereafter written in Sinhalese characters only.

The Proper Use of Nasals.

43. The principal rule for the proper use of nasals is, that when a nasal deprived of its inherent vowel is followed by a consonant, the nasal of the class to which that consonant belongs is used. This is very simple.

Examples.

Nasal ඩ.	Nasal යැ.
අඛාර, 'charcoal.'	අඤ්ජන, 'collyrium.'
ගඛා, 'river.' ^c	පඤ්ච, 'five.'
පඛකාරි, 'range,' 'row.'	කාඤ්චන, 'gold.'
සඬුම, 'war,' 'battle.'	ලාඤ්ජන, 'mark,' 'sign.'
සඬු, 'multitude,' 'Buddhist priest.'	විඤ්ඤාණ, 'knowledge,' 'consciousness.'
Nasal ඔ.	Nasal නි.
කණ්ඨ, 'throat.'	අනි, 'blind.'
විඤ්ඤාණ } 'vocabulary.'	අනිම } 'last.'
දණ්ඩ } 'pole,' 'stick.'	ගුණි, 'book.'
දණ } 'government.'	ප්‍රසන්න, 'pleased,' 'delighted.'
	සුඤ්ඤ, 'good.'

^c In Sanskrit and Pali ගංගා means 'Ganges' (the Indian river) but in Sinhalese it, as well as its derivative ගා gaṅga, is generally used in the sense of 'river.'

Nasal මි.

අම්බලම්, 'rest-house.'

අම්මා, 'mother.'

ආරම්භ, 'beginning.'

සම්ප්‍රසාද, 'prosperity,' 'happiness.'

සම්ප්‍රේල, 'well-blown (as a flower).'

Nasal ට.

මංකඩ, 'junction of a road. (§ 44.)

මංකොඩි, 'mortar.' (§ 44.)

මංග, 'family,' 'race.'

සංගොග, 'adherence.'

සංසාර, 'metempsychosis.'

*Some Exceptions.*උමංග, *Ummagga Jātaka*, a history of a previous birth of Buddha.

කම්කරු, 'worker,' 'mechanic.'

කම්හල, 'workshop.'

ගංකොර, 'bank of a river.'

ගිම්කල්, 'hot season.'

දන්වම, 'I inform.'

දුම්කොල, 'tobacco.'

ගම්ගම, 'name and village.'

පන්සල්, 'Buddhist monastery.'

පන්සිය, 'five hundred.'

පින්කම්, 'meritorious (religious) act.'

පෙරපන්කඩ, 'water-strainer.'

ඛිමිමේ, 'tunnel,' 'subterranean house.'

රන්වන්, 'golden coloured.'

ගංමැටි, a kind of plant.

Observe such combinations as *ණ, න, ම, යි*, etc., which occur at the end of Sanskrit words. *අණ්ට* in *කරණ්ට*, 'for doing,' 'to do,' *ද්‍රවණ්ට*, 'for running,' 'to run,' &c., and *දණ්ඩ* in *ඵදණ්ඩ*, 'a narrow bridge constructed with single logs,' &c., should be written with the cerebral nasal, and not with the dental as is thought by some to be correct. It should be borne in mind that the present system of orthography in the Sinhalese language, as in any other, is chiefly based on the consideration of the places the tongue touches when the words are pronounced.

44. It is always better (and precludes the possibility of the occurrence of any mistake) to use the appropriate nasals before letters of their respective classes. As has been already noticed, the *ṇ* may be used in lieu of any nasal in Sanskrit and Pali words; but in Ceylon it is seldom used in Elu words before cerebral, dental, and labial letters of the *ṭ*, *t*, and *p* classes; while it is quite appropriate (in the case of Elu words) to use it before letters of the *k* and *ch* classes, and *ජ, ඊ, ජ්, චි, ජ්, ඞ, and ඡ* (*vide* page 6).

45. To use the nasals *ṇ, ñ, ṇ* correctly, as stated above, and to write Sinhalese words more correctly in other respects, it is important to be able to distinguish Elu words from those of the Sanskrit, Pali, and Tamil languages, from which

we have chiefly borrowed words. This can only be done with any certainty by studying the words of those languages. However, to those that have not the opportunity of such study, the following hints will be useful, namely :—

(a) Eḷu words alone have the letters ඇ, ඈ, ඔ, ණ, ඩ, ඳ, ඹ, and, therefore, all words written with those letters are Eḷu. Words in which එ and ඔ occur are also Eḷu, except when they bear traces of having been borrowed from Tamil and such other languages as have those two vowels.

(b) Words in which the letters සා, සෘ, ක, කෘ, ඔඵ, ඹෞ, ඩ්, ඤ්, ඡ්, ජ්, ඌ, the *répha* (ඔ), *raḥaráṇṣa* (), *yaṇṣa* (෪), and aspirated letters, as ඩ්, ඤ්, occur, are either Sanskrit, Pali, Tamil, or some other language than the Eḷu, in which those letters are not found.

(c) Words written with compound or joined letters, such as ස්, ඤ, ඔත, ඤ, ඔම, &c., mentioned before, are Sanskrit or Pali, and those written separately with the sign of elision (‛ or ˘) attached to the letters may generally be accepted as Eḷu words.

Without something to guide him it would be difficult for a beginner to learn to identify such words as කාරණ and කරුණ, 'cause,' නගර and නුවර, 'town,' ලෝක and ලෝ, 'world,' විමාන and විමන්, 'palace,' සකල and සියල, 'all,' the first of which in each case is Sanskrit, and the second its Eḷu equivalent.

46. The use of *ṇ*, *ṇ*, *ṣ*, *ś*, *ṣ*, *l*, and *ḷ* deserves special attention.

(a) The cerebral *ṇ* is also used after the letters සා, සෘ, ණ, ජ (when they are in one and the same word), and is not in any way hindered by the intervention* of any vowel, guttural, labial, or of ඡ, ජ, or *anusvára* .

* This is not generally observed in the case of Eḷu words.

Examples.

කෘෂ්ණ, 'desire,' 'craving.'	දූෂිණ, 'mirror.'
ගැහිණි, 'woman.'	ප්‍රමාණ, 'extent,' 'size.'
කෘෂ්ණ, 'grass.'	ප්‍රාණ, 'life.'
ක්ෂණ, 'moment.'	බ්‍රාහ්මණ, 'Brahmin.'
ලක්ෂණ, 'beauty,' 'mark.'	මරණ, 'death.'
දකුණ, 'south.'	රාමායණ, the 'Rámáyana.'*
කණ, 'ear.'	ශ්‍රවණ, 'ear.'

Exceptions.

The final *n* of a word and *n* doubled are, however, generally replaced by the dental *n*, as ගෙදරින්, 'from the house,' ශරීරයෙන්, 'from the body,' වෙරෙන්, 'come,' කරන්නෙමි, 'I shall do,' ඉරන්නෙමි, 'I shall tear.' In adherence to the usage of the learned, the dental *n* has been used in this book in such instances. The rule given above for the use of *n* has reference only to single words or the components of compound words. Notice that in the following compound words *n* after *r* is not written with the cerebral *n*, as the letters which form the compound are of two different words :

පරකත (පර + ආකත), 'exceeding joy.'

වතරනුසර (වතර + අනුසර), 'conformity to usage.'

පිරිකිවිමි (පිරි + කිවිමි), 'Nirváṇa.'

පරිකිමාණ (පරි + කිමාණ), 'Nirváṇa.'

බරකත (බර + කත), the 'twelve-eyed' deity, i.e., Kaṇḍa-kumara (the military deity of the Hindus).

But when a palatal or a dental intervenes between them (*n* and *ri*, *ri*, *r*, or *sh*), the dental *n* takes the place of the cerebral *n*, as අභිනිස, 'venerable'; අර්ථ, 'gain'; ආරාධනා, 'service,' 'solicitation'; දැකින, 'sight'; රචනා, 'literary composition'; රාජනී, 'queen'; මළින, 'rubbing,' &c.

In derived Eḷu words *n* is determined by reference to the words from which they are derived or to which they bear a close affinity.

* Válmíki's great epic poem recording the adventures of Ráma.

Examples.

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.
ලකුණ	- ලකුණ	- ලකුණු	- louse.
කලාණ	- කලාණ	{ 1. කලණ 2. කැලණි	- 1. happy, lucky. - 2. name of a town.
කෝණ	- කෝණ	- කෝණ	- corner, angle.
සෘණ	- ඛණ	{ 1. සෘණ 2. කණ	} moment.
වුණ	- වුණ	- සුණු, හුණු	- powder, lime.
(සුභ)	- සුභ	- සුභ	- wisdom.
තික්ක	- තික්ක	- තික්කු	- sharp.
දකුණ	- දකුණ	- දකුණ, දකුණු	- south.
නිර්වාණ	- නිර්වාණ	- නිර්වාණ	- Nirvāṇa, the state of eternal happiness.
(පසුපාය)	- පණ්ණසා	- පණස්	- fifty.
ප්‍රගුණ	- පගුණ	- පහුණු	- improvement.
ප්‍රමාණ	- පමාණ	- පමණ	- extent, quantity.
ප්‍රාණ	- පාණ	- පණ	- life.
මාණික්‍ය	- මාණික්‍ය	- මැණික්	- gem, ruby.

Tamil.	Sinhalese.	Signification.
அங்காடி <i>aṅkāḍi</i>	- අංකාණි*	- stall in a market.
குந்தாளி <i>kuntāli</i>	- කුන්තාණි*	- pickaxe.
கோமணம் <i>kōmaṇam</i>	- කෝණමි	- piece of cloth used for covering the private parts of men.
பணம் <i>paṇam</i>	- පණම	- fanam (= 1½d.), money.
பணிவிடை <i>paṇividaḥ</i>	- පණිවිඩ	- message.

In some words *n* is natural and cannot be explained by any rule. Such words should be studied with the help of a dictionary. A few examples are given here :—

ගණ, 'flock,' 'multitude.'	පාණ, 'hand.'
ගණිකා, 'harlot.'	මණ, 'gem,' 'jewel.'
ගුණ, 'quality,' 'attribute.'	මාණික්‍ය, 'gem.'
කුණප, 'stench,' 'corpse.'	වාණ, 'arrow.'
කෝණ, 'corner.'	වාණිජ, 'trader.'
කලාණ, 'happy,' 'lucky.'	ලවණ, 'salt.'

In all other cases not referred to the dental *n* is used.

* Observe that the cerebral *n* is used in place of another cerebral.

ශ්.

(b) No rule can be given for the use of *ṣ*. All words written with that letter are Sanskrit, and should be studied in order to acquire a thorough knowledge of their spelling. It is however always used before *ch* and *ṣ*. *Ex.* අනුසන්ධි, 'wonder'; නිශ්චය, 'certainty'; නිශ්චල, 'calm'; පශ්චාත්තාප, 'repentance'; පශ්චිම, 'west,' 'western'; දුෂ්චරිත, 'misbehaviour,' 'wickedness'; දුෂ්චල, 'ill-behaved'; නිශ්චය, 'without doubt'; නිශ්චය, 'without remainder.'

Examples of the use of 'ṣ' in other places.

අශුභ, 'unlucky.'	ශීත, 'cold.'
අශ්ව, 'piles.'	ශීර්ෂ, 'head.'
අකාශ, 'sky.'	ශීල, 'good conduct.'
අශ්වය, 'the ten directions.'	ශිල්ප, 'art.'
පාශ්ච, 'side.'	ශීතල, 'cold.'
ශීත, 'cold.'	ශීලී, 'flaccid,' 'feeble.'
ශුභ, 'open,' 'manifest.'	ශුභ, 'lucky.'
ශ්‍රවණ, 'question,' 'query.'	ශුභ, 'hog.'
ශ්‍රවණ or } 'praise.'	ශුභ, 'empty,' 'void.'
ශ්‍රවණ } 'praise.'	ශුර, 'hero,' 'energetic and cunning man.'
මිශ්‍ර, 'mixed.'	ශුල, 'pike.'
ශත, 'hundred,' 'cent.'	ශාකාල, 'jackal.'
ශය, 'hare.'	ශේෂ, 'remainder.'
ශාන්ති, 'rest,' 'felicity.'	ශාකාල, an aquatic plant.
ශාලා, 'hall.'	ශ්‍රෝත, 'stanza.'
ශාස්ත්‍ර, 'science.'	ශ්‍රද්ධා, 'faith.'
ශාස්ත්‍ර, 'scripture,' 'religion,' 'command.'	ශ්‍රීමත්, 'fortunate,' 'illustrious.'
ශක්‍ර, 'Indra,' (the ruler of heaven).	ශ්‍රේෂ්ඨ, 'oldest,' 'senior,' 'excellent.'
ශුක්‍ර, 'Venus,' 'semen virile.'	

ශ්.

(c) Words written with *śh* are also Sanskrit. No rule that will explain all its uses can be given; but it is generally used after the consonants *h*, *r*, *l*, or any vowel except *a* and *á*, either immediately or separated from it by *ṇ* or *h*. It is also often used before *t*, *th*, *d*, *dh*, and *p*.

Examples.

අක්කර, 'letter.'	පුරුෂ, 'man,' 'husband.'
අක්ක, 'eye.'	පුෂ්ප, 'flower.'
අභිෂේක, 'sprinkling.'	භෛෂජ්, 'medicament,' 'drug.'
ආරක්ෂා, 'protection.'	මනුෂ්, 'man.'
ඉත්ත, 'sugar cane.'	මහීෂ, 'buffalo.'
ඉෂ්ට, 'cherished,' 'beloved.'	සක්ක, 'devil,' 'fiend.'
උණ, 'hot.'	රක්ෂා, 'protection,' 'profession.'
සාමි, 'saint' or 'sanctified person.'	වළා, 'rain.'
මාෂධ, 'medicament,' 'drug.'	විෂ, 'poison.'
කුඹ, 'belly.'	වෘක්ෂ, 'tree.'
කෝෂ, 'bag,' 'treasury,' 'dictionary.'	ශීර්ෂ, 'head.'
ක්ෂුද්‍ර, 'minute,' 'small.'	ශලේෂ, 'phlegm.'
කෂ්ත්‍ර, 'field.'	සතුට, 'pleased,' 'delighted.'
දක්ෂ, 'clever.'	සන්තෝෂ, 'joy,' 'pleasure.'
දෝෂ, 'fault.'	සර්ෂ, 'mustard.'

A competent knowledge of the use of *ś*, *sh*, and *s* can only be acquired by studying the words in which they occur.

ළ.

(d) This cerebral *ḷ* is used in place of another cerebral, which has been dropped for the sake of euphony, or in *Elu* words derived from other words. It is sometimes borrowed from the word from which the *Elu* word is derived.

Examples of 'ḷ' acquired by Derivation.

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.
ආවාට	- ආවාට	- වළ	- pit, hole.
කපු	- කපු	- කුච්ච	- fierce.
කකිට	- කකකට	- කකුච්ච	- crab.
කරුණ	- කරුණ	- කුච්චු	- compassion, kindness.
කිරිට	- කිරිට	- කිරිච්ච	- diadem, crest.
කුකුච	- කුකුකුට	- කුකුච්ච	- cock.
කෝටි	- කෝටි	- කෙළ	- ten millions.
කුල	- වුළ	- සුච්ච	- little, small.
දරිද්‍ර	- දලිද්ද	- දලිද්ද	- poor.
දංශ්ට්‍ර	- දංචා	- දළ	- tusk, a large tooth.
දුභිම	- දුභිම	- දෙච්චි	- pomegranate.

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.
ද්‍රව්‍ය	- ද්‍රව්‍ය	- ඳෙව්‍ය	- Tamil.
පරිසාරි	- පරිසාරි	- පිළිවෙල	- method, arrangement.
පෘථිවි	- පථිවි	- ඳොලෝ	- earth.
ප්‍රථම	- පථිම	- පළමු	- first.
ප්‍රතිමා	- පරිමා	- පිළිම	- image, idol.
බිමාල	- බිමාල	- බලේ	- cat.
වඩ්‍යා	- වලයා	- වෙලඹ ^o	- mare.

The particle පිළි at the beginning of Elu words is written with the cerebral *l*, as it has been derived from the Pali පටි. *Ex.* පිළිකුල්, 'disgusting'; පිළිබඳ, 'connected with'; පිළිවෙත්, 'behaviour,' 'action.'

Examples of 'l' in words derived from Tamil.

Tamil.	Sinhalese.	Signification.
කරුණා <i>karuvādu</i>	- කරවල	- dried fish.
පள்ளි <i>palli</i>	- පල්ලි	- church, chapel.
පள்ளம் <i>pallam</i>	- පල්ලම්	- pit, precipice.
மாதிரி <i>mādirī</i> †	- මාදිලි	- sample.
வெள்ளி <i>velli</i>	- වෙල්ලි	- steel-yard.

In forming the past tenses and past participial adjectives of verbs whose roots end in *r*, that *r* is generally changed into *l*:—

Examples.

Root.	Past Tense (Third Person)	Past Participial Adjective.
අතුර, 'to spread'	... අතුලේ	... අතුල
කර, 'to do'	... කලේ	... කල
ගුගුර, 'to sound,' 'to roar'	... ගුගුලේ	... ගුගුල
මැර, 'to die'	... මලේ	... මල
වදාර, 'to say'	... වදලේ	... වදල
වසර, 'to sow'	... වසලේ	... වසල
ච්චාර, 'to ask'	... ච්චලේ	... ච්චල
සමර, 'to remember'	... සමලේ	... සමල
සිසාර, 'to brandish'	... සිසලේ	... සිසල
ගදාර, 'to learn'	... ගදලේ	... ගදල
ගර, 'to leave'	... ගලේ	... ගල

^o This word is in colloquial language corrupted into ඵලෙමිබ, ඵලෙමිබි, ලෙමිබ, ලෙමිබි.

† This form is also sometimes used.

The cerebral *l* is sometimes used in Eḷu words after *r* and *h*. *Ex.* කරල, 'pod'; රල, 'wave'; රිලවා, 'ape'; ඉහල, 'up'; පහල, 'down'; සහඵ, 'friend.'

In Eḷu words, for the sake of euphony, *l* is substituted for other cerebrals.* *Ex.* වෙණෙඳ, 'trader' = වෙලෙඳ; අතුරු, 'within,' 'amongst' = අතුඵ, ඇතුඵ. (*Vide* pp. 37 & 40).

In the modern Sanskrit alphabet one letter stands both for the dental and cerebral *l*. But in transcribing Sanskrit words in Sinhalese characters it would seem desirable to make the distinction, and it is to be determined by ascertaining whether the *l* in the Sanskrit word stands for a cerebral letter (as *ḍ*, *r*, &c.) in the root or in some old form of it; if it does, it may be recognised as the cerebral *l*.

Examples.

Sanskrit word.	Its root.	<i>l</i> in Sanskrit word changed into <i>l</i> .
ඵලක ...	ඵර = ඵල්	ඵලක, 'goat,' 'ram.'
ගුලම ...	ගුඛ = ගුල්	ගුලම, a disease (chronic enlargement of the spleen).
ගෝල ...	ගුඛ	ගෝල, 'ball'
කාඛ = කාලි ...	කඛ	කාලි, 'the pulse.'

කාලිකෝර, 'cocoanut' = කාලිකෝර or කාලිකෝල.

In Pali these words are very properly written with *l*.

It is usual, as in the case of cerebral *n*, to change *l* into *ḷ* when it terminates a word or when it is doubled, as වලාකුල, 'cloud,' into වලාකුල් (pl.) and කුරුඵ, 'bird,' into කුරුල්ලා.

Cerebral *n* and *l* do not begin words in Sinhalese.

PHONETIC RULES.

47. A knowledge of

- (1) ලොප් or ලෝපය, 'Elision.'
- (2) අදෙස් or ආදේශය, 'Substitution.'
- (3) අගම් or ආගම, 'Augmentation.'

* The naturalised Portuguese word පාදිපි, 'minister,' is sometimes changed into පාදිලි, and English සුරි, 'jury,' into සුලි.

- (4) { *a* පරරු or පරරූපය } ‘Assimilation.’
 (5) දෙරු or දිඳිරූපය, ‘Reduplication.’
 (6) පෙරුළු or විපරුෂාසය, ‘Metathesis.’
 (7) වැඩි or වැඩිය, ‘Elongation.’
 (8) අඩු or කැඩිය, ‘Abbreviation.’
 (9) සඳ or සකිය, ‘Combination.’

is essential for a correct acquirement of Sinhalese orthography. They will now be explained.

(1) ELISION.

Lop or *Lópaya*.

48. Dropping a letter or letters in a word, is called *Lop*, ‘Elision.’ Elision is of four kinds, namely,—

(a) පෙර(or මුල)කුරු ලොප, or පූභා(or මුභා) ක්ෂර ලෝපය, ‘aphæresis,’ or the dropping of the initial letter or letters :—

Examples.

Unelided form of word.	Elided letter.	Elided form of word.
අනන්, ‘Anat,’ the chief of the Nágas or Serpent race that inhabits the infernal regions ...	අ ...	නන්
අරන්, ‘wood,’ ‘forest’ ...	අ ...	රන්
අවසන්, ‘end,’ ‘conclusion’ ...	අ ...	වසන්
කුඵල්, ‘kindness’ ...	කු ...	ඵල්
ප්‍රවරද, ‘sub-king’ ...	ප්‍ර ...	වරද
කැරගෙන, ‘having taken’ ...	කැ ...	රගෙන

These elided forms, excepting the last, generally occur in poetry.

(b) මැදකුරු ලොප, or මධ්‍යක්ෂර ලෝපය, ‘syncope,’ or the dropping of a medial letter or letters :—

Examples.

Unelided form of word.	Elided letter.	Elided form of word.
අඹවල්, ‘mango flower’ ...	ඹ ...	අම්වල් ^o
දහවල් or දවහල්, ‘noon,’ ‘daytime’	හ ...	දවල්

^o The semi-nasal in ඹ is augmented here. The form අඹවල් is now in use.

Unelided form of word.	Elided letter.	Elided form of word.
පියවර, 'footstep'	... ට ...	පියර
මහාසුප්, 'Mahakasup,' a disciple of Buddha	... ක ...	මහසුප්
රජු, 'king's daughter,' i. e. a princess	... ජ ...	රජු

(c) අගකුරු ලොප්, or අනිත්‍යාකාර ලෝපය, 'apocope,' or the dropping of the final letter or letters:—

Examples.

Unelided form of word.	Elided letter.	Elided form of word.
පාද, 'foot'	... ද ...	පා
ඔහු, 'arm'	... හු ...	ඔ
රූප, 'picture,' 'image'	... ප ...	රූ
රෝග, 'sickness'	... ග ...	රෝ

(d) නිකුරු ලොප්, or නික්‍යාකාර ලෝපය, 'elimination,' or the dropping of a consonant, leaving in its place the vowel with which it had been combined (the consonant that is generally elided being *h*):—

Examples.

Unelided form of word.	Elided consonant.	Elided form of word.
ගැහැණි, 'woman'	... හ් ...	ගැහැණි [ඇ + ඇ = ඇ]
යහළු, 'friend'	... , ...	යාළු [අ + අ = අ]
ලුහුහු, 'onion'	... , ...	ලුහු [උ + උ = උ]
මොවුහු, 'crown'	... වි ...	මවුහු
හතර සියය, 'four hundred'	... හ් ...	හාරසියය†
හද, 'heart'	... හ් ...	අද
භිර, 'sun'	... , ...	ඉර
භිඤ්ජු, 'ginger'	... , ...	ඉඤ්ජු
සුරු, 'pig'	... , ...	උරු

(2) SUBSTITUTION.

Ades or Adēsaya.

49. The change of one letter for another is called *Ades*, 'Substitution.'

* This form is now invariably used.

† Observe the change of එක සියය, 'one hundred' into එ සියය, which sometimes occurs in classics.

The principal letters that undergo substitution and of which examples are given below, are—

(a) ක් changed into ග් :

උකස්	„	උගස්, 'mortgage.'
කෙස්දගම්	„	ගෙස්දගම්, 'sulphur.'
වැසිකිළි	„	වැගිකිළි, 'latrine.'

(b) ක් changed into ය් :

කනිකම	„	කනියම, 'alone,' 'loneliness.'
පිළිකම	„	පිළියම, 'remedy,' 'redress.'
සිතූකම	„	සිතූයම (or සිතියම), 'painting.'

(c) ක් changed into ව් :

අත්කරු	„	අත්වරු, 'manufacturer.'
දඩුකම	„	දඩුවම, 'punishment.'
සිත්කරු	„	සිත්වරු, 'painter.'

(d) ග් changed into ව් :

මග	„	මුව, 'beast,' 'deer.'
සුගල	„	සුවල, 'couple,' 'pair.'
සුගඳ	„	සුවඳ, 'good smell.'

(e) ජ් changed into ද් :

ජන	„	දන, 'people.'
ජල	„	දල, 'water.'
රජ	„	රද, 'king.'

(f) ව් changed into ඩ් :

කැටපත	„	කැඩපත, 'mirror.'
තටාක	„	තඩාක, ^o 'pond.'
නිකණ්ඩු	„	නිකණ්ඩු, 'vocabulary.'

(g) ත් changed into ය් :

තෑගි	„	තිය, 'thanks.'
නීති	„	නිය, 'law.'
සීත	„	සීය, 'friendly,' 'suitable.'

^o Written also as තඩාග, which then becomes an example of (a).

(h) ජ changed into ච :

උපදෙස්	„	උචදෙස්, 'advice,' 'instruction.'
තපස්	„	තචස්, 'asceticism.'

(i) ඩි changed into චි :

දුභිල	„	දුචිල, 'feeble,' 'weak.'
පිළිවක්	„	පිච්චක් (or පුච්චක්), 'able,' 'possible.'

(j) මි changed into චි :

කැමිම	„	කැචිම, 'bending.'
නිමිති	„	නිචිති, 'cause,' 'omen.'

(k) චි changed into චි :

කිච්චිම	„	කිච්චිම (or කිච්චිම), 'sneezing.'
බැහසනාදාය	„	බැහසනාදාය, 'Thursday.'
බැවතර	„	බැචතර, 'usage,' 'custom.'

(l) චි changed into ජ :

කඳුපුරු	„	කඳුපුරු, 'camp.'
ගොවියා	„	ගොවියා, 'cultivator.'
ඝට්ඨ	„	ඝට්ඨ, 'strength.'

(m) ජ changed into ජ :

ගහ	„	ගහ, 'tree.'
භතර	„	භතර, 'four.'
හාමා	„	හාමා, 'hare.'

Notice the substitutions in the following words :—

අවුර	changed into	අවුර, 'having blocked up.'
ඇච්ඡිම	„	ඇච්ඡිම, 'putting on a string.'
කමුල්	„	කමුල්, 'cheek.'
කළුතර	„	කළුතර, 'ebony.'
කුඩු	„	කුඩු (or කුඩා), 'small.'
කුරු	„	කුරු, 'quarrel.'
කිබා (කබා)	„	කිබා, 'having kept.'
කුමස්	„	කුමස්, 'ant-hill.'
දිවුණ	„	දිවුණ, 'improvement.'
පිම	„	පිම, 'drinking.'
පෙරතු	„	පෙරතු, 'before,' 'in front.'
බෙහෙද	„	බෙහෙද, 'medicine,' 'drug.'
නිසර	„	නිසර, 'dam,' 'ridge' (of a field).

විතර changed into විවර, 'extent,' 'about.'

සෙසු ,, සෙසු, 'remaining.'

කිතුල් ,, කිතුල්, 'kitul,' a kind of palm (*Caryota urens*).

(*Vide supra* the substitution of *ṇ* and *ḷ* for other cerebrals.)

It should be observed that though *h* is substituted for *s*, the rule does not apply *vice versâ*. From this it may be inferred that the form of the word spelt with *s* is the original.

There are other letters which undergo substitution besides those already noticed; they may be learnt by perusing the works of standard writers. It should be borne in mind that none of the substitutions *invariably* occurs, and that only those sanctioned by usage should be adopted. Of all the substitutions, that of *h* for *s* is the most common.

(3) AUGMENTATION OR AUGMENT.

Agam or *Āgama*.

50. The insertion of a letter (consonant) in a word without effecting any elision is called *Agam*, 'Augmentation' or 'Augment.' This may also be called 'Euphonic insertion.'

Examples.

උණු = හුණු, 'hot.'

සක්කු = සකසකු, a planet, 'the descending node.'

දවල් = දහවල්, 'noon,' 'daytime.'

සලි = සලිලි, 'dust.'

For other examples, &c., see under "Combination" in which this element is embodied.

(4) ASSIMILATION.

Para rū or *Para rūpa*; *Pera rū* or *Pūrpa rūpa*.

51. When two letters meet and one is changed into the other, the process is called 'Assimilation.'

52. Assimilation is of two kinds, namely :—

(a) පර රූ, or the assimilation of a preceeding to a succeeding letter, as අත් into අල්, 'palm of the hand.'

(b) පෙරරු, or the assimilation of a succeeding to a preceding letter, as පත්වා into පත්වා, 'having driven away.'

This is also treated of under "Combination," where more illustrative examples will be found.

53. It may be observed in this connection that besides the assimilation of consonants above noticed, there is also the assimilation of vowels inherent in two or more adjacent vowel-consonants in a word.

Examples.

තරු	into	තුරු,	'star.'
තෙලය	,,	තෙලය,	'thirteen.'
දෙලය	,,	දෙලය,	'twelve.'
මහොර	,,	මොහොර,	'great rampart.'
මළුය	,,	මෙළුය,	'he died.'
රුසි	,,	රසි,	'desire,' 'wish.'
සරිත	,,	සරිත,	'custom,' 'manners.'

This assimilation of vowels forms a part of පිළිපෙරුම, "Metathesis of Vowels," which is treated of in section 55.

(5) REDUPLICATION.

Derú or Dvīvarúpaya.

54. The doubling of a letter in a word or doubling a word itself is called *Derú*, 'Reduplication.'

It is treated of here and under "Combination" only as regards the doubling of letters in a word, while the doubling of words is treated of at the end of the Chapter on "Etymology."

Examples.

උගත	=	උගතත,	'learned man.'
එළිපත	=	එළිපතත,	'threshold.'
සකිණි	=	සකිනිනි,	'she-demon.'
රකුස	=	රකුසස,	'a demon,' 'vampire.'

(*Vide* § 69.)

(6) METATHESIS.

Perēḷi or *Viparyāsaya*.

55. The transposition of letters within a word or parts of a compound word, or the exceptional use of the cases of nouns and moods and tenses of verbs, is called *Perēḷi*, 'Metathesis.' In *Sidatsaṅgará* metathesis is divided into five classes, viz. :—

- (a) පිළි පෙරැළි, metathesis of vowels.
- (b) චණ පෙරැළි, do. of consonants.
- (c) පද පෙරැළි, do. of words.
- (d) විඛත් පෙරැළි, do. of the cases (of nouns).
- (e) කිරිස පෙරැළි, do. of the moods and tenses (of verbs).

Of these five divisions the last two will be treated of under "Syntax."

(a) Examples of the metathesis of Vowels :—

අස්	is changed into	ඇස්, 'eye.'
උගෙන	"	ඉගෙන, 'having learnt.'
උපද	"	ඉපද, 'having been born.'
කරති	"	කෙරෙති, 'they do.'
නැබුන	"	නිබුන (adj.), 'that was.'
පිළිවන්	"	පුළුවන්, 'able,' 'possible.'
පුත්	"	පිත්, 'son.'
යති	"	යෙති, 'they go.'

(*Vide* § 53).

(b) Examples of the metathesis of Consonants :—

අරුරිස	is changed into	අරළුරිස, 'araliya,' a species of oleander.
එරඹු	"	එඞරු, 'castor-oil plant.'
කෙළවර	"	කෙරවළ, 'end.'
කැවැටිම	"	කැරවිම, 'daubing.'
රුහිර	"	හුරිර, 'blood.'
වෙනස	"	වෙනස, 'difference.'
සමණ	"	මහණ, 'Buddhist priest.'
සහන්	"	සහන්, 'bed.'

It should be observed that in this metathesis only the consonants are transposed, while any vowels combined with them do not change their positions. This will be clear from the explanation of the formation of the word හුරිර :—

$$රුහිර = ර + උ + හ + ඉ + ර$$

(by the transposition of ර and හ) = හ + උ + ර + ඉ + ර

(by combination) = හුරිර.

(c) Examples of the metathesis of words :—

අටකල	is changed into	කලඅට,	'eight pots.'
අටසෑට	,,	සෑටඅට,	'sixty-eight.'
එක්විසි	,,	විසිඑක්,	'twenty-one.'
දත්තරජ	,,	රජදත්,	'upper fore-tooth'
			(applied to the two middle ones).
පස්විසිවෙනි	,,	විසිපස්වෙනි,	'twenty-fifth.'

Metathesis of letters is sometimes carried too far in the colloquial language, without any system or euphonic necessity, simply to render the meanings of words unintelligible to hearers and in sport. *Ex.* "අපි යලම කොනවා" (= අපි කොලඹ යනවා), 'We are going to Colombo'; "මරියා කිරමු" (= කිරියා මරමු), 'Let us kill Kiriya' (name of a man), lit. 'Let us weigh Mariya.' This mode of speech is termed පෙරළි බාසේ (or හාමාව) or අපසු බාසේ (or හාමාව), 'transpositional speech.'

ELONGATION OF THE VOWEL-SOUNDS.

Vēdi or Vṛiddhiya.

56. Changing the short vowel-sounds in a word into long ones is called *Vēdi*, 'Elongation.'

Examples.

උපරණ	into	උපාරණ,	'implements,' 'things of utility.'
දහස්	,,	දෑහස්,	'a thousand.'
නවම	,,	නවෑම,	'new work.'
වෙළඳුම	,,	වෙළඳෑම,	'trade.'

ABBREVIATION OF THE VOWEL-SOUNDS.

Aḍu or *Hāniya*.

57. Changing long vowel-sounds in a word into short ones is called *Aḍu*, 'Abbreviation.' This is the reverse of *Veḍi*.

Examples.

ඇඟ into ඇඟ, ඇඟ, 'her,' 'hers.'

උඟ ,, උඟ, උඟ, 'his.'

දංග ,, දග, 'calf (of the leg),' 'mischievous.'

සැන්දෑ ,, සැදෑ, 'evening.'

Observe that in the last two examples the abbreviation takes place in the consonants and not in any vowel, as should be the case according to the definition given above, and that such words are considered by the author of *Sidat-saṅgará* as examples of this process.

Examples of *Veḍi* and *Aḍu* often occur in poetry.

COMBINATION.

Saṇḍa or *Sandhi*.

58. The blending of the last letter of one word with the first letter of the next word or syllable, to avoid dissonance or hiatus, is called *Saṇḍa*, 'Combination.' The rules of combination are altogether based on phonetic principles, and are chiefly observed in poetry. It is important to observe that combination generally takes place when the second word or syllable begins with a vowel, and that some of the examples of combination are also found in their uncombined forms, as අට අනුවක්, 'a ninety-eight'; එකින් එක, 'each other'; කතා ඊළ, 'gold litter'; නුවණ ඇති, 'having wisdom,' 'wise'; යන එන, 'going and coming'; ලක උතුමා, 'Governor of Ceylon'; අත් ලස්, 'bribe'; දුක් පත්, 'poor'; &c.

59. Combination is divided into ten classes, viz. :—

(a) පෙරසරලොප සඳ or පුළුකරලොප සකිස

Combination by the elision of the final vowel.

- (b) පරසරලොප සඳ or පරසරලෝප සන්ධි
Combination by the elision of the initial vowel.
- (c) සර සඳ or සර සන්ධි
Combination of vowels.
- (d) සරදෙස් සඳ or සරදෙස් සන්ධි
Combination by the substitution of vowels.
- (e) ගතදෙස් සඳ or ගතදෙස් සන්ධි
Combination by the substitution of consonants.
- (f) පරරූ සඳ or පරරූප සන්ධි
Combination by assimilation of the final letter to the initial one.
- (g) පෙරරූ සඳ or පූර්වරූප සන්ධි
Combination by assimilation of the initial letter to the final one.
- (h) ගතකුරුලොප සඳ or ගතකුරුලෝප සන්ධි
Combination by the elision of consonants.
- (i) අගම් සඳ or අගම් සන්ධි
Combination by augmentation.
- (j) දෙරූ සඳ or විධිරූප සන්ධි
Combination by the reduplication of the consonant.

(a) *Pera sara lop Sañda* or *Púrvasvara lópa Sandhiya*.

60. This combination is effected by the elision of the inherent vowel in the last letter of the first word and the coalition of the initial letter (a vowel) of the second word with the consonant whose inherent vowel has been elided.

Examples.

[NOTE.—The parts combined are, for the benefit of the student, shown within parentheses after each example. As a knowledge of the combination of Sanskrit words is essential in mixed language to write them accurately, examples of such combinations are given after those of Eḷu words.]

(*Eḷu*.)

සනිල් (සන, 'gold' + ඵල්, 'litter'), 'gold litter.'

දිගාය (දිග, 'long' + ඇය, 'eye'), 'woman' (lit. 'the long-eyed one').

ගුණාය (ගුණ, 'wisdom' + ඇති, 'having'), 'having wisdom,' 'wise.'

යනෙය (යන, 'going' + එන, 'coming'), 'going and coming.'

(Sanskrit.)

ධර්මසභා (ධර්ම, 'law,' 'doctrine' + ආසන, 'seat'), 'pulpit.'

පාඨවිශ්වර (පාඨවි, 'earth' + ඵල, 'lord'), 'king.'

මහාංගු (මහා, 'great' + මාංගු, 'drug,' 'medicine'), 'great drug,' 'ginger,' a great sage by that name.

රජෙජයකී (රජ, 'king' + ඵල, 'supremacy,' 'power'), 'kingly supremacy or power.'

Process of Combination explained.

කකිල් = කයා + ඵල = කත් + ආ + ඵල

(by eliding the first of the two vowels ආ and ඵ) = කත් + ඵල

(by coalition of ඵ with ත්) = කකිල්.

NOTE.—The process of separating the parts of a combined word is called විසන්ධි කිරීම or පද සිඳීම, its contrary being called සන්ධි කිරීම or පද ගැලපීම.

(b)—*Parasara lop Saṇḍa* or *Parasvara lōpa Sandhiya*.

61. This combination is effected by the elision of the initial letter of the second word, the reverse of the above.

Examples.

(Elu.)

කතුතුමා (කතු, 'author,' 'editor' + උතුමා, 'great, excellent, or eminent one'), 'great [or excellent] editor or author.'

තියුණු (ති, 'three' + අයුණු, 'ills' or 'bad qualities'), 'three ills or bad qualities.'

පණතුරු (පණ, 'life' + අතුරු, 'letters'), 'vowels.'

ලකතුමා (ලක, 'Lankā' + උතුමා, 'chief') 'Chief of Lankā' (i. e., 'Governor of Ceylon').

(Sanskrit.)

දිශාච්ඡති (දිශා, 'quarter' + ච්ඡති, 'lord'), 'lord of the quarter [or region].'

විධානී (විධාන, 'various' + තී, 'meanings,' 'significations'), 'various significations.'

මහාත්මා (මහා, 'great' + ආත්මා, 'soul'), 'magnanimous person,' 'gentleman' or 'gentlewoman.'

යථාමුකා (යථා, 'according to,' 'as' + අමුකා, 'opportunity'), 'according to opportunity.'

* These may also be combined according to the preceding process.

Process of Combination explained.

ලකතුමා = ලක + ලතුමා = ලක් + අ + ලතුමා

(by elision of the last of the two vowels අ and ල) = ලක් + අ + තුමා

(by coalition of අ with ක්) = ලකතුමා.

NOTE.—In the above two processes when two homogeneous vowels, one short and the other long, or both long, are at the place of combination, the short vowel or one of the long vowels is elided.

(c)—*Sara Sañḍa* or *Svara Sandhiya*.

62. This combination is effected by the coalition of the initial vowel of the second word or syllable with the final consonant of the first word.

Examples.

(*Elu.*)

එකිනෙක (එකින්, 'by-one' + එක, 'one'), 'one by one,' 'one another.'
ඔවුනෙවුන් (ඔවුන්, 'them' + ඔවුන්, 'them'), 'them respectively (mutually).'

භෞණක් (භෞන්, 'ox' + එක්, 'one'), 'an ox.'

නමැති (නම්, 'name' + ඇති, 'having'), 'named.'

පසැස් (පස්, 'five' + ඇස්, 'eyes'), 'Buddha' (an epithet).

මිනිසා (මිනිස්, 'man' + අ, ending of the nom. sing., etc.), 'man.'

(*Sanskrit.*)

අනුසාර (අන්, 'not' + ලසාර, 'subsequent'), 'chief,' 'best.'

තදාසාර (තද, 'that' + අසාර, 'after'), 'after that,' 'afterwards.'

Process of Combination explained.

පසැස් = පස් + ඇස්

(by coalition of ඇ with ස්) = පසැස්.

(d)—*Sarades Sañḍa* or *Svarādēṣa Sandhiya*.

63. This combination is effected by the substitution of a vowel for the two vowels at the place of combination.

When two short like vowels meet each other at the place of combination, they coalesce into their corresponding long vowel.

Process of Combination explained.

(1) අපානුවක් = අථ + අනුවක් = අච් + අ + අනුවක්

(by coalition of the two vowels) = අච් + ආ + නුවක්

(by coalition of අඃ with ච්) = අපානුවක්.

(2) මොහොර = මහ + ර = මත් + අ + ර

(by substituting ම for අ and ර) = මත් + ම + ර

(by coalition) = මොර

(by assimilation) = මොහොර.

(e)—*Gatades Saṅda* or *Gátrádēsa Sandhiya*.

64. This combination is effected by the substitution of consonants, of which the principal are :—

(1) ජ් for ක් after ඉ (final).

ච් ,, a consonant or උ (final).

Examples.

(*Elu.*)

අත්වරු (අත්, 'hand' + කරු, 'who makes,' 'doer'), 'manufacturer.'

සිත්වරු (සිත්, 'colouring' + කරු, 'who makes,' 'doer'), 'painter.'

දඩුවම් (දඩු, 'punishment' + කම්, 'act'), 'punishment.'

පිළියම් (පිළි, 'belonging to (body, &c.)' + කම්, 'act'), 'remedy,' 'redress.'

(2) In Sanskrit words the following consonants are substituted :—

(a) ජ් for ඉ or ඊ before අ, ආ, උ, ඌ, ඍ, ඒ, ඔ, ඛ or මෑ.

Examples.

හසයාංග (හසය, 'elephants' + අංග, 'horses'), 'elephants and horses.'

ප්‍රතිත්තර (ප්‍රති, 'again' + උත්තර, 'answer'), 'rejoinder,' 'response.'

(b) ච් for උ or ඌ before අ, ආ, ඉ, ඊ ඍ, ඒ, ඔ, ඛ or මෑ.

Examples.

අනුපි (අනු, 'according to' + අපි, 'sense,' 'meaning'), 'according to sense or signification.'

ගුණිකර (ගුණ, 'heavy,' 'long' + අකර, 'letters'), 'long letters' (vowels).

This substitution of ජ and ච is owing to their respective affinity of sound to ඉ or ඊ and උ or ඌ. (*Vide* combination (i).)

(c) ඊ for සෘ or සෘ before ආ, ආ, ඉ, ඊ, උ, ඌ, ඒ, ඔ, ඔ or ඔ, and after ආ or ආ.

Examples.

පිතූපඤ්ඤා (පියා, 'father' + උපසාර්ථක, 'attendance,' 'treatment'), 'attendance on father.'

මාතූඤ්ඤා (මාතා, 'mother' + අඤ්ඤා, 'intention'), 'mother's intention.
රජපී (රජ, 'king' + සාධි, 'prosperity,' 'dignity'), 'king's prosperity or dignity.'

රජපී *rājarshi* (රජ, 'king' + සාධි, a saint), a kind of saint.

(3) When in coalescing to form a compound the first word ends in a sonant and the second begins with a surd, or *vice versá*, the final letter of the first assumes the quality of the initial letter of the second. Sonant initials require sonant finals: surd initials surd finals. If the final letter is a vowel-consonant, the inherent vowel is dropped when the combination takes place. (*Vide* § 65.)

Examples.

(*Etu.*)

කැපුල්පොතු (කැපුළු, 'turtle' + පොතු, 'shell'), 'turtle-shell.'

නැද්ද (නැත්, 'not having or being' + ද්ද, 'is not?')

බුත්තරණ (බුදු, 'Buddha' + තරණ, 'refuge'), 'refuge in Buddha.'

සද්දන (සත්, 'good,' 'virtuous' + දන, 'persons'), 'good or virtuous persons.'

සද්දවසක් (සත්, 'seven' + දවසක්, 'a day'), 'a seven-days.'

Some Exceptions.

දික්වු (දිග, 'long' + වු, 'become'), 'long.'

ලජකාරය (ලඞු, 'gourd' + කාරය, 'citron'), a kind of citron.

සුත්තය (සුදු, 'white' + තුත්, 'boiled rice'), 'white boiled rice.'

* The modern expression is කැපුබා (or බා) පොතු or කැපුබා (or බා) ලෙලි.

† Interrogative particle.

‡ Compare දැනු (for දැනු), 'relic tope,' කත් (for කද්), 'pingo,' අත් (for අත්), 'ends.' The reason for this change is that a word cannot euphoniously terminate in a sonant.

§ In modern Sinhalese, ලජකාරය, සුදුතය.

(Sanskrit.)

අදහන (අන්, a particle expressive of surprise + හන, 'become'),
'wonderful.'

නිශ්චල (නිර්,° 'not' + චල, 'what moves'), 'calm,' 'still.'

වංශක (වක්, 'speech' + දක, 'restraint'), 'reproof,' 'control
of speech.'

භවිතාස (භවි,† 'six' + භාස, 'languages'), 'six languages.'

සම්මි (සත්, 'true' + මි, 'doctrines'), 'true doctrines.'

Exceptional Forms.

Visarga is dropped when preceded by අ and followed by
a sonant, අ being changed into ඕ :—

තපෝවන‡ (තප, 'religious austerity' + වන, 'wood'), 'sacred
grove frequented by ascetics.'

පෝෂ්වර‡ (පාය, 'milk,' 'water' + වර, 'that which contains'),
'woman's breast,' 'cloud.'

ශිරෝමණි‡ (ශිර, 'head' + මණි, 'jewel'), 'gem worn above the
head.'

Process of Combination explained.

(1) අන්වරු = අන් + කරු

(by substitution of ව් for ක්) = අන්වරු.

(2) සසන්තය = සසන් + අය = සසන් + ඉ + අය

(by substitution of ය් for ඉ) = සසන් + ය් + අය

(by coalition) = සසන්තය.

(3) කැපුප්පොතු = කැපු + පොතු = කැපුඬි + උ + පොතු

(by elision of උ) = කැපුඬි + පොතු

(surd initials require surd finals) ∴ = කැපුප් + පොතු = කැපුප්පොතු.

(f)—*Pararú Sañda* or *Pararúpa Sandhiya*.

65. This combination is effected by simple assimilation
of the final to the initial consonant. (*Vide* § 64 (3).)

° ඊ in නිර් before the sibilants (ශ්, ඡ, ජ) is changed into the
respective sibilant that follows it, and before ව් is changed into ශ්.

† From භව්, 'six.'

‡ Parts of these may also be separated thus : පෝෂ්වර = පසස් +
වර ; ශිරෝමණි = ශිරස් + මණි ; තපෝවන = තපස් + වන.

Examples.

(Elu.)

අල්ලස් (අත්, 'hand' + ලස්, 'bribe'), 'present,' 'bribe.'
 අස්සන (අත්, 'hand' + සන, 'sign,' 'mark'), 'signature.'
 ඇම්ම (ඇත්, 'pricking' + ම), 'pricking,' 'throbbing.'
 ලත්තස් (ලත්, 'sugar cane' + තස්, 'tree'), 'sugar-cane.'
 දුම්ම (දත්, 'now' + ම†), 'at once,' 'forthwith.'
 දුප්පත් (දුක්, 'sorrow' + පත්, 'approached'), 'poor.'

(Sanskrit.)

ජනවක්ෂු (ජනත්, 'universe' + වක්ෂු, 'eye'), 'eye of the universe,'
i. e. 'the sun.'
 නිශේෂ (නිර්, 'without' + ශේෂ, 'remainder'), 'without remainder.'
 පුරුෂික (පුරු, 'male' + ශික, 'mark,' 'gender'), 'masculine gender.'
 විදුන්න (විදුන්න, 'lightning' + ලක, 'creeper'), '(zigzag) lightning.'
 සර්වක (සත්, 'good,' 'virtuous' + ජන, 'persons'), 'good or virtuous persons.'

Process of Combination explained.

දුප්පත් = දුක් + පත් = දුක් + ජ + අත්
 (by assimilation) = දුප් + ජ + අත්
 (by coalition) = දුප්පත්.

(g)—*Pera rū Saṇḍa or Pūrva rūpa Sandhiya.*

66. This combination is effected by the simple assimilation of the initial to the final consonant, which is the reverse of the last combination.

Examples.

(Elu.)

අත්තම් (අත්, 'hand' + කම්, 'act,' 'work'), 'handicraft.'
 කම්මල් (කම්, 'work' + මල්, 'hall,' 'shop'), 'blacksmith's shop,'
 'workshop.'
 ගෙත්තම් (ගෙත්, 'stitching,' 'stringing' + කම්, 'act,' 'work'),
 'weaving.'
 බත්තල (බත්, 'boiled-rice' + හල, 'grain'), 'grain of boiled-rice.'
 මිනිස්සු (මිනිස්, 'man' + හු, nom. pl. suffix), 'men.'

° Ending of verbal nouns.

† Emphasising particle.

Process of Combination explained.

ගෙත්තම = ගෙත් + තම = ගෙත් + ත් + අම
 (by assimilation) = ගෙත් + ත් + අම
 (by coalition) = ගෙත්තම.

(h)—*Gatakuru lop Saṇḍa* or *Gátrákshara lópa Sandhiya.*

67. This combination is effected by the elision of the final vowel-consonant of the first word and by augmenting any semi-nasal which may occur before it, or by the elision of the initial consonant of the second word.

Examples.

(*Elu.*)

අමමල් (අම, 'mango' + මල්, 'flowers'), 'mango flowers.'
 කොළඹපුර (කොළඹ, 'Colombo' + පුර, 'city'), 'city of Colombo.'
 ගංඉවුර (ගඟ, 'river' + ඉවුර, 'bank'), 'bank of the river.'
 කෙළුම්මල් (කෙළුම්, 'lotus' + මල්, 'flowers'), 'lotus flowers.'
 නවම (නව, 'new' + කම, 'work'), 'new work.'

Process of Combination explained.

අමමල් = අම + මල් = අඞ + ම + මල්
 (by eliding the vowel-consonant ම) = අඞ + මල්
 (by augmenting ඞ and by coalition) = අමමල්.

(i)—*Agam Saṇḍa* or *Ágama Sandhiya.*

68. This combination is effected by the insertion of a consonant before the initial vowel of the second word or syllable. The principal letters that are inserted are ජ, ච, ජ්, and ජ්, of which, owing to the similarity of sounds, ජ is inserted generally when the final vowel of the first word is ඉ, and ච when it is ට.

Examples.

(*Elu.*)

අකදර (අ, 'not' + අදර, 'respect'), 'disrespect.'
 එළුවා (එළු, 'goat' + ආ, a suffix), 'goat.'
 කවුමල (කවු, 'thorny' + ල, 'yam'), a kind of yam (*Dioscorea pentaphylla*).

° The form අමමල් is now universally used.

කොළුවක් (කොළ, 'lad' + එක්, 'one', 'a'), 'a lad.'
 කෝවිල් (කෝ, 'god' + ඉල්, 'abode'), 'temple dedicated to a god.'
 ගෙඩියක් (ගෙඩි, 'fruit' + අක්, 'one', 'a'), 'a fruit.'
 කොසක් (කො, 'not' + එක්, 'one'), 'various', 'several.'
 පිරිසක් (පිරි, 'all round' + අත්, 'end'), 'end.'
 පුනරුත් (පුන, 'again' + උත්, 'said'), 'tautology.'
 බිජුව (බිජු, 'egg' + අට, 'seed'), 'seed for sowing', 'egg.'
 යෝදක (යෝද, 'giant' + ආ, a suffix), 'giant.'
 පියට† (පි, 'paddy' + අට, 'seed'), 'seed of paddy.'
 පුබස (පු, 'four' + අස, 'eighty'), 'eighty-four.'

(Sanskrit.)

අකාමාර (අ, 'not' + ආමාර, 'moral rule'), 'immorality.'
 අනිෂ්ට (අ, 'not' + ඉෂ්ට, 'wished'), 'unwished for', 'unlucky.'

Process of Combination explained.

පිපිසක් = පිරි + අත්

(by insertion of ඨ before අ) = පිරි + ඨඅත්

(by coalition) = පිරිසක්.

(j)—*Derú Saṇḍa* or *Dvitarúpa Sandhiya*.

69. This combination is effected by eliding the vowel in the final vowel-consonant of the first word, and doubling the consonant.

Examples.

(*Elu.*)

කොල්ලා (කොළ, 'lad' + ආ, a suffix), 'lad.'
 වත්ත (වතු, 'garden' + අ, a suffix), 'garden.'
 සුද්ද (සුදු, 'white' + ආ, a suffix), 'white man.'
 කෙලිල්ලඹ (කෙලි, 'white', 'fair' + අඹ, 'wife', 'woman'), 'white (or fair) woman (or wife.)'

Process of Combination explained.

කෙලිල්ලඹ = කෙලි + අඹ = කෙලිල් + ඉ + අඹ

(by eliding ඉ) = කෙලිල් + අඹ

(by doubling ල) = කෙලිල් + ල + අඹ

(by coalition) = කෙලිල්ලඹ.

(*Vide* § 54.)

* A naturalised Tamil word.

† The uncombined form පිආට is more common.

A knowledge of the above phonetic rules is very essential to the student in unravelling the meanings of words formed in conformity with those rules, in combining words properly, and in forming different inflections.

NASALIZATION.

70. Many E!u words, unnasalized in their original and strictly correct form, have acquired in pronunciation a semi-nasal sound.*

Examples.

Unnasalized form.	Nasalized form.	Signification.
අගනා	- අගනා	- worth (<i>adj.</i>)
එලයිකෙල්	- එලයිකෙල්	- ghee, clarified butter made from cow's milk.
කහවෙණ	- කහවෙණ	- rhinoceros, unicorn.
ගරුඛ	- ගරුඛ	- a bird, the vehicle of <i>Vishnu</i> .
දිගුකිරීම	- දිගුකිරීම	- stretching forth.
දිළිඳු	- දිළිඳු	- poor, indigent.
සසිඳු	- සසිඳු	- famous, renowned.
පිරිසිඳු	- පිරිසිඳු	- pure, clean.
වසඛ	- වසඛ	- north-west.
විසදීම	- විසදීම	- exposition, solution.
වෙසගමස	- වෙසගමස	- a month, April-May.
සිහිඳු	- සිහිඳු	- smooth.
සිදුකිරීම	- සිදුකිරීම	- accomplishing.
හදවස	- හදවස	- heart.

MISTAKES IN ORTHOGRAPHY.

71. A list of words often incorrectly spelt, written, and pronounced is subjoined for the benefit of the student. The same word is sometimes spelt, written, and pronounced in different incorrect ways, of which only one or two are noticed there.

Wrong Orthography and Pronunciation.	Correct Orthography and Pronunciation.	Signification.
අති	- අති	- very much, exceeding.
අතිශාර	- අතිසාර	- dysentery.

* This peculiarity is common also in Maldivé words.

Wrong Orthography and Pronunciation.	Correct Orthography and Pronunciation.	Signification.
අවුෂද මාසද	මාෂධ	- medicine.
අකාඤා	- අඤා	- order, command.
අනර්ග	- අනභී	- invaluable, very good.
අන්ත්‍රා	- අන්තර්ග	- danger.
අභිවුදිය	- අභිවෘදිය	- progress, advancement.
අභිප්‍රාච	- අභිප්‍රාය	- intention, purpose.
අමාපන	- අමාත්‍ය	- minister, councillor.
අභෞක්‍රාස	- ආභෞක්‍රාය	- abuse.
අසප ^o අස්ව	අසව	- horse.
අභේලිපි	- අභේලිපි	- foot-note.
ආරණ්‍ය†	- අරණ්‍ය	- wood, forest.
ආකුතා	- අකුතාව	- authority, dignity.
ආභ්‍යාෂ	- අභ්‍යාස	- practice.
ආද්දුත අත්දුත	අද්දුත	- wonderful.
ආරූඨ	- ආරූඪ	- mounted, risen.
ආශන	- ආසන	- seat.
ඉස්ත්‍රී ඉස්ත්‍රි	සත්‍රී	- wife, woman.
ඉස්සාන ඉස්ථාන	සථාන	- place.
ඉරතු	- සෘතු	- season.
ඉරිසි	- සෘෂි	- saint, Rishi.
ඉසතුති සප්‍රති	සතුති	- thanks.
ඊර්සා	- ඊර්ෂ්‍යා	- envy, jealousy.
ඉස්තිර සතිර, ස්තිර	සභිර	- firm, fixed.
ඉස්පර්ස	- සපර්ශී	- touch, feeling.
ඉර්ජ	- සෘජ	- straight.
උදෙශා	- උදෙසා	- for, on account of.
උත්‍ර උත්තර	උත්තර	- reply.
උපද්‍රව	- උපද්‍රව	- danger.
උත්‍රප්‍රප්‍රස	- උතුරුප්‍රප්‍රස	- the 26th lunar mansion.
උත්‍රසල	- උතුරුසල	- the 21st lunar mansion.
උතුත්	- උතුච්ඡි	- noble, chief.

^o Hindustāni, අසප්.

† As an *adj.* derived from අරණ්‍ය, this form is correct.

Wrong Orthography and Pronunciation.	Correct Orthography and Pronunciation.	Signification.
උණ	උණ	hot, warm.
උණ		
මාරුද	අවුරුදු, අවුරුදු	year.
කළුතු	කළුතර	Kalutara (a town).
කළුතර		
කතා	කතී	agent, doer, editor.
කුණුව, කුඩු	කුණුව	leprosy, cutaneous disease.
කුණුව	කුඩුකුණුව	saffron (<i>Crocus sativus</i> .)
කෘතී	කුරුණ	a grain measure.
කෘර	කුර	cruel, wicked.
කු	කර	having done (p. part.)
කොට්ටාස	කොට්ඨාස	division.
කොරපිස	කරපිස	do. (imp. mood.)
ගබ්බි	ගබ්බි	pregnant woman.
ගබ්බි	ගබ්බි	
ගව්, ගං	ගම්	villages.
ගාමිනිර, ගාමිනිර	ගමනිර	deep.
ගොව	ගවුව, ගවුව	a distance of four miles.
ගුහස්ස	ගාහස්ස	householder, layman.
වාරිස්ස	වාරිසු	custom, manners.
වැලිසු		
වැලිසු		
චේක	චේක	clever.
චේස්ව	චේස්ව	oldest, best.
ඥාණ	ඥාණ	wisdom.
ඥාණ	ඥාණ	wisdom.
විකාන්තර, විකාන්තර	විකාන්තර	office.
කන්තා	කන්තා	desire, craving.
කම්	කම්	logic, reasoning.
තික්කන, තික්කන	තික්කන	keen, sharp.
කෘත	කෘණ	grass.
ත්‍රිත	ත්‍රිණ	
ත්‍රස්ස	කෘණ	thirst, desire, craving.
දඩුවත්	දඩුවත්	punishment.
දස්ව	දස්ව	bitten (by a snake).
දිවුණ	දිවුණ	improvement.
දිග්	දිග්	long.
දුර්ගන්ධ	දුර්ගන්ධ	bad smell, stench.
දුස්ව	දුස්ව	wicked.

Wrong Orthography and Pronunciation.	Correct Orthography and Pronunciation.	Signification.
දෂ්ටි	} දෂ්ටි	- sight, religion.
දුෂ්ටි		
දෙවුන්	- දෙව්ම	- pomegranate.
දෙවල	- දෙවල	- Tamil.
දුම්බ	- දුම්බ	- Tamil.
තවය	- තවය	- nine.
තව	- තම	- name.
තක්කැහු	- තැහැහු ^o	- star.
නෙර්වාන	- නිර්වාණ	- Nirvāṇa.
නෙතී	- නැනැ	- dancing.
පරදාන, ප්‍රදාන	- ප්‍රධාන	- chief, principal.
පමන	- පමණ	- quantity, about.
පරතම	} ප්‍රථම	- first. *
ප්‍රතම		
පලමු	- පළමු	- first.
පවිත්‍ර	- පවිත්‍ර	- clean, pure.
පරීක්ෂ	- පරීක්ෂා	- investigation, examination.
පරිච්ඡේද	- පරිච්ඡේද	- chapter.
පාපිණ	- පාපිණි	- very wicked.
පිනිස	- පිණිස	- for.
පි.	- පිත්	- religious merit.
ප්‍රඳරම්බ (or හ)	} ප්‍රාරම්භ	- beginning.
ප්‍රාරම්භ		
පුමි	- පුරුෂ	- man, husband.
ප්‍රශ්න	- ප්‍රශ්න	- query, question.
ප්‍රමිප්‍රා	- පරම්පරා	- lineage, generation.
ප්‍රවර්තනි	- ප්‍රවාතනි	- news, tidings.
ප්‍රසිඛ	- ප්‍රසිඛ	- public, celebrated.
ප්‍රසන්න	- ප්‍රසන්න	- clear, pleased.
ප්‍රකාක්ෂ	- ප්‍රකාශ්‍ය	- perceptible, cognizable.
ප්‍රහිත	- ප්‍රහිත	- palatable, cooked.
ප්‍රප්‍රිච්ඡ, ප්‍රප්‍රිච්ඡ, පාප්‍රිච්ඡ	- පෘථිවි	- earth.
ප්‍රකුතිවත්තිරිම	- ප්‍රකාතිවත්තිරිම	- reparation, restitution.
ප්‍රයෝගිමි	- ප්‍රයෝග	- stratagem, application.
ප්‍රාක්‍රම	- පරක්‍රම	- power, prowess.
බ්‍රහස්පතින්ද්‍ර†	- බ්‍ර(ව)හස්පතින්ද්‍ර	Thursday.

* Generally used for astronomy or astrology.

† Cf. Hindustāni බ්‍රහස්පති, 'Jupiter.'

Wrong Orthography and Pronunciation.	Correct Orthography and Pronunciation.	Signification.
බ්‍රාහ්ම	- බ්‍රාහ්ම	- Brahmin.
ගිනිනි, බිවිව	{ ගිනිනි (Skt.) බිවිනි (Eḷu)	- } wall of a house.
සෝදි	- බෝධි	- the sacred Bó tree.
මද්‍යම	- මධ්‍යම	- middle.
මත්ක	} මත්ස්‍ය	- fish.
මත්ක		
මනුසා	} මනුෂ්‍ය	- man, mankind.
මනුසා		
මසර	- මසර	- peacock.
මාගද	- මාගධ	- belonging to Mágadha (South Behar.)
මිශ්‍ර	- මිශ්‍ර	- mixed.
මුළුල්, මුරුළු, මුරුළු	} මුළුල්	- fainting, swoon.
මුරුළු		
මුත්‍ර	- මුත්‍ර	- urine.
මුදු, මර්දු	- මෘදු	- soft, mild.
මුග, මර්ග	- මෘග	- beast, deer.
යක්කනි	- යක්කනි	- demon, fiend.
යන්තර	- යන්ත්‍ර	- machine.
යවන	- යෞවන	- young.
යාඤ	- යාච්ඤා	- prayer.
රක්කසා	- රක්කසා	- fiend, demon.
රත්‍රි	- රත්‍රි	- night.
රජ්ජය	- රජ්‍යය	- kingdom.
රජි	- රජි	- heap, a sign of the zodiac.
ලක්ක	- ලංකා	- Ceylon.
ලිප්පත්, ලිප්ප	- ලිපිමි	- epistle, writing.
වග්‍යෙත්	- වග්‍යත්	- a term of respect, equivalent to "honour" in "His Honour," &c.
වරුණ, වර්ෂ	- වර්ෂ	- year.
වර්තමාණ, වෘත්තමාණ	} වර්තමාණ	- being present.
වෘත්තමාණ		
වෘත්ත	- වෘත්ත	- grammar.
විකු	- විකු	- explanation, detail.
විනිසවකාර	- විනිසවකාර	- judge.
වෙලදාත්	- වෙලදාමි	- trade, commerce.
වෙව්‍යා	- වෙව්‍යා	- harlot.

° වෙව්‍යා, 'a woman of the Vaisya (the third, or mercantile and agricultural) caste,' is often used for වෙව්‍යා.

Wrong Orthography and Pronunciation.	Correct Orthography and Pronunciation.	Signification.
ගතර	- හතර	- four.
ගැක	- හැක	- doubt.
ගැප	- සැප	- health, happiness.
ගැලකරමි	- සැලකරමි	- I inform or submit (respectful).
ගැගෙණ	- සැගෙන	- fit, proper, enough.
ගිකුරද	- සිකුරද	- Friday.
ගෙනසුරද	- සෙනසුරද	- Saturday.
සප්පත	- හප්පත	- good and virtuous persons.
සර්පත	- සර්පත	- decorated.
සහිස්ත්‍රත	- සංස්කෘත	- Sanskrit.
සහික්ක	- සංඥා	- sign, name, sense.
සභා	- ශ්‍රඩා	- faith.
සැබද	- ශබ්ද	- sound, noise.
සුත්ත	- සුඤ්ජ	- handsome.
සුසත්‍ර	- සුත්‍ර	- thread, rule, machine.
සෙල්ලත්	- සෙල්ලම්	- play, sport.
සමීප, ගමීප	- සමීප	- near.
සහාධම්	- සාහායධම්	- law of nature.
සුඤ්ඤ	- ශ්‍රේෂ්ඨ	- best, supreme.
හිංගල	- සිංහල	- Sinhalese.

III.—ETYMOLOGY.

72. පදවිද්‍යාව or පදපිඨය, Etymology, treats of the structure and history of words.

Classification of Words.

73. The different classes into which words are divided are called පද, 'Parts of Speech.' According to Sinhalese grammarians there are only four parts of speech, namely:—

- (i.) නම or නාම (පද), 'Noun.'
- (ii.) කිරිස or ක්‍රියා (පද), 'Verb.'
- (iii.) නිපා or නිපාත (පද), } 'Indeclinable particles,'
- (iv.) උපසහ or උපසහී (පද), } අවිස or අවිසය.

These embrace the eight parts of speech specified in European grammars, thus :—

1. Noun.	}	(i.) <i>Nam</i> or <i>Náma</i> .
2. Pronoun.		
3. Adjective.		
4. Verb.	...	(ii.) <i>Kiriya</i> or <i>Kriyá</i> .
5. Adverb.	}	(iii.) <i>Nipá</i> or
<i>Nipáta</i> .
6. Preposition.		
7. Conjunction.		
8. Interjection.		
Prefixes and Suffixes.	(iv.) <i>Upasaga</i> or
<i>Upasarga</i> .	<i>Aviya</i> or
<i>Avyaya</i> .

NOUN.

Nam or *Náma*.

74. නම or නාම is the name of a person, place, or thing.

NOTE.—This term, however, comprises also pronoun and adjective, which will be separately treated of, as in European grammars.

Classification of Nouns.

75. Nouns are divided into two principal classes :—

- (i.) සාද්‍රණ නම or සාධාරණ නාම, *Common nouns*.
- (ii.) සත් or සංඥ, *Proper nouns*.

(i.) Common Nouns.

76. සාධාරණ නාම, common noun, is used to denote each thing out of a class of things of the same kind.

77. Common nouns are subdivided into—

- (1) ජනි නාම, names denoting genus or class :—

Examples.

භුර, 'god'; තර, 'man'; අශ්ව, 'horse'; බල, 'dog'; චක්‍ර, 'monkey';
 කුක්‍රි, 'ant'; මොහර, 'peacock'; මොර, 'shark.'

[For examples of inanimate objects under this head *vide* (3) *infra*.]

(2) ස්ථානානුර (or ථානානුර) නාම, names denoting employments or professions :—

Examples.

රජ, 'king'; ආමිනි, 'minister'; ලියන්සා, 'clerk'; එකේර, 'herdsman'; ගොවි, 'farmer'; මහන්සා, 'tailor'; පඩි, 'pandit'; හොර, 'thief'; වඩු, 'carpenter'; මෙහෙකරු, වැඩකරු, 'servant.'

(3) ද්‍රව්‍ය නාම, names denoting inanimate objects or materials :—

Examples.

ගස්, 'tree'; ගල්, 'stone'; පොළො, 'earth'; වතුර, 'water'; මැණික්, 'gem'; ගෙඩි, 'fruit'; ගෙ, 'house'; කුඹුරු, 'field'; අගල්, 'ditch'; දෙබම්, 'orange'; රත්රන්, 'gold'; හෙරළි, 'jack.'

(4) රුහි වාචක නාම, collective nouns :—

Examples.

පිරිස්, 'assembly'; සමූහ, 'multitude'; සේනා, 'army'; රැළ, 'flock'; රැකුටු, 'gang'; බන්ද, 'band'; හේරු, 'herd'; සමුදා, 'a body of persons'; සෙනහ, 'people'; පිරිවර, 'retinue'; උදව්, 'congregation.'

(5) භාව වාචක නාම, abstract nouns, which are names of quality, action, and state :—

Examples.

a. ගුණ වාචක නාම, names of quality :—සුද, 'white'; රත, 'redness'; කළුව, 'black'; මහත, 'size'; ගහකම, 'thickness'; හොඳ, 'good'; තරක, 'bad'; උස, 'height'; දිග, 'length'; සැබැව, 'truth'; තදබව, 'hardness'; දදබැව්, 'ignorance'; මුඛිතාවය, 'foolishness'; ගුරුකම, 'heaviness'; දුෂ්ඨතාවය, 'wickedness.'

NOTE.—These nouns are formed by adding the suffixes අ, බව or බැව්, භාවය, කම, නාව, කම, to the adjectives. Sometimes the adjectival form itself stands for the noun, as හොඳ, තරක.

b. අවස්ථා වාචක නාම, names of state :—නිද, 'sleep'; සනීප, 'health'; පිස්සුව, 'madness'; කෝප, 'anger'; තරඟ, 'anger.'

c. භාවක්‍රියා, names of action, or verbal nouns :—නැට්ටි, නැටුම්, නැට්ටි, නටනු, 'dancing'; දිවිම, දිවුම්, දිවිලි, දුවනු, 'running'; සිටිම,

සිටිමි, සිටිය, 'standing'; කිමි, කියන, 'saying,' 'telling'; වැටිමි, වැටෙන, 'falling.'

NOTE.—These are formed by adding the suffixes ඊමි, ලමි, ආමි, ඉලි, ඉනු, ඉන, එන, etc., to the verbal bases. Such forms as ලියමන, කියමන, දීමනාව, are sometimes used for ලියම, 'epistle'; කිම, 'saying,' 'word,' 'statement'; දීම, 'giving,' 'donation' respectively. (Vide §§ 172 and 251.)

(6) ගුණධාර නාම, concrete nouns denoting possessor of qualities :—

Examples.

කොර, 'lame man'; කළලා, 'black man'; පිස්සා, 'mad man'; මිට්ටා (masc.), 'dwarf'; මෝඩයා, 'foolish man'; රත්නි, 'red woman'; මලබා, 'sick person'; අශ්වයා, 'foolish man'; දනවතා, 'rich man.'

(7) අභි ක්‍රියා, verbal nouns denoting agent or object :—

Examples.

තවත්තා, තවත්තේ, තවනුයේ (masc.), 'dancer' (තවත්නි fem.); දුවත්තා, දුවත්තේ, දුවනුයේ (masc.), 'runner' (දුවත්නි fem.); වැටුණේ, 'who or what fell'; කීවා, 'what was said.'

NOTE.—These are formed by suffixing the endings අත්තා, අත්නි, ඉත්තා, ඉත්නි, &c., to the verbal bases, or by adding the suffixes ආ, ඵ, ඵ්, &c., to the verbal nouns ending in ය. The forms ending in තා are more common. (Vide § 172.)

(8) ශිල්ප ශාස්ත්‍ර නාම, names of arts and sciences :—

Examples.

විශරණ, 'grammar'; ගණිත, 'arithmetic,' 'mathematics'; කතී, 'logic'; ලකර, 'rhetoric'; සදස් or සදැස්, 'prosody'; ඉඤ්ජල, 'jugglery.'

(9) ප්‍රමාණ නාම, names of measurement :—

Examples.

සැතප්ම or සැතපත්ම, 'mile'; අඟල්, 'inch'; රත්තල්, 'pound'; ඊසත්, 'cubit'; විසත්, 'span'; පැල්, සෙරු, මණ, corn measures.

(For compound nouns, vide §§ 215 & 360.)

(ii.) *Proper Nouns.*

78. සත් නමි or සංඥ නාම, proper noun, is the name of some particular person, animal, place, or thing.

Examples.

භූ, 'Śakra' (king of gods); සිරිසතබෝ, 'Sirisaṅgabó' (a king of Ceylon); පොඩියා, 'Poḍiyá'; ලපයා, 'Lapayá'; ගාල්ල, 'Galle'; බරණැස්, 'Benares'; ඉන්දියාව, 'India.'

79. Proper nouns are sometimes used as common nouns, as in භූයෙකුසේ, 'like a Śakra'; දෙවෙනි බරණැස්ක් වැන්න, 'like a second Benares.' Any proper name may, in like manner, be used as a common noun.

In colloquial language plural forms of proper names, formed by suffixing ලා, as පොඩියාලා, ජුවන්ලා, are used in the sense of "— (name of person) and others." Thus පොඩියාලා = 'Poḍiyá and others'; ජුවන්ලා = 'Juvaṇ and others.' The plurals of common nouns, also formed by suffixing ලා, are sometimes used in like manner, as අයියාලා = 'brother and others'; මාමාලා = 'uncle and others.'

Inflections of Nouns.

80. Nouns have four inflections :—

- (1) ලිඟ or ලිඟ, 'Gender.'
- (2) බස or වචන,* 'Number.'
- (3) කරු or කාරක, පුරිස් or පුරුෂ, 'Person.'
- (4) විබත් or විභක්ති, 'Case.'

Giving the various inflections of nouns is called නාම වර්තනිල්ල, 'declension of nouns.'

GENDER.*Liṅgu or Linga.*

81. There are three genders, namely, පුම ලිඟ or පුරුෂ (or පුං) ලිඟය, masculine gender; ඉතිරි ලිඟ or සත්‍රි ලිඟය, feminine gender; and නපුංසක ලිඟය, neuter gender. A noun which may be either masculine or feminine is of the common or undetermined gender, සාමාන්‍ය or අනිශ්චිත ලිඟය.

* This term, which properly means 'word,' is used as a grammatical term to denote "number."

Ancient Sinhalese recognized only two genders, the masculine and the feminine, the neuter gender having been included in the masculine, as in Hindi, Pañjābī, and Sindhi. Gradually the neuter crept in and with it the nominative case endings, අ,* වළ, peculiar to it, of which the *Sidat-saṅgarā* makes no mention, because at the time it was composed all nouns of the neuter gender in Sanskrit and Pali were regarded as masculine when adopted into Sinhalese either by naturalization or derivation: the above case endings therefore did not then exist. Many even now contend that there is no neuter gender in Sinhalese, and support the ancient theory. The differences in the inflections of nouns and the occurrence of such neuter pronouns as එක, 'it' or 'that' (= *Lat.* 'id'); මෙක, 'it' or 'this' (= *Lat.* 'hoc'); ඒවා, 'they' or 'those' (= *Lat.* 'ea'); මේවා, 'they' or 'these' (= *Lat.* 'haec'); besides the masculine and feminine pronouns ඒ, 'he' or 'that man' (*Lat.* 'is'); ඇ, 'she' or 'that woman' (= *Lat.* 'ea'); මෙ, 'he' or 'this man' (= *Lat.* 'hic'); මැ, 'she' or 'this woman' (= *Lat.* 'haec'), prove the existence of a neuter gender in Sinhalese.

It is the present tendency of the language to regard all inanimate objects as of the neuter gender.

Modes of denoting Gender.

82. The distinction of sex in living creatures is denoted in three ways:—

First mode.—Quite different words are used.

Examples.

Masculine.	Feminine.
අයක, 'elder brother.'	අක්කා, 'elder sister.'
අප්පකාමි (applied to son of a native gentleman).	කාමිණී.
අසු, } 'horse.'	වෙලඹ, } 'mare.'
අයක, } 'horse.'	එළෙඹ, (or ලෙඹ), } 'mare.'
ඉලක්කරයා, 'young man.'	ලමණිය, 'young woman.'
කෘක, 'ox.'	දෙය, } 'cow.'
	එලදෙය, } 'cow.'
කන්ක, } 'father.'	අම්මා, 'mother.'
අප්පා, } 'father.'	
කසිලේ (applied to smiths in general).	කාවිලේ.

* Sometimes a feminine suffix, as in දෙය, කෙර.

Masculine.	Feminine.
පියා, 'father.'	මව්, 'mother.'
පුතා, 'son.'	දු, 'daughter.'
පුරුෂයා, 'husband,' 'man.'	සත්‍රී, 'wife,' 'woman.'
බෑයා, 'son-in-law,' 'nephew.'	ලේලි, 'daughter-in-law,' 'niece.'
මලයා, } 'younger brother.'	හයා, } 'younger sister.'
මැල, }	හංගි, }
මහත්මයා, } 'gentleman.'	හෝයා, 'lady,' 'madam.'
සිංහයා, }	
මයිල්, 'maternal uncle,' 'father-in-law.'	කැදි, 'aunt.'
මස්සියා, 'brother-in-law,' 'cousin.'	කෑයා, 'sister-in-law,' 'cousin.'
මාමා, 'maternal uncle,' 'father-in-law.'	කැත්ත, 'aunt,' 'mother-in-law.'
මිනියා, } 'husband,' 'man.'	ගැහැණි, } 'wife,' 'woman.'
මිනියා, }	ගැණි, }
මුත්තා, 'grandfather.'	ආත්තා,* ආත්ති, ආවිවි, 'grand-mother.'
මොහර, 'peacock.'	සෙබබා, 'pea-hen' (rare, මොහරී being generally used).
රජ, 'king.'	බිසව, } 'queen.'
සැම, 'husband.'	මෙහෙයි, }
	ඉඹු, 'wife.'

Second mode.—(a) By inflection : gender is indicated by the termination of the word. Inflections are affixed to the bases of the nouns, which are common to both genders.

Masculine suffixes : ආ, අක(යා).

Feminine suffixes : ඇත්ති or ඇත්ති, ඊ or ඉ, ඉති or ඉති, ඉත්ති or ඉත්ති, ඉස්සි or ඉස්සි, ඉකා(ව), ඉත්ති or ඉත්ති, ඉව්වි or ඉව්වි, ඉස්සි or ඉස්සි, නි, හිත්ති or හිත්ති.

Masculine.	Feminine.
ආචාරි, § 'master,' 'tutor'	... ආචාරිණි.
ඇයා, 'elephant,' 'tusk'	... { ඇතිත්ති, ඇතිති.

* This word is in some parts of the Island, as the Western Province, applied to 'grandfather,' while the word අප අම්මා (meaning 'father's mother'?) is applied to 'grandmother.' This use of the word *attā* seems to be erroneous, as the Tamil word *attā* (அத்தான்), from which it is most probably derived, is applied to the female. Sometimes the form *ආයා* is used for the male and *ආව්වි* as its feminine.

Masculine.		Feminine.
උපාධ්‍යාය, 'teacher,' 'preceptor'		උපාධ්‍යායි.
උරුමක්කාරයා, 'heir'	...	උරුමක්කාරී.
උතුණ, 'louse'	...	ඉතිණි.
උරා, 'boar'	...	ඊරි.
(එකා, 'one'	...	එකී.)
කනවැන්දමා, 'widower'	...	කනවැන්දම්.
කපුටා, 'crow'	...	කපුටි.
කපුස්සා, 'blood-sucker,' 'lizard'	...	කපුස්සි.
කාක්කා, 'crow'	...	කාක්කී.
කාපිරියා, 'negro,' 'caffre'	...	කාපිරිවිචි.
කිඹුලා, 'crocodile'	...	කිඹුලි.
කුමර, { 'prince,' 'boy under කුමාරයා, { five years of age'	{ කුමරි, කුමාරි, or කුමාරිකා(ව).	
කුක්කා, 'puppy'	...	කික්කී.
කුකුලා, 'cock'	...	කිකුලි.
කුරුල්ලා, 'bird'	...	කිරිල්ලි.
කුණ, 'niggard,' 'man covered with sores'	...	කුණි.
කුඳා, 'humpback'	...	කුඳි.
කෙටුලා, 'fisherman'	...	කෙටුලි.
කොමලා, 'gentle boy or man'	...	කොමලි.
කොල්ලා, 'lad'	...	කෙල්ලි or කෙලි.
කොකා, 'crane'	...	කෙකී, කෙකිනී, කෙකිනිනී.
හැටයා, 'young man'	...	හැටිස්සි.
හිරවා, 'parrot'	...	හිරවි.
හොඵවා, 'dumb man'	...	{ හොඵවි, හෙලි.
හෝණ, 'elk'	...	හෝණානි.
ජනයා, 'man' (in general)	...	ජනී.
තරුණයා, 'young man'	...	තරුණි.
දස් or දස්, 'servant'	...	දසි.
දරුවා, 'child'	...	දුරි.
දූතයා, 'servant'	...	දූති.
දෙව, 'god,' 'king'	...	දෙවි.
දෙවතාවා, 'god' (of an inferior order), 'deity'	...	දෙවතාවි.

° Observe the euphonic changes in the formation of the feminine of these words.

Masculine.		Feminine.
කර, ° 'man'	...	කාරී.
කල, ° 'dancer'	...	කිලී.
කස, ° 'cobra de capello,' 'being of the "serpent world"'	...	කැසිනී.
කම්බ, ° 'young male animal' (chiefly of cattle)	...	කැම්බි, කැම්බි.
පති, § 'husband'	...	පතිනී.
පරක, 'pariah,' 'out-caste'	...	පරිවිවි.
පදුව, } 'man of the Paduwa caste'	...	පදුවි,
පද්ද, ° }	...	පද්දි.
පැටව, 'young one'	...	පැටවි.
පිස්ස, 'mad man'	...	පිස්සි.
පොඩිය, 'small boy,' 'lad'	...	පොඩිසි.
ප්‍රේතක, 'sprite,' 'goblin'	...	ප්‍රේති.
බලල, ° 'cat'	...	බැලලි.
බල්ල, ° 'dog'	...	බැල්ලි.†
බමුණ, ° 'Brahmin'	...	{ බමුණි.
		{ බැමුණි.
බිහිර, 'deaf man'	...	බිහිරි.
බ්‍රාහ්මණ, 'Brahmin'	...	බ්‍රාහ්මණි.
හිසු, § 'Buddhist priest'	...	හිසුණි.
මහණ, ° 'Buddhist priest'	...	මෙහෙණි, මෙහෙණ.
මහල්ල, ° 'old man'	...	{ මැහැල්ලි,
		{ මැහැලි.
මහමාලය, } 'bridegroom'	...	{ මහමාලි,
මාලය, }	...	{ මාලි.
මකුණ, 'bug'	...	මකුණි.
මාණවක(ය), 'boy,' 'youth'	...	මාණවික(ව).
මැස්ස, 'fly'	...	මැස්සි.
මැඩිය, 'frog'	...	මැඩිත්ත.
මිතුර, 'friend'	...	මිතුරි.
මුහුමුර, } ° 'grandson'	...	{ මිතිහිරි,
මුහුපුර, }	...	{ මිතිපිරි.
මුත්ත, 'grandfather'	...	මුත්තනි.
මුව, 'deer'	...	මුවැත්ත.
මොහර, 'peacock'	...	මොහරි.
මෝඩය, 'fool'	...	මෝඩි.

° Observe the euphonic changes in the formation of the feminine of these words.

† Sometimes in classics බැලි.

Masculine.	Feminine.
යකු, 'demon,' 'fiend'	... { යකින්නි. යකිණි.
යහළුවා or යාළුවා, 'friend'	... යෙහෙළි.
යෝධයා, 'giant'	... යෝධි.
යෞවනියා, 'youth'	... යෞවනි.
රකුයා, 'fiend,' 'vampire'	... රකුයි.
රදවා, 'washerman,' 'dhoby'	... රදවි or රදි.
රත්තා, 'red man'	... රත්ති.
රක්කයා, 'fiend,' 'vampire'	... රක්කයි.
රජ, } 'king'	... { රජ්ජි. රජ්ජි.
රිලවා, 'ape'	... රිලවි.
රොඩියා, 'man of the Rodiyá caste'	... රොඩිස්සි.
ලදරුවා, 'child,' 'infant'	... ලදරි or ලදරි.
ලොක්කා, 'great man'	... ලොක්කි.
වස්සා, 'heifer'	... වැස්සි.
වලයා, 'bear'	... වැලතින්නි or වැලතිනි.
වවුලා, 'bat'	... වවුලි.
වැඩකාරයා, 'servant'	... වැඩකාරි.
වෙළඳා, 'merchant'	... වෙළඳි.
වේසාවා, 'adulterer,' 'whoremonger'	... { වේසාවි. වේසි.
සතුරු, 'enemy,' 'foe'	... { සතුරි. සැතිරි.
සපා, 'serpent'	... { සැපින්නි. සැපින්නි.†
සුද්දා, 'white man'	... සුද්දි.
සුරතලා, 'fondling'	... සුරතලි.
සකුරු, 'man of the jaggery caste'	... සකුරි.
සසනියා, 'elephant'	... සසනිනි.
සරයා, 'ox'	... සරති.
සින්නාවා, 'washerman' (for the Sáli, a class of Sinhalese)	... සින්නාවි.
හුත්තා, 'lime-burner'	... හුත්ති.

NOTE.—(1) The ending ඊ of the feminine forms also occurs short;
(2) The endings ත්ති and ලි of the feminine forms of words denoting animals also occur as ත්ත and ල respectively; (3) Words marked § are in their basal forms.

° Observe the euphonic changes in the formation of the feminine of these words.

† Some ignorantly take this as the feminine of යසා.

(b) The feminine is also formed from the masculine by the substitution of vowel-sounds, especially in the initial and final letters, without the feminine suffix ඊ or ඉ.

Examples.

Masculine.		Feminine.
කොල්ලා, 'lad'	...	කොල්ල.
කොර, 'thief'	...	කෙර.
කොර, 'lame man'	...	කෙර.
(ලා, 'he' [= Lat. 'is']	...	ඇ.)
(අරා, 'he' [= Lat. 'ille']	...	ඇඳ.)
(ඔ, 'he' [= Lat. 'hic']	...	ම.)

(c) The endings ඒ and ආ in verbal appellatives of the masculine gender are changed into ඊ in the feminine.

Examples.

Masculine.		Feminine.
දුවන්නා, දුවන්නේ, දුවනුයේ,	} 'runner' ...	දුවන්නී.
කන්නා, කන්නේ, කනුයේ,		
ආණ්ඩුකරන්නා, ආණ්ඩුකරන්නේ, ආණ්ඩුකරනුයේ,		
	} 'eater' ...	කන්නී.
	{ 'ruler,' 'governor'	ආණ්ඩුකරන්නී.

Third mode.—(a) By suffixing masculine and feminine nouns to the distinguishing adjectives or nouns used as adjectives.

Examples.

Masculine.		Feminine.
ඉංග්‍රීසියායා, 'Englishman'	...	ඉංග්‍රීසියානී.
එළඟරයා,	} 'country ox or bullock'	{ එළඟරයී.
එළඟොණ,		
දෙවිපුත්, 'god's son,' 'deity'	...	දෙවිය.
මහරයා,	{ 'buffalo'	{ මහරයී.
මොණ,		
මම,		
බාප්පා, ^o	{ 'paternal younger uncle'	{ බාමමා.
බාලප්පා, ^o		
කුඩප්පා, ^o		
	..	කුඩමමා.

^o Lit. 'younger father.' බාප්පොච්චි is another term for බාප්පා. කුඩප්පා, lit. 'little father.'

ලොකුඅප්පා,^o } 'paternal elder uncle' { ලොකු අම්මා,
 මහප්පා,^o } මහමමා.
 ලොකුමමා,[†] 'maternal elder uncle' ලොකු නාන්දා.
 ලොකුඅප්පා,[‡] 'elder brother' ... ලොකු අක්කා.
 කොදුඅප්පා,[§] 'paternal younger
 uncle' ... කොදුඅම්මා.

(b) By suffixing feminine nouns to crude forms of the masculine.

Examples.

Masculine.	Feminine.
අශ්වයා, 'horse'	... අශ්ව ඵලෙමිඛ (or ලෙමිඛ.)
ඵඵමා, 'goat'	... ඵඵදෙක.
මට්ටමා, 'camel'	... මට්ටදෙක.
ගරඪයා, 'rat snake'	... ගරඪදෙක.
ගුරුලා, [¶] a bird (the vehicle of Vishnu)	... ගුරුඵලෙමෙඛවි.
මසුරා, 'peacock'	... මසුරඛෙඛ්‍යව.
මීයා, 'rat'	... මීදෙක.
මුරා, 'deer'	... මුරදෙක.
ව්‍යාග්‍රයා, 'tiger'	... ව්‍යාග්‍රඛෙඛ්‍යව.
සිංහයා, 'lion'	... සිංහඛෙඛ්‍යව.
හංසයා, 'swan'	... හංසඛෙඛ්‍යව.

NOTE.—දෙක and ඛෙඛ්‍ය may be used indiscriminately.

Gender of Inanimate Objects.

83. This is the most difficult part of gender to acquire, and no stated rule can be given to assist the student. As Sinhalese gender is considered to have been derived from Sanskrit and Pali, a knowledge of the gender of words in

^o Lit. 'great (or elder) father.' ලොකුඅප්පාමමිඛ is also used for ලොකුඅප්පා.

[†] Lit. 'great (or elder) uncle.'

[‡] Lit. 'great (or elder) brother.'

[§] Lit. 'good father.'

¶ Also ඵලී, in some classical writings.

¶ He is generally represented as being something between a man and a bird, and considered the sovereign of the feathered race.

those languages, especially in the former, is essential to determine the gender of Sinhalese words. If the Sanskrit or Pali equivalent of the Sinhalese word is in the masculine gender, then the Sinhalese word is in the same gender; and so with the other two genders. In Sanskrit, nearly all bases ending in ආ, ඊ, and those formed with the affix තී are feminine, and those ending in අන, ත්ව, ඝ, හ්, අස්, ඉස්, උස් and මත් are neuter. A few examples are given below with their equivalents in Sanskrit and Pali, as some aid in this direction.

(1) Examples of masculine nouns :—

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.
අග්නි	- අග්නිති, අග්නි	- ගිති, අග	- fire.
අනාතය	- අනාතය	- අනතුරු	- danger.
ආදර	- ආදර	- අදර	- affection, love.
ආමු	- අමඛ	- අඛ	- mango.
ආයුධ	- ආයුධ	- ආයුද, අවි	- weapon.
ආහාර	- ආහාර	- අහර	- food.
උපාය	- උපාය	- උපා	- stratagem, artifice.
කණ්ණ	- කණ්ණ	- කත්	- ear.
කඩක	- ඛග්ග	- කඩු, කග	- sword.
ගව්‍ය	- ගව්‍ය	- ගස්	- tree.
ග්‍රාම	- ගාම	- ගම්	- village.
චන්ද්‍ර	- චන්ද්‍ර	- සඳ, හඳ	- moon.
දන්ත	- දන්ත	- දත්	- tooth.
දෝෂ	- දෝෂ	- දෝස්	- fault.
ධූම	- ධූම	- දුම්	- smoke.
ප්‍රාණ	- පාණ	- පණ	- life.
මාර්ග	- මග්ග	- මග	- way, path.
මාස	- මාස	- මස්	- month.
රථ	- රථ	- රිය	- car, carriage.
රෝග	- රෝග	- රෝ, රෝග	- sickness.
ලෝක	- ලෝක	- ලෝ, ලොව්	- world.
වෘක්ෂ	- රුක්ඛ	- රුක්	- tree.
සමුද්‍ර	- සමුද්ද	- සමුද්‍ර, මුහුද	- sea, ocean.
සූර්‍ය	- සූරිය	- සිර, ඉර	- sun.

(2) Examples of feminine nouns :—

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.
ආදා	- ආණ	- අණ	- order, command.
අඬුලි	- අඬුලි	- ඇඬිලි	- finger.
උපමා	- උපමා	- උවමි	- parable, simile.
කථා	- කථා	- කතා	- story.
ක්‍රියා	- කිරියා	- කිරිය	- act, verb.
ගඬුයා	- ගඬුයා	- ගඟ	- Ganges, river.
තෘණා	- තණ්හා	- තණ	- thirst, desire.
දංඨ්‍රා	- දුඨා	- දළ	- tusk, large tooth.
දක්ෂිණ	- දක්ෂිණ	- දකුණ	- south.
පුංකුරිණි	- පොංකුරිණි	- පොංකුණි, පොංකුරුණි	- pond.
පථිවි	- පථිවි	- පොළොව	- earth.
ප්‍රඥා	- පඤ්ඤා	- පැණ	- wisdom.
මුදුරිකා	- මුදුරිකා	- වසුරි	- smallpox.
මුක්තා	- මුක්තා	- මුතු	- pearl.
රත්‍රි	- රතනි	- රැ	- night.
ලංකා	- ලංකා	- ලක්	- Lañkā, Ceylon.
ලජා	- ලජා	- ලැජ්ජා, ලද	- shame.
වෘද්ධි	- වෘද්ධි	- වැව්	- lake, pool.
විදුලලාසා	- විජ්ජලලාසා	- විදුලිය	- lightning.
විභක්ති	- විභක්ති	- විඛත්	- case (of nouns, &c.)
විදු	- විදි	- විදි, වේ	- street.
සාලා	- සාලා	- සල්, සල්	- hall.
සන්ධ්‍යා	- සන්ධ්‍යා	- සැන්දෑ, සැන්දෑ	- evening.
සභා	- සභා	- සඛ, සඛ	- assembly, meeting.
සන්ධි	- නන්ධි	- නන්ධ	- vein, muscle.

(3) Examples of neuter nouns :—

අක්කර	- අක්කර	- අකුරු	- letter.
අක්ෂි	- අක්ෂි	- අක්, ඇක්	- eye.
අධ්‍යාසය	- අධ්‍යාසය	- අදහස්	- purpose, intention.
ආරතන	- ආරතන	- අරතන	- jewelry, ornament.
ආයු(ස්)	- ආයු	- ආ, ආයු	- age.
උත්තර	- උත්තර	- උතුරු*	- reply.

* When it means 'north,' it is feminine.

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.
උදක	- උදක	- දිය	- water.
උද්‍යාන	- උද්‍යාන	- උයන්	- park, orchard.
කුසල	- කුසල	- කුසල්	- religious merit.
කෛත්‍ය	- කෛත්‍ය	- කෛත්	- field (of paddy, &c.)
ගෑත, ගෑත	- ගෑත, ගෑත	- ගෑ	- house.
චාරිත්‍ර	- චාරිත්‍ර	- සිරිත්	- manners, customs.
චිත්ත	- චිත්ත	- සිත්, හිත්	- mind.
ජීවිත	- ජීවිත	- දිවි	- life.
ඥාන	- ඥාණ	- නැණ	- wisdom, knowledge.
කෘණ	- තිණ	- තණ	- grass.
තේල	- තේල	- තෙල්	- oil.
දුඃඛ	- දුක්ඛ	- දුක්	- sorrow.
දාර	- දාර	- දොර	- door.
නාමය	- නාම	- නම	- name.
පිත්තල	- පිත්තල	- පත්තල	- brass.
මරණ	- මරණ	- මරණ	- death.
මාණික්‍ය	- මාණික්‍ය	- මැණික්	- gem.
මංස	- මංස	- මස්	- flesh.
මුඛ	- මුඛ	- මුව	- mouth, face.
රජත	- රජත	- රිදී	- silver.
වස්ත්‍ර	- වස්ත්‍ර	- වස්	- garment.
ව්‍යාකරණ	- ව්‍යාකරණ	- විගරණ	- grammar.
විද්‍යා	- සත්‍ය	- සත්‍ය, සත්	- science.
ශිල්ප	- සිල්ප	- සිල්, සිල්ප	- art.
සප්තාහ	- සප්තාහ	- සති	- week.
හෘදය	- හෘදය	- හද, අද	- heart.

84. Although the language has now acquired a neuter gender, yet from the following example it will appear that in classical works the masculine gender is used, as observed above, in lieu of the neuter :—

කුසු උද්චේත්‍යයන් විසින් කුස රජ්ජරුවන්ට දුන් මැණික් තෙම අට තෙනකින් වක්වූයේය.—‘The gem that was given to king Kusa by Śakra, the lord of gods, was curved in eight places’ (i.e., was octagonal).

Here the word මැණික්, which is according to Sanskrit and Pali in the neuter gender, is used in the masculine.

It should be noted that the nominative suffixes **නෙම** and **නෙමේ** are attached to singular nouns in the masculine gender, **නොම** and **නොමේ** to those of the feminine gender, and **තුමු** to plural nouns of both the genders. When they are found attached to any nouns, their gender may be at once determined. They are used only with the nominative case, and their employment is optional with the writer. (*Vide* § 101.)

85. (a) An example of the names of inanimate objects used in the masculine gender :—

“ඒ හෙයින් ඒදේස නැමති වහනිය නෙම නොපගේ විතා සනාතයෙහි හටනොගනේවා.”—‘Let not that fire of anger, therefore, be produced in thy train of thought.’ Here the word **වහනිය** is in the masculine gender.

(b) An example of the names of inanimate objects used in the feminine gender :—

“ඒ ශාලාව නොමේ සුධර්මාව හා සමානවිය.”—‘That hall resembled Sudharmā.’* Here the word **ශාලාව** is in the feminine gender.

86. The gender of adjectives is determined by reference to the nouns which they qualify. They have no endings of their own to indicate gender.

Common or Undetermined Gender.

87. There are some nouns (and pronouns) which may stand for both masculine and feminine genders, in spite of the existence of separate forms (in the case of nouns) to mark the two genders :—

Examples.

Nouns—in sense only—**මැස්සා**, ‘fly’; **මැඩියා**, ‘frog’; **කුරුල්ලා**, ‘bird’; **දරුවා**, ‘child’; **ලමයා**, ‘child’; **පණුවා**, ‘worm’; **කුඹියා**, ‘ant’;

පරවිය, 'dove'; ගවය, ගරකා, 'animal of the ox kind'; සතු, 'animal,' 'being'; ලෙඩා, 'sick person'; පැවිය, 'the young of any animal'; අසල්වාසියා, 'neighbour'; and a host of others whose sex cannot be easily known. Plurals of many nouns are also used likewise. All collective nouns are in the common gender.

Pronouns—මම, 'I'; අපි, 'we'; තෝ,^o 'thou,' 'you'; නොපි, 'you' (pl.); ඔව්හු, 'they'; තවුඤේ, 'you' (respectful); උබ, 'you'; අය, 'person'; කෙනෙක්, 'a person'; etc.

NOTE.—The masculine and feminine of nouns of the common gender are generally expressed by prefixing the words පිරිමි, 'male,' and ගැහැනු, 'female' to them, as පිරිමි සතු, ගැහැනු සතු; පිරිමි ලමයා, ගැහැනු ලමයා.

88. The gerunds or verbal nouns are, in Sinhalese, put in the masculine gender. But if the neuter gender is adopted into the language, they should be regarded as neuter.

"Indeclinables" (අවිය, අවෑය) have no gender.

NUMBER.

Basa or Vachana.

89. There are two numbers, එක බස or එක වචන, the singular, and බහු බස or බහු වචන, the plural.

90. The singular and the plural of nouns are formed by adding certain suffixes to their crude forms, in conformity with the rules of combination given above.

Singular suffixes† { Masculine—ආ, ඵ, අ.
Feminine—අ.

Plural suffixes { Masculine } ඹ, හු, උ, වරු, †, ලා.
Feminine }

^o Sometimes තෝ is used for males and යි for females.

† It should be observed that the suffixes above given are those proper to the nominative case only. The singular and plural forms of nouns in the other cases may be likewise known by suffixing their respective case endings to their bases. (*Vide* § 116 and Declensions § 118.)

‡ An honorific suffix. It is sometimes used as වරයා in the singular and වරඤේ in the plural, as ගුරුවරයා, 'teacher,' ගුරුවරඤේ, 'teachers.' වරු and ලා are generally used with the names of relations and persons of rank.

Suffixes added to the names of inanimate objects :—

Singular—අ, ඒ or එ.

Plural—වල්.

The nominative singular suffix අ strictly belongs to neuter nouns, though it is sometimes found added to masculine and feminine nouns, especially the latter.

91. The base of a noun (or pronoun) is its crude form to which the different suffixes are added, as මිනිස්, 'man'; ගොව්, 'ox'; ගල්, 'stone': the bases of the words මිනිස්සු, ගොණු, ගල. It is termed in Sinhalese සද or ගබ්ද, while the inflected word—i. e., the base and case suffix together is called පද.* The base of a noun may generally be ascertained by using it to qualify another noun, and the form it then takes is its base. *E. g.*, කඩදාසි පොත, 'paper book'; නස් පෙණේ, 'cobra's hood'; ඇඟිලි පුරක, 'knuckle (of the finger)'; where කඩදාසි, නස්, and ඇඟිලි are used as adjectives and are the bases of කඩදාසිය, නසා, ඇඟිල්ල, respectively.

Bases of certain nouns are used for their singular and plural nominatives. (*Vide* § 93 and Declensions § 118.) It is important to observe that the base of a noun may be used both for the singular and plural, in all the cases, without the addition of any suffixes. This is frequent in ancient writings.

The majority of the nouns in this book are given in their crude forms.

* These two terms are sometimes used indiscriminately. සද or ගබ්ද is also applied to a word in general.

92. Modes of forming the singular and plural of nouns from their bases :—

(a) *Masculine Nouns.*

Base.	Singular.	Plural.	Signification.
Suffix ආ, ඒ.*		Suffix ඔ.*	
අශව	- අශවයා	- අශවයෝ	- horse.
ඇමති	{ ඇමතියා ඇමැත්තා	- ඇමතියෝ - ඇමැත්තෝ	- } minister.
ඉඬි	- ඉඬියා	- ඉඬියෝ	- tortoise.
උරු	- උරුයා	- උරුයෝ	- hog.
කරණු	- කරණුයෝ	- කරණුවෝ	- one who does, doer.
කාක්	- කාක්කා	- කාක්කෝ	- crow.
කුකුල්	- කුකුළා	- කුකුළෝ	- cock.
ගෙඹි	- ගෙඹියා	- ගෙඹියෝ	- frog.
ගෝණුපු	- ගෝණුපියා	- ගෝණුපියෝ	- scorpion.
තට්ටු	- තට්ටුයෝ	- තට්ටුවෝ	- one who dances, dancer.
නැටු	- නැටුයෝ or නේ-	- නැටුවෝ	- one who danced, dancer.
පුත්‍ර	- පුත්‍රයා	- පුත්‍රයෝ	- son.
බේබදු	- බේබදියා	- බේබදියෝ	- drunkard.
මහලු	- මහල්ලා	- මහල්ලෝ	- old man.
මිතුරු	- මිතුරා	- මිතුරෝ	- friend.
ලියක	{ ලියන්නා ලියන්නෝ	{ ලියන්නෝ	- clerk, writer.
වෙළෙඳ	{ වෙළෙඳා වෙළෙඳියා	- වෙළෙඳුන් - වෙළෙඳියෝ	- } trader, merchant.
සහෝදර	- සහෝදරයා	- සහෝදරයෝ	- brother.

Suffix හු.

ඇත්	- ඇතා	- ඇත්තු	- elephant.
ගොත්	- ගොණා	- ගොත්තු	- ox.
බළල්	- බළලා	- බළල්ලු	- cat.
මිනිස්	- මිනියා, මිනිසා	- මිනිස්සු	- man.

Suffix වරු.

ඇමති	- ඇමතියා	- ඇමතිවරු	- minister.
සාඪි	- සාඪියා	- සාඪිවරු	- sanctified sage, Rishi.

* The suffixes මි and ඒ also occur short, as in ඇමතියෝ, කෙල්ලෝ හිනෝ. (Vide §§ 56 and 57.)

† The suffix is උ.

Base.	Singular.	Plural.	Signification.
ගුරු	- ගුරු	- ගුරුවරු	- teacher.
පිය	- පියා	- පියවරු	- father.
මහත්	- මහතා	- මහත්වරු	- gentleman.

Suffix ලා.

නාත්	- නාත්තා	- නාත්තාලා	- father.
මුතු	- මුත්තා	- මුත්තාලා	- grandfather.

Suffix අ. Suffix වරු.

මුහන්දිරම්	- මුහන්දිරම	- මුහන්දිරම්වරු	Muhandiram (native headman subordinate to a Mudaliyār).
ලේකම්	- ලේකව	- ලේකම්වරු	- secretary.

(b) *Feminine Nouns.*

Suffix අ. Suffixes ඕ, * හු, වරු, ලා.

කෙලි	- කෙලල	- කෙලලෝ	- lass.
අමු	- අමුව	- අමුවෝ	- wife.
කිරිඳි	- කිරිත්ඳ	- කිරිත්ඳෝ	- wife.
දු	- දුව	- දුවරු, දුලා	- daughter.
කිසෝ	- කිසව	- කිසෝවරු	- queen.
දෙත්	- දෙත	- දෙත්තු	- cow, &c.
සත්‍රී	- සත්‍රිය	- සත්‍රියෝ	- woman, wife.

Plurals of most animate nouns may be formed by adding to their bases the suffix හු unelided, or වර (the crude form of the plural suffix වරු) with ලා affixed thereto. These forms are generally found in classical works.

Examples.

Base.	Singular.	Plural.	Signification.
සාභි	- සාභියා	- සාභිහු	- sanctified sage, Rishi.
කතා	- කතා	- කතාහු	- agent, author, editor.
ගුරු	- ගුරු, ගුරු	- ගුරුහු	- teacher.
පක්‍ෂි	- පක්‍ෂියා	- පක්‍ෂිහු	- bird.
මනිස්	- මනිසා	- මනිස්සු	- man.
රජ	- රජ, රජ	- රජහු	- king.

* Vide footnote ° on p. 84.

Base.	Singular.	Plural.	Signification.
වෙද	- වෙද	- වෙදහු	- physician.
වෙළෙඳ	{ වෙළෙඳා වෙළෙඳුන්	{ වෙළෙඳහු	- trader, merchant.
සත්‍රී	- සත්‍රී, සත්‍රිය	- සත්‍රීහු	- woman, wife.
සාම	- සාමයා	- සාමහු	- lord, master.
සාමි	- සාමියා	- සාමිවරුන් ^o	- sanctified sage.
දෙව්	- දෙවියා	- දෙව්වරුන් ^o	- god.
රජ	- රජ, රජ	- රජවරුන් ^o	- king.

The plural suffix **හි** is added to the honorific terminations **ආන**, **අනු**, **අනී**, **ඇනී**, which are affixed to the bases of masculine and feminine nouns; nouns so formed, though plural in form, are singular in sense. (*Vide* § 284.) The honorifics **ආන** and **අනු** are added to masculine bases. They sometimes indicate endearment.

Examples.

Base.	Modified Base.	Plural Form.	Signification.
අක්‍රී	{ ඇඹනී ඇඹබනී	- ඇඹනියෝ - ඇඹබනියෝ	- } wife.
දු	- දුවනී	- දුවනියෝ	- daughter.
කැඳි	- කැන්දනී	- කැන්දනියෝ	- aunt.
පිය	- පියාන	- පියානෝ	- father.
පුත්	- පුතනු	- පුතනුවෝ	- son.
බැත	- බැතනු	- බැතනුවෝ	- nephew, son-in-law.
මල්	- මලනු	- මලනුවෝ	- younger brother.
මව්	- මැනී	- මැනියෝ	- mother.
රජ	- රජන	- රජනෝ	- king.

(c) Nouns applied to Inanimate Objects.

Base.	Singular.	Plural.	Signification.
	Suffixes අ , ඒ .†	Suffix වල් .	
කථා	- කථාව	- කථාවල්	- speech, story.
ගෙ	- ගෙය	- ගෙවල්	- house.
දේ	- දෙය	- දේවල්	- thing.
පිහිය	- පිහිය, පිහියේ (පිහිය)		- knife.
භාෂා	- භාෂාව	- භාෂාවල්	- language.
හිත	- හිතය, හිතේ	- (හිත)	- dream.

^o These forms are not much used.

† *Vide* footnote ^o on p. 84.

93. The bases of a large number of nouns (particularly feminine nouns and those applied to inanimate objects) are used sometimes for the singular, sometimes for the plural, without the addition of any suffixes. In the case of feminine nouns it is generally the singular form that is identical with the base. (*Vide* § 91.)

Examples.

(a) *Masculine Nouns.*

Base.	Singular.	Plural.	Signification.
අප්පා	- අප්පා	- අප්පාලා	- father.
කුඹ්	- කුඹ්සා	- කුඹ්	- ant.
කොටි	- කොටියා	- කොටි	- tiger.
කර්	- කරියා	- කර්	- jackal.
මාමා	- මාමා	- මාමාලා	- uncle.
වහන්සේ	- වහන්සේ	{ වහන්සේ, ^o වහන්සේලා }	{ (His, etc.) Honour.
හරක්	- හරකා	- හරක්	- ox.

(b) *Feminine Nouns.*

අක්කා	- අක්කා	{ අක්කාලා, අක්කාවරු }	- } elder sister.
අම්මා	- අම්මා	{ අම්මාලා, අම්මාවරු }	- } mother.
ආච්චි	- ආච්චි	- ආච්චිලා	- grandmother.
ඇතින්ති	{ ඇතින්ති ඇතින්ති }	{ ඇතින්ති, ඇතින්ති }	- she elephant.
කෙලි	- කෙලි	- කෙල්ලෝ	- lass.
ගැහැණි	- ගැහැණි	- ගැහැණු	- wife, woman.
වැස්සි	- වැස්සි, වැස්සි	- වැස්සියෝ	- heifer.

(c) *Nouns applied to Inanimate Objects.*

ඇඳ	- ඇඳ	- ඇඳවල්	- bed.
ඇණ	- ඇණය, ඇණේ ඇණ		- nail.
කල	- කලය, කලේ	- කල	- waterpot.
කොඩි	- කොඩිය	- කොඩි	- flag.
ගස්	- ගස or ගස	- ගස්	- tree.
සාර	- සාර	- සාරවල්	- road.

^o Confined to classical works.

Base.	Singular.	Plural.	Signification.
පිහියා	- පිහියේ, පිහියක	පිහියා	- knife.
බඩ	- බඩ	- බඩවල්	- belly, stomach.
මාලියා	- මාලියාව	- මාලියා	- palace.
රට	- රට	- රටවල්	- country.
රෙදි	- රෙද්ද	- රෙදි	- cloth.
විදි	- විදිය	- විදි	- street.
කැඳි	- කැන්ද	- කැඳි	- spoon.

The plurals අං, ලින්, of අඟ, ‘horn,’ ලිඳ, ‘well’ respectively, are formed by eliding the final vowel-consonants in the bases අඟ and ලිඳ, and converting the semi-nasals into full nasals. In the case of මං, plural of මග (written මග in some old books), ‘road,’ ‘path,’ a nasal is imported.

(See declensions of nouns and pronouns for the singular and plural forms of other nouns and pronouns.)

94. Names of natural productions—such as කිරි, ‘milk’; චතුර, ‘water’; රත්, ‘gold’; රිදී, ‘silver’; මිශ්‍රරත්, ‘plumbago’; මැටි, ‘earth,’ ‘clay’; වැලි, ‘sand’ convey a plural idea. When kind or variety is spoken of, they sometimes admit of singular forms, as in රතු මැටි, ‘red earth’; කළු වැල්ල, ‘black sand’; &c.

95. Abstract nouns denoting qualities and state do not generally admit of plural, as රත, ‘redness,’ ‘red’; ගහකම, ‘thickness’; මහත, ‘size,’ ‘extent’; නිදිමත, ‘sleepiness’; නින්ද, ‘sleep.’

PERSON.

Kāraka or Puruṣa.

96. All nouns are in the third person unless they are in the vocative case, when they are put in the second person.

CASE.

Vibāt or Vibhakti.

97. The term “*vibāt*” or “*vibhakti*” literally means ‘division,’ i.e., division of a word (noun) by process of inflection into its different shades of meaning.

98. There are nine cases in Sinhalese, namely :—

1. පෙර විබත් or ප්‍රථමා විභක්ති, * Nominative case.
2. කම විබත් or කම් විභක්ති, Accusative case.
3. කතු විබත් or කතී විභක්ති, Instrumental case.
4. කරණ විබත් or කරණ විභක්ති, Auxiliary case.
5. සපදන් විබත් or සමප්‍රදාන විභක්ති, Dative case.
6. අවදි විබත් or අවධි විභක්ති,† Ablative case.
7. සබඳ විබත් or සමබන්ධ විභක්ති, Genitive case.
8. අදර විබත් or අධාර විභක්ති, Locative case.
9. අලප් විබත් or අලපන විභක්ති,‡ Vocative case.

NOTE.—Examples to illustrate the different uses of these cases will be copiously given under Syntax.

NOMINATIVE CASE.

99. *Pera vibat* or *Prathamā vibhakti*, the nominative case, is that form in which a noun (or pronoun) is used when it is the subject of a verb expressed or understood. Its case endings (විභක්ති රූප or ප්‍රත්‍ය) are

Singular—අ, ආ, ඵ, ඵ්.

Plural—ඕ, භූ, උ, චල්, වරු, ලා.

In the sentences ලමයා පොතක් කියවයි, ‘the boy reads a book’ (the-boy a-book reads §), බල්ලෝ බුරකි, ‘dogs bark,’ ලමයා and බල්ලෝ are in the nominative case.

If a verb be in the active voice, the subject of the verb stands for the doer of the action, as in the above sentences: if in the passive voice, its subject stands for the

* The nine cases are also known by the numbers they take when enumerated in order, as පළමුවෙනි විබත්, ‘first case,’ දෙවෙනි විබත් ‘second case,’ තෙවෙනි or තුන්වෙනි විබත්, ‘third case,’ &c., as in Sanskrit and Pali.

† This case is also called අපාදන විභක්ති.

‡ This is also called සමබන්ධන විභක්ති and අමකත්‍රණ විභක්ති.

§ To enable the student to easily understand the construction and idiom of the sentences used in this book, their verbatim translations are given within parentheses immediately after the idiomatic.

object of the action, as මහුවිසින් ගස කපනලදී, 'the tree was cut by him' (by-him the-tree cut-was), මේ වැඩේ මාවිසින් කරනලදී, 'this work was done by me' (this work by-me done-was), where ගස and වැඩේ are the subjects of the verbs and are therefore in the nominative case.

100. Isolated nouns used to express their simple ideas and unconnected with a verb, as යෝදක, 'giant,' ඇමතිවෝ, 'ministers,' ගොණ, 'ox,' චීනය, 'China,' are in the nominative case. This use of the nominative is termed ලිංගාචරයෙහි ප්‍රථමා.

101. The nominative case is indicated by suffixing to nouns the particles තෙම, තෙමේ, in the masculine singular; නොම, නොමේ, in the feminine singular; and තුමු in the plural of either gender. The first four particles are generally added to the basal forms of nouns and the last to the nominative plural forms. (*Vide* § 84.)

ACCUSATIVE CASE.

102. *Kam vibat* or *Karma vibhakti*, the accusative case, is that form in which a noun (or pronoun) is used when it stands in the objective relation to a verb or when governed by certain prepositions. Its case endings are—

Singular—අ, ආ, උ, එ, ඒ, ට, හු.

Plural—අන්, ආන්, උන්, නට, නන්, න්, න, ලා.*

In the sentences වටුවා පුවුවක් සාදයි, 'the carpenter makes a chair' (the-carpenter a-chair makes), ගොණ නන් කෑවේය, 'the ox ate grass,' (the-ox grass ate), පුවුවක් and නන් are in the accusative case.

* In the western part of the Island the letter ට is used as an ending of the accusative, both singular and plural, as in මම මහුව දක්කා, 'I saw him' (I him saw), හොර ගොණට අරගෙණ ගියා, 'the thief took away the ox,' (the-thief the-ox having-taken went). It is found only in colloquial language, and is suffixed to the accusative, when its termination is liable to be misunderstood.

103. The prepositions අරබි(or හ)සා, 'about'; ඇර or හැර, විනා, මිස, මුත්, 'save,' 'except'; ගැණ, 'about'; උදෙසා, නිසා, 'on account of,' &c.; සන්ද, හන්ද, හින්ද, 'on account of'; සදහා, 'with a view to,' 'for the sake of'; ලවා, 'by'; and පාසා, පතා, 'from (one to another in succession),' govern nouns in the accusative case. (*Vide* § 208.)

The word කර (lit. 'hand') has the force of the preposition 'to' as in the sentence ඔහු කර ගියෙහි, 'I went to him' (of-him to-the-hand I-went). It is in reality a noun in the accusative case, the noun or pronoun which precedes it being put in the genitive case. (*Vide* §§ 111 and 113.)

This case is equivalent to the objective case in English grammar.

INSTRUMENTAL CASE.

104. *Katu vibat* or *Kartri vibhakti*, the instrumental case, is that form of a noun (or pronoun) which denotes the agent, when the subject of the verb stands for the object of the action and not for the doer, or when it is governed by certain prepositions. Its case endings are—

Singular—අ, ආ, උ, හ.

Plural—අත්, ආන, උත්, හත්, න, න්, ලා.

In the sentences ගුරුවරයා දුන් අවවාදය ගෝලයන්විසින් පිළිගත යුතුය, 'it is right that the advice given by the teacher should be accepted by the (or his) pupils' (by-the teacher given the-advice by-the-pupils if-accepted it-is-proper), මේ පොත මා විසින් ලියනලදී, 'this book was written by me' (this book by-me written-was), ගුරුවරයා, ගෝලයන්, and මා are in the instrumental case.

105. The prepositions සහ, හා, සමග, හා සමග, එක්ව (or එක්ක), කැටුව, 'with,' and විසින් 'by,' govern this case.

AUXILIARY CASE.

106. *Karana vibat* or *Karana vibhakti*, the auxiliary case, is that form in which a noun (or pronoun) is used

when it denotes an auxiliary or assistance to the action of the agent, or when it expresses the manner of an action, or the mark by which an object is characterised. Its endings are—

Singular—ඉන්, ඉති, එන්, එති, ගෙන්, ගෙති, නි, නෙන්, නෙති.

Plural—ඉන්, ඉති, එන්, එති, නෙන්, නෙති, අත්ගෙන්, අත්ගෙති, උත්ගෙන්, උත්ගෙති (වල් + ඉන්).

In the sentences මම පිහියෙන් ගස කැපිමි, 'I cut the tree with the knife' (I with-the-knife the-tree cut), මිනියෙන් ඔහුට පොල්ලකින් පාරක් ගැසුවේය, 'a man struck him a blow with a club' (a-man to-him with-a-club a-blow struck), එනම ජාතියෙන් බ්‍රාහ්මණයෙක් වේ, 'he is a Brahmin by caste' (he by-caste a-Brahmin is), පිහියෙන්, පොල්ලකින්, and ජාතියෙන් are in the auxiliary case.

107. The expression කරණකොටගෙන or කරණකොට, which literally means 'having taken as the means or instrument,' is used paraphrastically in the sense of 'by' or 'through' to convey the sense of the auxiliary case.

DATIVE CASE.

108. *Sapadan vibat* or *Sampradāna vibhakti*, the dative case, is that form in which a noun (or pronoun) is used when it denotes the recipient of anything. Its endings are—

Singular—අට, ආට, උට, හුට, ට, හට.

Plural—අණ්ට, අන්හට, අනට, ආනට, උණ්ට, උන්හට, ණ්ට, න්හට, නට, නණ්ට, වලට (වල් + අට), ලාට.

In the sentences ඔහුට පොතක් දුනිමි, 'I gave him a book' (to-him a-book I-gave); සිහන්තාට දන් දෙනු, 'give alms to the beggar' (to-the-beggar alms give), ඔහුට and සිහන්තාට are in the dative case.

The prepositions පිණිස and වස්,* 'for' are used with nouns (or pronouns) to convey the sense of the dative. (*Vide* § 310.)

* This word is now obsolete and පිණිස is generally used.

109. The ending අට is often used in the sense of පිණිස, 'for,' as in එනම කුලියට වැඩ කරයි, 'he works for wages' (he for-wages work does); සටනට නික්මුණේ, 'he departed for battle' (for-battle he-departed); මම දුවන්නට (or දුවණ්ට) වැයම් කෙළෙමි, 'I tried to run' (I for-running attempt made.)

ABLATIVE CASE.

110. *Avadi vibat* or *Avadhi vibhakti*, the ablative case, is that form in which a noun (or pronoun) is used when it denotes limitation, separation of one object from another or the source from which anything proceeds. Its endings are—

Singular—අගෙන්, අගෙන්, ඉන්, ඉති, උගෙන්, හුගෙන්, එන්, එති, නෙන්, නෙති.

Plural—අත්ගෙන්, ආතගෙන්, උත්ගෙන්, ත්ගෙන්, තගෙන්, තත්ගෙන්, නෙන්, වලින් (වල් + ඉන්), ලාගෙන්.

In the sentences වළරෙක් ගසකින් වැටුණේ, 'a monkey fell from a tree' (a-monkey from-a-tree fell), ලමයා මුහුගෙන් පොතක් මිලේට ගත්තේය, 'the boy bought a book from him' (the-boy from-him a-book for-money took), මේ වතුර උල්පතකින් ගලා එයි, 'this water flows from a spring' (this water from-a-spring flowing comes), ගසකින්, මුහුගෙන් and උල්පතකින් are in the ablative case.

111. The particles තෙක්, 'till' 'until' 'up to,' and දක්වා, 'as far as,' 'up to,' convey the sense of limitation expressed by the ablative. The word කෙරෙන් (lit. 'from the hand') 'from' is used with the force of a preposition; it is in fact a noun in the ablative case, formed by suffixing the ending එන් to the base කර 'hand,' the noun or pronoun which precedes it being put in the genitive case. (*Vide* §§ 103 and 113.)

GENITIVE CASE.

112. *Sabañda vibat* or *Sambandha vibhakti*, the genitive case, is that form in which a noun (or pronoun) is used to denote possession. Its endings are—

Singular—අගේ, ආගේ, උගේ, හුගේ, ඇ, ආ, අට, ආට,
උට, හට, හුට, ට, උ, හ, ඒ.

Plural—අන්ගේ, ආන්ගේ, උන්ගේ, න්ගේ, නන්ගේ,
හගේ, අන්, ආන්, උන්, න්, න, නන්, අන්ට, අන්
හට, අන්ට, ආන්ට, උන්ට, උන්හට, න්ට, න්හට
න්ට, නන්ට, වලට, ලාගේ.

Of these endings, those terminating in ගේ are the most common at the present day.

In the sentences මම ඔහුගේ මිත්‍රයාගේ වත්තට ගියෙමි, ‘I went to his friend’s garden’ (I his of-the-friend to-the-garden went), “මු අදපටත් ම පුතානුවෝය,” ‘from to-day he is my son (this-one to-day-from my son), ඔහුගේ, මිත්‍රයා ගේ and ම are in the genitive case.

This case is equivalent to the possessive case in English grammar.

LOCATIVE CASE.

113. *Adara vibat* or *Ādhāra vibhakti*, the locative case, is that form in which a noun (or pronoun) is used when it indicates place or time of an action. Its endings are—

Singular—ඇ, ඇ, එහි, ඒ, හි.

Plural—අන්හි, වල, වලැ, වලෙහි, වල්හි.

In ancient writings the endings ඇ and වලැ mostly occur.

In the sentences ලදරුවා තොටිල්ලේ (or තොටිල්ලෙහි) නිදයි, ‘the child sleeps in the cradle’ (the-child in-the-cradle sleeps), මනුෂ්‍යයෝ ගෙවල (or ගෙවල්හි) වාසය කරති, ‘people live in houses’ (people in-houses live), මා කෙරෙහි (or කෙරේ) ඔහුගේ මහත් විශ්වාසයක් තිබේ, ‘he has great confidence in me’ (of-me in-the-hand of-him great confidence there-is), තොටිල්ලේ (or තොටිල්ලෙහි), ගෙවල (or ගෙවල්හි) and කෙරෙහි (or කෙරේ) are in the locative case.

It is a mistake to treat the words කෙරෙහි and කෙරේ as prepositions that govern this case. They are nouns in the locative case, with the endings එහි and ඒ suffixed to the base කර, the noun or pronoun which precedes them being put in the genitive case. (*Vide* §§ 103 and 111.)

VOCATIVE CASE.

114. *Alap vibat* or *Alapana vibhakti*, the vocative case, is that form in which a noun (or pronoun) is used when a person or thing is addressed. Its endings are—

Singular—අ, ආ, ඇ, ඒ, ඔ.

Plural—ඉන්, එන්, තෙන්, ඉති, එති, තෙති, නි, වරුණි, අනේ, ඉයේ, එයේ, තෙයේ, යේ, වරුණේ.

In the sentences පොඩියෝ (or පොඩියා), මෙහෙ වර, ‘Podiya, come here (Podiya, here come)’; දරුවෙනි, මා කියන දේ අසව්, ‘children, hear what I say (children, by-me said the-things hear)’; පොඩියෝ (or පොඩියා) and දරුවෙනි are in the vocative case.

Explanation of the term “Kāraka.”

115. By the term කාරක in Sinhalese is meant the relation of six cases (කිරිසකරු පද සබඳ, ක්‍රියාකාරක පද සම්බන්ධ) to the verbs in a sentence: namely, the accusative, instrumental, auxiliary, dative, ablative, and the locative (generally known as ඡට් කාරකය, ‘six kārakas’). Thus, in the sentence සොරු රුත්‍රියෙහි ගස්වලින් පොල් කඩා කරන් ගෙණ ගොස් වෙළෙඳුන්ට දෙයි, ‘the thief having plucked cocoanuts from the trees in the night, carries (them) on his shoulder and gives (them) to traders,’ සොරු, ‘thief,’ being the subject of the verbs, is called the *instrumental relation* (කාරී කාරකය); රුත්‍රියෙහි, ‘in the night,’ indicating when the plucking of cocoanuts took place, the *locative relation* (අධාර කාරකය); ගස්වලින්, ‘from the trees,’ indicating from what the nuts were plucked, the

ablative relation (අවටි කාරකය); පොල්, 'cocoanuts,' indicating what was plucked, *accusative relation* (කමී කාරකය); කරිත්, 'on the shoulder,' indicating with what the nuts were removed, the *auxiliary relation* (කරණ කාරකය); වෙළෙඳුන්ට, 'to traders,' indicating to whom the nuts are given, the *dative relation* (සම්ප්‍රදාන කාරකය). Of the remaining three cases, the genitive and the vocative cases are not included because they render no such assistance to verbs, and the nominative case because it is embodied in the *accusative and instrumental relations*, either of which is put in that case according as the verb is active or passive.*

116. A Table of Case-endings.

Case.	Singular Endings.	Plural Endings.	Particles denoting each Case.
Nominative case.	අ, ආ, එ, ඵ.	මි, භූ, උ, වල්, වරු, ලා	කෙම or කෙමේ, කොම or කොමේ (sing.); තුමු (pl.)†
Accusative case.	අ, ආ, ඉ, උ, එ, ඵ, ටි, හු.	අත්, ආත්, උත්, ත්, ත, තටි, තත්, ලා.	අරහයා, ඇර or හැර, උදෙසා, ගැණ, නිසා, පාසා, මිස, මුත්, ලවා, විසා, සඳහා, සන්දා, හන්දා, හින්දා.
Instrumental case.	අ, ආ, උ, හු.	අත්, ආත්, උත්, ත්, ත, තත්, ලා.	එක්ව (or එක්ක), කැටුව, පිහිත්, සමග, සහ, හා, සා සමග.
Auxiliary case.	ඉත්, ඉති, එත්, එති, ගෙත්, ගෙති, නි, තෙත්, තෙති.	ඉත්, ඉති, එත්, එති, තෙත්, තෙති, අත්තෙත්, ඉත්තෙත්, උත්තෙත්, වලිත්.	කරණකොටගෙන, කරණකොට.

* It seems that in Hindi (and Hindustāni) the term *කාරක* is used with all the cases.

† These particles are sometimes used in classical works as pronouns.

Case.	Singular Endings.	Plural Endings.	Particles denoting each Case.
Dative case.	අට, ආට, උට, ට, හට, හුට.	අණ්ට, අත්තට, අතට, ආතට, උණ්ට, උත්තට, ණ්ට, ත්තට, තට, තණ්ට, ලාට, වලට.	පිණිස, වස්.
Ablative case.	අගෙන්, ආගෙන්, උගෙන්, හුගෙන්, ඉන්, ඉති, එන්, එති, කෙන්, කෙති.	අත්ගෙන්, ආත ගෙන්, උත්ගෙන්, ත්ගෙන්, තගෙන්, තත්ගෙන්, කෙන්, ලාගෙන්, වලින්.	කෙක්, දක්වා.
Genitive case.	අගේ, ආගේ, උගේ, හුගේ, අ, ආ, අට, ආට, උට, හට, හුට, ට, උ, හු, එ.	අත්ගේ, ආතගේ, උත්ගේ, ත්ගේ, තත්ගේ, තගේ, අත්, ආත, උත්, ත්, ත, තත්, අණ්ට, අත්තට, අතට, ආතට, උණ්ට, උත්තට, ණ්ට, ත්තට, තට, තණ්ට, ලාට, ලාගේ, වලට.	—
Locative case.	අ, අඳ, එහි, ඒ, හි.	අත්හි, වල, වලැ, වලෙහි, වල්හි.	—
Vocative case.	අ, ආ, අඳ, ඒ, ඔ.	ඉන්, ඉති, එන්, එති, කෙන්, කෙති, නි, වරුණි, අගේ, ඉගේ, එගේ, කෙගේ, ගේ, වරුණේ.	—

DECLENSION.

Nāma varanēgilla.

117. Nouns may be divided into—

(i) Those that have bases ending in vowels (සරඳත් සද or සිරනනි අබ්ද), as සුර, 'god'; මිතුරු, 'friend.'

(ii) Those that have bases ending in consonants (හලත් සද or හලනනි අබ්ද), as පුත්, 'son'; ගොන්, 'ox.'

118. MASCULINE NOUNS.

(i) *Bases ending in Vowels.*

(1) සුර, 'god.'

	<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
Nom.	සුර, 'god'	සුරෝ or සුරහු.
Acc.	{ සුර, } { සුරහු, } 'god'	සුරන්.
Ins.	{ සුර, } { සුරහු, } 'by god'	සුරන්.
Aux.	{ සුරගෙන්, } { සුරහුගෙන්, } { 'on account of,' 'by,' 'from,' or 'through god.' }	...	සුරන්ගෙන්.
Dat.	{ සුරට, } { සුරහට, } 'to or for god'	{ සුරණිට. සුරන්හට.
Abl.	{ සුරගෙන්, } { සුරහුගෙන්, } 'from god'	සුරන්ගෙන්.
Gen.	{ සුරගේ, } { සුරහුගේ, } 'god's'	සුරන්ගේ.
[Loc.]	{ සුර සුරහු } කෙරෙහි,* 'in god'	සුරන් කෙරෙහි.]
Voc.	{ සුරෝ, } { සුර, } 'O god'	සුරෙණි.

Examples.

ගරුඩ, 'Garuḍa' (the bird vehicle of Viṣṇu); පිය, 'father' (*vide* decl. 2); පුරුදර, an epithet of Śakra; විපුරුදර, a class of demi-gods (spirits of the air).

Remarks.

1. In declining nouns (and pronouns) denoting animals, the preposition විසින් 'by,' is sometimes suffixed to nouns (and pronouns) in the instrumental case; thus, සුර is declined in that case as සුරවිසින්, සුරහු විසින් in the singular, and සුරන් විසින් in the plural. Now-a-days විසින් is nearly always attached to the instrumental case.

2. The suffix ගෙන් added to the auxiliary case is properly a termination of the ablative case, and is used only with the names of animals, as is the suffix එන් with the names of things. The difference between the auxiliary and ablative cases when ගෙන් is used should be clearly

* Or කෙරේ, which can always be used in place of කෙරෙහි.

understood. Thus, (a) සුරත්තෙන් ලොවට වැඩ සිදුවේ, 'from or on account of the gods prosperity attends the universe'; ඒ ශාලාව සුරත්තෙන් පිරිසිසේය, 'that hall was full by reason of the gods'; (සුරත්තෙන් in the auxiliary case); (b) සුරත්තෙන් රැස් විහිදේ, 'from gods rays of light are emitted'; සුරත්තෙන් ලොවට උපකාර තිබේ, 'from gods there is benefit to the world'; (සුරත්තෙන් in the ablative case). If the expression කරණකොටගෙන, 'by means of,' 'by reason of,' 'on account of,' can be substituted for ගෙන් so as not to alter the sense, then the noun to which that suffix is added may be considered to be in the auxiliary case: if otherwise, it is in the ablative case.

3. There is no locative case to nouns (and pronouns) denoting animals. In its absence, the genitive form without the termination ගේ is used with කෙරෙහි (or contracted form කෙරේ) 'in the hand,' i.e., 'in,' which then acquires the force of the locative; as සුරතූ කෙරෙහි (කෙරේ), සුරත් කෙරෙහි (කෙරේ).^{*} In lieu of කෙරෙහි, වෙත or වෙතෙහි is sometimes used.

4. Colloquially අත්තෙන්, අත්තේ, අත්තට, suffixes of the auxiliary, dative, ablative, and genitive cases, are usually corrupted into අත්තෙන්, අත්තේ, අත්තට or අත්ත, respectively: as සුරත්තෙන්, සුරත්තේ, සුරත්තට or සුරත්ත.

5. Some nouns have various inflections, of which only the principal ones are noticed in the declensions.

(2) වෛද්, 'doctor,' 'physician.'

Singular.

Plural.

Nom.	... වෛද්	... වෛද්ද or වෛද්තු.
Acc. & Ins.	වෛද්	... වෛද්ත් or වෛද්දත්.
Aux. & Abl.	වෛද්ගෙන්	{ වෛද්ගෙන් or වෛද්ද්ගෙන්.
Dat.	... වෛද්ට	... වෛද්ග්ට or වෛද්ද්ග්ට.
Gen.	... වෛද්ගේ	... වෛද්ග්ගේ or වෛද්ද්ග්ගේ.
[Loc.	... වෛද්කෙරෙහි	{ වෛද්ත් } කෙරෙහි.] වෛද්ද්ත්
Voc.	... වෛද්ට or වෛද්.	වෛද්ති or වෛද්ද්ති.

Examples.

කතවේණ, කතවේණ, 'unicorn'; ගෝණ, 'elk'; ලේත, ලෙහෙත, 'squirrel.'

^{*} The forms of the locative case of masculine and feminine nouns have been put within square brackets.

NOTE.—Other plural forms of වෙද in use are made by suffixing වර with the endings proper to the respective cases, thus : Nom. වෙදවර, Acc. and Ins. වෙදවරුන්, Aux. and Abl. වෙදවරුන්ගෙන්, Dat. වෙදවරුන්ට, [Loc. වෙදවරුන් කෙරෙහි,] Voc. වෙදවරුණි.

The word පිය, 'father' is also declined in the singular like වෙද, but its plural is commonly formed with වර as shown above. (*Vide supra*, declension of ඉර.)

(3) වෙළෙඳ,* 'trader,' 'merchant.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	{ වෙළෙඳන්ද වෙළඳ }	{ ... වෙළෙඳන්දෝ. වෙළඳහු or වෙළඳු. }
Acc. & Ins.	{ වෙළෙඳන්ද වෙළඳ වෙළඳු }	{ ... වෙළෙඳන්දන්. වෙළඳන් or වෙළඳුන්. }
Aux. & Abl.	{ වෙළෙඳන්දගෙන් වෙළඳගෙන් වෙළඳුගෙන් }	{ ... වෙළෙඳන්දන්ගෙන්. වෙළඳන්ගෙන් or වෙළඳුන්ගෙන්. }
Dat.	{ වෙළෙඳන්දට වෙළඳට වෙළඳුට }	{ ... වෙළෙඳන්දන්ට. වෙළඳන්ට or වෙළඳුන්ට. }
Gen.	{ වෙළෙඳන්දගේ වෙළඳගේ වෙළඳුගේ }	{ ... වෙළෙඳන්දන්ගේ. වෙළඳන්ගේ or වෙළඳුන්ගේ. }
[Loc.]	{ වෙළෙඳන්ද වෙළඳ වෙළඳු }	{ ... වෙළෙඳන්දන් වෙළඳන් වෙළඳුන් } කෙරෙහි.]
Voc.	වෙළෙඳන්දෝ, වෙළඳෝ, වෙළඳුනි or වෙළඳුගේ. or වෙළඳ	

(Comp. decl. No. 29.)

(4) හොර,* 'thief.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... හොර	... හොරු.
Acc. & Ins.	හොර...	... හොරුන්.
Aux. & Abl.	හොරගෙන්	... හොරුන්ගෙන්.
Dat.	... හොරට	... හොරුන්ට.
Gen.	... හොරගේ	... හොරුන්ගේ.
[Loc.]	... හොර කෙරෙහි	... හොරුන් කෙරෙහි.]
Voc.	... හොරෝ or හොරු... හොරුණි or හොරුගේ.	

* Written also වෙළෙඳ. වෙළෙඳන්ද and its cognate inflections are at the present day more commonly used.

Examples.

ආඳ, 'eel' (*nom. pl.* ආඳු); එකේර, 'herdsman'; කොර, 'cripple'; කේර, 'seir-fish' (*Cybbium guttatum*, scomber, *Linn.*); දෙබර, 'hornet'; දෙමල, 'Tamil'; මොහර, 'peacock'; බබර, 'wasp'; මෝර, 'shark'; වෙලද, 'trader' (*vide decl. 3*); යෙමර, 'yak' (*Bos grunniens*).

(5) මුව, 'deer,' 'beast.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... මුවා මුවෝ.
Acc. & Ins.	මුවා මුවන්.
Aux. & Abl.	මුවාගෙන්	... මුවන්ගෙන්.
Dat.	... මුවාට මුවන්ට.
Gen.	... මුවාගේ මුවන්ගේ.
[Loc.	... මුවා කෙරෙහි	... මුවන් කෙරෙහි.]
Voc.	... මුවෝ or මුවා	... මුවෙහි or මුවනේ.

(Comp. No. 27.)

(6) පොලො, 'viper.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... පොලො	... පොලොඹු.
Acc. & Ins.	පොලො	... පොලොහුන්.
Aux. & Abl.	පොලොගෙන්	... පොලොහුන්ගෙන්.
Dat.	... පොලොට	... පොලොහුන්ට.
Gen.	... පොලොගේ	... පොලොහුන්ගේ.
[Loc.	... පොලො කෙරෙහි	... පොලොහුන් කෙරෙහි.]
Voc.	{ පොලොහෝ පොලො	{ පොලොහුනි or පොලොහුනේ.

Examples.

උරඹ, 'snake,' and තුරඹ, 'horse,' are declined like the above, but their semi-nasals do not change in the plural, as උරඹු, උරඹුන්, &c.

(7) රජ, 'king.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	රජ*	... රජහු or රජවරු.†
Acc. & Ins.	රජ or රජු	... රජුන් or රජවරුන්.
Aux. & Abl. {	රජුගෙන් රජහුගෙන්	{ රජුන්ගෙන් or රජවරුන්ගෙන්.
Dat. ...	රජුට or රජට	... රජුණ්ට or රජවරුණ්ට.
Gen. ...	රජුගේ or රජහුගේ	රජුන්ගේ or රජවරුන්ගේ.
[Loc. ... {	රජු } කෙරෙහි	{ රජුන් } කෙරෙහි.]
Voc. ...	රජ රජුනි, රජුනේ, රජවරුණි, or රජවරුණේ.

(Comp. No. 31.)

(8) බෑනා, 'nephew.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins. ... {	බෑනා	... බෑනාලා.‡
Aux. & Abl.	බෑනාගෙන්	... බෑනාලාගෙන්.
Dat. ...	බෑනාට	... බෑනාලාට.
Gen. ...	බෑනාගේ	... බෑනාලාගේ.
[Loc. ...	බෑනා කෙරෙහි	... බෑනාලා කෙරෙහි.]
Voc. ...	බෑනෝ or බෑනේ	... බෑනාලා.

Example.—මස්සින, 'cousin,' 'brother-in-law.'

(Comp. Nos. 14 & 48.)

(9) මෝඩ, 'fool.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	මෝඩයා	... මෝඩයෝ.
Acc. & Ins.	මෝඩයා	... මෝඩයන් or මෝඩයින්.
Aux. & Abl.	මෝඩයාගෙන්	{ මෝඩයන්ගෙන් or මෝඩයින්ගෙන්.

* Also රජ, රජගෙන්, &c., in the singular.

† The form රජ්ජරුවෝ (= රජ + දරුවෝ) is often used for රජ in the singular number, as more respectful.

‡ The forms බෑනාවරු, බෑනාවරුන්, &c., are also employed.

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Dat.	... මෝඩයාට	{ මෝඩයන්ට or මෝඩයින්ට.
Gen.	... මෝඩයාගේ	{ මෝඩයන්ගේ or මෝඩයින්ගේ.
[Loc.	... මෝඩයා කෙරෙහි	{ මෝඩයන් } කෙරෙහි.] මෝඩයින් }
Voc.	{ මෝඩයෝ මෝඩයා මෝඩය	{ මෝඩයින්, මෝඩයෙකි or මෝඩයින්.

Examples.

අසුර,^o 'demon,' 'Asur'; අශ්ව, 'horse'; අමාත්‍ය, 'minister'; ආචාර්ය, 'teacher'; ගව, 'ox,' 'head of cattle'; ශිෂ්‍ය, 'pupil'; දුත, 'messenger,' 'envoy'; නාග, 'cobra de capello'; පණ්ඩිත, 'pandit'; පුත්‍ර, 'son'; පුරුෂ, 'husband,' 'man'; බ්‍රහ්ම, 'Brahma'; බ්‍රාහ්මණ, 'Brahmin'; මහමාල, මහල, 'bridegroom'; මත්ස්‍ය, 'fish'; මනුෂ්‍ය, 'man'; මාග, 'deer,' 'beast'; ඤා, 'devil'; ඤාද, 'giant'; රක්‍ෂක, 'fiend,' 'vampire'; මානර, 'monkey'; මාය, 'wolf'; මාත්‍ර, 'tiger'; ශිෂ්‍ය, 'disciple,' 'pupil'; සමතල, 'butterfly'; සර්පි, 'snake'; සහෝදර 'brother'; සිංහ, 'lion'; හංස, 'swan.'

(Comp. Nos. 11, 15, 17, 24, 25, & 33.)

(10) ලියන, 'writer,' 'clerk.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... ලියන්නා ලියන්නෝ.
Acc. & Ins.	{ ලියන්නා ලියන්නහු	{ ලියන්නන් or ලියන්නවුන්.†
Aux. & Abl.	{ ලියන්නාගෙන් ලියන්නහුගෙන්	{ ලියන්නන්ගෙන් or ලියන්නවුන්ගෙන්.
Dat.	{ ලියන්නාට ලියන්නහුට	{ ලියන්නන්ට or ලියන්නවුන්ට.
Gen.	{ ලියන්නාගේ ලියන්නහුගේ	{ ලියන්නන්ගේ or ලියන්නවුන්ගේ.
[Loc.	{ ලියන්නා } කෙරෙහි	{ ලියන්නන් කෙරෙහි or ලියන්නවුන් කෙරෙහි.]
Voc.	{ ලියන්නෝ ලියන්නා	{ ලියන්නෙකි or ලියන්නවුනි.

^o In the plural sometimes අසුරෝ, අසුරන්, &c.

† These second forms of the plural sometimes occur without the න් of the stem, as ලියනවුන්, ලියනවුන්ගෙන්, යනවුන්, යනවුන්ගෙන්, &c.

(13) **කිරි, 'parrot.'**

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	කිරිවා*	... කිරිව් or කිරිභු.
Acc. & Ins.	කිරිවා	... කිරිවුන්.
Aux. & Abl.	කිරිවාගෙන්	... කිරිවුන්ගෙන්.
Dat. ...	කිරිවාට	... කිරිවුණ්ට.
Gen. ...	කිරිවාගේ	... කිරිවුන්ගේ.
[Loc. ...	කිරිවා කෙරෙහි	... කිරිවුන් කෙරෙහි.]
Voc. ...	කිරිවෝ or කිරිවා	... කිරිවුනි or කිරිවුනේ.†

Examples.—රද, 'washerman'; ඊළා, 'ape.'

NOTE.—The forms කිරිව්, රදව්, ඊළව්, are sometimes taken as the bases and the different cases are formed by suffixing the usual endings according to the rules for the "combination of vowels."

(14) **අස්සා,† 'elder brother.'**

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins. ...	අස්සා	... අස්සාලා.
Aux. & Abl.	අස්සාගෙන්	... අස්සාලාගෙන්.
Dat. ...	අස්සාට	... අස්සාලාට.
Gen. ...	අස්සාගේ	... අස්සාලාගේ.
[Loc. ...	අස්සා කෙරෙහි	... අස්සාලා කෙරෙහි.]
Voc. ...	අස්සේ or අස්සා	... අස්සාලා.

Examples.—අප්පා, 'father'; මාමා, 'uncle.'

NOTE.—The plural of these words is also formed with the suffix වර, as අස්සාවර, අස්සාවරුන්, &c.

(Comp. Nos. 8 & 48.)

* Notice that the ආ that was inherent in ර of the base is shortened by the influence of the succeeding long vowel.

† The orthography of these (as well as some other words used in this book) is not strictly in accordance with the rule contained in § 46 (a). In Eļu words and suffixes attached to Sanskrit and Pali words, when any letter intervenes between the cerebral and the nasal, the dental n is generally used.

‡ අස්සා is suffixed to proper names to indicate respect due to seniority, as ඩිසෙස්අස්සා, පිහිටස්සා, &c. Similarly මුත්තා, සිතා, අත්තා, &c., are used.

(17) ඇමති, 'minister.'

Singular.

Plural.

Nom.	... ඇමතියා	... ඇමතියෝ.
Acc. & Ins.	ඇමතියා	... ඇමතියන්.
Aux. & Abl.	ඇමතියාගෙන්	... ඇමතියන්ගෙන්.
Dat.	... ඇමතියාට	... ඇමතියන්ට.
Gen.	... ඇමතියාගේ	... ඇමතියන්ගේ.
[Loc.	... ඇමතියා කෙරෙහි...	ඇමතියන් කෙරෙහි.]
Voc.	... ඇමතියෝ or ඇමතියා	ඇමතියනි.

Examples.

කණුවැදිරි, කළුවැදිරි, ° 'fire-fly'; ගිහි, 'layman' (as opposed to an ascetic); ගොවි, 'cultivator'; දඟුමැති, 'wise man'; දිවි, 'leopard,' 'tiger'; දිම්බ, the large arboreal red ant; දෙවි, 'god'; පරවි, 'dove'; පැටි,† the young of any animal; පොළොවැටි, 'grasshopper'; මැහි, 'frog'; මුලාදානි, 'headman,' 'officer'; වැසි, 'inhabitant,' 'resident'; ගිහි, 'lord,' 'master.'

(Comp. Nos. 9 & 19.)

NOTE.—ඇමති is also declined by doubling the final consonant and suffixing the endings proper to the several cases, as ඇමතින්, ඇමතින්ගේ, &c. The plurals of ඇමති, දෙවි and මුලාදානි, are also formed by suffixing වර, as ඇමතිවර, දෙවිවර, මුලාදානිවර, &c.

(18) වැද්දි, 'Veddā,' 'archer.'

Singular.

Plural.

Nom.	... වැද්දා...	... වැද්දෝ.
Acc. & Ins.	වැද්දා...	... වැද්දන්.
Aux. & Abl.	වැද්දාගෙන්	... වැද්දන්ගෙන්.
Dat.	... වැද්දාට	... වැද්දන්ට.
Gen.	... වැද්දාගේ	... වැද්දන්ගේ.
[Loc.	... වැද්දා කෙරෙහි	... වැද්දන් කෙරෙහි.]
Voc.	... වැද්දෝ or වැද්දා	... වැද්දෙනි or වැද්දනි.

Examples.

ඉහි, 'tortoise'; ඉසි, 'shrimp'; කැදැනි, a species of cuckoo (*Tockus gingalensis*); කුමැලි, 'leech'; දඟුමැති, 'adviser,' 'wise man' (vide decl. 17); මැහි, 'fly'; බෙලි, 'shell-fish'; වැසි, 'inhabitant,' 'resident' (vide decl. 17).

° කණුවැදිරි is the usual classical form.

† This word is also declined like ගිරවි, as පැටවැ, පැටවි, &c.

(19) පිරිමි, 'male,' 'man.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... පිරිමියා	... පිරිමි.
Acc. & Ins.	පිරිමියා	... පිරිමින් or පිරිමියන්.
Aux. & Abl.	පිරිමියාගෙන්	{ පිරිමින්ගෙන් or පිරිමියන්ගෙන්.
Dat.	... පිරිමියාට	... පිරිමින්ට or පිරිමියන්ට.
Gen.	... පිරිමියාගේ	... පිරිමින්ගේ or පිරිමියන්ගේ.
[Loc.	... පිරිමියා කෙරෙහි	{ පිරිමින් පිරිමියන් } කෙරෙහි.]
Voc.	{ පිරිමියෝ පිරිමියා	{ පිරිමිනි, පිරිමියනි or පිරිමියෙනි.

Examples.

ඇළි, 'elephant'; ඇමති, 'minister'; ඉලන්දරි, 'young man'; කහි, large black ant (a species of); කාමරි, 'oyster'; කුඹි, කුහුඹි, 'ant'; කොටි, 'leopard'; කොරළි, a fresh-water fish; ගරඬි, ගැරඬි, 'rat-snake' (*Ptyas mucosus*); ගෙරි, black ant (a species of), 'one of the bovine genus'; ගෙමඩි, 'frog'; හරි, 'jackal'; පණික්කි, 'barber'; මුහරි, 'mongoose' (*Herpestes griseus*); මුලාදැනි, 'headman,' 'officer' (*vide* decl. 17); රජුලි, name of the whole tribe of *Raptoreas*; ලිහිනි, 'swallow,' 'vulture'; සාලි, man of the Salágama caste; ගෙට්ටි, 'chetty' (a class of merchants).

(Comp. No. 17.)

(20) ගෙමඩි, 'frog.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... ගෙමඩා	... ගෙමඩෝ.
Acc. & Ins.	ගෙමඩා	... ගෙමඩන්.
Aux. & Abl.	ගෙමඩාගෙන්	... ගෙමඩන්ගෙන්.
Dat.	... ගෙමඩාට	... ගෙමඩන්ට.
Gen.	... ගෙමඩාගේ	... ගෙමඩන්ගේ.
[Loc.	... ගෙමඩා කෙරෙහි	... ගෙමඩන් කෙරෙහි.]
Voc.	... ගෙමඩෝ or ගෙමඩා	ගෙමඩෙනි or ගෙමඩනි.

Example.—හාමු, 'young animal.'

(21) සෘෂි, 'sanctified sage.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	සෘෂියා	... සෘෂිහු or සෘෂිවරු.
Acc. & Ins.	සෘෂියා	... සෘෂින් or සෘෂිවරුන්.
Aux. & Abl.	සෘෂියාගෙන්	... සෘෂින්ගෙන් or සෘෂිවරුන්ගෙන්.
Dat.	සෘෂියාට	... සෘෂිණ්ට or සෘෂිවරුණ්ට.
Gen.	සෘෂියාගේ	... සෘෂින්ගේ or සෘෂිවරුන්ගේ.
[Loc.	සෘෂියා කෙරෙහි.	සෘෂින් or සෘෂිවරුන් කෙරෙහි.]
Voc.	සෘෂියා or සෘෂිය	සෘෂිණි* or සෘෂිවරුණි.

(22) ස්වාමි, 'lord,' 'master.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	ස්වාමියා	... ස්වාමියෝ, ස්වාමිහු, or ස්වාමිවරු.
Acc. & Ins.	ස්වාමියා	... ස්වාමින් or ස්වාමිවරුන්.
Aux. & Abl.	ස්වාමියාගෙන්	{ ස්වාමින්ගෙන් or ස්වාමිවරුන්ගෙන්.
Dat.	ස්වාමියාට	... ස්වාමිණ්ට or ස්වාමිවරුණ්ට.
Gen.	ස්වාමියාගේ	... ස්වාමින්ගේ or ස්වාමිවරුන්ගේ.
[Loc.	ස්වාමියා කෙරෙහි.	ස්වාමින් or ස්වාමිවරුන් කෙරෙහි.]
Voc.	ස්වාමියා	... ස්වාමිනි* or ස්වාමිවරුණි.

Example.—මහත්‍රි, 'minister.'

(23) පක්‍ෂි, 'bird.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... පක්‍ෂියා	... පක්‍ෂිහු or පක්‍ෂියෝ.
Acc. & Ins.	පක්‍ෂියා	... පක්‍ෂින්.
Aux. & Abl.	පක්‍ෂියාගෙන්	... පක්‍ෂින්ගෙන්.
Dat.	... පක්‍ෂියාට	... පක්‍ෂිණ්ට.
Gen.	... පක්‍ෂියාගේ	... පක්‍ෂින්ගේ.
[Loc.	... පක්‍ෂියා කෙරෙහි	... පක්‍ෂින් කෙරෙහි.]
Voc.	... පක්‍ෂිය or පක්‍ෂියා	... පක්‍ෂිණි

Example.—භස්සි, 'elephant.'

* Sometimes used for the vocative singular out of respect. Other words are so used.

(24) මි, 'rat.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... මියා මියෝ.
Acc. & Ins.	මියා මියන්.
Aux. & Abl.	මියාගෙන්	... මියන්ගෙන්.
Dat.	... මියාට මියන්ට.
Gen.	... මියාගේ	... මියන්ගේ.
[Loc.	... මියා කෙරෙහි	... මියන් කෙරෙහි.]
Voc.	.. මියෝ or මියා	... මියනි or මියෙති.

(Comp. No. 9.)

(25) මහිය, 'wayfarer.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... මහියා*	... මහියෝ.
Acc. & Ins.	මහියා	... මහියන් or මහින්.
Aux. & Abl.	මහියාගෙන්	{ මහියන්ගෙන් or මහින්ගෙන්.
Dat.	... මහියාට	... මහියන්ට or මහින්ට.
Gen.	... මහියාගේ	... මහියන්ගේ or මහින්ගේ.
[Loc.	... මහියා කෙරෙහි	... මහියන් කෙරෙහි or මහින් කෙරෙහි.]
Voc.	... මහියා or මහිය	... මහියෙති, මහියනි, or මහිනි.

Example.—පුඬු, 'poor man.'

(Comp. No. 9.)

(26) සහඵ,† 'friend.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... සහඵවා	... සහඵවෝ.
Acc. & Ins.	සහඵවා	... සහඵවන්.
Aux. & Abl.	සහඵවාගෙන්	... සහඵවන්ගෙන්.
Dat.	... සහඵවාට	... සහඵවන්ට.
Gen.	... සහඵවාගේ	... සහඵවන්ගේ.
[Loc.	... සහඵවා කෙරෙහි	... සහඵවන් කෙරෙහි.]
Voc.	{ සහඵවෝ සහඵවා සහඵවේ }	සහඵවෙති or සහඵවති.

° Vide foot-note (°) on page 105.

† The dental *l* may also be used.

Examples.

අතරු, 'Mars'; අස්ගොටු, 'groom' (*pl.* අස්ගොට්ටෝ); උතුඩු, 'wild or palm cat' (*Paradoxurus Zeylonicus*); උණහපුටු, උණහපුට්, 'loris,' 'Indian sloth'; එළු, 'goat'; මවු, 'camel'; කකුළු, 'crab'; කපු, 'priest of a Déwála'; කපුටු, කපුටු, 'crow' (*vide* decl. 27); කොට්ටෝරු, 'Barbet' (*Megalaiminae*); කුමරු, 'prince,' 'boy'; කොට්, 'mule'; කොළ, 'lad,' 'boy'; කෝදුරු, 'eye-fly'; ගොට්, 'dumb man'; ගැට්ටු, 'dancer'; පණු, 'worm'; පඩු, 'pandit'; මකුළු, 'spider'; මදුරු, 'mosquito'; මාළු, 'fish'; මෙහෙකරු, 'servant'; බැට්, 'sheep'; බුරු, 'aas'; සැළු, 'friend'; වඩු, 'carpenter'; ගන්දුරු, 'vellala' (a man of the Goyigama caste); හිරි, 'ex-Buddhist-priest.'

(Comp. No. 12.)

NOTE.—The word කොළ is also declined as follows: කොල්ලා, කොල්ලාගෙන්, &c. (*sing.*); කොල්ලෝ, කොල්ලන්, &c. (*pl.*) මකුළු sometimes takes the plural forms මකුලෝ, මකුලන්, &c.

(27) මිතුරු, 'friend.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... මිතුරු	... මිතුරෝ.
Acc. & Ins.	මිතුරු	... මිතුරන්.
Aux. & Abl.	මිතුරුගෙන්	... මිතුරන්ගෙන්.
Dat.	... මිතුරට	... මිතුරන්ට.
Gen.	... මිතුරගේ	... මිතුරන්ගේ.
[Loc.	... මිතුර කෙරෙහි	... මිතුරන් කෙරෙහි.]
Voc.	... මිතුර, මිතුර, or මිතුරෙණි or මිතුරණි.	මිතුරේ

Examples.

ආදුරු, 'teacher'; උකුණු, 'louse'; උරු, 'pig'; කපුටු, කපුටු, 'crow' (*vide* decl. 26); කුකුළු, 'cock' (*vide* decl. 42); පිඹුරු, 'python,' 'rock snake' (*Python molurus*); බිකුළුහු, බිකුළුහු, 'owl' (*Ketupa Ceylonensis*); බිඳුණු, 'Brahmin'; මකුණු, 'bug,' 'bed-bug'†; මුහුදුරු, මුහුදුරු, 'grandson'; රකුසු, 'fiend,' 'vampire'; මදුරු, 'monkey'; සතුරු, සතුරු, 'enemy'; හුහු, 'house lizard.'

(Comp. No. 5.)

NOTE.—The form කුකුළු is sometimes taken as the base, and the necessary suffixes are added to it by the rules for the "combination of vowels." The plural nominative form is sometimes කුකුළු.

(Comp. No. 42.)

* Sometimes කපුට්ටා, කපුට්ටාගෙන්, &c. (*sing.*); කපුට්ටෝ, කපුට්ටෝ, &c. (*pl.*)

† The term ආද මකුණු, corresponding to this word, is also used.

(28) බේබදු, 'drunkard.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... බේබද්දු...	... බේබද්දෝ.
Acc. & Ins.	බේබද්දු...	... බේබද්දන්.
Aux. & Abl.	බේබද්දුගෙන්	... බේබද්දන්ගෙන්.
Dat.	... බේබද්දුට	... බේබද්දන්ට.
Gen.	... බේබද්දුගේ	... බේබද්දන්ගේ.
[Loc.	... බේබද්දු කෙරෙහි	... බේබද්දන් කෙරෙහි.]
Voc.	{ බේබද්දෝ බේබද්දු	{ බේබද්දෙහි or බේබද්දහි.

Examples.

කටුපු, 'hedge-lizard'; කළු, 'black man'; කැරපොතු, 'cockroach';
 කරුඵ, 'bird'; ගෝණුපු, 'scorpion'; දහමුතු, 'wise man'; බලු,
 'dog'; බසු, 'the night-jar'; මහලු, 'old man'; මුතු, 'grandfather';
 රකුසු, 'fiend,' 'vampire'; රතු, 'red man'; වසු, 'calf'; සුදු, 'white
 man.'

(29) දිළිඳු, 'poor man.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... දිළින්දු or දිළිඳු	... දිළින්දෝ.
Acc. & Ins.	{ දිළින්දු දිළිඳු	{ දිළින්දන්. ... දිළිඳුන්.
Aux. & Abl.	{ දිළින්දුගෙන් දිළිඳුගෙන්	{ දිළින්දන්ගෙන්. ... දිළිඳුන්ගෙන්.
Dat.	... { දිළින්දුට දිළිඳුට	... { දිළින්දන්ට. ... දිළිඳුන්ට.
Gen.	... { දිළින්දුගේ දිළිඳුගේ	... { දිළින්දන්ගේ. ... දිළිඳුන්ගේ.
[Loc.	... { දිළින්දු } කෙරෙහි	... { දිළින්දන් } කෙරෙහි.]
Voc.	... { දිළින්දෝ දිළින්දු දිළිඳු	{ දිළින්දෙහි. ... දිළිඳෙහි.

(Comp. No. 3.)

(30) මුතු, 'grandfather.'

Singular.

Plural.

Nom.	... මුත්තා	{	මුත්තාලා. මුත්තලා. මුත්තාවරු.	
Acc. & Ins.	මුත්තා	{	මුත්තාලා. මුත්තලා. මුත්තාවරුන්.	
Aux. & Abl.	මුත්තාගෙන්	{	මුත්තාලාගෙන්. මුත්තලාගෙන්. මුත්තාවරුන්ගෙන්.	
Dat.	... මුත්තාට	{	මුත්තාලාට. මුත්තලාට. මුත්තාවරුණ්ට.	
Gen.	... මුත්තාගේ	{	මුත්තාලාගේ. මුත්තලාගේ. මුත්තාවරුණ්ගේ.	
[Loc.	... මුත්තා කෙරෙහි	{	මුත්තාලා මුත්තලා මුත්තාවරුන්	} කෙරෙහි.]
Voc.	... මුත්තේ or මුත්තා	{	මුත්තාලා, මුත්තලා or මුත්තාවරුණි.	

(Comp. No. 39.)

(31) ගුරු, 'teacher.'

Singular.

Plural.

Nom.	... ගුරු or ගුරු	... ගුරුහු or ගුරුවරු.
Acc. & Ins.	ගුරු or ගුරු	... ගුරුන් or ගුරුවරුන්.
Aux. & Abl.	{ ගුරුගෙන් ගුරුගෙන්	{ ගුරුන්ගෙන් or ගුරුවරුන්ගෙන්.
Dat.	... ගුරුට or ගුරුට...	ගුරුණ්ට or ගුරුවරුණ්ට.
Gen.	{ ගුරුගේ ගුරුගේ	{ ගුරුන්ගේ or ගුරුවරුන්ගේ.
[Loc.	{ ගුරු } කෙරෙහි	{ ගුරුන් ගුරුවරුන් } කෙරෙහි.]
Voc.	{ ගුරෝ, ගුරු, or ගුරේ	{ ගුරුණි or ගුරුවරුණි.

(Comp. No. 7.)

(32) කඩී, 'agent,' 'doer.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	කඩී	... කඩීහු or කඩීවරු.
Acc. & Ins.	කඩී	... කඩීන් or කඩීවරුන්.
Aux. & Abl.	කඩීගෙන්	{ කඩීන්ගෙන්. කඩීවරුන්ගෙන්.
Dat. ...	කඩීට	... කඩීන්ගේ or කඩීවරුන්ගේ.
Gen.	... කඩීගේ	{ කඩීන්ගේ. කඩීවරුන්ගේ.
[Loc. ...	කඩී කෙරෙහි	{ කඩීන් කඩීවරුන් } කෙරෙහි.]
Voc. ...	කඩී	... කඩීනි or කඩීවරුනි.

Examples.—විකා, 'speaker,' 'teacher'; ශාසනා, 'teacher,' 'Buddha.'

(33) වේ, 'white-ant.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	වේයා	... වේයෝ.
Acc. & Ins.	වේයා	... වේයින් or වේයන්.
Aux. & Abl.	වේයාගෙන්	{ වේයින්ගෙන්. වේයන්ගෙන්.
Dat. ...	වේයාට	... වේයින්ගේ or වේයන්ගේ.
Gen.	... වේයාගේ	... වේයින්ගේ or වේයන්ගේ.
[Loc. ...	වේයා කෙරෙහි	{ වේයින් වේයන් } කෙරෙහි.]
Voc. ...	වේයෝ or වේයා.	වේයිනි or වේයනි.

(Comp. No. 9.)

(34) වහන්සේ, honorific suffix, &c.

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins. {	වහන්සේ	... වහන්සේලා (or වහන්සේ.)
Aux. & Abl.	වහන්සේගෙන්	... වහන්සේලාගෙන්, &c.
Dat. ...	වහන්සේට	... වහන්සේලාට, &c.
Gen.	... වහන්සේගේ	... වහන්සේලාගේ, &c.
[Loc. ...	වහන්සේ කෙරෙහි	වහන්සේලා කෙරෙහි, &c.]
Voc. {	වහන්ස	{ වහන්සේලා වහන්සේ (or වහන්සේ.)

Examples.

කසිඳේ, a title of some respect, now suffixed particularly to the names of gold and silver smiths; මුද්දියන්සේ, 'Mudaliyār'; නිලමේ, a title applied to some Kandyan chiefs, 'officer.'

NOTE.—These examples take only one form of the Vocative, viz., the singular ending in ඒ, and the plural in ටා.

(ii) *Bases ending in Consonants.*

(35) **ඔරක්**, 'ox.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... ඔරකා	... ඔරක්.
Acc. & Ins.	ඔරකා	... ඔරක් or ඔරකුන්.
Aux. & Abl.	ඔරකාගෙන්	... ඔරකුන්ගෙන්.
Dat.	... ඔරකාට	... ඔරකුණ්ට.
Gen.	... ඔරකාගේ	... ඔරකුන්ගේ.
[Loc.	... ඔරකා කෙරෙහි...	ඔරකුන් කෙරෙහි.]
Voc.	... ඔරකෝ or ඔරකා.	ඔරකුනි or ඔරකුනේ.

(36) **කාක්**, 'crow.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... කාක්කා	... කාක්කෝ.
Acc. & Ins.	කාක්කා	... කාක්කන්.
Aux. & Abl.	කාක්කාගෙන්	... කාක්කන්ගෙන්.
Dat.	... කාක්කාට	... කාක්කණ්ට.
Gen.	... කාක්කාගේ	... කාක්කන්ගේ.
[Loc.	... කාක්කා කෙරෙහි	කාක්කන් කෙරෙහි.]
Voc.	{ කාක්කෝ කාක්කා	{ කාක්කෙහි or කාක්කෙන්.

(37) **යක්**, 'devil.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... යකා	... යක්කු.
Acc. & Ins.	යකා	... යක්කුන් or යකුන්.
Aux. & Abl.	යකාගෙන්	... යක්කුන්ගෙන් or යකුන්ගෙන්.
Dat.	... යකාට	... යක්කුණ්ට or යකුණ්ට.
Gen.	... යකාගේ	... යක්කුන්ගේ or යකුන්ගේ.
[Loc.	... යකා කෙරෙහි	{ යක්කුන් } කෙරෙහි.]
Voc.	... යකෝ or යකා.	යක්කුනි or යකුනි.

Examples.

ඇත්, 'elephant'; උගත්, 'learned man'; කොත්, 'crane,' 'heron'; කැරල්, 'the Ceylon red woodpecker' (*Brachypternus ceylonus*); කිරල්, 'red-wattled lap-wing' (*Lobivanellus indicus*); කිඹුල්, 'crocodile'; කැනහිල්, 'jackal'; කොරවත්, 'white-breasted waterfowl' (*Gallinula phoenicurus*); ගොත්, 'ox'; නිරිසත්, 'brute,' 'beast'; දුප්පත්, දුප්පත්, 'poor man'; පුත්, 'son'; පොහොසත්, 'rich man'; බලල්, 'cat'; මිනිස්, 'man'; සොත්, 'Bactrian,' 'Moorman'; ලුල්, a fresh water fish (*Ophicephalus striatus*); වලස්, 'bear'; වාල්, වහල්, 'slave'; සත්, 'creature,' 'being'; සිවල්, හිවල්, 'jackal.'

.NOTE.—The *ත්* in *උගත්* is sometimes doubled in the singular, as *උගත්තා*, *උගත්තාගෙන්*, &c., and the nominative plural formed in *ම* as *උගත්තෝ*.

(38) මහත්, 'gentleman,' 'grandee.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	මහතා	මහත්වරු.
Acc. & Ins. ...	මහතා	මහත්වරුන් or මහතුන්.
Aux. & Abl. ...	මහතාගෙන්	{ මහත්වරුන්ගෙන්. මහතුන්ගෙන්.
Dat. ...	මහතාට	{ මහත්වරුණ්ට. මහතුණ්ට.
Gen. ...	මහතාගේ	{ මහත්වරුන්ගේ. මහතුන්ගේ.
[Loc. ...	මහතා කෙරෙහි	{ මහත්වරුන් } කෙරෙහි. මහතුන් }
Voc. ...	මහතා	... මහත්වරුණි or මහතුනි.

(39) තාත්, 'father.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins. {	තාත්තා	... තාත්තාලා or තත්තලා.*
Aux. & Abl. ...	තාත්තාගෙන්	{ තාත්තාලාගෙන්. තාත්තලාගෙන්.
Dat. ...	තාත්තාට	... තාත්තාලාට or තාත්තලාට.
Gen. ...	තාත්තාගේ	{ තාත්තාලාගේ. තාත්තලාගේ.
[Loc. {	තාත්තා කෙරෙහි	{ තාත්තාලා } කෙරෙහි. තාත්තලා }
Voc. {	තාත්තේ තාත්තා	{ තාත්තාලා or තාත්තලා.

(Comp. No. 30.)

* Sometimes තාත්තාවරු, තාත්තාවරුන්, &c.

(40) මුහන්දිරම, 'Muhandiram.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... මුහන්දිරම	... මුහන්දිරමවරු.
Acc. & Ins.	මුහන්දිරම	... මුහන්දිරමවරුන්.
Aux. & Abl.	මුහන්දිරමගෙන්	මුහන්දිරමවරුන්ගෙන්.
Dat.	... මුහන්දිරමට	... මුහන්දිරමවරුන්ට.
Gen.	... මුහන්දිරමගේ	... මුහන්දිරමවරුන්ගේ.
[Loc.	... මුහන්දිරම කෙරෙහි	... මුහන්දිරමවරුන් කෙරෙහි.]
Voc.	... මුහන්දිරම	... මුහන්දිරමවරුණි.

Examples.—අදිකාරමි, 'adigar,' 'minister'; කන්කාණම, "kangāni," 'overseer'; ලේකමි, 'secretary.'

(41) නය්, 'cobra de capella.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... නයා	... නය්.
Acc. & Ins.	නයා	... නය් or නයින්.
Aux. & Abl.	නයාගෙන්	... නයින්ගෙන්.
Dat.	... නයාට	... නයින්ට.
Gen.	... නයාගේ	... නයින්ගේ.
[Loc.	... නයා කෙරෙහි	... නයින් කෙරෙහි.]
Voc.	... නයෝ or නයා	... නයින් or නයින්ගේ.

Examples.

කලයෝය්, 'the iguana' (*Monitor Dracæna*); බටයෝය්, 'orange-breasted green pigeon' (*Osmotreron bicinta*).

(42) කුකුළ්, 'cock.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... කුකුලා	... කුකුලෝ.
Acc. & Ins.	කුකුලා	... කුකුලන්.
Aux. & Abl.	කුකුලාගෙන්	... කුකුලන්ගෙන්.
Dat.	... කුකුලාට	... කුකුලන්ට.
Gen.	... කුකුලාගේ	... කුකුලන්ගේ.
[Loc.	... කුකුලා කෙරෙහි	... කුකුලන් කෙරෙහි.]
Voc.	...කුකුලෝ or කුකුලා.	කුකුලින් or කුකුලෙහි.

Examples.—කෙවුල්, 'fisherman'; කොවුල්, 'the coil or Indian cuckoo'; වවුල්, 'bat.'

(Comp. No. 27.)

(43) මල්,* 'younger brother.'

Singular.

Plural.

Nom., Acc., { & Ins.	{ මලයා	... මලයාලා.
Aux. & Abl.	මලයාගෙන්	... මලයාලාගෙන්.
Dat.	... මලයාට	... මලයාලාට.
Gen.	... මලයාගේ	... මලයාලාගේ.
[Loc.	... මලයා කෙරෙහි	... මලයාලා කෙරෙහි.]
Voc.	... මලයා	... මලයාලා.

Declension of nouns with the honorifics අන and අනු added.

(44) පිය, 'father.' (Honorific අන.)

Modified base—පියාන.

Nom.	... පියානේ.
Acc. & Ins.	... පියානන්.
Aux. & Abl.	... පියානන්ගෙන්.
Dat.	... පියානන්ට.
Gen.	... පියානන්ගේ.
[Loc.	... පියානන් කෙරෙහි.]
Voc.	... පියානෙනි or පියානනි.

Examples—රජ, 'king'; මහත්, 'grandee,' 'gentleman'; සිටු, 'nobleman (of the mercantile caste)'.

(45) පුත්, 'son.' (Honorific අනු.)

Modified base—පුතනු.

Nom.	... පුතනුවේ.
Acc. & Ins.	... පුතනුවන්.
Aux. & Abl.	... පුතනුවන්ගෙන්.
Dat.	... පුතනුවන්ට.
Gen.	... පුතනුවන්ගේ.
[Loc.	... පුතනුවන් කෙරෙහි.]
Voc.	... පුතනුවෙනි or පුතනුවනි.

Examples.—මල්, 'younger brother'; බැක, 'nephew'; කෙර, 'elderly Buddhist priest.'

* This may also be declined in the plural by suffixing වරු, as මලයාවරු, මලයාවරුන්, &c. The colloquial forms මල්ලි, මල්ලිලා, &c., and මැලි, මැලිලා or මැලිවරු, &c., (voc. sing. මල්ලියෝ, මල්ලි, මැලෝ, මැලෝ) are also in common use. In classical works the forms මලු, මලුගෙන්, &c. (sing.), and මල්ලු, මලුන්, &c. (pl.), are generally found.

FEMININE NOUNS.

(i) *Bases ending in vowels.*

(46) අගන, 'woman.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... අගන	... අගනෝ.
Acc. & Ins.	අගන	... අගනන්.
Aux. & Abl.	අගනගෙන්	... අගනන්ගෙන්.
Dat.	... අගනට	... අගනන්ට.
Gen.	... අගනගේ	... අගනන්ගේ.
[Loc.	... අගන කෙරෙහි...	අගනන් කෙරෙහි.]
Voc.	... අගන or අගනේ...	අගනෙනි or අගනනි.

Examples.—පිය, 'woman,' 'wife'; ලිය, 'woman.'

(47) ලද, 'young woman.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... ලද	... ලන්ද.
Acc. & Ins.	ලද	... ලදන්.
Aux. & Abl.	ලදගෙන්	... ලදන්ගෙන්.
Dat.	... ලදට	... ලදන්ට.
Gen.	... ලදගේ	... ලදන්ගේ.
[Loc.	... ලද කෙරෙහි	... ලදන් කෙරෙහි.]
Voc.	... ලද or ලදේ	... ලදනි or ලදනේ.

Example.—සෙබ්බ, 'pea-hen' (*pl.* සෙබ්බු, සෙබ්බුන්, &c.)

(48) අම්මා, 'mother.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... අම්මා	<div style="display: inline-block; vertical-align: middle;"> <div style="font-size: 3em; vertical-align: middle;">{</div> <div style="display: inline-block; vertical-align: middle;"> අම්මාලා. අම්මලා. අම්මාවරු. </div> </div>
Acc. & Ins.	අම්මා	... අම්මාලා, &c.
Aux. & Abl.	අම්මාගෙන්	... අම්මාලාගෙන්, &c.
Dat.	... අම්මාට	... අම්මාලාට, &c.
Gen.	... අම්මාගේ	... අම්මාලාගේ, &c.
[Loc.	... අම්මා කෙරෙහි	... අම්මාලා කෙරෙහි, &c.]
Voc.	<div style="display: inline-block; vertical-align: middle;"> <div style="font-size: 3em; vertical-align: middle;">{</div> <div style="display: inline-block; vertical-align: middle;"> අම්මේ අම්මා අම්ම </div> </div>	<div style="display: inline-block; vertical-align: middle;"> <div style="font-size: 3em; vertical-align: middle;">{</div> <div style="display: inline-block; vertical-align: middle;"> අම්මාලා, අම්මලා or අම්මාවරුණි. </div> </div>

Examples.

අක්කා, 'elder sister'; කහා,^o 'younger sister' (*vide* decl. 50);
 තැන්දා, 'aunt'; 'mother-in-law'; කැකා, 'sister-in-law,' 'female cousin.'

(Comp. No. 54.)

(49) විසාකා, 'Visākā' (name of a lady.)

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... විසාකාව	... විසාකාවෝ.
Acc. & Ins.	විසාකාව	... විසාකාවුන් or විසාකාවන්.
Aux. & Abl.	විසාකාවගෙන්	{ විසාකාවුන්ගෙන්. විසාකාවන්ගෙන්.
Dat.	... විසාකාවට	{ විසාකාවුන්ට. විසාකාවන්ට.
Gen.	... විසාකාවගේ	{ විසාකාවුන්ගේ. විසාකාවන්ගේ.
[Loc.	... විසාකාව කෙරෙහි	{ විසාකාවුන් } කෙරෙහි. විසාකාවන් }
Voc.	{ විසාකාව විසාකාවෝ }	{ විසාකාවුනි or විසාකාවෙනි.

Examples.

අඹකා, 'woman'; උපාසිකා, 'female devotee'; කකා, 'virgin';
 කාකා, 'woman,' 'wife'; භාග්නී, 'wife'; මාතා, 'mother'; සිරිමා,
 'Sirimā,' (name of a lady.)

NOTE.—Observe that the plural forms of proper nouns are used to denote respect.

(50) කිකිළි, 'hen.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... කිකිළි or කිකිළි	... කිකිළියෝ.
Acc. & Ins.	කිකිළිය†	... කිකිළියන්.
Aux. & Abl.	කිකිළියගෙන්	... කිකිළියන්ගෙන්.
Dat.	... කිකිළියට	... කිකිළියන්ට.
Gen.	... කිකිළියගේ	... කිකිළියන්ගේ.
[Loc.	... කිකිළිය කෙරෙහි.	කිකිළියන් කෙරෙහි.]
Voc.	{ කිකිළි, කිකිළි, කිකිළිය, or කිකිළියෝ }	කිකිළියෙනි or කිකිළියනි.

^o The form කංඨි is also used colloquially. It is declined like ආච්චි (decl. 54.) In classics the form කං is used attributively, as in 'කං උපාසිකාව,' 'the sister devotee.'

† Sometimes කිකිළි, කිකිළිගෙන්, &c.

Examples.

ඊරි, 'sow'; කළුලී, 'black woman'; කාක්කි, 'female crow'; කිරිලී, 'hen bird'; කුමරි, 'princess,' 'young girl'; කෙවුලී, 'fisher woman'; ගිරව්, 'female parrot'; දිගාසි, 'woman'; කුහනි, 'younger sister' (*vide* decl. 48); නිලුපුලාසි, 'woman'; පිස්සි, 'mad-woman'; බ්‍රහ්මණි, 'Brahmin-woman'; බැල්ලි,* 'bitch'; බැලුලී, 'she-cat'; මකුණි, 'female bug'; මැස්සි, 'female fly'; මැහැල්ලි, මැහැල්ලි, 'old woman'; මහපිරි, මහිනිරි, 'grand-daughter'; මිපුලාසි, 'woman'; මෙහෙසි, 'queen'; මොහරි, 'pea hen'; රකුසි, 'female fiend or vampire'; රත්තී, 'red woman'; රදව්, 'dhoby woman'; රිලව්, 'female ape'; මැදිරි, 'female monkey'; මැස්සි, 'heifer'; මේසි, 'whore'; සුද්දි, 'white woman'; සැනිරි, සැනිරි, 'female enemy'; හරකි 'cow.'

NOTE.—Observe that long ඊ, the base termination of some feminine nouns, may be shortened.

(51) සකිණි, සකිනිනි, 'she-demon.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	<div> <div>සකිණි</div> <div>සකිනිනි</div> <div>සකිනින†</div> </div>	<div> <div>... සකිණියෝ.</div> <div>සකිනිනියෝ.</div> </div>
Acc. & Ins.	<div> <div>සකිණිය</div> <div>සකිනිනිය</div> <div>සකිනින</div> </div>	<div> <div>... සකිණියන්.</div> <div>සකිනිනියන්.</div> </div>
Aux. & Abl.	<div> <div>සකිණියගෙන්</div> <div>සකිනිනිය</div> <div>සකිනින } ගෙන්</div> </div>	<div> <div>... සකිණියන්ගෙන්.</div> <div>සකිනිනියන්ගෙන්.</div> </div>
Dat.	<div> <div>සකිණියට</div> <div>සකිනිනියට</div> <div>සකිනිනට</div> </div>	<div> <div>... සකිණියන්ට.</div> <div>සකිනිනියන්ට.</div> </div>
Gen.	<div> <div>සකිණියගේ</div> <div>සකිනිනියගේ</div> <div>සකිනිනගේ</div> </div>	<div> <div>... සකිණියන්ගේ.</div> <div>සකිනිනියන්ගේ.</div> </div>
[Loc.]	<div> <div>සකිණියකෙරෙහි</div> <div>සකිනිනිය</div> <div>සකිනින } කෙරෙහි...</div> </div>	<div> <div>... සකිණියන්</div> <div>සකිනිනියන් } කෙරෙහි.]</div> </div>
Voc.	<div> <div>සකිණියේ</div> <div>සකිණි</div> <div>සකිනිනියේ</div> <div>සකිනිනි</div> <div>සකිනින</div> </div>	<div> <div>සකිණියෙනි or</div> <div>සකිණියනි.</div> <div>සකිනිනියෙනි or</div> <div>සකිනිනියනි.</div> </div>

* In classics generally බැල්ල (nom.), බැල්ල, බැල්ලගෙන්, &c.

† Sometimes සකිණි, සකිණිගෙන්, &c., සකිනිනි, සකිනිනිගෙන්, &c.

Examples.

ඇතිනි, ඇතිනනි, 'she-elephant'; ඩැලිනිනි, 'she-bear'; සැපිනනි, සැපිනනි, 'female snake.'

NOTE.—Verbal nouns such as උසනනි, 'female cook'; කටනනි, 'female-dancer'; දුවනනි, 'female-runner'; පිසනනි, 'female-cook'; මහනනි, 'seamstress,' tailoress'; ලියනනි, 'female writer or clerk'; චඳිනනි, 'female worshipper,' are also declined like යකිනනි, as උසනනි, උසනනියගෙන්, &c., but not උසනනි, උසනනියගෙන්, &c.

(52) කෙලි, 'girl.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... කෙලි or කෙල්ල* ...	කෙල්ලෝ.
Acc. & Ins.	... කෙලි or කෙල්ල ...	කෙල්ලන්.
Aux. & Abl.	{ කෙලියගෙන් කෙල්ලගෙන් }	කෙල්ලන්ගෙන්.
Dat.	{ කෙලිට කෙල්ලට }	කෙල්ලන්ට.
Gen.	{ කෙලියගේ කෙල්ලගේ }	කෙල්ලන්ගේ.
[Loc.	{ කෙලි කෙල්ල }	කෙරෙහි. කෙල්ලන් කෙරෙහි.]
Voc.	{ කෙලි කෙල්ල }	{ කෙල්ලෙනි or කෙල්ලනි.

(53) ගැහැනි,† 'woman,' 'wife.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... ගැහැනි	... ගැහැණු.
Acc. & Ins.	ගැහැනි	... ගැහැණුන්.
Aux. & Abl.	ගැහැනිගෙන්	... ගැහැණුන්ගෙන්.
Dat.	... ගැහැනිට	... ගැහැණුන්ට.
Gen.	... ගැහැනිගේ	... ගැහැණුන්ගේ.
[Loc.	... ගැහැනි කෙරෙහි	... ගැහැණුන් කෙරෙහි.]
Voc.	... ගැහැනියේ or ගැහැනි	... ගැහැණුනි or ගැහැණුගේ.

* Sometimes කෙල්ලි, කෙල්ලියගෙන් or කෙල්ලිගෙන්, &c. (*sing.*): කෙල්ලියේ, කෙල්ලියන්, &c. (*pl.*)

† The dental *n* may also be used.

(54) අච්චි, 'grandmother.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins. }	අච්චි or අච්චි	... අච්චිලා.*
Aux. & Abl. {	අච්චිගෙන් අච්චිගෙන්	අච්චිලාගෙන්.
Dat.	... අච්චිට or අච්චිට	... අච්චිලාට.
Gen.	... අච්චිගේ or අච්චිගේ	අච්චිලාගේ.
[Loc.	{ අච්චි } කෙරෙහි	... අච්චිලා කෙරෙහි.]
Voc.	... අච්චිදේ or අච්චි	... අච්චිලා.

(Comp. No. 48.)

(55) සත්‍රී, 'wife,' 'woman.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... සත්‍රී or සත්‍රිය	... සත්‍රීහු or සත්‍රීගේ.
Acc. & Ins.	සත්‍රිය†	... සත්‍රීන්.
Aux. & Abl.	සත්‍රියගෙන්	... සත්‍රීන්ගෙන්.
Dat.	... සත්‍රියට	... සත්‍රීන්ට.
Gen.	... සත්‍රියගේ	... සත්‍රීන්ගේ.
[Loc.	... සත්‍රිය කෙරෙහි	... සත්‍රීන් කෙරෙහි.]
Voc.	... සත්‍රිය	... සත්‍රීණී or සත්‍රීයෙහි.

Examples.

දැසි, දැසි, 'maid servant,' 'female slave'; දෙවි, 'goddess,' 'queen'; රජනි, 'queen.'

(56) අඬු, 'wife.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... අඬු or අඬුව	... අඬුවෝ.
Acc. & Ins.	අඬුව‡	... අඬුන් or අඬුවන්.
Aux. & Abl.	අඬුවගෙන්	... අඬුන්ගෙන් or අඬුවන්ගෙන්.
Dat.	... අඬුවට	... අඬුන්ට or අඬුවන්ට.
Gen.	... අඬුවගේ	... අඬුන්ගේ or අඬුවන්ගේ.
[Loc.	... අඬුව කෙරෙහි { අඬුන් අඬුවන් }	... කෙරෙහි.]
Voc.	... අඬුව or අඬුවේ...	අඬුනි or අඬුවෙනි.

* Sometimes අච්චිවරු, අච්චිවරුන්; අච්චිලා, අච්චිලාගෙන්; &c.

† Sometimes සත්‍රී, සත්‍රීගෙන්, &c. ‡ Sometimes අඬු, අඬුගෙන්, &c.

(57) බිරිඳ, 'wife.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... බිරින්ද	... බිරින්දෝ.
Acc. & Ins.	... බිරින්ද	... බිරින්දන්.
Aux. & Abl.	... බිරින්දගෙන්	... බිරින්දන්ගෙන්.
Dat.	... බිරින්දට	... බිරින්දන්ට.
Gen.	... බිරින්දගේ	... බිරින්දන්ගේ.
[Loc.	... බිරින්ද කෙරෙහි	... බිරින්දන් කෙරෙහි.]
Voc.	... බිරින්ද	... බිරින්දනි or බිරින්දෙනි.

(58) දු, 'daughter.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... දු*	... දුවරු or දූ.
Acc. & Ins.	... දුව	... දන්, දුවරුන්, or දූ.
Aux. & Abl.	... දුවගෙන්	{ දන්ගෙන්. දුවරුන්ගෙන්. දූගෙන්.
Dat.	... දුවට	{ දුන්ට. දුවරුන්ට. දූට.
Gen.	... දුවගේ	{ දන්ගේ. දුවරුන්ගේ. දූගේ.
[Loc.	... දුව කෙරෙහි	{ දන් දුවරුන් } කෙරෙහි.]
Voc.	... දුවේ or දුව	... දුවරුන් or දූ.

(59) මාතෘ, 'mother.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... මාතෘ or මාතෘව	... මාතෘහු.
Acc. & Ins.	... මාතෘ or මාතෘව	... මාතෘන්.
Aux. & Abl.	... මාතෘවගෙන්	... මාතෘන්ගෙන්.
Dat.	... මාතෘවට	... මාතෘන්ට.
Gen.	... මාතෘවගේ	... මාතෘන්ගේ.
[Loc.	... මාතෘව කෙරෙහි	... මාතෘන් කෙරෙහි.]
Voc.	... මාතෘව	... මාතෘන්.

Example.—දු, 'daughter.'

* Sometimes දුව, දුගෙන්, &c.

(60) හාමිනේ, 'lady.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins.	හාමිනේ	... හාමිනේලා.
Aux. & Abl.	... හාමිනේගෙන්	... හාමිනේලාගෙන්.
Dat.	... හාමිනේට	... හාමිනේලාට.
Gen.	... හාමිනේගේ	... හාමිනේලාගේ.
[Loc.	... හාමිනේ කෙරෙහි	... හාමිනේලා කෙරෙහි.]
Voc.	... හාමිනේ	... හාමිනේලා.

(61) බිසෝ, 'queen.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... බිසෝ	... බිසව් or බිසෝවරු.
Acc. & Ins.	... බිසව	... බිසවුන් or බිසෝවරුන්.
Aux. & Abl.	... බිසවගෙන්	{ බිසවුන්ගෙන්. බිසෝවරුන්ගෙන්.
Dat.	... බිසවට	{ බිසවුන්ට. බිසෝවරුන්ට.
Gen.	... බිසවගේ	{ බිසවුන්ගේ. බිසෝවරුන්ගේ.
[Loc.	... බිසව කෙරෙහි	{ බිසවුන් බිසෝවරුන් } කෙරෙහි.]
Voc.	... බිසව	... බිසවුනි or බිසෝවරුණි.

(ii)—*Bases ending in Consonants.*

These are very few in number. One is declined as an example.

(62) දෙනේ, 'cow.'*

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... දෙනේ or දෙන	... දෙන්හු.
Acc. & Ins.	... දෙනේ or දෙන	... දෙනුන්.†
Aux. & Abl.	... දෙනගෙන්	... දෙනුන්ගෙන්.
Dat.	... දෙනට	... දෙනුන්ට.
Gen.	... දෙනගේ	... දෙනුන්ගේ.
[Loc.	... දෙන කෙරෙහි	... දෙනුන් කෙරෙහි.]
Voc.	... දෙන	... දෙනුනි.

* Also commonly used for the female of many animals (*vide* Gender—p. 77.)

† Sometimes දෙන්හුන්, දෙන්හුන්ගෙන්, &c.

Declension of nouns with the honorific අති.

(63) දු, 'daughter.'

Modified base—දුවනි.

Nom.	... දුවනියෝ.*
Acc. & Ins.	... දුවනියන්.
Aux. & Abl.	... දුවනියන්ගෙන්.
Dat.	... දුවනියන්ට.
Gen.	... දුවනියන්ගේ.
[Loc.]	... දුවනියන් කෙරෙහි.]
Voc.	... දුවනියනි or දුවනියෙනි.

Examples.

අඹ, 'wife'; තැදි, තැදි, 'aunt', 'mother-in law'; මව්, 'mother'; are declined like the above, as ඇමතියෝ, &c.; තැන්දතියෝ, &c.; මැතියෝ, &c.

NOTE.—The word මව් itself is declined thus: Nom. මව්; Acc. and Ins. මව් or මව; Dat. මව්ට or මවට; Voc. මව් or මව: &c., (*sing.*); මව්වරු, මව්වරුන්, &c. (*pl.*) In colloquial usage මව් is sometimes corrupted into මෝ in the singular, and its plural formed as මෝලා, &c.

NOUNS DENOTING INANIMATE OBJECTS.

These comprise nouns of masculine, feminine, and neuter genders. (*Vide* § 83.)

(i) *Bases ending in vowels.*

(64) නුවර, 'town,' 'city.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc.	{ නුවර	{ ... නුවරවල්.
Aux. & Abl.	{ නුවරින් නුවරෙන්	{ නුවරවලින්.
Dat.	... නුවරට	... නුවරවලට.
Loc. & Gen.	{ නුවරේ නුවරෙහි	{ නුවරවල.

Examples.

ඇඟ, 'body,' 'limb'; ඇඳ, 'bed'; ඇල, 'canal'; කට, 'mouth'; කඳ, 'trunk of a tree'; ගඟ, 'river'; ගොඩ, 'heap'; දොර, 'door'; නිකට, 'chin'; නිසර, 'dam or ridge (of a field)'; පාර, 'road'; පෙළ, 'line'; බඩ, 'belly,' 'stomach'; රට, 'country'; වල, 'hole,' 'pit'; මැට, 'fence.'

* Sometimes, even in books, දියනියෝ, දියනියන්, &c.; also දෙන්නියෝ, දෙන්නියන්, &c.

Remarks.

1. Names of inanimate objects have no Instrumental and Genitive cases, except when personified. Thus such forms as *ගර්භයා පිසින්*, 'by the body'; *ගර්භයාගේ*, 'of the body'; *කෙල්ලයා පිසින්*, 'by the worldly passions'; *කෙල්ලයාගේ*, 'of the worldly passions'; *කථාවගේ*, 'of the story,' occur in classical works.

2. The forms of the Locative case are used when it bears the sense of the Genitive, as in the phrases *අතේ ඇඟිල්ල*, 'finger of the hand'; *ගමේ මුල*, 'root of the tree.'

3. It is only when personified that names of inanimate objects have the Vocative case, which in form is generally the same as the Nominative case.

4. The forms *ඇදන්* and *කඳන්* are sometimes used for the Nominative plural and the usual suffixes added to them in forming their oblique cases.

5. Inanimate nouns when personified (as frequently in classics) are declined like animate nouns, as *කථාවගෙන්*, *කථාවගේ*, &c. (*sing.*); *කථාවෝ*, *කථාවන්*, *කථාවණ්ව*, &c. (*pl.*)

(65) *කල*, 'water jar or pot.'

Singular.

Plural.

Nom., Acc., & Voc.	<i>කලය</i> or <i>කලේ</i>	... <i>කල.</i>
Aux. & Abl.	... <i>කලෙන්</i>	... <i>කලවලින්.</i>
Dat.	... <i>කලේට</i>	... <i>කලවලට.</i>
Loc. & Gen.	... <i>කලේ</i> or <i>කලෙහි</i>	... <i>කලවල.</i>

Examples.

(a) *අල*, 'yam'; *ඇට*, 'seed,' 'stone of a fruit'; *ඇණ*, 'nail' (for fastening); *ඇප*, 'bail,' 'security'; *ඇඬ*, 'cork'; *ඊකල*, 'dart'; *කම*, 'rope'; *කුම*, 'mast'; *කුර*, 'hoof'; *කොවට*, 'pillow'; *කොල*, 'leaf'; *ගැට*, 'knot,' 'unripe fruit'; *හිර*, 'veil,' 'curtain'; *දඬ*, 'fine'; *හිල*, 'post,' 'office'; *පණ්ඩුඩ*, *පණ්ඩුවුඩ*, 'message'; *පැල*, 'plant'; *පිළිම*, 'idol,' 'image'; *පෙහෙර*, 'sieve'; *බඹ*, 'fathom'; *බෙහ*, 'hollow of a tree'; *බෙර*, 'drum'; *මිල*, 'price,' 'money'; *මොල*, 'brain'; *ලෙඩ*, 'sickness'; *වණ*, 'sore'; *වැඩ*, 'work'; *සිව්පද*, 'metrical verse consisting of four lines'; *හැවට*, 'jacket worn by native women'; *හික*, 'dream'; *ගෙහ*, 'thunder.'

(b) *ඉරට*, "eakle," 'centre rib of the leaflets of cocoanut and other palms' (*vide* decl. 68 c); *කුඩා*, 'basket'; *හිර*, 'areca-nut cutter'; *පට්ටා*, 'bast or inner bark' (of a tree); *පිනිකා*, 'knife.'

NOTE.—The inflections of these are *ඉරටය*, *ඉරටේ*, *ඉරටෙන්*, &c. (*sing.*), and *ඉරටා*, *ඉරටාවලින්*, &c. (*pl.*)

(66) අඟ, 'horn.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc.	අඟ ...	අං.
Aux. & Abl.	... අඟෙන්	... අංවලින්.
Dat.	... අඟට අංවලට.
Loc. & Gen.	... අඟේ or අඟෙහි	... අංවල.

Examples.

ලීද, 'well' is declined like the above, the plural forms being ලීන්, ලීන්වලින්, &c. So also පලන, හුලන, 'wind'; මග, 'way'; පිළුබ, 'heel' (*pl.* පිළුම); වැඩ, 'pillar' (*pl.* වැම). [*Vide* § 93—p. 88.]

(67) කඳ, 'pingo.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc.	කඳ ...	කන්.
Aux. & Abl.	... කඳෙන්	... කන්වලින්.
Dat.	... කඳට කන්වලට.
Gen. & Loc.	... කඳේ or කඳෙහි	... කන්වල.

Examples.

අග, 'end' (*pl.* අන්); දිග, 'direction' (*pl.* දිග් or දික්, *acc.* sometimes දිගුන්). In colloquial language අන්තිස්, the plural of අන්තිස්ස is often used for අන්, the plural of අග.

(68) මාලිගා, 'palace.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc.	මාලිගාව	... මාලිගා or මාලිගාවල්.
Aux. & Abl.	... මාලිගාවෙන්	... මාලිගාවලින්.
Dat.	... මාලිගාවට	... මාලිගාවලට.
Loc. & Gen.	{ මාලිගාවේ මාලිගාවෙහි }	මාලිගාවල.

Examples.

(a) අටුමා, 'commentary'; ආඥා, 'order'; උපමා, 'parable', 'simile'; කතා, කථා, 'story'; කමා, 'pardon'; ක්‍රියා, 'action', 'verb'; ගබඩා, 'store'; ගාථා, 'stanza'; ගීතිකා, 'song'; ගුහා, 'cave'; විකා, 'sub-commentary'; තණ්කා, 'craving', 'ardent desire'; දිගා, දිකා, 'direction', 'quarter'; දොලා, 'litter', 'palanquin'; කලා, 'flute'; පතා, 'comb'; ප්‍රතිමා, 'image'; භාෂා, 'language'; භාවනා, 'prayer'; කෝප්‍රකා, 'proposal'; රේඛා, 'line'; ලතා, 'creeper'; වතා, 'time', 'season'; වේලා, 'time', 'opportunity'; වැසිවලා, 'shower (of rain)'; ශාලා, 'hall'; සඛා, සභා, 'assembly', 'meeting'; සකර, 'compilation', 'periodical'; සීමා, 'limit', 'boundary.'

(b) කැලෑ, 'wood,' 'jungle'; කුරුළු, 'pimple'; කොල්ල, 'out-rigger'; කොරණ, 'Sinhalese flagiolet.'

(c) ගුටු, 'granary'; ගුළු, 'pincers'; ගුරුව, 'heart of tree'; ගුරුව, 'eagle' (vide decl. 65); ගුරු, 'part torn or cut off'; සෘතු, 'season'; මජු, 'bond,' 'deed'; මරු, 'boat,' 'canoe'; කටු, 'thorn'; කඩු, 'sword'; කණු, 'post,' 'pillar'; කපුටු, 'stand,' 'tea-poy'; කවුළු, 'window'; කොටු, 'fort'; ගුරුලේන්ද, 'goglet'; පේදු, 'pair'; කරවු, 'threat'; කරු, 'star'; තීන්දු, 'decision'; තුළු, 'pice,' '1½ cent' (Ceylon); තුළු, 'cape'; දළු, 'tender leaf'; දොරුව, 'gate'; බාතු, 'grammatical root,' 'relic'; කඩු, 'case,' 'law suit'; නිකුණු, 'vocabulary'; පත්තු, 'division,' a sort of liniment; පන්දු, ° a ball for playing with; පටු, 'chest'; පළු, 'part or half split'; පුටු, 'chair'; පුළු, 'noose'; බඩු, 'merchandise,' 'goods'; බොටු, 'neck'; බොරු, 'lie'; මඩු, an open shed, 'out-house'; ලිඟු, 'sex,' 'gender'; ලඟු, 'coir'; වතු, 'property,' 'riches'; කුඩුක්කු, 'whip'; සවු, 'shawl'; සෙරෙපු, 'sandal'; හේතු, 'cause.'

(d) පොරො, 'axe'; සොලො, 'stanza.'

NOTE.—1. In the plural nominative, accusative, and vocative, the words under (c) take only one form, which is identical with their bases, and do not admit of the form with the suffix වුල්.

2. In forming the different cases in the singular of words under (d) the long vowel inherent in the final letter is changed into its corresponding short vowel, as පොරොව,† පොරොවෙන්, &c.; but සොලො is sometimes inflected සොලොව, සොලොවෙන්, &c.

(69) කම්බා, a coloured cloth worn by Sinhalese women.

	Singular.	Plural.
Nom., Acc., & Voc.	කම්බාය	... කම්බා.
Aux. & Abl.	... කම්බායෙන්	... කම්බාවලින්.
Dat.	... කම්බායට	... කම්බාවලට.
Loc. & Gen.	{ කම්බායේ or කම්බායෙහි	} කම්බාවල.

Examples.

(a) අකුර, 'letter'; ආසන, 'seat'; කම්, 'action,' 'deed'; කාව්, 'poem'; චාමර, 'chowrie,' the tail of the Indian yak; කතී, 'logic'; මම්, 'law,' 'religious doctrine'; නගර, 'town,' 'city'; හේතු, 'eye'; පත්තු, 'leaf'; පවුක, 'mountain'; පාත්තු, 'bowl,' 'vase'; පාප, 'sin';

° The forms පන්දු, පන්දෙන්, &c., are colloquially used in the singular. For පන්දු, පන්දුහෙඩි (හෙඩි, 'fruit,' 'ball') is often used.

† Generally spelt and pronounced as පොරව, පොරවෙන්, &c.

ප්‍රශ්න, 'question'; ප්‍රාණ, 'life'; බීජ, 'seed'; භාජන, 'vessel'; මනත්‍ර, 'charm'; මාර්ග, 'way', 'road'; මුඛ, 'mouth'; යන්ත්‍ර, 'engine', 'machine'; යුධ, 'war'; රතන, 'gem'; රථ, 'carriage'; රූප, 'form', 'image'; රෝග, 'sickness'; වර්ග, 'kind'; වස්ත්‍ර, 'cloth'; වංශ, 'family', 'race'; වාක්‍ය, 'sentence'; විවාහ, 'mansion', 'palace'; වෘක්ෂ, 'tree'; ශබ්ද, 'sound'; ශරීර, 'body'; ශාස්ත්‍ර, 'science'; ශිල්ප, 'art'; සුත්‍ර, 'rule'; ස්ථාන, 'place'; ස්වර්ග, 'heaven'; හස්ත, 'hand.'

(b) උපා, 'artifice,' 'contrivance.'

(c) දරසැ, 'pile of wood' (generally for cremation); බැ, 'half' (of a nut); වැ, 'adze.'

(d) ඇස, 'eye'; අඩි, 'foot'; ඇතිලි, a wide-mouthed shallow chatty (earthen vessel); ඇවරි, 'comb of plantain'; කඩදාසි, 'paper'; කණු, 'mirror', 'glass'; කවි, 'poem'; කුප්පි, 'vial'; කුරුණ, a grain measure; කුලී, 'wages'; කොඩි, 'flag'; ගුලි, 'ball'; ගුණු, 'gunny bag', 'sack'; ජනි, 'kind'; කරදි, 'pair of scales'; නීති, 'law'; පටි, 'belt'; පඩි, 'step', 'stair', 'salary'; පඩිකඩ, පඩිකඩ, 'row', 'line'; පසුකි, පසුමිනි, 'purse'; පැළැටි, 'plant'; පිට්ටනි, 'meadow', 'esplanade'; පෙකනි, 'navel'; පෙට්ටි, 'box'; පේලි, 'line', 'row'; පොට්ටනි, 'bundle'; පොලී, 'interest'; ප්‍රවාහනි, 'news'; බරනි, 'jar'; භිකඩ, 'wall'; මිටි, 'hammer', 'parcel'; මුඩි, 'lid'; රජකාරි, 'government service', 'feudal service'; වාරි, 'edge', 'border'; විදි, 'manner', 'mode'; විපතකි, 'calamity'; වීදි, 'street'; විභක්ති, 'case'; සැ, 'week'; යතුකි, 'thanks'; හව්ටි, a wide-mouthed shallow chatty; හන්දි, 'joint', 'junction'; හව්ටි, 'native waist-chain'; සැරසටි, සැරසටි, 'walking-stick'; හැලි, 'water-pot'; හෝප්, 'alphabet.'

(e) ශි, ඵ්, 'dart', 'arrow'; ශි, 'song', 'blank verse'; ලී, 'wood.'

NOTE.—The nominative, accusative, and vocative plurals of some of the above words are also formed with the suffix වල්, as ආසනවල්, කණිවල්. The singular inflections of කුලී and පොලී are කුලිය, කුලියෙන්, &c.; පොලිය, පොලියෙන්, &c. The form පාත්‍ර is now often used for පාත්‍ර.

(Comp. No. 65.)

(70) ලී, 'line.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc.	ලී ලීරි.
Aux. & Abl.	... ලීරෙන්	... ලීරිවලින්.
Dat.	... ලීරට ලීරිවලට.
Loc. & Gen.	... ලීරේ or ලීරෙහි	... ලීරිවල.

* The words ඵල and ඵහ are also used. (Vide decl. 65.)

Examples.

(a) මිව්වි, low land usually adjoining fields; කෙව්වි, 'goad'; පිරි, 'file' (the instrument); වැලිමිව්, 'elbow'; රිව්, 'long stick,' 'pole.'

(b) අකුණු, 'thunder'; අකුරු, 'letter'; අකුරු, 'charcoal'; අකතුරු, 'danger'; අඳුණු, a grain measure, 'dam'; ඉවුරු, 'bank' (of a river, &c.); උතුරු, 'throat'; කතුරු, 'scissors'; කඳවුරු, 'camp'; කරුණු, 'cause,' 'subject'; කුඹුරු, 'paddy field'; කුරු, 'hair-pin,' 'probe'; කොඳුරු, 'prey'; කතතුරු, 'office'; පඳුරු, 'present'; පතුරු, 'chip,' 'bark' (of a tree); පඳුරු, 'bush'; පසුරු, පසුරු, 'raft'; පැදුරු, 'mat'; පොකුණු, 'pond'; පොකුරු, 'bunch'; මුතුරු, 'club'; මුහුණ, මුහුණ, 'sea'; මුහුණ, මුහුණ, 'face'; යතුරු, 'lock,' 'machine'; ලකුණු, 'sign'; සිදුරු, 'hole'; සිවුරු, 'Buddhist sacerdotal robe.'

(71) අතු, 'branch.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc.	අත්ත...	... අතු.
Aux. & Abl.	... අත්තෙන්	... අතුවලින්.
Dat.	... අත්තට	... අතුවලට.
Loc. & Gen.	... අත්තේ or අත්තෙහි.	අතුවල.

Examples.

අකුණ, 'elephant goad'; අවුරුදු, 'year'; උවුරු, 'hard inner shell of the cocoanut' (*sing.* also like decl. 68); උවුරු, 'door frame'; මුහුණ, 'crown'; කටයුතු, 'what is fit to be done,' 'business'; කඩුලු, කඩුලු, 'stile'; කුලු, 'winnow'; කොකු, 'hook'; කොසු, 'broom'; පොකු, 'rap'; පුහු, 'bow'; පිකාටු, 'feather'; පොකු, 'bark' (of a tree); පොලු, 'club'; බදු, 'lease,' 'rent'; මලු, 'bag'; මුහුණ, 'ring'; මුහුණ, 'corner'; යතු, 'carpenter's plane'; වතු, 'garden'; වලු, 'bunch'; වලු, 'bracelet'; කකු, 'jaw.'

උදුලු, 'hoe,' and සදුලු, 'upper-story,' are also declined like අතු, but in the singular අ in ද is changed into ඇ, as උදුලු, සදුලු, &c.

NOTE.—The forms කවුරුදු, කැවිවිදු, and ඇවිවිදු are also used in books for අවුරුදු.

(72) කඳු, 'mountain.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc.	කන්ද...	... කඳු.
Aux. & Abl.	... කන්දෙන්	... කඳුවලින්.
Dat.	... කන්දට	... කඳුවලට.
Loc. & Gen.	... කන්දේ or කන්දෙහි...	කඳුවල.

Examples.—කොසු, 'fibre'; දඳු, 'staff,' 'stick.'

(73) දේ, 'thing.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc.	දේ or දෙය	... දේවල්.
Aux. & Abl.	... දෙසින්	... දේවලින්.
Dat.	... දේට or දෙයට	... දේවලට.
Loc. & Gen.	... දෙසේ or දෙයෙහි	... දේවල.

(74) ගෙ, 'house.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc.	ගෙ or ගෙය	... ගෙවල්.
Aux. & Abl.	{ ගෙසින් ගෙන් }	{ ගෙවලින්.* }
Dat.	... ගෙට	... ගෙවලට.*
Loc. & Gen.	... ගෙයි or ගෙහි	... ගෙවල.*

(ii.) *Bases ending in Consonants.*

(75) අත්, 'hand.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Voc.	අත් අත්.
Aux. & Abl.	... අතෙන් or අතින්	... අත්වලින්.
Dat.	... අතට අත්වලට.
Loc. & Gen.	... අතේ or අතෙහි	... අත්වල.

Examples.

අඟල්, 'ditch.'	ඉලක්කම්, 'number,' 'figure.'
අඟුල්, 'bolt.'	ඉස්, හිස්, 'head.'
අඟල්, 'inch.'	උතුල්, 'trap.'
අත්සන්, 'signature.'	උයන්, 'grove,' 'orchard.'
අදහස්, 'intention,' 'opinion.'	උල්, 'spike.'
අම්බලම්, 'native rest-house.'	උල්පත්, 'spring' (of water.)
ඇස්, 'eye.'	කකුල්, 'leg.'
ආගම්, 'religion.'	කඬුක්කම්, 'ear-ring.'
ඉඩම්, 'land,' 'place.'	කන්, 'ear.'

* The forms ගෙවල්වලින්, ගෙවල්වලට, ගෙවල්වල, which seem to be pleonastic, occur in modern Sinhalese.

කරල්, 'pod,' 'ear' (of corn.)
 කුඹටත්, 'mirror.'
 කැලල්, 'blemish,' 'scar.'
 කියත්, 'saw.'
 කුච්චම්, 'pair,' 'set.'
 කුලල්, 'neck.'
 කුඹරම්, 'tent.'
 කොත්, 'field.'
 කොටස්, 'share.'
 කෝවිල්, 'Hindu temple.'
 ගඩොල්, 'brick.'
 ගම්, 'village.'
 ගමන්, 'journey.'
 ගල්, 'stone.'
 ගස්, 'tree.'
 හාල්, 'fold for cattle,' 'enclosure.'
 තානායම්, 'resthouse.'
 හොල්, 'lip.'
 දඬුවම්, 'punishment.'
 දත්, 'teeth.'
 දවස්, 'day.'
 දල්, 'net.'
 දිවයින, 'island.'
 දූපත්, 'island.'
 දෝස්, 'fault,' 'mistake.'
 කතුල්, 'plough.'
 නම්, 'name.'
 නලල්, 'forehead.'
 නැටුම්, 'dance,' 'dancing.'
 නැව්, 'ship.'
 නියන්, 'chisel.'
 යුල්, 'thread.'
 පච්චම්, 'tire.'
 පණක්, 'rule,' 'order.'
 පන්දම්, 'torch.'
 පන්සල්, 'Buddhist temple.'
 පච්, 'sin.'

පවුල්, 'family.'
 පහන්, පාන්, 'lamp.'
 පාඩම්, 'lesson.'
 පාලම්, 'bridge.'
 පිසන්, 'lid.'
 පුරුක්, 'knob.'
 පොත්, 'book.'
 බුබුල්, 'bubble.'
 මගුල්, 'marriage.'
 මල්, 'flower.'
 මායිම්, 'boundary.'
 මාවන්, 'main road.'
 මිදුල්, 'compound' (*i. e.* house yard.)
 මුල්, 'root.'
 මෝල්, 'pestle.'
 යහන්, 'bed.'
 යොදුන්,^o a measure of distance (about 16 miles).
 රහස්, 'secret.'
 රිසන්, 'cubit.'
 රුවල්, 'sail.'
 ලාඛම්, 'shoe' (of a horse, &c.)
 ලිත්, 'almanac.'
 ලිප්, 'hearth.'
 ලිපුම්, 'writing,' 'letter.'
 වලාකුල්, 'cloud.'
 වාසනම්, 'sentence.'
 වැව්, 'lake,' 'pond.'
 විපත්, 'calamity.'
 විසන්, 'span.' [66.)
 විලුම් (= විලුම), 'heel.' (*Vide* decl.
 සටන්, 'quarrel,' 'fight.'
 සිත්, 'mind.'
 හබ්ල්, 'oar.'
 හුඹස්, }
 තුඹස්, } 'ant-hill.'

^o In books the singular inflections are sometimes යොන්න, යොන්
 ගෙන්, &c.; and යොදන, යොදගෙන්, &c.

(76) අසුන්, 'epistle,' 'message,' 'news,' 'seat.'

Singular.

Plural.

Nom., Acc., & Voc....	අස්ත or අසුත	... අසුන්.
Aux. & Abl.	... අස්තෙන් or අසුතෙන්	... අසුන්වලින්.
Dat.	... අස්තට or අසුතට	... අසුන්වලට.
Loc. & Gen.	{ අස්තේ or අස්තෙහි } අසුන්වල. { අසුතේ or අසුතෙහි }	

Examples.—වසුන්, 'food'; සසුන්, 'scripture,' 'government,' 'edict'; කසුන්, 'epistle,' 'message,' 'news.'

GENERAL NOTE.—(1) In books the auxiliary and ablative cases of some nouns ending in *ඉ* or *ඊ* are sometimes formed in a simpler way without the augment *ය*, as *ප්‍රියාව*, *කෙතවත්*, *ශ්‍රීත්*. Observe that the oblique cases plural of some animate nouns, as *යිති*, *ගොවි*, *මුලාදානි*, are also formed in this manner. (*Vide* Nos. 17 & 19.) It may be noticed here that some inanimate nouns, chiefly those naturalized from Sanskrit, are sometimes improperly inflected without the augment, as *ලෝකේ* for *ලෝකය* or *ලෝකයේ*, *වර්ෂේ* for *වර්ෂය* or *වර්ෂයේ*, *විවාහේ* for *විවාහයක*.

(2) The nominative form is sometimes used to do duty for the genitive and locative, as in *අත ලමය*, lit. 'child in the hand,' i.e. 'babe'; "*අත ඇතිල්ල*," 'finger (of the hand)'; *ගෙවල් පෙළිය*, 'row of houses.'

(3) In the auxiliary, ablative, genitive, and locative singular of some nouns, especially of those naturalized from Sanskrit, the augment *ය* is sometimes used in books in preference to *ව*, as in *කවුචයෙන්*, *ආඥයෙන්*, *ප්‍රඥයෙන්*; *කවුචයෙහි*, *ආඥයෙහි*, *ප්‍රඥයෙහි*; &c.

(4) Observe that there is a large class of inanimates, generally proper nouns and names of things that cannot be touched or seen, which do not admit of plural inflections. However, such forms as *පස්වලින්*, *පස්වලට*, *පස්වල*; *බත්වලින්* *බත්වලට*, *බත්වල*; are often colloquially used, instead of *පයෙන්*, *පයට*, *පයෙහි*; *බතෙන්*, *බතට*, *බතෙහි*, respectively. (*Vide* §§ 94 & 95.)

Examples.

(a) *කිත්ත*, 'bitterness'; *කැණ*, 'wisdom'; *කැණෙහි* 'east'; *කියග*, *කියග*, 'drought'; *කිරික*, 'south-west'; *පිත්තල*, 'brass'; *බස්ස* *හිර*, *බටහිර*, 'west'; *වයඹ*, 'north-west'; *සීත*, *හීත*, *ශීත*, *ශීතල*, 'cold'; *සිංහල*, 'Sinhalese'; *සුවඳ*, 'good smell.' [Like declension, No. 64.]

(b) *ඉන්දිය*, 'India'; *එළු*, *ගෙළු*, 'Elu'; *පැණවු*, 'jaundice'; *ප්‍රඥ*, 'wisdom'; *බත්තලපු*, 'Batticaloa'; *වාසනා*, 'luck.' [Like No. 68.]

(c) *අග්නි*, 'fire'; *අජීණ*, 'indigestion'; *අකිකාර*, 'darkness'; *අරබි*, 'Arabia'; *ඥාන*, *ඥාණ*, 'wisdom,' 'knowledge'; *ප්‍රිය*, 'joy,' 'pleasure'; *ප්‍රේම*, 'affection,' 'love'; *භක්ති*, 'faith,' 'belief'; *මාංශ*, 'flesh'; *වසුරි*, 'small-pox'; *වාත*, 'wind'; *වයඹ*, 'endeavour'; *ශක්ති*, 'strength'; *ශ්‍රී*, 'prosperity,' 'fortune'; *සිති*, 'recollection.' [Like No. 69.]

(d) අඳුරු, 'darkness'; උතුරු, 'north'; දකුණු, 'south,' 'right' (as opposed to 'left'); සතුටු, 'pleasure.' [Like No. 70.]

(e) කැසි, කැසි, (nom. කැස්ස), 'cough'; ගාලු, 'Galle'; ගිනි, 'fire'; මැටි, 'earth,' 'clay'; දුටුලි, 'dust'; වැලි, 'sand.' [Like No. 71.]

(f) රු, 'blood.' [Like No. 73.]

(g) අරිසස්, අරිසස්, ' hæmorrhoids,' 'piles'; නිවන්, 'Nirvāṇa'; පස්, 'soil'; පවන්, 'wind'; පැන්, 'water'; පිත්තස්, 'catarrh'; බත්, 'boiled rice'; බරණැස්, 'Benares'; වම්, 'left'; සාමන්තස්, 'pleasure,' 'enjoyment.' [Like No. 75.]

Declension of Neuter Nouns formed from Adjectives.

They are declined only in the singular number. (*Vide* § 95.)

(77) සුදු, 'white,' 'white cloth.'

Nom., Acc., & Voc.... සුදු.

Aux. & Abl. ... සුදෙත්.

Dat. ... සුදට.

Loc. & Gen. ... සුදේ or සුදෙහි.

Examples.—උණු, 'warmth'; දිගු, 'length'; රතු, 'red,' 'red cloth.'

(Comp. No. 70.)

(78) කළු, 'black,' 'black cloth.'

Nom., Acc., & Voc.... කළුව.

Aux. & Abl. ... කළුවෙන්.

Dat. ... කළුවට.

Loc. & Gen. ... කළුවේ or කළුවෙහි.

Examples.—අඩු, 'deficiency'; ලුහුඬු, 'deficiency.'

(Comp. No. 68.)

(79) නිල්, 'blue,' 'blue cloth.'

Nom., Acc., & Voc.... නිල.

Aux. & Abl. ... නිලෙන්.

Dat. ... නිලට.

Loc. & Gen. ... නිලේ or නිලෙහි.

Examples.—උස්, 'height'; පලල්, පළල්, 'breadth'; මහත්, 'size'; යහපත්, 'goodness.'

(Comp. No. 75.)

NOTE.—The declension of nouns formed from adjectives and denoting persons, as සුදු, 'white man' (nom. සුද්දා); සුද්දි (*fem.*); රතු, 'red man' (nom. රත්තා); රත්ති (*fem.*); have been embodied in the declension of masculine and feminine nouns.

Declension of Verbal Nouns denoting Actions.

(80) නැවිලි, 'dancing.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. & Acc.	නැවිල්ල නැවිලි.
Aux. & Abl.	නැවිල්ලෙන්	... නැවිලිවලින්.
Dat.	... නැවිල්ලට නැවිලිවලට.
Loc. & Gen.	නැවිල්ලේ or නැවිල්ලෙහි. නැවිලිවල.	

Examples.

කැවිලි, 'feeding,' 'sweetmeat'; ගැහිලි, 'beating'; දිවිලි, 'running'; දෙඬවිලි, 'talking,' 'prating'; ලියවිලි, 'writing,' 'something written'; වැවිලි, 'planting,' 'plantation.'

(Comp. No. 71.)

(81) නටනු, 'dancing.'

	<i>Singular.</i>
Nom. & Acc.	... නටනු.
Aux.	... නටන්නෙන්.
Dat.	... නටනුට or නටන්නට.
Abl., Gen., & Loc.	—

Examples.

කටනු, 'feeding'; ගතනු, 'beating'; දුටනු, 'running'; දෙඬනු, 'talking,' 'prating'; බොනු, 'drinking'; ගනු, 'going'; ලියනු, 'writing'; වටනු, 'planting.'

NOTE.—These nouns have only the singular number. The forms නටනුව, නටනුවට, &c., formed with the suffixes ව and වට (= පිණිස) are sometimes found in books in the sense of the dative case denoting purpose.

(82) නැටුම or නැටීම, 'dancing.'

Singular.

Plural.

Nom. & Acc.	{	නැටුම	...	නැටුම්.
		නැටීම	...	නැටීම්.
Aux. & Abl.	{	නැටුමෙන්	...	නැටුම්වලින්.
		නැටීමෙන්	...	නැටීම්වලින්.
Dat. ...	{	නැටුමට	...	නැටුම්වලට.
		නැටීමට	...	නැටීම්වලට.
Loc. & Gen.	{	නැටුමේ or නැටුමෙහි	...	නැටුම්වල.
		නැටීමේ or නැටීමෙහි	...	නැටීම්වල.

Examples.

කීම or කියුම්, 'saying,' 'telling'; ගැහුම් or ගැහීම, 'beating'; දිවුම or දිවීම, 'running'; වැටුම or වැටීම, 'planting'; සිටුම or සිටීම, 'standing.'

(Comp. No. 75.)

NOTE.—The declension of verbal nouns denoting agency, as නටන, 'dancer' (nom. නටන්නා); නටන්නී, 'female dancer'; have been embodied in the declension of masculine and feminine nouns.

[The declensions of numerals and pronouns will be dealt with in the chapters on Adjectives and Pronouns.—*Vide* §§ 133 & 147.]

ADJECTIVE.

Vesesun or Viśēshana.

119. වෙසෙසුන් or විශේෂණ, adjective, denotes some quality or attribute of the noun (or pronoun), as in the phrases, උස් මිනිසෙක්, 'a tall man'; කළු ගොණෙක්, 'a black ox'; පළමුවෙනි පොත, 'the first book.' Here the adjectives උස්, 'tall'; කළු, 'black'; පළමුවෙනි, 'first,' respectively qualify the nouns මිනිසෙක්, ගොණෙක්, and පොත. An adjective is also called ගුණ වචන and ගුණ වාචක ශබ්ද, and the substantive that is qualified by it is termed වෙසෙස් or විශේෂ්‍ය. In Sinhalese, as shown in § 73, adjectives are treated as nouns, being names of attributes.

120. Adjectives are divided into two classes :—

1. Adjectives denoting qualities or attributes inherent in the object qualified. Hence they are termed **අලංකාරිකරණ විශේෂණ** or **සමානාධිකරණ විශේෂණ**. In the phrases **සුදු එළඳෙන**, 'the white cow'; **ඇල් වතුර**, 'cold water'; **නපුරු මිනිසා**, 'the wicked man,' the adjectives **සුදු**, 'white'; **ඇල්**, 'cold'; **නපුරු**, 'wicked,' belong to this class.

2. Adjectives denoting merely a certain relationship to the objects qualified by them. They are in reality nouns in the different cases (except the nominative and the vocative) used as adjectives, whilst those of the first class are pure adjectives, which are presumed to take the cases of the nouns they qualify. These noun-adjectives are termed **භිනානාධිකරණ විශේෂණ**. The words **බුදු**, 'Buddha's,' 'belonging to Buddha'; **පොත්**, 'book'; **පොල්**, 'cocoanut,' in the phrases **බුදුගුණ**, 'Buddha's virtues'; **පොත් වෙළඳුම**, 'book trade'; **පොල්තෙල්**, 'cocoanut oil,' are adjectives of this class [*vide* compound nouns for more examples]. It will be observed that every noun may be used as an adjective of this class.*

Adjectives of the first class are sometimes used before nouns in their simple form and sometimes with the suffix **වු**, ('being,' 'become'), the employment of which is optional with the writer, as **දික්වු**, 'long'; **කළුවු**, 'black'; **මහත්වු**, 'great,' 'large'; **නටත්තුවු**, 'dancing.' The letter **වු** is often added when adjectives are used alone, and especially when they are employed to paraphrastically explain the meanings of other adjectives, and when several adjectives which qualify one noun occur in a sentence.

* Observe that these noun-adjectives are often used to express real adjectives in English, as **මනුෂ්‍ය ශරීරය**, 'human body'; **හොඳලයාව**, 'green colour'; **ලීපාලම**, 'wooden bridge'; **මැටි බිදුන**, 'earthen vessel'; **මැලි පොළොව**, 'sandy earth or soil.'

121. Adjectives of the first class may be subdivided into :—

- (1) ස්වභාවික විශේෂණ—Qualitative adjective or adjective of quality.
- (2) ප්‍රමාණවාචක විශේෂණ—Quantitative adjective or adjective of quantity.
- (3) නිදේශ්‍යවාචක විශේෂණ—Demonstrative adjective or adjective of relation.

122. (1)—*Svabhāvāchaka viśēṣhaṇa*, Qualitative adjective, is an adjective which denotes some quality or attribute.

Examples.

(a)

අදිපති, අභිපති, 'noble,' 'high-minded.'	තරුණ, 'young.'
අධම, 'mean.'	තද, දඩි, 'hard.'
අලස, 'idle.'	තරක, 'bad.'
අලුත්, 'new.'	නිල්, 'blue.'
අසල, 'near.'	පහත්, 'low.'
ආදරණීය, 'worthy of respect or love.'	මෘදුලාත්, 'soft,' 'mild.'
උතුම්, උසුනම, 'great,' 'highly esteemed,' 'highest.'	මහලු, නාකි, 'old.'
උණු, 'hot.'	යටත්, 'subordinate.'
උස්, 'tall,' 'high.'	රතු, 'red.'
ක්‍රියාකර, 'active.'	රළු, රූරු, 'rough.'
ක්‍රමමාලි, 'idle.'	ලග, ලා, 'near,' 'close.'
කළු, 'black.'	වනවර, 'barbarous.'
කුඩා, 'small.'	සිලාවාර, 'civilised,' 'polite.'
ක්‍රූර, 'cruel.'	සුදු, කෙල, එල, 'white.'
	සුළු, 'small.'
	හොඳ, 'good.'

(b) Verbal adjectives (ක්‍රියාවාචක ගුණ) from the present tense.

එන, එන්නාවු, 'coming.'	තවන, තවන්නාවු, 'dancing.'
කන, කන්නාවු, 'eating.'	පනින, පනින්නාවු, 'jumping.'
කියවන, කියවන්නාවු, 'reading.'	මැරෙණ, මැරෙන්නාවු, 'dying.'
දුවන, දුවන්නාවු, 'running.'	කඬන, කඬන්නාවු, 'crying.'

* In classics this form is commonly used.

(c) Verbal adjectives from the past tense.

ආ, ආවාටු, 'that-came.'	සෙවු, සෙව්වාටු, සොයාපු, 'searched, 'thatched' (as the roof of a house.)
කෑ, කෑවාටු, කාපු, 'eaten' 'that-ate.'	
වැටුන, වැටුනාටු, වැටිවිට, 'fallen,' 'that-fell.'	කැවු, කැව්වාටු, කඩාපු, 'that-cried.'
කෑපු, කෑප්වාටු, කෑදුපු, 'made,' 'that-made.'	භිටි, භිටිය, භිටිකාටු, භිටපු, 'that-stood.'

[For further examples of (b) & (c) see chapter on Verbs.]

123. (2)—*Pramāṇavāchaka viśeṣhaṇa*, Quantitative adjective, is an adjective which denotes quantity.

Examples.

(a) මූලසංඛ්‍යා විශේෂණ, Cardinal numeral adjectives:—එක්, එක, 'one'; දෙ, 'two,' 'both'; තුන්, 'three'; සතර, හතර,† 'four'; පස් 'five'; ස, හ, සය, හය, 'six'; සත්, හත්, 'seven'; අට, 'eight'; නව, 'nine'; දස, දහ, 'ten'; එකොලොස්, 'eleven'; දෙලොස්, 'twelve'; දහතුන්, 'thirteen'; දහහතර, 'fourteen'; පසලොස්, පහලොස්, 'fifteen'; විසි, 'twenty'; තිස්, 'thirty'; සිය, 'hundred'; දහස්, සහසු, (සහසු), 'thousand'; ලක්‍ෂ, 'lac,' '100,000'; කෝටි, 'krore,' 'ten millions'; &c. [Vide §§ 128 & 133.]

NOTE 1.—When these adjectives are used with reference to animate nouns, the word දෙන, 'people,' 'persons,' is used after them, as මිනිස්සු සියදෙනෙක්, 'a hundred men'; බැටළුවෝ පස්දෙනෙක්, 'a (flock of) five-sheep.'

2. In Sinhalese the adjective "both" is expressed by දෙදෙන or දෙදෙනා, දෙත්ත or දෙත්තා in the case of animates,‡ and දෙක in the case of inanimates, with the emphasising particle ම affixed; e.g., පක්‍ෂි දෙදෙනාම (දෙත්තාම), 'both the birds'; මරු දෙකම, 'both the boats.' The words උභය and sometimes දෙ are also used to express 'both,' as උභය පාඨමය, 'both sides or parties' (or 'the two sides or parties'); දෙ පස = උභය පාඨමය.

3. Observe the force of ම affixed to the word දෙන and numerals; e.g., (i) අපි පස්දෙනම, 'all we five'; හස් හතරම 'all the four trees'; (ii) මිනිස්සු දසදෙනෙක්ම ආවෝ, 'exactly ten men came' (men exactly-a-ten came); රුපියල් සියයක්ම දුනිමි, 'I gave just a hundred rupees' (rupees just-a-hundred I-gave); ඔහුගේ එකම පුත්‍රයා මළේය, 'his only son died.' [Vide § 212.]

° Observe its forms in the following phrases, දෙලොස්, '12'; දෙකොන, දෙක, 'two hands or handfuls'; දැන (occurs also as දෙ අත and දෙකන), 'two hands'; දැස, දැහැ, දැන, 'the two eyes.'

† Sometimes contracted into සාර, සාර, as in සාර සියය, සාර සියය, 'four hundred.'

‡ Sometimes used in classics also with the names of neuter objects when personified.

(b) අනිශ්චය සංඛ්‍යා විශේෂණ, Indefinite numeral adjectives:—අඩ, අඩි, ‘half’; අපේක, ‘many,’ ‘various’; ඇතම්, ‘some,’ ‘certain’; එක්තර, ‘certain’; කිසි, ‘any,’ ‘some’; කිසියම්, කොපමණ, යම්කිසි, ‘any’; කීප, ‘several’; කොපෙක්, ‘various’; බොහෝ, ‘many,’ ‘much,’ ‘most’; මුළු, සමුළු, ‘whole,’ ‘complete’; යම්, ‘any’; යම්කිසි, කිසියම්, ‘some’; සමතර, ‘some’; සඵ, ‘all’; සියලු, සකල, ‘all,’ ‘whole’; කිලා, ‘few,’ ‘little’; හැම, සැම, ‘all.’ (Vide § 146.)

124. (3)—*Nirdēṣavācaka viśēṣhaṇa*, Demonstrative adjective, is an adjective which points out that which is spoken of.

Examples.

(a) නිශ්චය විශේෂණ, Definite article:—ඒ, ‘the.’ (Vide § 140.)

අනිශ්චය විශේෂණ, Indefinite article:—එක් or අක්, ‘a or an.’

(b) සම්බන්ධ විශේෂණ, Pronominal adjectives:—මේ, ‘this,’ ‘these’ (near me; = Lat. *hic*, &c.); ඔය, ‘that,’ ‘those’ (near you; = Lat. *iste*, &c.); ඉර, ‘that,’ ‘those’ (yonder; = Lat. *ille*, &c.); ඒ, ‘that,’ ‘those’ (farthest; = Lat. *is*, &c.); තෙල, ‘that,’ ‘those’; අන්, අනා, ‘other’; අනික්, අනික්, ‘other’; වෙන, ‘other,’ ‘another’; එම, ‘same’; එවැනි (lit. ‘like that or those’), ‘such’; ඔවැනි (lit. ‘like that or those’), ‘such’; මෙවැනි (lit. ‘like this or these’), ‘such.’

(c) ප්‍රශ්නවාචක විශේෂණ, Interrogative adjectives:—කවර, කුමන, කොයි, මොන, ‘which,’ ‘what.’ The forms කව, කී, කී, කො, කෝ, occur in a few expressions in the sense of ‘what’:—*e.g.*, කවදා, ‘what day?’ or ‘when?’; කිකල, ‘what time?’ *i.e.*, ‘when?’; කෙතරම්, කොපමණ, කොපතර, ‘what extent?’ *i.e.*, ‘how much?’; කෝකද (= කොයි + එකද), ‘which or what one?’ *i.e.*, ‘which?’; කීදවසක්ද, ‘what (number) of days?’ *i.e.*, ‘how many days?’; කීවෙනිදද, ‘what day?’ (the suffix වෙනි implies that the number of the day in the month, and not the name of the day, is asked for).

(d) ක්‍රමවාචක සංඛ්‍යා විශේෂණ, Ordinal numeral adjectives:—පළමුවෙනි (—වන) or පළමු, ‘first’; දෙවෙනි (—වන), ‘second’; තුන්වෙනි (—වන) or තෙවෙනි, ‘third’; &c.: ප්‍රථම, ‘first’; විතීය, ‘second’; තෘතීය, ‘third’; චතුර්ථ, ‘fourth’; පඤ්චම, ‘fifth’; ෂෛඨ, ‘sixth’; සත්තම, ‘seventh’; අෂ්ටම, ‘eighth’; නවම, ‘ninth’; දශම, ‘tenth’; ඒකාදශ, ‘eleventh’; විංශ, ‘twentieth’; ත්‍රිංශ, ‘thirtieth’; චතුර්විංශ, ‘fortieth’; පඤ්චාශ, ‘fiftieth’; ෂෛවිකම, ‘sixtieth’; &c. The rest of these adjectives may be formed by suffixing වෙනි or the old form වන in the case of Eḷu cardinals, and තම in the case of those naturalized from Sanskrit, to the bases of cardinal numerals. These adjectives naturalized from Sanskrit are used only in books.

125. Sinhalese adjectives are not inflected. They are presumed to have the gender, number, and case of the nouns which they qualify. Instances of inflected adjectives are sometimes met with in classical works. But cardinal numerals, used as nouns, are inflected to denote case. (*Vide* § 133.)

Comparison of Adjectives.

126. Sinhalese adjectives do not undergo any change in denoting comparison.

The comparative degree is expressed by using වඩා,* 'more,' before the simple form of the adjective. If the noun or pronoun, standing for the person or thing with which the comparison is made, is expressed, it is put in the genitive case with the termination ට. *Ex.* එය වඩා කළුය, 'it is blacker' (it more is-black); මේක අරකට වඩා හොඳයි, 'this is better than that' (this-one of-that-one more is-good); එනෙම මට වඩා පොහොසති, 'he is richer than I' (he of-me more is-rich); මෙය වත්තේ තිබෙන අනිත් සියලු ශ්‍යවලට වඩා උසය, 'this is taller than all the other trees in the garden' (this in-the-garden that-are other all of-the-trees more is-tall); වැඩිමහලු සහෝදරයා (= අයියා), 'elder brother.' වඩා is sometimes omitted, as in ඒක මට හොඳයි, 'it is better than this' (that-one of-this is-good); මම ඔහුට බාලයි, 'I am younger than he' (I of-him am-young). This usage is common in modern Sinhalese.

The superlative degree is expressed by the simple form of the adjective, the noun or pronoun which stands for the persons or things with which the comparison is made, being put in the ablative case or the genitive followed by කෙරෙන් or අතුරෙන්, 'out of,' 'among,' as "එයින් මහලු පින් අහස නම් විය," 'the eldest of the sons was named Abhaya' (of-them old son Abhaya name-became); ඇතා

* The forms වැඩි and වැඩිය, sometimes වැඩියෙන්, are also used.

සිව්පාවුන්ගෙන් (or සිව්පාවුන් කෙරෙන් or අතුරෙන්) සව්බල
ඇති සතු, 'the elephant is the strongest of quadrupeds'
(the-elephant out-of-quadrupeds strength having is-the-
animal); මේ ගෙඩි හතරෙන් ලොකු කෝකද, 'which is
the largest of these four fruits'? (these fruits out-of-four
large which-one?); "රුවනතුරෙන්* මහලු රත්මැණි,"
'the ruby is the most precious of gems' (gems-out-of-
precious is-the-ruby.)†

Observe that such expressions as ඉතා හොඳ, 'very good';
ඉතා නරක, 'very bad'; අති දක්ෂ, 'very clever'—formed
by prefixing ඉතා, අති, 'very,' to the simple forms of the
adjectives—are sometimes regarded in modern Sinhalese as
equivalent to the superlative forms of හොඳ, නරක, දක්ෂ.

The emphasising particle ම suffixed to the simple form
of the adjective sometimes serves to express the sense of
the superlative, as in (1) උම උන්ගෙන් නරකම එකාය,‡
'you are the worst of them' (you of-them worst is-the-one);
(2) ගසේ තිබුන ලොකුම අඹ කැඩිමි, 'I plucked the
largest mangoes that were in the tree' (in-the-tree that-were
largest the-mangoes I-plucked); (3) මේ උඹේ ලොකුම
පුතාද, § 'is this your eldest son' (this your eldest son?).
This use is rather colloquial.

* රුවනතුරෙන් = රුවන් අතුරෙන්.

† Observe that chiefly with nouns denoting relationship simple
forms of adjectives are used in the sense of the superlative, as ලොකු
අයියා, 'eldest brother'; බාලයා, 'the youngest of elder-brothers.'
(Vide pp. 76 & 77.)

‡ The superlative idea in this may also be expressed by the method
of expressing the comparative, thus: උම උන් හැමටම (or හැමෝටම)
නරක එකාය. Observe that the superlative idea may always be
expressed by the comparative, as in English.

§ The above three sentences without the particle ම would mean
(1) 'you are the bad one out of them'; (2) 'I plucked the large
mangoes (not the small) that were in the tree'; (3) 'Is this your
grown-up son'? (where though no comparison is made the eldest
is implied.)

127. Adjectives naturalised from Sanskrit are sometimes intensified by suffixing තර (= 'more') and තම or ඉෂ්ඨි (= 'very,' 'most'). The forms with තම are however rarely used.

Examples.

ප්‍රිය, 'dear'	ප්‍රියතර	ප්‍රියතම.
පාප, 'sinful'	පාපතර	පාපතම, පාපිෂ්ඨි.
සඵර, 'firm'	සඵරතර	සඵරතම.
උත්, ^o 'up,' 'high.'	උත්තර	උත්තම.

128. (a) *Numerals*†—සංඛ්‍යා නාම.

1, එක.	12, දොළහ, දොළොස.
2, දෙක.‡	13, දහතුණ, තෙලෙස.
3, තුණ.	14, දහහතර, තුදුස.
4, හතර, සතර.§	15, පහලොහ, පහලිහ, පසලොස.
5, පහ, පස.	16, දහසය, සොලොස.
6, හය, සය.	17, දහහත, සතිලොස.
7, හත, සත.	18, දහඅට, අටලොස.
8, අට.	19, දහනවය. ¶
9, නවය.	20, විස්ස.
10, දහය, දසය.	21, විසිඑක.
11, එකොලහ, එකොලොස.	

^o An upasarga (prefix).

† The nominative forms of the numerals are given as more commonly used than their basal forms—(vide § 133 for their bases).

‡ In classics බ also stands for 'two' in such words as බර, '12'; බතිස්, '32'; බහල්, '42.'

§ In books සිව්, පු, and පු, are also used, the last two especially before other numerals, as in සිව් පණස්, '54'; සිව් රැස්, 'four sides,' 'square'; සිව්සැට, පුසැට, පුසැට, '64'; පුච්චි, '24.' The form සිවුරු also sometimes occur. (Vide § 123a).

|| In classics the word පණර is also used.

¶ In classics, numerals immediately preceding decimal multiples are formed by prefixing "එකුත්" to the latter, as එකුත් විස්ස, lit. 'twenty less one,' i. e., '19' (එකුත් = එක්, 'one' + උත්, 'diminished by'); එකුත් තිස්, '29'; එකුත් සැලිස, '39.' [The Máldivian numeration still retains these classical forms, e.g. *ona-vihi* (19); *ona-tiris* (29); *ona-sális* (39).]

22, විසිදෙක.	80, අසුව.
23, විසිතුණ.	81, අසුවක.
24, විසිතතර.	90, අනුව.
25, විසිපත.	91, අනුවක.
26, විසිතය.	100, සියය,† එක්සියය.
27, විසිතත.	200, දෙසියය.
28, විසිඅට.	300, තුන්සියය.
29, විසිනවය.	400, හාරසියය (<i>i. e.</i> , හතර සියය, <i>vide</i> § 48).
30, තිහ, තිස.	500, පන්සියය.‡
31, තිස්එක.	600, හයසියය, හසියය.
40, හතළිහ, සතළිස.*	700, හත්සියය.
41, හතළිස්එක, &c.	800, අටසියය.
50, පණහ, පණස.	900, නවසියය.
51, පණස්එක.	1,000, දහ, දහස, දස.
60, හැට, සැට.	10,000, දහදහ, දසදහස.
61, හැටඑක, &c.	100,000, ලක්කය, ලක.‡
70, හැත්තෑව, සැත්තෑව.	1,000,000, දශලක්කය, දසලක.
71, හැත්තෑඑක, &c.	
10,000,000, කෝටිය, කෙල.	
100,000,000,000,000, ප්‍රකෝටිය.	
1,000,000,000,000,000,000,000, කෝටිප්‍රකෝටිය.	
10,000,000,000,000,000,000,000,000, නහුර, නුනුඵ.	
&c.	&c.

It may be observed here that in classics by a reverse process, numbers after 100 are sometimes expressed by employing ඌර (contracted form, ඌ), 'exceeded by,' in the case of Elu words, and ඌතර or අතිරේක in the case of Sanskrit, as අටතුරසිය, අටොරසිය, අෂෝතරකය, '100 exceeded by 8,' *i. e.* 108; දසාතිරේකය, '100 exceeded by 10,' *i. e.* 110.

* In classics sometimes contracted into සළිස, හළ, අළ.

† Sometimes contracted into සිය, and එක්සිය into එසිය or එසිය, as in "එසිය අටක්," '108'; "එ සියයක් රජදරුවෝ," '100 kings'; "එ සිය අටදෙනෙක්," '108 persons.'

‡ Notice this form පත් = පස්. It also occurs in පන්තිස්, '35'; පන්සළු, '45'; පන්දහස්, '5,000'; පන්ලක්ක, '500,000'; &c.

§ In classics හුවහස් (= සියක්දහස්) and ගහ හහස are also used.

From ලක්ක downwards the first form is Sanskrit.

NOTE 1.—The numbers that fall between the cardinal numbers, 30, 40, &c., above given, may be easily known by adding other numbers to their bases, *e. g.*, if the Sinhalese term for 48 is required to be known, take the cardinal number 40, find from the above table කනළු, its Sinhalese name, and add to base කනළු, the word අට, 8. These together give the required term කනළුඅට. Again, if the Sinhalese term for 218 is desired, find out the words that stand for the cardinal numbers 200 and 10, viz., දෙසියය and දහය; their bases are දෙසිය and දහ; අට stands for 8; place the words corresponding to the three figures in consecutive order; they will then give the required term, දෙසියදහඅට.

2. In counting, the letter සි (= 'is') is repeated after each separate number, as කනරසි, තුන්සියඅටසි.

The bases of the numerals may be easily ascertained from the table given above. That form of the numeral which is added to the beginning of another numeral or to the suffix of the ordinal numerals, වෙති, may be taken as its base: thus in දහඅට, විසිඑක, තිස්එක, හැත්තෑඑක, එක්සියය, දෙසියය, තුන්සියය, දහවෙති, and විසිවෙති, දහ, විසි, තිස්, හැත්තෑ, එක්, දෙ, and තුන් are the bases of දහය, විසිය, තිය or තිය, හැත්තෑව, එක, දෙක, and තුන respectively.

(b) In books the Sanskrit forms of numerals are also used, as එක, 1; වි, * 2; ත්‍රි, * 3; චතුර්, 4; පඤ්ච, 5; ෂෂ්, 6; සප්ත, 7; අභ්‍ය, 8; නව, 9; දශ, 10; ඒකාදශ, 11; වාදශ, 12; ත්‍රයෝදශ, 13; චතුර්දශ, 14; පඤ්චදශ, 15; ෂෂ්ටි, 16; සප්තදශ, 17; අභ්‍යාදශ, 18; උභයවිංශති, 19; විංශති, 20; ඒකවිංශති, 21; වෘත්ති, 22; ත්‍රිංශත්, 30; චතුර්විංශත්, 40; පඤ්චාශත්, 50; ෂෂ්ටි, 60; සප්තති, 70; අශ්විති, 80; නවති, 90; ශත, 100; සහස්‍ර (or දශශත), 1,000; අසුත, 10,000; ප්‍රසුත, 1,000,000; &c.

Inflections of the above numerals (a few excepted) seldom occur. When these numerals are used as nouns denoting aggregate numbers, they are slightly modified, as වය, ත්‍රය, චතුර්වය, පඤ්චකය, &c.

129. It is important to observe that the method in which the numbers between 10 and 100 are expressed in the classics, is the reverse of the modern usage: *e. g.*,

* Sometimes වා (as in වෘත්ති) and ත්‍රෙ (as in ත්‍රෙලෝකා, 'three worlds').

Plate III.

௪ ௨ ௩ ௪ ௫ ௬ ௭

1 2 3 4 5 6

௮ ௯ ௧௦ ௧௧ ௧௨ ௧௩

7 8 9 10 11 12

௧௪ ௧௫ ௧௬ ௧௭ ௧௮

13 14 15 16

௧௯ ௨௦ ௨௧ ௨௨ ௨௩

17 18 19 20 30

௨௪ ௨௫ ௨௬ ௨௭ ௨௮ ௨௯

40 50 60 70 80 90

௩௦௦ ௩௫௦ ௪௦௦ ௪௫௦

100 200 300 400

௫௦௦ ௬௦௦ ௭௦௦

500 600 700

௮௦௦ ௯௦௦ ௧௦௦௦

800 900 1000

අටලොස, '18' (modern දහඅට); පන්සාලිය, '45' (modern හතළිස්පහ); සිව්සැට, '64' (modern හැටහතර); දෙසිය අටවිස්ස, '228' (modern දෙසිය විසිඅට). [*Vide* § 55 (c).]

130. The Sinhalese had symbols of its own to represent the different numerals, which were in use until the beginning of the present century. Arabic figures are now universally used. For the benefit of the student the old symbols are given in the plate opposite (No. III.).

These are the only figures known in the language for making ordinary calculations, and may be used for expressing any number. But for making astronomical calculations different figures are employed.*

131. Fractions are expressed in Sinhalese thus:—

$\frac{1}{8}$ = අටෙන් පංගුව (lit. 'from eight one part'); sometimes අරික්කාල (from Tamil அரிக்கால்), කාලෙන් පංගුව or බාගය (lit. 'half of quarter').

$\frac{1}{4}$ = හතරෙන් පංගුව (lit. 'from four one part'); කාල (applied to quantity).

$\frac{1}{3}$ = තුරෙන් පංගුව (lit. 'from three one part').

$\frac{1}{2}$ = දෙකින් පංගුව (lit. 'from two one part'); බාගය; හමාර. බාගය (or හාගය) is sometimes used in the sense of පංගුව, 'portion,' 'part.' හමාර (or සමාර), which is sometimes contracted into මාර, is generally added to whole numbers, as දෙක හමාර, '2½'; දෙලහමාර, '12½.'

$\frac{3}{4}$ = හතරෙන් තුන්පංගුව (lit. 'from four three parts'); තුන්කාල.

$\frac{4}{15}$ = පහලොහෙන් හතරපංගුව (lit. 'from fifteen four parts').

$\frac{7}{25}$ = විසිපහෙන් පංගු හතහමාර (lit. 'from twenty-five seven and half parts').

* Vowel-consonants are even now employed in lieu of figures to indicate the number of leaves in *ólá* books.

𑌵𑌶 = එකොලහයෙන් පංතු පහකින් හතරෙන් පංතුව
or කාල (lit. 'from eleven five parts and quarter').

අඩ and අඩිය are also used in books for "half." In classics, යෙල (modern Sinhalese යේල or ඒල) is used for "1½," as in "යෙල ගව් පමණ," 'about one and half *garva*' (*garva* = about 4 miles).

Declension of Numerals.

132. The numerals, like adjectives, are common to the three genders. Their gender must therefore be determined by reference to the nouns with which they are used, as in the phrase මිනිස්සු විස්සක් (lit. men a-twenty), where විස්සක් is in the masculine gender, because it has reference to මිනිස්සු, a noun in the masculine gender. (*Vide* § 125.)

133.—(1) හතර, 'four.'

Nom., Acc., & Voc. ...	හතර.
Aux. & Abl. ...	හතරෙන් or හතරින්.
Dat. ...	හතරට.
Loc. & Gen. ...	හතරේ or හතරෙහි.

Examples.

අට, 'eight'; දහහතර, 'fourteen'; දහඅට, 'eighteen'; විසිහතර, 'twenty-four'; විසිඅට, 'twenty-eight'; සිය, 'hundred'; දෙසිය, 'two hundred'; අසූත, '10,000'; ප්‍රසූත, '1,000,000'; කෙල, '10,000,000'; හසුත (*vide* p. 145).

NOTE.—In the Auxiliary and Ablative cases සිය has but one form, viz., සියෙන්; its Dative is generally සියට. The forms with the suffix එන් are more common. (*Vide* next decl.)

(2) හ, 'six.'

Nom., Acc., & Voc. ...	හය.
Aux. & Abl. ...	හයෙන්.
Dat. ...	හයට.
Loc. & Gen. ...	හයේ or හයෙහි.

Examples.

තව, 'nine'; දස, දහ, 'ten'; දහස, 'sixteen'; දහව, 'nineteen';
විසිහ, 'twenty-six'; විසිහව, 'twenty-nine'; සිය, ගය, 'hundred';
දෙසිය, 'two-hundred' (*Vide* previous decl.); සහස, '1,000'; ලස, '100,000'; දෙලස, '1,000,000'; කෝපි, ප්‍රකෝපි, කෝපිප්‍රකෝපි
(*vide* p. 145).

(3) හැත්තෑ, 'seventy.'

Nom., Acc., & Voc. ...	හැත්තෑව.
Aux. & Abl. ...	හැත්තෑවෙන්.
Dat. ...	හැත්තෑවට.
Loc. & Gen. ...	හැත්තෑවේ or හැත්තෑවෙහි.

Examples.—අස, 'eighty'; අහ, 'ninety'; හහ (*vide* p. 145).

(4) විසි, 'twenty.'

Nom., Acc., & Voc. ...	විසිස.
Aux. & Abl. ...	විසිසෙන්.
Dat. ...	විසිසට.
Loc. & Gen. ...	විසිසේ or විසිසෙහි.

(5) එක්, 'one.'

Nom., Acc., & Voc. ...	එක.
Aux. & Abl. ...	එකෙන් or එකින්.
Dat. ...	එකට.
Loc. & Gen. ...	එකේ or එකෙහි.

Examples.

තුන්, 'three'; පස්, 'five'; හත්, 'seven'; එකොලොස්, 'eleven';
දෙලොස්, 'twelve'; තෙලොස්, 'thirteen';තුදස්, 'fourteen'; පහලොස්,
'fifteen'; සොලොස්, 'sixteen'; සතලොස්, 'seventeen'; අටලොස්,
'eighteen'; විසිඑක්, 'twenty-one'; විසිතුන්, 'twenty-three'; විසිපස්,
'twenty-five'; විසිහත්, 'twenty-seven'; තිස්, 'thirty'; හතළිස්,
'forty'; පණස්, 'fifty'; දහස්, සහස්, 'thousand'; ලක්, 'one hundred
thousand,' 'lak.'

NOTE.—(1) The final ස් in the inflected forms of the numerals ending in ස් is interchangeable with ත්, as පස = පහ; එකොලොස් = එකොලොහ; දෙලොස් = දෙලොහ; පහලොස් = පහලොහ.

(2) The base දෙ, 'two,' is combined with the particle එක්, 'one,' and the compound දෙක් (දෙ + එක්) is declined like එක්.

134. Plurals of numerals may be formed by suffixing වල් to the nominative form, as එකවල්, 'ones'; දෙකවල්, 'twos'; සියවල්, 'hundreds.' The expressions එකේවා, දෙකේවා, සියේවා (වා suffixed to the genitive form of the numerals), are also used to convey the same idea.

[*Vide* § 253 for the uses of adjectives and numerals when reduplicated.]

ARTICLE.

135. The numeral එක්, 'one,' is used as the Indefinite article in Sinhalese. It is suffixed only to the bases of nouns denoting animate objects, while අක් (another form of එක්) is suffixed to the bases of nouns denoting inanimate objects and sometimes to nouns in the feminine gender; *e.g.*, ගෙයක්, 'a house'; ගැහැනියක්, 'a woman.*' Thus එක් or අක්, is equivalent to the English "a" or "an." Certain phonetic changes take place when the article coalesces with the bases of nouns, which the student should learn by the help of the phonetic rules laid down in §§ 60-69. A few examples are however given below in illustration.

- (a) රජ + එක් = රජෙක්, 'a king.
 අහස + එක් = අහසෙක්, 'a woman.'
 රට + අක් = රටක්, 'a country.'
 උරු + එක් = උරෙක්, 'a pig.'
 පිඊ + අක් = පිරක්, 'a file.'
- (b) කිකිලි + එක් = කිකිලියෙක්, 'a hen.'
 කබ + අක් = කබෙක්, 'a rope.'
 කුරු + එක් = කුරුවෙක්, 'a duck.'
 පහ + අක් = පහුවක්, 'a comb.'

* Instances of අක් suffixed to nouns of the masculine gender also are occasionally met with in classical writings: *e.g.*, පුතක්, 'a son'; මිනිසක්, 'a man'; රජක්, 'a king.'

- ගෙය + අක් = ගෙයක්, 'a house.'
 දි + එක් = දුවක්, 'a daughter.'
 පොරෝ + අක් = පොරොවක් or පොරවක්, 'an axe.'
 (c) වෙළඳ + එක් = වෙළඳෙක් or වෙළෙත්තෙක්, 'a merchant.'
 දිළිඳු + එක් = දිළිඳෙක් or දිළිත්තෙක්, 'a poor man.'
 (d) ලියන + එක් = ලියන්නෙක්, 'a writer,' 'clerk.'
 අතු + අක් = අත්තක්, 'a branch.'
 (e) කාක් + එක් = කාක්කෙක්, 'a crow.'
 (f) මිනිස් + එක් = මිනිසෙක්, 'a man.'
 බඩුල් } + එක් = බඩුලෙක්, 'a goldsmith.'
 බඩුල් }
 අත් + අක් = අතක්, 'a hand.'

These forms may be more easily determined by combining the article with the nominative singular form of the noun deprived of its final vowel. When there are more forms than one in the nominative, the augmented form (as අමුට දුව, කලය, ඉරටය) should be preferred.

Examples.

Base.	Nom.	Form with Article.	
රජ	- රජ	- රජ්	+ එක් = රජෙක්.
මෝඩ	- මෝඩයා	- මෝඩස්	+ එක් = මෝඩයෙක්.
පොරෝ	{ පොරොව පොරව }	{ පොරෙ (or ර) ව }	+ අක් = පොරෙ (or ර) වක්.
වෙළඳ	{ වෙළඳ වෙළෙත්ත }	{ වෙළඳ් වෙළෙත්ත }	+ එක් = වෙළඳෙක්. + එක් = වෙළෙත්තෙක්.
ලියන	- ලියන්නා	- ලියන්න	+ එක් = ලියන්නෙක්.
කාක්	- කාක්කා	- කාක්ක	+ එක් + කාක්කෙක්.
මිනිස්	- මිනිසා	- මිනිස්	+ එක් = මිනිසෙක්.

There are a few exceptions in the case of feminine nouns ending in ඊ or ඉ, as කිකිළි, මොනරි, කෙළි, බැල්ලි, which are combined with the article as කිකිළිගෙක්, මොනරියෙක්, කෙළියෙක්, බැල්ලියෙක්.

136. When inanimate objects are personified, එක් is usually suffixed, as නුවරෙක්, 'a town'; ගමෙක්, 'a village.' In ancient times, names denoting inanimate objects in the masculine and feminine genders, generally admitted the form එක්.

137. The word කෙනෙක්* is sometimes used in lieu of එක්, for the sake of respect, as මුදලි කෙනෙක්, 'a Mudaliyár'; නිලම කෙනෙක්, 'a chief'; ආමාකෙනෙක්, 'a wet-nurse'; රජ කෙනෙක්, 'a king.' In classical works it is sometimes found suffixed also to names of inferior animals and objects, as පණු කෙනෙක්, 'a worm'; බලු කෙනෙක්, 'a dog'; ධර්ම කෙනෙක්, 'a law.' In books කෙනෙක් is sometimes used to convey a plural idea, as සමහර කෙනෙක්, 'some persons'; අනික් කෙනෙක්, 'other persons,' 'others.'

Like කෙනෙක්, the word නමක් (lit. 'a name') is used out of respect with nouns denoting Buddhist priests to do duty for එක්, as in මහණන්තාන්සේ නමක්, භික්ෂුන් වහන්සේ නමක්, හාමුදුරු නමක්, 'a Buddhist priest'; සාමණේර නමක්, 'a novitiate Buddhist priest.' Observe that නමක් is also used with a plural idea, as in උන් තාන්සේලා කීනමක් වැඩියෝද,† 'how many (Buddhist) priests came?' (priests how-many a-name came?) On the other hand, නම and other inflections of නම් are used in a definite sense to indicate respect, as හාමුදුරු නම, හාමුදුරු නමට, හාමුදුරු නමගේ, &c.

It is important to notice here a loose practice which has crept in, viz.: that with some nouns borrowed from foreign languages, especially English, එක is used as a definite article, and එකක් as its corresponding indefinite article, as කෝටි එක, 'the coat'; කෝටි එකක්, 'a coat'; කොලර් එක, 'the collar'; කොලර් එකක්, 'a collar'; ගැසට් එක, 'the gazette.' In the same manner the word පල,‡ 'place,' is used, as in රේල්වේ ස්ටේෂන් පල, 'the

* Cf. එක්කෙනෙක්, 'one person,' 'one'; කිසි (or යම්) කෙනෙක්, 'any person.'

† A very respectful word. It may also mean 'went.'

‡ With Sinhalese words පල is used in the sense of 'place,' as වැඩපල, 'the working place'; ගොවි (or ගොඩ) පල, 'the cultivated place,' 'field.' In වැඩපල, 'work' (වැඩපලක්, sometimes වැඩක් පලක්, 'a work'); දේපල, 'property' (දේපලක්, sometimes දෙයක් පලක්, 'a property, &c.'), පල has apparently lost all meaning.

railway station'; රේල්වේ ස්ටේෂන් පලක්, 'a railway station.' This corrupt usage is very common in the jargon spoken by natives who have a smattering of English.

138. When එක් or අක් is suffixed to a noun, the case-endings are affixed to the article, while the base of the noun stands unchanged throughout, as will be seen from the following examples:—

(i)	Nom.	... මිනිසෙක්, 'a man.'
	Acc. & Ins.	... මිනිසෙක් or මිනිසෙකු.
	Aux. & Abl.	... මිනිසෙකුගෙන්.
	Dat.	... මිනිසෙකුට.
	Gen.	... මිනිසෙකුගේ.
	[Loc.	... මිනිසෙකු කෙරෙහි.]
(ii)	Nom. & Acc.	... ඇසක්, 'an eye.'
	Aux. & Abl.	... ඇසකින්.
	Dat.	... ඇසකට.
	Loc. & Gen.	... ඇසක or ඇසකි.

139. Such redundant expressions as the following are countenanced by usage: එක් මිනිසෙක්, 'a one man'; එක් ගසක්, 'a one tree.' In these expressions එක් used before the nouns may be generally taken as equivalent to "certain," 'එක්තරා.' Notice the form දෙකක් = දෙ + එක් + අක්, 'a two' in ගෙඩි දෙකක්, 'two fruits.'

In මිසක්, which is sometimes used for මිස, 'save,' 'except,' අක් seems superfluous. There are other similar words.*

140. There is no definite article in Sinhalese, the form of the noun without the indefinite article එක් or අක්, being used in a definite sense, as මිනිසා, 'the man'; මිනිසාගේ, 'the man's'; බල්ලා, 'the dog'; බල්ලාට, 'to the dog.'

* Observe that in such pronouns as කවරෙක් (lit. 'which one?'), 'who?'; සමෙක් (lit. 'any one'), 'any' *m. & f.*; සමක් (lit. 'any one'), 'any' *n.*; කුමක්ද (lit. 'what one?'), 'what?'; අරක (lit. 'that one'), 'that', 'it'; එක් and අක් or අක have the force of the indefinite pronoun "one."

The demonstrative adjective ඒ, 'that,' 'those,' is sometimes used to serve for the definite article, as in මම බුදුට ඒ පොත දුනිමි, 'I gave him the book,' or 'I gave him that book'; "ඒ උකුසු හයපත්ව පෙවැදුල්ල හෙළිය," 'the kite being frightened dropped the lump of flesh.'

141. The forms මිනිසා, මිනිස්සු, &c., without the indefinite article, are sometimes used in a universal sense, as in the sentences මිනිසා (or මනුෂ්‍යයා) මරණයට යටත් සිතියෙක, 'man is a being subject to death'; මිනිස්සු ගෙවල වාසයකරති, 'men live in houses'; කුරුල්ලෝ ගුවනේ පියාසරකරති, 'birds fly in the air.'

142. It is an important peculiarity in Sinhalese that the indefinite article එක් or අක් is affixed to numerals or other words denoting plurality, as in අඹගෙඩි විස්සක්, 'a twenty-mango-fruits'; මිනිස්සු අටදෙනෙක්, 'an eight-men'; රුපියල් දහසක්, 'a thousand-rupees.'

Observe, in this connection, that when the numeral is placed before a noun to qualify it the singular is often used to do duty for the plural, as නවදොර, 'the nine doors'; වතුචේදය, 'the four Védas'; දෙළොස්මාසය, 'the twelve months'; විසි අවුරුද්දක්, 'twenty years.*' [Vide under compounds for additional examples.]

PRONOUN.

Sarva náma.

143. සඵනාම, 'pronoun' (lit. 'name for all'), is a word used in place of a noun, as මම, 'I'; තුම or තුබ, 'you'; ඒ or ඔන්, 'he.'

* Compare the old English expressions "twelvemonth, "this seven year," "a fortnight, "a twopence," of which the last two are still used.

Classification of Pronouns.

144. (1) *Personal Pronouns*, නියම සඵනාම or පුද්ගලික සඵනාම. They comprise pronouns of the 1st and 2nd persons, viz. :—

(a) 1st person—මම, මම, 'I'; අපි, අපි, 'we.'

(b) 2nd person—තෝ, 'thou'; තී, 'thou' (*fem.*), තොපි, තෙපි, 'you' (*pl.*); උම, නුම, නුබ, 'you' (*sing.*); උමලා, නුබලා, 'you' (*pl.*); තවුසේ, 'your honour,' 'you' (*respectful*); &c. (*Vide Possessive pronouns—p. 157 & § 147.*)

(2) *Demonstrative Pronouns*, නිදේශනාමක සඵනාම:—

3rd person—ඒ, ඔ, උ, ඒකා, 'he' (*L. 'is'*); ඇ, ඔ, හෝ, ඒකී, 'she' (*L. 'ea'*); ඔව්හු, ඔහු, උලා, ඇලා, ඒකාලා, ඒකීලා, 'they' (*L. 'ii' or 'eæ'*); අරයා, අරු, අරකා, 'he' (*L. 'ille'*); ඇරු, අරු, අරකී, 'she' (*L. 'illa'*); අරයාලා, අරුලා, ඇරුලා, අරුලා, අරකාලා, අරකීලා, 'they' (*L. 'illi' or 'illæ'*); ඔයා, ඔකා, 'he' (*L. 'iste'*); ඔයා*, ඔකී, 'she' (*L. 'ista'*); ඔයාලා, ඔයාලා, ඔකාලා, ඔකීලා, 'they' (*L. 'isti' or 'istæ'*); මේ, මු, මෙකා, 'he' (*L. 'hic'*); මැ, මෙකී, 'she' (*L. 'hæc'*); මොව්හු, මොහු, මුලා, මැලා, මෙකාලා, මෙකීලා, 'they' (*L. 'hi' or 'hæ'*); එය, ඒක, 'it' (*L. 'id'*); අර, අරක, 'it' (*L. 'illud'*); ඔය, ඔක, 'it' (*L. 'istud'*); මෙය, මෙක, 'it' (*L. 'hoc'*); ඒවා, 'they' (*L. 'ea'*); අරවා, 'they' (*L. 'illa'*); ඔවා, 'they' (*L. 'ista'*); මේවා, 'they' (*L. 'hæc'*). (*Vide Possessive pronouns, foot-note to § 139 & § 147.*)

(3) *Interrogative Pronouns*, ප්‍රඥානාමක සඵනාම :—

(a) කවිද, † කවරෙක්ද, කවරක්ද, 'who' (*sing.*); කවි රුද, කවරේද, කවරහුද, 'who' (*pl.*); මොකාද, මොකෙක්ද, 'who,' 'what' (*-animal m.*; මොකිද,

* ඔයා is sometimes used for ඔය.

† Singular and plural. The form කොද is sometimes used in poetry for කවිද.

මොකියෙක්ද, 'who,' 'what' (-animals) *f.* ;
 මොක්කුද, (*pl.*) 'who,' 'what' (-animals);
 කෝකාද, 'which' *m.* ; කෝකීද, 'which' *f.* ;
 &c. (*Vide infra* decls. 18 to 21.)

(b) මොකද, මොකක්ද, කුමක්ද, කිමෙක්ද, 'what' (*sing.*); කවරක්ද, කවරේද, කිම, කිමද, or කිමද* 'what' (*sing. & pl.*); මොනවාද, මක්කාද, 'what' (*pl.*); කෝකද, 'which' (*sing.*); &c. (*Vide infra* decls. 22 to 25.)

(c) කීයද, 'how much' (price or number); කොපමණද, කොච්චරද, කොච්චරද, 'how much' (quantity); &c. (*Vide infra* decls. 26 & 27.)

NOTE.—(1) Observe that ද in the above pronouns is merely an interrogative particle and often detached from them in composition and suffixed to some other word, generally the last, in the sentence. It does not undergo any change either in form or position when the pronouns are inflected. (*Vide infra* decls. 18 to 27.)

(2) The pronouns කවරෙක්ද, කවරක්ද, කවරහුද, කුමක්ද, කිමෙක්ද, කිමද, කවරක්ද, කවරේද, කිම, කොච්චරද, are not used colloquially.

(3) The pronouns මොකාද, මොකීද, මොකෙක්ද, මොකියෙක්ද, and මොක්කුද, are usually applied to animals and sometimes (in contempt) to inferiors, as in මේ මොකාද: චල්ලාඳ, 'What (animal) is this? A wild boar' (lit. 'the wild boar'); උම වෙහිතිවුමේ මොක්කුණ්ඩද: කුරුළු රංචුවකට, 'At what (animals) did you shoot? At a flock of birds.'

(4) *Indefinite Pronouns, අනිශ්චිත සම්බන්ධ:*—

යමෙක්, කිසිවෙක්, කවුරුවත්, 'any' (-one) *m. & f.* ;
 එකෙක්, 'one,' *m.*; එකියෙක්, 'one' *f.*; අනිකෙක්,
 'another' *m. & f.*; අනිකා (definite form), 'the other';
 සමහරෙක්, සමහරු, 'some' (*pl.*) *m. & f.*; මොකෙක්
m., මොකියෙක් *f.*, 'whoever,' 'whatever' (-animal);
 මොකෙක්වත් *m.*, මොකියෙක්වත් *f.*, 'some' or 'any'
 (-one or animal); කවීරු, 'whoever' (*sing. & pl.*);
 කවීරුත්, 'all whoever,' 'everybody'; සමක්, කිසිවක්,
 මොකක්, 'any' *n.*; මොකක්වත්, මොකවත්, මක්කාවත්,

'some' (-thing), 'any' (-thing) *n.* (මොනවාටත්, *pl.*); සමහරක්, 'some' (*pl.*) *n.*; එකක්, 'one,' *n.*; අනිකක්, 'another' *n.* (definite form අනික); මොකක්, 'what-ever'; කුමක්, කිමක්, කෝක, 'what,' 'whatever'; &c. (*Vide infra* decls. 19, 20, 22, 23, 28, & 29.)

NOTE.—(1) The pronouns කුමක් and කිමක් are not used colloquially. In classics එකක් is sometimes feminine. Notice that කිමක් cannot always be substituted for කිසිවක් or *vice versa*: *e. g.*, මම කිසිවක් නොදනිමි, 'I do not know (or recognize) any one.' So with respect to their neuter forms, as මම කිසිවක් නොදනිමි, 'I do not know anything.'

(2) The particle වත්, 'even,' affixed to some of the above pronouns tends to intensify this indefiniteness. So too the particle නමුත් (or හුමුත්) is used with මොකෙක්, මොකියෙක්, කවරු, මොක, මොකක්, මොනවා, මක්ක, and කෝක. කවරු නමුත් මෙය කරන්නට ඕනෑ = 'some one (whoever he may be) must do this'; කවරු නමුත් මේ අපරාධය කළ නැතැත්තා වගකියන්නට ඕනෑ = 'whosoever or whoever (he may be) that did this injustice must answer (or be responsible)' for it; මොකක් නමුත් දියත්, 'give (me) something (whatever it may be.)'

(3) The forms මොකා and මොකී are sometimes colloquially used for කවරු, when inferior persons or animals are spoken of.

(5) *Possessive Pronouns*, සම්බන්ධ විභක්ති සම්භාම :—

මගේ, මාගේ, 'mine'; අපේ, අපගේ, 'ours'; තොගේ, තගේ, තාගේ, 'thine,' *m. & f.*; තිගේ, තිගේ, 'thine,' *f.*; උබේ, තුබේ, 'yours' (*sing.*); උඹලාගේ, තුබලාගේ, 'yours' (*pl.*); ඔබගේ, 'yours' (*sing. & pl.*); උගේ, උඹගේ, ඔහුගේ, එයාගේ, අරයාගේ, ඔයාගේ, මෙයාගේ, 'his'; ඇගේ, ඇගේ, ඇරුගේ, අරුගේ, ඔයෑගේ, මෑගේ, 'hers'; ඔවුන්ගේ, එයාලාගේ, අරයාලාගේ, ඔයාලාගේ, මෙයාලාගේ, 'theirs,' *m.*; ඔවුන්ගේ, ඇරුලාගේ, ඔයෑලාගේ, මෑලාගේ, 'theirs,' *f.*; ඒකි, අරකේ, ඔකේ, මෙකි, මෙකේ, 'its'; ඒවායේ, අරවායේ, ඔවායේ, මේවායේ, 'theirs' *n.*; &c. (*Vide infra* declensions 1 to 17.)

NOTE.—The pronouns මාගේ, අපගේ, තගේ, තාගේ, තිගේ, තිගේ, තුබේ, තුබලාගේ, and ඔබගේ are not used colloquially.

(6) *Definitive Pronouns*, නියත සම්භාම :—

එම, 'same,' 'ditto.' This is an emphatic form of the demonstrative pronoun එ (or ඒ) and is seldom

used as a pronoun. In classics the feminine form මම sometimes occurs. The definitive idea is now commonly expressed by demonstrative pronouns with the particle ම suffixed to them, as මහුට ඒකම දීපත්, 'give the same to him.' එම is generally used as an adjective. (*Vide* § 124 b.)

(7) *Reflective Pronouns* ආත්මාවක සඵකාම :—

තමා,* 'one's self,' 'one's own,' 'self.' *Ex.* එතෙම තමාගේ අඤ්ඤාභාවය ප්‍රකාශකරයි, 'he displays his own ignorance'; තමාගේ වරද තමාට නොපෙනේ, 'one's fault is not perceptible to one's self.' In books සියමි, 'self,' is sometimes used as a reflective pronoun in such phrases as සියවිකාර, 'done by one's (or its) self,' 'self-formed'; සියඤ්ඤාතන 'cut by one's (or its) self,' 'self-cut.' The reflexive adjectives, සකීය, සම, and සිය, are also used in lieu of තම or තමාගේ,† as in සකීය (or සිය) පවුල, 'one's own family'; සිය කැමැත්තෙන්, 'by one's own wish'; සම හසතය, 'one's own hand.' It is worthy of note that in classics when the particles තෙමේ, තොමෝ, and තුමු are used as pronouns, the reflexive pronoun තමා is often used after them. In classics තමා is used even with reference to neuter objects.

Observe the force of pronouns when strengthened by suffixing the emphasising particle ම, as මමම, 'I myself'; අපිම, 'we ourselves'; භූමම, 'you yourself'; ඔහුටම, 'to himself.'

* *Cf.* the force of the emphasising particle තම in මේ ලිපුම ගෙනෙමි ඔහු තමයි, 'He brought this letter *himself*'; ඒ මම තමයි, 'It is I *myself*'; ඇ එතෙම කීවා තමයි, 'She *certainly* said so'; ඒක බොරු තමයි, 'It is untrue,' i. e., 'it is untrue *I know*.'

† තමන් මරගැනීම or සිංපණ තසා (or හානිකර) ගැනීම (lit. 'taking one's own life' = committing suicide).

(8) *Adjective Pronouns*, විශේෂණ සම්බන්ධ :—

මක්කොම, සැවොම, සැම, හැම, ඇම, සේරම or සේ රොම, සියලු, 'all,' *m. f. ඉ n.*; කිලපයක්, විකක්, මදක්, 'little'; බොහෝමයක්, හුඟක්, 'much,' 'many,' *m. f. ඉ n.*; කීපයක්, 'several' *n.*; බොහොම, 'much,' 'many,' *m. f. ඉ n.*; &c. (*Vide infra* decls. 30 to 32.)

NOTE.—The pronouns සැවොම, සැම, හැම, and ඇම are not used colloquially. හැමෝම, සැමෝම, සැමදෙනාම, හැමදෙනාම, and සියලු දෙනාම, are often used in the sense of 'all persons,' 'all' (*m. & f.*). For 'several' with reference to persons, the phrase කීපදෙනෙක්, 'several persons,' is used. Similarly the phrases කිලප (or වික) දෙනෙක්, 'a few persons,' and බොහෝ දෙනෙක්, 'many persons,' do duty for pronouns.

145. *Relative Pronouns*.—In Sinhalese there are no Relative Pronouns. Their place is supplied by changing the verbs in the relative clauses into participial adjectives qualifying the "antecedent." Thus the sentences: (1) මේ මා* දුටු මිනිසාය, 'this is the man whom I saw'; (2) මා* ලබම දුන් පොත කෝ, 'where is the book that I gave you?' (3) මා* කී දේ (or මා කීවා) කරම, 'do what I said.' Notice that the participial adjective in Sinhalese takes the same tense as the verb in the relative clause, whether it be past, present, or future.

146. *Distributive Pronouns*.—There are also no Distributive Pronouns in Sinhalese, their idea being conveyed by equivalent adjectival expressions. For instance, (1) එක එක ළමයා, 'each (lit. one one) boy'; (2) එක එක

* These are in the instrumental case. The nominative case is used colloquially. කීවා in the last sentence is a verbal noun. Verbal nouns are often so employed advantageously in expressing the relative idea. Further examples: කියන්නක්, 'what is being said'; ආවක්, 'what came' (in කටට ආවක් කිය, 'he said what came to the mouth' i. e. 'he spoke at random'; ආවෝ (= ආ අයවල් or හැටුන්ගත්තෝ, 'the persons that came'), 'those that came,' 'comers'; සෙසෝ (= සෙසු අයවල්, 'the persons that remained'), 'those that remained,' 'the rest' (*n. සෙසය*).

වචනය, 'each word.' 'In the presence of one another' and 'in the presence of each other' are generally rendered by the common phrase එකිනෙකා ඉදිරිපිටදී. 'Give each a fruit' may be rendered by එකාට (or එක්කෙනාට) ගෙඩියක් බැගින් දෙව (lit. 'to-one at-the-rate-of-a-fruit give'), where by the use of බැගින්, 'at the rate of,' එකාට (or එක්කෙනාට) has the force of 'each.' (*Vide* Idioms.)

The Pronominal Adjective 'every' may be rendered by the adjective සියලු or සෑම, 'all,' with the emphasizing particle ම affixed to the noun which it qualifies : *e.g.* 'Every man has a right to do it' = ඒක කුරීමට සියලු මිනිසුන්ටම* යුතුකමක් තිබේ (lit. 'it for-doing to-all-men a-right there-is). Such expressions as (1) 'Every man that went,' (2) 'Every thing I saw,' may be rendered either by (1) ගියහිම මිනිසා, or ගිය සියලු මිනිස්සුම; (2) මා දුටු දුටු දේ, or මා දුටු සියලු දේවල්ම. (*Vide* § 123 *b.*)

'Either' and 'neither' are usually expressed by දෙකින් එකක්, 'one of two,' and දෙකින් එකක්වත් නෑ, 'not even one of two,' respectively. 'Either' may be better rendered by කවරුන්වත් or කවරුහරි (lit. 'any whoever' *m. & f.*); කෝකවත්, කෝකත්, කෝකහරි, or කොසිඑකහරි (lit. 'any whatever' *n.*): 'neither' by the same expressions with a negative particle attached to the predicate. The sentences (1) 'Give him either of these two,' (2) 'I would do neither,' (3) 'Either of them is (*i. e.*, both are) wrong, (4) 'Neither of you were there,' may be respectively translated thus (1) මේ දෙකින් කෝකහරි දීපන්, (2) මම කෝකවත් නොකරමි, (3) ඉන් කෝකත් වැරදිසි, (4) උඹලාගෙන් කවරුන් එහි සිටියේ නෑ.

(*Vide* Chapters on Adverbs and Reduplication for the reciprocal and adverbial uses of some of the pronouns.)

* Observe that the noun in the singular in English is put in the plural in Sinhalese.

Feminine Gender.

(3) තී,* 'thou,' 'you.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. ...	තී	... තීලා or තොපි.
Acc. & Ins. ...	තී	... තීලා or තොප.
Aux. & Abl. {	තීගෙන් තීගෙන්	{ තීලාගෙන්, තොපෙන්, or තොපගෙන්.
Dat. ...	තීට or තීට	... තීලාට or තොපට.
Gen. ..	තීගේ or තීගේ	{ තීලාගේ, තොපේ, or තොපගේ.
[Loc. ...	තී කෙරෙහි	{ තීලා } කෙරෙහි.]

Common Gender.

(4) උඹ, 'you.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins. }	උඹ	... උඹලා.
Aux. & Abl.	උඹෙන් or උඹගෙන්	... උඹලාගෙන්.
Dat. ...	උඹට	... උඹලාට.
Gen. ...	උඹේ or උඹගේ	... උඹලාගේ.
[Loc. ...	උඹ කෙරෙහි	... උඹලා කෙරෙහි.]

Examples.—හුඹ, හුඹ, 'you.'

NOTE.—ඹ, 'your worship or honour,' is declined only in the singular, and like උඹ, except in the auxiliary and ablative cases, where it has but one form, namely ඹගෙන්. In classical works ඹ and its inflections are used both in the 2nd and 3rd persons, singular and plural. උඹගෙන් and උඹගේ are not much used.

(5) නමුසේ, 'your honour.'

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins. }	නමුසේ	{ නමුසේලා.
Aux. & Abl.	නමුසේගෙන්	... නමුසේලාගෙන්.
Dat. ...	නමුසේට	... නමුසේලාට.
Gen. ...	නමුසේගේ	... නමුසේලාගේ.
[Loc. ...	නමුසේ කෙරෙහි	... නමුසේලා කෙරෙහි.]

* Not used colloquially.

Examples.—**ඔබ්බන්තයේ**, **ඔබ්බන්තයේ**, 'your worship or honour'; **උබයේ**, 'you' (disrespectful); **ඔයා** or **ඔයායා**, 'you' (respectful). (*Vide* § 149.)

NOTE.—**ඔබ්බේ** may be a contraction of **ඔබ්බන්තයේ** through the older form **ඔබ්බන්තයේ** (still used in Kandyan districts), although according to the present usage it is a less respectful form. **ඔබ්බන්තයේ** is more respectful than **ඔබ්බන්තයේ**. (*Vide* § 149.)

THIRD PERSON.

Masculine Gender.

(6) **ඒ**, **උ**, **එයා**, 'he' (= *Lat.* 'is').

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ඒ or ඔේ} \\ \text{උ} \\ \text{එයා} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \dots \text{ඔහු, ඔව්හු, or එව්හු.*} \\ \dots \text{උලා.} \\ \dots \text{එයාලා.} \end{array} \right.$
Acc. & Ins.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ඔහු or උහු*} \\ \text{උ} \\ \text{එයා} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \dots \text{ඔවුන් or එවුන්.*} \\ \dots \text{උන් or උලා.} \\ \dots \text{එයාලා.} \end{array} \right.$
Aux. & Abl.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ඔහුගෙන්} \\ \text{උහුගෙන්*} \\ \text{උගෙන්} \\ \text{එයාගෙන්} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ඔවුන්ගෙන් or} \\ \text{එවුන්ගෙන්.*} \\ \text{උන්ගෙන් or} \\ \text{උලාගෙන්.} \\ \dots \text{එයාලාගෙන්.} \end{array} \right.$
Dat.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ඔහුට} \\ \text{ඔහට*} \\ \text{උහුට*} \\ \text{උට} \\ \text{එයාට} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ඔවුන්ට or එවුන්ට.*} \\ \dots \text{උන්ට or උලාට.} \\ \dots \text{එයාලාට.} \end{array} \right.$
Gen.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ඔහුගේ} \\ \text{උහුගේ*} \\ \text{උගේ} \\ \text{එයාගේ} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ඔවුන්ගේ or එවුන්ගේ.*} \\ \text{උන්ගේ or උලාගේ.} \\ \dots \text{එයාලාගේ.} \end{array} \right.$
[Loc.]	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ඔහු} \\ \text{උහු*} \\ \text{උ} \\ \text{එයා} \end{array} \right. \left\{ \begin{array}{l} \text{කෙරෙහි} \\ \text{එවුන්*} \\ \text{උන්} \\ \text{උලා} \end{array} \right. \left\{ \begin{array}{l} \text{එවුන්*} \\ \text{උන්} \\ \text{උලා} \end{array} \right. \left\{ \begin{array}{l} \text{කෙරෙහි.*} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{එයාලා} \end{array} \right.$

* An old form. **එවුන්**, **එවුන්ගෙන්**, and the other inflections of **එව්හු** are still in use in some parts of the Island, but are considered less respectful than **ඔව්හු**, **ඔවුන්**, &c. Note that **එවුන්**, a combination of **එ** + **උන්** found sometimes in classics as a participial adjective in the sense of **ඒ උන්හැවු**, 'who sat,' is distinct.

NOTE.—(1) ඒ and හේ are generally used in the nominative with the suffix කෙම or කෙමේ, as ඒ කෙම or එ කෙම, හේ කෙම or හෙ කෙම, ඒ කෙමේ, &c. Some other pronouns are also so used, as මේ කෙම or මෙ කෙම, ඇ කෙමේ or ඔ කෙමේ, මෑ කෙමේ or මෝ කෙමේ; මේ කෙමේ, ඇ කෙම or ඔකෙම, &c. Observe that the short forms එ, හෙ, and මෙ are also used.

(2) In colloquial language, ඔහු and ඔවුන් (forms of the accusative case), are commonly and erroneously used in the nominative case. Observe that ඔහු, ඔවුන්, එවිහු, and their cognate inflections are epicene plural. Note the other similar pronouns. In classics ඌ is sometimes used in the common gender. It is less respectful than the other words.

(3) The bases ඒ, අර, ඔය, and මේ, which are common to the three genders, are often used subjectively thus: ඒ මගේ පුත්‍රයා, 'that (man) is my son'; ඒ කාගේ ගැහැණිය, 'whose wife is that (woman)?' ඒ උණි හොඳපිය, 'it is your hat'; &c.

Notice also that in classics pronouns applied to animate nouns are often used for the inanimate.

(7) අර, 'he' (= *Lat.* 'ille').

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	{ අරයා අරු	... අරයාලා. ... අරුලා.
Acc. & Ins.	{ අරයා අරු	... අරයාලා. ... අරුලා or අරුන්.
Aux. & Abl.	{ අරයාගෙන් අරුගෙන්	... අරයාලාගෙන්. { අරුලාගෙන් or අරුන්ගෙන්.
Dat.	{ අරයාට අරුට	... අරයාලාට. { අරුලාට or අරුන්ට.
Gen.	{ අරයාගේ අරුගේ	... අරයාලාගේ. { අරුලාගේ or අරුන්ගේ.
[Loc.]	{ අරයා කෙරෙහි අරු "	... අරයාලා } { අරුලා } කෙරෙහි. { අරුන් }

NOTE.—Observe that අරු is contracted from අර + ඌ and is less respectful in modern usage than the form අරයා. (*Vide* § 149.)

Feminine Gender.(11) ඇ, 'she' (*Lat.* 'ea'). (*Vide* next Decl.)

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... ඇ or මි*	... මවු or මවු.
Acc. & Ins.	... ඇ or ඇය	... මවුන්.
Aux. & Abl.	... ඇගෙන් or ඇගෙන් ..	මවුන්ගෙන්.
Dat.	... ඇට	... මවුන්ට.
Gen.	... ඇගේ or ඇගේ	... මවුන්ගේ.
[Loc.	... ඇ කෙරෙහි	... මවුන් කෙරෙහි.]

Example.—මි, 'she' (feminine of මි). : [Nom. මි or මි (sing.); මවු or මවු (pl.)].

NOTE.—The plural is also formed with ලා, as ඇලා, ඇලාගෙන්; මවුලා, මවුලාගෙන්, &c. The form මවුන්ට is sometimes used in classics for the masculine. (*Cf.* the form මිට.)

(12) ඒකි, 'she' (= *Lat.* 'ea').

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins.	... ඒකි	... ඒකිලා.
Aux. & Abl.	... ඒකිගෙන්	... ඒකිලාගෙන්.
Dat.	... ඒකිට	... ඒකිලාට.
Gen.	... ඒකිගේ	... ඒකිලාගේ.
[Loc.	... ඒකි කෙරෙහි...	ඒකිලා කෙරෙහි.]

Examples.—අරකි, මිකි, මෙකි. (*Vide* next Decl.)

NOTE.—The 2nd forms of the oblique cases, plural, proper to Decl. 8, are also used for this declension.

(13) ඇය or අය, 'she' (*Lat.* 'illa').

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins. }	ඇය or අය	... ඇයලා or අයලා.
Aux. & Abl. {	ඇයගෙන් අයගෙන්	{ ඇයලාගෙන් or අයලාගෙන්.
Dat.	... ඇයට or අයට...	ඇයලාට or අයලාට.
Gen.	{ ඇයගේ අයගේ }	{ ඇයලාගේ or අයලාගේ.
[Loc.	{ ඇය } කෙරෙහි	{ ඇයලා } කෙරෙහි.]

* In classics sometimes මි.

Examples.

මයා, 'she' (feminine of මය) is declined like ඇ. In the plural it takes only the forms with ලා, as මයාලා, මයාලානෝ, &c. (*Vide* foot-note ° on p. 155.)

The honorific forms උත්තාමෝ, උත්තාමනෝ, උත්තමනෝ, අරුත්තාමෝ, උත්තාමෝ, &c., are declined like තමුමෝ. (*Decl.* 5.)

Neuter Gender.

(14) ඒ* or ඒක, 'it' (*Lat.* 'id'). (*Vide* No. 6.)

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. & Acc. ...	එය or ඒක†	... ඒවා.
Aux. & Abl. ...	එයින්, ඉන්, or ඒකින්	{ ඒවායින්, එයින්, or ඉන්.
Dat. ...	එයට, ඊට, or ඒකට	... ඒවාට.
Loc. & Gen. ...	එහි or ඒකේ‡	... ඒවායේ.

NOTE.—The form එයේ (loc. & gen. *sing.*) is often used colloquially. Observe its adverbial force in the sentence උම එයේදී ගියාද, 'did you go *there*' (to-that-place)? The forms එයින් and ඉන් are also used in the masculine and feminine genders. These remarks equally apply to the Loc., Gen., and Abl. forms of අර, මය, and මේ. (*Vide Decl.* 24.)

(15) අර or අරක, 'it' (= *Lat* 'illud'). (*Vide* No. 7.)

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. & Acc. ...	අර or අරක	... අරවා.
Aux. & Abl. ...	අරින් or අරකින්	... අරවායින් or අරින්.
Dat. ...	අරට or අරකට	... අරවාට.
Loc. & Gen. ...	අරෙයේ or අරකේ	... අරවායේ.

(*Vide* note to Decl. 14.)

* In classics sometimes යෝ or යො.

† ඒ (or එ) + එක = ඒක.

‡ In old classics the Locative is often ඊ.

§ එකට is also used. Similarly අරෙහාට, මහාට and මෙහාට. Sometimes යො is substituted for යා in these forms.

(16) **මය** or **මික**, 'it' (= *Lat.* 'istud'). (*Vide* No. 9.)

Singular.

Plural.

Nom. & Acc. ...	මය or මික	...	මිවා.
Aux. & Abl. ...	මයින් or මිකින්	...	මිවායින් or මයින්.
Dat. ...	මයට or මිකට	...	මිවාට.
Loc. & Gen. ...	මයේ or මිකේ	...	මිවායේ.

(*Vide* note to decl. 14.)

(17) **මේ*** or **මේක**, 'it' (= *Lat.* 'hoc'). (*Vide* No. 10.)

Singular.

Plural.

Nom. & Acc. ...	මෙය or මේක	...	මේවා.
-----------------	------------	-----	-------

The rest are like those of Declension 14.

(*Vide* note to Decl. 14.)

Masculine and Feminine.

(18) **කවිද**, 'who?'

Sing. & Pl.

Plural.

Nom. ...	කවිද	{	කවිරුද, කවරහුද, or කවරේද.
Acc. ...	කවිද or කාද	...	කවිරුන්ද.
Ins. ...	කාද	...	කවිරුන්ද.
Aux. & Abl. ...	කාගෙන්ද	...	කවිරුන්ගෙන්ද.
Dat. ...	කාටද†	...	කවිරුන්ටද.
Gen. ...	කාගේද	...	කවිරුන්ගේද.
[Loc. ...	කා කෙරෙහිද	...	කවිරුන් කෙරෙහිද.]

NOTE.—*Vide* foot-note † on page 155 and Decl. 29.

(19) **කවරෙක්ද**, 'who?'

Singular.

Plural.

Nom. ...	කවරෙක්ද.	} (The same as the plural of කවිද. <i>Vide</i> Decl. 18.)
Acc. & Ins. ...	කවරෙක්ද or කවරෙකුද.	
Aux. & Abl. ...	කවරෙකුගෙන්ද.	
Dat. ...	කවරෙකුටද.	
Gen. ...	කවරෙකුගේද.	
[Loc. ...	කවරෙකු කෙරෙහිද.]	

* In classics the dative is sometimes මේට.

† In classics sometimes කාටද, කතටද.

Examples.

කවරක්ද, මොකක්ද, මොකියෙක්ද, යමක්, කිසිවෙක්, එකක්, එකියෙක්, අනිකක්, සමහරෙක්, මොඟක්, මොකියෙක්, මොකෙක්වත්, මොකියෙක්වත්. (*Vide* Decls. 22 & 23.)

NOTE.—Of these examples only කවරක්ද is fully declined like the above. මොකක්ද, මොකියෙක්ද, and the last four examples are declined in the plural like the next declension. The rest are declined only in the singular.

(20) මොකාද, 'who,' 'what' (-animal)?

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... මොකාද	... මොක්කුද.
Acc. & Ins.	... මොකාද	{ මොක්කුන්ද or මොකුන්ද.
Aux. & Abl.	... මොකාගෙන්ද	{ මොක්කුන්ගෙන්ද or මොකුන්ගෙන්ද.
Dat.	... මොකාටද	{ මොක්කුන්ටද or මොකුන්ටද.
Gen.	... මොකාගේද	{ මොක්කුන්ගේද or මොකුන්ගේද.
[Loc.	... මොකාකෙරෙහිද	{ මොක්කුන් or මොකුන් කෙරෙහිද.]

Examples.—මොකීද (the plural is sometimes formed with ලා as that of කෝකීද—Decl. 21); අනිකා (declined only in the singular).

(21) කෝකාද, 'who,' 'which' (-animal)?

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom., Acc., & Ins.	{ කෝකාද	... කෝකලාද.
Aux. & Abl.	... කෝකාගෙන්ද	... කෝකලාගෙන්ද.
Dat.	... කෝකාටද	... කෝකලාටද.
Gen.	... කෝකාගේද	... කෝකලාගේද.
[Loc.	... කෝකා කෙරෙහිද...	කෝකලා කෙරෙහිද.]

NOTE.—කෝකාද, though masculine, is sometimes used in the feminine gender. The proper feminine form, කෝකීද, is declined similarly. The fuller forms කොසිඵකාද *m.*, කොසිඵකීද *f. (sing.)*; කොසිඵකලාද *m.*, කොසිඵකීලාද *f. (pl.)*, &c., are now as (if not more) commonly used. (*Vide* Decls. 25 & 31.)

Neuter Gender.

(22) මොකද, 'what?'

*Singular.**Plural.*

Nom. & Acc. ...	මොකද	...	මොනවාද or මක්කාද.
Aux. & Abl. ...	මොකින්ද	{	මොනවාසින්ද or මක්කාසින්ද.
Dat. ...	මොකටද	...	මොනවාටද or මක්කාටද.
Loc. & Gen. ...	මොකේද	...	මොනවායේද or මක්කායේද.

Examples.—මොකවත්, මොකත්වත්.

NOTE.—මොකත්වත් is declined in the singular like මොකක්ද, වත් being treated like ද.—Decl. 23.

(23) මොකක්ද, 'what?'

*Singular.**Plural.*

Nom. & Acc. ...	මොකක්ද.	{	(The same as the previous declension.)
Aux. & Abl. ...	මොකකින්ද.		
Dat. ...	මොකකටද.		
Loc. & Gen. ...	මොකකද.		

Examples.

කුමක්ද, කිමෙක්ද, කවරක්ද, අනිකත්, කිසිවත්, සමහරත්, එකත්, මොකත්, කුමත්, කිමෙත්, සැලසත්, විකත්, මදත්, හුඟත්, කීපයත්, බොහොමයත්.

NOTE.—මොකක් is declined in the plural like මොකද, as මොනවා, මක්කා, මොනවාසින්, මක්කාසින්, &c. The rest are declined only in the singular. Plural of මොකක් serves for the plural of කුමත් and කිමෙත්.

(24) කිමද, කිමද, 'what?'

Singular and Plural.

Nom. & Acc. ...	කිමද, කිමද.
Aux. & Abl. ...	කොසින්ද.
Dat. ...	කිමටද or කුමටද.*
Loc. & Gen. ...	කොසිද or කොයේද.

NOTE.—කොසිද and කොයේද [lit. 'in or of what (-place)'] = 'where,' as in මගේ පොත කොයේද, 'where is my book?' උම් කොසි ගියාද, 'where did you go?' (Vide Decl. 14.)

* This form is more commonly used.

(25) කෝකද, 'which' (-thing)?

*Singular.**Plural.*

Nom. & Acc. ... කෝකද ... කෝවාද.

Aux. & Abl. ... කෝකිත්තද ... කෝවාසිත්තද.

Dat. ... කෝකටද ... කෝවාටද.

Loc. & Gen. ... කෝකේද ... කෝවායේද.

NOTE.—The fuller forms කොසිඵකද, කොසි ඵවාද, &c., are now as (if not more) commonly used. (*Vide* note to Decl. 21.)

(26) කීයද, 'how much?'

Nom. & Acc. ... කීයද.

Aux. & Abl. ... කීයෙත්තද.

Dat. ... කීයටද.

Loc. & Gen. ... කීයේද.

(27) කොපමණද, 'how much?'

Nom. & Acc. ... කොපමණද.

Aux. & Abl. ... කොපමණිත්තද.

Dat. ... කොපමණටද.

Loc. & Gen. ... කොපමණේද.

Examples.—කොච්චරද, කොච්චරද.

Common Gender.

(28) සමහරද, 'some.'

Plural.

Nom. ... සමහරද.

Acc. & Ins. ... සමහරුන්.

Aux. & Abl. ... සමහරුන්ගෙන්.

Dat. ... සමහරුන්ට.

Gen. ... සමහරුන්ගේ.

[Loc. ... සමහරුන් කෙරෙහි.]

(Vide Decl. 19.)

(29) කවිරු, 'whoever.'

	<i>Sing. & Pl.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... කවිරු	... කවිරු.
Acc. & Ins.	... කවිරු	... කවිරුන්.
Aux. & Abl.	... කාගෙන්	... කවිරුන්ගෙන්.
Dat.	... කාට	... කවිරුණ්ට.
Gen.	... කාගේ	... කවිරුන්ගේ.
[Loc.]	... කා කෙරෙහි.	... කවිරුන් කෙරෙහි.]

Examples.—කවිරුත්, කවිරුවත්.

NOTE.—In declension the endings *ත්* and *වත්* are treated like *ද* in interrogative pronouns. But in the case of *කවිරුත්*, the vowel *උ* is inserted between the final *ත්* of the inflection and *ත්*, as in *කාගෙනුත්*, *කවිරුනුත්*, *කවිරුන්ගෙනුත්*.

Masculine, Feminine, and Neuter.

(30) ඔක්කොම, 'all.'

Nom., Acc., & Ins.	... ඔක්කොම.
Aux. & Abl.	... ඔක්කොගෙන්ම.*
Dat.	... ඔක්කොටම.*
Gen.	{ ඔක්කොගේම (<i>m. & f.</i>); ඔක්කොමවල (<i>n.</i>).
Loc.	{ [ඔක්කොම කෙරෙහි]; ඔක්කොමවල (<i>n.</i>).

Examples.—කැවොම, සේරම, සේරෙම.

NOTE.—*ඔක්කොගේම* is also used for the neuter in both genitive and locative cases. The other words are also similarly used.

(31) හැම, 'all.'

Nom., Acc., & Ins.	... හැම or හැමෝ.
Aux. & Abl.	{ හැමගෙන් (<i>m. & f.</i>), හැම(or මො)වා සිත් (<i>n.</i>).
Dat.	... හැමට (or හැමෝට).
Gen.	{ හැමගේ (<i>m. & f.</i>); හැම(or මො)වා සේ (<i>n.</i>).
Loc.	{ [හැම කෙරෙහි (<i>m. & f.</i>)] ; හැම(or මො)වාසේ (<i>n.</i>).

Examples.—ඇම, සැම.

* Sometimes *ඔක්කොමවලින්*, *ඔක්කොමවලට*, in the neuter.

NOTE.—The expressions *කැමළුවාසිත්*, *කැමළුවාට*, *කැමළුවාගේ* are often used to do duty for the oblique neuter forms of *කැම*. The emphasising particle *ම* is often used with *කැම* and *කැම*, as *කැමෝම*; *කැමෝගෙන්ම* or *කැමගෙන්ම*, *කැමො* (or *ම*) *වාසිත්ම* *n.*; *කැමෝටම* or *කැමටම*; *කැමෝගේම* or *කැමගේම*, *කැමෝවටම* *n.*; *කැමෝම කෙරෙහි*, *කැමෝවටම* *n.* (*Vide* Decl. 30.)

(32) *සියලු*, 'all.'

	<i>Masc. & Fem.</i>	<i>Neuter.</i>
Nom.	...සියල්ලෝ.	
Acc. & Ins.	{ සියල්ලුන් or සියල්ලන්.	
Aux. & Abl.	{ සියල්ලුන්ගෙන් or සියල්ලන්ගෙන්.	Nom. & Acc. සියල්ල. Aux. & Abl. සියල්ලෙන්.
Dat.	{ සියල්ලුන්ට or සියල්ලන්ට.	Dat. ... සියල්ලට.
Gen.	{ සියල්ලුන්ගේ or සියල්ලන්ගේ.	Loc. & Gen. { සියල්ලෙහි or සියල්ලේ.
[Loc.	{ සියල්ලුන් or සියල්ලන් කෙරෙහි.]	

NOTE.—*කවරේද*, *කිම*, *බොහෝම* do not properly admit of inflections and are generally used in the nominative and accusative only.

(33) *තම*, 'self,' &c.

	<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	... තමා	... තමන් (Irregular.)
Acc. & Ins.	... තමා	... තමන්.
Aux. & Abl.	... තමාගෙන්	... තමන්ගෙන්.
Dat.	... තමාට	... තමන්ට.
Gen.	... තමාගේ	... තමන්ගේ.
[Loc.	... තමා කෙරෙහි	... තමන් කෙරෙහි.]

NOTE.—The singular inflections are also used for the plural and *vice versd.* Plural of *තම*, 'you,' which is declined in the singular like the above, is formed with *ලා*, as *තමාලා*, *තමාලාගෙන්*, &c.

[Pronouns not noticed above may be declined with the help of the foregoing examples.]

148. It will be seen from the above that the bases of some pronouns are very irregular or imperfect. In some instances the plural forms are not formed from the given bases. Bases of pronouns, as with nouns, are sometimes used in classics in nearly all the cases without the addition of any suffixes. (*Vide* § 91.)

APPLICATION OF PRONOUNS.

149. There are in Sinhalese different forms of Personal and Demonstrative Pronouns, conveying different grades of respect. These will be noticed below in ascending order of the respect each implies.

Second Person.

- (1) For inferiors or "low caste" people :—

තෝ, තී, උමහේ, තමා.

NOTE.—In classical works තෝ and තී are found in use for equals and people of rank. Their plural forms have often been used for kings, ministers, and other high personages. තෝ sometimes expresses familiarity and endearment. උමහේ and තමා are often used by high officials to people of lower classes. This තමා, though declined like the reflective pronoun තමා, is quite distinct in usage. (*Vide* Decl. 33.)

- (2) For equals or middle-class persons :—

උඔ, භූඔ, භූඔ, ඔහා or ඔහො, තමුසේ.

NOTE.—භූඔ and භූඔ are sometimes applied in classics to persons of rank.

- (3) For superiors and people of rank (terms of the highest respect) :—

තමුත්තැහේ, තමුත්තැත්තේ or තමුත්තැත්තේ,
භූඔත්තැත්තේ, භූඔත්තැත්තේ, ඔබ, ඔබත්තැත්තේ.

Third Person.

- (1) For inferiors or "low-caste" people :—

උ, ඇ, අරු, අරු or ඇරු, මු, මෑ, ඒකා, ඒකී,
අරකා, අරකී, ඔකා, ඔකී, ඔෙකා, ඔෙකී.

NOTE.—උ, අ, ම, and ම, are sometimes used in classical writings for equals or middle-class people.

(2) For equals or middle-class people:—

මු, ම, එයා, එය, අරයා, අරය, මයා, මය, මොහු,
මෝ, මෙයා, මෙය, එහා, මහා, මෙහා, උන්ද,
අරුන්ද, මුන්ද, තමන්ද.

NOTE.—In books තමන්ද, උන්ද, අරුන්ද, and මුන්ද, are used also to denote respect, while the last three words are used colloquially to express familiarity or endearment. The above pronouns ending in ද are declined like ඇඳ.

(3) For superiors and people of rank (terms of the highest respect):—

උන්නතේ,* අරුන්නතේ, මුන්නතේ, උන්
වහන්සේ or උන්නන්සේ,* අරුන්නන්සේ or
අරුන්නන්සේ, මුන්නන්සේ or මුන්නන්සේ,
තමන්වහන්සේ, තමන්වහන්සේ, ඔබ, ඔබවහන්
සේ.

HONORIFICS.

150. These are suffixed to nouns and pronouns to indicate respect. Some of them, as න්ද, අන්ද, උන්ද, උන්නතේ, උන්නන්සේ or උන්නන්සේ, වහන්සේ, වහන්ද, occur with the above-mentioned pronouns. A few others are අන (in පියාන, 'father'); අනු (in පුතනු, 'son'); අනි (in දුවනි, 'daughter'); අණ්ඩි (in අම්මණ්ඩි = 'mother'; අස්සණ්ඩි = 'elder brother'); පල, sometimes පොල (in නිලමෙලා දෙපල, 'the two chiefs'; පණ්ඩිතවරුන් කීපපලන්, 'several pandits'); කව්ව (in රජ දෙකව්ව, 'the two kings');

* Sometimes මුන්නතේ, මුන්නන්සේ, respectively.

තැන (in උපාසකතැන, 'lay devotee'); තැන් (or තැනන්) වහන්සේ (in නඩුකාරතැන් වහන්සේ, 'his honour the judge'); එතනි or තනි (in ලමාඑතනි or ලමාතනි, 'lady'). වහන්සේ, &c., are affixed even to names of inanimate objects, as පොත්වහන්සේ, ධාතුන්තැන්සේ, බෝධිත්තැන්සේ. (*Vide* § 95.)

NOTE.—කවිව්‍රව is not much used now. වහන්සේ, වහන්ද, and තැන (sometimes තෙන; *pl.* තැන් or තැනලා) are sometimes used in books as nouns or semi-pronouns. උන් තැන්සේ (= his or her honour), පැමිණිතැන or පැමිණි තැනත්වහන්සේ, and පැමිණිඋන්තැන්සේ (= his, her, or your honour), are so used colloquially. In books තැන is sometimes a high honorific. Both පල and තැන literally mean 'place.' (*Vide* § 137.) Affixes such as රුල, රුලහාමි, මහත්මයා, තෙර, &c., express respect: *e. g.*, වෛද්‍යරුල (lit. 'chief doctor'), 'Mr. doctor'; මුහන්දිරම් රුලහාමි, 'his honour the Muhandiram'; ලියනමහාත්මයා (or මහතා), 'Mr. clerk'; මහාතම තෙර (තෙරභූ, තෙරඡ්‍යුවෝ, or තෙරුන්වහන්සේ*), 'the venerable (Buddhist priest) Mahánāma'; පත්තිනිහාමි,† applied to priests of goddess Pattini. Notice the aggregation of honorifics in the expression මුදියන්සේ‡ රුලහාමිත්තැන්සේ, often applied to a Mudaliyār.

(For honorific endings of Verbs *vide* next chapter.)

* Or ඥාචරි, ඥාචරිභූ, ඥාචරියෝ, ඥාචරියත්වහන්සේ. When they are applied to a respected elderly priest, මහ or මහා, 'great,' and පාද, 'foot,' are sometimes added, as in ශ්‍රී රුහුල මහාඥාචරි (or මහතෙර, &c.), ශ්‍රී රුහුල මහාඥාචරි පාදසත්වහන්සේ.

† හාමි = සාමි, 'lord.' It is generally suffixed to names of women of some respectability, and men of the gold and silver smith caste. හාමියෝ is confined to women of respectable families. භෝයා and භෝයාමහත්මයා are sometimes substituted for හාමි and හාමියෝ, respectively. හාමි, හාමියෝ, වලච්චේවහන්සේ (or ඥෝ) or ලමාතනි are confined to the low-country rather, their corresponding Kandyan terms being nearly එතනා, මැනියෝ, කුමාරිහාමි respectively.

‡ This and උන්තැන්සේ, 'Buddhist priest' do not admit of being used without their honorific. The form මුදලි is however used for මුදියන්සේ.

VERB.

Kiriya or Kriyá.

151. කිරිය or ක්‍රියා,* verb, is that which expresses some state or action affecting some person or thing.

152. That which is spoken of is called කතු or කඩී, the subject of the verb, and that to which something is done is called කම් or කම්, the object of the verb.

153. Verbs are divided into two general classes :—

- (1) සකම් කිරිය or සකම්ක ක්‍රියා, Transitive verb.
- (2) අකම් කිරිය or අකම්ක ක්‍රියා, Intransitive verb.

(1) *Sakam kiriya* or *Sakarmaka kriyá*, transitive verb, denotes an action passing from the doer to an object, as කඩයි and කැපීම් in the sentences එතෙම ගල් කඩයි, ‘he breaks stone’ (he stone breaks); මම ගසක් කැපීම්, ‘I cut a tree’ (I a-tree cut).

(2) *Akam kiriya* or *Akarmaka kriyá*, intransitive verb, expresses a state or condition, or an action or feeling that does not pass over to an object, as අඩයි, පෙරළිනෝ, and සිටියෙම් in the sentences ළමයා අඩයි, ‘the boy cries’; උරෝ බිම පෙරළිනෝ, ‘pigs rolled on the ground’; මම මෙහි සිටියෙම්, ‘I was (or stood) here.’

154. Some transitive verbs are used as if intransitive.

Ex. මම නුබ ගැණ කථාකෙළෙම්, ‘I spoke about you’; වෙළඳ කා ඩි ඇඳගෙණ යන්ට නින්මුණේය, ‘the-merchant ate his meal, dressed himself and started’ (the merchant having-eaten, having-drunk, having-dressed, for-going started): here කථාකෙළෙම්, කා, ඩි, and ඇඳගෙණ are used intransitively. But in the sentences මම වචනයක් කථාකෙළෙම්, ‘I spoke a word’; වෙළඳ බත් කා කිරි ඩි යෝමණක් ඇඳගෙණ යන්ට පිටත්විය, ‘the merchant ate

* Also called ආවසාක. The word පද is often added to these terms (as with other parts of speech), thus කිරියපද. (*Vide* §§ 73 & 91.)

rice, drank milk, put on a sóman* cloth and started' (the -merchant rice having-eaten, milk having-drunk, a-sóman having-put-on, for-going started), the verbs are transitive and they govern the nouns, වචනයක්, බත්, කිරි, and සෝමණක් in the accusative case.

Observe that all intransitive verbs when changed into the causal form become transitive.

Inflection of Verbs.

155. Verbs are inflected for—

- (1) සාධන or කාරක, 'Voice.'
- (2) චිද් or චිධි, 'Mood.'
- (3) කල් or කාල, 'Tense.'
- (4) බස or වචන, 'Number.'
- (5) පුරුෂ or කාරක, 'Person.'

Conjugation of Verbs is called ක්‍රියා වරතැහිල්ල.

VOICE.

Sádhana or Káraka.

156. There are two voices :—

- (1) ක්‍රියා සාධන (or කාරක), Active Voice.
- (2) කම් සාධන (or කාරක), Passive Voice.

(1) *Kartṛi sádhana* (or *káraka*), active voice, denotes that the subject of the verb does some act, as in ලමයා පොතක් කියවයි, 'the boy reads a book'; වඩුවා ඇඳක් සැදුවේය, 'the carpenter made a bed'; here the verbs කියවයි and සැදුවේ are in the active voice.

Observe that all intransitive verbs are in the active voice, and are conjugated like transitive verbs in that voice.

* A coloured cloth worn by Sinhalese men, as කම්බි by women.

(2) *Karma sādhana* (or *kāraka*), passive voice, denotes that the subject of the verb is acted upon, as in ලමයා විසින් පොතක් කියවනු ලැබේ, 'a book is read by the boy'; චිත්‍රවා විසින් ඇඳක් සාදනලදී, 'a bed was made by the carpenter'; here කියවනුලැබේ and සාදනලදී stand as passive forms of කියවයි and සාදයි.

157. It is important to observe in this connection that, when the passive signification is required to be expressed in Sinhalese, the different parts of the verb ලබ, 'to obtain,' are suffixed to the gerundial form in නු,* as ගසනු ලබයි, 'he is beaten'; උවටනු ලදිමි, 'I was cheated'; දෙනු ලබන්නේ, 'it will be given.' Strictly these are not actual passive forms, for ගසනු, උවටනු, and දෙනු in the above sentences are really gerunds in the accusative case, governed by ලබයි, ලදිමි, and ලබන්නේ, inflections of the transitive verb ලබ, 'to obtain,' 'get'; but they pass for passive forms, as they serve the purpose. The forms ලැබෙමි, ලැබේ, ලැබෙන්නේ, &c., are sometimes used especially in classics, in preference to ලබමි, ලබයි, ලබන්නේ, &c., though they are in form identical with the involitive forms of the latter.

158. In modern literature the passive idea is also expressed by suffixing the inflections of යෙදූ†, the involitive of යොද, 'to join,' to the dative form of the gerund ending in නු, as ඔහුට තලුණ්ට යෙදුනා, 'he was beaten'; ඔහු එල්ලාදමණ්ට යෙදෙනවා ඇති, 'he will be hanged.' In colloquial language the active voice is nearly always used in preference to the passive, thus: 'my book was stolen by him' = ඔහු මගේ පොත තොරකම්කලා, 'he

* In the past tense the gerundial form ending in න is used before the past tense of ලබ formed with the letter ද, as සාදනලදී, කියවන ලදී. In classics නු is sometimes changed into නා.

† Observe that යෙදෙයි or යෙදේ is sometimes used in classics to express fitness or propriety.

stole my book.' (*Vide* note on p. 194.) Involitive forms of active verbs are sometimes employed where the passive voice is used in English, as අරගේ ඇස්කිසියක් පිට විකුණුවා, 'that house was sold under a writ.' Some intransitive verbs are also similarly used. (*Vide* Idioms and § 159.)

NOTE.—The inflections of කෑ, 'to eat,' are sometimes used with gerunds ending in මි to convey the sense of the passive, as in ලමයා කෑම මෑවා, 'the boy was flogged' (the-boy beating ate). This usage is common in colloquial language. (*Vide* chapter on Idioms for other usages of this kind.)

159. Such words as ගැසුනේ, 'it (was) struck'; කෑවුනේ, 'it (was) eaten'; කෙරුණු, 'it (was) committed,' were used in olden times for the proper passive forms;* but in modern Sinhalese they are used as pure involitives, conveying no passive idea, as in මා අතින්ද පාරක් ගැසුනේය, 'I also (involuntarily) struck a blow' (by-my-hand also a-blow was-involuntarily-struck); මට විස කෑවුනේය, 'I (involuntarily) ate poison' (to-me poison was-involuntarily-eaten); මා අතින් වැරද්දක් කෙරුණු, 'I (involuntarily) committed a mistake' (at-my-hands a-mistake was-involuntarily-committed). These involitives form a separate class of verbs, and their conjugation differs from that of other verbs. (*Vide* §§ 188 & 189.)

160. Reflective and reciprocal verbs are formed by suffixing the inflections of the verb ගනු, 'to take,' to the past participial forms of other verbs. Reciprocal verbs are used with great advantage in Sinhalese and do not as in English require reflective, or indefinite and distributive pronouns to complete their sense. *Ex.* තුමා ප්‍රශංසා කරගන්නෙහිය, 'you praise yourself'; ගෙනම පිහියෙකින් ඇණගනී, 'he stabbed himself with a knife'; ඔවුහු පොදු වලින් ගහගත්තු, 'they were beating (or beat) one another with sticks'; වැඩකරුවෝ බැණගත්තෝ, 'the servants were abusing (or abused) one another'; අපි ඒගැනු කථාකර

* Cf. දිනෙ, 'was given,' in the inscription cited on page 4.

ගත්තෙමු, 'we will converse about it' (or 'we will talk among ourselves about it'). Observe the force of the inflection of ගත්ත, in such a sentence as අපි පොල් කඩා ගතිමු*, 'we plucked cocoanuts' (for ourselves), lit. 'we having plucked cocoanuts took (them)'. [Vide § 199.]

MOOD.

Kriyá Vidhi.

161. There are four moods† :—

- (1) තෙකල් කිරිය or ග්‍රෙකාලික ක්‍රියා‡, Indicative Mood.
- (2) ආසි කිරිය or ආශිෂාද ක්‍රියා, Optative Mood.§
- (3) විද් කිරිය or විධි ක්‍රියා, Imperative Mood.
- (4) අසඹගම් කිරිය or අසම්භාවනීය ක්‍රියා, Conditional Mood.

(For පියද කිරිය or ප්‍රයෝජන ක්‍රියා, Causal Verb, vide § 169.)

THE INDICATIVE MOOD.

Tekal kiriya or Traikálíka kriyá.

162. තෙකල් කිරිය or ග්‍රෙකාලික ක්‍රියා, indicative mood, simply declares a fact or asks a question, as ගියෙමි, කරමි, and කීවෙහි, in the sentences මම ගමට ගියෙමි, 'I went to the (i.e. my) village'; මම ඊට කුමක් කරමද, 'what shall I do about it or that?' (I for-it or that what do); නුබ එසේ කීවෙහිද, 'did you say so?'

* Colloquially අපි පොල් කඩා ගත්තා (or කඩාලා ගත්තා).

† කිරිය or ක්‍රියා in the following terms = "mood" in English.

‡ Literally 'verbs expressing the three tenses.'

§ The exact rendering of *A'si kiriya* (or *A'sirvāda kriyá*) would be "Benedictive Mood." But the term is not comprehensive enough, since it applies only to a good wish or blessing. The Sinhalese term, however, applies to verbs expressing curse as well as blessing. "Optative Mood" is, therefore, more applicable. The Sinhalese might be properly rendered by පැතුම් කිරිය or ප්‍රාථිකා ක්‍රියා.

Observe that in interrogative sentences, ද is generally suffixed to the final verb. This is the only mark of difference from an affirmative sentence, which generally terminates in ය or ව. (*Vide* §§ 144 (3) & 212.)

THE OPTATIVE MOOD.

A'si kiriya or *A'sirvāda kriyā*.

163. අයි කිරිය or අයිච්ඡා ක්‍රියා, optative mood, expresses a wish or desire, as in මම නිරෝගී වෙමිවා, 'may I be free from sickness'; ඔබ බොහෝ කාලයක් ජීවත් වෙතිවා, 'may you live long' (you long a-time may-live); එතෙම යුධයෙන් පැරදෙවා, 'may he be defeated in the war' (he from-the-war may-be-defeated); here වෙමිවා, ජීවත්වෙතිවා, and පැරදෙවා are in the optative mood.

The letter ව is suffixed to the verb as a sign of this mood.

The optative mood always expresses futurity.

THE IMPERATIVE MOOD.

Vidi kiriya or *Vidhi kriyā*.

164. විදි කිරිය or විධි ක්‍රියා, imperative mood, expresses a command, request, or exhortation, as in මෙහෙ වර (or වරෙන්), 'come here'; ඔහුට රුපියලක් දෙව (or දීපන්), 'give him a rupee' (to-him a-rupee give); සොරකම් නොකරව්, 'do not steal' (theft do-not-commit); here වර (or වරෙන්), දෙව (or දීපන්), and (නො)කරව් are in the imperative mood.

The imperative mood affects only the 2nd and 3rd persons — the latter rarely.

165. This mood is sometimes used with an optative force, as in අයු බෝ වන්,* 'may (your) age be prolonged';

* This expression is generally used as a term of salute, equivalent to 'good morning,' 'good day,' or 'good evening.' The proper optative

“සැර දේ,” ‘may he live long’ (long-time may-he-live); here වත් and දේ are in the imperative mood. Thus too are used colloquially the forms වෙයන්, ‘may (you) be’; වැටියන්, ‘may (you) fall’; දකපන්, ‘may (you) see’; (නො) දකිත්*, ‘may (I not) see’; වෙයල්ලා, ‘may (you *pl.*) be’; උනාච්චි (or චි†), ‘may (he *or* they) be’; in උම මට වාල් වෙයන්, ‘may you become my slave’; උම මේ ගහෙන් වැටියන්, ‘may you fall from this tree’; උම නිවන් දකපන්, ‘may you see (*or* attain) Nirvāṇa’; උම නොදකිත්, ‘let me not see you’; උමලා මට වාල්වෙයල්ලා, ‘may you become my slaves’; ඔහු (or ඔවුන්) මට වාල් උනාච්චි (or චි), ‘may he (*or* they) become my slave (*or* slaves).’ (*Vide* § 187—iii., note 3.)

166. The permissive forms, such as ගියාච්චි (or චි), සිටියාච්චි (or චි), ගෙනුවාච්චි (or චි) in the sentences ලමයා ගෙදර ගියාච්චි (or චි), ‘let the boy go home’; එනෙම මෙහි සිටියාච්චි (or චි), ‘let him be (*or* stand) here’; මෙහෙ කරුවා එය ගෙනුවාච්චි (or චි), ‘let the servant bring it,’ and their plurals ගියාවෙන් (or චින්), සිටියාවෙන් (or චින්), and ගෙනුවාවෙන් (or චින්) may be included under this mood. They are formed by suffixing ච්චි (or චි) and වෙන් (or චින්) to the colloquial form of the past tense of verbs. Other permissive forms are obtained by suffixing වාච්චි or වාචි (*pl.* වාවෙන් or වාචින්) and දෙය් (*sing.* & *pl.*), ‘let give,’ to past participial adjectives ending in ප්‍ර—දෙය්, sometimes to those ending otherwise—as කරපුවාච්චි (or චි),

expression is ආපු බෝච්චිවා (sometimes contracted into ආපු බෝවා). This is often used when performing propitiatory incantations to gods, demons, &c., to prolong the lives of persons believed to be influenced by them.

* A corrupted form of (නො)දකිමි.

† This චි seems to be a corruption of ච්චි. The latter only occurs in books. They are colloquially used in either number, although their proper plural forms are වෙන් and චින්. The initial උ of the word උනාච්චි (or චි) is a corruption of වු.

'let him (*or* her) do' (*pl.* කරපුවාවෙන් *or* විත්); කරපුදෙන්; ගියදෙන්, 'let him (*or* her *or* them) go'; කාපුදෙන්, කෑදෙන්, 'let him (*or* her *or* them) eat'; කාපුවාවේ *or* වි (*pl.* කාපුවාවෙන් *or* විත්); වැටුනදෙන්, වැටිව්වදෙන්, 'let him (*or* her *or* it *or* them) fall'; කැඩිව්වදෙන්, 'let it (*or* them) break'; සිටියදෙන්, සිටිද්දෙන්, 'let him (*or* her *or* them) stand.' Permissive forms are used only in the 3rd person.

NOTE.—Observe the force of ඇරඳන් and කියවා in මට යන්න ඇරඳන්, 'let me go' (used when seized); දනිනොත් එය මට කියවා, 'let him tell it to me, if he knows.'

167. Verbs in the 1st person plural of the indicative mood, present tense, are sometimes used in a hortative sense and may, in such case, be regarded as in the imperative mood, as in නිද්‍රාගනිමු, 'let us sleep'; සෙල්ලම්කරමු, 'let us play.' (*Vide* notes in § 187—iii.)

THE CONDITIONAL MOOD.

Asabahav kiriya or Asambhāvaniya kriyā.

168. අසබහව කිරීම *or* අසම්භාවනීය ක්‍රියා, conditional mood, states a fact conditionally or expresses uncertainty or the time when an action is done. Both the present and the past forms of verbs in this mood are strictly aorist or future. In this mood generally tense, number, and person are left indefinite. *Ex.* මම* නාවොත්† පිටත්වෙන්නට එපා, 'should I fail to come, don't start' (I not-if-came to-start don't); නුබ ගෙට මිල ගෙවුවොත් පොත දෙමි, 'I will give (you) the book if you (shall) have paid its price (by) to-morrow' (you to-morrow the-price if-paid the-book I-will-give); ඔහු යනොත් මමත් යමි, 'if he goes I too will go'; here අවොත්, ගෙවුවොත්, and යනොත් are in the conditional

* In classics මා, instrumental case.

† නාවොත් = න + අවොත්.

mood. When the particles නම්, “if,” and නමුත් or නමුත් (sometimes නමුත් in classics),* “although,” “though,” are used with verbs, they give them conditional force, as හෙතෙම මෙහි ආවේනම් මට කියව, ‘tell me if he comes here’; හුඬ එසේ කෙළෙහිනම් ඉතා යහපති, ‘it is very good if you did so’; උඹ ඊයේ ඉල්ලුවානම් කාසි (or මුදල්) දෙණ්ඩ කිවුනි, ‘if you had asked yesterday, the money would (or could) have been paid (given)’; එතෙම එසේ කීයෙනමුත් මම විශ්වාස නොකළෙමි, ‘although he said so, I did not believe (it).’

It should be noted that නම් and නමුත් are employed with the forms of the indicative mood. But නමුත් is affixed in colloquial language to the participial forms, as කළනමුත්, ගියනමුත්, කියනනමුත්, යනනමුත්.

They are likewise used with adjectives, &c., as උඹ කැමති නම් හෙට වරෙන්, ‘If you are willing come to-morrow’; මේ මුද්ද උඹෙහිම අරගෙණ පලයන්, ‘if this ring be yours take (it) away’; එක මගේනම් කාටවත් නොදෙන්න, ‘if it is mine, do not give (it) to anybody’; මේ ගෙඩිය කුඩා නමුත් ලාබයි, ‘although this fruit is small yet it is cheap’; මෙක උඹෙහිනමුත් ඉල්ලන්න එපා, ‘although this is yours, don’t ask.’

මැනව or මැනවි, ‘it is good’; යුතු, ‘it is proper or right’; හැකි, ඇති, ඇති, හි, ‘it is possible,’ take the conditional mood before them. The form හි is used only in

* තත් in කියතත්, කතත්, &c., is equal to නමුත්, as in හුඬ එසේ කියතත් මම නොදෙන්නම්, ‘although you say so, I do not believe (it).’ වත් in කිවත්, කැවත්, &c., is used in the same way, as හුඬ එසේ කිවත් මම විශ්වාස නොකළෙමි, ‘although you said so, I did not believe (it)’; but more generally now in the sense of “even if,” as in හුඬ ඇත්ත කිවත් හුඬට සමාවත් නොලැබේ, ‘even if you tell (lit. told) the truth, you will not be pardoned.’ තත් is also used similarly. Notice the rendering of “whether—or” in the following sentence: ‘you will be punished whether you speak the truth or not’ = හුඬ ඇත්ත කිය තත් නොකියතත් (or කිවත් නොකිවත් lit. ‘whether spoke or not spoke’) හුඬට අවිට්ටු (or දඬුවම්) ලැබේ.

Observe the force of වත් and නමුත් in කොල්ලකාලාවත් අරගෙණින්, ‘take (it) even by force’; වදකරලා නමුත් කල්ලි අරගෙණට හිතා, ‘the money must be got even at some pressure.’

classics and always attached to the negative particle නො, as යානොති = යා නොහැකිව, 'not being able to go.'

[*Vide* § 187 for the inflectional endings proper to the different moods.]

THE CAUSAL VERB.

Piyadu kiriya or Prayōjya kriyā.

169. පියදු කිරීම or ප්‍රයෝජන ක්‍රියා, causal verb, expresses the mode of an action caused to be done by another. In the formation of this verb, ව is inserted between the base of the verb and the inflectional ending. The subsidiary agent is put in the accusative case governed by ලවා,* expressed or understood. *Ex.* මම කොළවා ලවා පොල් කැඩවිමි (or කැඩෙවුවෙමි), 'I got the cocoanuts plucked by the boy'; ඔහු ලවා කදිම සින්දුවක් කියවිමි (or කියෙවුවෙමි), 'I got him to sing a fine song'; එතෙම මෝඩයෙක් ලවා ඒ වැඩෙ කරවයි, 'he gets that (or the) work done by a fool'; here කැඩවිමි (කැඩෙවුවෙමි), කියවිමි (කියෙවුවෙමි), and කරවයි are causal verbs. Colloquially කියාලා, 'having said,' in construction with the subsidiary agent in the dative case is often substituted for ලවා, as in ඔහුට කියාලා මෙලියවිල්ල පිටපත්කරව්‍යයන්, 'get this writing copied by him.' Casual verbs, like non-causal verbs, are conjugated throughout the several moods.

All verbs in the Sinhalese tongue are either causative or non-causative. Some verbs are causative in form, but not in sense. These should be carefully distinguished, by the help of the list of verbs given in §§ 195 & 196.

Most of the involitives and a few of the volitives do not admit of causal forms, while a few causal verbs are without their corresponding non-causal forms. (*Vide* §§ 188 & 195.)

170. In the formation of causal verbs from the non-

* Lit. 'having employed' = 'by'; sometimes ලවා colloquially.

causal, bases of the latter sometimes undergo certain phonetic changes, such as doubling the final consonant, augmenting semi-nasals attached to the final consonant, as fully shown in § 195. A few examples are given below for the sake of illustration :—

Base of non-causative (*Pres.*).

දඳි, 'to draw,' 'pull.'
කප, 'to cut.'
තබ, 'to place,' 'keep.'
දකි, 'to see.'
බඳි, 'to bind.'
ඔඳි, 'to break.'
සිටි, 'to stand.'

Causative (*3rd Pers.*).

දඳවයි.
කපවයි.
තබවයි.
දක්වයි.
බන්දවයි.
ඔන්දවයි.
සිටුවයි.

The older forms of the causative are often without these changes, especially the doubling of the consonant and augmentation of the semi-nasals.

THE INFINITIVE MOOD.

171. The infinitive mood is strictly unknown in Sinhalese, its place being supplied by the dative forms of gerunds ending in තු. Thus, 'I wish to go' and 'tell him to come,' are rendered in Sinhalese by මම යන්නට කැමතියි (or කැමැත්තෙමි) and ඔහුට එන්නට කියාපත් (or කියව or කියනු) respectively; here යන්නට and එන්නට are dative cases of the gerunds, යනු and එනු. But when an infinitival phrase is the subject of a sentence, and equivalent to a verbal noun, it is rendered in Sinhalese by gerunds in the nominative case, as 'to err (erring) is human' = වැරදීම මනුෂ්‍ය ස්වභාවයකි*; 'to tell a lie (lying) is a sin' = බොරු කීම පාපයකි.* (Cf. the difference in construction between බොරු කීම නරකයි, 'lying is bad,' and බොරු කියන්නට නරකයි, 'it is bad to tell lies.')

NOTE.—The ending ඤට sometimes occurs in books as තට, as in කරන්නට, ද්‍රව්‍යතට, and sometimes as නතට, as in කරනතට, ද්‍රව්‍යතට. In colloquial language ට is corrupted into ඩ. (*Vide* 187—iii.)

* Or වරදකළ මනුෂ්‍ය ස්වභාවය; බොරුකියන එක පාපයකි (colloquial).

THE GERUND OR VERBAL NOUN.

172. Verbal nouns have been treated of under nouns. [*Vide* pp. 68 & 69—(5c. & 7)]. Since they are immediately derived from verbs, they deserve some notice in this place. They admit of different forms as shown in the chapter on nouns. The gerunds (හච්ඡරිය, භාවක්‍රියා) may be easily formed by suffixing to the bases of the present and past tenses of verbs the several endings proper to them, viz., the ending අනු to the base of the present tense and the other endings to that of the past tense, that is to the second principal part. (*Vide* § 193.)

Examples.

Base.	Ending.	Gerund.
දුව, 'to run' (Pres.) +	අනු ...	දුවනු.
දිවු, (Past) .. {	+ ජම් ...	දිවිම්.
	+ උම් ...	දිවුම්.
	+ ඉලි ...	දිවිලි.
තට, 'to dance' (Pres.) +	අනු ...	තටනු.
තැටු, (Past) ... {	+ ජම් ...	තැටිම්.
	+ උම් ...	තැටුම්.
	+ ඉලි ...	තැටිලි.

It has also been shown already that verbal nouns denoting persons (අරුත් කරිය, අභි ක්‍රියා) are formed by suffixing the endings අන්නා, අන්නී, ඉන්නා, ඉන්නී, &c., to the verbal bases, or the personal inflectional endings to the gerunds ending in නු. *Ex.* දුව + අන්නා = දුවන්නා or දුවනු + අ = දුවන්නා, 'runner'; තට + අන්නී = තටන්නී or තටනු + ජ = තටන්නී, 'female dancer'; දිවු (base of the past tense) + ජී = දිවුච්චි, 'runner,' 'who ran'; දිවු + ඕ = දිවුච්චා (*pl.*). [*Vide* p. 69—(7).]

NOTE.—There are other forms of gerunds. In ගියාට (or ගොවාට) වැරද්දක් නැ, 'there is no harm of going'; ගියායින් (or ගොවායින්) පලක් නැ, 'there is no use of going'; කරන්නාක්මෙන්, 'like (or as if) doing'; "රක්කා පිණිස" = රකින or රකිනු පිණිස, 'for protecting'; 'ගියාට, ගොවාට, ගියායින්, ගොවායින්, කරන්නාක්, and රක්කා (or රකින) are gerunds: so too "කරනට," "කරනුට" = කරනු පිණිස, 'for doing'; "දක්නට," "දකිනට" = දකිනු පිණිස, 'for seeing.' (*Vide* p. 136—Decl. 81 & note to § 178.)

° Verbal bases and roots are here rendered by the infinitive mood.

173. The suffix ද්දී or දී* 'whilst,' 'when,' 'during,' is sometimes added to the bases of the present tense of verbs to denote the continuation of an action, and is, in sense, equivalent to විට, කොට, or කල ('time'), 'when,' as දුවද්දී, 'whilst (or when) running,' which may be equivalently expressed by දුවනවිට, දුවනකොට, දුවනකල (or දුවන කල්හි). These forms in ද්දී or දී may be taken as gerunds in the locative case expressive of time, and they are followed by verbs in the past tense, as in ලමයා දුවද්දී වැටුණේය, 'the boy fell down when running.'†

PARTICIPLE.

PRESENT PARTICIPLE.

Musu kiriya or Miśra kriyā.

174. The present participle is formed by adding to the base of the present tense of the verb, the suffixes මින්, මන, මිනි, මිනී, මිනි, variants of one form, and equivalent to the termination "ing" in English participles. The most common form is මින්.

Examples.

Base.		Endings.		Participle.
දුව, 'to run'	...	මින්, මනි, &c.	...	දුවමින්, දුවමනි, &c.
කට, 'to dance'	...	do.	...	කටමින්, කටමනි, &c.
ක, 'to eat'	...	do.	...	කමින්, කමනි, &c.

* දී is often used in classical writings, as in සිටියදී, 'whilst standing'; නිදියදී, 'whilst sleeping'; යාදී, 'whilst going'; &c. Compare the force of දී attached to nouns, *e. g.*, in the sentence එකෙම මට මගදී යමකවිය, 'I met him on the road' (*i. e.* while on the road).

† Observe that such forms as ගියාම, 'when—went'; දුන්නාම, 'when—given'; සිටියාම, සිටුපාම, 'when—stood,' formed by suffixing ආම to the past participial adjective forms ending in අ or පු, are used, generally colloquially, in the sense of ගියවිට or ගියකල්හි; දුන්විට or දුන් කල්හි; සිටිය විට or සිටිය කල්හි. ආම seems to be a remnant of the word වහාම, 'instantly,' 'as soon as.' In some parts of the Island such forms as ගියහාම (= ගියාම), කළහාම (= කළාම) are still used.

The term මුසු කිරීම or මිශ්‍ර ක්‍රියා, literally means “mixed verb.” Present participles in Sinhalese are so called because the actions denoted by them are performed concurrently with the principal predicate of the subject, as in the sentences මම කථාකරමින් සිටිමි, ‘I was speaking’ or ‘I stood speaking’; අපි සෙල්ලම් කරමින් ගියෙමු, ‘we went playing.’

175. The present participle is not uncommonly expressed by reduplicating past participles. This is one of the most effective characteristics of the language.

Examples.—දුව දුව = දුවමින්; කට කට = කටමින්.

NOTE.—In වතුර ගලා එයි, ‘water comes flowing,’ ගලා, the past participial form is used in the sense of ගලමින්, ‘flowing.’ Other verbs also are so employed.

PAST PARTICIPLE.

Pera kiriya or Pūrva kriyā.

176. The predicates of the subject which precede its final predicate (අපර ක්‍රියා) are denoted by the term පෙර කිරීම (පූර්ව ක්‍රියා), literally ‘the preceding verb or predicate.’ *Ex.* මිනිසෙක් ගසකින් වැටී මළේය, ‘a man fell from a tree and died’ (a-man from-a-tree having-fallen died); ලමයා පාඨශාලාවට ගොස් පාඩම් දී ගෙදර ආවේය, ‘the boy went to the school, gave the lessons and came home’ (the-boy to-school having-gone lessons having-given home came); here වැටී, ගොස්, and දී are past participles and they precede the final predicates මළේය and ආවේය. The usual endings are අ, ආ, ඇ, ඊ, and ඉන්. The ending ඇ is confined to old Sinhalese, and ඉන්, though modern, occurs only in a few words. The suffix ලා (lit. ‘having taken’) is sometimes added to make the participle more definite or emphatic. *Ex.* දුවලා (දුව + ලා), නටලා (නටා + ලා), වැටිලා (වැටී + ලා), ගොනිල්ලා (ගොනිත් + ලා).

177. The past participle is formed from the base of the present tense in the following ways: By changing—

(1) අ in the first syllable of bases ending in ඉ into අෑ and the final ඉ into අ :—

Base.	Examples.	Past Participle.
අදි, 'to pull'	...	අෑදෑ.
පනි, 'to jump'	...	පෑන.
බඳි, 'to bind'	...	බෑඳ.
මනි, 'to measure'	...	මෑන.

(2) Final අ in the base into ආ. If the base ends in ආ no change takes place. The majority of the participles are formed in this manner :—

Base.	Examples.	Past Participle.
ක, 'to eat'	...	කෑ.
කප, 'to cut'	...	කපෑ.
කලම, 'to agitate'	...	කලමෑ.
පුලුස්ස, 'to burn'	...	පුලුස්සෑ.
පොව, 'to cause to drink'	...	පොවෑ.
බෙද, 'to divide'	...	බෙදෑ.
මුරික, 'to squeeze'	...	මුරිකෑ.
තා, 'to bathe'	...	තෑ.
හා, 'to plough'	...	හෑ.

(3) Final ඉ into අ, when the vowel in the first syllable is other than අ :—

Base.	Examples.	Past Participle.
ආපිඳි, 'to walk'	...	ආපිඳෑ.
සිටි, 'to stand'	...	සිටෑ.

(4) Final ඵ into ඊ :—

Base.	Examples.	Past Participle.
හිඳ, 'to sink in'	...	හිඳි.
පිපිඳ, 'to burst'	...	පිපිඳි.
මැර, 'to die'	...	මැරි.
ඳව, 'to dry'	...	ඳවි.
සැතප, 'to sleep'	...	සැතපි.
සිනස, 'to laugh'	...	සිනසි.

[For more examples, &c., *vide* principal parts of verbs.]

178. There are past participles, which end in consonants, and do not come under the rules of § 177, as ගොස්, ගොහින්, 'having gone'; ඇවිත්, අවුත්, අවුද, ඇවිදිත්, 'having come'; අරන්, 'having taken.*' (Vide §§ 195 & 196.)

PARTICIPIAL ADJECTIVE.

Kriyá vāchaka Guṇa.

179. Participial adjectives are of two kinds, namely :—

- (1) මිශ්‍රකෘත අණ—Present participial adjective.
- (2) පූර්වකෘත අණ—Past participial adjective.

The first is formed from the base of the present tense by adding the suffixes අන, න, or අන්තාමු: the second from that of the past tense by adding the suffixes ලා, ල, අමු, or ඉව්ව. The past participial adjectives with the termination මු are formed from bases of the present tense. Sometimes the base of the past tense itself stands for the adjective, as හිටි, හිටිය, 'that stood'; විදි, විද්ද, 'that-was-shot' (as an arrow); ඇවිදි, ඇවිද්ද, 'who walked.'

Examples.

- (1) දවත, දවන්තාමු, 'running'; නටත, නටන්තාමු, 'dancing.'
- (2) දිවු, දිමු, දිවුතාමු, දිමු, 'that ran'; තැමු, තැමු, තැමුතාමු, තැමු, 'that danced.'

In books න is sometimes lengthened, as රක්කා or රක්කා, 'protecting,' 'who protects.' Notice the following peculiar forms which occur in classics: යනු, 'said' (in යනු හෙයින්, 'by the said reason or cause'); පලන් (= පැලන් දමු), 'worn' (as ornaments); බන්, (= බැන්දමු), 'bound'; බුන්, (= බිඳුනාමු; බිඳුනාමු or බිඳු), 'broken'; 'drunk.' (Vide § 122.)

* Such forms as කලෙන් or කෙලෙන්, 'as—did'; ගියෙන්, 'as—went'; ලදින්, 'as—received,' formed by suffixing ඉන්, එන්, &c., to the past participial adjective forms, are found in classical writings, and they seem to be either contracted forms of කලෙකෙයින්, ගියෙකෙයින්, or gerunds in the ablative case signifying 'from the fact of' or 'by reason of doing,' &c. They are sometimes used in the sense of past participles.

TENSE.

Kal or Kāla.

180. කල් or කාල, tense, is a change in a verb to express time. There are only three tenses in Sinhalese, namely:—

- (1) අයු කල් or අතීත කාල—Past tense.
- (2) වත්මන් කල් or වර්තමාන කාල—Present tense.
- (3) අනා කල් or අනාගත කාල—Future tense.

(1) *Examples of the past tense*—මම හැකැත්තන් දිවුම (or දිවුවම), ‘I ran a mile’ (I a-mile ran); මම බත් කෑම (or කෑවම), ‘I ate rice’ (I rice ate); ගහකින් ගෙඩියක් වැටුණේය, ‘a fruit fell from a tree’ (from-a-tree a-fruit fell).

(2) *Examples of the present tense*—මම වෙදෙක් ගෙනෙන්නට දුවමි, ‘I run (or am running) to bring a doctor’ (I a-doctor for-bringing run or am-running); මම කොසල් ගෙඩියක් කමි, ‘I eat (or am eating) a plantain’ (I a-plantain-fruit eat or am eating); ගෙඩියක් බිම (or බිමට) වැටෙයි, ‘a fruit falls (or is falling) to the ground’ (a-fruit to-the-ground falls or is-falling).

(3) *Examples of the future tense*—මම වඩා හසියෙන් දුවන්නෙමි, ‘I will run faster’ (I faster will-run); භූබ ගෙන † කෑම මම කන් කෙමි, ‘I shall eat the food that you brought’ (you brought food I shall-eat); ගහෙන් කොළුවා වැටෙන්නෙයයි එකෙම කීය, ‘he said that the boy would fall from the tree’ (from-the-tree the-boy will-fall-that he said).

181. These tenses may be employed to express the other minor divisions of time recognised in English by the use of participles with the verbs in the three tenses, *e.g.*

(1) THE PAST IMPERFECT OR PROGRESSIVE.

(Act.) ‘I was writing’ = ලියමින් (or ලියලියා) උචිති or සිටිමි; ‡ (*colloq.*) මම ලියලියා (or ලියමින්) උන්නා.

(Pas.) ‘I was being advised’ = අවවාදකරණු ලබමින් උචිති; (*colloq.*) මම අවවාද ලබලබා (or ලබමින්) උන්නා.

° ගෙනෙන්නට = ගෙන එන්නට, lit. ‘having taken to-come.’

† ගෙන = ගෙන ආ, lit. ‘having-taken that-came.’

‡ සිටිමි, &c., may be substituted for උචිති in this and other sentences.

NOTE.—In the last sentence අවවාද ලබලබා (or ලබමින්), which is an active construction, literally means 'receiving advice.' This mode of expression is adopted in composition also. It may be noticed here that the construction of a sentence with regard to voice sometimes differs in English and Sinhalese, thus : 'I was being advised by him' may sometimes be expressed by එනම මට අවවාද කරමින් (or කරකර) උන්නේය ; (*colloq.*) ඔහු මට අවවාද කරකර (or කරමින්) උන්නා, lit. 'he was advising me.' In colloquial language the active construction is often preferred for the sake of its simplicity and clearness. (*Vide* § 158.)

(2) THE PRESENT IMPERFECT OR PROGRESSIVE.

(*Act.*) 'I am writing' = ලියමින් (or ලියලියා) ඉදිමි ; (*colloq.*) මම ලියලියා (or ලියමින්) ඉන්නවා.

(*Pas.*) 'I am being advised' = අවවාදකරණු ලබමින් ඉදිමි ; (*colloq.*) මම අවවාද ලබලබා (or ලබමින්) ඉන්නවා.

NOTE.—The present tense in Sinhalese has different uses. ලියමි (or මම ලියනවා) may mean, 'I write,' 'I am writing,' or 'I will write.' (*Vide* Syntax.)

(3) THE FUTURE IMPERFECT OR PROGRESSIVE.

(*Act.*) 'I shall be writing' = ලියමින් (or ලියලියා) ඉන්නෙමි ; (*colloq.*) මම ලියලියා (or ලියමින්) ඉස්සෙය්.

(*Pas.*) 'I shall be being advised' = අවවාදකරණු ලබමින් (or ලබලබා) ඉන්නෙමි ; (*colloq.*) මම අවවාද ලබලබා (or ලබමින්) ඉස්සෙය්.

These are nearly all the tenses recognised in classics. (*Vide* next note.)

The past or past indefinite, the present or present indefinite, and future or future indefinite, are chiefly used. On the other hand, colloquial Sinhalese employs nearly as many tenses as the English. Thus :—

(4) THE PAST PERFECT.

(*Act.*) 'I had written' = මම ලියාලා තිබුනා, as in ලම් එනකොට මම ලියුම ලියාලා තිබුනා, 'I had written the letter when you came' (lit. 'are coming'); මම එනකොට ඔහු ගොස්, 'he had gone when I came' (lit. 'am coming').

(*Pas.*) 'It had been written' = එක ලියාලා තිබුණා.*

NOTE.—Observe that, like the present indefinite, the past indefinite is sometimes used in classics in the sense of the past and present perfect tenses.

(5) THE PAST PERFECT CONTINUOUS.

(*Act.*) 'I had been writing' = මම ලියලියා (or ලියමින්) උන්නා, as in මුත් එනකොට මම ලියලියා උන්නා, 'I had been writing when he came.'

NOTE.—The past imperfect is also expressed in this manner, as shown before. The tense should be determined from the context.

(6) THE PRESENT PERFECT.

(*Act.*) 'I have written' = මම ලියාලා තියෙනවා,† as in මම මුත් දෙකුන්වරක් (or විටක් or වතාවක්) ලියාලා තියෙනවා, 'I have written to him two or three times.'

(*Pas.*) 'It has been written' = එක ලියාලා තියෙනවා, as in මගේ නම පොතේ ලියාලා (or ලියවිලා) තියෙනවා, 'my name has been written on (or in) the book.'

(7) THE PRESENT PERFECT CONTINUOUS.

(*Act.*) 'I have been writing' = මම ලියලියා (or ලියමින්) උන්නා, as in දවස නිස්සේම මම ලියලියා (or ලියමින්) උන්නා, 'I have been writing the whole day.'

NOTE.—The above note to past perfect continuous applies to this tense also.

(8) THE FUTURE PERFECT.

(*Act.*) 'I shall have written' = මම ලියාලා තම්මුතු වෙලා ඇති (or තියෙව්), as in උඹ හෙට එනකොට මම ලියම

* මම එක ලියාලා තිබුණා = 'I had written it'; මා විසින් එක ලියාලා තිබුණා = 'it had been written by me.' Notice this difference in the other subsequent examples.

† The colloquial form of the present tense: its past and future tenses are තිබුණා and තියෙව් respectively. In books the original බ, which is changed into ඔ in some of the colloquial forms, is retained, as තිබුණේ, තිබේ, තිබෙන්නේ.

ලියාලා කමිමුතු (or අහවර) වෙලා ඇති (or තියෙව්), 'I shall have written the letter when you come to-morrow' (you to-morrow when-come I the-letter having-written having-been-finished will-be).

(*Pas.*) 'It will have been written' = ඒක ලියාලා කමිමුතු වෙලා ඇති (or තියෙව්), as in මම ගෙදර යනකොට ලියුව ලියාලා කමිමුතු (or අහවර) වෙලා ඇති (or තියෙව්), 'the letter will have been written when (by the time) I go home.'

(9) THE FUTURE PERFECT CONTINUOUS.

(*Act.*) 'I shall have been writing' = මම ලියලියා ඉඳලා ඇති, as in අපි හෙට ගෙදර යනකොට ඔහු ලියලියා ඉඳලා ඇති, 'he will have been writing, when we go home to-morrow.'

182. Observe that in colloquial language ඇති,* 'is,' added to the general affirmative form ending in නවා, and the suffix ව්, are used to denote futurity, as in ඔහු ඒක දෙනවා ඇති, 'he will give it'; කරෝලිස් අද ස්කෝලයට යාව්, 'Carolus will go to school to-day.' The future tense of the third person employed in books is also used colloquially without reference to person, as in මම හෙට එන්නේ නෑ, 'I shall (or will) not come to-morrow.' (*Vide* § 184.)

183. The following expressions in English may be rendered in Sinhalese thus :—

<p>'I must go home'</p> <p>'I ought to go home'</p> <p>'I should go home'</p>	}	= මම ගෙදර යන්නට ඕනෑ (or the emphatic form මම ගෙදර යන්නටම ඕනෑ).
---	---	--

'This should be done by me' = මේක මා විසින් කළ යුතුය; (*colloq.*) මේක මම (or මා විසින්) කරන්නට ඕනෑ; or මේක මා විසින් (or මම) කරන්නට සැහේ or වර්.

* When ඇති is added to the dative form of gerunds ending in යා, it does not denote futurity, as ඔහු යන්නට ඇති, 'he may (or must) have gone'; ඒක දෙන්නට ඇති, 'it may (or must) have been given.'

‘I will not (*or* would not) do it’ = මම එක නොකරමි;
(*colloq.*) මම එක කරන්නේ නෑ.

‘I should like to see it’ = මම එක දකින්නට (*or* බලන්නට)
කැමැත්තෙහි (*or* කැමතියි).

‘I can do it’ = මට එක කරන්නට පුළුවනි *or* මට එක
කරන්නට ඇති (*or* කළැති *or* කරතැනි).

‘I cannot do it’ = මට එක කරන්නට නුපුළුවනි (*or* නො
හැකිය) *or* මට එක කරන්නට බැහැ.

‘I may go home to-day’ } = මට අද ගෙදර යන්නට වේවි
‘I might go home to-day’ } *or* මම අද ගෙදර යැවේවි.

‘You may go home’ = උඹට ගෙදර යන්නට පුළුවනි* *or*
උඹ ගෙදර යනවාට වැරද්දක් නෑ, the latter lit. ‘there is
no harm in (*or* objection to) your going home.’

‘He must have gone home’ = ඔහු ගෙදර යන්නට ඇති.

‘You should (*or* ought to) have gone’ = උඹට යන්නට පුදුව
සිටුවා.

‘I could not have gone’ = මට යන්නට බැරිඋනා *or* මට
යන්නට ලැබුණේ නෑ, the latter lit. ‘I did not get (an oppor-
tunity) to go.’

[For more examples, *vide* chapter on Idioms.]

184. In colloquial Sinhalese the past tense ends in අ, as in ගියා, ‘went’; ආවා, ‘came’; සිටියා, ‘stood’; and the present tense in වා, as in යනවා, ‘go’; එනවා, ‘come’; සිටිනවා, ‘stand.’ These forms are used for all numbers and persons. The colloquial form of the 1st person future tense ends in දෙක, in the singular and දෙකුම in the plural as in උඹට එක දෙකෙක, ‘I shall (*or* will) give it to you’; උඹ සමඟවෙන්නට අපි ගෙට එකෙකුම, ‘we shall (*or* will) come to-morrow to meet you.’ (*Vide* § 182.)

* In the sense of අවසරයි *or* අවසර තිබෙනවා, ‘there is permission.’ This use of පුළුවනි seems to be quite modern.

NUMBER.

Basa or *Vachana*.

185. Verbs have two numbers—එකඟය, the singular, and බහුඟය, the plural, which correspond to the two numbers in nouns (*q. v.*).

PERSON.

Kāraka or *Purusha*.

186. Verbs have three persons, namely—

- (1) මසඳ කරු* or උතඳම පුරුෂ, first person.
- (2) තසඳ කරු† or මඩ්‍යම පුරුෂ, second person.
- (3) අන් කරු‡ or පථම පුරුෂ, third person.

These correspond to the three persons in pronouns (*q. v.*).

187. TABLES OF INFLECTIONAL ENDINGS OF VERBS.

(i) *Indicative Mood.*

[illegible]

° Or මගෙබ්බ කාරක.

† Or താഴെപ്പറഞ്ഞ കാരണം.

‡ Or අධ්‍යයන කාරකය.

Tense.	Person.	Active Voice.		Passive Voice.	
		Active Voice.		Passive Voice.	
Present Tense.	1st Person.	S. අම්, අම්, ඉම්, ඉම්, එම්, එම්, ඔම, ඔම්, ම් (rare). P. අම්ක, අම්නු, අප, අපෝ, ඉම්ක, ඉම්නු, ඉමි, ඉමෝ, එම්ක, එම්නු, එමු, එමෝ, ඔම්ක, ඔමු, ඔමු, ඔමෝ, මෝ (rare).		S. ලබමි, ලබමි, ලැබෙමි, ලැබෙමි. P. ලබමික, ලබමිනු, ලබමු, ලබමෝ, ලැබෙමික, ලැබෙමිනු, ලැබෙමු, ලැබෙමෝ.	
	2nd Per.	S. අසි, ඉසි, එසි, එහි, ඔසි, ඔහි, හි (rare). P. අපු, අපු, ඉපු, ඉපු, එපු, එපු, ඔපු, ඔපු		S. ලබසි, ලැබෙසි. P. ලබපු, ලබනු, ලැබෙපු, ලැබෙනු.	
	3rd Per.	S. ආ, ඉ, ඒ, ඔ. P. අත්, අති, ඉත්, ඉති, එත්, එති, ඔත්, ඔති.		S. ලබසි, ලැබෙසි, ලැබේ. P. ලබත්, ලබති, ලැබෙත්, ලැබෙති.	
Future Tense.	1st Person.	S. අත්තෙමි, අත්තෙමි, ඉත්තෙමි, ඉත්තෙමි, එත්තෙමි, එත්තෙමි, ඔත්තෙමි, ඔත්තෙමි. P. අත්තමික, අත්තමිනු, අත්තමු, අත්තමෝ, ඉත්තමික, ඉත්තමිනු, ඉත්තමු, ඉත්තමෝ, එත්තමික, එත්තමිනු, එත්තමු, එත්තමෝ, ඔත්තමික, ඔත්තමිනු, ඔත්තමු, ඔත්තමෝ, (තමික, තමිනු, තමෝ, තෙමු—rare).		S. ලබත්තෙමි, ලබත්තෙමි, ලැබෙත්තෙමි, ලැබෙත්තෙමි. P. ලබත්තමික, ලබත්තමිනු, ලබත්තමු, ලබත්තමෝ, ලැබෙත්තමික, ලැබෙත්තමිනු, ලැබෙත්තමු, ලැබෙත්තමෝ.	
	2nd Person.	S. අත්තෙහි, ඉත්තෙහි, එත්තෙහි, ඔත්තෙහි, තෙහි (rare). P. අත්තානු, ඉත්තානු, එත්තානු, ඔත්තානු, තානු (rare), අත්තනු, ඉත්තනු, එත්තනු, ඔත්තනු.		S. ලබත්තෙහි, ලැබෙත්තෙහි. P. ලබත්තානු, ලැබෙත්තානු, ලබත්තනු, ලැබෙත්තනු.	
	3rd Person.	S. අත්තෝ, ඉත්තෝ, එත්තෝ, ඔත්තෝ, තෝ (rare). P. අත්තෝ, අත්තාන (or නු), ඉත්තෝ, ඉත්තාන (or නු), එත්තෝ, එත්තාන (or නු), ඔත්තෝ, ඔත්තාන (or නු), (තාන, තානු—rare).		S. ලබත්තෝ, ලැබෙත්තෝ. P. ලබත්තාන, ලබත්තානු, ලබත්තෝ.	

NOTE. — In classics ත් in the endings of the future tense is sometimes dropped, as අතෙමි, අතෙමි.

(ii) *Optative Mood.*

The endings of this mood are those proper to the present tense of the Indicative Mood, with *ව*, the sign of this mood, affixed to them, with the exception of a few, which do not euphoniously admit *ව*, and are therefore not used in the Optative Mood. They are :—

Person.	Active Voice.	Passive Voice.
1st Person.	S. අම්ම, ඉම්ම, එම්ම, මම්ම. P. අමෝම, ඉමෝම, එමෝම, මමෝම.	S. ලබම්ම, ලැබෙම්ම. P. ලබමෝම, ලැබෙමෝම.
2nd Person.	S. අසිම, ඉසිම, එසිම, එහිම, මසිම, මහිම. P. අපුම, අනුම, ඉපුම, ඉනුම, එපුම, එනුම, මපුම, මනුම.	S. ලබහිම, ලැබෙහිම. P. ලබනුම, ලැබෙනුම.
3rd Person.	S. ආම, ඊම, ඒම, මම. P. අත්ම, ඉත්ම, එත්ම, මත්ම.	S. ලබම, ලැබෙම. P. ලබත්ම, ලැබෙත්ම.

NOTE.—Verbs of this mood have only the present tense, which in sense has the force of the future. *සි* and *පු* in the endings of the 2nd person in the above tables are substitutions for *හි* and *නු* respectively.

(iii) *Imperative Mood.*

Person.	Active Voice.	Passive Voice.
2nd Per.	S. අ, ආ, ඊ, උ, අත්, අත්ත, ඉත්, අව, උව, එව, මව. P. අච්චි, ඉච්චි, එච්චි, මච්චි.	S. ලබ, ලබව, ලැබ, ලැබෙව. P. ලබච්චි, ලැබෙච්චි.
3rd Person.	S. අත්තෙ, ඉත්තෙ, එත්තෙ, ඒ, මත්තෙ. P. අත්තෝ, ඉත්තෝ, එත්තෝ, මත්තෝ.	S. ලබත්තෙ, ලැබෙත්තෙ. P. ලබත්තෝ, ලැබෙත්තෝ.

NOTE 1.—Verbs of this mood partake of the sense of the present and future tenses. In books forms of the 2nd person ending in ට and ටි are more common.

2. The particle පිය, 'leave,' is sometimes affixed to the past participial form of verbs when giving orders to menials and inferiors, as (*sing.*) මේ වැඩේ කරපිය, 'do this work'; (*pl.*) ගෙදර දුවපියව්, 'run home,' which may be equally well expressed without පිය, thus මේ වැඩේ කර, and තොපි ගෙදර දුවව්. In books the form පියව is generally found.

3. The particle පත්* (sometimes changed into යත්) is likewise affixed when ordering equals or inferiors, as (*sing.*) පොත දීපත්, 'give the book'; (*pl.*) පොත දීපල්ලා.† The plural form පල්ලා is a combination of පත් and ලා (the plural suffix).

4. There is another colloquial form of the imperative, which is more respectful than the last, and is used to equals and superiors. It is formed by suffixing ඡේඩ or ඡේට (*sing. & pl.*), to the base of the present tense of verbs, as in මේ ලියුම ලියඡේඩ, 'write this letter'; මෙක කරඡේඩ, 'do this.' ඡේඩ may be a corruption of න්න, an ending of the imperative mood.

Forms of the colloquial present tense of the indicative mood are similarly used, as (*sing.*) මෙහෙ එනවා, (please) 'come here'; (*pl.*) මෙහෙ එනවාලා. These forms are sometimes out of politeness used by superiors even to their subordinates, as when elderly Buddhist priests give orders to novitiates, &c.

* පත් is sometimes corrupted into තත්, as කරතත් (for කරපත්), 'do'; කියතත් (for කියපත්), 'say.' In modern Sinhalese ත් in පත් or තත් is sometimes doubled, as කරපත්ත (for කරපත්ත), සිටපත්ත (for සිටපත්ත), පලයත්ත (for පලයත්ත):—ඔහු මට මේක කරපත්ත (or කරපත්) කීනිසා කලා, "As he said 'do this,' I did it." The *oratio obliqua* is often used in preference to such forms: thus the above sentence would be ඔහු මට මේක කරඡේට කී නිසා කලා. In books when the particle පිය is suffixed to such forms, they undergo a change, as කරපත්තැයි, සිටපත්තැයි. පලයත්තැයි.

† Here the expressions have reference to a third party and would mean, 'give (him, her, or them) the book'; but if it was required to refer to the speaker, the expressions would be (*sing.*) පොත දියත්, 'give (me or us) the book'; (*pl.*) පොත දියල්ලා. These expressions are generally used with the pronouns denoting the recipient.

5. Forms identical with gerunds ending in *නු* are used in books in the sense of the passive imperative, as *මගේ වචනය සිහිකරණු*, 'remember my word' (lit. 'let my word be remembered'); *මේබව ඔහුට කියනු*, 'tell this circumstance to him' (lit. 'let this circumstance be told to him').

6. The adjective *මැනව* or *මැනවි*, 'is good,' is used with a verb to express a very humble and respectful request or command, as in *මෙහි වැඩිය මැනව*, 'pray come hither,' lit. 'it is good if (you, &c.) come here'; *අනුභව කළ මැනව*, 'pray eat,' lit. 'it is good if (you, &c.) eat.' The adjective *හොඳයි*, 'is good,' is used in the same way, as in *මෙහි වඩින්නට හොඳයි*, 'be pleased to come here' (lit. 'it is good to come here'); *අනුභවකරන්නට හොඳයි*, 'Be pleased to eat' (lit. 'it is good to eat'). The words *සොඳේ** and *සහපති*, 'is good,' are likewise used: *e. g.*, *මෙහි වඩිනවා සොඳේ*, 'be pleased to come here' (lit. 'it is good to come here'); *අනුභව කරණු* (or colloquially *කරණවා*) *සහපති*, 'be pleased to eat' (lit. 'it is good to eat' or 'eating is good').

7. In old classics the letter *ග*, like *ව*, is suffixed to the simple forms of the imperative, as *කියග*, 'say'; *දියග*, 'give'; *බලග*, 'see.' [*Cf.* the colloquial forms *කියකෝ* (or *කියාපත්තෝ*), *දියකෝ* (or *දීපත්තෝ* or *දියත්තෝ*), and *බලකෝ* (or *බලාපත්තෝ*)].

8. *දුව*, 'run'; *නොසිත*, 'don't think'; *කර*, 'do'; *ඳුඳු*, 'dress,' 'draw' (as pictures, &c.); *දනු*, 'know'; *පවතු*, 'behave'; *සිටු*, 'stand'; are a few examples ending in *අ*, *ආ*, and *උ*. In classics such forms as *සැලකරත්*, 'say' or 'state' (respectfully); *අසත්*, 'hear'; *යදිත්*, 'pray,' 'beseech'; *කරන්න* or *කරන්නා*, 'do,' also occur.

9. Roots of verbs often serve as forms of the imperative: *e. g.* *කිය*, 'say'; *කප*, 'cut'; *කඩ*, 'break'; *දුව*, 'run'; *තෙම*, 'wet.' But these forms are not respectful.

(iv) Conditional Mood.

Tense.	Active Voice.	Passive Voice.
Past.	අ, අත්, ඔත්, හොත්.	ලැබුව, ලැබුවත්, ලැබුවොත්.
Present.	ත්, ක, වු, හොත්, තත්.	ලබනොත්, ලබෙන, ලබෙනොත්, ලබන, ලබනත්, ලබෙනත්.

* Not much used now. (*Vide* *හොඳේ*, a variant of *සොඳේ*, under Particles.)

NOTE.—The endings අ, ය, හ, ව, ලැබුම, ලැබෙන, and ලබන are confined to classics. Some of them occur in the following words: යන් (in කුමක්ද යන්, 'if I should say what' = 'namely'); කියන් = කියනොන්, 'if said'; ඇත = ඇත්තමි or ඇතොන්, 'if there is'; දුන = දුන්නොන් or දුනනොන්, 'if given'; කියතු = කියන නල්ලි, 'whilst said'; කෙළිතු = කෙළින නල්ලි, 'whilst playing.' The ending ඉන් (sometimes ඉති in classics) is suffixed to මන් (in which case ම is lengthened), as ලැබුමක්කින්, "ලැබෙන්නි," 'if obtained.' (Cf. some of the endings of the imperative mood common to this mood.)

NOTE 1.—Observe that the endings of the active voice of (volitive) verbs as shown in the above tables are used as endings of the involitive verbs (identical with old passive forms alluded to in § 159).

2. One verb does not admit of all the above endings and their use should, therefore, be carefully studied. (*Vide* §§ 193, 197.)

3. The expletive letter ය suffixed to verbs, &c., terminating an affirmative sentence and ද affixed to interrogative sentences, are not to be considered as verbal endings.

188. Verbs are also divided into ඉවජිත ක්‍රියා, 'Volitive verbs,' i. e., verbs expressing actions that are performed with the exertion and will of the doer, and අනිවජිත ක්‍රියා, 'Involitive verbs.' The formation of involitives from volitives will be explained in the next section.* Verbs in the third person are given therein as examples, as the involitives are generally used in that person. (*Vide* § 196.)

Formation of Involitives from Volitives.

189. (a) Involitives from volitives of one syllable.†

The vowels අ and ආ are respectively changed into ඇ and ඈ, and the personal ending මි or මයි is affixed to the form so obtained.

* Passive verbs derived from active verbs without the addition of ලබ are included under involitives, as their formation and character are alike.

† The personal ending ය should not be taken into consideration in all the examples of this section when determining the number of syllables.

Examples.

<i>Volitive.</i>		<i>Basal ending.</i>		<i>Involitive.</i>
කයි, 'eats'	.	අ	.	කැවේ, කැවෙයි.
යයි, 'goes'	.	„	.	යැවේ, යැවෙයි.
ගායි, 'smears'	.	ආ	.	ගැවේ, ගැවෙයි.
හායි, 'bathes'	.	„	.	හැවේ, හැවෙයි.

Observe that in the formation of the involitives දෙවෙයි and එවෙයි from the volitives දෙයි, 'gives,' and එයි, 'comes,' no change in the vowels takes place.

(b) Involitives from volitives of two syllables.

The first vowel, අ or ආ is respectively changed into ඇ or ඇ.

„	උ or උ	„	ඉ or ඊ.
„	ඔ or ඔ	„	ඵ or ඵ.

The final vowel is changed into ඵ† or ඵ.

Examples.

<i>Volitive.</i>		<i>Involitive.</i>
අඬයි, 'cries.'		ඇඬේ, ඇඬෙයි.
ඉවයි, 'runs.'		ඳිවේ, ඳිවෙයි.
පොවයි, 'causes to drink.'		පෙවේ, පෙවෙයි.
මරයි, 'kills.'		මැරේ, මැරෙයි.
සාදයි, 'makes.'		සෑදේ, සෑදෙයි.
සුරයි, 'scrapes,' 'scratches off.'		සිරේ, සිරෙයි.
සෝදයි, 'washes.'		සේදේ, සේදෙයි.
සාරයි, 'digs.'		සැරේ, සැරෙයි.

But in bases whose first vowel is ඉ, ඊ, ඵ, or ඵ, only the final vowel is changed into ඵ or ඵ.

Examples.

<i>Volitive.</i>		<i>Involitive.</i>
පිසයි, 'cooks.'		පිසේ, පිසෙයි.
පිනයි, 'swims.'		පිනේ, පිනෙයි.
පිරයි, 'combs.'		පිරේ, පිරෙයි.
පෙරයි, 'filters.'		පෙරේ, පෙරෙයි.
බෙදයි, 'divides.'		බෙදේ, බෙදෙයි.
වේලයි, 'dries.'		වේලේ, වේලෙයි.

* කයි may mean, 'he eats,' 'she eats,' or 'it eats.' So in the other verbs.

† When changed into this, the letter ය is omitted, as in ඇඬේ, which = ඇඬ + යි.

(c) Involitives from volitives of three syllables.

The first and final vowels undergo changes similar to those of the volitives with two syllables. The second vowel is not generally changed; but if ආ or උ, it is changed respectively into ඇ or ඉ.

Examples.

<i>Volitive.</i>	<i>Involitive.</i>
අඹරයි, 'grinds.'	ඇඹරේ, ඇඹරෙයි.
පුපුරයි, 'bursts.'	පිපිරේ, පිපිරෙයි.
පුපුස්සයි, 'burns.'	පිළිස්සේ, පිළිස්සෙයි.
බබළයි, 'shines.'	බැබළේ, බැබළෙයි.
රවවයි, 'cheats.'	රවවේ, රවවෙයි.
වනසයි, 'destroys.'	වැනසේ, වැනසෙයි.

The Formation of Tenses.

190. The base of a verb (ක්‍රියාඛිත*) is its crude form to which the different terminations are added. It may be easily determined by taking an inflected verb and separating its suffix or termination from the base, as :--

Inflected verb.	Suffix.	Base.
කරමි, 'I do'	... අමි	කර (<i>pres.</i>).
දුවමි, 'I run'	... අමි	දුව (, ,).
කළෙමි, } 'I did'	... එමි	කළ (<i>past</i>).
කෙළෙමි, }		
දිවුවෙමි, } 'I ran'	... } එමි	දිවු(වු) (, ,).
දිවුවෙමි, }	... } රමි	
කරන්නෙමි, 'I shall do'	... අන්නෙමි...	කර (<i>fut.</i>).
දුවන්නෙමි, 'I shall run'	... අන්නෙමි...	දුව (, ,).

The bases may be more easily determined from the present and past participial adjectives without the termination වු or වූ. The former, without the final හ (or ණ), is identical

* ක්‍රියා + අඛිත, 'base.' The term අඛිත is also applicable to bases of nouns. It literally means 'body.'

with the base of the present and future tenses of the verb, and the latter with that of the past tense, as :—

Inflected verb.	Participial adjective.	Base.
කරමි, 'I do'	- කරණ (<i>pres.</i>)	- කර.
දුවමි, 'I run'	- දුවන (")	- දුව.
සිටිමි, 'I stand'	- සිටින (")	- සිටි.
කළෙමි, 'I did'	- කළ (<i>past</i>)	- කළ.
දිවිමි, } 'I ran'	- දිවු (")	- දිවු.
දිවුබෙමි, }		
සිටිමි, } 'I stood'	{ සිටි or }	{ - සිටි or
සිටිබෙමි, }	{ සිටිය }	{ - සිටිය.
කරන්නෙමි, 'I shall do'	- කරණ (<i>pres.</i>)	- කර.
දුවන්නෙමි, 'I shall run'	- දුවන (")	- දුව.
සිටින්නෙමි, 'I shall stand'	- සිටින (")	- සිටි.

191. From the above it will appear that the bases of the present and the past tenses differ vastly, and that the base of the future is the same as that of the present tense. By affixing to these bases the different inflectional endings already given in § 187, the different tenses, moods, participles, &c., may be formed. (*Vide* § 193.)

Observe that අන්නෙමි, an ending of the future tense, might be taken as being composed of අන්ත + එමි and that the base of the present tense + අන්ත would seem to be the proper base of the future; but since there are in classics such future forms as කරණෙමි, දුවනෙමි for කරන්නෙමි, දුවන්නෙමි, the more modern forms, it will not be correct to take either කරන්න and දුවන්න or කරණ and දුවන as the bases of the future tense of the verb. The base of the present tense is therefore given as the base of the future.

192. As the bases of the present and the past tenses differ, the changes that take place in the formation of the past tense from the present will be here explained. In the following examples the personal terminations are put within parentheses, when not combined with the base, to mark the changes more clearly.

(a) *Bases of one syllable.*

අ or ආ is changed into ඇ.

ඉ, ඊ, or ඵ " උ.

ඔ " ඌ.

Examples.

<i>Present.</i>		<i>Past.</i>
ඉඳි, ඉඳි(යි), 'is' or 'sits.'	...	උඳි.
ඉ(ත්තේ), ඉ(ත්තෙයි) ,,	...	උ(ත්තේ), උ(ත්තෙයි).
ක(යි), 'eats.'	...	කැ, කැ(ච්චි), කැ(ඥේ).
දෙ(යි), 'gives.'	...	දු(නි), දු(නිසි), දු(ත්තේ).
කැ(ඳි), 'bathes.'	...	කැ, කැ(ච්චි), කැ(ඥේ).
බෙ(යි), 'drinks.'	...	බි, බි(ච්චි), බි(ඥේ).

Exception.

එ(යි), 'comes.'	...	ආ(ච්චි), ආ(ඥේ).
-----------------	-----	-----------------

(b) *Bases of two syllables.*

අ or ආ is respectively changed into ඇ or ඈ.

උ or උආ " ඉ or ඊ.

ඔ or ඔආ " ඵ or ඵආ.

The final vowel " ඌ or ඬ.

If the final vowel is ඉ, it is changed into ඊ, or is elided, and the consonant doubled.

Examples.

(i)

<i>Present.</i>		<i>Past.</i>
අඬ(යි), 'cries.'	...	ඇඬි, ඇඬි(ච්චි), ඇඬි(ඥේ).
කැර(යි), 'hawks.'	...	කැරි, කැරැ(ච්චි), කැරැ(ඥේ).
කෙට(යි), 'chops,' 'pounds.'	...	කෙටි, කෙටු(ච්චි), කෙටු(ඥේ).
පුද(යි), 'offers.'	...	පිදි, පිදු(ච්චි), පිදු(ඥේ).
සුර(යි), 'scrapes,' 'scratches off'	...	සිරි, සිරැ(ච්චි), සිරැ(ඥේ).
කෝද(යි), 'washes.'	...	කේදි, කේදු(ච්චි), කේදු(ඥේ).

ඌ and ච්චි in the terminations of verbs in the indicative mood often admit of being interchanged. ඥේ is more frequent in books. (*Vide* p. 134, note 3.)

(ii)

<i>Present.</i>		<i>Past.</i>
ඇණ(යි), 'pierces,' 'thrusts in.'		ඇණී, ඇත්තේ.
ගණ(යි), 'counts.'	...	ගැණී, ගැත්තේ.
පනි(යි), 'jumps.'	...	පැනී, පැත්තේ.
පදි(යි), 'paddles.'	...	පැදී, පැද්දේ.
මන(යි), 'measures.'	...	මැනී, මැත්තේ.

But when the first vowel is ඉ, ඊ, එ, ඒ, ඇ, or ඇ, only the final vowel is changed.

Examples.

<i>Present.</i>		<i>Past.</i>
ඇඳ(යි), 'couples.'	...	ඇදී, ඇදු(වේ), ඇදු(යේ).
කිර(යි), 'weighs.'	...	කිරී, කිරු(වේ), කිරු(යේ).
තෙම(යි), 'wets.'	...	තෙමී, තෙමු(වේ), තෙමු(යේ).
දින(යි), 'wins.'	...	දිනී, දිනු(වේ), දිනු(යේ).
පිස(යි), 'cooks.'	...	පිසී, පිසු(වේ), පිසු(යේ).
පින(යි), 'swims.'	...	පිනී, පිනු(වේ), පිනු(යේ).
ලිහ(යි), 'unties.'	...	ලිහී, ලිහු(වේ), ලිහු(යේ).
වේල(යි), 'dries.'	...	වේලී, වේලු(වේ), වේලු(යේ).

(c) *Bases of three syllables.*

The first and final vowels undergo changes similar to those of the verbs with two syllables above noticed. The second vowel generally remains unaltered, but when it is ආ or උ, it is generally changed into ඇ or ඉ respectively.

Examples.

<i>Present.</i>		<i>Past.</i>
ඇකුල(යි), 'rolls up.'	...	ඇකිලී, ඇකුලු(වේ), ඇකුලු(යේ).
ගොරව(යි), 'growls.'	...	ගොරවී, ගොරවු(වේ), ගොරවු(යේ).
පුපුර(යි), 'bursts.'	...	පිපිරී, පිපුරු(වේ), පිපුරු(යේ).
මතුර(යි), 'charms.'	...	මැතිරී, මැතුරු(වේ), මැතුරු(යේ).
රවව(යි), 'cheats.'	...	රවවී, රවවු(වේ), රවවු(යේ).
වමාර(යි), 'vomits.'	...	වැමැරී, වැමැරු(වේ), වැමැරු(යේ).

The Principal Parts of Verbs.

193. The (1) base of the present tense (which is identical with the simple form of the imperative mood formed

without the suffixes ට, &c.*) and (2) the past participial adjective may be taken as the principal parts of a verb, from which the other parts thereof are formed, viz. :—

From the *first* (1) principal part,

Present and future tenses (*Ind. Md.*),

Optative Mood,

Imperative Mood,

Permissive forms ending in පුටාච්චි, පුටාච්චන්, and පුදෙත් (*vide* § 166),

Conditional Mood (*pres. form*),

Present and past participles,

Present participial adjective and past participial adjective ending in පු, and

Verbal nouns ending in නු or නි (including those denoting agency) and those ending in මි and ලි of verbs of the fourth conjugation :

From the *second* (2) principal part,

Past tense (*Ind. Md.*),

Permissive forms ending in යා (or ඩා) ච්චි, යා (or ඩා) ච්චන්, and දෙත් (*vide* § 166),

Conditional Mood (*past form*),

The other forms of the past participial adjective, and

Verbal nouns ending in මි and ලි of verbs of the other three conjugations and other kinds of verbal nouns.

But in the case of verbs of the third conjugation (*b*), nearly all the inflections may be formed from the second principal part (*vide infra* example III). A few examples showing the manner in which the different inflections of a verb may be formed from its principal parts are given below.

* Except in the case of the involitives, and a few of the volitives, especially those whose bases end in ඉ, this form of the imperative serves as the base of the present tense, i.e., the first principal part.

Example 1.

Verb කරමි, 'I do'—Principal parts කර කළ.

(1) From the 1st principal part කර.

INDICATIVE MOOD.

*Present Tense.**Singular.*

- 1st pers. කර + (අ)මි* = කරමි.
 2nd „ කර + (අ)හි or (අ)යි = (කර)හි = කෙරෙහි or කරයි.
 3rd „ කර + (අ)යි or එ = කරයි or (කරේ =)
 කෙරේ.

Plural.

- 1st pers. කර + (අ)මු = කරමු.
 2nd „ කර + (අ)හු or (අ)වු = කරහු or කරවු.
 3rd „ කර + (අ)හි or එහි = කරහි or (කරෙහි =)
 කෙරෙහි.

(*Colloq.*) කර + නවා = කරනවා (*sing. & pl.*).

*Future Tense.**Singular.*

- 1st pers. කර + (අ)ත්තෙමි = කරත්තෙමි.
 2nd „ කර + (අ)ත්තෙහි = කරත්තෙහි
 3rd „ කර + (අ)ත්තේ = කරත්තේ.

Plural.

- 1st pers. කර + (අ)ත්තෙමු = කරත්තෙමු.
 2nd „ කර + (අ)ත්තාහු = කරත්තාහු.
 3rd „ කර + (අ)ත්තෝ = කරත්තෝ.

(*Colloq.*) 1st pers. කර + කද්දු = කරකද්දු (*sing.*);
 කර + කද්දමු = කරකද්දමු (*pl.*).

2nd & 3rd pers. කර + අච්චි = කරච්චි (*sing.*); කර +
 අච්චන් = කරච්චන් (*pl.*).

° The suffixes should be combined with the bases in accordance with the rules of combination (*Sandhi*).

☞ When the combination can be effected by simply eliding the initial vowel of the suffixes and affixing the remainder to the base, the vowel is put within parentheses.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

1st pers. කර + (අ)මිවා = කරමිවා.

2nd „ කර + (අ)භිවා or (අ)සිවා = (කරභිවා =) කෙරෙහිවා or කරසිවා.

3rd „ කර + අවා or ඒවා = කරවා or කෙරේවා.

Plural.

1st pers. කර + (අ)මෝවා = කරමෝවා.

2nd „ කර + (අ)භුවා = කරභුවා.

3rd „ කර + (අ)ත්වා = කරත්වා or කෙරෙත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

2nd pers. කර + (අ)ව = කරව.

3rd „ කර + (අ)ත්තේ = කරත්තේ.

Plural.

2nd pers. කර + (අ)ච්චි = කරච්චි.

3rd „ කර + (අ)ත්තේ = කරත්තේ.

(*Colloq.*) 2nd pers. කර + පිය or පන් = කරපිය or කරපන් (*sing.*); කර + පල්ලා = කරපල්ලා (*pl.*); කර + (අ)ණ්ඩ = කරණ්ඩ; &c.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

කර + පුච්චාමි (or කරපු + චාමි) = කරපුච්චාමි; &c.

Plural.

කර + පුච්චාමිත් (or කරපු + චාමිත්) = කරපුච්චාමිත්;

කර + පුදෙත් (or කරපු + දෙත්) = කරපුදෙත්; &c.

CONDITIONAL MOOD (*Pres. form.*).

කර + ති, තත්, or තොත් = කරති, කරතත්, or කරතොත්; කළ; කට; &c.

PRESENT PARTICIPLE.

කර + මිත් = කරමිත්.

PAST PARTICIPLE.

කර; කොට; කොටින් (rare).

කර + ලා = කරලා; කර + ඇ = කරැ; &c.

PRES. PART. ADJ. AND PAST PART. ADJ. WITH TERMINATION පු.

කර + න = කරණ; කර + (අ)ත්තාපු = කරත්තාපු.

කර + පු = කරපු.

VERBAL NOUNS.

කර + නු = කරණු; කරණු + අ or ඒ = කරත්තා, කරණුයේ
 or කරත්තේ, or කර + (අ)ත්තා, (අ)නුයේ, or (අ)ත්තේ =
 කරත්තා, කරණුයේ, කරත්තේ; &c.

කර + ඊම් = (කර්ම් =) කිරීම or කෙරීම.

කර + උම් = (කරැම් =) කෙරැම්.

(2) From the 2nd principal part කළ.

INDICATIVE MOOD.

*Past Tense.**Singular.*

1st pers. කළ + එම් = කළෙමි or කෙළෙමි.

2nd „ කළ + එහි (or සි) = කළෙහි (or සි) or කෙළෙහි (or සි).

3rd „ කළ + ඒ = කළේ or කෙළේ.

Plural.

1st pers. කළ + එමු = කළෙමු or කෙළෙමු.

2nd „ කළ + ආහු = කළාහු.

3rd „ කළ + මි = කළෝ.

(Colloq.) කළ + අ = කලා (sing. & pl.).

PERMISSIVE FORMS.

කළ + අම් (or කලා + මි) = කලාම් (sing.);

කළ + දෙත් = කළදෙත්; &c.

CONDITIONAL MOOD (*Past form*).

කල; කල + ඔත්, or (අ)ත් = කලොත්, or කලත්.

PAST PART. ADJ. WITH TERMINATION වූ.

කල + අවු = කලාවු.

OTHER VERBAL NOUNS.

කල + ඒ = කලේ or කෙලේ;

කල + ඔ = කලෝ or කෙලෝ;

කල + (අ)හු = කලාහු; &c.

Example II.

Causal verb කරවමි, 'I cause to do'—Principal parts කරව; කරවු or කරවු, කෙරෙවු or කෙරෙවු.*

(1) From the 1st principal part කරව.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

Singular.

1st pers. කරව + (අ)මි = කරවමි; &c.

Plural.

1st pers. කරව + (අ)මු = කරවමු; &c.

(*Colloq.*) කරව + නවා = කරවනවා (*sing.* & *pl.*).

Future Tense.

Singular.

1st pers. කරව + (අ)ත්තෙමි = කරවත්තෙමි; &c.

Plural.

1st pers. කරව + (අ)ත්තෙමු = කරවත්තෙමු; &c.

(*Colloq.*) 1st pers. කරව + ඤ්ඤා = කරවඤ්ඤා (*sing.*);

කරව + ඤ්ඤාමු = කරවඤ්ඤාමු (*pl.*).

2nd & 3rd pers. කරව + අවි = කරවාවි (*sing.*);

කරව + අවිත් = කරවාවිත් (*pl.*).

* The final උ of the 2nd principal part is used both long and short : in the inflections it generally becomes short.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

1st pers. කරව + (අ)මිවා = කරවමිවා; &c.

Plural.

1st pers. කරව + (අ)මෝවා = කරවමෝවා; &c.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

2nd pers. කරව + (අ)ව = කරවව; &c.

Plural.

2nd pers. කරව + (අ)ච්චි = කරවච්චි; &c.

(*Colloq.*) 2nd pers. කරව + පිය, or පන් = කරවපිය or කරවපිය, or කරවපන් or කරවපන් (*sing.*);

කරව + පල්ලා = කරවපල්ලා or කරවපල්ලා (*pl.*);
කරව + (අ)ණ්ඩ = කරවණ්ඩ; &c.

PERMISSIVE FORMS.

කරව + පුවාච්චි (or කරවාපු + වාච්චි) = කරවාපුවාච්චි
(*sing.*);

කරව + පුදෙන් (or කරවාපු + දෙන්) = කරවාපුදෙන්; &c.

CONDITIONAL MOOD (*Pres. form.*).

කරව + න, තත්, or තොත් = කරවන, කරවතත්, or කරවතොත්; &c.

PRESENT PARTICIPLE.

කරව + මින් = කරවමින්.

PAST PARTICIPLE.

කරව + ආ = කරවා; කරවා + ලා = කරවාලා; &c.

PRES. PART. ADJ. AND PAST PART. ADJ. WITH TERMINATION පු.

කරව + න = කරවන; කරව + (අ)ත්තාපු = කරවත්තාපු;
කරව + පු = කරවපු or කරවාපු.

VERBAL NOUNS.

කරව + නු = කරවනු; කරව + ඊම් or උම් = කරවිම් or කරවුම්; &c.

NOTE.—In forming causative verbal nouns ending in මි and ලි. ඵ in the penult of the second principal part is changed into අ, as ඇඬවිමි, ඇපිලිලවිමි, හික්වවිමි, &c.

(2) From the 2nd principal part කරවු or කෙරෙවු.

INDICATIVE MOOD.

Past Tense.

Singular.

1st pers. කරවු, or කෙරෙවු + ඊම්, or එම් = කරවිම්, or කෙරෙවුවිමි.*

2nd „ කරවු, or කෙරෙවු + එහි = කරවුයෙහි, or කෙරෙවුවෙහි.

3rd „ කරවු, or කෙරෙවු + ඊ, or ඒ = කරවි, කරවුයේ or කෙරෙවුවේ.

Plural.

1st pers. කරවු, or කෙරෙවු + ඊමු, or එමු = කරවිමු, or කෙරෙවුවිමු.

2nd „ කරවු, or කෙරෙවු + උහු, or අභු = කරවුහු, or කෙරෙවුවහු.

3rd „ කරවු, or කෙරෙවු + උහ, හ, or ඔ = කරවු, කරවුහ, or කෙරෙවුවෝ.

(Colloq.) කෙරෙවු + ආ = කෙරෙවුවා (sing. & pl.).

PERMISSIVE FORMS.

කෙරෙවු + වාචේ (or කෙරෙවුවා + චේ) = කෙරෙවුවාචේ (sing.);

කෙරෙවු + දෙත් = කෙරෙවුදෙත්; &c.

CONDITIONAL MOOD (*Past form*).

කෙරෙවු + ඔත්, or අත් = කෙරෙවුවොත්, or කෙරෙවුවත්.

PAST PART. ADJ. WITH TERMINATION වු.

කෙරෙවු + ආවු = කෙරෙවුවාවු.

* ඵ may be used for short වු in the inflections.

Example III.

Verb ඇවිදිම, 'I walk'—Principal parts ඇවිදි,
ඇවිද්ද or ඇවිදි.

(1) From the 2nd principal part ඇවිද්ද or ඇවිදි.

INDICATIVE MOOD.

*Present Tense.**Singular.*

1st pers. ඇවිදි + (ඉ)ම = ඇවිදිම; &c.

Plural.

1st pers. ඇවිදි + (ඉ)මු = ඇවිදිමු; &c.

(Colloq.) ඇවිදි + නවා = ඇවිදිනවා (*sing. & pl.*).

*Past Tense.**Singular.*

1st pers. { ඇවිදි + ඊම = ඇවිදිමි; &c.
ඇවිද්ද + එම = ඇවිද්දෙමි; &c.

Plural.

1st pers. { ඇවිදි + ඊමු = ඇවිදිමු; &c.
ඇවිද්ද + එමු = ඇවිද්දෙමු; &c.

(Colloq.) ඇවිද්ද + ආ = ඇවිද්දූ (*sing. & pl.*).

FUTURE TENSE.

Singular.

1st pers. ඇවිදි + (ඉ)න්නෙමි = ඇවිදින්නෙමි; &c.

Plural.

1st pers. ඇවිදි + (ඉ)න්නෙමු = ඇවිදින්නෙමු; &c.

(Colloq.) 1st pers. ඇවිදි + ක්කු = ඇවිදික්කු (*sing.*);
ඇවිදි + ක්කුමු = ඇවිදික්කුමු (*pl.*).

2nd & 3rd pers. ඇවිදි + ඊවි = ඇවිදිවි (*sing.*);
ඇවිදි + ඊවින් = ඇවිදිවින් (*pl.*).

OPTATIVE MOOD.

Singular.

1st pers. ඇවිදි + (ඉ)මවා = ඇවිදිමවා; &c.

Plural.

1st pers. ඇවිදි + (ඉ)මමුවා = ඇවිදිමමුවා; &c.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

2nd pers. ඇවිදි + (ඉ)ව or උව = ඇවිදිව or ඇවිදුව; &c.

Plural.

2nd pers. ඇවිදි + (ඉ)ව් = ඇවිදිව්; &c.

PERMISSIVE FORMS.

ඇවිද්ද + ආම් (or ඇවිද්ද + මි) = ඇවිද්දම් (*sing.*);

ඇවිද්ද + මෙත් = ඇවිද්දමෙත්; &c.

CONDITIONAL MOOD.

ඇවිදි + ත, තත්, or නොත් = ඇවිදිත, ඇවිදිතත්, or ඇවිදි
නොත්; &c.

ඇවිද්ද + (අ)ත් or මත් = ඇවිද්දත් or ඇවිද්දමත්.

PRESENT PART. AND PAST PART. ENDING IN ය්.

ඇවිදි + මිත් = ඇවිදිමිත්; ඇවිදි + (ඉ)ත් = ඇවිදිත්.

NOTE.—The past participles ඇවිත්, අවුත්, and අවුළු, are irregularly formed. The form අවුදිත් is sometimes used for ඇවිදිත්. (*Vide* § 196.)

PRESENT PARTICIPIAL ADJECTIVE.

ඇවිදි + න = ඇවිදින; ඇවිදි + (ඉ)ත්තාවු = ඇවිදිත්තාවු.

VERBAL NOUNS.

ඇවිදි + තු = ඇවිදිතු; ඇවිදි + ඊම, උම, or ඉලි = ඇවිදිම,
ඇවිදිමි, or ඇවිදිලි; &c.

The remaining inflections are formed from the second form of the 2nd principal part by changing the final ඉ into අ and adding the necessary suffixes, thus :—

IMPERATIVE MOOD.

(*Collog.*) ඇවිද + පිය, or පත් = ඇවිදපිය, or ඇවිදපත් (*sing.*);

ඇවිද + පල්ලා = ඇවිදපල්ලා (*pl.*); &c.

PERMISSIVE FORM.

ඇවිද + පුදෙත් (or ඇවිදපු + දෙත්) = ඇවිදපුදෙත්.

PAST PARTICIPLES ENDING IN අ AND ලා.

ඇවිද (*Vide* § 177); ඇවිද + ලා = ඇවිදලා.

PAST PARTICIPIAL ADJECTIVE WITH TERMINATION පු.

ඇවිද + පු = ඇවිදපු.

Careful study of this section, §§ 177, 189, 192, & 195, and the paradigms of conjugations given at the end of this chapter, should enable the student to form any of the inflections at once with accuracy.

194. Verbs may be divided into four conjugations according to the different ways in which their principal parts are formed. The second conjugation contains causatives and a large proportion of non-causatives, and the fourth conjugation involitive verbs. The principal parts of verbs of the four conjugations are given in the next two sections. It should be noticed that in compound verbs, such as හරිකේස, සැරිසර, and අස්වද්ද, the first part undergoes no change, while the second part is conjugated according to one of the conjugations. Compound verbs, of which only a few are noticed, will, however, appear under “Exceptions.”

195.

FIRST CONJUGATION.

Bases consist of one syllable. Changes: අ or ආ , is changed into ඇ in past participial adjective. Past participle ends in ආ , as කෑ , ගෑ , දෑ . Gerunds generally terminate in නු and මි only; those ending in ඇමි are more common and may be easily formed by suffixing මි to the 2nd principal part.

Base (*Pres. tense*).

Past Part. Adj.

ක, ^o 'eat' (<i>vide</i> p. 239.)	කෑ.
ගා, 'smear,' 'play' (a stringed musical instrument)	ගෑ.
ද, 'burn' (<i>invol.</i>)	දෑ.
ල, 'lay,' 'place'	ලෑ.
සා,† 'bathe' (one's self)	සෑ.
පා, 'display,' 'put forth to view'	පෑ.
බා, 'let down,' 'unload'	බෑ.
මා, 'endure,' 'suffer'	මෑ.
සා,‡ 'plough'	සෑ.

SECOND CONJUGATION.

Characteristics—Final vowel අ of the base is changed into ඌ (ඬ) in the past participial adjective. Past participle ends in ආ , as අකුලා , අඩා .

* The gerundial forms කැවුමි and කැවිලි are now commonly used in the sense of 'pan-cake' and 'sweet-meat' respectively. Observe that gerunds are often used where pure nouns are used in English, *e.g.*, ඇසීමි , ඇඳීමි , 'cry'; ඇතිරිලි , 'cloth' (for spreading, &c.); ඇල්ලීමි , 'seizure'; ඇසීමි , ඇහීමි , &c., 'question,' 'query'; ඇඳීමි , 'dress'; කැවුමි , කැඩීමි , 'fracture'; කොඩලු , කවුලු (from කැඩිලි), 'gap,' 'stile'; කැපීමි , කැපුමි , 'cut'; ගොඩනැගිලි , 'building,' 'structure'; දැන්වීමි , 'notice,' 'advertisement'; කැවුමි , කැවීමි , 'dance'; පිනුමි (from පනි), 'leap,' 'summersault'; මැවීමි , 'creation'; ලිපුමි , ලිපිලි , 'letter,' 'document'; මැළලීමි , 'burial.'

† In classics sometimes සන (*past part. adj.* $\text{සැන$).

‡ සිස is a peculiar gerundial form of this verb. The regular form සෑම is also used, though not so frequently.

(i) *Non-Causal Verbs.*

(a) Bases consist of two or three syllables. Changes :
 ජ or ජ in the first syllable is changed into ජෑ or ජෑ respectively.*

Base (*Pres. tense*).

Past Part. Adj.

ජෑල, 'roll up'	ජෑලෑ.
ජෑම, 'cry,' 'weep' (<i>vide</i> p. 248.)	ජෑමෑ.
ජෑම, 'crow,' 'cry' (of birds generally)...	ජෑමෑ.
ජෑලෑ, 'rub' (with the hand)	ජෑලෑ.
ජෑම, 'mould' (images)	ජෑමෑ.

Examples.

ජෑන, 'believe'; ජෑන, 'knead'; ජෑලෑ, 'wash' (clothes); ජෑමර, 'twist' (of ropes, &c.), 'grind'; ජෑමුණ, ජෑමුණ,† 'string together,' 'thread'; ජෑල, 'seize,' 'hold'; ජෑමු, 'pick up'; ජෑමුණ,‡ 'stir up' (as a heap of things, &c.), 'excite'; ජෑන, ජෑන,§ 'hear,' 'question'; ජෑනුර, 'block up,' 'pile together'; ජෑන, 'yawn'; කෑම, 'break'; කෑම, 'cut'; කෑම, 'agitate'; කෑන, කෑන, 'scratch'; කෑර, 'hawk' (with the throat); ගෑර, 'sift' (in gemming, &c.), 'wash'; ගෑන, 'abuse'; ගෑල, 'flow,' 'rise' (of water), 'dip in'; ගෑල, 'join'; ගෑම, 'surround,' 'adorn'; ගෑන, 'strike'; ගෑම, 'waddle'; කෑන, 'regard,' 'esteem'; කෑන, 'make'; කෑම,|| 'place'; කෑම, 'seethe,' 'boil'; කෑල, 'flog,' 'bruise'; කෑම, 'foment,' 'warm'; කෑමර, කෑමර,¶ 'rub or smear on,' 'touch'; දෑකෑන, 'drive'; දෑල, 'struggle,' 'wind' (as a thread); දෑර, 'bear,' 'suffer'; දෑම, 'wrap'; නෑන, 'raise,' 'කෑම, 'dance'; කෑම, කෑම, 'bend'; කෑන, කෑන, 'kill,' 'destroy'; පෑල, 'confuse,' 'entangle'; පෑන, 'hope for'; පෑර,° 'defeat'; පෑල, 'put on' (dress or ornaments); පෑල, 'split,' 'cleave'; පෑමර, 'impose,' 'thrust upon'; පෑම, 'declare,' 'say'; පෑන, 'trample,' 'thresh'; පෑර, 'clear up'; පෑකෑන, පෑන, 'solder,' 'weld'; බෑර, 'embrace'; බෑල, 'shine'; බෑල, 'look at,' 'see'; බෑන, 'insert,' 'put in'; මෑන, 'blot out,' 'obliterate,' 'melt' (metals, &c.); මෑර, 'kill'; මෑම, 'create'; මෑන, මෑන, 'stitch'; මෑන, 'aim at'; රෑර, 'stop,' 'delay'; රෑම, 'frown,' 'scowl'; රෑම, 'deceive,'

° When the vowel in the first syllable is ජෑ, ජෑ, ජෑ, ජෑ, ජෑ, or ජෑ, no change takes place except in the final vowel. [*Vide infra* (d).]

† The form ජෑමුණ is commonly used.

‡ Past participial adjective ජෑමුණ or ජෑමුණ.

§ Colloquially ක takes the place of ජෑ generally.

|| Colloquially කෑන, කෑම (past part. adj. කෑම, කෑම).

¶ Colloquial form.

°° The causal forms පෑරෑර and පෑරෑම are generally used now for පෑර: in old classics the form පෑර (past part. adj. පෑරෑර) is found.

'beguile'; වඩ, 'nurse and foster,' 'take or carry' (a child in the arms); වද, 'give birth to'; වණ, 'wave,' 'spread or lay out,' 'describe'; වනස, 'destroy,' 'lay waste'; වර, 'cease' (to yield fruit, milk, &c.); වලක, 'avoid,' 'evade'; වලඳ, 'eat' (respectful); වළල, 'bury'; වව, 'grow' (plants, &c.); වස, වස, 'cover,' 'close'; සකස, සකස, 'comfort,' 'console'; සපය,† 'provide,' 'supply'; සරස, සරස, 'adorn,' 'array'; සලක, 'regard,' 'think'; සලස,‡ 'cause'; සාද, සද, සද, 'make'; සද, සද, 'decorate,' 'bring up' (children, &c.); සප, සප, 'chew,' 'bite'; සම, 'blow' (as wind); සල, සල, 'pour or empty out,' 'shake,' 'sift' (flour, &c.); සාර, සාර, 'dig.'

Exceptions.

When the vowel in the second syllable is ආ it is generally changed into ඇ. The change of final ර into ල is common in classics. (*Vide* § 194.)

Base (<i>Præteritense</i>).		Past Part. Adj.
අතුරද, 'spread out'	...	ඇතුරු, අතුළ.
අද්‍රැක, 'know,' 'recognize'	...	ඇදුනු, ඇදිනික.
අස්වද්ද, 'cultivate' (ground)	...	අස්වැද්ද.
කකාර, 'decoct'	කැකැරු.
කරකම, 'twirl'	කරකැවු.
කරම, 'castrate'	කැරැකු.
කලක, } 'stir up,' 'mix' (a liquid) {		කැලකු.
කලකික, }		කැලැකිනික.
ගොඩකත, 'build,' 'bring to land'	ගොඩනැගු.
දම, 'cast down,' 'put'	දැමු, දැමිම.
සාස, 'shine forth,' 'clear up'	පැවු.
පිරිවර, 'surround'	පිරිවැරු.
පියාම, 'fly'	පියැණු.
මතුරද,§ 'charm,' 'mutter'	...	මැතුරු, මතුළ.
ලබ,¶ 'obtain,' 'receive'	...	ලැබු, ලද.
වතුර, 'pour out,' 'shed'	...	වැතුරු, වතුළ.
වදර, 'say' (respectful)...	...	වැදැරු, වදළ (or වදිකළ).
වසුර,§ 'sow'	වැසුරු, වසුළ.

* The causal form වලකිම is also used.

† Past participial adjective සැපයු or සැපෙවු.

‡ The causal forms සලකිම and සලකිස are often used for සලක (කලක colloquially). (*Vide* principal parts of causal verbs.)

§ In classics the past part. is sometimes අතුට, මතුට, වසුට respectively.

| Past part. ඇදික or ඇදිකලා. The older form හදක is also used in books for අදක.

¶ Past part. ලැබ, ලබා, ලබාලා, ලැබලා, or ලදිනි.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.
වමර, 'vomit' වැමැර.
වරක, 'decline,' 'conjugate' වරකැ.
වස,° 'dwell,' 'live' විස.
සැරිසර, 'go from place to place' සැරිසැර.
හරිතස්ස, 'rectify,' 'amend' හරිතස්ස.

(b) Bases consist of two or three syllables. Changes :
 උ or ඌ in the first syllable is changed into ඉ or ඊ respectively. The vowel in the second syllable of bases consisting of three syllables is also generally changed into ඉ by assimilation. Assimilation of vowels is common in gerunds ending in මි, *e. g.*, ඉගැනීමි, ඉතිහිමි; ඉතුරුමි, ඉතිරිමි.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.
උගුල, 'pull out' ඉගුළු, ඉගිළු.
උතුර, 'overflow' ඉතුරු, ඉතිරු, උතුල.†
උදුර, 'pluck up,' 'wrest' ඉදුරු, ඉදිරු.
උස, 'issue' (as from a spring)	ඉස.
උසස, 'earn,' 'supply' ඉසස, ඉසෙවු.‡
උසුට, 'pull up,' 'extract' ඉසුටු, ඉසිටු.
උස, 'cook' ඉස, ඉවු.‡
උර, 'suck,' 'absorb' ඉරු.
උල, 'rub' ඉලි.
උලුප, 'scoop out' ඉලිප.
උස්ස, 'lift up,' 'raise' ඉස්ස.
උසල, උසුල, 'bear' (a burden)	ඉසිල, ඉසුල, ඉසිල.
ගුරු, 'roar,' 'thunder' ගිහිරු, ගිතුරු, ගුල.†
දුව,§ 'run' දිවු.
පුද, 'offer' (a gift) පිදු.
පුප, 'swell out' පිපු.
පුපුර, 'burst' (<i>intrans.</i>) පිපිරු, පිපුරු.
පුර, 'fill,' 'commence' පිරු.

° Forms such as වෙසෙ, වෙසෙයි, &c., of the present tense are often used in books. Past part. වැස, which is identical with that of වස, 'rain.' In classics past part. adj. is sometimes වුස.

† This form occurs in classics.

‡ This form is more euphonious. Gerunds ending in මි : ඉසෙමි; ඉවුමි, ඉසිමි.

§ Past participle දුව or දුවල. In classics sometimes දිව (both base and past part.)

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.
සැද්ද, 'link,' 'splice,' 'weld'...	පිරිද්ද.
පුළුස්ස, 'burn,' 'bake'	පිළිස්ස.
බුර, ^o 'bark' (as a dog) ...	බරු.
මුද, 'release' ...	මුද.
රැස්ස, 'endure,' 'tolerate' ...	රිස්ස.
සර, හර, 'scratch,' 'scrape off'...	සිරු, හිරු.

(c) Bases consist of two or three syllables. Changes :
 @ or @ in the first syllable is changed into එ or ඒ respectively.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.
මත, } 'wrap round'	{ එතු.
මත, }	{ එතු.
මම, 'press down' එබු.
කොට, 'chop,' 'pound,' 'peck'	... කෙටු.
කොණත,† 'pinch' කෙණෙහු.

Examples.

ගොත, 'plat,' 'knit'; කෝර, 'choose,' 'solve'; දෙඩ, 'chatter,' 'speak'; දෙව, 'milk,'† 'wash' (*past part. adj.* දෙවු); පොත, 'soak'; පොල, 'winnow'; පොලම, 'incite,' 'instigate'; මෝර, 'mature,' 'become hard' (*intrans.*); යොද, 'join,' 'contrive,' 'employ'; යොස, යොස, 'seek,' 'thatch' (*past part. adj.* යෙවු, යෙවු); යෝද, යෝද, 'wash.'

(d) Bases consist of two or three syllables. Changes :
 none, except the characteristic change of the final vowel.
 [Vide *supra* (a).]

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.
ඇද, 'couple,' 'yoke' ඇද.
ඉර, 'tear,' 'saw' ඉරු.
ඉවස, 'endure' (with patience) ඉවස.
එද, } 'mix' (as curry stuffs in cooking) {	{ එද.
එද, }	{ එද.
එල්ම, එල්ල, 'hang,' 'suspend' එල්මු, එල්ල.
එළ, 'spread out' (of a cloth, mat, &c.), 'cast down' එළු.

^o උඩුබුරුල, උඩුබුරුල්ල, 'whine,' 'howl' [Past part. adj. උඩුබුරුඑළ, උඩුබුරු(රු)ල්ල].

† The forms කොණත (past part. adj. කෙණෙහු) and කොණු (or කු)ස්ස (past part. adj. කෙණෙස්ස) are also used colloquially.

‡ The noun සිරි, 'milk,' is generally prefixed to the verb. The forms දෙ and දෙවි (past part. adj. දෙවු or දෙව්ස) are also very common. Past participle දෙව (or දෙව) or දෙවලා (or දෙවලා).

Examples.

එලල, 'darn'; කිද, 'sink' (*intrans.*); කිය, 'say' (*past part. adj.* කී, කිය or කිවු); කිර, 'weigh'; කෙලස, කෙලස, 'soil,' 'profane'; ගිවිස,^o 'covenant,' 'consent'; ගෙව, 'pay off,' 'spend' (as time); ගෙපල, 'say'; ගෙව, 'wet,' 'damp'; ගෙරප, 'press upon,' 'throng'; දින, 'win' (a race, lawsuit, &c.); දිර, 'rot,' 'digest'; දිවුර,† 'swear'; දෙදර, 'totter,' 'splinter'; දෙස,‡ 'preach'; නිද, 'sleep'; නිව, නිම, 'extinguish,' 'cool'; නිම, 'finish'; නෙර, 'protrude'; නෙරප, 'drive away,' 'expel'; නෙල, 'pluck' (fruit, &c.), 'pluck off' (as cotton, coir fibre, &c.); පෙර, 'strain,' 'distil'; පෙරල, 'overturn,' 'roll'; පෙල, 'trouble'; පින, 'rejoice'; පිස, 'shut,' 'close' (*past part. adj.* පිස or පිවු); පිස, පිස,§ 'cook'; පින, 'swim'; පිර, 'comb'; බෙද, 'divide'; බෙර, 'separate,' 'settle' (accounts, disputes, &c.); මෙ,|| 'die'; මෙරික, 'squeeze'; රංග, 'creep through'; ලිය, 'write,' 'turn' (on a lathe), 'mince' (*past part. adj.* ලිය or ලිවු); ලියල, 'sprout'; ලිසස, 'slip,' 'slide'; ලින, 'untie,' 'loosen'; වික, 'bite,' 'chew'; විදන, 'expand,' 'spread out'; විමස, 'examine,' 'inquire into'; වික,¶ 'weave'; විකල, වේල, 'dry'; විකද, විකද, 'explain,' 'solve,' 'spend'; විකිද, 'spread out'; වෙවිල, 'shake,' 'tremble' (*intrans.*); සිත, හිත, 'beg' (alms, &c.); සිත, හිත, 'think'; සිනද, හිනද, 'boil down'; ගෙල, එල, 'cast down,' 'spread out.'

Exception.

පිරිගෙල, 'contemn,' 'treat disrespectfully' (*past part. adj.* පිරි ගෙවි).

NOTE.—Some verbs, causal only in form but not in sense, will be found under causal verbs. The verbs අපුල්ල, අවුසස, ගල්ල, දක්ක, අසව්දද, කරකව, කරකව, කරකව, කරකව, ලුප්පස, ලුසස, පුර්දද, පුළුසස, රුසස, ලිසස, which have become non-causal in sense, but seem to be variants of causal forms now seldom used, have been noticed above. A few more of these will be found below under causal verbs.

^o Past part. ගිවිස or ගිවිසලා. Past part. adj. ගිවිස or ගිවිසස.

† Past part. adj. දිවුල in classics. In the expression දිව්දෙස, 'evil effects of swearing' (falsely), දිව් stands for (බොරු) දිවුල or දිව්විමේ ('of swearing'). Contrast දිවුල, sometimes ජිවුල (base දිවුල්, ජිවුල්), 'wood apple' (*Feronia elephantum*).

‡ This word is now loosely used in colloquial language, e.g., බොරු දෙසකව එපා, 'don't tell lies'; මමත් ලැබුනු වික (or අනුලකාම) ලබම හරියට දෙසකද්ද, 'when I too get the chance (or අනුලකාම) I will pay you off' (lit. 'lecture you properly').

§ Past part. පිස, පින, පිසලා, or පිනලා

|| Past part. මෙ. (*Vide* § 196.)

¶ Past part. වික or විකලා. Past part. adj. විස or විවු.

(ii) *Causal Verbs.*

Characteristic—Vowel in the penult of the base (consisting of three or four syllables) is changed into *ඵ* in the past part. adjective.

Bases consist of two, three, or four syllables.

For the benefit of beginners, bases of the corresponding non-causal forms are given after the 2nd principal part and, under “*Examples*,” within parentheses after the English explanations, except when such forms are either not extant or not common. In explanations where the words “cause to” are necessary, they are omitted to gain space by placing an ellipsis before the succeeding verb, as ‘eat’ for “cause to eat.” Observe that, owing to the difference of idioms in the two languages, some of the explanations do not admit of “cause to” being prefixed to them. (*Vide* notes on pp. 224 & 229.)

(a) Other changes: Same as those under (i) (a). But in bases of three or four syllables, if *උ* occurs in the 2nd syllable, it is changed into *ඉ* [*vide supra* (i) (b).]; and if *ආ* occurs in the 2nd syllable consisting of a vowel-consonant and a consonant, it is changed into *ඇ*.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.	Non-causative.
අටව, ‘set’ (a spring or trap) ...	ඇඟටවු.	—
අඬව, ‘-weep,’ ‘-cry’ (<i>vide</i> p. 249) ...	ඇඟඬවු.	අඬ.
අතුරුව, } ‘-spread out,’ ‘-open out’	ඇතිරෙවු.	අතුර.
අදව, } ‘-pull,’ ‘-draw’ (<i>vide</i> p. 255)	ඇදවු.	} අදි.
අද්ද, } ‘-pull,’ ‘-draw’ (<i>vide</i> p. 255)	ඇද්ද.	
අද්දව, } ‘-pull,’ ‘-draw’ (<i>vide</i> p. 255)	ඇද්දෙවු.	
අපුල්ලව, ‘-wash’ (clothes) ...	ඇපිල්ලෙවු.	අපුල්ල.
කව, ‘-feed,’ ‘-eat’ (<i>vide</i> p. 241) ...	කෑවු.	ක.
කළමව, } ‘-agitate’ ...	කැළමෙවු.	කළම.
කළමබව, } ‘-agitate’ ...	කැළමබෙවු.	කළමබ.
තාව, ‘-smear,’ ‘-play’ (on a stringed musical instrument) ...	තෑවු.	ත.

Examples.

අකුල(orල)ව, ‘-roll,’ ‘-shrivel up’ (අකුල); අඟව, කඟව, ‘-understand,’ ‘-intimate’ (අඟි, කඟි); අන්ව, අන්ක, අන්කව, ‘-pierce,’ ‘-thrust,’ ‘-butt’ (අනි); අන්දව (or අන්ද), ‘dress’ (another), ‘get a drawing made’ (අදි); අදන්ව, අදන්ක, අදන්කව, ‘-know,’ ‘-introduce’ (අදක) ;

අඹව, 'mould' (images), 'chase away' (අඹ); අරව, 'send' (to 3rd person), 'open' (අරි); අල්ලව, 'seize,' 'hold' (අල්ල); අලව, 'paste,' 'stick'; අවුලව, 'pick up' (අවුල); අවුලුව, අවුලව, 'kindle,' 'incite' quarrels, &c.; අවුස්සව, 'stir up,' 'excite' (අවුස්ස); අස්ව, අස්ස, අස්සව, 'hear,' 'inquire' (අස); කඹව, 'break,' 'pluck' (කඹ); කපව, කප්ප, කප්පව, 'cut' (කප); කලන්නව, කලන්න, කලන්නව, 'stir up,' 'mix' by stirring^o (කලන); ගන්නව, ගන්න, ගන්නව, 'take' (ගනි); ගලව, 'save,' 'unfasten,' 'redeem'; ගස්ව, ගස්ස, ගස්සව, 'strike' (ගස); තබව, තබ්බ, තබ්බව, † 'keep,' 'place' (තබ); තලුව, -bruise, 'flog' (තල); දක්ව, දක්ක, දක්කව, 'show,' 'exhibit' (දකි); දන්නව, දන්න, ‡ 'inform' (දකි); දව, 'burn' (ද); තග්ගව, තග්ග, තග්ගව, 'raise,' § 'ascend' (තග); තලුව, 'cease crying,' 'soothe'; තවන්නව, තවන්න, තවන්නව, 'stop' (තවන); නස්ව, නස්ස, නස්සව, 'kill,' 'destroy' (නස); කාව, 'give bath' (කා); පටලව, 'twine or wrap round,' 'entangle' (=පටල); පටව, 'load' (goods, &c.); පණව, 'order,' 'pass' (laws, &c.), 'set up' (a seat, &c.); පතුරුව, 'spread,' 'extend' (පතුර); පන්ව, පන්න, පන්නව, 'jump,' 'drive away' (පනි); පලදව, පලන්නව, (or පලන්න), 'adorn' another (පලදි); පරද(රද්)ව, පරද්ද, පරද්දව, 'defeat,' 'defeat' (පරදි); පවන්නව, පවන්න, පවන්නව, 'observe,' 'maintain' (පවනි); බබලව, 'shine' (බබල); බස්ව, බස්ස, බස්සව, 'let or take down,' 'descend,' 'flow' (බස); බාව, 'get let down or unloaded,' 'lay down' (බා); බබ්බ, 'make muddy'—e. g., fields by the trampling of oxen, 'tread' (බබ්); මද්ව, මද්ද, මද්දව, 'polish,' 'smoothen,' 'draw toddy' from trees (මද්); මන්නව, මන්න, මන්නව, 'measure' (මනි); මරව, 'kill' (මර); මලව, 'dry up' sauce in cooking, (generally) 'wither' vegetables by slightly cooking with scraped cocoanut; || මස්ව, මස්ස, මස්සව, 'sew' (මස); යව, 'send'—to a third person (ය); ලග්ව, ලග්ග, ලග්ගව, 'roost,' 'lie down' (ලනි); වගුරුව, 'shed,' 'scatter' (වගුර); වද්ව, වද්ද, වද්දව, 'strike,' 'force in' by striking (වද්); වන්නව (or වන්න), වද්ව, 'worship' (වද්); වරද(රද්)ව, වරද්ද, වරද්දව, 'make a mistake,' 'fail' (වරද්); වලන්නව, වලන්න, වලන්නව, 'avoid' (වලනි); වස්ව, වස්ස, වස්සව, 'close,' 'shut' (වස), 'rain' (වස); විද්ව, විද්ද, විද්දව, 'pierce,'

^o Observe that the explanations apply to the first two forms, which have now almost lost the causal sense, and "cause to" should be employed in explaining the third (double causal) form, which is now used as the proper causative. This should be borne in mind in connection with the explanations in other similar cases. (*Vide* § 154.)

† Colloquially තබ්බ, තබ්බව, තබ්බ (rare). *Vide* තබ—p. 220.

‡ The double causative දන්නව is sometimes colloquially used.

§ The form කාව (*past part. adj.* කෑවු) is also used in this sense.

|| What is prepared in this manner is called මැල්ලුම්, a gerundial form. The form මැලවීම is also used.

‘shoot’ with an arrow (විදි); සදව, ගදව, ‘make,’ ‘decorate’ (සද, ගද); සලස්ව, සලස්ස, සලස්සව, ‘cause,’ ‘effect,’ ‘bring about’ (සලස); සාදව, ‘make’ (සාද); සඟව, ගඟව, ගංගව (*past part. adj.* ගංගෙවු, ගැඟෙවු, ගැංගෙවු), ‘hide’ (=හංග); හරව, ‘turn round’ (හැර); හසුරුව, ‘act or move,’ ‘regulate’ (හැසිර); හාව, ‘plough’ (හා).

Exceptions.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.	Non-causative.
අස්වද්දව, ‘cultivate’ (ground)...	අස්වැද්දෙවු.	අස්වද්ද.
කරව, ‘do’ (<i>vide</i> p. 213) ...	කෙරෙවු.	කර.
කරකව, ‘twirl’ ...	කරකැවෙවු.	කරකව.
ගොඩකස්ව, } ගොඩකස්ග, } ගොඩකස්ගව, } ගොඩකව, }	{ ගොඩකැස්වු. { ගොඩකැස්ගු. { ගොඩකැස්ගෙවු. { ගොඩකැවු.	{ ගොඩකග. {
පහදව, ‘clear up,’ ‘be pleased with’...	{ පැහැදෙවු.	පහද.
හරිගස්ව, } හරිගස්ස, } හරිගස්සව, }	{ හරිගැස්වු. { හරිගැස්සු. { හරිගැස්සෙවු.	{ — {

(b) *Vide supra* remarks at (b) of non-causal verbs and (a) of causal verbs.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.	Non-causative.
උපදව, ‘produce,’ ‘cause’ ...	උපදෙවු.	උපදි.
උතුරව, ‘overflow,’ ‘boil over’	උතිරෙවු.	උතුර.
උලුප්පව, ‘scoop out,’ ‘float’ ...	උලුප්පෙවු.	උලුප්ප.
උස්සව, ‘lift up’ ...	උස්සෙවු.	උස්ස.
ගුගුරව, } ගුගුරුව, }	{ ගිගිරෙවු.	ගුගුර.
දුවව, ‘run’ ...	දිවෙවු.	දුව.
පුප්පව, ‘swell out’ ...	පිප්පෙවු.	පුප්ප.
පුපුරව, ‘blast,’ ‘burst’ ...	පිපිරෙවු.	පුපුර.
පුබුදුව, ‘awaken,’ † ‘open’ (as a flower) ...	පිබිදෙවු.	පුබුදි.
පුරුද්දව, ‘link,’ ‘splice,’ ‘weld’	පිරිද්දෙවු.	පුරුද්ද.
බුරව, ‘bark’ ...	බරෙවු.	බුර.
පුළුස්සව, ‘burn,’ ‘bake’ ...	පිලිස්සෙවු.	පුළුස්ස.
මුදව, ‘set free,’ ‘freeze’ ...	මිදෙවු.	මුද.

Exceptions.

උගන්ව, උගන්ග, උගන්කව (*past part. adj.* ඉගැන්වු, ඉගැන්ගු, ඉගැන්කෙවු), ‘teach’ (උගන්); උගුල්ව, උගුල්ල, උගුල්ලව (*past part. adj.* ඉගිල්වු, ඉගිල්ලු, ඉගිල්ලෙවු), ‘pull out’ (උගුල්).

° *Vide* note 3 on page 229.

† In this sense the corrupted form කුබුද්ද is colloquially used.

(c) *Vide supra* remarks at (c) of non-causal verbs and (a) of causal verbs.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.	Non-causative.
ඔකව, } 'wrap round'	... { එකෙවු.	ඔක.
ඔකව, }	... { එකෙවු.	ඔක.
ඔරව, 'stare' එරෙවු.	—
ඔසව, 'lift up,' 'erect' එසෙවු.	—
ඔසාව, 'chop,' 'pound,' 'peck,' 'instigate' ඔසෙවු.	ඔසාව.
ඔරාව, 'roar,' 'growl,' 'thunder'	ඔරෙවු.	—
දෙඩව, 'prate,' 'chatter' ...	දෙඩෙවු.	දෙඩ.
පොසව, 'soak,' 'saturate' ...	පෙසෙවු.	පොස.
පොළඹව, 'incite' ...	පෙළඹෙවු.	පොළඹ.
පොව, 'drink,' 'absorb' ...	පෙවු.	ඔබ.°
ඔමාලව, 'kindle' (fire), 'double' (the fist) මෙලෙවු.	—
යෙදව, 'contrive,' 'employ' ...	යෙදෙවු.	යෙද.

(d) *Vide Supra* remarks at (d) of non-causal verbs and (a) of causal verbs.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.	Non-causative.
ඇදව, 'couple,' 'yoke' ...	ඇදෙවු.	ඇද.
ඉරව, 'tear,' 'saw' ...	ඉරෙවු.	ඉර.
ඉල්ලව, 'ask' ...	ඉල්ලෙවු.	ඉල්ල.
ඉසිරව, ඉසිරුව, 'spill' ...	ඉසිරෙවු.	—
එල්ලව, 'hang,' 'suspend' ...	එල්ලෙවු.	එල්ල.
එලව, 'drive away' ...	එලෙවු.	—
එලව, 'fall,' 'give' ...	එලෙවු.	එල.
එව, 'send' (to 1st & 2nd persons)	එවු.	එ.
කැඳව, 'invite' ...	කැඳෙවු.	—
කිඳව, 'sink' ...	කිඳෙවු.	කිඳ.
කියව, 'say,' 'read' ...	කියෙවු.	කිය.
ගිල්ව, ගිල්ල, ගිල්ලව, 'immerse,' 'inlay,' 'swallow' ...	ගිල්ව, ගිල්ල, ගිල්ලෙවු.	ගිලි.
ගිවිසව, ගිවිසස, ගිවිසසව, 'cove- nant,' 'consent' ...	ගිවිසවු, ගිවිසසු, ගිවිසසෙවු.	ගිවිස.
ගෙනව, ගෙනන, ගෙනනව, 'bring,' 'get brought' ...	ගෙනවු, ගෙනනු, ගෙනනෙවු.	ගෙන.
දිවිරව, 'swear,' 'take oath of' ...	දිවිරෙවු.	දිවිර.

Examples.

දෙව, 'give' (දෙ); නිමව, 'finish,' 'finish' (නිම); නියව, 'shew (teeth)', 'grin'; කෙරව, 'drive away,' 'expel' (කෙරව); පිණව,

‘rejoice,’ ‘exult’ (පිස); පියව, ‘-shut,’ ‘-close’ (පිය); පිහිටුව, පිහිටව (*past part. adj.* පිහිටවු), ‘establish,’ ‘found’ (පිහිට); පෙන්ව, පෙන්න, පෙන්නව (*past part. adj.* පෙන්වු, පෙන්නු, පෙන්නෙවු), ‘show,’ ‘exhibit’ (පෙන්න); පෙරව, ‘-filter’ (පෙර); පෙරව, පොරව (*past part. adj.* පෙරවු), ‘enrobe,’ ‘wrap round’; ලියව, ‘-write,’ ‘-turn on a lathe’ (ලිය); ලෙලව, ‘brandish,’ ‘-vibrate’ (ලෙල); විසලව (=වේලව), ‘-dry’ (විසල); විසුරුව, ‘spread about,’ ‘scatter’ (විසිර); වේලව, ‘-dry’ (වේල); වෙච්චව(රෙව්වුල්ව), ‘-tremble,’ ‘-shake’ (වෙච්ච); ගික්වව, ‘subdue,’ ‘train’ (ගික්වෙ).

Exceptions.

සංසි(රෙහි)දව, සංසි(රෙහි)ඳව [*past part. adj.* සංසි(රෙහි)දෙවු], ‘appease,’ ‘satisfy’ (සංසිඳ, සංසිඳ).

NOTE.—(1) Observe that some verbs admit of double causal forms, which are often used colloquially in preference to the older and more correct causatives, *e. g.*, ගස්ව (for ගස්ව or ගස්ස), කප්ව (for කප්ව or කප්ප), පත්තව (for පත්ව or පත්ත), and others given under the second conjugation (ii) *supra*. Of these the original and less euphonic forms such as ගස්ව, කප්ව, first given, are now rarely used.

(2) Sometimes verbs which are causative in form are now used as non-causative, as අවව, අබව, ඉතිර(රු)ව, කැඳව, ගලව, කලව, නිසව, පවව, පණව, එලව. Similarly causal forms are sometimes used in classics in a non-causal sense, *e. g.*, “කැකැරි” for කැකැරී, (he, &c.) ‘stirred’; “අකුලවා” for අකුලා, ‘having rolled up.’ (*Vide* p. 224.)

(3) සලස්ව, සලස්ස, or සලස්සව is also used after other verbs to express the sense of procuring or causing, as in ඒ වැඩේ කරන්නට සලස්වපත්, ‘cause that (or the) work to be done’; ඔහුට උඹවෙකට එන්නට සලස්සමි, ‘I will cause (persuade) him to come to you.’ (*Vide* Chapter on Idioms.)

THIRD CONJUGATION.

Characteristics.—Bases end in ඉ and the *past part. adj.* in අ or ඉ. Past participles end in අ, as ඇඳ, පැලඳ, තැඟිට.

(a) Bases consist of two or three syllables. Changes : අ or ආ in the first syllable is, as usual, respectively changed into ඇ or ආ. The last consonant is doubled in forming the past participial adjective ending in අ, but if a semi-nasal is attached to the consonant it is augmented into its corresponding full nasal and the consonant is not doubled. These forms are now more frequently used than those ending in ඉ. In the formation of the latter the final syllable does not undergo any change. When these forms

are rare or not extant, forms that may be justified by analogy are given within parentheses to enable the beginner to form the inflections (*e.g.*, ඇදීම්, බැදීම්, as distinguished from ඇද්මෙයි, බැන්මෙයි) which are derived from the 2nd form of the second principal part and which are confined to books. In bases of three syllables the vowel in the second syllable is generally changed into ඇ in forming the first form of the second principal part. The consonant ජ in the second syllable is when doubled changed into its original ජ. Past participles may be easily formed by changing the final ඉ of the 2nd principal part into අ; but if ඉ is combined with ජ, it is changed into ඇ. (*Vide* § 177.)

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.
අදි, 'draw,' 'pull' (<i>vide</i> p. 253)	ඇද්ද, (ඇදි).
අති, 'pierce,' 'butt' ...	ඇන්ත, (ඇති).
අදි, ^o 'dress' (one's-self), 'make a drawing' ...	ඇන්ද, ඇදි.
අමදි, [†] 'sweep' ...	ඇමැද්ද, ඇමදි.
කපි, 'spin' (thread) ...	කැට්ට, (කැපි).
කහි, 'cough' ...	කැස්ස, (කැහි). [‡]
ගණි, [§] 'count,' 'enumerate' ...	ගැන්ත, (ගැණි).
කපි, 'warm' (one's-self), 'bask' ...	කැප්ප, (කැපි).
නගි, 'ascend' (<i>vide</i> නැග) ...	නැග්ත, නැගි.
නමදි, 'bow,' 'worship' ...	නැමැද්ද, නැමදි.
පදි, 'row,' 'paddle,' 'swing' ...	පැද්ද, පැදි.
පනි, 'jump,' 'spring' (<i>vide</i> p. 219) ...	පැන්ත, (පැනි).
පලදි, ^o 'put on' (dress or ornaments) ...	පැලැන්ද, පැලදි.
පැති, 'pound and clean' (grain), 'prune' ...	පැස්ස, (පැහි). [‡]
බදි, 'fry,' 'grill,' 'roast' ...	බැද්ද, (බැදි).

^o The gerunds ඇදීම් and පැලදීම් are now generally used in the sense of 'garment' and 'ornamental dress' respectively.

[†] In classics sometimes කමදි. The expressions අතුගා and පිතදම are commonly used in lieu of අමදි.

[‡] Past part. කැකැ(or කැස), -ලා ; පැකැ(or පැස), -ලා.

[§] Note the classical form 'ගිණිය' in the expression ගිණිය පුතු, 'should be calculated,' for ගැණිය.

|| In classics sometimes පලන්.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.
බදි, 'bind' ...	බැන්ද, බැදි. ^o
බණ්ඩ, 'revile,' 'scold,' 'speak' ...	බැන්ඩ, (බැණ්).
බසි, බසි, 'descend' ...	බැස්ස, (බැසි, බැසි).†
මඩි, 'trample down,' 'press out' ...	මැඩිබ, මැඩි.
මදි, 'polish,' 'draw toddy' (from cocoanut tree, &c.) ...	මැද්ද, (මැදි).
මනි, 'measure' ...	මැන්ඩ, (මැනි).
යදි, 'pray,' 'imprecate' (good or evil) ...	යැද්ද, (යැදි).
රකි, 'guard,' 'protect' ...	රැක්ක, රැකි.
ලඞ්, 'roost,' 'perch,' 'lie down' (of animals in general) ...	ලැග්ග, (ලැගි).
වදි, 'worship' ...	වැන්ද, (වැදි).
වලදි, 'embrace' ...	වැලැන්ද, (වැලදි).
වසි, වසි, 'rain' ...	වැස්ස, වැසි (or වැනි).‡
සති, හති, 'pare,' 'chip' ...	හැස්ස, (හැසි or සැසි).

Exceptions.

අයදි, 'beseech,' 'request' ...	අයැදි.
ඇරි, } 'send' (to 3rd person), }	ඇරිස, (ඇරි).
හරි, } 'leave,' 'open' ... }	හැරිස, (හැරි).
තවති, 'stop,' 'stay' ...	තැවති, තැවතුනු (ත).‡
තසි, තසි, 'die,' 'perish' ...	තැසු (or තු)නු (ත), තව‡
පරදි, 'lose' in game, &c. ...	පැරදි, පැරදුනු (ත).
පවති, 'prevail,' 'last,' 'behave' ...	පැවති, පැවතුනු (ත).
පබුදි, 'awake,' 'open' (as a flower) ...	පිබිදි, පිබිදුනු (ත).
පුදි, 'bear fruit or flower' (for the first time) ...	පිදුනු (ත).
වඩි, 'proceed'—go or come (respectful) ...	වැඩිස, (වැඩි).
වදි, 'strike against,' 'rush in,' ...	වැදුනු (ත), වන්‡
වරදි, 'err,' 'fail' ...	වැරදුනු (ත).
වලකි, 'refrain' ...	වැලකුනු (ත).
හනි, 'think' ...	හැනි.

(b) Bases consist of two or three syllables. Changes :
Vowel in the first syllable being ඇ, (ඇ), ඉ, (ඊ), එ, or (ඒ),

^o In classics sometimes බන්. Gerunds in මී : බැදිමි, බැදුමි, බැමිම.

† Past part. බැහැ (or බැස), -ලා. In classics the past part. adj. is sometimes බව or බටු. Cf. the form in the expression ඉරබටු නැරකාව, 'evening star' [lit. 'the star (that rises) when the sun sets'].

‡ Past part. වැහැ (or වැස), -ලා; තැවත, -ලා, තැවති, -ලා; තැසි (or තැනි), -ලා; වැද, -ලා, වැදි, -ලා.

no changes take place in the first and second syllables. Changes in the final syllable are the same as those noticed under (a) *supra*.

Base (<i>Pres. tense</i>).		Past Part. Adj.
ඇවිදි, 'walk' (<i>vide</i> p. 216) ...		ඇවිද්ද, (ඇවිදි).
ඇතිදි, 'pick up,' 'pick out' ...		ඇතින්ද, (ඇතිදි).
ඉසි, } 'sprinkle,' 'bale out'	}	ඉස්ස, (ඉසි).
ඉති, } (water) ...		
කිඳි, 'dive' ...		කිඳ්ද, (කිඳි).
කිඹිති, 'sneeze' ...		කිඹිස්ස, (කිඹිසි).
ගිළි, 'swallow' ...		ගිළ්ල, (ගිළි).
ගිවසි, 'covenant,' 'consent' ...		ගිවස්ස, (ගිවසි).
කැගිටි, 'get up,' 'rise from' ...		කැගිට්ට, (කැගිටි).
පිඹි, 'blow' (with mouth, pipe or tube) ...		පිඹ්බ, (පිඹි).
පිසි, } 'wipe,' 'cleanse' ...	}	පිස්ස, (පිසි).
පිඳි, } 'break,' 'crack' (brittle things) ...		
විදි, 'bore,' 'pierce,' 'shoot' (arrow) ...		විද්ද, (විදි).
විදි, 'suffer,' 'undergo' ...		වින්ද, (විදි).
සිදි, } 'cut off,' 'exterminate' ...	}	සින්ද, (සිදි).
සිදි, } 'prepare or express' (oil) ...		
සිඹි, } 'kiss,' 'sniff' ...	}	සිඹ්බ, (සිඹි).
ඉඹි, }		

Exceptions.

කෙළි, 'play'	කෙළිස්ස, (කෙළි).
ලෙච්, 'lick'	ලෙච්ස්ස, (ලෙච්).
සිටි, } 'stand,' 'stay,' 'be' (of	}	සිටිස්ස, (සිටි).
සිටි, } persons), 'dwell' ...		

FOURTH CONJUGATION.

Involitive Verbs.

Characteristics.—Vowel in the first syllable is ඇ, ඇ, ඉ, ඊ, එ, or ඒ, and it is immutable. Past part. adj. ends in උතු (or උත).† Past participles end in ඊ, as ඇදි, ඇඟි, ඇඹරි.

° Imp. mood, 2nd pers. *sing.* සිටු, සිටප්ප, සිටප්පන්, සිටිප්ප (*colq.*).

† Cf. the ending ත of present participial adjectives. The endings උතු or උත and ඉච්ච of the past part. adj. are peculiar to involitive verbs. ඉච්ච is used only colloquially. (*Vide* § 179.)

(a) Bases generally consist of two or three syllables. Changes: the final vowel is changed into *උ*, and *හ* or *ක* is suffixed to the vowel-consonant formed by its combination.

The corresponding volitive forms are given in the manner in which non-causal verbs were given under causal verbs, and the words "be" and "become" (which are often employed to convey the involitive sense) are omitted in the explanations as "cause to" was omitted in those of causal verbs. The involitive idea should always be kept in view in order to comprehend the explanations correctly. When a word has departed from its involitive sense (as *එබෙ* in its sense of 'peep'), the explanations are marked with an asterisk (*); and when an involitive form of a word admits of being used in the sense of both a volitive and an involitive, as in the sentences *ලමකා ගසේ එල්ලකෝය* (volitive), 'the boy hanged on the tree'; *ගසේ අත්ත එල්ලකෝය* (involitive), 'the branch of the tree was hanging,' such words or their explanations are marked with two asterisks (**).

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.	Volitive.
ඇඳ, 'drag (one's-self or its-self),'** 'wheeze' (<i>vide</i> p. 253)	ඇඳුනු (ක).	අඳි.
ඇඟ, 'pierce' ...	ඇඟුනු (ක).	අනි.
ඇඟ, 'mixed up' ...	ඇඟුනු (ක).	අක.
ඇඟර, 'twisted,' 'grind' ...	ඇඟරුණු (ක).	අඟර.
ඇර, 'quit,'** 'pass off,' 'opened' ...	ඇරුණු (ක).	අරි.
ඇල, 'adhere,' 'stick' ...	ඇලුනු (ක).	—
ඇඟ, ඇඟ, 'hear,' 'overhear' ...	ඇසු(රනු)නු (ක).	අස, අඟ.
ඇඳ, 'united' ...	ඇඳුනු (ක).	ඇඳ.
ඉක්ක, 'pass away' ...	ඉක්කුනු (ක).	—
ඉඳ, 'mellow' ...	ඉඳුනු (ක).	—
ඉඳඳ, 'born,' 'arise' ...	ඉඳුනු (ක).	උපදි.†
ඉර, 'torn,' 'sawn' ...	ඉරුණු (ක).	ඉර.
ඉස, } 'sprinkled' ...	{ ඉසුනු (ක). { ඉහුනු (ක).	{ ඉසි. { ඉති.
ඉස්ස, 'lifted up' ...	ඉස්සුනු (ක).	උස්ස.
එක, } 'wrapped round' ...	{ එකුනු (ක). { එකුනු (ක).	{ මික. { මක.

* Verbal nouns ඇඳුම and ඇඳීම are also used in the sense of 'asthma.' In some parts of the Island අඳි is used in the sense of 'wheeze.'

† This form is also used as an involitive, when it takes the same past part. adj. as ඉඳඳ.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.	Volitive.
එබෙ, 'bend down,' 'peep'* ...	එබුනු (ක).	බබ.
එරෙ, 'sink in' (mud, &c.) ...	එරුණු (ක).	එර.
එවෙ, 'come' ...	එවුනු (ක).	එ.
එලඹෙ,** 'approach' ...	එලඹුනු (ක).	—
එල්ලෙ,** 'hang on or from' ...	එල්ලුනු (ක).	එල්ල.

Examples.

ඉතිලෙ, 'start'* (as a bird or planet), 'drawn out'^o (ලගුල); ඉතිරෙ, 'overflow' (ලතුර, *q. v.*); ඉදිමෙ, 'swell,' 'bloat'; ඉදිරෙ, 'up-rooted' (ලදුර); ඉලිස්සෙ, 'scooped,' 'rise to the surface'^o (ලුසුස); ඉතිරෙ, 'spilled'; කැබ්, 'break' (කඩ); කැපෙ, 'cut' (කප); කැලුමෙ, 'agitated,' 'stirred' (කලම); කැලකෙ, කැලැත්තෙ, 'stirred up' (කලක, කලැත්ත); කැමෙ, 'eaten,' 'eat' (ක); කිඳෙ (or කිද), 'sink' (*past part.* කිදා); කිසෙ,** 'excited,' 'angry'; කියමෙ, 'read,' 'say' (කිය); කිරෙ, 'weighed' (කිර); කෙරෙ, 'done' (කර); ගැණෙ, 'reckoned,' 'taken' (ගණ); ගැරකෙ, 'vilified' (ගරක); ගැරෙ, 'sifted' (ගර); ගැලසෙ, 'agree,' 'fit together' (ගලස); ගැලෙ,** 'sink in' (ගල); ගැකෙ, 'tremble,' 'crack,' 'struck' (ගක); ගැස්සෙ, 'quake,' 'startled,' 'sprung' as a trap (ගස්ස); හිලෙ, 'sink in,' 'dip' one's-self in' (ගල); ගෙකෙ, 'platted,' 'knitted' (ගෙක); ගෙවෙ, 'get paid off,' 'pass or wear away' (ගෙව); කැකෙ, 'made,' 'formed' (කක); කැමිමෙ, 'sodden' (කමිම); කැලෙ, 'bruised,' 'crushed' (කල); කැවරෙ, කැරවෙ, 'rub against,' 'smeared on' (කවර, කරව); කැවෙ, 'distressed' (in mind),* 'heated' (කව); කිබ්,† 'be' —of things (කබ); කෙවෙ, 'wet' (කෙව); කේරෙ, 'intelligible to,' 'sorted out' (කේර); දුකෙ, 'feel,' 'perceive' (දක); දුවමෙ, 'wrapped round' (දුවම); දුමෙ, 'burn,' 'inflamed' (දව); දිලිසෙ, දිලිකෙ, දිලිසෙ,** 'glitter,' 'shine'; කැවකෙ (= කවකි), 'stop,'* 'cease' (කවක); කැසෙ, කැසෙ (= කසි, කහි), 'die,' 'perish' (කස, කහ); කැසෙ,** 'ascend' (කහ); කැමෙ,** 'bend' (කම); කික්කමෙ,** 'issue forth,' 'start'; නිමෙ, 'end,' 'terminate' (කිම); නිවෙ, 'extinguished,' 'cold' (කිව); පැටලෙ,** 'entangled,' 'confused' (පටල); පැරඳෙ = පරදි, 'defeated' (පරද); පැලෙ, 'crack,' 'split' (පල); පැවකෙ (= පවකි), 'continue,' 'exist'; පැසෙ, පැසෙ, 'mature,' 'ripen,' 'grey' (as hair); පැහැඳෙ, පැඳෙ, 'clear,' 'pleased or satisfied with' (පහද, පාද); පැකෙ, 'trampled on' (පාත); පැස්සෙ, පැසෙ, 'welded or united,' 'agree' (පාස්ස, පාත); පිපිරෙ, 'burst,' 'crack' (පුපුර); පිසෙ, 'expand,' 'bloat'; පිහිඳෙ (= පුපුරි), 'awake'; පරිකෙ, 'decline,' 'diminish'; පිරෙ, 'full' (පුර); පිලිස්සෙ, 'burn,' 'consumed with fire' (පුලස්ස); පිඳෙ (= පුදි *quid vide*); පෙකෙ, 'soaked or saturated' (පොක); පෙණෙ, 'appear,' 'see' (*vide note on p. 238*); පෙරලෙ,** 'roll'

^o Also ඉතිල්ලෙ and ඉල්ලෙ (rare) respectively.

† Past part. adj. කිබුනු (ක): in classics sometimes කුබු, කුබුනු (ක).

(සෙරල); සෙර, 'strained,' 'filter through' (සෙර); සෙල, 'tossed about,' 'suffer from' (සෙල); සෙලම, 'instigated,' 'incited' (සෙලම); සෙව, 'taken in' (as a liquor), 'absorbed,' (බෙ); බැඳ, 'grilled or roasted' (බද්); බැඳ, 'bound' (බද්); බැබල, 'shine,' 'glitter' (බබල); කෙ, 'break,' 'crack' (කිද්); බෙඳ, 'divided' (බෙද); මැක, 'obliterated' (මක); මැම, 'trampled down,' 'pressed between' (මඩ්); මැඳ, 'polished,' 'smoothed' (මද්); මැක, 'measured' (මක); මැර, 'die' (මර); මැව, 'created' (by itself), 'formed' (මව); මැක, 'sewed' (මක); මිඳ, 'get free' (මිද), 'congeal'; මිරික, 'pressed,' 'squeezed' (මිරික); කෙඳ, 'engaged in,' 'contrived' (කෙඳ); රැක,** 'get a living,' 'maintained' (රක); රඳ, 'rest,' 'stopped' (රද); රවම, 'deceived' (රවම); රිඳ, 'ache,' 'pain'; ලැම, 'received' (ලබ්); ලියම, 'write,' 'turned' on a lathe (ලිය); ලික, 'untied or -loose' (ලික); වැජම, 'live prosperously'; වැම,** 'fall'; වැටක, 'convinced,' 'understood'; වැම, 'increase,' 'grow' (වඩ්); වැඳ (=වද්), 'strike against,' 'rush in'; වැක, 'spread,' 'reel,' 'stagger'** (වක); වැකක, 'perish,' 'desolate' (වකක); වැරඳ (=වරද්), 'mistake,' 'err' (වරද); වැලක** (=වලකි), 'refrain' (වලක); වැලඳ, 'attacked with' (as a disease); වැලස,** 'wail,' 'lament'; වැලල, 'buried' (වළල); වැව, 'grow'—vegetation, &c. (වව); වැස, වැස, 'covered,' 'closed' (වස, වස); වැස්ස, 'ooze,' 'flow out' (වැස්ස); විකික, 'sell,' 'sold' (විකුක); විඳ, 'pierced' (විද්); විකල, 'dry' (විකල); විසිර, 'scattered,' 'dispersed'; විසිඳ, 'spread' (විසිද); වෙ (*past part. adj.* වුනු or වුන), 'become' (*vide* p. 238); වෙල, 'entwined' (වෙල); වේල (=විකල), 'dry' (වේල); කැතම,** 'sleep' (කතම); කැතක,** 'consoled,' 'console' (කතක); කැරක, කැරක,** 'adorned,' 'adorn' one's-self, 'prepare' one's-self (කරක, කරක); කැල, කැල, 'shake,' 'sift'—as in sieve, 'fall or run out' (කල, කල); කැඳ, කැඳ, 'formed,' 'made' (කද, කද); කැක, 'suffice,' 'suitable'; කික, 'think,' 'occur to mind' (කික, කික); කිකක, 'laugh'* (*vide* p. 261.); කිඳ, කිඳ, 'cut off,' 'dry up' by evaporation (කිද්, කිද්); කිර, කිර, 'scratched,' 'scraped off' (කුර, කුර); කැක, කැකම, 'hide'* one's-self, 'lie concealed' (කක, කකම); කැක, කැක, 'understand,' 'perceive' (කක, කක); කැඳ (*vide* කැඳ *supra*), 'formed,' 'made,' 'grow' (කද); කැස, 'strike against,** 'chewed' (කස); කැර,** 'turned,' 'turn'; කැර, 'dug or cut out,' 'excavated' (කර); කිකම,** 'submissive,' 'trained'; කිකඳ, කිඳ, කිඳ, 'dry up' by evaporation (කිකඳ, කිද්, කිද්).

Exceptions.

කැකික,** 'discouraged,' 'dissatisfied'; පවලම** (*vide* පැවල), 'complicated,' 'entangled' (පවලම); කැසිඳ, කැසිඳ, 'satisfied,' 'appeased' [*past part. adj.* කැසි(රහි)දුනු (ක), කැසුත්, කැසුත්]; කැකික, කැකික, 'rectified' (කැකික).

(b) Bases consist of three syllables with vowels *ඇ* and *ඉ* in the 1st and 2nd syllables respectively. Changes : the vowel in the 2nd syllable is assimilated to *උ* in the 3rd syllable of the past participial adjective. The other changes in the final syllable, &c., are similar to those of (a) *supra*.

Base (<i>Pres. tense</i>).	Past Part. Adj.	Volitive.
ඇකිල, 'shrivel,' 'curl up' ...	ඇකුලු (ක).	අකුල.
ඇපිල, 'washed' (of clothes)	ඇපුලු (ක).	අපුල.
ඇමිණ, 'strung or threaded' ...	ඇමුණු (ක).	අමුණ.
ඇවිල, 'pain,' 'take fire' ...	ඇවුලු (ක).	අවුල.
ඇවිසක, 'stirred up,' 'excited'	ඇවුසු (ක).	අවුසක.
ඇසිර, 'stopped,' 'blocked up'	ඇසුරුණු (ක).	අසුර.
ආරිඔ, 'get up' ...	ආරුපු (ක).	ආරිඔ.
පැකිල, 'trip,' 'hindered' ...	පැකුලු (ක).	—
පැතිර, 'spread,' 'diffused' ...	පැතුරුණු (ක).	පතුර.
පැමිණ, 'arrive,' 'come' ...	පැමුණු (ක).†	පමුණ.
වැහිර, 'shed' ...	වැතුරුණු (ක).	වතුර.
වැහිර, 'lie prostrate,* dormant, or half done' (of work, &c.) ...	වැතුරුණු (ක).	—
වැපිර, 'sown' ...	වැපුරුණු (ක).	වපුර.
කැසිර, 'behave,* 'move'* ...	කැපුරුණු (ක).	—

[*Vide* next section for the principal parts of defective verbs.]

Remarks.

1. Additional meanings of some of the involitives may be gathered from those given for their corresponding volitives, as in the case of causal and non-causal verbs.

2. Compound verbs are sometimes used to convey the sense of some of the above-mentioned verbs. *Vide* § 201, Idioms, and Index B.

3. Observe that involitives generally do not take gerunds in *ලි*, and that their gerunds in *මි* are identical in form with those of volitives.

4. The involitive verbs ඇවිල, ඉක්ම, ඉසිල, ඉතිර, ඉදිර, ඉපඳ, එලඹ, නික්ම, පැකිල, පැතිර, පැමිණ, පැරඳ, පැවත, පැපඳ, පිඬඳ, වැහිර, වැතිර, වැපඹ, වැලඹ, වැලප, and විසිර also take past part. forms ending in *අ*, as ඇවිල, ඉක්ම, ඉසිල, &c.

* The gerund ඇවිලිලි is generally used in the sense of 'side pain.'

† පැමිණි, පැමිණි, and පැමිණි are also used.

Irregular and Defective Verbs.

196. These are few in number, but in common use and should be carefully studied. Some of these verbs have already been noticed in the previous section. The gerunds ending in ලී are rare.

Present (3rd pers. sing.).	Past Part. Adj.	Past Part.	Imperative (sing.).	Gerund in මි.
අගි, අගිසි,° 'is worth'	—	—	—	—
ඇගි, ඇත, 'is' (vide p. 268)	—	—	—	—
ඉඳි, ඉඳිසි,† 'is' (of persons), 'sits' (vide p. 269)	උත්, උත්තු (හ)	ඉඳ	ඉඳි, ඉඳව, ඉඳිත්, ඉඳපිය	ඉඳිමි, ඉඳමි.
{ උපදි, } { උපදිසි, } 'is born, 'arises' { ඉපද, } { ඉපදිසි, } 'is born, 'arises'	{ උපත්, } { උපත්ත (හ) } { ඉපදුතු (හ)	{ ඉපද, } { ඉපිද } { ඉපදි	{ උපදව, } { ඉපදිය }	{ ඉපදිමි, ඉපදුමි. }
එයි, එ, 'comes' ...	ආ	අවුත්, ඇවිත්, ඇවිදිත්‡	එව,වර,වරෙන්, වරේ (sing. & pl.)	එමි, එමි.
බසි, බසිසි,§ 'is becoming or proper'	—	—	—	—
කකියසි, 'aches' ...	කකියාපු	කකියා	—	කැත්තුමි.
කරයි,කෙරේ 'does' (vide p. 210)	කළ	කර, කෙට	කර, කරපත්, කරපිය	කිරිමි,කෙරිමි, කෙරුමි.
ගනී, ගනිසි,† 'takes'	ගත්, ගත්ත	ගෙන	ගනු, ගනිත්, ගත්	ගැනීමි, ගැනුමි.

° Present participial adjective අගයා. The future අගිත්තෙන් assumes the form අගනේ in books; so වටනේ is used for වටිත්තෙන්, the future of වටි (q. v. next page).

† The colloquial forms (of the present tense) are ඉන්නවා, ගන්නවා, and දන්නවා (of දැනි on next page), respectively. Present participial adjectives: ඉඳිත or ඉන්න, ගන්න, දන්න. The form ගිඳි or ගිඳිසි also occurs in books for ඉඳි or ඉඳිසි. The past part. අර (sometimes තැර, ඇර or ර—remnant of a verb now extinct), 'having taken' always requires ගනි and its inflections after it, as අරගනි, අරගෙන (also අරත්), &c. (Vide § 160.)

‡ In classics sometimes අවුදිත් and rarely අවුදි. The form ඇවිල්ලා (i. e., ඇවිත්ලා) is also used colloquially. (Vide § 178.)

§ Pres. part. adj. බසිත or බසිතා. බසි is a contracted form of බොසි, which, like අගි and වටි, often takes the form බොබනේ in the future.

|| The form කකියෙවු is also used, and the past tense is formed from it, as කකියෙවුමි, කකියෙවුවා, &c. Similarly ලෙලියසි (on next page) takes the forms ලෙලියෙවු, ලෙලියෙවුමි, &c.

Present (3rd pers. sing.).	Past Part. Adj.	Past Part.	Imperative (sing.).	Gerunds in මි.
දකී, දකියි, 'sees' (vide p. 276)	දුටු, දක්ක	දක	දකු, දකපත්, දකපිය	දකිමි, දකුමි. ^o
දනී, දනියි, 'knows'	දත්	දන	දනු	දනිමි, දනුමි.
දෙයි, දේ, 'gives'...	දුන්, දුන්හු (හ)	දී	දෙව, දියන්, දිපත්, දිපිය	දිමි.
බොයි, 'drinks' ...	බිටු	බි	බොව, බිපත්, බිපිය	බිමි.†
යයි, යේ, 'goes' ... (vide p. 280)	යිය	ගොස්, ගොසින්‡	යව, (පල, පලයන්), යා	යාමි, යාමි.
මියයි, 'dies' ...	මියුහු (හ), මියව්ව	මිය	මිය, මියපත්	මියිමි.§
ලෙලියයි, 'wiggles'	ලෙලියාපු	ලෙලියා	—	ලෙලියාමි.
වරි, වරියි, 'is worth'	—	—	—	—
විකුණයි, 'sells' ...	විකුණු, විකුන්ත, විකුණුපු, or වික්ක	විකුණ, විකොට, විකුට	විකුණ, විකුණපත්, -පිය	විකිණිමි, විකුණුමි.
වේ, වෙයි, 'is,' 'becomes' (v. p. 285)	වු, වුහු, වෙව්ව, වන්	වි, ව, වෙලා	වෙව, වෙයන්	විමි.

NOTE.—The verbs දකී, දැන්, උපදී, ඉපදේ, එයි, බඩි, ගණි, දනී, යයි, මියයි, වරි, and වේ do not admit of the adjectival forms in පු, and දකී, දැනි, බඩි, ගණියි, and වරි past participial forms in ලා.

යේ, 'says' (*past part. adj.* යු) is another irregular and defective verb. It is now obsolete, excepting the inflections යන් (*cond. mood*), යි (*past part.*), and යන (*pres. part. adj.*).

A few more of the irregular verbs will be found in the preceding section. [Vide § 199 for Auxiliary Verbs.]

^o දකුමි, when used as a pure noun, means 'a present' taken with one visiting a person of consequence. In some parts of the Island පෙනුම (lit. 'sight') is similarly used.

† බිමි, as a pure noun, means 'drink,' 'liquor.' The form බුන් is sometimes found in classical writings for බිටු. බුන්තා ('drank'), &c., are still used in the Kandyan country. The causal form of this verb is පොවයි.

‡ Also ගොසින්, ගිහින්, ගොහිල්ලා (i. e., ගොහින් ලා), and ගිහිල්ලා colloquially.

§ The expression මිය යාම is more commonly used.

|| වුහු, වුනේ, &c. are often spelled and pronounced as උහු, උනේ, &c. Pres. part. adj. වෙත, වත, වෙන්නාවු, &c.

197. PARADIGMS OF CONJUGATION.

FIRST CONJUGATION.

Root කෘ, 'to eat'; principal parts ක, කෑ.

Active Voice.

Non-Causal Form.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

Singular.

1st pers. කමි,* කමි, 'I eat.'

2nd ,, කසි, කසි, 'thou eatest.'

3rd ,, කසි, කා,† 'he (or she, or it) eats.'

Plural.

1st pers. කමු, කමෝ, කමිහ (or හු), 'we eat.'

2nd ,, කවු, කහු, 'you eat.'

3rd ,, කති, කත්,† 'they eat.'

Past Tense.

Singular.

1st pers. කෑවෙමි (or මි), කෑයෙමි (or මි), කෑමි, 'I ate.'

2nd ,, කෑවෙති, කෑයෙති,‡ 'thou atest.'

3rd ,, කෑවේ, කෑයේ, කෑය (or ව), 'he (or she, or it) ate.'

Plural.

1st pers. කෑවෙ(රෙය)මු, කෑමු, කෑමෝ, කෑමිහ (or හු),
'we ate.'

2nd ,, කෑවාහු, කෑවහු, 'you ate.'

3rd ,, කෑවෝ, කෑහ, කෑහු, කෑවාහ (or හු), 'they ate.'

* The more common forms are first given. Those ending in මි and මෝ are seldom used in prose at the end of a sentence. (*Vide* next Conjugation.)

† In books these forms ending in ආ and ත් are used with කමි, කවුත්, and the interrogative particle ද. (*Vide* p. 185.)

‡ Observe that සි and වු are often respectively substituted for සි and වු of the endings of the second person. (*Vide* note on p. 200.)

*Future Tense.**Singular.*

1st pers. කන්නෙමි (or මි), 'I shall (or will) eat.'

2nd „* කන්නෙති, 'thou shalt (or wilt) eat.'

3rd „ කන්නේ, 'he (or she, or it) shall (or will) eat.'

Plural.

1st pers. කන්නෙමු, කන්නමෝ, කන්නමිහ (or හු), 'we shall (or will) eat.'

2nd „ කන්න(or නු)හු, 'you shall (or will) eat.'

3rd „ කන්නෝ, කන්නාහ (or හු), 'they shall (or will) eat.'

OPTATIVE MOOD.*Singular.*

1st pers. කමිවා, 'may I eat.'

2nd „ කසිවා, කතිවා, 'mayest thou eat.'

3rd „ කාවා, කසිවා, 'may he (or she, or it) eat.'

Plural.

1st pers. කමෝවා, 'may we eat.'

2nd „ කවුවා, කහුවා, 'may you eat.'

3rd „ කත්වා, 'may they eat.'

IMPERATIVE MOOD.*Singular.*

2nd pers. කව, කාපන්, කාපිය, කාපියව, කා, 'eat thou.'

3rd „ කන්නේ, 'let him (or her, or it) eat.'

Plural.

2nd „ කව්, කාපල්ලා, කාපියව්, 'eat you.'

3rd „ කන්නෝ, 'let them eat.'

කහු. (*Vide* page 202, note 5.)**PERMISSIVE FORMS.***Singular.*

3rd pers. කෑවාවේ, කාපුවාවේ, 'let him (or her, or it) eat.'

Plural.

„ කෑවාවෙත්, කාපුවාවෙත්, 'let them eat.'

(*Vide* § 166.)

* This sometimes assumes the form of the 3rd person.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{	(Pres. form)	{ කනොත්, කනෙතිත්, කත,* 'if I, &c., eat;'
			{ කනත්, 'although I, &c., eat,' or 'even if I, &c., eat.'
	{	(Past form)	{ කෑවොත්, කෑවෙතිත්, කෑව,‡ කෑ,¶ 'if I, &c., ate or were to eat;'
			{ කෑවත්, 'although I, &c., ate' or 'even if I, &c., ate.'

(Vide § 168 and note 4 on p. 248.)

PRESENT PARTICIPLE.

කමිත්, කමිති, 'eating.'

PAST PARTICIPLE.

කා, කාලා, 'having eaten.'

Causal Form.†

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. කවමි, කවමි.	කවමු, කවමිහ(orහු), කවමෝ.
2nd „ කවයි, කවති.	කවමු, කවහු.
3rd „ කවයි, කවා.	කවති, කවත්.

Past Tense.

Singular.

1st pers. කෑවුවෙමි (or මි), කෑවිමි (or මි).
2nd „ කෑවුවෙයි (or ති), කෑවි, කෑවිති.
3rd „ කෑවුවේ, කෑවි.

° In classics this and similar forms of other verbs are also used with the force of a continuative participle, thus කත = 'while or when (I, &c., was, &c.) eating.' In modern Sinhalese these have been displaced by forms ending in දි, e. g., කද්දි, &c. (Vide § 173.)

† Meanings are omitted in the subsequent conjugations, as they can be easily determined from those given previously.

Plural.

1st pers. කැවුටෙමු, කැවිමු, කැවිමින (or හු).

2nd „ කැවුව(or වා)හු, කැවු, කැවුහු.

3rd „ කැවුමෝ, කැවු, කැවුහ (or හු), කැවුමාන (or හු).

*Future Tense.**Singular.**Plural.*

1st pers. කවන්තෙමි(or මි). | කවන්තෙමු, කවන්තමින (or හු), කවන්තමෝ.

2nd „ කවන්තෙහි.

කවන්ත(or නා)හු.

3rd „ කවන්තේ.

කවන්තෝ, කවන්තාන (or හු).

OPTATIVE MOOD.

*Singular.**Plural.*

1st pers. කවමවා.

කවමෝවා.

2nd „ කවතිවා, කවයිවා.

කවහුවා, කවවුවා.

3rd „ කවාවා, කවයිවා.

කවත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

2nd pers. කවව, කවාපත්, කවාපිය, කවාපියව.

3rd „ කවන්තේ.

Plural.

2nd pers. කවව්, කවාපල්ලා, කවාපියව්.

3rd „ කවන්තෝ.

කවහු. (*Vide* p. 202, note 5.)

PERMISSIVE FORMS.

*Singular.**Plural.*3rd pers. කැවුවාමේ, කවාපු | කැවුවාමෙත්, කවාපුවාමෙත්.
වාමේ.(*Vide* § 166.)

CONDITIONAL MOOD.

*Singular and Plural.*1st, 2nd, & { (*Pres.* } කවතොත්, කවතෝතිත්, කවත ;
3rd pers. { form } කවතත්.

1st, 2nd, & { (*Past* } කැවුමෙන්, කැවුමෝතින්, කැවුමු,
3rd pers. { form) } කැවියෑ; කැවුමන්.

(*Vide* § 168.)

PRESENT PARTICIPLE.

කවමින්, කවමිනි.

PAST PARTICIPLE.

කවා, කවාලා.

Passive Voice.

Non-Causal Form.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

Singular.

1st pers. කනු ලබමි, කනු ලැබෙමි, කනු ලබමි, කනු ලැබෙමි;
(කැවෙමි, කැවෙමි*).

2nd „ කනු ලබයි, -ලැබෙයි, -ලබති, -ලැබෙති; (කැවෙති,
කැවෙයි).

3rd „ කනු ලබයි, -ලැබෙ, -ලැබෙයි; (කැවේ, කැවෙයි).

Plural.

1st pers. කනු ලබමු, කනු ලැබෙමු, කනු ලබමිහ(or හු), කනු
ලබමෝ, කනු ලැබෙමිහ(or හු); (කැවෙමු,
කැවෙමිහ, කැවෙමිහු).

2nd „ කනු ලබවු, -ලැබෙවු, -ලබහු, -ලැබෙහු; (කැවෙහු).

3rd „ කනු ලබති, -ලැබෙති, -ලබත්, -ලැබෙත්; (කැවෙති,
කැවෙත්).

° These old forms of the passive voice formed by changing the vowels in the volitives, stand also for the involitive forms. Hence the conjugation of some of the involitive verbs will appear under the passive voice. These verbs do not properly admit of causal forms. (*Vide* § 159.)

*Past Tense.**Singular.*

- 1st pers. කනු ලැබුවෙමි (or මි), -ලැබීමි (or මි), කත* ලද්දෙමි (or මි), -ලද්දිමි (or මි); [කැවුනෙමි (or මි)].
- 2nd ,, කනු ලැබුවෙහි, -ලැබී, කත ලද්දෙහි, -ලද්දේ; (කැවුනෙහි).
- 3rd ,, කනු ලැබුවේ, -ලැබී, කත ලද්දේ, -ලදී; (කැවුනේ, කැවුනී).

Plural.

- 1st pers. කනු ලැබුවෙමු, -ලැබීමු, කත ලද්දෙමු, -ලද්දිමු, -ලද්දිම, කනු ලැබුවෙමෝ; (කැවුනෙමු, කැවුනෙමි).
- 2nd ,, කනු ලැබුව(or වා)හු, -ලැබූ, -ලැබූහ, කත ලද්ද(or ද)හු, -ලදහ; (කැවුනහ).
- 3rd ,, කනු ලැබුවෝ, කත ලද්දෝ, -ලද්දහ (or හු), -ලදහ, කනු ලැබුවාහ (or හු), -ලැබූහ (or හු), -ලැබූ; [කැවුනෝ, කැවුනාහ (or හු)].

*Future Tense.**Singular.*

- 1st pers. කනු ලබන්නෙමි (or මි), -ලැබෙන්නෙමි (or මි); [කැවෙන්නෙමි (or මි)].
- 2nd ,, කනු ලබන්නෙහි, -ලැබෙන්නෙහි; (කැවෙන්නෙහි).
- 3rd ,, කනු ලබන්නේ, -ලැබෙන්නේ; (කැවෙන්නේ).

Plural.

- 1st pers. කනු ලබන්නෙමු, -ලැබෙන්නෙමු, -ලබන්නමි, -ලැබෙන්නමි, -ලබන්නමෝ, -ලබන්නමිහ; (කැවෙන්නෙමු, කැවෙන්නමි).
- 2nd ,, කනු ලබන්න(or නා)හු, -ලැබෙන්න(or නා)හු; [කැවෙන්න(or නා)හු].
- 3rd ,, කනු ලබන්නෝ, -ලැබෙන්නෝ, -ලබන්නාහ (or හු); (කැවෙන්නෝ, කැවෙන්නාහ).

* Vide foot-note ° on page 179. The form ending in හු is not, however, to be considered as incorrect.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

1st pers. කනු ලබමිවා, -ලැබෙමිවා; (කැවෙමිවා).

2nd „ කනු ලබයි (or හි)වා, -ලැබෙයි (or හි)වා; [කැවෙයි (or හි)වා].

3rd „ කනු ලබවා, -ලැබේවා; (කැවේවා).

Plural.

1st pers. කනු ලබමෝවා, -ලැබෙමෝවා; (කැවෙමෝවා).

2nd „ කනු ලබවු (or හු)වා, -ලැබෙවු (or හු)වා; (කැවෙහුවා).

3rd „ කනු ලබත්වා, -ලැබෙත්වා; (කැවෙත්වා).

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

2nd pers. කනු ලබව, -ලබ, -ලැබෙව; (කැවෙව).

3rd „ කනු ලබන්හේ, -ලැබෙන්හේ; (කැවෙන්හේ).

Plural.

2nd pers. කනු ලබ්, -ලැබේ; (කැවේ).

3rd „ කනු ලබන්හෝ, -ලැබෙන්හෝ; (කැවෙන්හෝ).

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

3rd pers. කනු ලැබුවාමේ, -ලබාපුවාමේ; (කැවුනාමේ).

Plural.

3rd pers. කනු ලැබුවාවෙන්, -ලබාපුවාවෙන්; (කැවුනාවෙන්).

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{	(Pres. form)	{	කනු ලබතොත්, -ලැබෙතොත්,
				-ලබත, -ලැබෙන; (කැවෙතොත්,
				කැවෙන):
				කනු ලබතත්, -ලැබෙතත්; (කැවෙතත්).
	{	(Past form)	{	කනු ලැබුවොත්, -ලැබුව්, -ලැබීඟ්;
				(කැවුනොත්):
				කනු ලැබුවත්; (කැවුනත්).

PRESENT PARTICIPLE.

කනු ලබමින්, -ලැබෙමින්, -ලබමිනි, -ලැබෙමිනි; (කැවෙමින්,
කැවෙමිනි).

PAST PARTICIPLE.

කනු ලැබ, -ලැබි; (කැවි).

Causal Form.

INDICATIVE MOOD.

*Present Tense.**Singular.*

1st pers. කවනු ලබමි (or මි), -ලැබෙමි (or මි).

2nd „ කවනු ලබයි (or හි), -ලැබෙයි (or හි).

3rd „ කවනු ලබයි, -ලැබේ, -ලැබෙයි.

Plural.

1st pers. කවනු ලබමු, -ලැබෙමු, -ලබමින (or හු), -ලැබෙමින (or හු).

2nd „ කවනු ලබමු (or හු), -ලැබෙමු (or හු).

3rd „ කවනු ලබති (or ත්), -ලැබෙති (or ත්).

*Past Tense.**Singular.*

1st pers. කවනු ලැබුවෙමි (or මි), -ලැබිමි (or මි), කවන ලද්දෙමි (or මි), -ලදිමි (or මි).

2nd „ කවනු ලැබුවෙහි, -ලැබි, කවන ලද්දෙහි, -ලද්දේ.

3rd „ කවනු ලැබුවේ, -ලැබි, කවන ලද්දේ, -ලදී.

Plural.

1st pers. කවනු ලැබුවෙමු, -ලැබිමු, කවන ලද්දෙමු, -ලදිමු, -ලදිමින.

2nd „ කවනු ලැබුව(or වා)හු, -ලැබු, -ලැබුහ, කවන ලද්ද (or දු)හු.

3rd „ කවනු ලැබුවෝ, -ලැබුවහ, -ලැබුන (or හු), ලැබු, කවන ලද්දෝ, -ලද්දහ, -ලදහ.

Future Tense.

Singular.

- 1st pers. කවනු ලබන්නෙමි (or මි), -ලැබෙන්නෙමි (or මි).
 2nd „ කවනු ලබන්නෙහි, -ලැබෙන්නෙහි.
 3rd „ කවනු ලබන්නේ, -ලැබෙන්නේ.

Plural.

- 1st pers. කවනු ලබන්නෙමු, -ලැබෙන්නෙමු, -ලබන්නමෝ
 -ලබන්නමහ (or හු).
 2nd „ කවනු ලබන්න(or නා)හු, -ලැබෙන්න(or නා)හු.
 3rd „ කවනු ලබන්නෝ, -ලැබෙන්නෝ, -ලබන්නාහ
 (or හු), -ලැබෙන්නාහ (or හු).

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. කවනු ලබමිවා, -ලැබෙමිවා.
 2nd „ කවනු ලබයි (or හි)වා, -ලැබෙයි (or හි)වා.
 3rd „ කවනු ලබාවා, -ලැබෙව්වා.

Plural.

- 1st pers. කවනු ලබමෝවා, -ලැබෙමෝවා.
 2nd „ කවනු ලබවු (or හු)වා, -ලැබෙවු (or හු)වා.
 3rd „ කවනු ලබත්වා, -ලැබෙත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. කවනු ලබව, -ලබ, -ලැබෙව.
 3rd „ කවනු ලබන්නේ, -ලැබෙන්නේ.

Plural.

- 2nd pers. කවනු ලබව්, -ලැබෙව්.
 3rd „ කවනු ලබන්නෝ, -ලැබෙන්නෝ.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

- 3rd pers. කවනු ලැබුවාමේ, -ලබාපුවාමේ.

Plural.

- 3rd pers. කවනු ලැබුවාමෙන්, -ලබාපුවාමෙන්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{	(Pres. form)	{ කවනු ලබනොත්, -ලැබෙතොත්, -ලබන,
			{ -ලැබෙන; -ලබනත්, -ලැබෙනත්.
	{	(Past form)	{ කවනු ලැබුවොත්, -ලැබුවද, -ලැබිය; -ලැබුවත්.

PRESENT PARTICIPLE.

කවනු ලබමින්, -ලැබෙමින්, -ලබමිනි, -ලැබෙමිනි.

PAST PARTICIPLE.

කවනු ලැබ, -ලැබි.

NOTE 1.—The above conjugation exhibits the *majority* of the variations. Inflections and inflectional endings of verbs, as of nouns, are multifarious, and may be best studied by the perusal of standard writings.

2. In the following conjugations only the forms in general use are given. Other forms may be easily determined by the help of those given in the preceding conjugation, &c.

3. For forms of verbal nouns and participial adjectives *vide* pp. 68, 69, 136, 137, 139, 140, 188, 192, & § 193.

4. The forms of the conditional mood ending in *න* are used in modern Sinhalese generally with ඇති or හැකි, as කනැති or කනහැකි, 'can eat'; සිටිනැති or සිටිනහැකි, 'can stand'; and those marked § and ¶ with මැනව and යුතු respectively, as කැව (or කැව) මැනව, 'pray eat'; කැ යුතුය, 'should be eaten.' (*Vide* § 168.)

SECOND CONJUGATION.

Root කැඬ* = ඇඬි, 'to cry'; princ. parts අඬ, ඇඬු.

*(Intransitive.)**Non-Causal Form.*

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
1st. pers.	අඬමි.†	අඬමු, අඬමහ.
2nd „	අඬයි (or හි).	අඬවු (or හු).
3rd „	අඬයි.	අඬති (or ත්).

* කැඬ is conjugated exactly like ඇඬි. This is the form of root given in the *Sidat-saṅgarā*. The form කඬ (= අඬ) may also be accepted as the root.

† The personal endings මි and මු of the first person always admit of being changed into මි and මේ respectively.

Past Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. ඇඩුවෙ (or යෙ)මි, ඇතිමි.	ඇඩුවෙ (or යෙ)මු, ඇතිමු.
2nd „ ඇඩුවෙ (or යෙ)හි, ඇති, ඇතිහි.	ඇඩුව(or වා)හු, ඇඩු, ඇඩුහු.
3rd „ ඇඩුවේ (or යේ), ඇති.	ඇඩුවෝ, ඇඩුහ.

Future Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. අඩන්නෙමි.	අඩන්නෙමු.
2nd „ අඩන්නෙහි.	අඩන්න(or නා)හු.
3rd „ අඩන්නේ.	අඩන්නෝ, අඩන්නාහ.

OPTATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. අඩම්වා.	අඩමෝවා.
2nd „ අඩයි (or හි)වා.	අඩවු (or හු)වා.
3rd „ අඩාවා, අඩයිවා.	අඩත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
2nd pers. අඩව, අඩාපිය, අඩ.	අඩව්, අඩාපියව්.
3rd „ අඩන්නේ.	අඩන්නෝ.

PERMISSIVE FORMS.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
3rd pers. ඇඩුවාමේ, අඩාපු වාමේ.	ඇඩුවාමෙත්, අඩාපුවාමෙත්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, &	{ (<i>Pres.</i> form) }	අඩතොත්, අඩත; අඩතත්.
3rd pers.	{ (<i>Past</i> form) }	ඇඩුවොත්, ඇඩුව, § ඇභියා; ඇඩුවත්.

PRESENT PARTICIPLE.

අඬමින්.

PAST PARTICIPLE.

අඬා, අඬාලා.

*Causal Form.**Active Voice.*

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. අඬවමි.	අඬවමු, අඬවමහ.
2nd „ අඬවයි (or හි).	අඬවු (or හු).
3rd „ අඬවයි.	අඬවති (or ත්).

Past Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. ඇඬවුවෙමි, ඇඬවුමි.	ඇඬවුවෙමු, ඇඬවුමු.
2nd „ ඇඬවුවෙහි, ඇඬවු, ඇඬවිති.	ඇඬවුව(or වා)හු, ඇඬවු, ඇඬවුහු.
3rd „ ඇඬවුවේ, ඇඬවි.	ඇඬවුවෝ, ඇඬවුහ.

Future Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. අඬවන්නෙමි.	අඬවන්නෙමු.
2nd „ අඬවන්නෙහි.	අඬවන්න(or නා)හු.
3rd „ අඬවන්නේ.	අඬවන්නෝ, අඬවන්නාහ.

OPTATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. අඬවමවා.	අඬවමෝවා.
2nd „ අඬවයි (or හි)වා.	අඬවු (or හු)වා.
3rd „ අඬවාවා, අඬවයිවා.	අඬවන්වා.

IMPERATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
2nd pers.	අඬව, අඬවව.	අඬවව්.
3rd	„ අඬවන්නේ.	අඬවන්නෝ.

PERMISSIVE FORMS.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
3rd pers. ඇඬවුවාණි, අඬ වැසුවාණි.	ඇඬවුවාලෙත්, අඬවාසුවා ලෙත්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	(Pres. form)	අඬවතොත්, අඬවත ; අඬවතත්.
	(Past form)	ඇඬවුවොත්, ඇඬවුවද, ඇඬවිඳ ; ඇඬවුවත්.

PRESENT PARTICIPLE.

අඬවමින්.

PAST PARTICIPLE.

අඬවා, අඬවාලා.

Passive Voice.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	
1st pers.	අඬවනු ලබමි, -ලැබෙමි.
2nd	„ අඬවනු ලබයි (or හි), -ලැබෙයි (or හි).
3rd	„ අඬවනු ලබයි, -ලැබෙයි, -ලැබේ.

<i>Plural.</i>	
1st pers.	අඬවනු ලබමු, -ලැබෙමු.
2nd	„ අඬවනු ලබවු (or හු), -ලැබෙවු (or හු).
3rd	„ අඬවනු ලබති (or ත්), -ලැබෙති (or ත්).

*Past Tense.**Singular.*

- 1st pers. අඬවනු ලැබුවෙහි, -ලැබිණි, අඬවන ලද්දෙහි, -ලදිණි.
 2nd „ අඬවනු ලැබුවෙහි, අඬවන ලද්දෙහි.
 3rd „ අඬවනු ලැබුවේ, -ලැබී, අඬවන ලද්දේ, -ලදී.

Plural.

- 1st pers. අඬවනු ලැබුවෙමු, -ලැබිමු, අඬවන ලද්දෙමු, -ලදිමු.
 2nd „ අඬවනු ලැබුව(or වා)හු, අඬවන ලද්ද(or දා)හු.
 3rd „ අඬවනු ලැබුවෝ, -ලැබුහ, අඬවන ලද්දෝ.

*Future Tense.**Singular.*

- 1st pers. අඬවනු ලබන්නෙහි, -ලැබෙන්නෙහි.
 2nd „ අඬවනු ලබන්නෙහි, -ලැබෙන්නෙහි.
 3rd „ අඬවනු ලබන්නේ, -ලැබෙන්නේ.

Plural.

- 1st pers. අඬවනු ලබන්නෙමු, -ලැබෙන්නෙමු.
 2nd „ අඬවනු ලබන්න(or නා)හු, -ලැබෙන්න(or නා)හු.
 3rd „ අඬවනු ලබන්නෝ, -ලැබෙන්නෝ.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. අඬවනු ලබමවා, -ලැබෙමවා.
 2nd „ අඬවනු ලබයි (or හි)වා, -ලැබෙයි (or හි)වා
 3rd „ අඬවනු ලබාවා, -ලැබෙව්වා.

Plural.

- 1st pers. අඬවනු ලබමෝවා, -ලැබෙමෝවා.
 2nd „ අඬවනු ලබවු (or හු)වා, -ලැබෙවු (or හු)වා.
 3rd „ අඬවනු ලබත්වා, -ලැබෙත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. අඬවනු ලබව, -ලබ, -ලැබෙව.
 3rd „ අඬවනු ලබන්නේ, -ලැබෙන්නේ.

Past Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. ඇද්දෙමි, ඇදිමි.	ඇද්දෙමු, ඇදිමු.
2nd „ ඇද්දෙහි, ඇදී, ඇදිහි.	ඇද්දෙනු, ඇද, ඇදෙනු.
3rd „ ඇද්දේ, ඇදී.	ඇද්දෝ, ඇදහ.

Future Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. අදින්නෙමි.	අදින්නෙමු.
2nd „ අදින්නෙහි.	අදින්න(or නා)හු.
3rd „ අදින්නේ.	අදින්නෝ, අදින්නාහ.

OPTATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. අදිමවා.	අදිමෝවා.
2nd „ අදිසි (or හි)වා.	අදිවු (or හු)වා.
3rd „ අදිවා, අදිසිවා.	අදිත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
2nd pers. අදුව, ඇදපිප, අදු.	අදිව්, ඇදපිපව්.
3rd „ අදින්නේ.	අදින්නෝ.

PERMISSIVE FORMS.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
3rd pers. ඇද්දෙමි, ඇදු වාමි.	ඇද්දෙමත්, ඇදු වාමෙත්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, &	{ (Pres. form) }	අදිනොත්, අදිත ; අදිතත්.
3rd pers.	{ (Past form) }	ඇද්දෙත්, ඇද්දේ & ඈ ; ඇද්දත්.

PRESENT PARTICIPLE.

අදිමින්.

PAST PARTICIPLE.

ඇද, ඇදලා.

Causal Form.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. අද්දවමි.*	අද්දවමු.
2nd „ අද්දවයි (or හි).	අද්දවු (or හු).
3rd „ අද්දවයි.	අද්දවති (or ත්).

Past Tense.

Singular.

1st pers. ඇද්දෙවුමෙමි, ඇද්දවිමි.
2nd „ ඇද්දෙවුමෙහි, ඇද්දවි, ඇද්දවිහි.
3rd „ ඇද්දෙවුමේ, ඇද්දවි.

Plural.

1st pers. ඇද්දෙවුමෙමු, ඇද්දවිමු.
2nd „ ඇද්දෙවුම(or මා)හු, ඇද්දවු, ඇද්දවුහු.
3rd „ ඇද්දෙවුමෝ, ඇද්දවුහ.

Future Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. අද්දවන්මෙමි.	අද්දවන්මෙමු.
2nd „ අද්දවන්මෙහි.	අද්දවන්න(or නා)හු.
3rd „ අද්දවන්මේ.	අද්දවන්නෝ, අද්දවන්නාහ.

* Note that the forms අද්දමි, අද්දමු, ඇද්දමෙමි, &c., which are modifications of අද්දමි, අද්දමු, ඇද්දමෙමි, &c., are also now commonly used. (*Vide* p. 225.)

OPTATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. අද්දවම්වා.	අද්දවමෝවා.
2nd „ අද්දවයි (or හි)වා.	අද්දවයි (or හු)වා.
3rd „ අද්දවාවා.	අද්දවන්වා.

IMPERATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
2nd pers. අද්දව, අද්දවව.	අද්දවහි.
3rd „ අද්දවන්නේ.	අද්දවන්නෝ.

PERMISSIVE FORMS.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
3rd pers. ඇද්දෙවුවාවේ, අද්දවාපුවුවාවේ.	ඇද්දෙවුවාවෙන්, අද්දවාපුවුවාවන්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{ (Pres. form) } අද්දවනොත්, අද්දවන; අද්දවනත්.
	{ (Past form) } ඇද්දෙවුවොත්, ඇද්දෙවුව, § ඇද්දවියා; ඇද්දෙවුවන්.

PRESENT PARTICIPLE.

අද්දවමින්.

PAST PARTICIPLE.

අද්දවා, අද්දවාලා.

*Passive Voice.**Non-Causal Form.*

INDICATIVE MOOD.

Singular.

1st pers. අදිනු ලබමි, -ලැබෙමි; (ඇදෙමි).
2nd „ අදිනු ලබයි (or හි), -ලැබෙයි (or හි); (ඇදෙයි or හි).
3rd „ අදිනු ලබයි, -ලැබෙයි, -ලැබේ; (ඇදේ, ඇදෙයි).

Plural.

- 1st pers. අදිනු ලබමු, -ලැබෙමු; (ඇදෙමු).
 2nd „ අදිනු ලබමු(or හු), -ලැබෙමු(or හු); [ඇදෙමු(or හු)].
 3rd „ අදිනු ලබති (or ත්), -ලැබෙති (or ත්); [ඇදෙති (or ත්)].

Past Tense.

Singular.

- 1st pers. අදිනු ලැබුවෙමි, -ලැබිමි, අදින ලද්දෙමි, -ලදිමි ; (ඇදුනෙමි).
 2nd „ අදිනු ලැබුවෙහි, අදින ලද්දෙහි; (ඇදුනෙහි).
 3rd „ අදිනු ලැබුවේ, -ලැබි, අදින ලද්දේ, -ලදි ; (ඇදුනේ).

Plural.

- 1st pers. අදිනු ලැබුවෙමු, -ලැබිමු, අදින ලද්දෙමු, -ලදිමු ; (ඇදුනෙමු).
 2nd „ අදිනු ලැබුව(orවා)හු, අදින ලද්ද(orද)හු ; (ඇදුනහු).
 3rd „ අදිනු ලැබුවෝ, -ලැබුහ, අදින ලද්දෝ; (ඇදුනෝ).

Future Tense.

Singular.

- 1st pers. අදිනු ලබන්නෙමි, -ලැබෙන්නෙමි; (ඇදෙන්නෙමි).
 2nd „ අදිනු ලබන්නෙහි, -ලැබෙන්නෙහි; (ඇදෙන්නෙහි).
 3rd „ අදිනු ලබන්නේ, -ලැබෙන්නේ; (ඇදෙන්නේ).

Plural.

- 1st pers. අදිනු ලබන්නෙමු, -ලැබෙන්නෙමු; (ඇදෙන්නෙමු).
 2nd „ අදිනු ලබන්න(orනා)හු, -ලැබෙන්න(orනා)හු ; [ඇදෙන්න(orනා)හු].
 3rd „ අදිනු ලබන්නෝ, -ලැබෙන්නෝ; (ඇදෙන්නෝ).

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. අදිනු ලබමිවා, -ලැබෙමිවා; (ඇදෙමිවා).
 2nd „ අදිනු ලබයි(orහි)වා, -ලැබෙයි(orහි)වා; [ඇදෙහි (orයි)වා].
 3rd „ අදිනු ලබාවා, -ලැබේවා ; (ඇදේවා).

Plural.

- 1st pers. අදිනු ලබමෝවා, -ලැබෙමෝවා; (ඇඳෙමෝවා).
 2nd „ අදිනු ලබවු (or හ)වා, -ලැබෙවු (or හ)වා; [ඇඳෙහු
 (or වු)වා].
 3rd „ අදිනු ලබන්වා, -ලැබෙන්වා; (ඇඳෙන්වා).

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. අදිනු ලබව, -ලබ; (ඇඳෙව).
 3rd „ අදිනු ලබන්තෝ, -ලැබෙන්තෝ; (ඇඳෙන්තෝ).

Plural.

- 2nd pers. අදිනු ලබව්, -ලැබෙව්; (ඇඳෙව්).
 3rd „ අදිනු ලබන්තෝ, -ලැබෙන්තෝ; (ඇඳෙන්තෝ).

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

- 3rd pers. අදිනු ලැබුවාවේ, -ලැබාපුවාවේ; (ඇඳුනාවේ).

Plural.

- 3rd pers. අදිනු ලැබුවාවෙන්, -ලැබාපුවාවෙන්; (ඇඳුනාවෙන්).

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, &
3rd pers.	{	(Pres. form)	අදිනු ලබතොන්, -ලැබෙතොන්;
			(ඇඳෙතොන්);
		(Past form)	අදිනු ලබනන්, -ලැබෙනන්;
			(ඇඳෙනන්).
	{	අදිනු ලැබුවොන්; (ඇඳුනොන්);	
		අදිනු ලැබුවන්; (ඇඳුනන්).	

PRESENT PARTICIPLE.

- අදිනු ලබමින්, -ලැබෙමින්; (ඇඳෙමින්).

PAST PARTICIPLE.

- අදිනු ලැබ, -ලැබී; (ඇඳී, ඇඳීලා).

Causal Form.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

Singular.

- 1st pers. අද්දවනු ලබමි, -ලැබෙමි.
 2nd „ අද්දවනු ලබයි (or හි), -ලැබෙයි (or හි).
 3rd „ අද්දවනු ලබයි, -ලැබෙයි, -ලැබේ.

Plural.

- 1st pers. අද්දවනු ලබමු, -ලැබෙමු.
 2nd „ අද්දවනු ලබවු (or හු), -ලැබෙවු (or හු).
 3rd „ අද්දවනු ලබති (or ත්), -ලැබෙති (or ත්).

Past Tense.

Singular.

- 1st pers. අද්දවනු ලැබුවෙමි, -ලැබිමි, අද්දවන ලද්දෙමි, -ලදිමි.
 2nd „ අද්දවනු ලැබුවෙහි, අද්දවන ලද්දෙහි.
 3rd „ අද්දවනු ලැබුවේ, -ලැබි, අද්දවන ලද්දේ, -ලදි.

Plural.

- 1st pers. අද්දවනු ලැබුවෙමු, -ලැබිමු, අද්දවන ලද්දෙමු, -ලදිමු.
 2nd „ අද්දවනු ලැබුව (or වා)හු, අද්දවන ලද්ද (or දා)හු.
 3rd „ අද්දවනු ලැබුවෝ, -ලැබුහ, අද්දවන ලද්දෝ.

Future Tense.

Singular.

- 1st pers. අද්දවනු ලබන්නෙමි, -ලැබෙන්නෙමි.
 2nd „ අද්දවනු ලබන්නෙහි, -ලැබෙන්නෙහි.
 3rd „ අද්දවනු ලබන්නේ, -ලැබෙන්නේ.

Plural.

- 1st pers. අද්දවනු ලබන්නෙමු, -ලැබෙන්නෙමු.
 2nd „ අද්දවනු ලබන්න (or නා)හු, -ලැබෙන්න (or නා)හු.
 3rd „ අද්දවනු ලබන්නෝ, -ලැබෙන්නෝ.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. අද්දවනු ලබමිවා, -ලැබෙමිවා.
 2nd „ අද්දවනු ලබයි(orනි)වා, -ලැබෙයි(orනි)වා.
 3rd „ අද්දවනු ලබාවා, -ලැබේවා

Plural.

- 1st pers. අද්දවනු ලබමෝවා, -ලැබෙමෝවා.
 2nd „ අද්දවනු ලබවු(orනු)වා, -ලැබෙවු(orනු)වා.
 3rd „ අද්දවනු ලබත්වා, -ලැබෙත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. අද්දවනු ලබව, -ලබ.
 3rd „ අද්දවනු ලබන්හේ, -ලැබෙන්හේ.

Plural.

- 2nd pers. අද්දවනු ලබව්, -ලැබෙව්.
 3rd „ අද්දවනු ලබන්හෝ, -ලැබෙන්හෝ.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

- 3rd pers. අද්දවනු ලැබුවාමේ, -ලබාපුවාමේ.

Plural.

- 3rd pers. අද්දවනු ලැබුවාමෙන්, -ලබාපුවාමෙන්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

- 1st, 2nd, & 3rd pers. $\left\{ \begin{array}{l} \text{(Pres. form)} \\ \text{(Past form)} \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{අද්දවනු ලබතොත්, -ලැබෙතොත්;} \\ \text{-ලබතත්, -ලැබෙතත්.} \\ \text{අද්දවනු ලැබුවොත්; -ලැබුවත්.} \end{array}$

PRESENT PARTICIPLE.

අද්දවනු ලබමින්, -ලැබෙමින්.

PAST PARTICIPLE.

අද්දවනු ලැබ, -ලැබී.

FOURTH CONJUGATION.

(i) Root සි (= හි*), 'to laugh'—Princ. part සිනාසෙ.

Non-Causal Form.

(Intransitive.)

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. සිනාසෙමි.	සිනාසෙමු, සිනාසෙමිහ.
2nd „ සිනාසෙසි (or හි).	සිනාසෙවු (or හු).
3rd „ සිනාසෙසි, සිනාසේ.	සිනාසෙති (or ත්).

Past Tense.

Singular.

1st pers. සිනාසුනෙමි, සිනාසිමි.
2nd „ සිනාසුනෙහි, සිනාසි, සිනාසිති.
3rd „ සිනාසුනේ, සිනාසි.

Plural.

1st pers. සිනාසුනෙමු, සිනාසිමු.
2nd „ සිනාසුනෙහු, සිනාසි(රසු)හු.
3rd „ සිනාසුනෝ, සිනාසුනාහ, සිනාසුහ.

Future Tense.

Singular.

Plural.

1st pers. සිනාසෙන්නෙමි.	සිනාසෙන්නෙමු.
2nd „ සිනාසෙන්නෙහි.	සිනාසෙන්න(රනා)හු.
3rd „ සිනාසෙන්නේ.	සිනාසෙන්නෝ, සිනාසෙන්නාහ.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

Plural.

1st pers. සිනාසෙමිවා.	සිනාසෙමෝවා.
2nd „ සිනාසෙසි(or හි)වා.	සිනාසෙවු (or හු)වා.
3rd „ සිනාසෙසිවා, සිනාසේවා.	සිනාසෙත්වා.

* සි is changed into හි, from which the forms හිනාවෙමි, හිනහවෙමි, &c., are formed. (Colloquially *present* හිනාවෙතවා, *past* හිනාඋතා.) In conjugation only the second part (base වෙ) of the word undergoes change. Observe that the second form of the past tense, viz., සිනාසිමි, සිනාසිති, &c., is peculiar to this verb and generally occurs in classics. The shorter forms such as සෙමි, සෙසි, සෙත (*pres. part. adj.*), &c., immediately derived from the root, are also found in classics.

IMPERATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
2nd pers. සිතාසෙව.	සිතාසෙව්.
3rd ,, සිතාසෙන්නේ.	සිතාසෙන්නෝ.

PERMISSIVE FORMS.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
3rd pers. සිතාසුනාවේ.	සිතාසුනාවෝ.

CONDITIONAL MOOD.

<i>Singular and Plural.</i>	
1st, 2nd, & 3rd pers.	<div style="display: inline-block; vertical-align: middle;"> <i>(Pres. form)</i> </div> සිතාසෙන්නාත්, සිතාසෙන; සිතාසෙනත්.
	<div style="display: inline-block; vertical-align: middle;"> <i>(Past form)</i> </div> සිතාසුනොත්, සිතාසුනහ්, සිතාසිඳ්; සිතාසුනත්.

PRESENT PARTICIPLE.

සිතාසෙමින්.

PAST PARTICIPLE.

සිතාසි, සිතාසිලා.

*Causal Form.***Active Voice.*

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. සිතාස්සමි.	සිතාස්සමු.
2nd ,, සිතාස්සසි (or හි).	සිතාස්සවු (or හු).
3rd ,, සිතාස්සසි.	සිතාස්සති (or ත්).

* The expressions සිතාකරමි ('I make laugh'), සිතාකෙලෙමි ('I made laugh'), &c., are used to denote a causative signification. The colloquial causal forms are හිතස්සතවා (*pres.*), හිතාස්සතවා (*past*). Cf. the expression හිතා අවුස්සමි, 'I excite laughter.'

Past Tense.

Singular.

- 1st pers. සිතූස්සුචෙ(රෙය)මි, සිතූස්සිමි.
 2nd ,, සිතූස්සුචෙති (රෙ සි), සිතූස්සි, සිතූස්සිති.
 3rd ,, සිතූස්සුචේ (රෙ ජේ), සිතූස්සි.

Plural.

- 1st pers. සිතූස්සුචෙ(රෙය)මු, සිතූස්සිමු.
 2nd ,, සිතූස්සුචාහු, සිතූස්සු, සිතූස්සුහු.
 3rd ,, සිතූස්සුචෝ, සිතූස්සුහ.

Future Tense.

Singular.

Plural.

1st pers. සිතූස්සන්තෙමි.		සිතූස්සන්තෙමු.
2nd ,, සිතූස්සන්තෙහි.		සිතූස්සන්ත(රතා)හු.
3rd ,, සිතූස්සන්තෝ.		සිතූස්සන්තෝ, සිතූස්සන්තාහ.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

Plural.

1st pers. සිතූස්සම්මා.		සිතූස්සම්මෝමා.
2nd ,, සිතූස්සසි(රෙ හි)මා.		සිතූස්සමු(රහු)මා.
3rd ,, සිතූස්සාමා, සිතූස්සසිමා.		සිතූස්සන්මා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

Plural.

2nd pers. සිතූස්සච.		සිතූස්සචී.
3rd ,, සිතූස්සන්තෝ.		සිතූස්සන්තෝ.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

- 3rd pers. සිතූස්සුචාමේ, සිතූස්සාපුචාමේ.

Plural.

- 3rd pers. සිතූස්සුචාමෙත්, සිතූස්සාපුචාමෙත්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{ form) (Past form)	(Pres.)	සිතාස්සතොත්, සිතාස්සත ; සිතාස්සතත්.
			සිතාස්සුවත්, සිතාස්සුව, සිතාස්සුවා ; සිතාස්සුවත්.

PRESENT PARTICIPLE.

සිතාස්සමින්.

PAST PARTICIPLE.

සිතාස්සා, සිතාස්සාලා.

Passive Voice.

INDICATIVE MOOD.

*Present Tense.**Singular.*

- 1st pers. සිතාස්සනු ලබමි, -ලැබෙමි.*
 2nd „ සිතාස්සනු ලබයි (or හි), -ලැබෙයි (or හි).
 3rd „ සිතාස්සනු ලබයි, -ලැබෙයි, -ලැබේ.

Plural.

- 1st pers. සිතාස්සනු ලබමු, -ලැබෙමු.
 2nd „ සිතාස්සනු ලබමු (or හු), -ලැබෙමු (or හු).
 3rd „ සිතාස්සනු ලබති (or ත්), -ලැබෙති (or ත්).

*Past Tense.**Singular.*

- 1st pers. සිතාස්සනු ලැබුවෙමි, -ලැබිමි, සිතාස්සන ලද්දෙමි, -ලදිමි.
 2nd „ සිතාස්සනු ලැබුවෙහි, සිතාස්සන ලද්දෙහි.
 3rd „ සිතාස්සනු ලැබුවේ, -ලැබී, සිතාස්සන ලද්දේ, -ලදී.

* The expressions සිතා එයි, සිතා යයි, සිතා පහළවෙයි, සිතා ආවේ, සිතා ගියේ, සිතා පහළවුණේ, &c., formed by suffixing the inflections of එ, 'to come,' යා, 'to go,' පහළවු, 'to appear,' are used with the dative of person, to do duty for the involitive forms. The expression සිතා පහළකර = 'to laugh' (vol. and respectful).

Plural.

- 1st pers. සිතාස්සනු ලැබුවෙමු, -ලැබීමු, සිතාස්සන ලද්දෙමු, -ලදීමු.
 2nd „ සිතාස්සනු ලැබුව(orවා)හු, සිතාස්සන ලද්ද(or ද)හු.
 3rd „ සිතාස්සනු ලැබුවෝ, -ලැබූහ, සිතාස්සන ලද්දෝ.

Future Tense.

Singular.

- 1st pers. සිතාස්සනු ලබන්නෙමි, -ලැබෙන්නෙමි.
 2nd „ සිතාස්සනු ලබන්නෙහි, -ලැබෙන්නෙහි.
 3rd „ සිතාස්සනු ලබන්නේ, -ලැබෙන්නේ.

Plural.

- 1st pers. සිතාස්සනු ලබන්නෙමු, -ලැබෙන්නෙමු.
 2nd „ සිතාස්සනු ලබන්න(orනා)හු, -ලැබෙන්න(or නා)හු.
 3rd „ සිතාස්සනු ලබන්නෝ, -ලැබෙන්නෝ.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. සිතාස්සනු ලබමිවා, -ලැබෙමිවා.
 2nd „ සිතාස්සනු ලබයි(orහි)වා, -ලැබෙයි(orහි)වා.
 3rd „ සිතාස්සනු ලබාවා, -ලැබේවා.

Plural.

- 1st pers. සිතාස්සනු ලබමෝවා, -ලැබෙමෝවා.
 2nd „ සිතාස්සනු ලබවු(orහු)වා, -ලැබෙවු(orහු)වා.
 3rd „ සිතාස්සනු ලබත්වා, -ලැබෙත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. සිතාස්සනු ලබව, -ලබ, -ලැබෙව.
 3rd „ සිතාස්සනු ලබන්නේ, -ලැබෙන්නේ.

Plural.

- 2nd pers. සිතාස්සනු ලබව්, -ලැබෙව්.
 3rd „ සිතාස්සනු ලබන්නෝ, -ලැබෙන්නෝ.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

- 3rd pers. සිතාස්සනු ලැබුවාමේ, -ලබාපුවාමේ.

Plural.

3rd pers. සිනාස්සනු ලැබුවාවෙන්, -ලැබුවාවෙන්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{	(Pres. form)	සිනාස්සනු ලබනොත්, -ලැබෙනොත්; -ලැබෙත්, -ලැබෙත්.
		(Past form)	සිනාස්සනු ලැබුවොත්; -ලැබුවත්.

PRESENT PARTICIPLE.

සිනාස්සනු ලබමින්, -ලැබෙමින්.

PAST PARTICIPLE.

සිනාස්සනු ලැබ, -ලැබී.

(ii) Root පැමිණි, 'to arrive,' 'come'; princ. parts
පැමිණේ, පැමිණුනු (න) or පැමිණි.

INDICATIVE MOOD.

*Present Tense.**Singular.*

1st pers. පැමිණෙමි.
2nd „ පැමිණෙයි (or හි).
3rd „ පැමිණේ, පැමිණෙයි.

Plural.

1st pers. පැමිණෙමු, පැමිණෙමහ.
2nd „ පැමිණෙවු (or ජු).
3rd „ පැමිණෙති (or ත්).

*Past Tense.***Singular.*

1st pers. පැමිණුවෙමි, පැමිණියෙමි.
2nd „ පැමිණුවෙහි, පැමිණියෙහි.
3rd „ පැමිණුවේ, පැමිණියේ.

* The forms පැමිණුවෙමි, පැමිණුවෙහි, &c., are also sometimes used.
Cf. the forms පැවැත්තේ (from පවති), කැවැත්තේ (from කවති), &c.,
sometimes used for පැවතුනේ, කැවතුනේ, &c.

Plural.

- 1st pers. පැවුණුනෙමු, පැමිණියෙමු.
 2nd „ පැවුණුනාහු, පැමිණියාහු.
 3rd „ පැවුණුනෝ, පැමිණියෝ.

Future Tense.

Singular.

- 1st pers. පැමිණෙන්නෙමි.
 2nd „ පැමිණෙන්නෙඬි.
 3rd „ පැමිණෙන්නේ.

Plural.

- 1st pers. පැමිණෙන්නෙමු.
 2nd „ පැමිණෙන්න(orනා)හු.
 3rd „ පැමිණෙන්නෝ, පැමිණෙන්නාහ.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

Plural.

1st pers. පැමිණෙමිවා.	පැමිණෙමෝවා.
2nd „ පැමිණෙයි(or හි)වා.	පැමිණෙවු(orහු)වා.
3rd „ පැමිණේවා.	පැමිණෙත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. පැමිණෙව, පැමිණිය.
 3rd „ පැමිණෙන්නේ.

Plural.

- 2nd pers. පැමිණෙව්, පැමිණියව්.
 3rd „ පැමිණෙන්නෝ.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

- 3rd pers. පැවුණුනාබේ, පැමිණියාබේ.

Plural.

- 3rd pers. පැවුණුනාබෙත්, පැමිණියාබෙත්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{	(Pres. form)	{	පැමිණිතොත්, පැමිණිත; පැමිණි තත්.
		(Past form)	{	පැමුණුතොත්, පැමිණියොත්, පැමුණු නිසි, පැමිණියා; පැමුණුතත්, පැමිණියත්.

NOTE.—Involutive verbs do not take causal forms. පැමිණි, when used as a volitive, admits of causal forms, as පමුණුව° (base), පැමිණෙමු (past part. adj.); so are the other quasi-involutive verbs. (*Vide* p. 233.)

CONJUGATION OF IRREGULAR AND DEFECTIVE VERBS.

(i) Root ඇති, 'to be,' 'have'; principal part ඇති.

Non-Causal.

(Intransitive.)

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. ඇත්තෙමි.	ඇත්තෙමු, ඇත්තමිහ.
2nd „ ඇත්තෙකි.	ඇත්තාහු.
3rd „ ඇත්තේ, ඇති, ඇත.	ඇත්තෝ, ඇත්තාහ, ඇතිහ.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, and 3rd pers. (Pres. form) ඇතොත්; ඇතත්.
(In ancient classics sometimes ඇත.)

° Or පමුණුව. These may also be regarded as forms derived from the transitive verb පමුණි, which is, however, often used in lieu of them. It is also possible that පමුණි is only a contraction of පමුණුව, as ඉත්ඳ, 'plant,' is a contraction of ඉත්ඳුව.

PAST PARTICIPLE.

ඇතුට, ඇතිට, (= 'having').

NOTE.—(1) This verb admits of the above inflections only. Observe its forms in the expressions: ඇත්තම, (or ඇතිනම), ඇති නමුත්, නමුත් ඇති (*pres. part. adj.*) මිනිසා, 'the person having wisdom,' 'the wise man.' The noun ඇත්ත, 'truth' (lit. 'what is') and ඇත්තා, 'possessor,' 'owner' (lit. 'who has'), are derived from this verb. The negative of ඇති is නැති, sometimes නොමැති.

(2) ඇතිවීම, a gerund of the compound verb ඇතිවේ, which means 'to be,' 'be sufficient,' 'grow' is used to serve as the gerund of ඇති, and the compound verb ඇතිකර, meaning 'to cause to be or exist,' 'rear,' is used to express the causal sense of ඇති. Hence the inflections of ඇතිවේ and ඇතිකර may be used in place of the deficient inflections of ඇති.

(ii) Root ඉඳ, 'to sit,' 'be,' 'be present'; princ. parts ඉඳි.

උත් or උන්නු (න).

Non-Causal Form.

(Intransitive.)

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. ඉඳිමි.	ඉඳිමු, ඉඳිමහ.
2nd „ ඉඳිසි (or හි).	ඉඳිවු (or හු).
3rd „ ඉඳි, ඉඳිසි.	ඉඳිති (or ත්).

Past Tense.

Singular.

1st pers. උභිමි, උත්තෙමි.
2nd „ උභිසි (or හි), උත්තෙහි, උභි.
3rd „ උභි, උභිසි, උත්තේ.

Plural.

1st pers. උභිමු, උත්තෙමු.
2nd „ උභිවු (or හු), උත්තෙහු, උත්තු.
3rd „ උත්තෝ, උත්තු, උත්තාහ.

*Future Tense.**Singular.*

- 1st pers. ඉන්නෙමි, ඉදිත්තෙමි.
 2nd „ ඉත්තෙහි, ඉදිත්තෙහි.
 3rd „ ඉත්තේ, ඉදිත්තේ.

Plural.

- 1st pers. ඉන්නෙමු, ඉදිත්තෙමු.
 2nd „ ඉත්ත(orතා)හු, ඉදිත්ත(orතා)හු.
 3rd „ ඉන්නෝ, ඉදිත්තෝ.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. ඉදිමවා, ඉත්තෙමවා.
 2nd „ ඉදිවා, ඉදිහිවා, ඉත්තෙහිවා.
 3rd „ ඉදිවා, ඉත්තේවා.

Plural.

- 1st pers. ඉදිමෝවා, ඉත්තමෝවා.
 2nd „ ඉදිහුවා, ඉත්තහුවා.
 3rd „ ඉදිත්වා, ඉත්තෝවා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. ඉඳුව, ඉඳපිය, ඉඳ.
 3rd „ ඉත්තේ, ඉදිත්තේ.

Plural.

- 2nd pers. ඉදිව්, ඉඳපියව්.
 3rd „ ඉන්නෝ, ඉදිත්තෝ.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

- 3rd pers. උත්තාමේ, ඉඳපුවාමේ.

Plural.

- 3rd pers. උත්තාමෙත්, ඉඳපුවාමෙත්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{	(Pres. form)	ඉඳිනොත්, ඉඳින; ඉඳිනත්.
		(Past form)	උන්නොත්, උන්න, ඉඳියා; උන්නත්.

PRESENT PARTICIPLE.

ඉඳිවිත්.

PAST PARTICIPLE.

ඉඳ, ඉඳලා.

Causal Form.

Active Voice.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

Singular.

- 1st pers. ඉන්දවමි, ඉන්දමි, ඉඳවමි.*
 2nd „ ඉන්දවයි (or හි), ඉන්දයි (or හි), ඉඳවයි (or හි).
 3rd „ ඉන්දවයි, ඉන්දයි, ඉඳවයි.

Plural.

- 1st pers. ඉන්දවමු, ඉන්දමු, ඉඳවමු.
 2nd „ ඉන්දවවු (or හු), ඉන්දවු (or හු), ඉඳවවු (or හු).
 3rd „ ඉන්දවති (or ත්), ඉන්දති (or ත්), ඉඳවති (or ත්).

Past Tense.

Singular.

- 1st pers. ඉන්දෙවුවෙමි, ඉන්දුවෙමි, ඉඳවිමි.
 2nd „ ඉන්දෙවුවෙහි, ඉන්දුවෙහි, ඉඳවි, ඉඳවිනි.
 3rd „ ඉන්දෙවුවේ, ඉන්දුවේ, ඉඳවි.

* These causative forms also mean 'plant.' ඉන්දමි, &c., seem to be contractions of ඉන්දවමි, &c.

Plural.

- 1st pers. ඉන්දෙවුවෙමි, ඉන්දුවෙමි, ඉඳුවිමි.
 2nd „ ඉන්දෙවුවාහු, ඉන්දුවාහු, ඉඳවු, ඉඳවුහු.
 3rd „ ඉන්දෙවුවෝ, ඉන්දුවෝ, ඉඳවුහ.

*Future Tense.**Singular.*

- 1st pers. ඉන්දවන්තෙමි, ඉන්දන්තෙමි, ඉඳවන්තෙමි.
 2nd „ ඉන්දවන්තෙහි, ඉන්දන්තෙහි, ඉඳවන්තෙහි.
 3rd „ ඉන්දවන්තේ, ඉන්දන්තේ, ඉඳවන්තේ.

Plural.

- 1st pers. ඉන්දවන්තෙමු, ඉන්දන්තෙමු, ඉඳවන්තෙමු.
 2nd „ ඉන්දවන්ත(orනා)හු, ඉන්දන්ත(orනා)හු, ඉඳ
 වන්ත(orනා)හු.
 3rd „ ඉන්දවන්තෝ, ඉන්දන්තෝ, ඉඳවන්තෝ.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. ඉන්දවමිවා, ඉන්දමිවා, ඉඳවමිවා.
 2nd „ ඉන්දවහි(orසි)වා, ඉන්දහි(orසි)වා, ඉඳවහි(orසි)
 වා.
 3rd „ ඉන්දවාවා, ඉන්ද්වාවා, ඉඳවාවා.

Plural.

- 1st pers. ඉන්දවමෝවා, ඉන්දමෝවා, ඉඳවමෝවා.
 2nd „ ඉන්දවහු(orවු)වා, ඉන්දහු(orවු)වා, ඉඳවහු(orවු)වා.
 3rd „ ඉන්දවත්වා, ඉන්දත්වා, ඉඳවත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. ඉන්දව, ඉන්ද, ඉඳව, ඉන්දවාපිය, ඉන්ද්වාපිය,
 ඉඳවාපිය.
 3rd „ ඉන්දවන්තේ, ඉන්දන්තේ, ඉඳවන්තේ.

Plural.

- 2nd pers. ඉන්දව්වි, ඉන්ද්වි, ඉඳව්වි, ඉන්දවාපිය්වි, ඉන්ද්වා
 පිය්වි, ඉඳවාපිය්වි.
 3rd „ ඉන්දවන්තෝ, ඉන්දන්තෝ, ඉඳවන්තෝ.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

3rd pers. ඉන්දෙව්වාවේ, ඉන්ද්‍රවාවේ, ඉද්‍රවාසුවාවේ.

Plural.

3rd pers. ඉන්දෙව්වාවෙන්, ඉන්ද්‍රවාවෙන්, ඉද්‍රවාසුවාවෙන්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{	(Pres. form)	{	ඉන්දවතොත්, ඉන්දතොත්, ඉද්‍රව
				තොත්, ඉන්දවත, ඉන්දත, ඉද්‍රවත; ඉන්දවතත්, ඉන්දතත්, ඉද්‍රවතත්.
	{	(Past form)	{	ඉන්දෙව්වොත්, ඉන්ද්‍රවොත්, ඉද්‍රෙව්
				වොත්, ඉන්දෙව්ව්, ඉන්ද්‍රව්, ඉද්‍රෙව් ව්, ඉන්ද්‍රව්, ඉද්‍රව්; ඉන්දෙව් වත්, ඉන්ද්‍රවත්, ඉද්‍රෙව්.

PRESENT PARTICIPLE.

ඉන්දවමින්, ඉන්දමින්, ඉද්‍රවමින්.

PAST PARTICIPLE.

ඉන්දවා, ඉන්ද්‍ර, ඉද්‍රවා, ඉන්දවාලා, ඉන්ද්‍රලා, ඉද්‍රවාලා.

Passive Voice.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

Singular.

1st pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉද්‍රවනු, -ලබමි, -ලැබෙමි ;*
(ඉන්දෙමි).
2nd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉද්‍රවනු, -ලබයි (or හි),
-ලැබෙයි (or හි) ; [ඉන්දෙයි (or හි)].
3rd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉද්‍රවනු, -ලබයි, -ලැබෙයි,
-ලැබේ; (ඉන්දේ, ඉන්දෙයි).

Plural.

1st pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉද්‍රවනු, -ලබමු, -ලැබෙමු;
(ඉන්දෙමු).
2nd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉද්‍රවනු, -ලබවු (or හු), -ලැ
බෙවු (or හු) ; [ඉන්දෙවු (or හු)].
3rd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉද්‍රවනු, -ලබති (or ත්),
-ලැබෙති (or ත්) ; [ඉන්දෙති (or ත්)].

* I. e., ඉන්දවනු ලබමි (or ලැබෙමි), ඉන්දනු ලබමි (or ලැබෙමි), &c.

*Past Tense.**Singular.*

- 1st pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු,* -ලැබිමි,† -ලදිමි ;
(ඉන්දුනෙමි).
2nd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලැබුවෙහි, -ලද්දෙහි ; (ඉන්දුනෙහි).
3rd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලැබුවේ, -ලැබී, -ලදී ; (ඉන්දුනේ).

Plural.

- 1st pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලැබිමු, -ලදිමු ;
(ඉන්දුනෙමු).
2nd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලැබුව (or වා) හු, -ලද්ද (or දු) හු ; (ඉන්දුනාහු).
3rd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලැබුවෝ, -ලැබූහ, -ලද්දෝ ; (ඉන්දුනෝ).

*Future Tense.**Singular.*

- 1st pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබන්නෙමි, -ලැබෙන්නෙමි ; (ඉන්දෙන්නෙමි).
2nd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබන්නෙහි, -ලැබෙන්නෙහි ; (ඉන්දෙන්නෙහි).
3rd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබන්නේ, -ලැබෙන්නේ ; (ඉන්දෙන්නේ).

Plural.

- 1st pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබන්නෙමු, -ලැබෙන්නෙමු ; (ඉන්දෙන්නෙමු).
2nd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබන්න (or නා)හු, -ලැබෙන්න(orනා)හු ; [ඉන්දෙන්න(orනා)හු].
3rd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබන්නෝ, -ලැබෙන්නෝ ; (ඉන්දෙන්නෝ).

* Notice that the forms ending in න are generally used with ලදිමි, ලද්දෙහි, &c.

† Also ලැබුවෙමි, ලද්දෙමි ; ලද්දේ ; &c.

OPTATIVE MOOD.

Singular.

- 1st pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබම්වා, -ලැබෙම්වා;
(ඉන්දෙම්වා).
2nd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබයි(orඟ්)වා,
-ලැබෙයි(orඟ්)වා; [ඉන්දෙයි(orඟ්)වා].
3rd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබාවා, -ලැබේවා;
(ඉන්දේවා).

Plural.

- 1st pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබමෝවා, -ලැබෙ
මෝවා; (ඉන්දෙමෝවා).
2nd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබනු(orවු)වා,
-ලැබෙනු(orවු)වා; [ඉන්දෙනු(orවු)වා].
3rd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබන්වා, -ලැබෙත්
වා; (ඉන්දෙත්වා).

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

- 2nd pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබ, -ලබව;
(ඉන්දෙව).
3rd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබන්තෝ, -ලැබෙ
න්තෝ; (ඉන්දෙන්නෝ).

Plural.

- 2nd pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබ්, -ලැබේ;
(ඉන්දේ).
3rd „ ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබන්නෝ, -ලැ
බෙන්නෝ; (ඉන්දෙන්නෝ).

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

- 3rd pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලැබුවාමේ, -ලබා
වෑමේ; (ඉන්ද්‍රතාමේ).

Plural.

- 3rd pers. ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලැබුවාමෙන්, -ලබා
වෑමෙන්; (ඉන්ද්‍රතාමෙන්).

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{	(Pres. form)	{	ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබ තොත්, -ලැබෙතොත්, -ලබනත්, -ලැබෙනත් ; (ඉන්දෙතොත්, ඉන් දෙනත්).
		(Past form)	{	ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලැබු මොත්, -ලැබුවත් ; (ඉන්දුතොත්, ඉන්දුනත්).

PRESENT PARTICIPLE.

ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබමින්, -ලැබෙමින් ;
(ඉන්දෙමින්).

PAST PARTICIPLE.

ඉන්දවනු, ඉන්දනු, ඉඳවනු, -ලබා, -ලැබ, -ලැබී ; (ඉන්දී).

(iii) Root දක් = දක, 'to see'; princ. parts දකි, දුටු or දක්ක.

*Active Voice.**Non-Causal Form.*

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. දකමි.	දකිමු, දකි(orකු)මිහ, දකි(or කු)මෝ.
2nd „ දකී, දකිහි.	දකිවු (or හු).
3rd „ දකී.	දකිති (or ත්).

Past Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. දුටුවෙමි, දුරිමි,* දක්කෙමි.	දුටුවෙමු, දුරිමු, දක්කෙමු.
2nd „ දුටුවෙහි, දක්කෙ හි.	දුටුවාහු, දක්කාහු.
3rd „ දුටුවේ, දක්කේ.	දුටුවෝ, දක්කෝ.

* Occasionally දිරිමි, දිරි, දිරිවා, &c.

Future Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. දක්වනෙමි.*	දක්වනෙමු.
2nd „ දක්වනෙහි.	දක්වන(රන)හු.
3rd „ දක්වනේ.	දක්වනෝ, දක්වනාහ.

OPTATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. දකිමිවා.	දකුමෝවා.
2nd „ දකිතිවා, දකිවා.	දකිහු(රවු)වා.
3rd „ දකිවා.	දකිත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
2nd pers. දකුව, දකපිය, දකු.	දකිව්, දකපියව්.
3rd „ දකිත්තේ.	දකිත්තෝ.

PERMISSIVE FORMS.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
3rd pers. දුටුවාමේ, දක්කා මේ, දකපුවාමේ.	දුටුවාමෙන්, දක්කාමෙන්, දකපුවාමෙන්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{(Pres. form)} \\ \text{(Past form)} \end{array} \right\}$	දකිනොත්, දකින; දකිතත්. දුටු (or දිටු)මොත්, දක්කොත්, දක්කස් & ෦, දුටස්; දුටු (or දිටු)වත්, දක් කත්.
--------------------------	---	---

PRESENT PARTICIPLE.

දකිමින්.

* In classics sometimes දක්වනෙමි, දක්වනෙහි, &c.; and (*passive*) දක්කාලමි, -ලාබෙයි, &c. The pres. part. adj. is sometimes දක්කා for දකින. (Cf. the similar forms තස්සා, පවත්තා, පුළුසා, බස්සා, චලප්පා, වස්සා, කප්පා of the verbs තසි, පවසි, පිපෙ, බසි, වැලපෙ, වසි, කැතපෙ, respectively. Vide § 179.)

PAST PARTICIPLE.

දක, දකලා.

Causal Form.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. දක්වමි.*	දක්වමු.
2nd „ දක්වයි (or හි).	දක්වවු (or හු).
3rd „ දක්වයි, දක්වා.	දක්වති (or ත්).

Past Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. දක්විමි, දක්වුවෙමි.	දක්විමු, දක්වුවෙමු.
2nd „ දක්වී, දක්වුවෙහි.	දක්වූ, දක්වුවාහු.
3rd „ දක්වී, දක්වුවේ.	දක්වූ, දක්වුවෝ.

Future Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. දක්වන්තෙමි.	දක්වන්තෙමු.
2nd „ දක්වන්තෙහි.	දක්වන්ත(orනා)හු.
3rd „ දක්වන්තේ.	දක්වන්තෝ, දක්වන්තාහ.

OPTATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. දක්වමිවා.	දක්වමෝවා.
2nd „ දක්වයි(orහි)වා.	දක්වවු(orහු)වා.
3rd „ දක්වාවා.	දක්වත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
2nd pers. දක්වව, දක්ව.	දක්වවි.
3rd „ දක්වන්තේ.	දක්වන්තෝ.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

3rd pers. දක්වුවාමේ, දක්වාපුවාමේ.

* Only one of the causal forms is given here.

Plural.

3rd pers. දක්වුවාවෙත්, දක්වාපුවාවෙත්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers. $\left\{ \begin{array}{l} (Pres. \text{ form}) \\ (Past \text{ form}) \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{දක්වතොත්, දක්වත ; දක්වතත්.} \\ \text{දක්වුවොත්, දක්වුව, දක්විය ; දක්වුවත්.} \end{array}$

PRESENT PARTICIPLE.

දක්වමින්.

PAST PARTICIPLE.

දක්වා, දක්වාලා.

Passive Voice.

Non-Causal Form.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

Singular.

1st pers. දකිනු ලබමි, -ලැබෙමි.*
2nd „ දකිනු ලබයි (or හි), -ලැබෙයි (or හි).
3rd „ දකිනු ලබයි, -ලැබෙයි, -ලැබේ.

Plural.

1st pers. දකිනු ලබමු, -ලැබෙමු.
2nd „ දකිනු ලබමු (or හු), -ලැබෙමු (or හු).
3rd „ දකිනු ලබති (or ත්), -ලැබෙති (or ත්).

(The remaining moods, tenses, &c., are formed in the ordinary way. *Vide* foot-note on p. 238.)

* The verb දකි does not admit of an involitive form. To supply the deficiency, පෙනේ, 'to appear' is often used.

(iv) Root යා, 'to go'; principal parts ය, ගිය.

Non-Causal Form.

(Intransitive.)

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. යමි.	යමු, යමිහ.
2nd „ යයි, යනි.	යවු, යහු.
3rd „ යයි, යේ, යා.	යති, යත්, යෙති (or ත්).

Past Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. ගියෙමි.	ගියෙමු.
2nd „ ගියෙති (or යි).	ගියාහු (or වු).
3rd „ ගියේ.	ගියෝ, ගියාහ.

Future Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. යන්නෙමි.	යන්නෙමු.
2nd „ යන්නෙති.	යන්න(orනා)හු.
3rd „ යන්නේ.	යන්නෝ.

OPTATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. යම්වා.	යමෝවා.
2nd „ යයිවා, යනිවා.	යවුවා, යහුවා.
3rd „ යයිවා, යේවා.	යතිවා, යෙත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
2nd pers. යව, යා, යන්.*	යව්.
3rd „ යන්නේ.	යන්නෝ.

* The words පල, පලයන් (*sing.*); පලයව්, පලයල්ලා (*pl.*) are used colloquially in lieu of යව, &c., which are confined to books. The former are derived from the root පල, 'to go.'

PERMISSIVE FORMS.

<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
3rd pers. හියාමේ.		3rd pers. හියාමෙත්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{ (<i>Pres.</i> form) }	යනොත්, යන; යනත්.
	{ (<i>Past</i> form) }	හියොත්, හියෝ, යා; හියත්.

PRESENT PARTICIPLE.

යමින.

PAST PARTICIPLE.

ගොස්, ගොසින්, ගොහින්.

Causal Form.

Active Voice.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
1st pers. යවමි.		යවමු, යවමින.
2nd „ යවයි (or හි).		යවමු (or හු).
3rd „ යවයි, යවා.		යවති (or ත්).

Past Tense.

<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
1st pers. යැවුවෙමි, යැවිමි.		යැවුවෙමු, යව්මු.
2nd „ යැවුවෙහි, යැවිහි.		යැවුව(orවා)හු, යැවූහු, යැවූ.
3rd „ යැවුවේ, යැවි.		යැවුවෝ, යැවූහ.

Future Tense.

<i>Singular.</i>		<i>Plural.</i>
1st pers. යවන්නෙමි.		යවන්නෙමු.
2nd „ යවන්නෙහි.		යවන්න(orනා)හු.
3rd „ යවන්නේ.		යවන්නෝ, යවන්නාහ.

OPTATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. සවමවා.	සවමෝවා.
2nd „ සවති(රසි)වා.	සවහු(රවු)වා.
3rd „ සවාවා, සවසිවා.	සවත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
2nd pers. සවව, සවාරිස.	සවව්, සවාරිසව්.
3rd „ සවත්තේ.	සවත්තෝ.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.
3rd pers. සැවුවාමේ, සවාසුවාමේ.

Plural.
3rd pers. සැවුවාමෙත්, සවාසුවාමෙත්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers. $\left\{ \begin{array}{l} (Pres. \\ form) \end{array} \right\}$ සවතොත්, සවත; සවතත්.
 3rd pers. $\left\{ \begin{array}{l} (Past \\ form) \end{array} \right\}$ සැවුවොත්, සැවුව්, සැවිසෑ; සැවුවත්.

PRESENT PARTICIPLE.

සවමිත්.

PAST PARTICIPLE.

සවා, සවාරා.

Passive Voice.

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

Singular.

1st pers. සවනු ලබමි, -ලැබෙමි; (සැබෙමි).
 2nd „ සවනු ලබති (or ති), -ලැබෙති (or ති); [සැබෙති (or ති)].
 3rd „ සවනු ලබයි, -ලැබෙයි, -ලැබේ; (සැබෙයි, සැබේ).

Plural.

1st pers. සවනු ලබමු, -ලැබෙමු ; (සැවෙමු).

2nd „ සවනු ලබමු (or හු), -ලැබෙමු (or හු) ; [සැවෙමු, (or හු)].

3rd „ සවනු ලබති (or ත්), -ලැබෙති (or ත්) ; [සැවෙති, (or ත්)].

Past Tense.

Singular.

1st pers. සවනු ලැබුවෙමි, -ලැබිමි, සවන ලද්දෙමි, -ලදිමි ; (සැවුනෙමි).

2nd „ සවනු ලැබුවෙහි, සවන ලද්දෙහි ; (සැවුනෙහි).

3rd „ සවනු ලැබුවේ, -ලැබී, සවන ලද්දේ, -ලදී ; (සැවුනේ).

Plural.

1st pers. සවනු ලැබුවෙමු, -ලැබිමු, සවන ලද්දෙමු, -ලදිමු ; (සැවුනෙමු).

2nd „ සවනු ලැබුව(orවා)හු, සවන ලද්ද(orඳ)හු ; (සැවුනාහු).

3rd „ සවනු ලැබුවෝ, -ලැබූහ, සවනලද්දෝ ; (සැවුනෝ).

Future Tense.

Singular.

1st pers. සවනු ලබන්නෙමි, -ලැබෙන්නෙමි ; (සැවෙන්නෙමි).

2nd „ සවනු ලබන්නෙහි, -ලැබෙන්නෙහි ; (සැවෙන්නෙහි).

3rd „ සවනු ලබන්නේ, -ලැබෙන්නේ ; (සැවෙන්නේ).

Plural.

1st pers. සවනු ලබන්නෙමු, -ලැබෙන්නෙමු ; (සැවෙන්නෙමු).

2nd „ සවනු ලබන්න(orනා)හු, -ලැබෙන්න(orනා)හු ; [සැවෙන්න(orනා)හු].

3rd „ සවනු ලබන්නෝ, -ලැබෙන්නෝ ; (සැවෙන්නෝ).

OPTATIVE MOOD.

Singular.

1st pers. සවනු ලබමිවා, -ලැබෙමිවා; (යැවෙමිවා).

2nd „ සවනු ලබයි(රහි)වා, -ලැබෙයි(රහි)වා; [යැවෙති(රහි)වා].

3rd „ සවනු ලබාවා, -ලැබේවා; (යැවේවා).

Plural.

1st pers. සවනු ලබමෝවා, -ලැබෙමෝවා; (යැවෙමෝවා).

2nd „ සවනු ලබවු(රහු)වා, -ලැබෙවු(රහු)වා; [යැවෙවු(රහු)වා].

3rd „ සවනු ලබත්වා, -ලැබෙත්වා; (යැවෙත්වා).

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

2nd pers. සවනු ලබ, -ලබව; (යැවෙව).

3rd „ සවනු ලබන්නේ, ලැබෙන්නේ; (යැවෙන්නේ).

Plural.

2nd pers. සවනු ලබව්, -ලැබෙව්; (යැවෙව්).

3rd „ සවනු ලබන්නෝ, -ලැබෙන්නෝ; (යැවෙන්නෝ).

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

3rd pers. සවනු ලැබුවාමේ, -ලබාපුවාමේ; (යැවුනාමේ).

Plural.

3rd pers. සවනු ලැබුවාමෙන්, -ලබාපුවාමෙන්; (යැවුනාමෙන්).

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers.	{	(Pres. form) {	සවනු ලබනොත්, -ලැබෙනොත්; -ලබනත්, -ලැබෙනත්; (යැවෙනොත්, යැවෙනත්).
		(Past form) {	සවනු ලැබුවොත්, -ලැබුවත්; (යැවුනොත්, යැවුනත්).

PRESENT PARTICIPLE.

යවනු ලබමින්, -ලැබෙමින්; (යැවෙමින්).

PAST PARTICIPLE.

යවනු ලබා, -ලැබ, -ලැබී; (යැවී).

(v) Root වූ, 'to be' 'become'; principal parts වෙ, වුනු, or වූ.

(Intransitive.)

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. වෙමි.	වෙමු, වමිහ.
2nd „ වෙසි (or හි).	වෙවු (or හු).
3rd „ වෙසි, වේ.	වෙති (or හ්).

Past Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. වුනෙමි, විමි, වූ යෙමි.	වුනෙමු, විමු, වූමිහ.
2nd „ වුනෙහි (or සි), වූයෙහි (or සි).	වුනාහු, වූවාහු.
3rd „ වුනේ, වූයේ, වි, විය.	වුනෝ, වූවෝ, වූහ.

Future Tense.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. වෙත්තෙමි.	වෙත්තෙමු.
2nd „ වෙත්තෙහි.	වෙත්ත(orතා)හු.
3rd „ වෙත්තේ.	වෙත්තෝ, වෙත්තාහ.

OPTATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
1st pers. වෙමිවා.	වෙමෝවා.
2nd „ වෙති(orසි)වා.	වෙහු(orවු)වා.
3rd „ වේවා, වා.	වෙත්වා.

IMPERATIVE MOOD.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
2nd pers. වෙව, වෙස, වෙ යන්.	වෙව්, වෙසව්, වෙසල්ලා.
3rd „ වෙන්කේ.	වෙන්කේ.

PERMISSIVE FORMS.

<i>Singular.</i>	<i>Plural.</i>
3rd pers. වුනාවේ.	වුනාවෙන්.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, &	(<i>Pres.</i> form)	වෙතොත්, වෙත; වෙතත්.
3rd pers.	(<i>Past</i> form)	වුතොත්, වුතොත්, වුව, විය; † වුතත්, වුවත්*.

PRESENT PARTICIPLE.

වෙමින්.

PAST PARTICIPLE.

වී, ව, වෙලා†.

[*Vide* next section for the colloquial conjugation of verbs.]

198. Only a very few of the inflections of verbs quoted above are used in colloquial Sinhalese now-a-days. As a knowledge of the various forms colloquially used is essential to a correct understanding of the modern vernacular, the verb කා, 'to eat,' is conjugated below as an example, to illustrate such forms.

° In classics sometimes වත්, as in මහත්වත් = මහත්වුවත්.

† In classics sometimes වලා. This should be pronounced giving *u* in ව its secondary sound, and not the primary which alters its meaning into 'uncivil and turbulent fellow.' (*Vide* § 33.) වෙ in some of the other inflections also occur as ව in classics, *e.g.*, වම, වත්තේ, වත, වණව, &c.

Active Voice.

Non-Causal Form.

INDICATIVE MOOD.

*Present Tense.**

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers. කනවා.

Past Tense.

Singular.

1st & 2nd pers. කෑවා, කෑවේ.

3rd pers. කෑවා, කෑවේ, කෑයි.†

Plural.

1st & 2nd pers. කෑවා, කෑවේ.

3rd pers. කෑවා, කෑවේ, කෑවු,† කෑවෝ.†

Future Tense.

Singular.

1st pers. කෑද්දෑ.

Plural.

| 1st pers. කෑද්දෑමු.

Singular and Plural.

2nd & 3rd pers. කාවි, කනවා ඇති, or (*plural*) කාවිත්.

* The forms of the first person ending in මි and මු are sometimes colloquially used, and then the ending මි is carelessly pronounced like • n, as in මම එකට කරනවා දනිමි, 'I know what I will do for it'; එකමවෙනවා මම කළමිමි කිමි, 'I said in time that it would so happen'; අපි මුහුට වෙනවා එමි දනිමු, 'we know what will happen to him.' (*Vide* § 184.)

† These forms are generally used in the sense of 'he, she, or it was eating' (*Sing.*) = කනා උන්කා (or හිටියා); 'they were eating' (*pl.*) = කනා උන්හු (or හිටියෝ), e.g., මම එතේ ගතකොට මිනිසෙක් බත් කෑයි (or මිනිස්සු බත් කෑවු or කෑවෝ), 'when I went (lit. 'am-going') there, a man was eating rice (or men were eating rice)'. The forms of the past tense ending in වා and යා, as in කෑවා, හියා, are used in classics when the subject is in the feminine gender and in the 3rd person singular.

OPTATIVE MOOD*.

*Singular and Plural.*1st, 2nd, & 3rd pers. කැවැවේ, or (*plural*) කැවැවෙත්.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

2nd pers. කාපන්, කාපිය, කන්ඩ (or ට), කනවා.

*Plural.*2nd pers. කාපල්ලා, කාපියව්, කන්ඩ (or ට), කනවාලා.
කනු (*rarely. Vide page 202, Note 5.*)

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

3rd pers. කැවැවේ, කාපුවාවේ, කැවැව්, කාපුවාව්, කැදෙත්.

*Plural.*3rd pers. කැවැවේ or කැවැවෙත්, කාපුවාවේ or කාපුවා
වෙත්, කැවැව් or කැවැව්ත්, කාපුවාව් or කාපු
වාව්ත්, කැදෙත්, කාපුදෙත්.[*Vide* § 166.]

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, &	{	(<i>Pres.</i>	{	කතොත් ; කතත්.
3rd pers.		(<i>Past</i>		
		form)		
		(<i>Past</i>	{	කැවෙත් ; කැවත්.
		form)		

PRESENT PARTICIPLE.

කමිත්, (more commonly) කකා. (*vide* § 175.)

* This is generally expressed by employing the expression සිඬ
උසාවේ, 'let or may it happen,' e. g., මට කන්ට සිඬඋසාවේ, 'may I
eat' (lit. 'may it happen for me to eat'); ඔවුන්ට කන්ට සිඬඋසාවේ,
'may they eat'; ඔහුට යන්ට සිඬඋසාවේ, 'may he go.' Notice that the
subject of the verb is put in the dative case, and the verb itself assumes
the dative gerundial form. Note also that the optative forms are
identical with the permissive forms, from which they seem to have
been borrowed.

PAST PARTICIPLE.

කලා, කා.

*Causal Form.**

INDICATIVE MOOD.

Present Tense.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers. කවනවා.

Past Tense.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers. කැවුවා.†

Future Tense.

Singular.

Plural.

1st pers. කවෙණ්ණ. | කවෙණ්ණු.

Singular and Plural.

2nd & 3rd pers. කවාප්, කවනවා ඇති.

OPTATIVE MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers. කැවුවාටේ, or (*plural*) කැවුවාටෙත්.

IMPERATIVE MOOD.

Singular.

2nd pers. කවාපත්, කවාපිය, කවණ්ඩ (or ට), කවනවා.

Plural.

2nd pers. කවාපල්ලා, කවාපියච්චි, කවණ්ඩ (or ට), කවනවාලා.

* Like the word කලක්ක the compound verb සිඬකර is sometimes used colloquially, as well as in composition, to express the sense of the causative, as in මහුව ගණට සිඬකරපත්, 'cause him to go ;' මට හිට මතට බහිණට සිඬකරණට එපා, 'don't cause me to go begging. (Vide footnote on p. 288.)

† The forms කැව් (3rd pers. *sing.*) and කැවුවෝ (3rd pers. *pl.*) are also used similarly to the forms කැසි, කැපු, කැමෝ, above noticed.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

3rd pers. කැවුවාමේ, කවාපුවාමේ.

Plural.

3rd pers. කැවුවාමේ, කවාපුවාමේ, කැවුවාමෙන්, &c.

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, &	{	(Pres. form)	}	කවනොත් ; කවතත්.
3rd pers.		(Past form)		

PRESENT PARTICIPLE.

කවමින්, (more commonly) කවකවා.

PAST PARTICIPLE.

කවාලා, කවා.

Passive Voice.

Passive idea is seldom used colloquially, the active construction being generally preferred for the sake of its brevity and clearness. (*Vide* § 158.)

When the passive signification is required to be expressed, the gerundial form in the dative case of the verb to be conjugated is used with the verb යෙදෙනවා (= ලබ in books), thus :—

Non-causal Form.

INDICATIVE MOOD.

*Present Tense.**Singular and Plural.*

1st, 2nd, & 3rd pers. කන්ට* යෙදෙනවා.

* Or කන්බ or කන්තව in this and other places.

Past Tense.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers. කණ්ට යෙදුනා.

Future Tense.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers. කණ්ට යෙදෙනවා ඇති.

OPTATIVE MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers. කණ්ට යෙදුනාහී, or (*plural*)-යෙදුනාවෙත්, &c.

IMPERATIVE MOOD. (*Rare.*)

Singular.

Plural.

3rd pers. කණ්ට යෙදෙව. | කණ්ට යෙදෙව්.

PERMISSIVE FORMS.

Singular.

Plural.

3rd pers. කණ්ට යෙදුනාහී. | කණ්ට යෙදුනාහී (or යෙදුනාවෙත්).

CONDITIONAL MOOD.

Singular and Plural.

1st, 2nd, & 3rd pers. $\left\{ \begin{array}{l} \text{(*Pres.* form)} \\ \text{(*Past* form)} \end{array} \right\} \left\{ \begin{array}{l} \text{කණ්ට යෙදෙනොත්; -යෙදෙත්.} \\ \text{කණ්ට යෙදුනොත්; -යෙදුත්.} \end{array} \right.$

PRESENT PARTICIPLE. (*Rare.*)

PAST PARTICIPLE.

කණ්ට යෙදී.

The causal passive inflections are similarly formed by substituting the causative form for the non-causative, as කවණ්ට for කණ්ට. The formation of colloquial or modern

forms being quite simple, the single example above given will be sufficient to guide the student.

AUXILIARY VERBS.

Adara Kiriya or A'dhāra Kriyā.

199. The verbs ඇති, 'to be'; ගන, 'take'; තිබ, 'be'; දම, 'put'; පිය, 'put'; සෙය, (=) 'be'; ල, 'put,' and ලබ, 'obtain,' 'be,' noticed in §§ 195 and 196, are also used as auxiliary verbs (අදර කිරිස, අධාර ක්‍රියා), i. e., verbs which have lost their own original significations and help to mark some modification of the ideas expressed by other verbs. Except සෙය and ලබ which are suffixed to the gerundial forms, the rest are used with the past participial forms of other verbs, to which, unlike English auxiliary verbs, they are affixed. දම, පිය, and ල indicate completeness of action. A few sentences will illustrate their use.

- (1) මහත්මයා දැන් ඇවිත් (or එන්නට) ඇති, 'the gentleman may have come by this time' (the-gentleman now having-come is); උම මගෙන් ගත විසිපහක් අරන් ඇති, 'you have (previously) taken twenty-five cents from me' (you from-me cents a-twenty-five having-taken it-is); මා විසින් ඔහුට තෑග්ගක් දී ඇත්තේය, 'I have given him a present' (by-me to-him a-present having-given it-is).
- (2) වෛදරු අඬගහගෙන වරෙන්, 'bring the doctor' (the-doctor having-called come); පොලවට වතුර උරාගනී, 'the earth sucks up water' (to-the-earth the-water absorbs-itself); බල්ලෝ කාගත්තු, 'the dogs bit each other.' (*Vide* § 160.)
- (3) ඔහුට කොපමණ මුදල් දී තිබෙනවාද, 'how much money have (you) given him?' (to-him how-much money having - given it - is?); ඔහු මගේ පිහියේ අරගෙන තිබුණා, 'he had taken my knife' (he my the-knife having-taken it-was).

- (4) උෑ වැට කඩදමා ගියේය, 'he left after breaking the fence' (he the-fence having-broken went); කොළ වාමිදුල පිසදමයි, 'the boy sweeps the compound.'
- (5) ඔව්හු සොහොනට මළකුණ දමාපියා ගියේය, 'they cast the corpse into the burial-ground and went away' (they to-the-burial-ground the-dead-body having-cast went).*
- (6) මේ වැඩේ කරණ්ට යෙදුනේ කවදද, 'when was this work done' (this work was-done what-day)?
- (7) දුතතොම මෙසේ කියාලයි, 'the messenger says thus.' එව්ලමි, දත්වාලිය (*past*), බලාල (*past part. adj.*), and තවත්වාලුව (මැනව), ('pray) stop,' are other examples.†
- (8) ගසක් කපනු ලැබේ, 'a tree is cut'; මගේ මේ විකුණනලදී, 'my house was sold.'

In the sentences මේ රෙද්ද පරණවි (or ව) ගියේය, 'this cloth became (or got) old'; මම ඔවුන් එන කල් බලාසිටිමි (or ඉඳිමි), 'I am waiting for their arrival' (I them till-come looking-for am), ගියේ, සිටිමි, and ඉඳිමි are used with the force of auxiliary verbs.

200. Impersonal verbs are scarcely known in the Sinhalese language. In the sentence ඉංග්‍රීසි මහතෙකුට වැඩකරු වෙක් ඔහුකර තිබේ, 'a servant is wanted by an English gentleman' (English to - a - gentleman a - servant it - is - wanted *or* there-is-need-of), ඔහුකර තිබේ has the force of an impersonal verb.‡

* In modern Sinhalese the simple verb without the auxiliary is used, as දමා or දමාලා for දමාපියා, දැමිමි for දමාපිමි. In දමාපියා, දමාපත් (imperative mood), පිය and පත් are to be treated as mere affixes.

† The use of the auxiliary verb ල is confined to old Sinhalese. Hence in modern Sinhalese කියයි is used for කියාලයි, දන්වුයේය for දන්වාලිය, &c.

‡ Sentences such as 'it rains' and 'it thunders' may be rendered in Sinhalese by වැසි වසි and අහස ගොරවසි respectively: the words වැසි and අහස are, however, often omitted for the sake of brevity.

COMPOUND VERBS.

Samas Kiriya or Samāsa Kriyā.

201. Compound verbs (සමස් කිරීම, සමාස ක්‍රියා) may be divided into two kinds, viz., (1) those composed of Eḷu words only and (2) those made up of an imported word and an Eḷu word—the more extensive class. In either case the second part is always an Eḷu verb, the first part being either Eḷu itself or a foreign word naturalised into the tongue. Foreign verbs are never used in Sinhalese composition by themselves as predicates;* hence all the simple verbs in the language are Eḷu. Compound verbs are very numerous, and a large number of them will be found in the Index B. In conjugating them only the second part is subject to variations.

The verbs generally used as the second part of compounds are කර, 'to do,' and වූ, 'to be,' 'become.' The first part of the compound is generally a noun† or an adjective, especially the latter when වූ or its inflections are used. Compounds with කර are usually transitive and those with වූ always intransitive or involitive; the compounds of one class are convertible to the other by the interchange of these two verbs, as අසකරයි (or කෙරේ) into අසවෙයි (or වේ), වදවෙයි (or වේ) into වදකරයි (or කෙරේ): those that are not so convertible in the following examples are indicated by an asterisk (*).

* But in the title pages of books, &c., where brevity of expression is desirable, Sanskrit past participial adjectives are sometimes used predicatively without an Eḷu verb attached to them, as in මේ ග්‍රන්ථය ආශ්‍රිතව අවිච්ඡින්නව ප්‍රිද්ධයි (or ය), 'this book was printed at the Government Printing Office'; මේඝදූතය කාලිදාස කවිඥා විසින් විරච්ඡයි (or ය), 'the *Mēghadūta* was composed by the eminent poet Kālidāsa.' (Vide § 202.)

† The basal form is generally used. Notice the exceptions, such as අරෝප-, මෙකෙති-, මුද්‍රණය-, මුද්‍රාඛ්‍යාණය-, ග්‍රවණය-.

Examples.

i.—Eḷu words.

(1) Compounds with කර :

අඩු-, 'decrease,' 'subtract.'
 අණ-,* 'order,' 'command.'
 අය-, 'charge,' 'collect' (fees, &c.).
 අරෝව-, 'dispute.'
 අලුත්-, 'renew.'
 අලුත්වැඩියා-,* 'repair.'
 අවදි-, 'awake,' 'rouse' (from sleep).
 අවුල්-, 'confuse.'
 අසු(රහු)-, 'cause to be caught.'
 අස්-, 'put aside or in order.'
 අහස්-, 'remove.'
 අරවුල්-, 'dispute.'
 ඇති-, 'rear' (animals, &c.), 'cause to have or exist.'
 ඇතුල්-, 'cause to enter,' 'put in.'
 ඇතුළත්-, 'include.'
 උණු-, 'heat' (generally liquids).
 ඵලි-, 'clear' (jungle, rubbish, &c.), 'disclose' (facts, &c.), 'sit up till morning' (= පාත් or පහත්-).
 කඩ-, 'infringe' (laws, promises, &c.).
 කතා-, 'speak,' 'talk.'
 කතහාටු-, 'grieve,' 'bore.'
 කරදර-, 'trouble' (= හිස්සා-colloq.).
 කෙළවර-, 'finish.'
 ගණත්-, 'count.'
 ගමත්-,* 'travel.'
 තැත්-,* 'attempt.'
 දබර or බබර-, 'quarrel.'
 දඩුවම්-,* 'punish.'
 දිත්-, 'lengthen,' 'stretch forth.'
 දිය-, 'dissolve.'
 දියු(ර වු)ණු-, 'improve.'
 කරක්-, 'spoil.'
 තැනි-, 'lose,' 'destroy.'
 පත්-, 'appoint' (to a post, &c.).

පඵ-,* 'sin.'
 පල-, 'publish' (news, books, &c.).
 පසු (or හු)-, 'pass,' 'go beyond.'
 පහ-, 'eject.'
 පැමිණිලි-,* 'complain.'
 පිට-, 'expel,' 'send out.'
 බෙහෙත්-,* 'treat' (medically).
 බෝ-, 'rear,' 'grow,' 'introduce' (new species of animals, trees, &c.).
 මත්-, 'intoxicate.'
 මතත්-, 'remind,' 'inform' (*respectful*).
 මහත්-, 'enlarge' (= ලොකු-).
 මෙහෙති-,* 'think,' 'contemplate.'
 මෙහෙ-,* 'serve.'
 රජ-, 'reign': (also 'make king'; රජමෙ, 'become king').
 රත්-, 'warm,' 'heat.'
 ලං-, 'bring near.'
 වද-, 'tease,' 'torment,' 'worry.'
 වද-, 'destroy' (life utterly).
 වමහෙ-, 'vomit.'
 වැඩ-,* 'work,' 'serve.' [*Vide i (2).*]
 වැඩි-, 'increase,' 'multiply.'
 වැයම්-,* 'endeavour.'
 වෙනස්-, 'separate.'
 වෙදකම්-,* 'practise' (as a doctor), 'treat' (medically).
 වෙළඳාම්-, 'trade.'
 සම-, 'compare,' 'equalise.'
 සිහි-, 'call to mind,' 'recollect.'
 සිහිල්-, 'cool.'
 සමාර-, 'finish,' 'conclude' (= අඟවර- or ඉවර-).
 හිල්-, } 'make a hole through.'
 සිදුරු-, }
 හිස්-, 'empty.'

(2) Compounds with වූ (*base මෙ*) :

අහක්-, 'get out of the way,' 'quit.'
 ඇති-, 'grow up,' 'be,' 'be sufficient.'
 ඇතුල්-, 'enter.'
 ඇල-, 'incline' (*intrans.*).
 ඵලි-, 'dawn,' 'be cleared.'

කතා-, 'speak' (mutually), 'come to words.'	පැළ-, 'sprout,' 'germinate.'
කය-, 'be indebted,' 'get into debt.'	ලක-,* 'lament over.'
පත්-, 'be appointed.'	වැඩ-, 'sit.'
පර-,* 'fade' (as flowers).	වැඩ-,* 'prosper.' [Vide i (1).]
පා-, 'float.'	වෙළඳාම-, 'sell' (intrans.).
	සමා-, 'pardon.'

ii.—Mixed words.

Compounds with කර.

(1) Sanskrit (or Pali) and Eḷu : *

අවසාන-, 'finish.'	ප්‍රශංසා-,* 'praise.'
ආදාහන-,* 'cremate' (= Eḷu දවා පුළුස්ස, —more common).	ප්‍රසිඩ-, 'publish' (= පළ-).
ආධාර-, 'assist.'	ප්‍රේම-, 'love.'
ඵෂ්ණා-,* 'envy.'	මුද්‍රණය-,* 'මුද්‍රාඛ්‍යාණය-,* 'print' (books, &c.).
කථා-, 'speak.'	වක්‍රදාහ-,* 'defraud.'
කලාපන-, 'consider.'	වර්ණනා-,* 'describe' (graphically), 'praise.'
කාලක්‍රියා-,* 'die' (of persons).	වාද-, 'controversy.'
ක්‍රීඩා-,* 'play.'	විනාශ-, 'ruin,' 'destroy.'
ක්‍රියා-,* 'act.'	විශ්වාස-, 'believe,' 'trust.'
ගත-, 'spend' (time, &c.).	වියත්ත-,* 'ව්‍යායාම-,* 'endeavour,' 'exert.'
ද්‍රවණ-, 'make into powder.'	ශබ්දානු-,* 'doubt,' 'suspect.'
චෝදනා-,* 'charge' (with an offence).	ශුද්ධ-, 'purify,' 'expurgate.'
භවකාර-,* 'worship.'	ශ්‍රවණය-,* 'hear.'
නිග්‍රහ-, 'disgrace,' 'despise.'	සංකෝච-,* 'shorten,' 'abridge.'
නිහද-, 'despise.'	සංකොච-,* 'please,' 'delight.'
නිශේධ-,* 'order,' 'command.'	සිඩ-, 'accomplish.'
පවිත්‍ර-, 'purify,' 'clean.'	භාග්‍ය-, 'thank.'
ප්‍රකාශ-, 'proclaim.'	හිංසා-, 'molest,' 'vex.'
ප්‍රමාද-, 'delay.'	

(2) Tamil and Eḷu :

අවන්තෙට්ටම-,* 'assault.'	තුඩාල-, 'wound.'
ආණ්ඩු-, 'rule,' 'govern.'	පත්තු-, 'light' (lamps, &c.).
තට්ටු-, 'tap,' 'knock.'	පාඩම-, 'learn' (a lesson, &c.).
තල්ලු-, 'push.'	විසි-, 'throw.'

(3) Portuguese, &c., and Eḷu :

කපලාරු-,* 'plaster' (with mortar).	නොනිසි-,* 'notice.'
කේවැ-(or වෙ)ල්-,* 'haggle' (intrans.).	පින්තාරු-,* 'paint.'
	රෙපරේරු-,* 'repair.'
	ස්ත්‍රික්ක-,* 'iron' (cloth, &c.).

* This is a very numerous class.

NOTE.—In this way many English words are used by persons acquainted with English, *e.g.*, පාස්, 'pass' (an examination, &c.); බ්‍රෑෂ්, 'brush'; රූල්, 'rule'; රිජිස්ටර්, 'register'; පෝස්ට්, 'post' (letters, &c.); ඩිස්මිස්, 'dismiss.' This habit, carried to excess in low-country towns, such as Colombo, is tending to revolutionise colloquial Sinhalese, not altogether for the better. When, however, an appropriate Sinhalese equivalent of a foreign word is not available, it is well to adopt the foreign term itself.

iii.—Compounds with Elu verbs other than කර and ධූ.

අච්චිතය, 'print.'	පිටදම, 'expel.'
අටිතය, 'be produced.'	පිළිසිදිගනි, 'conceive' (in womb).
අචල, 'crow.'	පිරිග, 'scrape' (with file).
අතුග, 'sweep.'	බඩග, 'creep.'
ගෙනිය, ගෙනිය, 'carry away.'	වගකිය, † 'answer,' 'hold responsible.'
ගෙනි, ගෙනි, † 'bring.'	වෙඩිනිය, 'fire' (a gun).
තප්පල, 'bellow.'	
නිද්‍රාගනි, 'sleep.'	

NOTE.—In this way ගා (= 'apply,' 'touch') plays an important part in compound verbs. This verb is often employed in expressing the cry of animals, sounds, &c., as in බලලා කැව්ගානවා, 'the cat purrs' (lit. 'makes-ñāv-sound'); රංගලා මොකක්ද වැටුනා, 'something dropped making the sound *rāṅ*.' (*Vide* § 241.)

[For verbal compounds otherwise formed, *vide* § 195. The other species of compounds are separately treated in §§ 214–220, *q. v.*]

202. The mode in which Sanskrit verbs are utilised in Sinhalese composition is explained in the previous section. Of the inflections of Sanskrit (and Pali) verbs only the present and past participial adjectives are used in Sinhalese. They generally occur in classics, and the suffix ධූ is sometimes added to them according to the pleasure of the writer.

Of the present participial adjectives only a few have found their way into Sinhalese, such as those ending in මාන, as දැකමාන, 'being visible'; ධරමාන, 'living,' 'flourishing' (of a great person); විරුජමාන, 'shining'; ශ්‍රියමාන, 'being

* Past part. adj. ගෙනිවිට, ගෙනියිය.

† Past part. ගෙනෙදවුන් or ගෙනෙවුන්, ගෙනෙදැවින් or ගෙනැවින්, ගෙනැන්; ගෙනැවිල්ලා (*i. e.*, ගෙනෙ දැවිල්ලා), ගෙනැවිදිත් (*colloq.*).

‡ This also means 'scold,' when the expression is more commonly වගල කිය.

heard'; while past participial adjectives have been introduced in great abundance. A few examples of these are given below :—

Examples.

ආරභිත, 'invited,' 'solicited.'	පතිත, 'fallen.'
උක්ත, 'said,' 'spoken.'	පිඩිත, 'afflicted.'
කව්විත, 'shaken,' 'agitated.'	භිත, 'broken.'
කෑත, 'done.'	භූත, 'been,' 'become.'
පතිත, 'produced.'	මත්ත, 'intoxicated.'
ජන, ජනක, 'born.'	යාත, 'gone.'
දේශිත, 'preached.'	වැඩ, 'grown.'
නිතර්ග, 'disgraced.'	සෑදුන, 'produced,' 'born.'
පුලු, 'blown' (as a flower).	සිට, 'done,' 'accomplished.'

VERBAL HONORIFICS.

203. When the subject has an honorific suffix attached to it, an adequate honorific is generally affixed to its predicate. This practice is more regularly followed in classics than in modern writings. Sometimes even when no honorific is attached to the subject, an honorific is affixed to the predicate, if the subject is a venerable person or thing.

සේක (or සේනි, which is less formal) and දෑය (or දෑ) are the only verbal honorifics in the language. They are affixed to forms of verbs identical with present and past participial adjectives.

Examples.

Pres. Part. Adj.	Past Part. Adj.	Verb with the honorific.
කරණ, 'doing'	... කළ	... කරණසේක, කළසේක; කරණදෑය or කරන් දෑය, කළදෑය.
කරවන, 'causing to do'	... කෙරෙවු	... කරවනසේක, කෙරෙවු සේක; කරවනදෑය or කරවන්දෑය, කෙරෙවුදෑය.
වඩින, 'proceeding,' 'going'	... වැඩින, වැඩි...	... වඩිනසේක, වැඩි (or වැඩි)සේක; වඩිනදෑය or වඩින්දෑය, වැඩිනදෑය.

The verbs so formed are invariably used in the 2nd and 3rd persons singular and plural. Those formed from the present participial adjective are in the present tense and those from the past participial adjective are in the past tense. The future tense is expressed by the present. The

affix සේක expresses the highest respect ; it is now usually omitted even when the honorific වහන්සේ is attached to the subject. The affix දෑය (or දෑ) is seldom used, and when used hardly indicates any respect. The forms කරන්දෑය, වඩන්දෑය, &c., are more modern than කරණදෑය, වඩනදෑය, &c.

The plural suffix ලා with the expletive ය affixed to it is sometimes added to සේක, generally when the subject has that plural ending, as in සඨකයාවහන්සේලා පෙරලා වඩනසේක්ලාය,* 'the (Buddhist) priests are returning'; උන්වහන්සේලා විහාරයට වැඩියසේක්ලාය, 'they (*very respectful*) proceeded to the temple.'

The imperative and optative moods are formed by suffixing වා, as කරණසේක්වා, වඩනසේක්වා, and the conditional mood by suffixing නම්, as කරණසේක්නම්, වඩනසේක්නම්. When other forms of these moods are desired, සේක is omitted and the usual suffixes are added to the verb singly or in conjunction with some word indicative of respect, as වැඩවදුළොත්, වැඩසිටියොත්, වැඩවදුළු මැනව, දූතවදුළු ගොත්, &c.

The honorifics, chiefly සේක, are sometimes affixed to nouns and adjectives used predicatively, as in "නන්ද තෙරුන්වහන්සේ නම් බුදුන්ගේ කුඩා මැනියන්දෑගේ පුත් සේක," 'now (= නම්), the venerable priest Nanda is the son of Buddha's younger-maternal-aunt'; "රජ්ජරුවන් වහන්සේ භූම දක්නා කැමතිසේක," 'his majesty the king is desirous to see you.'

* Observe that සේක loses its *ආ* when ලාය or any other suffix is added to it. *ආ* is also dropped in verbal nouns of agency used in attributive relation to the subject, as in the sentences "සාමකුමාරයන්වහන්සේ මාගසමුගසාච්ඡිත් පිරිවරණලඝුව වගයෙහි කැසිරෙණසේක් පිලියකඩ රජ්ජරුවන් පිසින් පියපෙවු භියකින් විදිනලද්දේය," 'the esteemed-young-Sáma, while-moving-about in the forest surrounded by multitudes of deer, was shot by king Piliyakkha with an arrow imbibed with poison'; "කැවතත් රජ්ජරුවෝ විවරණසේක් සාමිති නාගසෙකසථිවර යන්වහන්ස භූමවහන්සේ පැවිදිව කිහවුරුද්දෙන් දසි විමාළේය," 'and again the king asked, "lord and venerable Nágaséna, how many years (have elapsed) since you entered priesthood ?"'

ADVERB.

*Kiriya-Vesesun or Kriyá-Viśeṣhaṇa.**

204. කිරියවෙසෙසුන් or ක්‍රියාවිශේෂණ, adverb, is a word which modifies a verb, adjective, or other adverb. In the sentences ඉක්මණින් (or ඉක්මණට)වර, 'come quickly' (quickly come); උම් හසියෙන් කී වචන කාටත් ඇසුනා, 'everybody heard the words you uttered loud' (you loudly uttered words to-every-body were-heard); මීට වැඩිය (or වඩා) දිග රෙදි නැද්ද, 'are there no longer cloths than this?' (to-this more long cloths are-there-not?); උම් බොහොම (or ඉතා) කම්මැලි ලමයෙක්, 'you are a very lazy boy' (you very lazy a-boy); මම ඔහුට ඉතා (or බොහොම or මහ) තදින් පාරක් දුනිමි (or හැසුණෙමි), 'I gave him a very strong blow' (I to-him very strongly a-blow gave or struck), ඉක්මණින්, ඉක්මණට, හසියෙන්, වැඩිය, වඩා, බොහොම, ඉතා, මහ, and තදින් are adverbs, and they modify the verb, adjective, or other adverb which follows them.

Observe that in Sinhalese the adverb is generally placed before the word which it modifies.

205. The particles ලෙස ('like,' 'as'), සේ ('like,' 'as'), ව ('become') = ලෙස, කොට† ('having done'), ඉන්, and ට are generally suffixed to adjectives and nouns to form adverbs or adverbial phrases.

Examples.

Adjective or Noun.	Particle.	Adverb.
කඩිසර, 'diligent'	... ලෙස ...	කඩිසරලෙස, 'diligently.'
පිරිසිදු, 'clean'	... „ ...	පිරිසිදුලෙස, 'cleanly.'
මහා, 'good'	... „ ...	මහාලෙස, 'well.'
මෘදු, 'soft,' 'mild'	... „ ...	මෘදුලෙස, 'softly,' 'mildly.'
මෘලොක්, 'soft,' 'mild'...	... „ ...	මෘලොක්ලෙස, 'softly,' 'mildly.'
රොදු, 'rough,' 'harsh' „ ...	රොදුලෙස, 'roughly,' 'harshly.'

* Adverbs are also called නිපාත and ක්‍රියාදාණ. කිරියවෙසෙසුන් or ක්‍රියාදාණ literally means 'attributes of verbs.'

† The form කරලා is also colloquially used, as ඉක්මන්කරලා වරෙන්, 'come quickly'; හොඳකරලා තේවතුර කෝපසක් හරිගස්සාපන්, 'prepare a good cup of tea' (lit. 'prepare well').

Adjective or Noun.	Particle.	Adverb.
වැරදි, 'incorrect'	... ලෙස	... වැරදිලෙස, 'incorrectly.'
විශාල, 'extensive'	... "	... විශාලලෙස, 'extensively.'
සඳුර, 'firm'	... "	... සඳුරලෙස, 'firmly.'
දුක, 'sorrow,' 'pain,' 'difficulty.'	... සේ	... දුකසේ, 'inconveniently,' 'difficultly.'
බොහෝ, 'much,' 'many'	... "	... බොහෝසේ, 'much,' 'largely.'
වග, 'good'	... "	... වගසේ, 'well.'
සුව, 'health,' 'ease'	... "	... සුවසේ, 'healthily,' 'easily.'
වග, 'good'	... ව	... වගව, 'well.'
බහුල, 'abundant'	... "	... බහුලව, 'abundantly.'
වග, 'good'	... කොට	... වගකොට, 'well.'
කොඳ, 'good'	... ඉන්	... කොඳින්, 'well,' 'by good means.'
කොඳ, 'good'	... ට	... කොඳට, 'well.'

Adverbs ending in ඉන් and ට are more commonly used colloquially.

In the manner above shown almost every adjective may be turned into an adverb by the addition of ලෙස or සේ, which corresponds to '-ly' (= 'like') in English adverbs.*

It should be noticed that most of the adverbs with the terminations ඉන්, එන්, අට, ට, &c., given in the next section, are really nouns or pronouns having those case-endings, but equivalent to and standing for adverbs. Those that may be treated as pure adverbs are marked with an asterisk (*).

206. CLASSIFICATION OF ADVERBS.

(i) *Adverbs of Time.*

අද,*† 'to-day.'	අනිද්ද, 'day-after-to-morrow.'	
අදට,* 'for to-day.'		අනිද්දට, 'for day-after-to-mor-row.'
අදින්,* 'from to-day.'		

* ලෙස or සේ, literally means 'form,' 'manner' (= ආකාර). ලෙස is declinable. When suffixed to the pres. part. adj. they usually have the force of 'to,' as සකලෙස (or සේ) විධානකොට (= සන්ට &c.), 'having ordered to go'; but with past part. adj. they are used in their original sense, as කී ලෙස (or සේ) කරනු, 'do as (or in the manner) said.'

† The word දවස or දින, 'day' is sometimes affixed to අද, ඊසේ, and කෙට to render them more emphatic, as අද දවස, ඊසේ දවස. It is, however, redundant when used with අනිද්ද, ඉංඅනිද්ද, පළමුද, and පෙරේද, as ද means 'day,' දවස (or දින). Cf. ද in සද්ද (or සද්දින), 'Monday' (lit. 'Moon's day'); අකකරුවාද (or අකකරුවාදින or අකකරුවා දවස), 'Tuesday' (lit. 'Mar's or Tusco's day').

අනිද්දසින්, 'from day-after-to-morrow.'

අයේ, * අයෙ, ** 'again,' 'anew.'

අලුත, * 'lately.'

ඉක්කිනි, *
ඉක්කිනිව, *
ඉක්කිනිනෙන්, * } 'after,' 'after-wards,' 'there-after.'

ඉංඅනිද්ද, 'second day after to-morrow.'

ඉස්සර, * 'of old,' 'before.'

ඉස්සරින්, * 'at first,' 'before.'

ඉස්සරට, * 'before,' 'than before.'

ඊයේ, * 'yesterday.'

ඊයේට, * 'for yesterday.'

එකකල්, * † 'until then.'

එකකොට, * 'then,'

එදා, 'the other day.'

එදාට, 'for or on that day.'

එවකට, 'then.' 'at that time.'

එවර, 'then,' 'at that time.'

එවරට, 'then,' 'at that time,' 'for that time.'

එවිට, 'then.'

කල්, † 'until.'

කලාතුරකින්, 'after an interval (of time).'

කවදා, 'when.'

කවදාට, කවදා, 'for when,' 'for what day.'

කොට, 'when.'

තුරු, කෙත්, § 'until.'

දවල්, 'in the day time,' 'at noon.'

දවාලට, 'for the day time,' 'at noon.'

දැන්, * 'now.'

දැනට, * 'for the present.'

දෙවනු, * 'afterwards,' 'at the second time.'

තැවත, * 'again.'

නිනි, * නිනින්, * නිනිනෙන්, * නිනර, * නිරතුරු, * කරතුරු, * නිරන්තරයෙන්, * නිලතුරු, * 'always,' 'continually.'

කොසෙත්වට, 'often,' 'very often.'

කොකඩව, * නිබද, * නිසැදි, * 'always,' 'continuously.'

පළමු, * 'first,' 'at first,' 'before.'

පළමුව, * පළමුකොට, * 'at first,' 'first,' 'before.'

පළමුවෙන්, * 'first,' 'at first.'

පළමුදා, 'the third day back.'

පසු, * 'after,' 'afterwards.'

පසුව, * 'afterwards.'

පස්සට, * පසුවට, * 'for after time,' 'hereafter.'

පස්සේ, * 'after,' 'afterwards.'

පුත, * 'again.'

පෙරේදා, පෙරෙයිදා, 'day-before-yesterday.'

ප්‍රථම, * 'first,' 'at first,' 'before.'

ප්‍රථමයෙන්, * 'first,' 'at first,' 'before.'

බාගවෙලාවට, 'sometimes.'

මතුමන්කට, 'in time to come.'

මන්කෙන්, 'before,' 'beforehand.'

මතු, මන්කට, මතුවට, 'in or for the future.'

මැත, * මැතදි, * 'lately.'

* The conjunction **ත්** is affixed to render these words more emphatic. The forms **තැවතත්** and **සලින්** are also sometimes similarly used.

† Often corrupted into **එකකත්**. The form **එකකලට** is also sometimes used.

‡ Often corrupted into **කත්**, as in **මුතු එකකත් හිටපත්**, 'wait (lit. stand) until he comes.' **කල** and **කල්හි** are used with the force of 'when,' as in **සදපැවු කල** (or **කල්හි**), 'when the moon has risen' (lit. 'shone'). The form **කෙලියෙන්** is colloquially used in the sense of 'before.'

§ The forms **තුරු**, **තුරුවට**, and **කෙකට** are also occasionally used.

මැකකදී,* 'latterly.'	විට, 'when.'
මෙලකකට, මෙලකට, මෙලාට, 'by this time.'	විවිත්විට, 'occasionally,' 'now and then,' 'from time to time.'
මෙවිට, 'at this time,' 'now.'	විස්සල්,* 'always,' 'continually.'
මෙවර, 'at this time,' 'now.'	වේලාසක,* වේලාසනින්,*† 'early.'
මෙවරට, මේවරට, 'for this time,' 'at this time.'	සකනින්,* 'continually,' 'always.'
සලි,* සල,* 'again,' 'moreover.'	සමහරවිට, 'sometimes,' 'perhaps.'
රැ, 'in the night.'	සැමදාම, 'every day.'
රැට, 'for the night.'	සෙදහල්,* 'soon.'
රැයින්, 'while night,' 'before dawn.'	සැමදා, සැමදා, 'every day.'
ලකදී,* 'lately.'	සැමදාම, සැමදාම, 'every day,' 'ever.'
වරින්වර, 'from time to time.'	සෙට,* සෙට,* 'to-morrow.'
වසා,* වසාම*, ^o 'forthwith,' 'directly.'	සෙටට,* 'for to-morrow.'

NOTE 1.—It should be observed that කල්, කොට, තුරු, තෙක්, and විට above-given, are used after the present part. adj. forms of verbs, as මා එනකල්, 'until I come;' ඔහු එනකොට, 'when he comes;' උඹ මුදල් දෙන තුරු, 'until you give money'; and කොට and විට are also similarly used after the past part. adjectives. When so used they have the same force as the English adverbs by which they are explained. (*Vide* chapter on Idioms.)

2. All ordinal numeral adjectives may be turned into adverbs by suffixing the letter ට to them, as දෙවනුව, 'secondly'; තුන්වෙනුව, 'thirdly'; හතරවෙනුව, 'fourthly.' (*Vide* class iii of adverbs—p. 305.)

(ii) *Adverbs of Place.*

අතක, 'there.'	අතකින්, 'aside.'
අතකට, 'thither.'	ඇතුළු, 'inside.'
අතකින්, 'thence,' 'by that way.'	ඇතුළත, "
අතරකෙ, අතරකා, 'there.'	ඇතුළේ, "
අතරකට, අතරසෙට, 'thither.'	ඇතුළට, "
අතරකෙන්, 'thence,' 'by that way.'	ඇතුළෙන්, 'from inside,' 'inwardly.'
අසල, අසල, 'near.'	ඇතුළකින්, 'from inside,' 'inwardly.'
අසලට, අසලට, "	ඇත, 'aloof,' 'afar.'
අසලින්, අසලින්, 'near.'	ඇතට, 'aloof,' 'afar.'
අසක, 'aside.'	
අසකට, "	

^o Note that වසාම is more forcible.

† The form වේලාසක (or හ) and වේලාසනින් are also colloquially used.

ඇතින්, 'aloof,' 'afar,' 'from afar.'
 ඉහල, 'above,' 'up.'
 ඉහලට, " "
 ඉහළින්, 'from above.'
 ඉස්සරක, 'in front.'
 ඉස්සරට, ඉස්සරකට, 'to the front.'
 ඉස්සරින්, ඉස්සරකින්, 'in front.'
 ඉවත, 'away,' 'aside.'
 ඉවතට, " "
 ඉවතින්, 'away,' 'aside,' 'from
 aside.'
 උඩ, 'above,' 'up.'
 උඩට, 'above,' 'up.'
 උඩින්, 'from above.'
 එතන, 'there.'
 එතනට, 'thither.'
 එතනින්, 'thence,' 'by that way.'
 එහි, එහේ, එහා, 'there.'
 එතාට, එතෙමට, 'thither.'
 එතෙත්, 'thence,' 'by that way.'
 මතන, 'there.'
 මතනට, 'thither.'
 මතනින්, 'thence,' 'by that way.'
 මබ, 'there,' 'yonder.'
 මබට, 'thither,' 'yonder.'
 මඞින්, 'thence,' 'from yonder.'
 මබමොබ, 'here and there,' lit.
 'there (and) here.'
 මතාට, මතෙමට, 'thither.'
 මතේ, මතහා, 'there.'
 මතෙන්, 'thence,' 'by that way.'
 කො, 'where?'
 කොයිද, 'where' (is it)?
 කොසින්, 'whence?'
 කොසින්ද, 'whence?'
 කොතන, 'in which place?'
 කොතනද, 'in which place?'
 'where?'

කොතනත්, 'anywhere at all,
 'everywhere.'
 කොතනට, 'withersoever,' 'where.'
 කොතනක, 'in whatever place,'
 'wherever,' 'where.'
 කොතනින්, 'whence,' 'by which
 way.'
 කොතනකින්, 'from whatever
 place,' 'whence.'
 කොතනවත්,^o } 'anywhere',
 කොතනකවත්, } 'somewhere.'
 කොතනකමුත්,[†] } 'somewhere',
 කොතනකකමුත් } 'in either
 place.'
 කොතේ, කොයි,[‡] 'where?'
 කොතෙමට, 'whither?'
 කොතෙද, 'in which place?'
 'somewhere.'
 කොතෙන්, කොතෙන්ද, 'whence?'
 'by which way?'
 කොතෙමත්, 'somewhere,' 'any-
 where.'
 කොතෙකමුත්, 'somewhere,' 'in
 either place.'
 පසු, 'behind,' 'in rear,' 'after.'
 පස්සේ, " " "
 පස්සෙන්, 'behind,' 'in rear,'
 'after,' 'from behind.'
 පස්සට, 'backwards.'
 පහල, 'below,' 'down.'
 පහලට, " "
 පහලින්, 'from beneath or be-
 low.'
 පහ, පහක, 'below.' 'down.'
 පහට, පහකට, 'beneath,' 'below.'
 පාතින්, පහතින්, 'from beneath or
 below.'
 පිට, 'out,' 'abroad,' 'outside.'
 පිටක, " " "

^o මත් in this and other words is the same as මුමත්. (Vide pp. 175 and 286.)

[†] This is a contracted form of කොතන විකමුත්. All expressions with කමුත් (not preceded by any form of verb) may be treated similarly.

[‡] කොසිබ (sometimes කොබ in classics) is similarly used.

පිටතට, 'out,' 'abroad,' 'outside.'
 පිටතින්, පිවිත්, 'from without,'
 'outwardly.'
 මෙතන, 'in this place,' 'here.'
 මෙතනට, 'hither.'
 මෙතනින්, 'hence,' 'by this way.'
 මෙහි, මෙසේ, මෙසේ, මෙහා, 'here.'
 මෙතාට, 'hither.'
 මෙතෙක්, 'hence,' 'by this way.'
 මෙබ, 'here.'
 මෙබට, 'hither.'
 මෙබින්, 'hence,' 'by this way.'
 යට, 'below,' 'beneath.'

යටට, 'below,' 'beneath.'
 යටින්, 'from beneath or below.'
 යටතේ, 'below,' 'under.'
 ලග, 'near.'
 ලගට, "
 ලගින්, 'near,' 'from near.'
 වට, 'around.'
 වටේ, වටේට, 'around.'
 වටින්, 'from around.'
 සාත්පසින්, 'from all sides,' 'en-
 tirely.'
 සාත්පසි, සාත්පස, 'on all sides.'

NOTE.—None of these are real adverbs. Some of them when rendered in English have the force of prepositions. (*Vide* pp. 310 & 311.)

(iii) *Adverbs of Arrangement.*

පළමුව (or පළමුකොට or එක්වෙනුව), 'firstly'; දෙවනුව, 'secondly'; තුන්වෙනුව, තෙවනුව, 'thirdly'; හතරවෙනුව, 'fourthly'; පස්වෙනුව, 'fifthly'; &c.

Any numeral may in like manner be converted into an adverb by affixing වෙනුව to its base.

(iv) *Adverbs of Repetition.*

These adverbs are expressed in Sinhalese by suffixing the noun වරක් (or වාරයක්), සැරයක් or වතාවක්,† 'a time,' to the bases of numerals, as එක් (or එක) වරක්, or එක් (or එක) සැරයක්, 'once'; දෙවරක්, දෙසැරයක්, or දෙසැරයක්, 'twice'; තුන්වරක් or තුන්සැරයක්, 'thrice'; ‡ &c.

* Note that යට in යට කියනලද (= Sk. යථෙක්ක), 'aforesaid,' is quite distinct and means 'before,' 'previously.'

† විටක් is another synonym. වරක් is the word commonly used in the multiplication tables, as පස් වරක් පහ විසිපහයි, '5 times 5 is 25'; හත්වරක් අට පණස්හයයි, '7 times 8 is 56.' Here පස් වරක් and හත් වරක් are really adjectives qualifying පහ and අට respectively.

‡ In auctions the 'once,' 'twice,' and 'thrice' are expressed by ඇවරයි (or එකාවරයි), දවරයි, and තුන් ඇවරයි respectively. එකාවර is used in other connections also, as in සෙරම එකාවර දෙසද්ද, 'I will give all at once' (i. e., 'at one time').

(v) *Adverbs of Manner.*

ඉක්මනට, } 'soon,' 'quickly.'
 ඉක්මනින්, }
 ඉති, * 'in this manner,' 'thus.'
 ඉතර, * 'well.'
 ඉබේ, * } 'by chance,' 'of itself.'
 ඉබේට, * }
 එකට, * 'together.'
 එකලාව, * 'alone.'
 එලෙස, 'so,' 'in that manner.'
 එසේ, " " "
 එකෙම, * 'so,' 'in that manner.'
 ඔකෙම, * 'so,' 'in that manner.'
 කෙලෙස, } 'how,' 'in what or
 කෙසේ, } whatever manner.'
 කොහොම, * }
 කෙලෙසද, } 'how?' 'in what
 කෙසේද, } manner?'
 කොහොමද, * }
 කෙලෙසවත්, }
 කෙසේවත්, } 'in whatever
 කොහොමවත්, } manner,' 'any
 කෙලෙසකමුත්, } how.'
 කෙසේකමුත්, }
 කොහොමකමුත්, }
 තදි (or දෙ)ත්, * } 'strongly,' 'for-
 තදේට, * } cibly.'
 තනිව, * 'alone.'
 තනිසම, * 'alone.'
 දඹාවගෙන්, * 'astray.'
 කැවතිල්ලේ, 'slowly.'

නිකමි, * 'quiet,' 'without work or
 object.'
 නොමිලයේ, 'gratis.'
 පොදුවට, } 'in common.'
 පොදුවේ, }
 බලෙන්, } 'by force.'
 බලේට, }
 බලවත්ව, * 'strongly,' 'earnestly.'
 මදිනමද, විකෙන්වික, මදමද, වික
 වික, 'little by little,' 'by de-
 grees,' 'gradually.'
 මෙකෙම, * 'thus,' 'in this manner.'
 යම්කෙසේ, 'in any manner.'
 සුහුව, * 'quickly,' 'rapidly.'
 වැරෙන්, } 'strongly,' 'forcibly.'
 වැරේට, }
 වෙනම, * 'separately.'
 සකසා, * 'well.'
 සැබවින්, සැබැවට, ° 'truly.'
 සැරෙන්, } 'strongly,' 'forcibly.'
 සැරේට, }
 සෙමින්, * † කෙමින්, * සිනි, *
 'slowly.'
 සොරු, හොරු, සොරෙන්, හොරෙන්.
 'thievishly,' 'secretly.'
 සිනිසැරේ, * 'slowly.'
 සුදකලා, * සුදකලාව, * උදකලා, *
 උදකලාව, * 'alone,' 'singly.'
 හොඳට, * හොඳින්, * &c., 'well.'

(vi) *Adverbs of Time, &c., expressive of Doubt, &c.*

සමහරවිට, 'sometimes'; බාගවෙලාවට, 'perhaps,' 'some-
 times'; සාමාන්‍යයෙන්, 'generally'; විටින්විට, 'from time
 to time,' 'occasionally'; නොසෙක්විට, 'often'; අලුතෙන්, *
 'newly'; &c.

(vii) *Adverbs of Quantity or Degree.*

අති, * 'very,' 'very much.'
 අතිශයින්, * 'exceedingly.'

ඉතා, * 'utmost,' 'very.'
 ඉතාම, * 'utmost,' 'most,' 'too much.'

° The shorter form *සැබැවට* is sometimes colloquially used.

† Sometimes *සෙමෙන්* in classics, as in "*සෙමෙන්සිට හොසේ*," 'having gone slowly.' Observe that the colloquial phrase *කෙමින්*, as well as *සෙමෙන් සිට* quoted above, has the force of the adverb 'slowly.'

උඩතපිරිසෙයින්, 'the most.'
එසමණ, 'that much,' 'so much.'
මසමණ, 'that much,' 'so much.'
කොපමණ, 'how much.'
කොහෙත්, 'at all.'
ගහකැර, 'thickly,' 'abundantly.'
තව, 'more.'
තවත්, 'besides,' 'moreover.'
තුනිම(or ව)සෙ, 'thinly.'
විකක්, 'little.'
විකකට, 'for a while.'
පමණක්, }
පමණකට, } 'to some extent.'
පමණට, 'to the extent.'
ප්‍රධානකොට, }
ප්‍රධානවශයෙන්, } 'chiefly.'
බහුලව, 'plentifully.'
බොහෝවින්, } 'much,' 'at
බොහෝකොට, } length.'

බොහෝ, 'much,' 'very.'
බොහොම, 'very much,' 'most.'
බොහොසේ, 'much,' 'chiefly.'
මදක්, 'little.'
මදකට, 'for a while.'
මුළුමනින්, 'entirely.'
මෙසමණ, 'this much.'
යටතපිරිසෙයින්, 'the least.'
යන්තනි* (or යමිතනි*), 'narrowly,'
'slightly.'
යහමින්, 'abundantly.'
වඩා, 'more.'
වැඩිපුර, 'over and above,' 'extra.'
වැඩිය, 'much,' 'more.'
විශේෂයෙන්, 'chiefly,' 'particu-
larly.'
සමුපුරුණයෙන්, සපුර, 'fully,'
'completely.'

(viii) *Adverbs of Affirmation and Negation.*

Affirmative.

ඇත්තට, 'truly.'
ඇත්තටම, 'very truly.'
එසේය, එහෙයි, † 'even so,' 'yes.'
එසේමයි, එහෙමයි, † 'quite so,' 'yes.'
එසා, * එසා, 'don't,' 'don't want.'
මව්, * මි, 'yes.'

නිරසාරයෙන් or නිරසාරෙන්, 'most assuredly.'

සත්තකට,
සත්තවාදියෙන්, }
සත්තවාදියෙන්, } 'verily.'

Negative.

නැ, * නැතැ, * † 'no,' 'not.'

* This is also used as an adverb of time in the sense of 'still,' 'yet.'

† These are used when replying to superiors, especially Buddhist priests. එහෙයි is more commonly used than the others. මව් is generally used for equals and inferiors. In some parts of the Island it is used as මි, which is identical with one of the Tamil words for 'yes.' A peculiar nasal sound combined with the letter තැ, which may be written තැ *ghé*, is often used colloquially in the sense of 'yes,' 'all right,' 'well,' as in -තැ පලයන්, 'yes (or all right or well) go'; මගේ පණිවිඩේ කියපන්; තැ, 'tell my message; yes (or all right)'. This is not so respectful as its equivalent තොදයි. (Cf. Maráṭhi & Panjābi *ਕਾ*, 'yes,' and *vide* foot-note on p. 319).

‡ Note that in the colloquial expression මන්දක් (a contraction of මන්දක් තැ, which is also commonly used) තැ or තැතැ is suppressed. The words බැ and බැරි, 'cannot,' are peculiar in that the negative idea in them is innate, *e.g.* උඹට යන්නට බැරිද? මම බැ, 'can't you go? I cannot.' Their original meaning was probably 'heavy,' 'difficult.' (Cf. the Hindi privative *බි*.)

(ix) *Adverbs of Cause and Effect.*

එමෙන්,* 'in that way,' 'so.'

එමෙන්ම,* 'just so.'

එහිසා, } 'therefore,' 'where-
ඉන්නිසා, ° } fore.'

ඇයි*† or ඇයිද,*

මන්ද,*

මක් } 'why?'
කුමක් } 'where-
fore?'

NOTE.—Any English adverb may be expressed in Sinhalese by a noun, especially in the accusative, auxiliary, or locative case (as are most of the above) and by adverbial phrases. For instance, the English adverbs 'afoot,' 'instantly,' 'suddenly,' 'secretly,' 'safely,' 'namely,' 'nevertheless,' 'doubtless,' 'hereafter,' 'annually,' 'daily,' 'next,' may be expressed by පයින්, සැණකින් or ඇසිල්ලකින්, හ(or අ)දිස්සියෙන් or අහමිනෙන්, රහසින් or රහසිගතව, ප්‍රවේසමින්, ඒනම්, එසේ විනමුත්, අනුමානකෑකුව, මිටපසු (or මින්පසු or මින් මතු), අවුරුදු පතා, දිනපතා or දවස්පතා, ඊලඟට respectively. The English adverb 'ever' may be expressed by කවදාවත් (or කිසිකලක) and 'never' by the same word with a negative particle affixed to the verb qualified by it. Thus "Did you ever see him?" = නුඹ කවදාවත් (or කිසි කලක) මතු පුටුවෙහිද? and "I never saw him" = මම කවදා වත් (or කිසිකලක) මතු නුපුටුවෙමි.

Comparison of Adverbs.

207. Adverbs are compared like adjectives. (*Vide* § 126.) The comparative degree, which is more frequently used than the superlative, is expressed by prefixing වඩා, 'more,' to the adverb, as වඩාහොඳට (or හොඳින්), 'better'; වඩා සැරෙන්, 'faster.' As in the case of adjectives, simple adverbs are used to express the sense of the superlative degree, as in උමලාගෙන් (or අතරෙන් or අතුරෙන්) ඉක් මණට (or ඉක්මණින්) අම්බේ කවිද, 'of you who came most quickly?' But more commonly the comparative form, as උමලාගෙන්, &c., වඩා ඉක්මණට (or ඉක්මණින්) අම්බේ කවිද, 'of you who came more quickly?' The word ඉතා, 'most,' is sometimes prefixed to adverbs to bring out the sense of the superlative more explicitly, as උමලාගෙන්, &c., ඉතා ඉක් මණට (or ඉක්මණින්) අම්බේ කවිද; not usually to indicate any

* This is an irregular form of එහිසා.

† In classics sometimes ඇයි.

comparison, but to express a very high degree of the quality denoted by them, as එතෙම කුළුගෙඩියකින් කළුගලට ඉතා තදින් ගැසුවේය, 'he struck the granite very hard with a sledge hammer' (he with a-sledge-hammer to-the-black-stone very hard struck).

PREPOSITION.

Vibhakti Nipāta.

208. Prepositions (විභක්ති නිපාත) in Sinhalese perform the same functions as in English, but unlike them they are always placed after the words which they govern.* The prepositions and cases which they govern are given below:—

Prepositions.	Case governed.
(i) තෙම, ගෙමේ (<i>m.</i>) ; හෙම, හෙමේ (<i>f.</i>) ; තුමු (<i>pl. c.</i>).	Nominative.
(ii) අරබයා or අරහයා, 'concerning'; ඇර, හැර, 'except'; උදෙසා, 'on account of,' 'for the sake of'; ගැන,† 'concerning'; නිසා, 'on account of'; සාසා, පසා,‡ 'from (one to another in succession)'; මිස, මුත්, විනා, 'except'; ලවා, 'by'; සඳහා, 'for the sake of,' 'with a view to'; සන්ද, හන්ද, හින්ද, 'on account of.'	Accusative.
(iii) එක්ව or එක්ක, කැටුව, සමග,§ සහ, හා, හා සමග, 'with'; විසින්,¶ 'by.'	Instrumental.

The words (1) කරණකොටගෙණ or කරණකොට, (2) පිණිස or වස්, and (3) තෙක් or දක්වා are used after nouns (or pronouns) to convey the sense of the (1) auxiliary, (2) dative, and (3) ablative respectively. (*Vide* §§ 107, 108, & 111.)

* Hence some writers have called them postpositions, restricting the term 'preposition' to *upasargas*.

† In classics sometimes ගෙන.

‡ The word ගාණෙ is also sometimes used colloquially.

§ Sometimes සමගින් in poetry.

|| හා and හාසමග are also used in the sense of 'instantaneously with,' as එසේ වන්නා හා (or හා සමග), 'instantaneously with so happening.' හා in this sense is confined to old classics.

¶ Or විසින්, which is the form generally used colloquially. විසින් is sometimes colloquially used in the sense of 'by self,' as in විසින් කරගත්ත එවාට මට කරව්වල් කරණබ එසා, 'don't trouble me on account of things done by (your) self.'

The prepositions **තෙම**, &c., which take the nominative case before them, are used chiefly to render that case more prominent. (*Vide* §§ 84 & 101.)

Of the above prepositions only **ඇර**, **ගැණ**, **නිසා**, **පතා**, **මිස**, **ලවා**, **ගත්ද** or **හිත්ද**, **එක්ක**, **කැවුම**, **සමග**, and **විසින්** are used colloquially. **නිසා**, **සඳහා**, and **පිණිස** are sometimes used in classics as synonyms. (*Vide* § 310.)

Some prepositions, such as **ඇර**, **හැර**, **ගැණ**, **නිසා**, **මිස**, **මුත්**, **ලවා**, **සඳහා**, &c., were originally past participles, which governed the same cases as those governed by the prepositions. Thus originally **ඇර** or **හැර** = 'having left'; **ගැණ** = 'having taken'; **නිසා** = 'having associated with'; **මිස** or **මුත්** = 'having liberated'; **ලවා** = 'having put'; **සඳහා** = 'having kept in view'; **අරඹ**(or **ග**)**සා** = 'having begun.'

ඇර or **හැර** is also used as a pure participle. It is then followed by another verb, and admits of an alternative form **ඇරලා** or **හැරලා**, not admissible when it is a preposition. Note that in classics the word **විසින්** (= *Sk.* **වහසෙන්**) is also used in the sense of 'by way of,' 'as,' 'because.'

Observe that **කර**, **කෙරෙන්** or **අතින්**, and **කෙරෙහි** have the force of the English prepositions 'to,' 'from,' and 'in' respectively, although they are not in themselves prepositions (*vide* §§ 103, 111, and 113), as in the sentences **හුටු මුහු කර ගියෙහිද**, 'did you go to him?' (you to-his-hand, *i. e.* to him, went); **මම මුහුකෙරෙන් පලාගියෙමි**, 'I fled from him' (I from-his-hand, *i. e.* from him, having-fled went); **මම මුහු කෙරෙහි විශ්වාසය තැබිමි**, 'I trusted him' (I in-his-hand, *i. e.* in him, trust kept); **එතෙම මා අතින් ප්‍රශ්නයක් විචාලේය**, 'he asked me a question' (he from-my-hand, *i. e.* from me, a-question asked). The adjectives **බදු**, **වැනි**, **වාගේ** (or **වගේ**), = the English "like," as in **මෙ බදු** (or **වැනි**) **දෙයක් මම කිසි කලක හුදුවුවෙමි**, 'I never saw a thing like this'; **මුහු වාගේ** (or **වගේ**) **මිනිස්සු නැද්ද**, 'are there no men like him?' (*Vide* § 304.)

There are other words having the force of prepositions when rendered in English, and a few of them are given below : එදිරිව, 'against' ; බැගින්, 'at the rate of' ; නැතුව or නැතිව, 'without' ; සා, මෙන්, සේ, සෙයින්, 'like' ; හිට, හිටත්, පටත්, 'from' ; ඔස්සේ, දිගේ, 'along,' 'through' ; අස්සේ, 'inside' ;* අතරේ, 'between' ; ඉක්බිති, පසු, පස්සේ, 'after' ; පිට, 'upon' ; පිටින්, 'with' ; වටේ, 'round' ; ලඟ, 'near' ; වෙනුවට, නිසාවට, 'for,' 'for the sake of' ; උඩ, 'on,' 'upon' ; යට, 'below,' 'beneath' ; ඇතුළේ, 'in' ; ඇතුළට, 'into' ; සහිතව, 'with' ; රහිතව, 'without.' In classics the particle ව is sometimes affixed to verbal nouns with the force of the preposition පිණිස, 'for,' as in බොහුව ගොසින්, 'having gone to drink' (lit. 'for drinking'—බොන පිණිස). *Vide* chapter on Idioms.

CONJUNCTION.

Sandhi Nipāta.

209. Conjunctions (සන්ධි නිපාත) unite words, phrases, and sentences. Those of one letter, such as ද, ත්, හෝ, are often affixed to words, and not written separately. Thus බල්ලාහෝ බල්ලිහෝ, 'the dog or the bitch' ; නැන්දත් මාමත්, 'the aunt and the uncle' ; ආබද මමද, 'you and I.' A list of conjunctions is given below :—

Conjunction.	Equivalent in English.
සහ, හා, ද, † ත්, ඉත් (or ඉඳ), උත් (or උඳ) and, also, even.
පවා even, also.
වත් ‡ even.
තවද, නවත් and, moreover, besides.

* Lit. 'in a corner,' and implies concealment.

† In very ancient writings the word ඉසා is also used for ද. ද is sometimes used in them for ත්. In books ද is occasionally changed into ඳ, as in මමඳ, 'and I' (or 'even I') ; තටුඳ, 'and while dancing.' Observe that in ගෙවලත්, 'and houses,' මලුත්, 'and flowers,' the conjunction is උත්.

‡ *Vide* footnote ° on p. 304.

Conjunction.			Equivalent in English.
කෙටත්	or, <i>alias</i> . (Used when the connected words refer to one and the same object.)
කොකොත්, කෝ, එක්කෝ	or.
කෝ-කෝ, වත්-වත්, කොත-කොත	either—or.
නම්, කොත්, මත්, කොඬ, &c.†	if.
ඉතින්	then, next, after that. (Used generally to make the speaker continue what he narrates.)
ඇරත්	besides, moreover.
එකෙත්	yet, but.
නමුත්, යුමුත්	but, although, nevertheless.‡
සලි, සල, වැලි	again. (වැලි also = 'but.')
සලිත්, සලිදු, වැලිත්, වැලිදු	and again, &c.
එකකොට	so, if so, then.

INTERJECTION.

Vismayārtha Nipāta.

210. An Interjection (විසමසාඪී නිපාත) expresses some sudden emotion of the mind, as අපොයි, 'alas!' වි 'fy!' Thus අපොයි! මුහුට වූ විපත, 'alas! the calamity that befell him'; වි! එසේ කොකරව, 'fy! don't do so.' A list of interjections is given below:—

Interjection.			Equivalent in English.
අ, උං,	hum! (expressing deliberation).
ආ, අස, වෑ	tut! (expressing disappointment or rebuke).

° An archaic form. These are coupled by a hyphen to indicate that they are used in pairs, as ත් in the example given above. The word කරි is also used colloquially in the sense of කෝ or වත්, as අදකරි කෙටි කරි දියත්, 'give [me] either to-day or to-morrow.' Cf. the force of කරි in මොකමා කරි දියත්, 'give [me] something or other'; කවද කරි පලයත්, 'go any day you please'; පුළුවන්කම් රුපියලක් කරි (or නමුත් or වත්) කෙමසත්, 'pay even a rupee, if (you) can.' Notice also the force of නමුත් and වත් used in this manner.

† These are suffixes expressive of the conditional mood.

‡ This is often expressed in books by එකකුදු වුවත් (i. e., එකක් = එකෙක් + උදු + වුවත්), lit. 'although it happened so far,' or එසේ විනමුත්, lit. 'although it happened so.'

Interjection.	Equivalent in English.
අපොයි, අපෝ, අප්පේ, අපේ, අම් මේ, අයිකෝ, අකෝ, අය්, අයා, අයා, අනිවිටත්, උය, උයයි ...	} ah! alas! (expressing grief or pain).
අකෝ, මි, ආයි, අනිවිටත් ...	oh! ah! (expressing surprise).
ඉඳ්	(used in calling dogs.)
ඉඳා	here! here it is! (used also in calling cattle).
උලවුමේ, ඉලවුමේ†	death! (expressing horror).
උම, වි, සි, විවි, සිසි, විස, විකේ, තු, ස, ඊප් or ඉප්, කොදකිත්, කො වකකාවත්, අපේවයි ...	} pshaw! pugh! fy! (expressing dislike or contempt).
උසි	(used in setting a dog on.)
එම්බා,† එම්බල, කොල, යේ, එ, එයි, මයි, අමෝ or අමේ (mas.), අම් (fem.), බල, බොල, බලං, බොලං, බාං ...	} (used in invocation.)
මකෝ, අහ	ehe! hey!
කක, කත්, කකා, හිහි, අත්, කහ ...	ha! ha! (expressing laughter).
වත්, සත්	(used in driving oxen, &c., under restraint.)
දො	(used in calling pigs.)
බාද්	(used in calling pigeons and such other birds.)
වව්වයි	(a word indicative of prohibition and used in games.)
කොකො, පේ	(used in driving away birds.)
සුදු, සාදු	excellent! bravo!
සු, පු, මොප්	hush! (expressing desire of silence).
සෙ or සැං	(used in calling cats.)
සා, සාසා	hold! (expressing prevention).
හුර, හුරේ, කොරේ	hurrah!
කෙයි, හුයි, යේ, කෙත්	(used in driving away cattle.)
කෝයිසා¶	hurrah! (expressive of triumph).
කොව්	stop! (applied to cattle, &c.)

° Also used in speaking of something re-called to mind suddenly. The word අපිකෝ is similarly used in some parts of the Island.

† These words in the forms උලවුම and ඉලවුම are also used colloquially in the sense of 'funeral.'

‡ In classics sometimes කෙම්බා.

§ Cf. Canarese *bá* (=Tamil *vá*), 'come.'

|| The word අපු (a modification of අපෝ) is sometimes used in the sense of සා.

¶ Cf. Pañjābī කෝ ඉ ආ, which seems to be identical.

Some of the interjections given above, such as අහෝ, ඉඳු, ඉඳ, චි, ඩු, ඔ, ඩා, සාදු, සාටු, සී, සෙ or සැං, හා, හෝසියා, are repeated more than once to render them emphatic. (*Vide* § 253.)

The interjection “behold!” may be expressed in Sinhalese by බලව, which is likewise the imperative form of බල, ‘to see.’

*PARTICLES NOT APPERTAINING TO ANY OF THE
LAST FOUR ELEMENTS OR PARTS OF SPEECH.*

PREFIXES.

Upasaga or Upasarga.

211. These are particles usually of one or two letters, prefixed to verbal roots, their derivatives, &c., to effect certain modifications in the ideas conveyed, though some are apparently redundant. They are about twenty in number, and are given below with their equivalents in Sanskrit and Pali, significations, and examples in illustration :—

Skt.	Pali.	Elu.	Signification.	Examples.
අති	අති	අති(= ඉති or ඉ)	‘over,’ ‘beyond,’ ‘across’	ඉතිරි or ඉතුරු, අතිරික්ත, ‘exceeding,’ ‘excessive,’ hence ‘remaining’; ඉකුත්, අතික්‍රාන්ත, ‘passed beyond.’
අධි	අධි	අධි	‘over,’ ‘above,’ ‘on’	අධික, අධික, ‘exceeding’; අධිකර, අධිකාර, ‘chapter.’
අනු	අනු	අනු	‘according to,’ ‘after,’ ‘along’	අනුදන්ම, අනුඤ, ‘order,’ ‘command’; අනුබල, ‘support.’
අප	අප	අප or අව	‘from,’ ‘away,’ ‘off’	අපදන්, අපාදන, ‘taking away’; අපවන, අපවනී, ‘Nirvāṇa’; අභ, අපාය, ‘hell.’
අපි (පි)	අපි	පි	‘near to,’ ‘on’	පසන්, පිටත, අපිටත, ‘lid’; පිහිකුළු, ‘covering.’

Skt.	Pali.	Etn.	Signification.	Examples.
අභි	අභි	අභි	'before,' 'to,' 'upon'	අභිමුඛ, අභිමුඛ, 'front or pre- sence'; අභිද්ම, අභිධ්ම, ^o 'meta- physics.'
අව	අව	අව	'away,' 'off,' 'down'	අවසර, 'permission,' 'opportu- nity'; අවසන්, අවසාන, 'con- clusion.'
ආ	ආ	ආ	'towards,' 'to,' 'at'	ආගම, ආගම, 'augmentation,' 'religion'; ආරක්, ආරක්, 'ornament.'
උද් or උත්	උ	උ	'up,' 'on,' 'out'	උපත්, උප්පත්ති, 'birth'; උගාත් ම=ඉගාත්ම, උද්ග්‍රහණ, 'learn- ing.'
උප	උප	උප or උප	'to,' 'down,' 'near to'	උපදෙස් or උපදෙස්, උපදේශ, 'advice'; උපමි, උපමා, 'simile.'
දුෂ්	දු	දු	'bad,' 'difficult,' 'badly,' 'with difficulty' (opposed to සු)	දුග්‍රහ, දුර්ග්‍රහ, 'stench'; දුසිඳි, දුසිඳි, 'wickedness'; දුකර, දුකර, 'difficult to be done.'
නි	නි	නි	'in,' 'on,' 'down'	නිශා, නිශ්‍රය, 'abusing'; නිසා, නිසා, 'particle' (in grammar).
නිෂ්	නි	නි	'out'	නිස, නිසව්‍ය (or විනිස, විනිසව්‍ය), 'decision'; නිකුත්, නිකුත්ත, 'gone out,' 'departed.'
පර	පර	පර or පර	(implying) 'supremacy'; 'away,' 'back'	පරකුම, පරකුම, 'prowess'; පර දුම, පරද, පරජය, 'defeat.'
පරි	පරි	පරි	'round,' 'about'	පරිවර, පරිවාර, 'retinue'; පරි මන්, පරිමේණ, 'Buddhist col- lege.'

^o This forms the third division of Buddha's Doctrines : අභිද්මි is sometimes shortened into ඛිද්මි.

† Changed into දුර, දුශ්, දුෂ්, දුස්.

‡ Changed into නිර්, නිශ්, නිෂ්, නිස්. They are often used as pri-
vatives, as in නිර්භීය, 'fearless'; නිශ්චයා, 'doubtless'; නිෂ්චල,
'fruitless'; නිශ්චයා, 'without lustre,' 'obscure'; නිසාර (more
commonly නිසාර), 'sapless,' 'fruitless.' (Vide p. 317.)

Skt.	Pali.	Elu.	Signification.	Examples.
ප්‍ර	ප	ප	'forth,' 'forward,' 'before'	පමණ, ප්‍රමාණ, 'about,' 'extent'; පසිඳු, ප්‍රසිඳ, 'famous'; පබ, ප්‍ර භා, 'radiance.'
ප්‍රති	{ පති (පච්) (පච්)	පති පිලි පස්	{ 'back,' 're-,' 'before,' 'against,' 'towards'	{ පිලිමෙල, පවිසාවි, 'order,' 'meth- od'; පසන්, ප්‍රකාශ, 'per- ceptible'; පිලිතුරු or පසුතුරු, ප්‍රකාශකර, 'rejoinder,' 'reply.'
චි	චි	චි	'apart,' 'asunder'	චිලස්, චිලාස, 'form', 'mode'; චිඛන්, චිභනනි, 'case.'
සං	සං	ස (or සු)	'with,' 'together' 'with,' 'con-'	සබඳ, සමබක, 'connected'; සසර. සංසාර, 'metempsychosis'; සුදු සු, සදාශ, 'fit,' or සද්ධි, සදාශ, 'similar.'
සු	සු	සු	'well,' 'easily,' 'good' (opposed to දු)	සුසිරි, සුවරිත, 'good conduct'; සුවඳ, සුගත, 'fragrance'; සුකර, 'easy to be done.'

NOTE.—These are the only particles treated by native grammarians as *upasargas*. Some of them such as සු, දු, &c., imply adverbial significations. සු has sometimes the force of 'very': *e. g.*, සුමිහිරි, සුමධුර, 'very sweet'; සුනිල්, සුනිල, 'very blue.' අති often implies 'very or excessively': *e. g.*, අතිරක්ක, 'very red'; අතිරස, 'very sweet,' a kind of pancake; it has then the same force as its Elu equivalent ඉතා. අප (or අව), අව, and චි are also used in a negative sense: *e. g.*, අපකිත්, අපකිතීති, 'infamy,' 'disgrace'; අව මත්, අවමාන, 'disrespect'; විසෝ, විසෝග, 'disunion,' 'separation.' (*Vide* footnote on නිස). අප or අව is sometimes used to imply 'ill,' 'badly,' as in අවලාද, අපවාද, 'speaking badly or aversely,' 'censure'; අපරාධ, 'offence.'

[For other adverbial prefixes such as න, නි, අ, කු, යන, &c., *vide* §§ 212 and 219.]

PARTICLES.

Nipá or *Nipáta*.

212. There are other particles besides those already noticed, which do not admit of being classed with any of them. Many of these are noticed below:—

- (1) අ or (before a vowel) අත් ; න, නැ, නි or (before a vowel) නිර්, නු, නෙ, නො. Negative particles used as prefixes, as අපිරිසිදු, 'unclean'; අකමැති (i. e. අ + කැමැති), or නොකැමැති, 'unwilling'; අහක් (i. e., අ + අත්) or අනන්ත (i. e., අ + අන), 'endless'; අනභි (i. e., අ + අභි) or අනභී (i. e., අ + අභී), 'very valuable,' 'priceless'; නාරැ (i. e., න + ඇරැ), 'don't leave off,' 'don't open'; නැහැදී (i. e., න + හැදී), 'without growing or being made'; නැර (i. e., නැ + ඇර) or නොහැර, 'without leaving off or opening'; නැවිත් (i. e., නැ + ඇවිත්), 'without coming'; නිකම්, 'without work,' 'gratis'; නිවරදි, 'faultless'; නිරවුල් (i. e., නි + අවුල්) or නිරාකුල (i. e., නි + ආකුල), 'without confusion,' 'undisputed'; නුදුරැ, 'not distant,' 'close'; නුඟක් (i. e., නු + උගක්), 'unlearned'; නුපුරුදු, 'unaccustomed'; නෙතවා (or නොගෙවා), 'without paying'; නේවා (i. e., නෙ + ඵවා), 'without sending'; නෙදී (or නොදී), 'without giving'; නොදක (or නෙදක), 'without seeing'; නොකම්මැලි, 'not lazy'; නොමර, 'don't kill.'

The employment of these privatives should be studied from usage.

NOTE.—The particle නිර් is also used in the case of Sanskrit words before consonants, as නිර්දෝෂ, 'guiltless,' 'faultless,' 'without error'; නිර්නාමක, 'without name,' 'anonymous'; නිර්ලජ්ජා, 'shameless.' In ancient classics the words නහමක් and නොද are used as negative particles, as නහමක් සිතව (= නොසිතව), 'don't think'; නොදකිනි (= නොකිනි), 'they do not say.' (Vide foot-note † on p. 315.)

- (2) කලි,* නම්, වනාහි. Expletives which scarcely add anything to the sense. They are generally employed when something explanatory of the

* Also වුකලි, i. e., වු prefixed to කලි. කලි is evidently a short form of කලිහි. Cf. Sk. and Pali බල.

subject is introduced, or when a word requires to be emphasised, in which case they are placed after such word: *e. g.* “මමකළී උවමක් අත් මේ තිලෝති නොදිස්නෙමි,” ‘for my part I have not seen another similitude in this three-fold world’; මමනම් ඉතා දිළිඳු කෙනෙකි, ‘as for me I am a very poor person’; “ඒ විහාරමහාදේවිනම් කැලණි තිස්ස මහරජහුගේ දියනියෝය,” ‘Now, the queen Vihāramahā Dévi was the daughter of king Kelaṇi Tissa’; “කෙපගේ වනානි උපත් නුවර කොතැන්තිදැයි විචාලුසේක,” ‘he inquired, And thy birth-place, where is it?’ “මම වනානි ඉතා මහල්ලෙමි,” ‘as for me, I am very old.’ කළී is archaic. වනානි is more modern and is still used occasionally in composition, and colloquially in the corrupted form වන්නා. නම් is used in books as well as colloquially.

- (3) තාක්, ‘as many as’: *e. g.* මේ ලෝකයෙහිව සත්තාතාක් මනුෂ්‍යයෝ මරණයට යටත්ය, ‘as many people as (all who) live in this world are subject to death.’ පමණ is sometimes substituted for තාක්, and both of them when so used are equivalent to සියලු, ‘all.’
- (4) ද. This is an interrogative particle and is used at the end of a sentence or phrase, as in ඒ නුබද, ‘is it you?’; උඹට කොපමණ ඔහුද, ‘how much (or many) do you want?’ This often forms the last letter of interrogative pronouns. (*Vide* § 144 (3)). In ancient classics this particle is sometimes omitted, as in “මේකවරයිපිළිවිස” for මේ කවරේදයි පිළිවිස, ‘having asked, Who is this?’ දෝ* or

* This is also used when a question is put to a person at a distance. Cf. the force of the final ඕ sound, used under similar circumstances, in හරක් ගොයම කනවෝ, ‘the cattle are eating up the paddy plants’; ඕනි මරණවෝ, ‘murder’ (lit. ‘killing men’).

දෙසො (confined to books) is sometimes used in lieu of ද when a question involving a doubt is put, as in “ඇද්දො නැද්දොහොයි සැකයෙන්,” ‘in doubt as to whether there is or there is not’ (lit. ඇද්දො, ‘is there?’ and නැද්දො, ‘is there not?’); ඔහු මෙහේ නැත්තේ ගෙදර ගියාදො, ‘is it because he has gone home that he is not here?’ ම and ය are sometimes used in colloquial language to do duty for ද, as in ඒහොල්ල සඳී පෙන් උත්තුව (or ය), ‘were they in good health?’; උඹට බොහොම දෑවැද්ද ලැබුනාය, ‘did you get much dowry?’ This mode of interrogation is more indirect and is common in English also. යැයි or යැ is also used colloquially for ද in putting questions to which a reply in the negative is expected, as ඔහු ගමට ගියායැයි (or යැ)? නෑ, ‘did he go to his village? he did not;’ මම එහෙම කීවායැ = ‘I did not say so, did I?’* ද is also used for the sake of emphasis, as මෙහි එකද මනුෂ්‍යයෙක් නො සිටියේය, ‘there was not a single person here.’ (Vide § 209 for the use of ද as a conjunction.)

- (5) දී and ද්දී. These are suffixed to verbs to denote a continuation of the action, and have the force of ‘whilst,’ ‘while,’ ‘when’: *e. g.* ගනේ නාද්දී, ‘when bathing in the river’; ගස කපද්දී, ‘when cutting the tree.’ The use of දී is confined to classics. (Vide § 173.) දී is also suffixed to nouns and then it has the force of ‘while on or in,’ ‘at,’ ‘in’: *e.g.*, ලමයාවතුරේදීමමළේය, ‘the boy expired in the water itself’; නුවරදී මහත් සටනක් විය, ‘a great quarrel (or fight) took place in the town.’

* A particle, which may be written ඇහූ, is colloquially used in the sense of ‘what did you say?’ ‘I did not hear,’ ‘what?’ (Vide footnote † on p. 307.)

- (6) ම. This particle is suffixed to words to emphasise them, as in ඒක දිලාම පලයන්, 'go having (positively) given it'; දැම (i. e., දන් + ම) දීපන්, 'give immediately (or at once)'; මමම එමි, 'I myself will come'; මෙය ඉතා ආශ්චර්‍යමය, 'this is exceedingly wonderful'; නොමැරෙණ සතියෙක් මේ ලෝකයෙහි නැත්තේමය, 'there is not a single being in this world that will not die'; "මහණ, තෙපි ඊයේදවස අපගේ ගෙසිදි කිසිවක් නොලැබු සේම ලදමිහසි බොරු කීවාහුය," 'O priest! *without* having received anything at my (lit. 'our') house yesterday you told a lie saying, I (lit. 'we') received;'. එතෙම උදෑසනම (or "උදෑසනක් සේම") ගමන යන්නට පිටත්වුනේය, 'early in the morning he started to go the journey'; ඉර පායන වෙලාවටම වසින්නට පටන්ගත්තේය, 'it commenced to rain *just* at sun-rise'; එම මාර්ගයෙන්ම, 'by the *very* same road'; "ඔව්හු මෙය ඉඳුරුම දනිත්මය," 'they certainly know this *very* well'; එකණෙහිම or ඒකණයෙහිම, 'at that *very* instant.'* (Vide § 123 & pp. 158 & 160.)

ම sometimes has no intensive meaning, as in the expressions නොමදනිනි, 'they do not know'; නොමැති, 'which does not exist'; නොමකීය, 'he did not say.' It is a poetic usage, which should be avoided in prose compositions.

ම is also used after verbs with the force of 'when,' as in වැස්ස පැවුලාම වරෙන්, 'come when it (lit. rain) clears.' (Vide foot-note † to § 173).

- (7) ය and යි. These are generally used at the end of an affirmative sentence and sometimes of a phrase

* In කරමිමය, 'I am doing'; සිටිමිමය, 'I am standing,' the letter ම is generally an augment necessitated by the use of the expletive ය; but in the corresponding plural forms the ම is not doubled, as කරමුට (or ය), සිටිමුට (or ය).

or single word as expletives. **ය** is more formal and common.* In very ancient writings they are seldom found.

සි is often used at the end of a direct quotation in the sense of 'saying' (lit. 'having said.' *Vide* p. 238), and it is then quite distinct from the expletive **ය** or **සි**: *e. g.*, බොරු නොකියවසි මුහුට අවවාද කෙළෙමි, 'I advised him saying Don't tell lies.' But colloquially **සි** is replaced by **කියා** and other inflections of **කිය**, 'to say,' and the expletive **ය** is generally affixed to the last word of the quotation, which then assumes a quasi-direct form of speech, as in මුහු එනවාය කියාලා ගියා, 'he went away having said he (or I) would come (back);' උම මුහු ගෙන් ඉල්ලුවාය කීවේ මොනවාද, 'what did you say you (or I) asked from him?' In books, however, **සි** followed by the inflections of **කිය**, &c., is often used after direct quotations, and then **සි** should be taken as a mere expletive: *e. g.*, 'මා කීයුකකියෙහි සිටුද'යි කියා 'සිටුමිහ'යි කී කල්හි, 'having asked, Will you abide by the decision given by me? (and) when they said, We will abide.' Note that **සි** or **යසි** is used in composition after substantive clauses with the same force as the conjunction 'that' used in English before such clauses. (*Vide* Syntax—Reported Speech.)

- (8) **ල** and **ලු**. These are used in reciting what has been said by others, as in මම තාගේ දරුවෝල, තෝ මාගේ පියෝල, 'it-is-said that I am thy son, it-is-said thou art my father'; යොදුර, රජපුරුවන් වහන්සේ අද මේ මාලිගාවට වඩනාසේක්ල, 'dear

* In phrases or sentences with the emphasising **ම** affixed to the last word, the vowel **අ** in **ම** is sometimes changed into **ඇ** before **සි**, as මෙය ඉතා විවිධමැසි, 'this is indeed exceedingly beautiful.' The form මැසි, though equal to මසි or මය, is rather more emphatic.

one, it-is-said that his majesty the king will come to this palace to-day.' එතෙම ඉදි නැව්තැන්නේද, 'it-is-said that he embarked to-day.' උ is now archaic and was generally used in reciting present and future events, ළ being confined to the past. ළ is now universally used of past, present, and future events.

- (9) උ. This is affixed to past participles to indicate definiteness or emphasis, and has already been noticed. (*Vide* § 176.)
- (10) වන and වෙනි. These particles are affixed to cardinal numbers to form ordinal numeral adjectives and are equivalent to the endings 'st,' 'nd,' 'rd,' 'th' of English adjectives. වන is now archaic. The forms වෙනුව, වනුව, and වෙනිව (the last less formal) are used to form adverbs of arrangement. (*Vide* § 124 and p. 305.)
- (11) හේම.* This is confined to modern usage and is equivalent to 'also,' 'et cetera,' as in එහෙල්ල නසකැරේ හේම ගෙනැවිද, 'did they bring the debt bond also?' උඹට තැන්පත් හේම ලැබුණේ නැද්ද, 'did you not get a present, &c.?'

The form හේමයි (or හේමා, which is less formal) is also used colloquially at the end of a sentence to imply doubt, as උඹට එක මතක නැතිවුනා හේමයි, 'you forgot it perhaps'; හෙට ඔහු වැඩේ පටන් ගනිවි හේමයි, 'he will perhaps commence the work to-morrow'; ඔහු උපන්නේ හිසඉවුරැද්දේ හේමයි = 'I think he was born last (lit. past) year.'

- (12) හොඳේ. This word literally means 'is it good?' (= හොඳද) and is used colloquially in that sense, as මෙහෙම හොඳේ (or හොඳද), = 'this way (or method) is good, is not it?' and sarcastically

* Cf. the Hindi affix *कहि* = 'also.'

හොඳේ (or හොඳද), ඒ මිනිසා උඹ රැවිවුහැරි,
 ‘good, is not it, the way that man deceived you?’
 It is also employed at the end of a sentence for the
 purpose of impressing on the mind of the hearer
 what has been said, as in මුහුට එන්නට කියාපත්,
 හොඳේ = ‘tell him to come, you-understand’ (or,
 ‘do you hear?’). (*Vide* p. 202.)

A few other particles will be noticed in the chapter on
 Idioms, where illustrations of the use of these and other
 important words in the language will be given. (*Vide* also
 chapter on suffixes.)

COMPOSITION.

Samas or *Samāsa*.

213. A word that is made up of two or more parts, each
 of which is a true word by itself, is called සමාස පදය
 or වචනය, compound word, as මිපල් (= මි, ‘earth’ + පල්,
 ‘nourisher or governor’), ‘king’; දසබල (= දස, ‘ten’ +
 බල, ‘one possessed of power’), ‘Buddha.’

A knowledge of composition will enable the student
 thoroughly to understand the meanings of compound words
 and to form new compounds. Compounds should, if possi-
 ble, consist of words of one language, which must be
 combined according to the rules of *Sandhi*.

CLASSIFICATION OF COMPOUNDS.

214. According to native grammarians compounds are
 divided into five classes, viz.

- i. විඛත් සමස් or විභක්ති සමාස, case compounds.
- ii. වෙසෙසුත් සමස් or විශේෂණ සමාස, adjectival
 compounds.
- iii. දඳරුත් සමස් or දකාරුභි සමාස, collective com-
 pounds.
- iv. අවිස සමස් or අවිසය සමාස, indeclinable compounds
 or compounds with indeclinable particles as their
 1st part.

- v. අත්අරුත් සමස් or අනන්තී සමාස, relative compounds or compounds bearing a signification different from that of the component words.

[For කිරිස සමස් or ක්‍රියා සමාස, verbal compounds, *vide* § 201.]

(1.) CASE COMPOUNDS.

Vibat samas or *Vibhakti samāsa*.

215. Case compounds are those formed of two words, of which the first is a crude noun, whose case relation is implied by the second word, which is also generally a noun. (*Vide* § 216.) Nouns in all the nine cases (except the nominative and the vocative) enter into the formation of these compounds.

(1) COMPOUNDS : FIRST MEMBER IN THE ACCUSATIVE CASE.

Kam vibat samas or *Karma vibhakti samāsa*.

Examples.

(E[*u.*])

මිසා (= මි, 'honey' extracted from flowers, etc. + සා, 'drinker') = 'honey-drinker,' i. e. 'bee.'

සිරවරණ (= සිර, 'sun' + අවරණ, 'screen') = 'sun-screen,' i. e. 'parasol,'^o 'umbrella.'

කිඩිසර (= කිඩි, 'sport,' 'play' + සර = කර, 'performer') = 'sportsman,' i. e. 'juggler.'

නිසසුරු (= නිස, 'night' + සුරු = කරු, 'doer') = 'night-maker,' i. e. 'moon.'

වෙහෙකරු (= වෙහෙ, 'work,' 'service' + කරු, 'doer,' 'performer') = 'workman,' i. e. 'servant.'

(Sanskrit.)

මධුස (= මධු, 'honey' + ස, 'drinker') = 'honey-drinker,' i. e. 'bee.' (*Vide* මිසා.)

ගෝඨල (= ගෝ, 'cow,' 'earth' + භල, 'preserver,' 'protector') = 'protector of cows or the earth,' i. e. 'cow-herd,' 'king.'

කුම්භකර (= කුම්භ, 'water jar or pot' + කර, 'maker') = 'maker of pots, &c.,' i. e. 'potter.'

^o Cf. the derivation of this word: *Para* = (Fr.) *parer*, 'to ward off,' 'parry,' and (Fr.) *sol*, 'sun.'

(2.) COMPOUNDS : FIRST MEMBER IN THE
INSTRUMENTAL CASE.

Katu vibat samas or *Kartri vibhakti samāsa.*

Examples.

(E|u.)

පරපු (= පර, 'by-stranger' + පු, 'who-is-nourished') = 'who is nourished by a stranger,' i. e. 'cuckoo,'^o 'beggar.'

දෙව්දත්† (= දෙව්, 'by-gods' + දත්, 'given') = 'given by the gods,' i. e. 'god-given.' (Vide දෙව්දත්ත.)

බ්‍රහ්‍මදත්† (= බ්‍ර, 'by-Brahma' + දත්, 'given') = 'given by Brahma,' i. e. 'Brahma-given.' (Vide බ්‍රහ්‍මදත්ත.)

(Sanskrit.)

දෙව්දත්ත (= දෙව, 'by-gods' + දත්ත, 'given.')—Vide "දෙව්දත්."

බ්‍රහ්‍මදත්ත (= බ්‍ර, 'by-Brahma' + දත්ත, 'given.')—Vide "බ්‍රහ්‍මදත්."

(3.) COMPOUNDS : FIRST MEMBER IN THE
AUXILIARY CASE.

Karāṇa vibat samas or *Karāṇa vibhakti samāsa.*

Examples.

(E|u.)

කිරිබත් (= කිරි, 'with-milk' + බත්, 'boiled-rice') = 'rice cooked with or boiled in milk,' i. e. 'milk-rice.'

දිව්‍ය† (= දි, 'with-curdled-milk' + බත්, 'boiled-rice') = 'rice mixed up with curdled milk.'

බ්‍රහ්‍ම (= බ්‍ර, 'by-means-of-the-arm' + සුර, 'who-is-valiant') = 'who is valiant by means of the arm,' i. e. 'lion.'

බ්‍රහ්‍මදළ (= බ්‍ර, 'by-reason-of-bees' + දළ, 'what-shines') = 'what shines by reason of bees,' i. e. 'cluster of flowers.'

^o The cuckoo lays her eggs in the nests of other birds, to be hatched by them.

† These also mean 'anything given by the gods or by Brahma' respectively. They are also used as proper nouns.

‡ Cf. the word දිව්‍ය, which is applied to a preparation made by mixing boiled rice with cocoanut juice, salt, chillies, and onions on the previous evening and taken on the following morning in place of coffee. It is considered to be very cooling and nutritious.

කැපුටු (= කැප, 'by-means-of-the-side or arm-pit' + ඔ, 'drinker')^{*} = 'that which drinks by means of its sides or arm-pits,' i. e. 'turtle.'

(Sanskrit.)

කබඳිකා (= කබ, 'with-nail' + භිකා, 'divided,' 'torn off') = 'torn off with the nail.'

බාසාපී (= බාසා, 'by-means-of-grain' + අපී, 'wealth') = 'wealth acquired by grain,' i. e. 'wealth in grain.'

පාදප (= පාද, 'by-means-of-root' + ප, 'which-is-nourished') = 'that which is nourished by means of its roots,' i. e. 'tree.'

(4.) COMPOUNDS : FIRST MEMBER IN THE DATIVE CASE.

Sapadan vibat samas or Sampradāna vibhakti samāsa.

Examples.

(Elu.)

බමුණුදන් (= බමුණු, 'for-brahmans' + දන්, 'gift') = 'gift to brahmans.'

සිවුරුපිළි (= සිවුරු, 'for-sacerdotal-ropes' + පිළි, 'clothes') = 'clothes set apart for sacerdotal robes.'

(Sanskrit.)

බකලෝභ (= බක, 'for-wealth' + ලෝභ, 'avarice') = 'greed of wealth.'

දේවදාන (= දේව, 'to-gods' + දාන, 'offering') = 'offering made to gods.'

ජනහිත (= ජන, 'to-men' + හිත, 'friendly') = 'friendly to men.'

(5.) COMPOUNDS : FIRST MEMBER IN THE ABLATIVE CASE.

Avadhi vibat samas or Avadhi vibhakti samāsa.

Examples.

(Elu.)

කොරවිය (= කොර, 'from-thieves' + විය, 'fear') = 'fear arising from thieves.'

* This derivation of the word කැපුටු, though supported by the learned for a long time, yet seems to be erroneous. The proper derivation seems to be කැප + ඔ, 'morass' + ඔ (= ඔ), 'who cherishes,' i. e. 'who cherishes or inhabits morasses or watery places.' It then becomes an example of the compounds of the accusative case. Note also that the Sanskrit equivalent of කැපුටු is කථුර්ථ and that it means 'tortoise, as well as 'turtle.' In Sinhalese 'tortoise' = ඉඩ්ඩා, in books sometimes ඉඳුට්ටා.

මෙහිමුතු (= මෙහි, 'from-the-sheath' + මුතු, 'liberated') = 'liberated from the sheath,' i. e., 'blown or expanded' (as a flower).

රහුමුත් (= රහු, 'from-Rahu' + මුත්, 'liberated') = 'liberated from Rahu.'

(Sanskrit.)

මොරහස (= මොර, 'from-thieves' + හස, 'fear') = 'fear arising from thieves.' (*Vide සොරහස.*)

මාංශභය (= මාංශ, 'from-wolves' + භය, 'fear') = 'fear arising from wolves.'

කෙටිපතින (= කෙටි, 'from-heaven' + පතින, 'fallen') = 'fallen from heaven.'

(6.) COMPOUNDS: FIRST MEMBER IN THE GENITIVE CASE.

Sabañda vibat samas or Sambandha vibhakti samása.

Examples.

(Elu.)

එළුවස් (= එළුව, 'of-the-goat' + මස්, 'flesh') = 'flesh of the goat.'

හරක්මස් (= හරක්, 'of-the-ox or cow' + මස්, 'flesh') = 'flesh of the ox or cow,' 'beef.'

සුරසුර (= සුර, 'of-gods' + සුර, 'city') = 'city of gods,' i. e. 'heaven.'

බුද්ධගුණ (= බුද්ධ, 'of-Buddha' + ගුණ, 'virtues') = 'virtues of Buddha.'

සුරසතුරු (= සුර, 'of-gods' + සතුරු, 'enemies') = 'enemies of gods,' i. e. 'Ásuras' (a class of demons).

භික්ඛු (= භික්ඛු, 'of-the-goddess-of-love' + භික්ඛු, 'lord') = 'lord or husband of the goddess of love,' i. e. 'Ananāga' (the Indian Cupid).

ඳවුල්ල (= ඳවුල්, 'of-god'† + ලුල්ල, 'bow') = 'rainbow.'

(Sanskrit.)

රජකෞතම (= රජ, 'of-king' + කෞතම, 'food') = 'kings' food.'

මාංශකාංශ (= මාංශ, 'of-the-tree' + කාංශ, 'branch') = 'branch of tree.'

මුර්ඛය (= මුර්ඛ, 'of-fools' + ය, 'hundred') = 'hundred of fools.' (*Vide Syntax of the Genitive Case.*)

* This word has reference to the belief that the eclipses of the sun and moon are caused by the planet Ráhu devouring them. Ráhu is the ascending node called the Dragon's-head. Hence රහුමුත් means also 'sun' or 'moon.'

† I. e., Indra, the chief of the Hindu gods. The form ඳවුල්ල is colloquially used.

(7.) COMPOUNDS : FIRST MEMBER IN THE
LOCATIVE CASE.

Adara vibat samas or A'dhāra vibhakti samāsa.

Examples.

(Eļu.)

උරද (= උර, 'in or on-the-bosom' + ද, 'who or which-is-cherished or produced') = 'who is cherished at the bosom,' i. e. 'child'; or 'what is produced on the bosom,' i. e. 'female breast.'

රසෙඬ (= ර 'in-toddy' + සෙඬ, 'who-is-delighted') = 'who is delighted (takes pleasure) in toddy,' i. e. 'drunkard.'

පොල්තෙල් (= පොල්, 'in or of-cocoanut' + තෙල්, 'oil') = 'oil in cocoanut,' i. e. 'cocoanut oil.'

සරසඳ (= සර, 'in-autumn' + සඳ, 'moon') = 'moon in autumn.'

(Sanskrit.)

ගෙසෙස (= ගෙ, 'in-the-house' + සෙස, 'who-stays or abides') = 'who stays or abides in the house' (family) without entering the priesthood, i. e. 'layman.' Its Eļu equivalent is ගිහි (nom. ගිහියා).

වනවර (= වන, 'in-the-wood' + වර, 'who-moves or rambles') = 'who moves or rambles in the wood,' i. e. 'savage.'†

උරෙඳ (= උර, 'on-the-bosom' + ඳ, 'what-is-produced') = 'what is produced on the bosom,' i. e. 'female breast.' (Vide උරද.)

NOTE.—(1) There are compounds of this class, the order of whose components is the reverse of those of the above examples. The first word in them may be rendered in English by an adjective qualifying the second word. The number of these compounds in the language is however very small.

Examples.

(Eļu.)

රජදන් (= රජ, 'king' + දන්, 'of-teeth') = 'king tooth,' i. e. front tooth, of which there are two in the upper row.
(දඹුලු and සුන්දරු on p. 335 are other examples.)

(Sanskrit.)

ප්‍රථමාංශ (= ප්‍රථ, 'first-part' + ශාං, 'of-the-body') = 'first or fore part of the body.'

° This may well be treated as an example under the Genitive case, although the *Sidatsaṅgarā* places words of this kind under the Locative.

† Cf. the derivation of this word.

මධ්‍යාහ්න° (= මධ්‍ය, 'middle' + අහ්න, 'of-day') = 'middle of day,' i. e. 'midday.'

රජදත්ත (= රජ, 'king' + දත්ත, 'of-teeth') = 'king of teeth,' i. e. 'front tooth.' (*Vide* රජදත්.)

(2) An unclassified collection of case compounds, most of which are in daily use, is given below to serve as an exercise for the student in classifying them under the different cases as shown above:—

අණ(or ඩ)බෙර, 'drum' (used in publishing an order, &c.).

අත්මේස්, 'glove.'

අ(or ක)භුජුපිටු, පිටතැස්ම, 'lock-jaw.'

අස්තොටු, අඟවතොපක,† 'horse-keeper.'

ඇතබදු, 'poll-tax.'

ඇත්තාල්, 'elephant kraal.'

ඇත්තෙටු, හසනිතොපක, 'elephant-keeper.'

ඉටිපන්දම්, (wax) 'candle.'

ඉරණ්ම, 'ladder.'

උසන්පලු, උදානපාල, 'park-keeper.'

කන්කැක්කුම්, 'ear-ache.'

කාලතුටක්කු, 'cannon.'

ගල්ලැලි, 'slate,' 'stone-slab.'

ගල්ලිෂ්පිලි, 'rock inscription.'

ගිරසදෙස්, title of an Eḷu poem (lit. 'epistle per parrot').

ගුරුපඬුරු, 'gift for teacher.'

තොපි (or ඳ)පල්, 'field,' 'farm.'

තොපොලු, තෝපාල, 'cowherd.'

තෙපෝච්චි, 'tea-pot.'

තොටුපල්, 'landing place.'

දැගැබ්, දැගොබ්, 'relic mound.'

දුම්නැලි, 'steamer.'

නඩුපාලා, 'court house.'

පාසල්, පාඨශාලා, 'school.'

පිත්පඬි, 'pension.'

මිනිවලු, 'grave.'

වඩුවැබ්, 'carpentry.'

වෙඩිබෙහෙත්, 'gunpowder.'

ගදපාන්, 'moonlight.'

Alup samas or Alupta samāsa.

216. There are certain compounds, in which the case terminations of the first component noun are retained, thus differing from the examples given above. Such compounds are called අලුස් සමස් or අලුපන සමාස, which literally means 'unelided compounds.'

* Colloquially මද්දකන, or ඉරමුදුන් වෙලාව (lit. 'time when the sun is at the meridian').

† කුදිරකාර, a naturalised Tamil word, is colloquially used. The verb බලනවා, is also used in the sense of 'take care of or look after,' as අඟවස බලනවා, ඇතුන් බලනවා; hence such compounds as අඟවස බලන්නා, 'horse-keeper'; ඇතු බලන්නා, 'elephant-keeper'; හරක් බලන්නා, 'cowherd'; උසක බලන්නා, 'park-keeper'; වත්ක බලන්නා, 'gardener,' are also common.

Examples.

(E|u.)

කරනිඳු (= කරන්, 'of men' + ඉඳු, 'lord') = 'lord of men,' i. e. 'king.'

ගොවියා පුත් (= ගොවියා, 'of the farmer' + පුත්, 'son') = 'son of the farmer.'

අනුවැසි (= අනු, 'in the-proximity,' 'near' + වැසි, 'who-abides') = 'who abides in the proximity or near,' i. e. 'scholar,' 'servant.'

පිස්සන් කොටුව (= පිස්සන්, 'of mad-men' + කොටුව, 'enclosure,' 'asylum') = 'lunatic asylum.'

(Sanskrit.)

සුඛසීර්ථ (= සුඛ, 'in war' + සීර් = සීර, 'firm or steady') = 'firm or steady in war.'

දේවතාවලිය‡ (= දේවතා, 'of the-gods' + ලිය, 'beloved') = 'beloved of the gods.'

වෘතස්පති (= වෘත, 'of speech' + පති, 'lord') = 'lord of speech,' i. e. 'Vrihaspati' (the regent of the planet Jupiter and preceptor of the gods).

සරස (= සරසි, 'in pool' + ජ, 'what-is-born') = 'what is born in a pool,' i. e. 'lotus.'

Other examples are අතකොඵ, 'hand-mallet'; අකුලමය, 'babe'; ඉසරු, ඉසෙරු, ඉසකුක්කුම්, ඉසෙරුම (nom.), 'headache'; ඉසකෙස්, 'hair in the head'; බඩේරු, 'stomach-ache.'

(ii.) ADJECTIVAL COMPOUNDS.

Vesesun samas or Viśéshana samāsa.

217. When the first word of a compound is a *Tulyādhi-karana*‡ adjective qualifying the second member, such a compound is called an Adjectival Compound. But if the first member is a *Bhinnádhi-karana*‡ adjective, the compound generally becomes an example of the case compound.

Examples.

(E|u.)

රතුමල (= රතු, 'red' + මල, 'flower') = 'red flower.'

* This word is more commonly spelt අනුවැසි.

† This is also the name of the eldest of the five Pándava princes.

‡ In Sanskrit this word also means 'goat,' 'ascetic.' It is also the name of a king of Ceylon.

§ Vide § 120.

|| The word රත්මල, a modification of රතුමල, is now used as a specific term for the red flower *izora*. රකුමලා is another form.

සුළුල (= සුළු, 'white' + මල, 'flower') = 'white flower.'

නිලුල (= නිල, 'blue' + ලුල, 'lotus') = 'blue lotus.'

කරසි (= කර, 'man' + සි, 'lion') = 'man-lion,' i. e. 'king,' &c.

දෙවිදුම (= දෙවි, 'god' + උතුම, 'supreme-one') = 'God the supreme,' i. e. 'Supreme God.'

(Sanskrit.)

ගජේන්ද්‍ර (= ගජ, 'elephant' + ඉන්ද්‍ර, 'chief') = 'elephant-chief,' i. e. 'chief elephant' (or 'best or excellent elephant').

මහානාම (= මහා, 'great' + නාම, 'soul') = 'great soul,' i. e. 'great man,' 'gentleman.' (Eḷu මහත්.)

නිලෝතපල (= නිල, 'blue' + ලපල, 'lotus') = 'blue lotus.' (Vide නිලුල.)

මහාරජ (= මහා, 'great' + රජ, 'king') = 'great king.'

Numeral Compounds of this Class.

(Eḷu.)

දෙලෝ (= දෙ, 'two' + ලෝ, 'world') = 'aggregate of two worlds,' 'the two worlds.'

සිව්සපුරා (= සිව්, 'four' + සපුරා, 'ocean') = 'aggregate of four oceans,' 'the four oceans.'

සරස (= ස, 'six' + රස, 'taste') = 'aggregate of six tastes,' 'the six tastes.'

තිසරණ or තෙසරණ (= ති or තෙ, 'three' + සරණ, 'help or refuge') = 'aggregate of three helps or refuges' (in Buddhism, viz., Buddha, the Doctrines, and the Priesthood).

(Sanskrit.)

ත්‍රිලොක (= ත්‍රි, 'three' + ලොක, 'world') = 'aggregate of three worlds,' 'the three worlds.'

චතුර්ව්‍යය (= චතුර්, 'four' + ව්‍යය, 'an age') = 'aggregate of four ages' (of the Hindus, viz., *Kṛita*, *Tṛetā*, *Dvāpara* and *Kālī*).

චතුර්බල (= චතුර්, 'four' + බල, 'member') = a complete army comprising four members or kinds of forces, viz., elephants, chariots, horse, and foot.

පඤ්චායන (= පඤ්ච, 'five' + ආයන, 'organ of sense') = aggregate of five senses, 'the five senses.'

(iii.) COLLECTIVE COMPOUNDS.

Da-arut samas or Dakārārtha samāsa.

218. Collective compounds are those whose components are simply joined together in their crude state without any connective particles, such as *ත්*, *ද*, &c. (Vide note 6). This is a very numerous class.

° Indra's elephant is called ගජේන්ද්‍ර.

Examples.

(E[lu].)

අත්පා (= අත්, 'hands' + පා, 'feet'), 'hands (and) feet' (= අත්ද පාද).

හිරසඳු (= හිර, 'sun' + සඳු, 'moon'), 'sun (and) moon' (= හිරද සඳු).

කිරිතෙල් (= කිරි, 'milk' + තෙල්, 'oil'), 'milk (and) oil' (= කිරිද තෙල්ද).

රන් රිදි (= රන්, 'gold' + රිදි, 'silver'), 'gold (and) silver' (= රන්ද රිදිද).

බ්‍රහ්මභූතර (= බ්‍රහ්ම, 'Brahma' + භූත, 'gods' + තර, 'men'), 'Brahma, gods, (and) men' (= බ්‍රහ්මද භූතද තරද).

ඇත්අස්ථිපද (= ඇත්, 'elephants' + අස්, 'cavalry' + පද, 'chariots' + පද, 'infantry'), 'elephants, cavalry, chariots, (and) infantry' (= ඇත්ද අස්ද පදද පදද).

(Sanskrit.)

භය්‍යායා (= භය්‍යා, 'elephants' + අයා, 'horses'), 'elephants (and) horses' (= භය්‍යාද අයාද).

මාතෘපියා (= මාතෘ, 'mother' + පියා, 'father'), 'mother (and) father' = 'father (and) mother' (= මාතෘද පියාද).

ශීතෝෂ්ණ (= ශීත, 'cold' + ශ්ණ, 'hot'), 'cold (and) heat' (= ශීතද ශ්ණද).

දිවා රත්‍රි (= දිවා, 'day' + රත්‍රි, 'night'), 'day (and) night' (= දිවාද රත්‍රිද).

NOTE.—(1) The first part of the compounds of this class is generally determined by one of the following considerations. It contains :

- Fewer syllables than the other (or others).
- A word of greater importance.
- A word ending in ඉ or උ.
- A word beginning with a vowel and ending in අ.

(2) In declining compounds of this class, as well as those of other classes, having a noun for the last component, this alone undergoes variation, the preceding component or components, which remain unaltered, being understood to be in the same case as the latter noun. In the modern vernacular this is not always the case, thus : දෙවිඤ්ඤා චින්තකර ගෙණු, 'having thought of gods and Buddha'; උරන් කුකුලන් ඇතිකරන්නෙක්, 'a rearer of pigs and fowls'; උඹ ලාට් අපට මොන තොපපිද, 'what hats for you (pl.) and me (or us)?'; ඔබවහන්සේලාට අපට ඔබ ඇයි, 'why are those for your honours and me (or us)?' These

° Or උඹලා and ඔබවහන්සේලා respectively.

sentences may also be expressed by inserting a conjunction after each member, as දෙවියනුත් බුදුනුත්, උරුණුත් කුකුලනුත්, උමලාවත් අපටත්, ඔබවත්සේලාවත් අපටත්.

In writing, the necessity for declining the last member of a compound is also dispensed with by the use of some such word as සහ, 'said,' 'called'; සහාදී or ආදී, 'et cetera' when admissible, as in රජ බමුණු වෙලඳ ගොවි යන ජාති සතරට, 'to the four castes called the kingly, brahmin, mercantile and agricultural'; එළු, බැටළු, බලල්, ආදීන්ගේ කෑම, 'the food of goats, sheep, cats, &c.'

(3) The last member of a compound generally takes plural terminations, even when it is singular in sense, as මව් පියෝ, 'mother and father'; නෑදී මසිලුණ්ට, 'to mother-in-law and father-in-law'; රජ බමුණුන්ගේ, 'of kings and brahmans'; බුදු කපුටු මැසි මදුරුවන් විසින්, 'by dogs, crows, flies, and mosquitos.'

(4) When each person or thing denoted by the members of a compound is indefinite, the article එක් is suffixed to each member, as අතක් පයක්, 'a hand or a foot'; නෑයෙක්, දෑයෙක්, සහඵලෙක්, 'a relative, a kinsman, or a friend.' Each word is then separately declined.

(5) Some compounds of this class are ambiguous when they are identical with case compounds, as ගස්මුල්, 'trees and roots' or 'roots of trees'; අඟුරළු, 'horses and carriages' or 'horse carriage'; ගල්ගෙටල්, 'stones and houses' or 'stone houses' (i. e., 'houses formed under rocks').

(6) In certain colloquial compounds the conjunction understood is හෝහෝන් or හෝ, 'or,' as ඔහු අදහෙට එව්, 'he will come to-day or to-morrow'; දවසින් දෙකින් උඹ එන්නට මනෑ, 'you must come in a day or two'; ඔහුට ගෙ දහසක් දෙලඟක් දීපන්, 'give him ten or twelve cents.' The context generally helps to remove any doubt regarding the conjunction understood.

(7) Some of these compounds constitute a large class of the idiotisms treated of under the chapter on Idioms.

(iv.) INDECLINABLE COMPOUNDS.

*Aviya samas or Avyaya samāsa.**

219. Compounds formed by joining an indeclinable particle to another word, the former being the first member.

* This class of compounds is sometimes termed "Adverbial Compounds."

Examples.

(Elu.)

සතලබ (= සත, 'as much as' + ලබ, 'profit,' 'that which is received')
= 'whatever is received,' &c.

සතච්ඡි (= සත, 'according to' + ච්ඡි, 'method') = 'according to method.'

අනුබල (= අනු, 'after' + බල, 'power') = 'after power,' i. e. 'secondary power,' 'support.'

කුද්වු (= කු, 'bad' + ද්වු, 'sight') = 'bad sight' (i. e. 'faith') = 'heterodox doctrine.'

දුදන (= දු, 'bad,' 'wicked' + දන, 'man') = 'bad or wicked man.'

සුවද (= සු, 'good,' 'pleasant' + වද = ගද, 'smell') = 'good or pleasant smell.'

ලපවන (= ලප, 'neighbouring' + වන, 'forest') = 'neighbouring forest,' or (ලප, 'like' + වන, 'wood') = 'garden,' 'grove.'

අභිවු (= අ, 'not' + ඉවු, 'wished') = 'unwished,' 'undesirable,' or 'unlucky.'

අනෙ (= අ, 'not' + ඒ, 'one') = 'not one,' i. e. 'many.'

සහපිරිවර or සපිරිවර (= සහ or ස, 'with' + පිරිවර, 'retinue') = 'with retinue.'

(Sanskrit.)

සථාක්‍රම (= සථා, 'agreeable to' + ක්‍රම, 'order') = 'agreeable or according to order.'

සථාවකාශ (= සථා, 'according to' + අවකාශ, 'season,' 'opportunity') = 'according to opportunity or season.'

අනුදින (= අනු, 'severally' + දින, 'day') = 'daily.'

ලපසන්ධා (= ලප, 'near' + සන්ධා, 'evening') = 'near evening.'

දුර්ලභ (= දුර්, 'difficult' + ලභ, 'to gain or obtain') = 'difficult to gain,' i. e. 'scarce.'

දුර්ලබ්ධි (= දුර්, 'bad,' 'wrong' + ලබ්ධි, 'faith') = 'bad or wrong faith,' i. e. 'heathenism or heresy.'

සාදර (= ස = සහ, 'with' + අදර, 'love,' 'respect') = 'with love or respect.'

සථාලාභ, සථාච්ඡි, අනුබල, කුද්වු, දුර්දන, සුවන, ලපවන, අනික, අනෙක are other examples. (*Vide* Elu examples given above for their equivalents in Elu and explanations of their components.)

(v.) RELATIVE COMPOUNDS.

*An-arut samas or Anyārtha samāsa.**

220. Compounds of this class are so called because they bear a signification different from that of the component words.

* 'Attributive compounds' and 'Possessive compounds' are other terms used for this class.

Examples.

(E|u.)

සහකරුවැල (= සහ, (associated) 'with' + කරුවැල, 'string of stars') = 'what is associated with the string of stars,' *i. e.* 'sky.'

සොහොටුරු (= සහ, (associated) 'with' + උදර, 'belly') = 'who is associated with the same belly or womb,' *i. e.* 'brother.'

දද (= ද, 'twice' + ද, 'who or what-is-born') = 'who or what is born twice,' *i. e.* 'brahman,' 'tooth,' 'oviparous animal' as birds and fishes.

දැමිදුරු (= දැමි, 'by-whom-subjugated' + දුරු, 'senses') = 'he by whom the senses were subjugated,' *i. e.*, 'Buddha.'

සුත්තුරු (= සුත්, 'with-which-cut' + තුරු, 'trees') = 'that by means of which trees are cut,' *i. e.* 'axe.'

සඳවත් (= සඳ, 'like-the-moon' + වත්, 'to-whom-a-face-is') = 'one to whom there is a face like the moon,' *i. e.* 'moon-faced,' 'fair-faced.'

මත්භේතර (= මත්, 'furious' + භේ, 'many' + ර, 'where-there-are-elephants') = 'where there are many furious elephants,' *i. e.* 'forest.'

තත්සුරවිරුබල (= තත්, 'many' + සුර, 'heroic' + විරු, 'mighty' + බල, 'where-there-are-warriors') = 'where there are many heroic and mighty warriors,' *i. e.* 'battle field.'

(Sanskrit.)

පිතඛෙර (= පිත, 'yellow' + ඥෙර, 'to-whom-a-vesture-is') = 'he to whom there is a yellow vesture or garment,' *i. e.* 'Vishnu.'

චතුර්මුඛ (= චතුර්, 'four' + මුඛ, 'to-whom-a-face-is') = 'he to whom there are four faces' = 'who has four faces,' *i. e.* 'Brahma.'

ත්‍රිලෝචන (= ත්‍රි, 'three' + ලෝචන, 'to-whom-an-eye-is') = 'he to whom there are three eyes,' *i. e.* 'Śiva.'

බහුවිහි (= බහු, 'much' + විහි, 'where-paddy-or-grain-is') = 'where there is much paddy or grain,' *i. e.* 'country.'

NOTE.—This class of compounds is sub-divided into :

1. තදගුණ or තද්ගුණ, Compounds denoting some inherent attribute or quality of the object signified, as සහකරුවැල, සඳවත්, &c.

2. අතදගුණ or අතද්ගුණ, Compounds that do not denote any such attribute or quality of the object signified, as සොහොටුරු, සුත්තුරු, &c.

DERIVATION.

Piyavi or Prakriti—Radicals.

221. පිඨවි or ප්‍රකෘති, radical, is the crude or simplest form of a word to which prefixes and suffixes are added.

These original elements or words are divided into :

- (1) ද or ධාතු (or, දූපිසව් or ධාතුප්‍රකෘති), roots of verbs, &
- (2) සද or ඔබ්ද (or, සදූපිසව් or ඔබ්දප්‍රකෘති), bases of nouns (and pronouns).

222. Nearly every word in the language may be derived from verbal roots, which may be termed the vital principle of words. In some words the root is very obscure owing to mutilations and corruptions, and sometimes does not admit of being separated from the word. An attempt to extract the root is made in § 227, where examples of bases of nouns are given ; but the result cannot be considered as entirely free of error.

The Sinhalese language no doubt possesses as large a number of roots as the Sanskrit and Pali,* but many of them are deeply buried and have now passed into oblivion owing to the want of any record. These have to be exhumed before the philologist can hope to succeed in tracing too many words in the language to verbal roots.

Verbs, nouns, and pronouns being the only words in the language which always undergo inflection, the treatment of radicals will chiefly be confined to them.

223. Roots of verbs (*a*) and bases of nouns (*b*) are each divided into three classes, namely

- (*a*) 1. නිසන්ද or නිසන්ධාතු,† indigenous Eḷu roots of verbs not derived from any foreign source, i. e. native verbal roots.
2. තසම ද or තතසම ධාතු, roots of verbs common to Eḷu and other languages, i. e. homogeneous verbal roots.‡

* In Sk. and Pali there are about 2,000 roots each.

† This is also called ඔද්දප් (lit. 'country-born') or ඔද්දප් ධාතු.

‡ These radicals which are undoubtedly borrowed from Sanskrit and other languages without change of form and incorporated, may properly be called naturalised roots or bases.

3. තබව ද, or තදහව බාතු, roots of verbs derived from foreign languages, as Sanskrit, Prakrit, Tamil, &c. : *i. e.*, derived verbal roots.

(b) 1. නිපන් සද or නිජපනන බෙද, * native bases of nouns.

2. තසම සද or තතසම බෙද, homogeneous bases of nouns.†

3. තබව සද or තදහව බෙද, derived bases of nouns.

NOTE.—The word පිසව් or ප්‍රසාති may be affixed to the above terms as in the case of ද පිසව් or බාතු ප්‍රසාති, &c. (*Vide* § 221.)

Native words are very few in number, and may perhaps prove to be fewer still as the study of Sinhalese philology advances. The number of homogeneous words is also small. (For examples of each class of radicals, *vide* §§ 226 & 227.)

224. As no stated rule can be given for ascertaining the roots of verbs, a short list will be given so that the student may commit them to memory. But bases of nouns can be easily determined, as shown in § 91. It is peculiar to the Eḷu language to have verbal roots and bases of nouns acquired in the three ways referred to. For the purpose of derivation words appertaining to other parts of speech than the verb, noun, or pronoun will be included in the examples, and words of other Indian languages bearing a close affinity to some of the examples will be noticed by footnotes. (*Vide* examples on pp. 78–80.)

225. Examples of radicals will be given side by side with their Sanskrit and Pali equivalents. This will enable the student to notice at once the degree of affinity and difference existing among the elements of words in the three languages. As a further aid, some of the characteristic

° This is also called බද්ධ (lit. 'country-born') or බද්ධ බෙද. (*Vide* foot-note † on p. 336).

† The foot-note ‡ on p. 336 is applicable to these radicals also.

features of Eḷu words as compared with those of Sanskrit and Pali follow:—

(a) Unaspirated letters take the place of corresponding aspirates, as කඩ for ඛඩ, 'to break'; පල for ඵල, 'to split.'

(b) An aspirated consonant may be softened into ස්, as බිහිරි for බධිරි, 'deaf'; මිහිරි for මධුර, 'sweet.'

(c) Aspirated letters softened into their components, as දහමි for ධමම, 'doctrine'; සටහන් for සණ්ඨාන, 'mark,' 'note.'

(d) Single letters for double letters, as අඟ for අඟඟ, 'end'; ගට for ගටට, 'to rub or strike against.'

(e) Semi-nasals for full nasals, as බඳ for බඩ, 'to bind'; ගඳ for ගඩ, 'smell,' 'stench.'

(f) ස් for ම් or ජ්, as සිත් for මිත්ත, 'mind'; සිදුරු for ජිදු, 'hole.'

(g) ද් for ජ් or ක්, as මද for මජ, 'juice'; මද්දිම for මජ්ඣිම, 'middle.'

(h) ර, ඊ, රු, අ, or ඉ for සා and ඊ for ෙ and ෘ (symbols of ඊ) in compound letters, as හර for හා, 'to leave'; රුසි for සාමි, 'sage'; ඉයු or ඉරියු for සාජු, 'straight'; තණ for තෘණ, 'grass'; අරුත් for අර්ථ, 'meaning'; පිළිතුරු for පලිතු, 'clean.'

(i) ස් for ය් and ජ්, as බස for හුහ, 'to descend'; සිට for ඡාට, 'to stand.'

(j) Short vowels for long, as ගම for ගාම, 'village'; දෙව් for දේව, 'god.'

(k) Omission of letters, as අද for අද්ද, 'to-day'; කිරි for කිරිද, 'milk'; පස් for පාංශු or පංසු, 'earth,' 'soil.'

Other minor peculiarities of Eḷu words, are chiefly governed by phonetic rules, and are multifarious. These should be studied from the examples that will be given below. (V. §45).

VERBAL ROOTS.

Examples.

226. (a) Native (verbal) roots: නරඹ, 'to see'; රුකුර, 'to weigh.'

(b) Homogeneous roots :—

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.
කුප	- කුප	- කිප	- To be angry or irritated.
කා	- කර	- කර	- do.
ගණ	- ගණ	- ගණ	- count.
ගර්හ	- ගරහ	- ගරහ	- abuse, revile.
නට	- නට	- නට	- dance.
නම	- නම	- නම, නව	- bend.
නශ	- නස	- නස (නහ)	- destroy, kill.
නඩ	- නළ	- නළ	- flog.
නප	- නප	- නප, නව	- bask, warm.
ද	- ද	- ද ^o	- give.
දශ	- දිස	- දිස, දස†	- see.
පා	- පා	- පා	- drink.
මර	- මර (මිස)	- 1 මර, 2 මිස	- 1 kill, 2 die.
වස	- වස	- වස	- dwell, live.
වස	- වස	- වස (වහ)	- cover.
හ	- හර	- හර	- leave.

(c) Derived roots :—

අස (අසනි)	- අස (අනපි)	- ඇති	- be.
කථ	- කථ	- කිස†	- say.
කාත	- කාති	- කප‡	- cut.
ක්‍රඩ, බෙළ	- කීළ	- කෙළ	- play.
බඩ	- බඩි	- කඩ	- break.
බාද	- බාද	- කා	- eat.
කෙත	- කේ	- හා	- play on a musical instrument.
ග්‍රහථ	- ගහථ	- ගොත	- knit, plat, compose.
ග්‍රහ (ග්‍රහණ)	- ගහ (ගහණ)	- ගණ	- take.
කටට	- කටට	- ගට	- strike against, clash.
චච	- චච්ච	- සප (හප)	- chew.
චිත	- චිත	- සිත (හිත)	- think.
චුච	- චුචි	- සිම (හිම, ඉම)	- kiss.
ඡද	- ඡදි	- සිද (හිද)	- cut.
ජල	- ජලා	- දප	- enchant, invoke demons.
ජි	- ජි	- දි (දින, දන)	- win, conquer.
ජය	- ජර	- දිර	- decay.
ඤ	- ඤා	- දන ^{oo}	- feel, know.
සිල	- ජල	- දල (දිල)	- shine.

^o In Pr., H., &c., the form **ඡද්** also occurs. † Cf. H. &c., **ඡද්ව**.

‡ Cf. Pr., H., &c., **කත**. § Cf. M., **කාප**. || Cf. H. and M. **බෙළ**.

¶ Cf. H. & M., **බා**. ^{oo} Cf. H. & M. **ජන**.

[Pr. = Prakrit ; H. = Hindi or Hundustáni ; M. = Maráthi.]

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.
කිම	- කිමි	- කෙම	- To wet.
දහ	- දහ	- දව, ද	- burn (<i>trans.</i>).
දුහ	- දුහ	- දෙව, දෙව	- milk.
ධාව	- ධාව	- දව (දව, දව)	- run.
ධා	- ධර	- දර	- possess, retain, &c.
පව	- පව	- පස (පහ, පිස, පිස)	- cook.
පහ	- පහ	- වට ^o	- fall.
පිඩ	- පිල	- පෙල	- suffer (from a disease, &c.).
ප්‍රසා	- ප්‍රපථ	- පුර (පිප)	- expand (as a flower).
පුර	- පුර	- පුර	- offer.
පුර	- පුර	- පුර	- fill.
පු	- පලව	- පන†	- jump.
පුස	- පලස	- පලහ, පුස	- burn (<i>trans.</i>).
ඵල	- ඵල	- පල	- cleave, split.
බිඬ	- බධ	- බඳ	- bind.
භාජ	- භාජ	- බෙද	- divide.
භිද	- භිදි	- බිද	- break.
භු	- භු	- වූ	- be.
භුස	- භස	- බස (බිහ)	- descend.
භුසජ	- භජ්ජ	- බද	- fry, grill.
මක්‍ෂ	- මක්ඛ	- මන	- rub off, erase, melt.
මන්ත්‍ර	- මන්ත	- මතුර	- charm.
මාජි	- මජ්ජ	- මද	- polish.
මුව	- මුව	- මුස, මුද	- release, liberate.
භාව	- භාව	- යද	- pray, beseech.
සුජ	- සුජ	- යොද	- join, yoke.
රක්‍ෂ	- රක්ඛ	- රක්	- preserve.
රක්‍ෂජ	- රක්ඛජ	- රද	- stop, tinge.
රුජ	- රුජ	- රුද	- pain, ache.
ලභ	- ලභ	- ලබ	- obtain.
ලිඛ	- ලිඛ	- ලිඤ†	- write.
ලිහ	- ලිහ	- ලොව, ලෙවද්‍රි	- lick.
වද	- වද	- වද	- worship.
වණ	- වණ්ණ	- වණ	- spread, describe, praise.
විද	- විද	- විද	- suffer (as pain, &c.).
වෘධ	- වඩ්ඪ	- වඩ	- increase.
වෘෂ	- වස	- වස (වහ)	- rain.
වේඨ	- වේඨ	- වෙල	- entwine, wrap round.
වාධ	- විධ	- විද	- shoot (as an arrow).

^o Cf. M. පබ. † Cf. H. ඵාඤ. ‡ Cf. M. ලිභ. § Cf. M. ලෙභ.

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.
ඉ	- ඉ	- ඉ (ඉස, ඉස) } ඉණ, ඉණ ^o)	hear.
කාම	- කාම	- කාද, කද (කද)	make.
සිට	- සිට	- සිස (හිස, ඉස)	sprinkle, scatter.
ආස	- ආස	- සිට (හිට)	stand.
හස	- හස	- සි (හි)†	laugh.

NOMINAL BASES, &c.

227. (a) Native radicals: කරළි, 'new cloth'; කොලො, 'Colombo'; පොල්,† 'cocoanut'; බදල්, 'bread-fruit'; ලිහිණි, 'swallow,' 'vulture'; හරක්, හරක්,‡ 'head of cattle'; හෙරළි, 'jack fruit'.

(b) Homogeneous radicals:—

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.	Sk. Verbal root.‖
අලස	- අලස	- අලස	- idle.	ලස, 'work.'
උරස්	- උර	- උර (ඔර)	- breast, bosom.	උර, 'go.'
ගජ	- ගජ	- ගජ	- elephant.	ගජ, 'roar' 'sound.'
කර	- කර	- කර	- hand.	කර, 'do.'
කිරණ	- කිරණ	- කිරණ	- ray, beam of light.	ක, 'scatter.'
කිර	- කිර	- කිර, හිර	- parrot.	ඊර (ඉර), 'send,' 'order.'
කුල	- කුල	- කුල	- family.	කුල, 'accumu- late.'
ගණිත	- ගණිත	- ගණිත	- arithmetic.	ගණ, 'count.'
ගති	- ගති	- ගති	- condition, state.	ගම, 'go.'
ගුණ	- ගුණ	- ගුණ	- good quality, virtue.	ගුණ, 'invite,' 'advise.'
ගුරු	- ගුරු	- 1 ගුරු, 2 ගුරු	- 1 parents, Jupiter, 2 heavy, honourable.	ගුර (ගර), 'sound,' 'speak.'
ගුහ	- ගුහ	- ගුහ	- cavern, cave.	ගුහ, 'conceal.'
ජන	- ජන	- ජන, දන	- people.	ජන (දන), 'be born.'

° H. also ඉණ.

† Vide p. 261.

‡ Cf. Tamil புல், 'palmyra tree.' The word පුළුපු is an Elu synonym for 'cocoanut tree.'

§ Cf. Sk. ගෙඩර. ගෙරි is an Elu synonym for 'cattle.'

‖ The corresponding Elu roots are given within parentheses, except when they are identical with the Sanskrit. They are mostly determined by the help of these and Pali roots. Observe that the prefixes, suffixes, &c., added to the roots in forming the words have been omitted here.

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.	Sk. Verbal root.
ජමබ්‍ර	- ජමබ්‍ර	- ජමබ්‍ර, දඹ	- a kind of apple, rose apple.	ජම (දම), 'eat.'
ජය	- ජය	- ජය, දිශ	- victory.	ජි (ද), 'conquer.'
කාල	- කාල	- කාල	- tune.	කල, 'fix.'
දින	- දින	- දින	- day, date.	දි, 'wasta.'
දිශා	- දිශා	- දිශා (දිසා), දෙස, දස - }	- direction, quarter.	{ දිශ (දිස or දස), 'show.'
සාද	- සාද	- සාද, නද	- sound.	නද, 'sound.'
නීති	- නීති	- නීති (නිස), නි	- law.	නි, 'guide,' 'gain.'
පදවි	- පදවි	- පදවි	- rank, office.	පද, 'go,' 'move.'
පර	- පර	- පර	- other, different, subsequent.	පර, 'nourish,' 'fill.'
පිත්තල	- පිත්තල	- පිත්තල	- brass.	පිත්ත, 'bile' and ල, 'resemble.'
බල	- බල	- බල	- power.	බල, 'live,' 'support.'
බලි	- බලි	- බලි	- sacrifice, a planetary performance.	(do.)
බාල	- බාල	- බාල	- young.	(do.)
ඛන්ද	- ඛන්ද	- ඛන්ද, ඛිද	- dot, zero.	ඛිද, 'be apart.'
ඛිල	- ඛිල	- ඛිල†	- hollow in a tree, &c.	ඛිල, 'divide.'
මත	- මත	- මත	- opinion.	මත, 'think.'
මද	- මද	- මද	- passion, intoxication.	මද, 'rejoice.'
මදන	- මදන	- මදන	- Ananaga, the Indian Cupid.	(do.)
මරණ	- මරණ	- මරණ	- death.	මා (මර), 'die.'
මල	- මල	- මල	- dirt, filth, rust.	මල, 'hold,' 'stick.'
මුනි	- මුනි	- මුනි	- a sanctified sage.	මන, 'be revered.'
මාග	- මිග	- මිග, මුව	- deer, beast.	මාග (මිග), 'seek,' 'pursue.'
මෘදු	- මුදු	- මුදු	- mild, soft.	මුද, (මද), 'rub.'
යව	- යව	- යව	- barley.	යු, 'join or mix.'
යශස්	- යස	- යස, යසස්	- prosperity, glory.	යස (යස), 'per-vade.'
යුග	- යුග	- යුග	- an age, pair.	යුජ (= යොද), 'join.'

° The ordinary Elu form is පිත.

† The form බෙත is also colloquially used.

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.	Sk. Verbal root.
රස	- රස	- රස	- taste.	රස, 'taste.'
රූප	- රූප	- රූප, රූ	- image, form.	රූ, 'sound,' 'move.'
චන්ද්‍රිකා	- චන්ද්‍රිකා	- චන්ද්‍රිකා	- the 27th lunar asterism.	චන්ද්‍ර, 'go by leaps and jumps.'
රෝග	- රෝග	- රෝග, රෝ	- disease.	රුච් (= රුච්), 'afflict.'
වන	- වන	- වන, වල්	- forest, wood.	වන, 'seek,' 'sound.'
වර	- වර	- වර	- privilege, right.	වර, 'desire,' 'ask.'
වාද	- වාද	- වාද	- discussion, controversy.	වද්, 'speak.'
වාහර	- වාහර	- වාහර, වදුරු	- monkey.	වා: (වර), 'lead,' 'guide.'
වාර	- වාර	- වාර, වර	- time.	වා (වර), 'cover,' 'choose.'
වාසනා	- වාසනා	- වාසනා	- luck.	වස, 'dwell.'
විජය	- විජය	- විජය	- conquest, triumph.	ජ් (= ජි), 'conquer.'
විලාප	- විලාප	- විලාප, විලප්	- lamentation.	ලප, 'speak.'
විෂ	- විෂ	- විෂ, වෂ (වන)	- poison.	විෂ (විෂ), 'per-vade.'
විණ	- විණ	- විණ, වෙණ	- lute.	වි, 'go,' 'per-vade.'
විණ	- වණ	- වණ	- sore.	වුණ (වණ), 'wound.'
භරණ	- භරණ	- භරණ	- protection, refuge.	භ: (භර), 'in-jure.'
භය	- භය	- භය, භා (හා)	- hare.	භය (භය), 'go by leaps and jumps.'
ශීත	- ෂීත	- ෂීත (හීත)	- cold.	භෙය් (භි), 'go.'
භුමික	- භවක	- භවක, මහක	- Buddhist priest.	භුම (භම), 'undergo penance.'
භුමක	- භවක	- 1 භවන් 2 භුමක	- 1 ear, 2 the 22nd lunar-asterism.	භූ (භු) 'hear'; &c.
සතත	- සතත	- සතත	- always, continually.	තත, 'spread.'
සම	- සම	- සම	- like, equal.	සම, 'be mixed up.'
සාර	- සාර	- සාර, සරු (හර)	- essence, heart-wood, fertile.	සර, 'go.'

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.	Sk. Verbal roots.
හික්කා	- හික්කා	- හික්කා, ඉක්කා	hiccup.	හික්ක, 'hic-cough.'
හිත	- හිත	- හිත (ඉත), හිත	benefit, beneficial.	හි (from Sk. ධා, 'have or hold').
(c) Derived radicals :				
අගනි	- අගනි, හිනි, } අගනිනි	හිනි, අග	fire.	අග, 'mark.'
අටවි	- අටවි	- අඛට්ඨ	wood, forest.	අට or අඛ, 'go,' 'roam.'
අදා	- අදා	- අද	to-day.	ඉද = අද, 'have power.'
අර්ධ	- අර්ධ	- අර්ධ	half.	අර්ධ, 'increase.'
අෂ්ටි	- අෂ්ටි	- අෂ්ට	eighty.	(?)
අශ්ව	- අශ්ව	- අශ්ව	horse.	අශ (අශ), 'per-vade.'
ආකාශ	- ආකාශ	- අකාශ	sky.	කාශා (කා), 'shine.'
ඉන්ද්‍ර	- උච්ඡ්‍ර	- උත්, ඉත් (ඉඟු)†	sugar-cane.	ඉෂ (ඉශ), 'desire.'
ඉන්ද්‍ර	- ඉන්ද්‍ර	- උච්ඡ්‍ර	tile, brick.	(do.)
උච්ඡ්‍ර	- උච්ඡ්‍ර	- උච්ඡ්‍ර (උච්ඡ්‍ර)‡	high, tall.	චි (චි), 'gather.'
උච්ඡ්‍ර	- උච්ඡ්‍ර	- උච්ඡ්‍ර	louse.	කුච්ඡ්‍ර, 'call,' 'cherish.'
උච්ඡ්‍ර	- උච්ඡ්‍ර	- උච්ඡ්‍ර	camel.	උච්ඡ්‍ර, (උච්ඡ්‍ර?), 'burn.'
එක	- එක	- එක	one.	ඉ, 'go.'
කදලි	- කදලි	- කෙකෙල් (කෙකෙල්) }	plantain.	{ දල, 'divide,' 'pierce.'
කකුරු	- කකුරු	- කකුරු	kind of cucumber.	සා (ඉර), 'go,' 'be.'
කණ	- කණ	- කණ	ear.	කණ (කණ), 'hear,' 'pierce.'
කකුරු	- කකුරු	- කකුරු††	scissors.	කාච (කාච), 'cut.'
කකුරු	- කකුරු	- කකුරු	camphor.	කාච (කාච), 'be able.'
කුරු	- කුරු	- කුරු	milk.	කුරු (කුරු), 'waste.'
කුරු	- කුරු	- කුරු	excrement.	කුරු, 'void by stool.'
කුරු	- කුරු	- කුරු	moon.	කුරු (කුරු), 'shine.'

° T. also අදා.

§ Cf. B. උච්ඡ්‍ර.

°° Cf. H. කුරු.

† Cf. H. උච්ඡ්‍ර.

|| Cf. T. උච්ඡ්‍ර.

†† Cf. M. කකුරු.

‡ Cf. H. උච්ඡ්‍ර.

¶ Bihári also එක.

‡‡ M., &c., also කුරු.

[T. = Tamil ; B. = Bengali.]

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.	Sk. Verbal root.
புண்	- புண்	- பු(பு) (பு)°	lime, powder.	பு(பு) (பு), 'grind.'
ජල	- ජල	- දල්	- net.	ජල (දල), 'encompass,' 'cover.'
කුම්බ	- කුම්බ	- කම්	- copper.	කම්, 'desire.'
කැණ	- කැණ	- කණ†	- grass.	කැණ (කැණ), 'eat,' 'graze.'
ත්‍රි, ත්‍රිණි-	ති, තිණි-	ති, තෙ, තුන්†	three.	තැ (තර), 'pass.'
ත්‍රිංශ	- තිංශ	- තිස්	- thirty.	(?)
දහන	- දහන	- දත්	- tooth.	දම්, 'subdue.'
වි	- වි	- දෙ, දි (දෙක්, දෙ)	two.	(?)
නවති	- නවති	- අනු	- ninety.	(?)
නාව	- නාව	- නැව	- ship.	නැව, 'send.'
පත්‍ර	- පත්‍ර	- පත්°	- leaf.	පති, 'go,' 'move.'
පාද, පද	- පාද, පද	- පා, †† පය } (පය), පද }	- foot.	පද, 'go,' 'move.'
පිය	- පිය	- පිය††	- father.	පා, 'nourish.'
පුත්‍ර	- පුත්‍ර	- පුත් (පිත්)	- son.	පු(ප), 'pu- rify.'
පුස්තක	- පොත්ක	- පොත්ස්	- book.	පු(ප), 'bind.'
ප්‍රේම	- ප්‍රේම	- පෙම්	- love.	ප්‍ර (ප), 'please.'
බර්	- බර්	- බර්	- deaf.	බ(බ), 'bind.'
භක්ත	- භක්ත	- බත්	- boiled rice.	භ(බ), 'serve.'
භික්ති	- භික්ති	- බිත්ති, බිතු	- wall (generally of a house).	භි(බ), 'divide,' 'break.'
මකිංක	- මකිංක	- මැසි	- fly.	ම(ම), 'be angry,' 'fill.'
මත්ස්‍ය	- මත්ස්‍ය	- මස්	- fish.	ම(ම), 'be pleas- ed.'
මාතෘ	- මාතෘ	- මව්	- mother.	මා (මා), 'respect.'

° Cf. H. පුණ. † Pr. & M. also කණ.

† Cf. M. ති, H. කේ, H., M., &c., තිණි. § Cf. H. and M. තිස.

|| Cf. H. දෙ. ¶ Cf. T. අනු. °° H. also පන. †† H. also පා.

‡‡ Cf. Pr. පිභ, of which පිය (nom.) may be taken as a phonetic form. §§ Cf. Pr. පොත්ති, H. පොත්තා. ||| Cf. H. පෙම.

¶¶ Cf. Pr. මාලා, H. and S. මාල. [S. = Sindhi.]

Sanskrit.	Pali.	Elu.	Signification.	Sk. Verbal root.
මාථි	- මග්ග	- මග	- path, way.	මග (මග), 'inquire.'
මාලා	- මාලා	- මල්	- flower.	මා (ම), 'measure.'
මිත්‍ර	- මිත්‍ර	- මිතුරු, මිත් ^o	- friend.	මිද් (මිද), 'be soft or affectionate.'
යක්ෂ	- යක්ඛ	- යක්	- devil, fiend.	යක්ෂ (යක්), 'worship.'
රහස්‍ය	- රහස්‍ය	- රහස්	- secret.	රහ, 'abandon.'
රත්‍රි	- රත්‍නි	- රේ	- night.	ර, 'give' (rest).
ලිංග	- ලිංග	- ලිංග	- gender, sex.	ලිභි, 'go.'
වක්‍රා	- වක්‍රා	- වද	- barren.	බකි (බද), 'bind.'
වග්‍ය	- වග්‍ය	- 1 වග්‍ය, 2 වත්	- 1 garden, 2 wealth.	වස, 'abide.'
වස්ත්‍ර	- වස්ත්‍ර	- වස්	- cloth, garment.	වස, 'wear' (as clothes).
වාලුකා	වාලුකා, } වාලිකා	වැලි	- sand.	බල = වල, 'live.'
විංසති	- විංසති, විංස	විසි†	- twenty.	(?)
විත්‍ර	- විත්‍ර	විදි, † වේ	- street.	විථ (විත), 'ask.'
වෛද්‍ය	- වෛද්‍ය	- වෛද	- doctor, physician.	විද් or විද (විද), 'know.'
වෛර	- වෛර	- වසිර, වෙර	- wrath, enmity.	විර, 'be powerful.'
ශංඛ	- ශංඛ	- සක් (හක්)	- conch.	සම, 'pacify.'
ශත	- ශත	- සිය	- hundred.	(?)
ශීර්ෂ	- ශීර්ෂ	- සිස් (හිස්, ඉස්)	head.	ශ්‍රි (සිර), 'honour.'
සංකල	- සංකල	- සිංල, සියල්	- all.	කල, 'count.'
සත්‍ය	- සත්‍ය	- සත්	- being, animal.	අස = සත්, 'be.'
සප්තත්	- සප්ත	- සත් (හත්)	- seven.	(?)
සප්තාභ	- සප්තාභ	- සති	- week.	(සප්ත, 'seven' + අභ, 'day.')
සහස‍්‍ර	- සහස‍්‍ර	- සහස්	- thousand.	(?)
සුඛ	- සුඛ	- සුඛ	- ease, happiness.	සුඛ (සුභ), 'make happy.'
සුක්‍ෂම	- සුක්‍ෂම	- සිසුමි	- fine, minute.	සුච (සුභ), 'make known.'
සූර්‍ය	- සූර්‍ය	- සිර (ඉර), } සිරි (ඉරි)	- sun.	සා (සර), 'go.'
ස්ත්‍රී	- ථි	- තත්	- female breast, pap.	ස්ත්‍රී (තත්), 'sound.'

^o Cf. H. මග.

† Cf. M. විස.

‡ Cf. T. වේ.

countries for a long time after the conquest of the Island by Vijaya. From time to time persons from the mother-country visited the Island and many settled here. Some were Buddhist missionaries : others famous scholars, some of whom came to serve at the king's court, &c. They acquired the Eḷu language with the utmost facility, it being then almost identical with their own, and enriched it by their writings, doubtless introducing into Eḷu new forms of words and idioms current in their several vernaculars.

The language spoken by Vijaya and his men was undoubtedly Prakrit, of which many dialects were in existence in India at the time they took possession of the Island. These Prakrit dialects began to disappear about the tenth century of the present era, giving rise to the modern languages, such as Hindi (the principal of them, including its offspring Hindustāni, or Urdú), Baṅgālī, Marāṭhī (representative of the Mahārāshṭrī Prakrit), Pañjābī, Gujarāṭī, Sindhi, O'ṛiya (*i. e.*, the language of Orissa or O'dra-dēśa), &c., which now retain many Prakrit words either in their original or slightly modified form. Pali, which in Ceylon still retains nearly its original purity, is an immediate descendant of Prakrit and contains a large number of Prakrit words. (*Vide* chapter on Idioms.)

Hence in deriving Eḷu words, the endeavour should be to find out the corresponding words in the modern Indian vernaculars and, if possible, in original Prakrit, and derive from those which present the closest affinity to the Eḷu. This is indeed a laborious task and not to be carried through in haste, but it seems to be the only sure way of arriving at correct derivations. The examples in the preceding section afford many illustrations of this system. (*Vide* footnotes there.) A few additional examples are given below, with a view to render the method more explicit and to show the affinity of Indian (Aryan) languages to the Eḷu :—

Sanskrit -	කමිස	පාංචි	බහිර	දුබල	ඡ	සහි	අභව	වල	බාද	රක්ෂ	අභවද්	ප්‍රභවද්
Prakrit } Pali }	කපාස	පුච්චි, පුච්චි	බහිරෝ, බහිර	දුබල	ඡ	සහි	අභි	වල	බාද	රක්ඛි, රක්ඛ	අභත	තුභත
Hindi -	කපාස	පුච්චි	බහිර	දුබලා	ඡ	සාචි	ආචි	වල	බා	රච	භවේ, භව	තු
Marathi -	කපුස	පාචි	බහිර	දුබල	සහා	සාචි	ආචි	වල	බා	රච	භි	තුං
Pañjābi -	කපාත	පුච්චි	බහිර	දුබල	ඡේ	සහි	අභි	වල	බා	රක්ඛ	හලං	තුං
Gujarāṭi -	කපුස	පුච්චි	බෙහේ රෝ	දුබල	ඡ	සාචි	ආචි	වල	බා	රච	භුං	තුං
Baṅgālī -	කපාස	පුච්චි	බහේර	දුබලා	ඡස	භාදුච්චි	ආචි	වල	බා	රච	චුඳ	තුඳි, තු, තු
Oṛiya -	කපා	පුච්චි	බහිර	දුබලා	ඡභ	සාචිච්චි	ආචි	වල	බා	රච	චු	තු
Sindhi -	කපාත	පුච්චි	බෙහිරෝ	දුබලෝ	ඡත	සහි	අචි	වල	බා	රච	ආං	තුං
Elu -	කපු, 'cotton'	පුච්චි, 'back'	බහිර, 'deaf'	දුබල, 'weak'	ස, හ, 'six'	සාචි, 'sixty'	අචි, 'eight'	සල, 'to move'	කා, 'to eat'	රක්ඛ, රක්ඛ, 'to keep'	ම, 'I' (මම nom.)	ත, 'thou' (තෝ nom.)

NOTE.—At the present day the final φ of words in H., Pañj., M., and G. is not pronounced. In Sk., Pr., and Pa. මම is the genitive form, while the form තෝ is used in B., O., and S. for some of the oblique cases. In Naipālī, the language of Nepal, ම and ත stand for 'I' and 'thou' respectively. (*Vide* § 229.)

Hindi (including Hindustāni) seems to possess a closer affinity to Eḷu than the other vernaculars.

229. A few additional derivations and affinities which have casually engaged the author's attention, will be noticed in this section as of possible interest to students of Sinhalese philology.

The short ඵ and ඹ are extant in the Bihāri (a dialect of the Hindi) and Baṅgālī. These sounds are known to Prakrit and Pali also. (*Vide* § 41.)

The suffixes ආ and ඈ, characterising the masculine and feminine respectively, are common to almost every Indian language. The plural suffixes ඹ, ඬ, and ටු exist in Pr. ඵ is the pl. nom. and oblique case ending in Bihāri, &c. (*Cf.* the colloq. nom. ඬඵ—identical with the Bihāri form—and ඹඳුඵ, 'they,' used in some of the oblique cases also.) The modern pl. suffixes වල්* and වරු are most probably derived from the Tamil கள் and வர் similarly used. (*Cf.* the honorific වර in ගම්වරය, 'valuable village'; පඩිවරය, 'eminent pandit or scholar,' which is distinct.) The nom. endings ආ and ආ (sometimes changed into ඵ or ඵ්) are Pr. (and Hindi). The common genitive ending යේ is a modification of the corresponding ending යෝ in Hindi, and the classical (gen.) ending හ (with its variations ආ, ආ, භ, and ඬ) of the Pr. and Pali ය (Sk. ୟ). The suffixes අට,† ට, &c., ending in ට of the dative case, are from the Pr. and Pali අභාය (Sk. අභය), 'for,' 'for the purpose

* The pl. ending ඬ is perhaps derived from the Hindi लोको ('people'), affixed to animate nouns to denote plurality. (*Cf.* ගොලු in the Sinhalese දෙවිගොලු, 'gods'; ඵ්ගොලු, 'those-people,' 'they.') The Tamil கள் is considered to be a contraction of සකල (pronounced *sakal* in Hindi, &c.), 'all.'

† An older form හට is also extant (*vide* p. 97). The letter හ is perhaps the ending of the genitive case. It may be observed that in Prakrit (as well as in very old Sinhalese) the genitive case did duty for the dative, which was wanting in them; hence perhaps the reason for the endings of the latter case being common to those of the former.

of, 'to,' 'in order to.' The ablative suffixes ending in ூ are probably connected with the similar endings of that case in Tamil. The locative endings ூ, ூ (with or without a vowel before them), ூ, and ூ correspond to the Pr. ூ, ூ or ூ, ூ, and ூ. The vocative endings ூ, ூ, (ூ), ூ, and ூ are nearly all Pr. The Hindi ூ is connected with ூ, &c., suffixes of ordinal numeral adjectives. The particle ூ (= the indefinite article 'a' or 'an') is in Bihári a shortened form of ூ, 'one.'

The personal terminations of verbs have their origin in Pr., in which they are—*Sing.* 1. ூ, 2. ூ, 3. ூ, ூ, ூ; *Pl.* 1. ூ, ூ, ூ, 2. ூ, 3 ூ.* The causal sign ூ is in Pr. ூ (or ூ). The Pr. pres. part. ending ூ is perhaps the origin of the Eḷu pres. part. ending ூ, &c. The Hindi past part. ending ூ seems to be connected with the letter ூ affixed to Eḷu past participles.

ම or ම, 'I' is probably from the Pr., acc. sing. ම or ම. The genitive sing. in Pr., Pali, and Sk. is exactly ම. The shifting of cases is not improbable.† The Sk. acc. sing., ම is identical with that of Eḷu. Pr. gen. ම = ම in Eḷu. The Eḷu ூ (or ூ), 'we' is connected with the Hindi, Pañjābi, &c. ூ (Pr. ூ, ூ), 'self.' The fem. ூ, 'thou,' is ூ with the fem. suffix ூ attached. (*Cf.* ூ in Sindhi, in which ூ is one of the oblique cases of the mas.) Pl. ூ (or ூ or ூ) is compounded of ூ or ூ and ூ.‡ The modern ூ is a contraction of ூ = ூ, which is in turn a shortened form of ூ. (*Cf.* ூ, 'bank,' 'border,' changed into ூ.) ூ = ම or ම + ම 'there.' The Pr. ூ, 'thou,' is perhaps identical with ூ, 'thou,' colloquially used by high officials in addressing lower classes of people. (*Cf.* the reflexive pronoun ூ.)

* The colloquial forms of verbs ending in ூ or ூ and ூ, as ூ, ூ, ூ, are verbal nouns. (*Vide* § 249.)

† *E.g.*, the acc. forms ூ and ூ are colloquially used for the nom.

‡ In Hindi ூ means also 'you.'

The demonstrative pronoun ඒ or ඔ corresponds to ඒ or ඔ in Pr.; the fem. ඔ or මි is perhaps from the Pr. ඔ. Hindi ඌ or මි, 'that,' 'he' and Pl. ඌ or ඌ. The Eḷu එවුන් = එ + ඌන් and ඔවුන් = ඔ + ඌන්. In Hindi the Acc. sing. is මහ or මහි (*Cf.* Eḷu මහ); ඊ, 'this' is identical with an archaic form in Eḷu. Pr. ඉම = Eḷu මේ, 'this.' The interrogatives කී and ක are identical in Pr., කෙ = the O., B. & G. කේ, and කෝ is identical in G.

Pr. ලෝකි = ලෝ, 'world.'

„ සඵච or H සඵ = සඵ, 'all.'

„ කප්ප, කප්ප = (*do.*), 'work,' 'affair.'

H. & M. බට්ටා = බට්ටා or බට්ටා, 'batta' (subsistence money paid for extra services).

H. නින්නද, M. නින්නද = නින්නද, 'sleep.'

Pañj. නරේඵ, S. නරේඵ, & M. නාරල = නෙරඵ, 'cocoanut.'

G. ශේෆ = ශේෆ, 'guana.'

G. & Pañj. ගාම, S. ගාම = ගම්, ගම, 'village.'

G. වා = වා, 'wind.'

H. & M. දද, Pañj. දද්ද = දද, 'tetter.'

M. පස = පස්, 'five.'

H., B., G., & O. මැටි = මැටි, 'earth,' 'soil,' 'clay.'

H°:—පාප = පාප, 'stamp.'

පට්ට or පා = පට්ට, 'town.'

පාළිය = පාළිය, 'forty.'

පමුදර = පමුදර, 'ocean.'

මාමා = (*do.*), 'maternal uncle.'

තක = තෙක්, 'until.'

බංගලා = බංගලා, 'bangalow.'

මුත්ත = මුත්ත, මුත්ත, 'face.'

තහානා = තහාන(වා) or තහන(වා), 'to bathe.'

තහානා = තහන(වා), 'to bend.'

H:—පස් = පස් (in පස්සිය), 'five.'

පබ්බා = පංකා, 'fan,' 'pan-kah.'

රබලා = රකවලා, 'keeper,' 'guard.'

රුපලා = රුපියල, 'rupee.'

සක = සත්, 'truth.'

සිපායී = සිපයි, 'sepoy,' 'soldier.'

තෙල් = තෙල්, 'oil.'

න, නා, නහි = නැ, නැහැ, 'not.'

නව = නව, 'new.'

උජ්ජර, 'splendour,' or උජ්ජර, 'squandering' = උජ්ජර, 'pumpous show.'

පාර = පාර, පාර† (in පාර or පාර සිය), 'four.'

පො = සිටු, පු, 'four.'

බාබා = බාබා, 'child.'

බරබුස = කරුබුසි, 'muskmelon.'

බෝට්ටා = කොපර (or ර), 'dried kernel of cocoanut.'

කෝර්, කිසි = කොයි, කිසි, 'any,' 'some.'

කුටි = කොසු, කොසු, 'broom,' 'brush,' 'coir.'

කෝට = කොටු, 'fort.'

කෝටාන = කොට, 'short.'

කාල = කාල, 'shawl.'

° Some of the following words may be traced to other sources also.

† Or contractions of සතර and තතර respectively. (*Vide* § 48d.)

230. Some Eḷu words have two different derivatives, which are respectively derived either from two different languages or from two different words of one language.

Corresponding words in Sanskrit and Pali akin to each derivative are given as usual.

Examples.

Sanskrit.	Eḷu.	Pali.	Eḷu.
ஐதீ, 'meaning'	... ஐரீத	... ஐதீ	... ஐதீ.
காசி, 'sanctified sage'	... ருசி	... ஓசி	... ஓசி.
நீசனீ, 'juice'	... னீசனீ	... நீச	... னீசு.
காசி, 'agent,' 'doer'	... காரூ	... ககா	... ககா.
காசி, 'action'	... காரூ	... ககா	... ககா.
வலி, 'sword'	... வலி	... வலி	... வலி.
சீட, 'hole'	... சீட	... சீட	... சீட.
ஐதீ, 'hard,' 'course'	... ஐதீ	... ஐதீ	... ஐதீ.
வசீ, 'doctrine,' 'scripture'	... வசீ	... வசீ	... வசீ, வசீ.
புதி, 'public,' 'famous'	... புதி	... புதி	... புதி.
மீது, 'friend'	... மீது	... மீது	... மீது.
மீது, 'mixed'	... மீது	... மீது	... மீது, மீது.
புதி, 'foolish'	... புதி	... புதி	... புதி.
காசு, 'rough'	... காசு	... காசு	... காசு.
கை, 'enmity'	... கை	... கை	... கை.
காசு, 'science'	... காசு	... காசு	... காசு.
காசு, 'gold'	... காசு	... காசு	... காசு.

Similarly, in the case of words derived or naturalised from Sanskrit, Hindi, and other North-Indian languages, the Tamil language possesses two sets of words, of which one generally has a great resemblance to the Eḷu :—

Examples.

Eḷu.	Sanskrit.	Tamil.
ஐதீ, 'hand'	... கை	... அந்தம்,* அந்தம்.
காசு or காலு, 'pot'	... காலு	... கலயம், கலசம்.
காசு, 'udder,' 'breast'	... காசு	... கனம், கனம்.
காசு, 'praise'	... காசு	... கதி, கதி.
புதி, 'mild,' 'soft'	... புதி	... மெது, மிருது.
காசு, 'moment'	... காசு	... கனம், கனம்.

The Tamil classical forms கம், 'action'; மா, 'great'; உவமை, 'simile,' 'proverb' (Eḷu உவமை); சமண(ர்), 'Buddhist priest,' are also nearly identical with the Eḷu.

* The final ம in this and other words is the singular nominative ending.

231. In the derivation of Eḷu words the original form should always be ascertained, for there are sometimes several forms, mere modifications of a pristine form which alone is derived from the foreign source. Study of ancient writings will enable the student to trace these original forms. A few specimens are given below with their modifications :—

Original form.	Modifications.	Original form.	Modifications.
අඟි, 'fire'	... අග.	වපි, 'pond'	... වච්, වැචි.
අස්, 'eye'	... අස්.	ලසුනු, ^o 'garlic'	... ලසුනු, ලුනු.
අකර, 'letter'	... අකුරු.	සිස්, 'head'	... හිස්, ඉස්.
අවමන්, 'disrespect'	වමන්.	සිහල, 'Sinhalese'	... හෙල, හෙථි, එථි.
අලි, 'light'	... එලි.	වණිඳ, 'merchant'	වෙණඳ, වෙලඳ.
කුඩ, 'small'	... කුඩු, කුඩා.	පිළිබන්, 'able'	... පිළිවන්, පථවන්.
කෙස්, 'hair'	... කෙහෙ, කේ.	සිත්තරු, 'painter'	සිත්වරු, සිත්තරු.
දිසා, 'direction'	... දිසා, දෙස.		
දව, 'to run'	... දිවි, දුව.		
ඉම, 'this'	... මේ.		
පව, 'five'	... පස, පහ.		

Words with Eḷu semi-nasals are generally derived from other forms having full nasals, as :

කඳු from කන්ද, 'mountain.'

ගඟ ,, ගංගා, 'river.'

බිඳු ,, බිත්ඳු, 'dot,' 'cipher.'

Many of the words in common use at the present day have gone through several stages of modification before assuming their present forms; and their study is, therefore, very important to students of the philology of the tongue. (*Vide* § 70.)

232. Words of the Maldivé tongue present so great an affinity to the Eḷu that it may be asserted that both Ceylon and the Maldivé islands were colonised by people of one and the same race—either by a detachment of Vijaya's followers, who are said to have been dispersed at sea by a storm

^o In Sinhalese, garlic and onion are respectively denoted by සුදුසා and රතුලුනු.

when Vijaya, with some of his men, was drifted to this island, and the rest to the neighbouring islands, or by a band of emigrants from Ceylon subsequently :—

Examples.

Eļu.	Maldiv.	Eļu.	Maldiv.
අකුරු, 'letter' ...	අකුරු.	ගස්, 'tree' ...	ගස්.
අස්, 'horse' ...	අස්.	භේ, 'house' ...	භේ.
ඉර, ඉරු, 'sun' ...	ඉරු.	කහර, 'vein' ...	කාරු.
එළි, අලු, 'light' ...	අළි.	මස්, 'fish' ...	මස්.
කැල, 'saliva' ...	කැලු.	මුහුදු, මුදු, 'sea' ...	මුදු.

(*Vide* § 41.)

233. Ceylon began to be visited by the people of Southern India speaking Tamil, Telagu, Malayálam, and other Dravidian languages thereof, about the third century before Christ. They carried on constant warfare with the Sinhalese, at times establishing their supremacy, and have continued to hold a close connection with the Island in various ways. In 1505 the Portuguese visited Ceylon and held power until they were ousted by the Dutch in 1658. The Dutch in turn gave way to the English in 1796, who in 1815 took possession of the entire Colony. These foreigners spoke of things and actions unknown to the Sinhalese with whom they came in contact. When native equivalent terms were not easily forthcoming the foreign words themselves were adopted into Sinhalese. The study of medicine and astrology from Tamil treatises, and the writing of books in Sinhalese by persons acquainted with the Dravidian languages, also contributed a large quota of words. Hence the Sinhalese tongue has now come to possess a large stock of words derived or borrowed from the Dravidian, Portuguese,* Dutch, and English languages. Lists of the

* Some of the Portuguese words seem to have been borrowed through the Tamil and occasionally through some of the Indian languages, such as Hindi.

principal words thus borrowed are given in the succeeding sections. Nearly all the words from the last three sources are confined to colloquial Sinhalese. Dravidian words have had a strong hold on the language. The majority have been derived from Tamil. Employment of these foreign words should always be avoided where native equivalents are readily available.

234. *Naturalised and derived words from Tamil, &c.*

අක්ක* (அக்கை or அக்காள†), 'elder sister.'

අගල් (அகழ்), 'ditch.'

අලිවු (அச்சு), 'mould,' 'printing.'

අඩංගුවර (அடங்குகிற), 'include.'

අඩසලுகு (அடையாளம்), 'sign,' 'mark.'

අඩ (அடி), 'foot,' 'base.'

අඩක්ක-කර (அடுக்குகிற), 'to place one thing upon another.'

අඩක්ක (அடுத்த), 'appertaining.'

අඩෝ or අඩේ (அடா or அடே), a term used in calling lads of low grade.

අත්තිக்காய் (அத்திக்காய்), 'fig.'

අත්තිකාරම් (அச்சகாரம்), 'earnest money,' 'advance.'

අත්තිவாரம் (அத்திவாரம்), 'foundation.'

அதிகாரம் (அதிகாரம்), 'prime minister,' 'adigar.'

අප්පා (அப்பா), 'father,' (or අප්පෙඩි), 'alas!' 'ah!'

* Cf. Sk. *අක්ක*, 'mother.'

† Tamil Alphabet:—அ a, ஆ á; இ i, ஈ í; உ u, ஊ ú; எ e, ஏ é, ஐ ai; ஒ o, ஓ ó, ஔ au: க் k (g), ங் n; ச் ch (s), ஞ் ñ; ட் d, ண் ñ; த் t (d), ந் or ன் n; ப் p (b), ம் m; ய் y, ர் r, ல் l, ழ் ḷ, வ் v, ள் ḷ; ழ் ḷ (t); ன் ñ; ஜ் j; ஷ் sh; ஹ் h; ஃ h̄.

Vowel Signs: ஈ = ஆ; ி = இ; ூ = ஈ; ு, ூ, or ௃ = உ; ே, ை or ௉ = ஊ; ொ = எ; ோ = ஏ; ௌ or ் = ஐ; ்-ா = ஒ; ்-ா = ஓ; ்-ா = ஔ.

Observe that in some words, such as அக்காள, அலியன், ஆடா, பாம், அம்பட்டன், the final letter, without which they are in the above and a few other instances nearly identical with the Sinhalese forms, is a distinguishing nom. case affix appertaining to the three genders.

- அப்பாவி (அப்பாச்சி), 'father.'
 அம்பலம் or அம்பலம், 'inn,' 'resthouse.'
 அய்யா, 'elder brother,' 'Mr.,' 'Sir.'
 அலரி or அலரி, a species of oleander.
 அலியன், 'elephant.'
 அலரி, 'indigo.'
 அசமோதம் (அசமோதம்), a sort of parsley (*Lison annui*).
 அங்காடி, 'stall' (in a market).
 அடாத்தோடை, a medicinal shrub (*Justicia adhatoda*).
 அண்ணா, 'religious beggar' (of the Siva sect).
 அண்ணா, from அண்ணா, 'to govern'), 'government.'
 அந்தாள், 'grand-mother.'
 அந்தாள், 'income.'
 அந்தாள் or அந்தாள் (அந்தாள்), a species of large plantain (lit. 'elephant plantain').
 அந்தாள், 'hopper' (a sort of thin rice cake).
 அந்தாள்* (அந்தாள்), 'nail.'
 அந்தாள் (அந்தாள்), 'barber.'
 அந்தாள், 'flattery.'
 அந்தாள், 'place,' 'room,' 'land.'
 அந்தாள், 'here it is, take it.'
 அந்தாள் (அந்தாள்), 'target,' 'mark to aim at.'
 அந்தாள் (அந்தாள்), 'number,' 'figure.'
 அந்தாள் (அந்தாள்), 'dung' (of elephants, &c.).
 அந்தாள், 'funeral.'
 அந்தாள், 'to saw.'
 அந்தாள் (அந்தாள்), 'double,' 'even number.'
 அந்தாள் (அந்தாள்), 'youth,' 'young man.'
 அந்தாள் (அந்தாள்), 'lead.'
 அந்தாள் or அந்தாள் (அந்தாள்), a small hand-drum.
 அந்தாள், 'help.'
 அந்தாள், a kind of pea (seed of *Phaseolus radiatus*).
 அந்தாள், 'case,' 'outward covering of a pillow,' &c.
 அந்தாள், 'to suck up.'

* Cf. Sk. அணி or அணி, 'linch-pin.'

උරුම (உரிமை), 'right,' 'heirdom.'

උරුමක්කාර (உரிமைக்காரன்), 'heir,' 'parcener.'

උළුක්කු (சுளுக்கு), 'sprain.'

උළුයක්කාර (ஊழியக்காரன்), a menial class of Sin-
halese.

උළුයම් (ஊழியம்), 'service,' 'work.'

එදිරි (எதிரி), 'opposed,' 'opposition.'

එල්ල or ලේ (எல்லை), 'straight line or course,' 'direc-
tion.'

මත්කොම (ஒக்க), 'all.'

මබොක්කු (ஒங்கு), 'waist pocket.'

මත්තු (ஒற்று), 'act of spying,' 'information given by
a spy.'

මත්ත or මේ (ஒற்றை), 'odd number.'

මප්පකර (ஒப்பித்த), 'to prove;' hence මප්ප, * 'deed.'

මිනි (வேண்டும் = வேணும்), 'is necessary,' 'must.'

මිනි (ஒய்), 'hollo!' (used in calling a person at a
distance).

කම්බි† (கச்ச or சை), 'web or roll of cloth.'

කම්බේරි‡ (கச்சேரி), 'office,' 'Kachcheri' (i. e. a revenue
officer's office).

කට්ටුමරම් (கட்டுமரம்), 'fishing raft of timber,' 'Cata-
maran.'

කඩ (கடை), 'boutique,' 'end.' §

කඩල (கடலை), 'Bengal gram.'

කඩසරක්කු|| (கடைச்சரக்கு), 'curry stuffs, spices, drugs,
&c., sold in the bazaar.'

කඩනම් (கடினம்), 'haste.'

කඩවාලම් or කළියා¶ (கடிவாளம்), 'bridle,' 'bit.'

කඩක්කම් (கடுக்கன்), 'earring.'

කණිනිසි** (கண்ணடி), 'mirror,' 'spectacles.'

° Sometimes මප්පිත්ත.

† Cf. Port. 'cacha.'

‡ Cf. M. කම්බේරි, B. and H. කම්බේරි.

§ E. g., කඩඇණ, 'linch-pin'; කඩවත, 'gravets.'

|| සරක්කු (சரக்கு), alone means 'substance,' 'commodities.'

¶ The word කට, 'mouth,' is always prefixed to this word, as කට
කළිය.

** Mirror and spectacles are distinguished by using the adjectival
expressions මුතු මලන and ඇඟේ දමන before the word, as මුතු මලන
කණිනිසි, 'mirror'; ඇඟේ දමන කණිනිසි, 'spectacles.'

- கணக்கு (கணக்கு), 'rate,' 'account.'
 கணிசம் (கணிசம்), 'size,' 'extent.'
 கண் (கண்), 'eye' (*rare*).
 கப்பம் (கப்பம்), 'tribute.'
 கப்பல் (கப்பல்), 'ship,' a kind of sailing vessel.
 கப்பி* (கப்பி), 'pulley,' 'grain half ground.'
 கம்பை (கம்பை), 'side board' (of a book).
 கம்பி (கம்பி), 'wire.'
 கமிஸ்தி (கமிஸ்தி), a sort of semi-coloured cloth.
 கைத்தாளம் (கைத்தாளம்), 'pair of small cymbals.'
 கைப்படி (கைப்படி), a bitter wax-like article chewed with betel, 'catechu.'
 கைவாரம் (கைவாரம்), 'congratulation.'
 கரை (கரை), 'bank,' 'shore,' 'border.'
 கரவாடி (கரவாடி), 'dried fish.'
 கருள் (கருள்), 'darkness.'
 கருடி (கருடி), a weight (= $\frac{1}{8}$ oz.).
 கழுதை (கழுதை), 'ass.'
 கவடி† (கவடி), 'cowry,' a little sea-shell.
 கவணி (கவணி), a sort of muslin.
 கசகசா (கசகசா), 'seed of poppy.'
 களவம் (களவம்), 'mixture.'
 கண்காணி‡ (கண்காணி), 'superintendent,' 'overseer.'
 காடி (காடி), 'vinegar.'
 காந்தம் (காந்தம்), 'magnet.'
 காப்பு (காப்பு), 'bracelet.'
 காரம் (காரம்), 'caustic.'
 கால் (கால்), 'quarter.'
 காசு (காசு), 'money,' 'coin piece.'
 கட்டி (கட்டி), 'piece,' 'clod.'
 கத்தி (கத்தி), a knife with a long handle, 'bill-hook.'
 கஞ்சி (கஞ்சி), 'rice-gruel.'
 கார்பி|| (கார்பி), 'cockroach.'

° Maráthi also கைசி.

† Cf. Maráthi and Hindi कौडी.

‡ The Tamil கண்காணி means 'supervising,' 'inspecting.'

§ Port. 'cánja.' Cf. Baṅgáli கঞ্জী, Pali கஞ்சீ.

|| Also காரலோடு (*nom.* காரலோடு) from the Tamil கரப்பாணபூச்சி.

කැලෑ (காடி), 'jungle,' 'forest.'

කිට්ටු (கிட்ட), 'near.'

කිත්තන් (கித்தான்), 'tow,' 'oakum.'

කුඬ (குடை), 'umbrella.'

කුඩි(or ඩු)මිඩි or කුඩි(or ඩු)ඹි (குடிமி), 'lock or tuft of hair' (on the head).

කුඩකේඩු (குடிகேடி), 'malicious.'

කුඳිරකාර (குடிரைக்காரன்), 'horse-keeper.'

කුත්තානි (குத்தாணி), 'pick-axe,' 'mattock.'

කුත්තුගහ (குத்துகற), 'to leap or go on one leg.'

කුප්පි* (குப்பி), 'vial.'

කුම† (கும்ப), 'mast.'

කුරු (குறு), 'dwarfish,' 'short,' 'little.'

කුරුඹි (குறுணி), a corn measure (= $\frac{1}{2}$ bushel nearly).

කුරුමිබා (குரும்பை), 'tender cocoanut.'

කුලප්පමි or කුලප්පු (குழப்பம்); 'stir,' 'agitation.'

කුලල් (குழல்), 'neck,' 'flute.'

කුලී‡ (கூலி), 'hire,' 'wages.'

කුලීකාර (கூலிக்காரன்), 'one who works for wages.'

කු(or කු)ට්ටමි (கூட்டம்), 'pair,' 'set of articles.'

කුට්ටු (கூட்டு), 'friendly.'

කුඩා or කුඩේ (கூடை), 'basket.'

කුඩාරමි (கூடாரம்), 'tent.'

කුඩු (கூடு), 'nest,' 'cage.'

කුනි (கூனி), a very small species of shrimps.

කුරු (கூர்), 'hairpin,' 'probe.'

කෙණ්ඩ (கெண்டை), 'calf' (of the leg).

කෙණ්ඩි (கெண்டி), a pot with a nozzle.

කෙත්දගමි or ගෙත්දගමි (கெந்தகம்), 'sulphur.'

කොක්, *pl.* කොක්කු (கொக்கு), 'stork,' 'crane.'

කොකු, *nom. s.* කොක්ක (கொக்கி), 'hook.'‡

කොච්චි (கொச்சி), 'Cochin,' 'native of Cochin,' 'Cochin chilly.'

කොට්ට (கொட்டை), 'pillow.'

* Cf. Hindi කුප්පි. † Cf. Sk. and Pali කුප්ප, Pali කුම්බක.

‡ In Hindi කුලි or කුලී, 'labourer.'

§ A stick with a hook attached to its end used in plucking fruit is called කෙක්ක (*baze කෙකි*).

- கொடி (கொடி), 'flag,' 'banner.'
 கொண்டி or கொண்டி (கொண்டை), 'hair tied into a knot,' 'crest of bird.'
 கொந்தை (கொத்தமல்லி), 'coriander.'
 கொறி (கொம்பு), 'cornet,' the vowel sign.
 கொறி (கொம்மட்டி*), 'water-melon.'
 கொள்ளை (கொள்ளை), 'pillage,' 'plunder.'
 கொள்ளை (கொள்ளை), 'Madras gram' (*Dolichos biflorus*).
 கொடி (கொட்டு), 'thin stick.'
 கொடி† (கொடி), 'twenty,' 'score.'
 கொடி (கொடு), 'new,' 'rude,' 'wild.'
 கொறி (கொமணம் or கொவணம்), a piece of cloth for covering the privities of men.
 கொறி (கொணங்கி), 'buffoon.'
 கொறி (கொலம்), 'ludicrous gestures,' 'nonsense.'
 கொறி (கொழிக்குடி), a species of plantain.
 கொறி (கொவில்), 'temple,' 'fane.'
 கொறி (கற்கண்டு = கல் கண்டு), 'sugar-candy.'
 கொறி (கெச்சை), 'little tinkling bell.'
 கொறி† (சண்டி), 'bully.'
 கொறி (சீத்தை), 'chintz.'
 கொறி (சாடி or ஜாடி), 'jar.'
 கொறி (சோடு or ஜோடு), 'pair,' 'brace.'
 கொறி (தக்கடி), 'deceitful,' 'deceitful man.'
 கொறி (தட்டை), 'baldness.'
 கொறி (தட்டு), 'deck'; (-கொறி), 'to tap.'
 கொறி (தந்திரம்), 'trick.'
 கொறி (தனி), 'single,' 'unmixed.'
 கொறி or கொறி** (தபால்), 'post,' 'post office.'
 கொறி (தம்பி, 'younger brother'), a term applied to Moormen.
 கொறி (தரம்), 'fit,' 'quantity.'
 கொறி†† (தராசு), 'pair of scales.'

* Cf. Sk. கொறி, Pali கொறி. † Cf. Hindi கொறி.

† Cf. Sk. and Pali கொறி. § Cf. Port. 'Chita' and Maráṭhi சிதை.

|| This word is often used in the sense of 'salt fish' which is generally kept in "jars." Port. 'járra.'

¶ Cf. Hindi கொறி. °° Cf. Maráṭhi கொறி, Hindi கொறி.

†† Cf. Hindi கொறி.

- තලක්කව්ව (தலைக்கட்டு), 'top.'
 තලප්පා (தலைப்பாகை), 'turban.'
 තවු (தவ்வு), 'hole,' 'perforation.'
 තහඩු (தகடு), 'thin flat piece of metal.'
 තල්පිකර (தள்ளுகிற), 'to push.'
 තාඳ (தாரா), 'duck.'
 තැරුව (தரவு), 'brokerage,' 'commission.'
 තැරුවකාර (தரவுக்காரன்), 'broker.'
 තැලි (தாலி), a neck ornament (for women).
 තිප්පිලி* (கிப்பிலி), 'long pepper.'
 තුව (துட்டு), a copper coin, 'pice' (= 1½ farthing).
 තුණ්ඩ (துண்டு), 'piece,' 'chit.'
 තුත්තනාගම් (துத்தநாகம்), 'zinc.'
 තුප්පති (துபாசி or துப்பாசி), 'interpreter.'
 තුවක්කු (துபாக்கி or துப்பாக்கு), 'gun,' 'firearm.'
 තුවාල (துவாலை), 'wound.'
 තුරල් (துறல்), 'small or drizzling rain.'
 තේක්ක (தேக்கு), 'teak tree' (*Tectona grandis*).
 තොටිලி (தொட்டில்), 'cradle.'
 තොයිල් (தொழில்), 'occupation,' 'work,' 'ceremony to demons.'
 තොංගල් (தொங்கல்), 'end,' 'margin.'
 තෝඩ (தோடு), a jewel for the ears.
 දෙඩමි (தோடை), 'orange.'
 නයා (நங்கை or சங்கை), 'younger sister.'
 නඩ (நடை), 'outer verandah of an upper story' (used as a walk).
 නඩා (நாடா), 'weaver's shuttle.'
 නම්බු (நம்பு), 'respect;' (-කට), 'to respect,' 'to trust.'
 නර (நரை), 'gray hair.'
 නරි (நரி), 'jackal,' 'fox.'
 නවසාරම් (நவசாரம்), 'solder,' a metallic cement.
 නාගபிම් (நாகவடம்), 'earring' (worn by females, bearing the figure of a serpent).
 නාඩගම් (நாடகம்), 'dramatic performance.'
 තැංගෝරම් (நங்கூரம்†), 'anchor.'

* Cf. Sanskrit and Pali පිප්පිලි. † This is also a naturalised word.

கிடு (கிடு), 'post,' 'rank.'

துரீ (துரீ), 'thread.'

தெலீரீ (தெலீரீ), a tree and its fruit (*Phyllanthus emblica*).

தொண்டி* (தொண்டி), 'lame,' 'lame man.'

தொண்டி (or து) து (தொண்டி), 'grievance.'

தொண்டி (தொண்டி), 'feeble,' 'unsteady.'

பலி (பச்சை), 'green'; (-கல்), 'emerald.'

பலிபலி (பச்சவடம்), 'Turkey red cloth.'

பலிபலி (பட்டடை), 'workshop' (especially of a carpenter).

பலிபலி (பட்டை), 'bast.'

பலிபலி (பட்டி), 'cattle fold,' 'loose woman,' 'wanton.'

பலி (படி), 'step,' 'sill,' 'salary,' 'weight.'

பலிபலி (படிக்கம்), 'spittoon.'

பலிபலி (பணம்), 'fanam (= 1½d.),' 'money.'

பலிபலி (பணம்), 'wages or hire' (of a prostitute).

பலிபலி (பணிக்கன்), 'barber.'

பலிபலி (பணிவிடை), 'message.'

பலிபலி-கர (பற்ற in பற்றப்பண்ணுகிற), 'to light.'

பலிபலி (பதக்கம்), 'medal.'

பலிபலி (பதணம்), 'terrace' (on a wall).

பலிபலி (பதவி), 'rank,' 'post.'

பலிபலி (பந்தம்), a kind of torches.

பலிபலி (பந்தல்), 'shed,' 'pendal.'

பலிபலி (பந்து), 'ball.'

பலிபலி (பராக்கு), 'inattention,' 'delay.'

பலிபலி (பருப்பு), 'pease,' 'pulse.'

பலிபலி or பலிபலி (பல்லக்கு), 'palanquin,' 'litter.'

பலிபலி (பலம்), a weight of twelve kalangies.

பலிபலி (பழி), 'guilt,' 'revenge.'

பலிபலி (பழுது), 'fault,' 'blemish,' 'flaw.'

பலிபலி (பள்ளம்), 'descent of a hill,' 'hallow.'

பலிபலி (பள்ளி), 'church,' 'school.'

பலிபலி (பனிங்கு), 'crystal.'

பலிபலி (பங்கு), 'share,' 'portion.'

* Sometimes corrupted into தொண்டி.

Cf. Sk. & Pali பலி, 'house.'

† Cf. Sk. and Pali கலங்க.

§ Cf. Pali பலி.

පාක්කුඩම් (பாகுடம்), 'tribute from a subordinate king.'

පාඛගම් (பாடகம்), 'ankle-ring' (worn by women).

පාඛම් (பாடம்), 'lesson.'

පාත්ති (பாத்தி), 'garden-bed.'

පාරව්ව (பாராட்டு), 'praise.'

පාරම් (பாரம்), '500 lbs.,' 'candy.'

පාර (பாறு) } a large flat boat, 'pāda boat.'

පාද (பாதை)

පාලම් (பாலம்), 'bridge.'

පාචාඛ (பாவாடை), 'cloth spread on the path' (at a great occasion).

පාවිච්චිකර (பாவிக்கிற; பாவித்த, 'used'), 'to use.'

පාසාණම්* (பாஷாணம்), 'arsenic.'

පැණි (பாணி), 'syrup' (prepared from the sap of palm trees).

පිඨාන් (பிள்கான்), 'plate,' 'chinaware.'

පිට්ටු (பிட்டு), 'meal-cake boiled by steam.'

පිති (பனி), 'dew.'

පුස්සු (குஞ்சி), 'small,' 'little.'

පුදුම (புதுமை), 'wonder,' 'strange thing.'

පුරප්පාඩු (புறப்பாடு), 'vacant,' 'vacancy.'

පුළුළු (புள்ளி), 'dot,' 'spot.'

පුට්ටුකර (பூட்டுகிற), 'fasten together.'

පු (or පු) ණක්කු (புண்ணாக்கு), 'cake formed of the refuse of beaten oil fruit.'

පුලාලු (பூவாழை), a kind of plantain.

පෙට්ටි† (பெட்டி), 'box,' 'chest.'

පෙට්ටගම් (பெட்டகம்), 'chest,' 'trunk.'

පෙරල (புரளுகிற), 'to roll.'

පෙරුකාගම් (பெருங்காயம்), 'asafoetida.'

පොඩි (பொடி), 'small,' 'boy.'

පොදි (பொடி), 'sack or bag' (of goods carried by bullocks), 'baggage.'‡

පොදු (பொது), 'common.'

පොර (போர்), 'fight.'

පොරි (பொரி), 'parched corn.'

* Cf. Sk. पाशाण.

† Cf. Hindi पेटी.

‡ This is better known as கைලම්, which is also of Tamil origin.

- பொருவது (பொறுத்தல்), 'waiting,' 'residing.'
 பொருது (பொருந்தி), 'promise,' 'condition.'
 பொலி (பொலிவு or பொலிசை*), 'interest.'
 பொலிவகாய் (பண்டக்காய்), 'okro' (a kind of vegetable).
 பரணி (பரணி), 'jar.'
 பொரல் (பரல்), 'gravel.'
 மகட்வாசி (மஞ்சாடி), a red seed weighing 4 grains.
 மெட்டி (மட்டம்), 'level.'
 மெய்க்கி (மடிச்சீலை), 'purse' (carried in the girdle).
 மெய்க்கி (மண்டி), 'dregs,' 'sediment.'
 மெய்க்கி or மெய்க்கி (மணவாளன் or மணாளன்), 'bridegroom.'
 மெய்க்கி (மயிர்), 'hair.'
 மெய்க்கி (மரக்கலன்), 'Moorman' (lit. 'skipper,' 'ship-master').
 மெ, மெ (மழ, 'young'), 'younger brother.'
 மெ (உமல்), 'bag.'
 மெய்க்கி (மச்சான்), 'cousin.'
 மெய்க்கி (மாச்சு), 'manacle,' 'handcuff.'
 மெய்க்கி (மாற்று or மாத்து), 'quality of metal.'
 மெய்க்கி or மெய்க்கி (மாதிரி), 'sample,' 'pattern.'
 மெய்க்கி (மந்தம்), 'rickets.'
 மெய்க்கி (மாயம்), 'trick,' 'hypocrisy.'
 மெய்க்கி (மாறு), 'change.'
 மெய்க்கி (மாறுமி), 'pilot,' 'skipper.'
 மெய்க்கி or மெய்க்கி (மணிக்கட்டு), 'wrist.'
 மெய்க்கி (மிடி), 'poor woman,' 'female servant.'
 மெய்க்கி (மிதியடி?), 'slippers.'
 மெய்க்கி (முக்கால்), 'three-fourths.'
 மெய்க்கி (முட்டி), an earthen pot.
 மெய்க்கி (முக்கு), 'lane.'
 மெய்க்கி (முதலி), 'chieftain,' 'Mudaliyar.'
 மெய்க்கி (முதலாளி), 'capitalist,' 'chief.'
 மெய்க்கி (முனை), 'end,' 'point.'
 மெய்க்கி (முறை), 'turn' (for work, &c.).
 மெய்க்கி (முரண்பு), 'obstinacy.'
 மெய்க்கி (முருங்கை), 'horse-radish.'

* From the root பொலி, 'to increase.'

† Cf. Sk. மெய்க்கி.

මුල (மூலை), 'corner,' 'angle'; (முழு), 'whole,' 'entire.'

මුවට (மூட்டை), 'bale,' 'load carried in a sack.'

මුවටු-කර (மூட்டு), 'to join' (by sewing, &c.).

මුඬි (மூடி), 'cover.'

මෙල්ල (மெல்ல), 'gentle,' 'obedient.'

මොට්ට (மொட்டை), 'blunt.'

මොට්ටු (மொட்டு), 'flower-bud.'

මෝරු (மோர்), 'butter-milk.'

රෙව් or රෙව්* (ரொட்டி), 'bread' (unleavened), 'burnt rice cake.'

ලාඬිමි (இலாடம்), 'horse-shoe.'

වව්වනාරි (பச்சநாவி), a strong vegetable poison.

වට්ටක්කා (வட்டக்காய்), a round species of pumkin.

වට්ටම් (வட்டம்), 'discount.'

වට්ටි (வட்டி), a flat basket made of split reed or bamboo.

වඩම් (வடம்), 'string,' 'chaplet.'

වඩිමිවු (வடிம்பு), 'border' (of a roof).

වම්බු (வம்பு), 'insolence,' 'insult.'

වරකා (வருக்கை), a species of jack.

වරගම් (வராகம்), a coin, 'pagoda' (=7s.).

වර්ච්චි (வரிச்சு), 'transverse rods' (tied to hold mud in a wall).

වර්ජනම් (வரிப்பணம்), 'tax-money.'

වලංගු (வழங்கு), 'current,' 'being in use,' 'fit.'

වසාවාසි (வசுவாசி), 'mace.'

වල (வளை), 'hole,' 'pit.'

වාදමි (வாதம்), 'flatulence,' 'gout.'

වාරණ (வார்நாமம்), 'invoice.'

වාසගම් (வாசகம்), 'sentence,' 'prose.'

වාසි (வாசி), 'space,' 'advantage.'

වික්කල් (விக்கல்), 'stammering.'

විට්ටම් (விட்டம்), 'cross beam' (of a bed, &c.).

විඬවු (or හු) (விடவு), 'fissure.'

විඬා (விடாய்), 'weariness.'

විනාඩි (விநாடி), 'minute.'

වලංගු (விலங்கு), 'fetter.'

பிடுக்து (விளக்கு), 'lamp,' a sort of small torch.

பிடி (வீதி), 'street.'

பிசிகர (வீசுகிற), 'to throw.'

பெடி (பெடி),

பெடிபி (பெடிபி), } 'report of a gun.'

பெரி (பெரி), 'intoxication.'

பெரு (வயல்), 'corn field,' 'low land.'

பேரி (பேரி), 'wall,' 'ridge.'

பெரிபெ (சட்டம்), 'ventricle.'

பெரிபெ (சட்டாம்பிள்ளை), 'monitor.'

பெரிபெ (சண்டை), 'quarrel.*'

பெரிபெ (சந்தியாசி), a Hindu ascetic.

பெரிபெ (சம்பங்கோளி), 'woodcock' (a species of).

பெரிபெ (சம்பா), a white superior kind of rice (*oryza sativa*).

பெரிபெ or பெரிபெ (சூக்கா), 'telescope.'

பெரி (சூவு), 'quarrel.'

பெரிபெரி (சூகுபித்தனை), 'tinsel.'

பெரிபெ (சல்லி), 'money,' a coin (= ½d.).

பெரிபெ (சவாரி), 'drive,' 'promenade.'

பெரி, *nom. sing.* பெரி (சங்கை), 'honour.'

பெரிபெ (சங்கிலியம்), 'chain.'

பெரிபெ (சாங்காய்), 'nutmeg.'

பெரிபெ (சாம்பு), a piece containing several cloths.

பெரிபெ (சாயம்), 'die,' 'colour.'

பெரிபெ (சாயல்), 'likeness,' 'form.'

பெரிபெ (சாவல்), 'cock.'

பெரிபெ (சின்னம்), 'trumpet' (a kind of).

பெரிபெ (சுப்பம்), 'bale,' 'bundle.'

பெரிபெ (சீட்டு), 'note,' 'small letter,' 'chit.'

பெரிபெ (சீனக்காரம்), 'alum.'

பெரிபெ (சீனி), 'sugar.'

பெரிபெ (சீயான்), 'grandfather.'

பெரிபெ (சுக்கான்), 'helm,' 'rudder.'

பெரிபெ (சுணங்கு), 'dilatatory.'

* The word பெரிபெ is also used in this sense.

† Cf. Hindi பெரி.

‡ Cf. Hindi பெரி.

§ This is applied in Tamil to 'great-grandfather.'

- සුරුවිටු (சுருட்டு), 'roll,' 'cigar.'
 සුළි (சுழி), 'whirlpool,' 'curl' (in the hair).
 සුංගමි (சங்கம்), 'tax' (on merchandise, &c.).
 සුදුනමි (சூதானம்), 'preparation.'
 සුදු (சூது), 'gambling.'
 සුනියමි or හුනියමි (சூனியம்), a sort of witchery.
 සෙක්කු* (செக்கு), 'oil-press.'
 සෙට්ටි or හෙට්ටි† (செட்டி), a class of merchants, 'Chetty.'
 සෙරෙප්පු‡ (செருப்பு), 'sandals.'
 සෙල්ලමි (செல்லம்), 'sport,' 'play.'
 සෙංකොට්ටමි (செங்கொட்டை), a nut whose black juice is used for marking linen, &c. (*Semecarpus anacardium*).
 සෙංගමාල (செங்கண்மாரி), 'jaundice.'
 සේරු (சேர்), a grain measure (= $\frac{1}{32}$ bushel).
 සොච්චමි (சொச்சம்), 'balance,' 'remainder.'
 සෝමන් (சோமன்), a coloured cloth worn by men.
 හට්ටි (சட்டி), a flat pan.
 හඬ } පුට්ටු (அதுப்புட்டு), 'lock-jaw.'
 අඬ }
 හමිබන් (சம்பான்), a small kind of ships.
 හමිබකාර (சம்பான்காரன்), a coast Moorman.
 හරි or සරි (சரி), 'right,' 'exact,' 'equal,' 'true.'
 හැට්ට or සැට්ට (சட்டை), a jacket, a short coat.
 හිර or සිර (சிறை), 'prison,' 'prisoner,' 'slave.'
 හිරමණ (கிருகுமணை), 'cocoanut scraper.'
 හුණ්ඩු (சுண்டி), a small measure of capacity.
 හෙප්පු or සෙප්පු (செப்பு), a small box.

NOTE.—Some of the words in this list may have been borrowed or derived from the Maráthi, Hindi, and other modern languages of Northern India or from other sources.

235. *Naturalised and derived words from Portuguese.*§

- අගෝස්තු (Agosto), 'August' (month).
 අච්චාරු (achár), 'pickle.' (Persian 'achār.')

* Cf. Hindi உகை. † Cf. Pali සෙට්ඨ. ‡ Cf. Port. 'chiripos.'

§ The Portuguese words are given within parentheses. The curved dash (˘) placed over a vowel, indicates that a nasal sound follows its pronunciation. The letters *d* and *t* are pronounced like *ද* and *ත*.

- අජුද (ajúda), a game at cards.
 අත්ත or අස්ත* (ácto), 'act of appointment.'
 අත්තාසි or අත්තනාසි† (ananás), 'pineapple.'
 අනෝනා (or අ) (anóna), 'custard apple.'
 අපොන්තුමේන්තු (apontaménto), 'copy decree' (in law).
 අමතේස්ත (ametísta), 'amethyst.'
 අරු (or ඊ) මෝසම් (armaçáð), 'fancy goods,' 'furniture.'
 අල්මරි (almário), 'almirah,' 'wardrobe.'
 අල්පෙනෙති (alfinête), 'pin.'
 අලවංගු (or කු) (alavânca), 'handspike,' 'crow-bar,' 'axle-tree.'
 අලකු (or ගු) ත්වේරු (alcovitêiro), 'pimp.'
 අලමුසු (almóço), 'breakfast.'
 අලගෝසු (algósz), 'hangman.'
 අවාන (aváno), 'woman's fan.'
 අමා (áma), 'wet nurse,' 'nurse.'
 අයා (áia or áya), 'waiting-maid,' 'dry nurse.'
 අබර්තු (aberta), 'opening,' 'vacancy' (of a post).
 ඇස්කිසි (escrito), 'writ' (in law).
 ඇඳුරු (éndro), 'dill,' 'fennel.'
 ඉන්තේරු (intêiro), 'entire.'
 ඉස්කෝල (escóla), 'school.'
 ඉස්කෝත්තු or විස්කෝත්තු (biscouto), 'biscuit.'
 ඉස්තාල (estalla), 'stable.' (Dutch 'stal'.)
 ඉස්පාසු (espaço), 'space,' 'leisure,' 'rest.'
 එම්පරේරු (emperadór), 'emperor.'
 ඒරොප්පා or ඒරෝපා (Europa), 'Europe.'
 මර්ලිය-අතු‡ (orélha, 'ear'), 'earring.'
 කජු (cajú), 'cashew-nut.'
 කඩදාසි or කරදාසි‡ (cartáz), 'paper.'
 කතිකිස්ම (catecismo), 'catechism.'
 කප්පාදු-කර (capádo, 'castrated,' 'gelded'), 'to castrate,' 'geld,' 'lop' (branches).
 කපිති (capitáð), 'captain' (of a ship).

* Or from the Dutch 'acte.'

† T. also அனாசி.

‡ Cf. Dutch 'oriljet.'

§ Cf. T. கடுதாசி, Malay kartás.

- කබා (cápa or cabáya), 'tail coat.' (Arabic 'kabā.')
- කබාකුර්තු (cápa or cabáya cúrta : cúrta, 'short'), a woman's jacket.
- කබුක්-ගල් (cabóuco), 'cabook (stone)', 'laterite.'
- කමිස (camisa), 'shirt.' (Arabic 'kamis.')
- කරත්ත (carrêto), 'carriage,' 'cart.'
- කරවු* (crávo), 'clove.'
- කර්දමුංගු (cardamómo), 'cardamom.'
- කල්දේරම් (caldeirákō), 'copper still' (used in distilling arrack).
- කලිසම් (calçóens), 'trousers,' 'breeches.'
- කස්කිස්සේ (casquinha), 'gold shell in a necklace.'
- කස්තානි† (catána), 'sword.'
- කසාද (casádo, 'married'), 'marriage.'
- කානු (cáno), 'conduit,' 'drain.'
- කාමර (cámará), 'room,' 'chamber.'
- කාර්තු (quárto), 'quarter.'
- කුමේර (cúme), 'top ridge of a roof.'
- කුරුසි (crúz), 'cross.'
- කුස්තුර (costúra), 'seam' (in flooring).
- කුස්සි (cozínha), 'kitchen.'
- කුස්සේ (cúnha), 'wedge.'
- කේජ (quéijo), 'cheese.'
- කේන්ති (quênte), 'heat of anger.'
- කේවැ(රෙව)ල්-කර (cavillár, Dutch 'kevelen'), 'to haggle.'
- කොත්ත (cônta), 'rosary of beads.'
- කොන්දේසි (condiçãō), 'conditions' (of sale, &c.).
- කොම්පස්සේ (compânha), 'company.'
- කොම්පාසු (compáссо), 'mariner's compass.'
- කොරල් (corál), 'coral.' (Dutch 'koraal.')
- කොරසම් (coraçãō), 'heart.'
- කොපි (cópia ; Dutch 'copie'), 'copy.'
- කෝන්තර (cônta, 'against'), 'cross-examination,' 'ill-feeling.'
- කෝව (cóva), 'pipe (for smoking),' 'crucible.'
- කෝප්ප (cópa), 'cup.'

* Also means 'eardrop.' (Vide § 239.)

† Applied to that worn by Mudaliyars, Muhandirams, &c.

ග්‍රෑදි or ග්‍රෑදි* (gráde), 'grate,' 'rail.'
 ගලප්පත්ති-කර† (calafetár), 'to caulk.'
 ගාන්චු (gáicho), 'hook' (of a belt, &c.).
 ගාර්පු or ගාර්පපු (gárfo), 'fork.'
 ගාස්තු (gásto), 'cost,' 'expense,' 'fees.'
 ගාස්බර (gaspa), 'waist belt' (generally fastened with
 a buckle). (Dutch 'gesp.')

ගුදිරි or බුදුරි, ගුදිරිස්සු (godrím), 'quilt,' 'mattress.'
 ගුරුදුර or ගුරුදුර (gordúra), 'grease' (used for the axle).
 ගොරෝස or ග්‍රෝස (gróssso), 'coarse,' 'thick,' 'rough.'
 ගෝවා or කෝවි (côuve), 'cabbage.'
 චිනේල (chinéla), 'slipper.'
 ජනේල (janélla), 'window.'
 ජනේරු (janéiro), 'January,' 'New year.'
 ජලසි (gelosía), 'venetian blind' (of a door).
 තක්සේරු-කර (taxár), 'to rate,' 'appraise.'
 තඹක්ක (tambáca), 'pinchbeck.'
 තම්බෝරු (tambór), a drum.
 තාචි (tácho, Dutch 'taatje'), 'large metal pan.'
 තාප (taípa), 'mud-wall,' 'parapet.'
 තාර (tára), 'tare or tret.'
 තැබෑ (or වෑ)රුම් (tavérna), 'tavern.'
 තිත්ත or තිත්ත (tínta), 'paint,' 'ink.'
 තිරිඟු (trigo), 'wheat.'
 තිර or තිර (tira), 'strip of cloth,' 'wick' (of a lamp).
 තිරු (tiro), 'customs duty.'‡
 තුවාස or තුවාප (toálha), 'towel.'
 තෙම්පරු (temperádo), a process in cooking.
 තෙස්තමේන්තු (testamento), 'testament,' 'last will.'
 තොප්පි (chapéo), 'hat.'
 තෝම්බු (tômbu), 'register' (of marriages or lands).
 දුද (dádó), 'die' (for gaming).
 දිදුල (didál or dedál), 'thimble.'
 දියමන්ති (diamánte), 'diamond.' (Dutch 'dimant.')

දොසි (dóce), a kind of sweetmeat, 'preserve.'
 නත්තල් (natál), Christmas.'

* දි is sometimes nasalised. † Cf. T. கலப்பத்தி, Arabic 'káláfat.'

‡ Cf. T. தீர்வை.

§ Cf. T. தொப்பி.

නිස්කාංස or දිස්කාංස (descânço), 'rest,' 'leisure.'
 නෙතියි (notícia), 'notice.'
 නොමර (número), 'number.'
 නොවැම්බු or නොවැම්බර් (Novembro), 'November.'
 නෝනා (nôna), 'lady.'
 ප්‍රතිකාල or පුර්තුගීස් (Portugal, Portugêis), 'Portuguese.'
 ප්‍රාස්කු or පරස්කු (frásco), 'square glass bottle,' 'flask.'
 පගෝදි (pagóde), 'pagoda' (a gold coin = 3½ rupees).
 පරඵ (farelo), 'wheat bran.'
 පරල (parallélo or Dutch 'paralel'?), 'rafter.'
 පස්තැල (pastél), 'pie,' 'tart.'
 පාත්ත (páto), 'goose.'
 පාදිරි or පාදිළි (pádre), 'priest,' 'clergyman.'
 පාන් (pañ), 'bread.'
 පාප* (pápa), 'poultice.'
 පාස්කු (páscoa), 'Easter.'
 පැපොල් (papóula), 'papaw.'
 පින්තාරු-කර (pintar), 'to paint.'
 පින්තූර (pintúra), 'picture,' 'painting.'
 පිපිඤ්ඤ (pepíno), 'cucumber.'
 පිස්තෝල (pistóla), 'pistol.'
 පිකුදු (figado), 'liver' (of animals).
 පිත්ත (fita), 'ribbon.'
 පිප්ප (pípa), 'pipe,' 'cask.' [Vide පයිප්ප on p. 377.]
 පිරිස්සි (píres), 'saucer.'
 පුනීල (funíl), 'funnel.'
 පුයර් (poéira), 'hair-powder.' [Dutch 'poeyer.']
 පෙත්සම් or පෙත්තිස්සම් (petiçáo), 'petition.'
 පෙදරේරු (pedreiro), 'mason.'
 පෙවෙර (penêira), 'sieve.'
 පෙරකඥේරු (procurador), 'proctor.'
 පෙරකලාසි (procuraçáo), 'proxy.'
 පෙරගම් (or පෙරනම්) (pregáo), 'banns.'
 පේර† (pêra), 'guava,' 'pear.'
 පෝර්ම (fórma), 'form,' 'mould.'
 පෝරණ or පෝර්ණු (fórno), 'kiln,' 'oven.'
 පෝරක (fórca), 'gallows,' 'gibbet.'

* Cf. Dutch 'pap' or 'papje.'

† Cf. Maráthi पेर.

- බත්තල් (batél), 'cargo boat,' 'lighter.'
 බතල (batáta), 'sweet-potato.'
 බත්දෙසි (bandéja), 'tray,' 'salver.'
 බම්බු (bambú), 'bamboo,' 'large reed.'
 බයිනෙත්තු (bayonéta), 'bayonet.'
 බර්ද (varānda), 'verandah.'
 බලන්ස (balança), 'balance.' [Dutch 'balans.']
 බස්තම් (bastāṭi), 'walking stick.'
 බංකු (bānco), 'bench.' [Dutch 'bank.']
 බාල් (báile, or Dutch 'bal', 'dance'), 'ball,' 'banquet.'
 බාල්දි (bálde), 'bucket,' 'tub.'
 බිබ්ලි (bíblea), 'Bible.*'
 බිස්කු (bico), a kind of point lace.
 බිරළු (bíro), 'bobbin.'
 බිස්පු (bíspo), 'bishop.'
 බුජම් or ගුජම් (bujāṭi), 'jar.'
 බුරු (búrro), 'donkey,' 'ass.'
 බුලි (búle), a small round earthen jar (used for keeping money in).
 බුසි (búxa), 'wad' (of a gun).
 බෙබදු (bébado), 'drunkard.'
 බොන්ජි (bonje, D. 'boontje'), 'bean.'
 බොත්තම් (botāṭi), 'button.'
 බොර (bórra), 'dregs,' 'lees.'
 බෝක්කු (bōca), 'culvert,' 'archway.' [Dutch 'hoog.']
 බෝනික්කා (bonéca), 'doll.'
 බෝර්ද (bórdá), 'border,' 'edge.' [Dutch 'boord.']
 බෝල (bóla), 'ball,' 'bowl.'
 මසන් (maçaṇ), a kind of apple (*xizyphus jujuba*).
 මායා (maia), 'old woman,' 'wife.'
 මාස (māsa), 'dough.'
 මිඩ්දොර or මිනිස්දොර (medidór), 'surveyor.'
 මුද or මුද්දර (mútra), 'seal,' 'stamp.'

* බයිබල, from the English, is more common.

† Some consider this to be a corruption of the Sanskrit and Pali **කේළ**, which is confined to books.

‡ Commonly called මාස, which is likely a corruption of මාස.

§ Cf. Sk. **මුද්**, T. **මුත්ත**.

- මුනිස්සම් (muniśāṭ), 'small shot.'
 මෙත්තිස්ස (mestīço), a class of mixed European and Indian descent.
 මෙර්ස or මෙරස (mercê), 'thanks.'
 මේස් (mêas), 'socks.'
 මේස්තිරි or මේස්ත්‍රි (mêstre), 'master'; applied also to 'barbers.' (*Vide* මාස්තර on p. 378).
 මේස (mêsa), 'table.'
 මෝස්තර or මෝස්ත්‍ර* (amóstra), 'sample,' 'state.'
 රණ්ඩු (ráncho), 'flock.'
 රතික්ක (ratínha), 'Chinese cracker.'
 රබෙක්ක (rabeccáṭ), 'fiddle.'
 රත්තල්† (arrátel), 'pound' (weight).
 රබු (rábo), 'radish.'
 රිප්ප (ripa), 'lath.'
 රිස්ක (rísca), 'stripe,' 'striped cloth.'
 රොලන් (roláṭ), 'pollard.'
 රෙගු(ර)ලායි‡ (regulaçáṭ), 'regulation,' 'ordinance.'
 රෙජිමේන්තු (regimênto), 'regiment.'
 රෙටෝරණ (retórno), 'return.'
 රේගු (régua?), 'custom'-house.'
 රේන්ද (rênda), 'lace,' 'rent.'
 රෝද (róda), 'wheel.'
 රෝස or රෝස්ස (rósa), 'rose.'
 ලන්තාරම් (lantérna), 'lantern.'
 ලන්ස (lânça), 'lance.' [Dutch 'lans.']
 ලන්සි or ලන්දේසි (Hollandêz = landêz), 'Hollander,' 'Dutch descendant.'
 ලන්සු (lânço), 'bid' (in auction).
 ලන්සේල (lançól), 'bed-sheet.'
 ලාකඩ or ලාකිරි|| (lácre), 'sealing-wax.'
 ලයිස්තු (lístā), 'list.'
 ලේස්ති (lésto), 'ready.'
 ලිස්ස (lísso), 'to glide.'
 ලිංගුස් (linguiça), 'sausage.'
 ලිස්තර (lístāra), 'fringe' (of wood, &c.).

* Or from the Dutch 'monstra.' † Cf. T. ගුණසං.

‡ Cf. Dutch 'regulatie.' § Or from the Dutch 'regaal.' T. *Greg.*

|| Dutch 'lak,' Malay lákri, and Hindi लक.

ලෙන්සු (lenço), 'handkerchief.'
 ලේඛි (lêndea), 'nit.'
 ලොතරෙකි (or සි) (loteria), 'lottery.'
 විනාකිරි or විනාහිරි (vinágre), 'vinegar.'
 විශෝල (viola), 'violin,' 'fiddle.'
 විල්ලද (velúdo), 'velvet.'
 විස්කෝත්තු, *vide* ඉස්කෝත්තු.
 විදුරු* (vídro), 'glass.'
 ස්කෝල, *vide* ඉස්කෝල.
 සපත්තු or සපාත්තු (sapáto), 'shoe.'
 සබන් (sabão), 'soap.'
 සරම්ප (sarámpo), 'measles.'
 සලාද (saláda), 'salad.'
 සාක්කු (sácco), 'sack,' 'pocket.'
 සාස (sáya), 'woman's petticoat.'
 සාවල (savêlha or sável), 'ribbon fish.'
 සිහිදැක (senhôr), 'sir,' 'master.'
 සිතාසි† (citação), 'summons.'
 සිද්දි (cidáde), 'city,' 'town.'
 සිප්පි‡ (chípo), 'mother-of-pearl.'
 සිමෙන්ති (cimênto), 'cement.'
 සිලිම් (xelím), 'shilling.'
 සිනු (sino), 'bell.'
 සුමාන (semana), 'week.'
 සේද (séda), 'silk.'
 සොල්දාදු (soldádo), 'soldier.'
 සෝර්ති (sórte), 'kind,' 'sort.'

236.—*Naturalised and derived words from Dutch.*||

අගස්ති or අගත්ති (agaat), 'agate.'
 අද්වකාත් (advokaat), 'advocate.'
 අප්‍රේල් (april), 'April.'
 අපෝස්තල (apostel), 'apostle.'

* Note that the Elu word විදුරු (= Sk. वज्र), 'diamond,' is distinct.

† Cf. Dutch 'citatie.'

‡ Cf. Tamil சிப்பி.

§ Or from the English word. *Pl.* is phonetically සිලි. The *pl.* of all inanimate nouns ending in මි is similarly pronounced in speaking and sometimes written.

|| The Dutch words are given within parentheses.

අර්තාපල් or අර්තැපැල් (aardappel), 'potato.'
 අරක්කු* (arak), 'arrack.' (Arabic 'arak.')
 අවහාර (avegaar), 'auger.'
 අසි (aas), 'ace' (in cards).
 ඇපැල් (appel), 'appeal' (in law).
 ඉස්කාකර (stokerij), 'distillery.'
 ඉස්කුරුප්පු (schroef), 'screw.'
 ඉස්කෝප්ප (schop), 'spade,' 'spade' (in cards).
 ඉස්තිරික්ක or ඉස්ත්රික්ක (strijkijzer), 'smoothing iron.'
 ඉස්තෝප්පු (stoep), 'outer verandah.'
 ඉස්පිටි(or ඊ)තාල (hospitaal), 'hospital.'
 එවැන්ජලිස්ත (evangelist), 'Evangelist.'
 ඔක්තෝබර or ඔක්තෝම්බර† (October), 'October.'
 ඔර්ලෝසු (or සි)‡ (orlozi), 'clock,' 'watch.'
 කලාසි (classe), 'class.'
 කකුස්සි or කක්කුස්සි (kakhuis), 'latrine,' 'water-closet.'
 කන්තෝරු (kantoor), 'office.'
 කතප්ප (or පු) (knaap), 'stand,' 'teapoy.'
 කලම්ප (klamp), 'clamp.'
 කලාබර (klaver), 'club' (in cards).
 කලකුම් (kalkoen), 'turkey.'
 කැරකෝප්පු (kerkhof), 'cemetery.'
 කුසිතන්සි or කොසිතන්සි (quitancie), 'receipt.'
 කුලුන් (kolom), 'pillar.'
 කේතල (ketel), 'kettle.'
 කොකිස් (kokis, coek, or coekje), a kind of cake.
 කොමසාරිස් (commissaris), 'commissioner.'
 කොමිස් (commissie), 'commission' (fee).
 කොරෝමි (kroon), 'crown' (coin).
 කොලීජ් (collegie), 'college.'
 කෝකි (kok), 'cook.'
 ජනවාරි (Januarij), 'January.'
 ජුනි (Junij), 'June.'
 ජුලි or ජුලිසි (Julij), 'July.'

* Cf. Port. 'araca,' and Malay *arak*.

† Cf. Port. 'Outubro.'

‡ A watch is called අසි ඔර්ලෝසුව, and a clock බර ඔර්ලෝසුව or අසි ඔර්ලෝසුව. [බර = 'weight'; අසි = 'spring']

හුන්සලාත්-කර (translaat), 'to translate.'
 හෙජේරි, රෙජේරි, or හෙසුරි (tresorie), 'treasury.'
 තක්සෙරු-කර (taxeren), 'to appraise.'
 තරජප (trap), 'stair,' 'staircase,' 'ladder.'
 තුරුජපු (troef) 'trump' (at cards).
 තේ (thee), 'tea.'
 තේර* (teer), 'tar.'
 තෝල්ක (tolk), 'interpreter.'
 දාතමි (datum), 'date,' 'term.'
 දාසි (das or dasje), 'necktie.'
 දා* (dam), 'draughts' (game).
 දෙසැම්බර or දෙසැම්බු† (December), 'December.'
 දූයිතු (duit or duitje), 'doit,' 'quarter farthing.'
 නොතාරිස් (notaris), 'notary.'
 නොවැම්බර or නොවැම්බු‡ (November), 'November.'
 පතොර(or රෙ)මි (patroon), 'cartridge.'
 පයිප (pyp), 'pipe' (for smoking, &c.).
 පලක්කාර්තු (plakkart), 'placard.'
 පැනමස්-පිනියා (pennemes), 'penknife.'
 පිරිකිදූල (frikadellen), 'fricassee.'
 පුස්පස් (poespas), 'medley,' 'jumble.'
 පෙබරවාරි (Februarij), 'February.'
 පොන්ස‡ (pons), 'punch' (a drink).
 පොරෙ (vrouw), 'queen' (in cards).
 පොල්මි-කාර (volmagt), 'executor' (of an estate).
 පෝචි (potje), 'little pot' (of tea-pot, &c.).
 පෝරු (voering), 'lining' (of a garment).
 බක්කර (bakker), 'baker.'
 බක්කි (bakje), 'trough.'
 බංකලොත් (bankerot), 'bankrupt.'
 බාචි (baaitje), 'jacket.'
 බාල්ක (balk), 'beam,' 'joist.'
 බාස් (baas), 'master-carpenter,' 'master.'
 බුරුදල්(or ඊ) (broeder), a Dutch cake.
 බුරුම (boor; booren, 'to pierce'), 'gimlet.'
 බුදල් (boedel), 'estate' (in law).

* Also කර, from the English.

† Cf. Port. 'Dezembro.'

‡ Cf. Port. 'Novembro.'

§ From Hindi through Dutch.

බු (or බු)න්දල (bondel or bundel), 'bundle' (especially of a case file); බු (or බු)න්දල (boender), 'shoe-brush.'
 බුරු (boer), 'knave' (in cards). [*Vide* බුරු on p. 373.]

බෙලිසන් (biljet), 'placard,' 'notice of sale.'

බෙලෙක් (blik), 'tin.'

බොස්-ගෙඩි (bos), 'oil-box' (in which an axle moves).

බොස්තෙක්ක (borstrok), 'waistcoat.'

බෝතල (bottel), 'bottle.'

බෝ. (or බෝඩු)-ලී (boom), 'shaft' (of a carriage).

මාර්තු (Maart), 'March.'

මාස්තර, මේස්තර, or මේස්ත්‍රි (master), 'master.'

මැයි (Mei or May), 'May.'

මෝල් (molen), 'mill.'

රපෝර්ත or තු (raport), 'report.'

රාක්ක (rak), 'rack,' 'cupboard.'

රාමු (raam), 'frame.'

රුසිත (ruit), 'diamond' (in cards).

ලාක්ක (laken), 'broad cloth.'

ලාච්චු (laadje), 'drawer' (of a table, &c.).

ලැයිස් (lym), 'glue.'

වාපන (wapen), 'coat-of-arms,' 'peon's belt.'

විත්කල or ඩිත්කල (winkel), 'workshop.'

වෙන්දේසි (venditie), 'auction.'

සබ්බ (Sabbat), 'Sabbath.'

සැප්තැම්බර් (or බු) or සැත්තැම්බර (or බු) (September), 'September.' (Port. 'Septembro.')

සැල්දිරි (selderij), 'celery.'

සැදල (zadel), 'saddle.'

සිපිරි (cipier), 'gaoler.'

සිමෙන්ති (cement or ciment), 'cement.'

සුකිරි (suiker = sugar), 'sugar candy.'

සෙකරතාරිස් or සෙත්‍රතාරිස් (secretaris), 'secretary.'

සෙංකල (schinkel), 'shin or shank of beef.'

සොල්දර (zolder), 'upstair.'

සෝපජි (zoopje), 'dram of spirituous liquor.'

හරණල් or අරණල්-කටු (haarnaald), 'hairpin.'

හාක්ක (haak or hakje), 'hook.'

හාර්චි (gerchi), 'brooch.'

හාර්ත (hart), 'heart' (in cards).

හේර (heer), 'king' (in cards).

237. *Naturalised and derived words from English.**

අක්කර, 'acre.'
 අනෝර්ථී, 'attorney.'
 අද්මිනිස්ත්‍රාසි-කාර, 'adminis-
 trator.'
 අයිස්, 'ice.'
 අරරුප් or ටි, 'arrowroot.'
 ඉරිතෝරු, 'engineer.'
 ඉංග්‍රීසි, † 'English.'
 ඔපිසි, ‡ 'office.'
 කවිච්චි, 'couch.'
 කස්තුරුප්පු, 'corkscrew.'
 කොක්, 'cock' (of a gun).
 කොන්දෙස්තර, 'conductor.'
 කොම්පැනි, 'company.'
 කොරෝනර් (or ඒ), 'coroner.'
 කෝච්චි, § 'coach.'
 කෝට්, 'coat.'
 කෝපි, 'coffee.'
 ක්‍රිමිනෙල්, 'criminal.'
 ගවුම, 'gown.'
 ගෑස්, 'gas.'
 ගොලො, 'globe' (lamp).
 (Port. 'glôbo,' D. 'globe.')

ගොවැරණමේන්තු or ගෝර්
 ණමේන්තු, || 'government.'

චැක්, 'cheque'

චීස්, 'cheese.'

පැණ්ඩි, දුණ්ඩි, or බැණ්ඩි,
 'dandy.'

පර් or සාර, 'yard.'

ජුබිලි, 'jubilee.'

ටැලිග්‍රැම්, 'telegram.'

ටිකට්, 'ticket.'

තම්බල්, 'tumbler.'

ත්‍රිසුරි or ත්‍රෙසුරි, 'treasury.'

දිස්ත්‍රික්ක, 'district.'

දිසි, 'dish.'

දුසිම්, ** 'dozen.'

දොස්තර, 'doctor.'

නෝට්ටු, 'note' (promissory
 note or bank).

ප්ලාන් or පැලැන්, 'plan'
 (figure of survey).

පනේල් or පනෙල් ††, 'panel'
 (of a door).

පර්චස් or පාර්චස්, 'perches.'

පවුම් or පවුණ්ඩි, 'pound'
 (money).

පැන්ස, 'pence.'

පැන්සල්, 'pencil.'

පැනල්, 'flannel.'

පැනි, 'penny.'

පෑන්, †† 'pen.'

* This is only a very short list. Others may be easily collected.

† Cf. Hindi 'අංග්‍රිසි,' Marāṭhi, ඉංග්‍රේසි.

‡ The word උසාචි, 'court' (of law) is perhaps a corruption of this.

§ Cf. Port. 'côche.'

|| Cf. Fr. 'gouvernement.'

¶ Probably from Port. 'jarda.' Observe that the letter ජ is some-
 times substituted for ස. This is often done in Pr., H., Pañj., M. &c.,
 and regularly in B. & O., in pronouncing and (sometimes) writing Sk.
 words containing ස.

°° Port. 'dúzia.' †† Cf. Dutch 'paneel.' ‡‡ Cf. Port. 'pênnas.'

පිඳුරු,* පිඳුරු, or පිඹුරු, 'figure' (of survey).	මුස්ලිම්, 'muslin.'
පිසුන්, 'peon.'	මේල්, 'mail' (of letters).
පිස්කාල්, 'fiscal.' (D. 'fiscaal.')	රාමරොඩ්, 'ramrod.'
පොලීසි, 'police.' (P. 'polícia.')	රිකුවැස්ට්-උසාට්, (Court of) 'Requests.'
පොනි, 'pony.'	රූඩ්, 'rood.'
බටර්, 'butter.'	රූල, 'ruler,' 'rule' (in law).
බයිබල, 'Bible.'	ලයිබ්රරි, 'library.'
බැරැක්ක, 'barrack.'	ලාම්ප්,† 'lamp.'
බිෂොප්, 'bureau.'	වයින් or වැයින්,§ 'wine.'
බිල්, 'bill.'	වරෙන්චු, 'warrant.'
බිෂොප්, 'bishop.'	සර්කස්, 'circus.'
බෙරිලියන්තු, 'brilliant' (gem).	සරයන් , 'sergeant.'
මැගිස්ත්රේට්, 'magistrate.'	සාප්පු, 'shop.'
මැංගුස්ටීන් or මැංගුස්,† 'man- gosteen or mangostan.'	සිවිල්, 'civil.'
මීටිං, 'meeting,' 'assembly.'	සුප්, 'soup.'
	සුලුපු, 'sloop.'

NOTE.—Owing to the similarity of words it is sometimes difficult to determine from which languages certain naturalised and derived words given in the above three lists are introduced into the Sinhalese tongue, without a careful study of the history of their introduction.

238. These and other words borrowed and derived from foreign tongues are extensively used, especially in the colloquial language, and their number is daily increasing. This is only natural in an age of constant striving at practical adaptability to modern requirements. But the scholar cannot but regret the disuse of the Eļu or Sanskrit terms that might be employed, now gradually falling into oblivion. The every day talk, particularly of natives acquainted with English, is too often a miserable conglomeration of Sinhalese, English, Portuguese, Dutch, and Tamil unintelligible

* Or from Port. 'figúra.' The form පිඹුරු is now more common.

† Or from Malay 'mangusta' or 'mangis.' (Vide § 239.)

‡ Dutch also 'lamp.'

§ Cf. Dutch 'wijn.'

|| Cf. Port. 'sargênto,' Dutch 'serjeant.' සරයන්චු is another form now rarely used.

in great part save to those familiar with the jargon.* It should be the constant endeavour of the student, as far as practicable, to use Eḷu and Sanskrit words in writing and speaking and to dispense with the foreign importations. Almost the entire vocabulary of Sanskrit words is used in Sinhalese composition. This is due to the study of Sanskrit and the arts and sciences embodied in its literature, and to the adoption of the practice common in the 'modern' languages of India to introduce Sanskrit words to paraphrases and verbatim translations of their own literature for the sake of elegance and dignity of style. There is also a small proportion of Pali words, generally religious terms, of which the most common are given below :—

අනන්තමති, 'one's own opinion.'
අරතන, 'appertaining to Arats.†
ආතිසංඝ, 'efficacy,' 'influence.'
ආඥාතව, 'authority.'
කේවල, 'fisherman.'
කොට්ඨාස, 'division.'
ගණ්ඨ, 'knot.'
මුල, 'small,' 'minor.'
ජිව්හ, 'tongue.'
සුඤ්ඤ, 'wisdom.'
සුඤ්ඤත, 'wise.'
සුඤ්ඤ, 'relative,' 'relation.'
ධානසාර, 'office,' 'post.'
කණ්ඨා, 'craving,' 'desire.'
චේර, a respectful term for an aged ordained priest.
දළ, 'hard,' 'coarse,' 'large.'
දැඩි, a large tooth.
දුකක, 'sorrow.'
ධජ, 'banner,' 'flag.'

කිණ්ට, 'the Indian fig tree' (*Ficus Indica*).
නිගණ්ඨ, a class of nude ascetics.
නිසංගු, 'vocabulary.'
පඨවි, 'earth.'
පටිපාටි, 'order,' 'arrangement.'
පන්ති, 'order,' 'class.'
පවුළුපත, 'present.'
පාණනිපාත, 'taking away life,' 'killing.'
පෙණාලම්,‡ 'abridgement.'
මජ්ඣම, 'middle.'
මුසාවාද, 'lie,' 'falsehood.'
රජ්ජි, 'queen.'
මහල, a man of the lowest caste.
විඤ්ඤාණ, 'consciousness.'
කණ්ඨාක, 'mark,' 'sign.'
සමපජාත මුසාවාද, 'deliberate lie.'
සාමි, 'lord.'
සුසාත, 'cemetery.'

* These remarks apply almost entirely to the colloquial language of the sea-board and towns. Happily the inland villages, and especially the Kandyan districts, are still free of the reproach.

† Sanctified Buddhist priests endowed with the power of going through the air. The word is rarely used.

‡ "ම," the first letter of this word, is often used to indicate the omission of a phrase or sentence which is repeated in the same words. It is equivalent to "&c." in English.

239. A few words in the language have been derived or naturalised from other sources than those already mentioned, such as Malay, Arabic, Persian. The majority of them would seem to come from the Malay language (නමාසාව, කවිසි). A few examples are given below. The Malay has borrowed largely from Arabic and Persian. Some of the words in the list may therefore have passed into Sinhalese direct or through Malay. The Malay words are given within parentheses:—

මුළු (*ulu* or *hulu*), 'head.'
 කරවු (*krábu*), 'ear-drop' (fastened with a screw and nut).
 කාපිරි or කාබේ (or බේ)රි (*kapiri*) 'Caffre.'
 කිරිසි or කිරිවිච්ඡ (*kris*), 'creese,' 'Malay dagger.'
 කරං or කරන් (*korán*), 'Koran.'
 ගංජ (*ganja*), 'hemp,' 'bhang.'
 ගුදමි (*godóng*), 'godown,' 'store.'
 චන්ද්‍ර (*chándu*), 'opium preserved for smoking.'
 පිගන් (*piṅgan*), † 'plate,' 'crockery.'

පිසා (*pisau*), 'knife.'
 මංගුස් (*maṅggis* or *maṅgusta*), 'mangostine' (a delicious fruit).
 රජලී (*rájawáli*), 'eagle.'
 ලබු (*lábú*), § 'gourd.'
 චූක්කු (*chábuk*), || 'whip.'
 සරම් (*sárong*), a cloth whose ends are stitched together and worn by men.
 සර්වත් (*sharbat*), 'sherbet' (drink).
 සලාම් (*salám*, lit 'peace'), a salutation.
 සච් (*ságú*), 'sago.'
 සුල්තන් (*sultán*), 'Sultan.'

240a. The language that was spoken in Ceylon at the arrival of king Vijaya was that of the Vēddás (lit. 'archers,' 'hunters'), the aborigines of the Island, who still linger in secluded parts of the up-country. The Vēddás are in all probability descendants of bands of some rude race that migrated to Ceylon from Southern India. Their barbarous mode of life, combined with the worship of devils, earned for them the appellation of 'Yakku' (lit. 'devils') at the hands of the more civilised people who accompanied Vijaya, and were worshippers of gods. The Vēddás have a peculiar speech of their own, perhaps of Dravidian origin. Some words have without doubt been incorporated into Sinhalese,

° Cf. Port. 'cáfre.'

† T. கிரிசு.

‡ Cf. T. பிங்கான்.

§ Sk. कलबु, Pali (& Sk.) कलबु.

|| Tamil சவுக்கු, Telugu లబ్బు, and Hindi लबुका.

while the Vedda dialect has itself borrowed freely in return, as may be seen from the annexed list of some of the principal words at present in use among the Veddās given here :—

Ape, විලාසකයා, හිල්බදුර, හිලවා, හොස්සා, &c.	Head, ඉස, ඉසි, ඉව, ඊව.
Axe, නරියන්කැත්ව.	Here, මොඩ්ඩ, මෙන්ගේ.
Babe, බිලිඳා, පැව්වා. ^o	Honey, මිහිව, මිජ්ජ, මෙව්වත්, මිජ්ජක, පැති.
Bear (animal), කැරිසා, වලා, බලා, තැව්වා, කළුදවා, අර්වි, බරවි.	Hungry (to be), දලගත.
Before, ඉව්වව.	Jump (to), බොව්දම, පරත්දෙත, පැත, දුව.
Behind, පව්වව.	Lizard, මොමිබා, කවිමොමිබා.
Buffalo, වල්මත්තය.	Monkey, කැරිබදුර, මාබදුර. (<i>Vide</i> 'Ape.')
Honey bee, මැව්වා.	Moon, පාතපොජ්ජ.
Bumble bee, පෙදුලි, බුම්බෙලි.	Pain, රුද.
Bird, වජ්ජි, සජ්ජි.	Piece, කොටේ.
Blade (of knife, &c.), කැත්ව.	Pig, කොටබරිසා, දොල්ලා, කොස්ස උල්ලා.
Body, බොපත.	Quickly, හනිසා, පෙරුමාත්.
Born, පැලිල.	Rain, වැව්ව.
Breast, කිරුල.	Rain (to), දියපොම්පත, දියපොම් බත.
Call, කිලාප, අඬනලාප.	Rice (husked), පුබ්බුර, වවුකුරු.
Cloth, කෝණම.	Rice (unhusked), or paddy, දෙපු රුල්, දෙපැතුල.
Cow, කොණ්. (Bull, කොණ.)	River, දියගම, හිස.
Crow, කළුපිකා, කපුකා.	Run (to), පැතලිවා, දුව.
Dead, පෙරෙළිගෙ, මොකදම, මිසල.	See (to), රෙවිත, පෙණ, දකිත.
Die (to), මිය, සලසා, මියලයා.	She, ඒකි.
Dog, කුක්ක, කොටව, බලො.	Shoot (to), විද, පෙන්තගත.
Drink (to), දියසා, උසා.	Sleep (to), කිද.
Earth, හිමි.	Speak (to), ගුවා, ගුවාකර, කැවි ලිලා, කතන්කිස, බණ්කිස.
Eat (to), කාප, කාපන්චික.	Star, කාරුසා, ගජ්ජ.
Elephant, මෝලා, බොටත්තන්ද, අල්ලියා, ඇසා, &c.	Sun, ඉරපොජ්ජ.
Eye, එව්විල.	There, මඩ්ඩ, මතක.
Foot, පතුල.	Where, කෝදෙ, කෝස්දෙ.
Forest, බැද්දේ, ගාල.	Wild-beast, හිපා, සිපා, හතුර.
Go (to), පලව්ව, පලාපය, යා.	You, කොප, කොපා, කොබ, කොබ.
Go (<i>Imp.</i>), යාප, ජප, හුමා, පලව්ව.	Young, එලම.
Hair, ඉසසා, ඊවකොල.	
He, උ, ඒකා.	

240*b*. The outcast Rodiyas† (lit. 'refuse' of men),

^o පැව්වා, 'lad, (*fem.* පැව්වි), is commonly used in the Kandyan districts. පිට, 'little thing,' is common even in the low-country.

† The term *Gāḍi* is also used as more respectful.

who form the lowest class among the Sinhalese and are probably descendants of persons expelled from the pale of society under the fiat of the native government which required them to live in secluded hamlets (කුළුපාසම) for particular offences committed by them, have, like the Veddās, a peculiar vocabulary. A few words are given below :—

Bad, කපයි.
 Belly, පෙතිරිත්ත.
 Betel, කෙබල.
 Bitch, බිස්සි.
 Blood, ලත.
 Boy or child, බිලිත්ත.
 Brother, එකඟංගේ ගාඩියා.
 Cat, බුහාකවත්තා.
 Cock, පතිලියා.
 Come (to), දිස්සෙතවා, කැවිතවා.
 Cook (to), කවත්තරණවා.
 Darkness, කළුවැල්ල.
 Daughter, ගාඩිබිලිත්තදී, බිලිත්තගැවි.
 Day, ගිහිරිය.
 Die (to), ලින්නෙතවා.
 Dog, බුස්සා.
 Door, මැදිල්ල, මතිල.
 Earth, බිත්තලවුඟංගේ.
 Eat (to), මගතවා.
 Elephant, පලාහුවා.
 Eye, ලාවරේ.
 Father, හිඳුගැවි.
 Fire, දුලු.
 Girl, බිලිත්තදී.
 Give (to), යප්පතවා.
 Go or walk (to), දිස්සෙතවා.
 God, බකුර.
 Good, ඉංගේ.
 Hair, කළුවැලි.
 Hand, දගුල.
 Head, කෙරහිස, කෙරණ්හිස.
 Hen, පතිලිකෙත.
 House, දුමත.

Husband, පල, ගාඩියා.
 Jungle, රළුව, ගලුව.
 Kill (to), රළුකරණවා, ගලුකරණවා.
 Laugh (to), ගළුපාහිතවා.
 Man, ගැවි, ඉංගයා.
 Moon, ගාපකෙරියත්තේ.
 Mother, හිඳුගැවි.
 Mouth, ගල්ල.
 No or cannot, නවති.
 Oil, මවුබු.
 Paddy, ඉතමු.
 Plaintain tree, පබ්බු රුක්කත්.
 Rice (unboiled), මදු.
 Rice (boiled), මිහිටි.
 Salt, හුරබු.
 Sea, කෙරිලාතු.
 See (to), පෙනතවා.
 Sister, එකඟංගේගාඩියා.
 Sit (to), ගැසිත්තවා.
 Snake, ඉලයා.
 Son, ගාඩිබිලිත්තදී, බිලිත්තගැවි.
 Speak (to), ගළුකරණවා.
 Stars, ගාපත්තවල්.
 Sun, ඊලයකාකරියත්තේ.
 Tobacco, දුලු, රෙබොන්.
 Tree, උගැල්ල.
 Village, දුමත.
 Water, නිලාතු.
 Wife, ගාඩිකෙවත්තී.
 Woman, ගැවි.
 Year, ලවත.

240c. Euphemistic words form another large class. They are used in connection with matters associated with solemnity, reverence, superstition, or fear. The phraseology employed in paddy fields (ගොඩි බස) during tillage and

harvest operations, and in the jungle (කැලෑ බස) in some parts of the Island is replete with such words, and is hardly intelligible to the ordinary hearer. The origin of this disguised talk is found in the belief that the usual words are not pleasing to the devils and guardian deities, and may therefore affect the outturn of the harvest, the safety of those traversing jungles infested with wild beasts and snakes, &c. A few of these words are noticed below with the corresponding words in ordinary use. These are placed within parentheses after the English meanings. Words used in one part of the Island generally differ from those of another : in some districts, words in regular use are employed. (*Cf.* some of the Veddā words in the list given in the preceding section.)

(i.) Agricultural Terms.

Arrack (අරක්කු)	... පැදිස, කපුවතුර, සකබ.
Ashes (අඵ)	... දඵ්වා, අඵතත්, අඵබෝස.
Bag (මල්ල)	... පුරන්තේ, කටුපත, පැලැල්ල, පුර වන්නාව.
Betel (බුලත්)	... පැහිරිවා, බෝල්කොළ, පැහිරි කොළ.
Cakes (rice) (කැටුම)	... දිසපිට්ටියා, පුප, පු, රත්කබල.
Chaff (බොල්)	... කාටු, පලිගත්තෝ, ඇහිවි, මැලිස.
Chunam or Lime ^o (හුණු)	... කටුවත්, පුදුවා.
Cloth (වසත්‍රය, රෙද්ද)	... අහුර, වටබදන්නා.
Cocoonut (young) (කුරුම්බා)	ලහත්, ලහන්නා, ලසන්නෙහි.
Cock (කුකුළා)	... හිත්පහුර, පහුරුගන්නා, අඬ ලන්නා.
Drink, to (බොතවා)	... පුරවතවා, ජයකරණවා.
Dung (of cattle) (ගොම)	... ගොත්පස්.
Eat, to (කතවා)	... ලදුවිකරණවා, කොටාබාතවා, වැඩ විදිතවා, ජයකරණවා.
Elephant (අලියා, ඇතා)	... මහබෝලා, පතුබරියා, ඇත්ඇඹයා, මහඇඹයා.
Fire (ගිනි, ගින්න)	... රත්තා, රත්තබෝස.
Fish (මාලු)	... කටුගොස්සත්, කොතගන්නත්, කොහුස්සත්කෝ.
Goad (කෙව්ව)†	... ගොත්ගෝටුව, ගොත්පොල්ල, කැවිවිබෝස.
Hare (කාමා)	... කත්ගොටුවා, කාඇඹයා.
House (ගෙ)	... කුඩුව, නිවහනබෝස.

^o The preparation used with a quid of betel.

† කෙව්ව, 'small stick,' is also common.

Jaggery (කකුරු)	... රතනියා, රසබෝස.
Little (විකක්)	... බෝසක්.
Measure, to (මනිනවා)	... යාල්ලනවා, ගොසිනම්කරනවා.
Monkey (grey) (වදුර)	... කලිගෙඩියා, ගස්ගෝණ.
Not (there is) (කෑ)	... බෝස්.
Oil (තෙල්)	... වඩුදියවර, වඩුදිය.
Paddy (වි)	... බැත.
Pig (උර)	... හකරයා, ගොවබරියා.
Reap, to (සපනවා)	... ලියාබානවා, උහන්බානවා.
Rice (raw) (කාල්)	... පැහියන්, පැහියා.
Rice (cooked) (බත්)	... පුබ්බරුවන්, පුබ්බරු.
Rice (pounded) (කබලපෙනි)	... වාඩිකාල්, ජවාඩිකාල්.
Salt (ලුණු)	... පිරියා, මිනිරියා.
Sickle (දූකත්ත)	... ලියන්තාව.
Sow, to (වපුරනවා)	... බිත්තර (or බිජු) වඩනවා.
Stack, to (ගොඩගසනවා)	... රහිකරනවා, කඳුකරනවා.
Straw (පිදුරු)	... මැඩුවන්, මැඩුහන්.
Sunshine (අවුච)	... දැඩියාව, දැඩියා.
Toddy (ර)	... බොරදිය, බොරගඟුලා, පුදුවතුර.
Water (වතුර)	... ගඟුලා.
Winnow (කුල්ල)	... සතුර.

(ii.) Forest Terms.

Bear (වලයා)	... කළුවා, කලුදූවා, ගවරල.
Betel (බුලන්)	... පැහිරි, බෝල්, බෝල්පණ.
Dig, to (සාරනවා)	... බිදිනවා.
Dog (බල්ලා)	... ඇදුර, බිදින්නා, හකරබාගසා.
Drink or eat, to (බොනවා or කනවා)	... බලනවා, කරකරනවා.
Elephant (අලියා, ඇයා)	... උසල්ලා, මහඵයා.
Fire (ගිනි, ගින්න)	... රත්තා.
Food (කෑම)	... පස්.
Go, to (යනවා)	... හැරෙන්නවා, ඉස්සරබලනවා.
Gun (තුට්කුට්)	... හු, කටපුංජ, ගුගුරන්නා, මාරය.
Honey (wild) (මිපැනි, &c.)	... බොර, මිරියා.
Monkey (වදුර)	... ගස්ගෝණ.
Pig (උර)	... ගොවබරියා, කඩියා.
Porcupine (ඉත්තෑවා)	... කටුවා.
Rice (raw) (කාල්)	... ලවල්ඇත.
Sleep, to (නිදාගන්නවා)	... බෝසිකරනවා.
Tree (ගස)	... ගොඩ, ගොඩෙයි.
Water (වතුර)	... පැදිය, පැහැයිය, ගොඩ.

NOTE.—Words of this nature are often used in connection with Buddhist priests, people suffering from dire epidemics such as small-pox, and with ceremonies to demi-gods and devils. Thus වඩිනවා, 'to go' or 'come;' වැඩිනිවනවා or

වසනවා, 'reside'; චලදනවා, 'eat' or 'drink'; වදාරනවා, 'say'; සැතපෙනවා, 'sleep'; අවසරලැබෙනවා, 'he said'; අපත් වෙනවා,* 'die' are terms commonly used colloquially as well as in books in connection with Buddhist priests.

The use of euphemistic words is, however, on the decline.

ONOMATOPÆTIC WORDS.

241. These are mimetic words formed from the imitation of sounds. Some words of onomatopætic origin look like derivatives, owing to the existence in other languages of words resembling them. A few of them are included in the short list of onomatopætic words given below:—

කාක්කා,*† 'crow.'	පිට්ටිට්ටා, පිට්ටිට්ටා, 'sound produced when water is sprinkled on boiling oil, &c.'
කුක්කා,*‡ 'puppy,' 'young dog.'	චුරුචු, 'slushy sound of mud.'
කුරුමිනිකා,* කුරුමෙකිනිකා,* 'beetle.'	කැච්චි, 'mewing sound' (of the cat).
ගබ්ගබ්, 'gurgling sound.'	ටංටං, 'barking of the elk.'
ගර්ගර, 'sound of waves.'	පිංපිං, 'cry of the squirrel.'
ගලගල, 'roaring sound.'	තටතට, 'sound of burning.'
ගිනිනිනි, 'rustling of footsteps.'	දඩ්ඩඩ්, 'sound of the interchange of blows or of the falling of some heavy things in succession.'
ගිනිනි,* 'jingling little bell.'	දිඬිනි, දිඬිනි, 'sound of falling from a height.'
ගුඩුගුඩු,§ 'drinking sound.'	දෙංකාර,*¶ 'echo.'
ගුඩුඳු, 'sound of drinking at one draught.'	පට, පටප්, කටප්, ටන්,°° 'sound of sudden ruption,' 'sound indicative of sudden action.'
ගෙර්ජ,* 'little tinkling bell.'	
ගොරට,* 'to thunder,' 'roar,' 'snore.'	
වච්චි, වච්චි, 'sound made when eating greedily,' 'sound of chewing.'	

° This word is generally used when a smallpox patient dies. It is a shortened form of අපවත්වෙනවා. ඉකුත්වෙනවා, 'die' is also respectful.

† Sk. and Pali කාක, Tamil காகை.

‡ Hindi कुकुर. කු කු is used in calling a puppy.

§ In the sport called වක්කු played by boys, වක්කු or ගුඩුගුඩු is repeated during each player's turn without stopping the breath.

|| Tamil கெச்சை.

¶ In books ප්‍රතිර්ථ is used. It also means the vibration of sound.

°° E. g. ඔහු පට(ර වට)ගලා උත්තරජ්වයා, 'he answered at once.' (Vide footnote ‡ on p. 388.)

පබෝරිං, 'crashing sound.'
 බකබක,^o 'croaking' (of frogs).
 බරබර, බිඳිබිඳි, 'sound of breaking
 or crashing.'
 බල්ලා,* 'dog.'
 බාස්, 'sound of sudden fall or
 blow.'
 බැ,† 'bleating sound.'
 බුර,* 'to bark.'
 රං, 'clink.'
 රූ, 'hum' of bees, &c.

රූංපෙන්න,* a toy made of the
 coconut leaf and whirled by
 wind, 'whirl-bat.'
 ලටපට,* 'knickknack.'
 සටපට, 'sound of striking to-
 gether,' &c.
 සරසර, 'rustling.'
 සස්, සරස්, සරබර,‡ 'sound indica-
 tive of sudden and prompt action.'
 හුව*,§ 'shout' (constituted of
 the sound *hū*).

NOTE.—A part of the verb හා or the expression සහ අනුකරණයෙන්, 'by imitation (of the sound) called' (which is confined to books) is used after each word in the above list, excepting those to which an asterisk (*) is affixed. (*Vide* p. 297.) Observe that some of the words are reduplicated. (*Vide* § 253.)

242. A few additional words (some of onomatopœtic origin) expressing the cries of animals are given here to supplement the above list: බෙරිහන්දෙයි or නාදකරයි, 'roars' (of lion); හොරවයි, 'growls' (tiger, bear, dog); උඩුබුරුලයි or උඩුබුරුල්ලයි, 'whines,' 'howls' (dog); හුකියයි, 'howls' (jackal); තප්පුලයි, 'bellows' (ox); කෙකරගායි, 'clucks,' 'cackles' (hen, goose, pea-fowl); කාකාගායි, 'caws' (crow); කොළුරයි, 'hums' (fly); පිහිපි, 'hisses' (snake); අඬලයි, 'crows' (cock). In books, the cries of the elephant and the horse are often termed කුඤ්චනාදය and හේහා or හේහාරවය (රවය = 'sound') respectively; hence the verbs are කුඤ්චනාදකරයි and හේහාරවයකරයි. In books රව්දෙයි is sometimes used of birds. The expression කපුටුවෙන් (or කපුටිවෙන්) රවනවා is colloquially used when a crow makes a protracted shrilling cry.

The words නාදකරයි (lit. 'makes sound'), කෑගස(or හ) යි (lit. 'makes a loud cry'), and අඬයි (lit. 'makes (a

^o Sk. බකෝබකෝ.

† Cf. Maráthi බේ., 'bleating.'

‡ E. g. ඔහු සස් ගාලා නැගිටලා ගියා, 'he got up abruptly and went.'
 (*Vide* foot-note ^{oo} on p. 387.)

§ This is used in calling, &c., a person at a distance; verb is හුකියනවා.

weeping) sound ') may be employed to denote the cry of any animal. කැඟයි is more universal and generally represents a coarse or sharp sound ; අඬයි is often used with reference to birds and snakes.

SUFFIXES.

Pasa or Pratyaya.

243. පස (or ප්‍රත්‍යය), suffixes, are particles, generally composed of one or two letters, added to the end of nominal bases, verbal roots, &c., to modify their significations. As the inflectional suffixes of nouns and verbs have been given in preceding chapters relating to them they will not be specially noticed here.

244. There are other suffixes in the language which are added to nominal bases and verbal roots to form other words called පසරුත් සද or ප්‍රත්‍යසාපී අබ්ද, lit. 'words with significant suffixes.' These will be treated of below. Some of the suffixes noticed in this chapter have occasionally been referred to in previous chapters.

245. The words so formed are of two kinds, namely :—

1. තදවිත, or words formed by adding suffixes to bases of nouns and adjectives,
2. කෘදන්ත, or words formed by adding suffixes to roots of verbs.

246. (i).—TADDHITA SUFFIXES AND DERIVATIVES.

(*Elu*).

Suffix.	Nominal Base.	Derivative.
අ°	... අඩු, 'deficient'	... අඩුව, 'state of being deficient,' i. e., 'deficiency.'
.. ,	... මහත්, 'large'	... මහත, 'state of being large,' i. e., 'magnitude,' 'size.'

° The explanations of the derivatives will enable the student to determine the force of the suffixes. Observe that the suffixes අ and ආ in the above six examples are the nominative endings.

Suffix.	Nominal Base.	Derivatives.
ආ	... කේලම්, 'slander'	... කේලමා, 'one who backbites or slanders,' <i>i. e.</i> , 'slanderer.'
"	... බහුමුහු, 'large face'	... බහුමුහා, 'one who has a large face,' <i>i. e.</i> , 'owl.'
"	... උතුම්, 'supreme'	... උතුමා, 'one who is supreme,' <i>i. e.</i> , 'noble person.'
"	... සුදු, 'white'	... සුද්දා, 'one who is white,' <i>i. e.</i> , 'whiteman.'
ඉ	... තකත්, 'star'	... තැකති, 'one who knows the movements of stars,' <i>i. e.</i> , 'astronomer' (තකති = තැකති).
"	... කැව්, 'ship'	... කැව්, 'one who sails a ship,' <i>i. e.</i> , 'sailor.'
"	... බල, 'power'	... බලි, 'one who has power,' <i>i. e.</i> , 'powerful man' (බලි = බලි).
"	... ගම්, 'village'	... ගැමි, ^o 'one who is of the village,' <i>i. e.</i> , 'villager' (ගමි = ගැමි).
"	... මග, 'way,' 'road'	... මගි, 'one who is on the way,' <i>i. e.</i> , 'wayfarer,' 'passenger.'
"	... නොට, 'ferry'	... නොටි, 'one who is engaged at the ferry,' <i>i. e.</i> , 'ferryman.'
"	... තර, 'trunk'	... තරි, 'one who has a trunk,' <i>i. e.</i> , 'elephant' (තරි = තරි).
කරු or කර†	රුවන්, 'gold'	... රුවන්කරු, 'goldsmith.'
	භිර, 'prison'	... භිරකාර, 'prisoner.'
තා	... දහ, 'people'	... දෙදහා, 'multitude of people' (දෙදහා = දෙදහා).
"	... ලෝ, 'world'	... ලෝකා, 'people of the whole world,' 'the world.'
මුමා	... රුවන්, 'gold'	... රුවන්මුමා, 'made of gold,' 'golden.'

^o The modern form is ගමගා (*nom. sing.*), *pl.* ගමිමු.

† කර is more correctly the Sanskrit form which occurs in such words as කුමකාර, 'potter'; සුමකාර, 'goldsmith'; මාලකාර, 'florist.' This suffix, which literally means 'doer,' is frequently used in forming compound nouns denoting agency, profession, &c. Other derivatives in frequent use are බොරුකාර, 'liar'; වතුකාර, 'gardner,' 'planter'; ගැලවුම්කර, 'saviour'; පව්කාර, 'sinner'; මෙහෙකරු, වැඩ කරු (or කාර), 'servant'; කඩකාර, 'boutique-keeper'; සාප්පුකාර, 'shopkeeper'; ඉංග්ලිසිකාර, 'Englishman'; පාර්සිකාර, 'Persian.' කාර, when not affixed to a Sanskrit word as in the above examples, is (if it is not the Sanskrit suffix itself) a naturalised form of the Tamil காரன். (*Cf.* තනාඳුකාර = කඩකාර, කුඩුකාර = කුලිකාර.) It is worthy of notice that the use of කාර with nouns of nationality implies some respect and is optional, while some nouns do not admit of it, *e. g.*, චීනා, 'Chinaman'; සිංහලා, 'Sinhalese'; ජවා, 'Malayman'; බංගාලා, 'Bengali' (occasionally also බංගාලිකාර).

Suffix.	Nominal Base.	Derivatives.
අඛ ... වා, 'wind'		... වඛඛ = වඛඛ, 'that direction for which the deity Vá is regent,' <i>i. e.</i> , 'north-west.'
මත් ... සිරි, 'fortune'		... සිරිමත්, 'prosperous,' &c.
වත් ... නිඛ, නිඛණ, 'wisdom'		... නිඛවත්, නිඛණවත්, 'one who has wisdom,' <i>i. e.</i> , 'wise-man.'
වා ... මනු, 'Manu'		... මත්වා, 'son of Manu,' 'men.'
,, ... දනු, 'Danu'		... දත්වා, 'son of Danu,' 'demons.'

(Sanskrit.)

අ ... යුත්, 'youth'	... යෞවන, 'young age.'
,, ... පුත්, 'son'	... පෞත්, 'grandson.'
,, ... ව්‍යාකරණ, 'grammar'	... ව්‍යවකරණ, 'grammarian.'
,, ... කුරු, 'Kuru'	... කුරුමාව, 'descendant of Kuru.'
අනුමත ... ප්‍රේම, 'love'	... ප්‍රේමානුමත, 'combined with or possessed of love or affection.'
ඉන් or ඊ ... ධන, 'riches'	... ධනීන්, ධනී, ° 'rich man.'
ඉධ ... ධෛ, 'justice'	... ධෛතිය, 'just,' 'righteous.'
,, ... කාය, 'body'	... කායික, 'corporeal.'
,, ... නගර, 'city'	... නගරික, 'citizen.'
ඉත ... දුඃඛ, 'sorrow'	... දුඃඛික, 'sorrowful,' 'painful.'
ඉක්ක ... පාප, 'sinful'	... පාපික, 'most or very sinful.'
,, ... ධර්ම, 'law,' 'virtue'	... ධර්මික, 'very virtuous,' 'righteous.'
ඊ or චන් ... තපස්, 'religious austerity'	... තපස්චන් or තපස්චි, † 'ascetic.'
ක ... කටු, 'pungent'	... කටුක, 'sharp to the taste.'
,, ... මධු, 'honey'	... මධුක, 'sweet.'
කීය ... රජ, 'king'	... රජකීය, 'kingly,' 'royal.'
,, ... ස්ව, 'self'	... ස්වකීය, 'one's own.'
කම ... කෘර, 'cruel'	... කෘරකම, 'most or very cruel.'
කර ... කෘර, 'cruel'	... කෘරකර, 'more cruel.'
කම්, කා ... දෘඪ, 'firm'	... දෘඪකම්, දෘඪකා, 'firmness.'
මත්‍ර ... ශ්‍රී, 'fortune,' &c.	... ශ්‍රීමත්, 'fortunate,' 'prosperous.'
,, ... ප්‍රීති, 'joy'	... ප්‍රීතිමත්, 'joyful,' 'gladsome.'
මත්‍ර ... ධන, 'wealth'	... ධනමත්, 'wealthy.'
,, ... ගුණ, 'virtue'	... ගුණමත්, 'virtuous.'
මය ... දරු, 'wood'	... දරුමය, 'made of wood,' 'wooden.'

° Nom. form of ධනීන්.

† Nom. form of තපස්චන්.

‡ මත් and වත් have the same force. The former is added to bases ending in ඉ, ඊ or උ, and the latter to those ending in අ or ආ, and occasionally in ස and ත්.

Suffix.	Nominal Base.	Derivative.
මය	... අග්ග, 'iron'	... අග්ගමය, 'made of iron.'
ය	... විර, 'hero' ^o	... විරිය, 'strength,' 'power.'
,,	... ග්‍රාම, 'village'	... ග්‍රාමීය, 'belonging to village, 'rustic.'
විකා	... ඥාන, 'wisdom'	... ඥානවතා, 'wise.'
ඊ	... ඉන්ද්‍ර, 'Indra'	... ඵෙතිය, 'east' (of which Indra is regent).
,,	... වරුණ, 'Varuṇa'	... වරුණීය, 'west' (of which Varuṇa is regent).
,,	... කුවේර, 'Kuwéra'	... කෞචේරී, 'north' (of which Kuwéra is regent).
,,	... ඊශාන, 'Śiva'	... ඵෙතොති, 'north-east' (of which Śiva is regent).
,,	... නිර්ඝාති, 'Nirṛiti'	... නෙතර්ඝාති, 'south-west' (of which Nirṛiti is regent).
ඵසි	... අග්නි, 'fire,' 'its deity'	... අග්නෙතිය, 'south-east' (of which Agni is regent).
යා	... යම, 'Yama'	... යාමයා, 'south' (of which Yama is regent).
වි	... වායු, 'wind,' 'its deity'	... වායවි,† 'north-west' (of which Vāyu is regent).

247. The *Elu* suffix කම්, which literally means 'action,' is commonly added to adjectives to form abstract nouns, *e., g.*, හොඳකම්, යහපත්කම්, 'goodness'; සෘජුකම්, 'straight-forwardness,' 'honesty'; විශාලකම්, 'extent'; අයුතුකම්, 'injustice.' (For other suffixes of this kind, *vide* page 68.)

248. It is important to notice in this connection that certain specific names of trees, &c., are used without any suffixes to denote different parts of the same things, *e. g.* :—

මම පොල් සිටවමි = I plant *cocoanut plants*.

මම පොල් කඩමි = I pluck *cocoanuts (with husk)*.

මම පොල් බිඳමි = I split (*husked*) *cocoanuts*.

මම පොල් කමි = I eat *cocoanut kernel*.

In such cases the appropriate meaning can be gathered from the particular verb used.

^o Or විර, 'to be strong.' † වායු + වෘ = වායව්‍යා, 'north-western.'

249. (ii.)—KṚIDANTA SUFFIXES AND DERIVATIVES.

(*Elu.*)

Suffixes having the signification of—

(a) *The Accusative Agent.*

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
අ ... ගත or ගොත,	'to tie together'	{ ගත = ගන්, 'that which is composed,' i. e., 'composition,' 'book.'
අත් ... ද,	'to give'	... දන්, 'that which is given,' i. e., 'donation,' 'gift of charity.'
ඇත් ... පා,	'to drink'	... පැන්, 'that which is drunk,' i. e., 'water.'
උත් ... බොජ, } බොද,	{ 'to eat'	{ බොජුන් or බොදුන්, 'that which is eaten,' i. e., 'food.'
නි ... කර,	'to do'	... කරණි, 'that which should be done,' i. e., 'duty.'

(b) *Of the Instrumental Agent.*

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
ඉ ... ගණ,	'to calculate'	... ගැණි, 'he who calculates,' i. e., 'accountant' (ගණ = ගැණි).
„ ... විද,	'to shoot'	... වැදි, 'he who shoots,' i. e., 'archer' (විදි = වැදි).
„ ... යද,	'to beg'	... යදි, 'he who begs,' i. e., 'beggar.'
උ ... කර,	'to do'	... කරු or කරු, 'he who does an action,' i. e., 'agent' (කරු = කරු).
එත්තා ... ද,	'to give'	... දෙන්නා, 'he who gives,' i. e., 'giver.'
ආ ... දව,	'to run'	... දුවා, 'he who runs,' i. e., 'runner' (දවා = දුවා).
ඇති ... පා,	'to drink'	... පැති, 'he who is thirsty.'

(*Vide* § 251.)

(c) *Of the Auxiliary Agent.*

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
අ ... කර,	'to do'	... කර, 'that by which anything is done,' i. e., 'hand,' 'arm.'
අත් ... යා,	'to go'	... යන්, 'that by means of which one goes,' i. e., 'conveyance.'
„ ... වස,	'to cover'	... වසන්, 'that by means of which nakedness is covered,' 'garment.'
අඟු ... තා,	'to bathe'	... තාඟු or තහඟු, 'that by which the head is bathed or anointed.'

(d) *Of the Dative Agent.*

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
හි ... ද, 'to give'		... ද, 'he to whom anything is given,' i. e., 'donee.'

(e) *Of the Ablative Agent.*

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
එම	... බ, 'to fear'	... බෙම, 'he from whom fear results.'

(f) *Of the Locative Agent.*

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
අ ... පුර, 'to teem,' 'fill' ... පුර, 'that wherein prosperity teems,' i. e., 'city.'		
ඉම ... වු = බු, 'to be,' 'happen' බිම, 'that upon which anything happens,' i. e., 'ground,' 'earth.'		

250. *Derived Verbal Adjectives and their Suffixes.*

(1) From intransitive verbs by the addition of suffixes having active signification :—

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
අ ... (උ ^o) දල, 'to shine' ... දළල, 'that-shone,' 'shining.'		
අන or න බබල, 'to shine' ... බබලන, 'that-shines,' 'shining.'		
ඉ ... සිට, 'to stand' ... සිටි, 'that-stood.'		
අත්තාමු ... යා, 'to go' ... යන්නාමු, 'that-is-going.'		
උ or උ ^a හඬ, 'to cry' ... හැඬු, 'that cried' (හඬු = හැඬූ).		
යා ... තුස, 'to be pleased.' ... තුන්නා, 'pleasing.'		

(2) From transitive verbs by the addition of suffixes having active or passive signification :—

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
අ ... කර, 'to do' ... කල, 'that-did' or 'that-was-done.'		
අන or න ... ,, ,, ... කරණ, 'that-does' or 'that-is done.'		
අත්තාමු ... ,, ,, ... කරන්නාමු, 'that-is-doing' or 'that-is-being-done.'		
පු† ... ,, ,, ... කරපු = කල.		
උත් or උන්නාමු ද, 'to give' ... දුන් or දුන්නාමු, 'that-gave' or 'that-was-given.'		

NOTE.—The initial vowel in the suffixes අන and අත්තාමු is sometimes replaced by ඉ, එ, and ම, as in සිටින or

^o Upasarga.

† පි, of which පු seems to be a modification, occurs in classics and is perhaps connected with the auxiliary verb පිය, 'to put.'

සිපිත්තාදි, දෙන or දෙත්තාදි, බොන or බොත්තාදි, &c.
(*Vide* §§ 122 and 179.)

251. *Verbal Nouns formed by means of Suffixes.*

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
අත්තා අත්තේ අත්තේ අත්තා අත්තා	කර, 'to do'	... { කරත්තා කරත්තේ කරත්තා කරත්තා } 'he who does, 'doer.'
අත්ති ...	" "	... කරත්ති, 'she who does,' 'doer' (fem.).
අත්තෝ ...	" "	... කරත්තෝ, 'those who do,' 'doers' (m. or com.).
අත්තිණී ...	" "	... කරත්තිණී, 'those who do,' 'doers' (fem.).
ආ or ඒ ...	" (= කළ)	... කර, කෙරේ, කළා, කෙළේ, 'one who did,' 'doer.'
අභි ...	" "	... කර්ණ, 'doing.'
උම් ...	" "	... කර්ම, 'doing.'
ඊම් ...	" "	... කිරිමි or කෙරිමි, 'doing.'
ඉච්චි ...	තට, 'to dance'	... තැච්චි, 'dancing.'
ආ or ඒ ...	" (= තැටු)	... තැටුවා, තැටුවේ, 'one who danced,' 'dancer.'

NOTE.—There are a few verbal nouns, formed with the suffixes මන and මනාව, as ලියමන, 'writing,' 'letter'; කියමන, 'saying,' 'statement'; දීමනාව, 'giving,' 'donation'; භිගමන, 'begging,' 'beggary'; විදමන, 'hole' (bored); විසමන, 'weaving.' They are now used as common nouns. (*Vide* p. 69.)

252. A few examples of Sanskrit (i) verbal adjectives, and (ii) nouns formed by means of suffixes appear below:—

(i.)

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
අනිය ...	කෘ, 'to do'	... කර්ණිය, 'proper or fit to be done.'
කත ...	" "	... කර්ණත, 'proper or fit to be done.'
ක ...	" "	... කර්ණ, 'which was done.'
ඉත ...	පූජ, 'to offer,' 'adore'	පූජිත, 'offered,' 'adored.'
අනිය ...	ශ්‍ර, 'to hear'	... ශ්‍රවණිය, 'proper or fit to be heard.'
කත ...	" "	... ශ්‍රවණත, 'proper or fit to be heard.'

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
ඔ	... ශ්‍රී, 'to hear'	... ශ්‍රීවි, 'proper or fit to be heard.'
ක	... " "	... ශ්‍රීක, 'which was heard.'

(ii.)

Suffix.	Verbal root.	Derivative.
ඉ	... පඨ, 'to read'	... පඨි, 'lesson.'
"	... භී, 'to fear'	... භය, 'fear.'
ඉස	... කෘ, 'to do'	... කාරක, 'doer,' 'agent.'
ඉති	... දා, 'to give'	... දාන, 'gift,' 'alms.'
යක	... " "	... දායක, 'giver,' 'subscriber.'
ඉත්	... කෘ, 'to do'	... කාරිත් (කාරිඪ), 'doer.'
"	... වස, 'to dwell'	... වාසිත් (වාසිඪ), 'dweller.'
ක	... ගම, 'to go'	... ගමන, 'going,' 'journey.'
"	... භුජ, 'to eat'	... භෝජන, 'that which is eaten,' i. e., 'food.'
කා	... කෘ, 'to do'	... කාරී, 'doer,' 'agent,' 'author.'
"	... දා, 'to give'	... දායා, 'giver.'
තු	... ධා, 'to support'	... ධාතු, 'that which supports,' 'root.'
ය	... කෘ, 'to do'	... කාර්ය, කාර්යා, 'that which is proper to be done,' 'business.'

Suffixes not treated of here may be gathered from foregoing chapters. Of Sanskrit suffixes only the most common are given.

Prefixes are few in number, and have been enumerated under Nipátas and Upasargas. (*Vide* §§ 211 and 212.)

REDUPLICATION OF WORDS.

Derú or *Dvitvarúpa*.

253. The reduplication (දෙරු or විවරූප) of words is an important element in the Sinhalese language and deserves some notice here. Some examples are given below to direct the student's attention thereto (*vide* §§ 54 and 69):—

(a) Past participles are often doubled to denote continuation of action, and they then usually have stronger force than present participles, *e. g.* ලියලියා = ලියමින්, 'writing';

* These are the Nom. forms of කාරිත් and වාසිත්. They are the forms generally used in Sinhalese compositions.

දීදී = දෙමිත්, 'giving'; බලබලා = බලමිත්, 'seeing,' 'looking'; බැණබැණ, 'abusing.' Note that in reduplication the first past participle, if ending in a long vowel, is changed into its corresponding short vowel. This, however, is not the case when past participles to which ලා is added are doubled, e.g., කාලා කාලා, 'having eaten (heartily or continuedly)'; අඩාලා අඩාලා, 'having cried (incessantly).'

(b) Verbs in the imperative mood are reduplicated to imply urgency as දුවදුව, 'run run'; වරවර, 'come come'; සිටසිස සිටසිස, 'stand stand' or 'stop stop.'

(c) Verbal nouns in the dative case are reduplicated to denote the repetition or continuation of the action, as කෂ්ට කෂ්ට = 'as eating went on,' දුවෂ්ට දුවෂ්ට = 'as running went on.' The expression කෂ්ට කෂ්ට රසයි may be rendered by 'the more eaten, the better it tastes.'

(d) Verbal adjectives are doubled to indicate individuality, as කියන කියන = 'that is said'; බැලූ බැලූ = 'that looked.' Thus කියන කියන වචනේ and බැලූ බැලූ මිනිසා may be respectively rendered in English by 'every word that is (or is being) said' and 'every man that looked.'

(e) The adverbs බැහැ or බෑ = 'cannot'; නැහැ or නෑ, 'no,' 'not'; අද, 'to-day'; හෙට, 'to-morrow'; දැන්, 'now'; &c., when reduplicated, denote determination or positiveness.

(f) Adjectives are doubled to intensify the quality expressed, as හොඳ හොඳ, 'good good' (= very good); මිසුරු මිසුරු, 'sweet sweet' (= very sweet); මහත් මහත්, 'large large' (= very large).

(g) Interjections are commonly reduplicated for emphasis, as වීවී, 'fie! fie!'; සාධු සාධු, 'bravo! bravo!'. They are sometimes repeated more than twice. (*Vide* p. 314.)

(h) Nouns are sometimes reduplicated, chiefly in books, to indicate succession, as ගම ගම, 'from village to village'; දවස දවස, 'from day to day,' 'daily'; රටෙක්කි රටෙක්කි, 'from country to country.' Such expressions are better

expressed by using the particle පාසා after the single noun,* as ගමක් පාසා, දවසක් පාසා, රටක් පාසා.†

The following sentences illustrate some of the uses of reduplication: අපි නොයෙක් නොයෙක් බඩු ගෙන වෙළඳුමට ගියෙමු, 'we went to trade taking *many* and *various* goods'; ලඟලඟදීම ඩබර (or දබර) දෙකක් වූහ, 'there were two quarrels *within short intervals*'; "මේ ලෙඩට මේමේ දෙය නපුරුය"‡ (or නරකය more commonly), 'these things and these (*i. e. such and such things*) are bad for this disease'; රුපියල් දෙකේ දෙකේ මුද්දර දෙකක් මිලේට ගත්තෙමි, 'I bought two stamps of two rupees *each*'; අට දෙනෙකුට රුපියල් දෙක දෙක දුන්නේය, 'he paid eight persons two rupees *each*'; එක එක හිඟන්නාට වසායක් බැගින් දුනිමි (or එක එක වසාය දුනිමි, වසාය එක එක දුනිමි or වසාය වසාය දුනිමි),§ 'I gave a cloth (lit. '*each* cloth') to *each* beggar'; "මෙසේ එකිඑකිගෙන් දවස දවස බැගින් දන් දෙන කල්හි" (or දවස දවස දන් &c.), 'while thus giving alms *at the rate* of one day from *each* house'; "අප වෙන වෙනම විසුව මැනව: පසලොස්දවසින් පසලොස් දවස|| එක්වමින," 'it is better (lit. '*good*') that we should (*each*) live separately: we will meet *once in every* fifteen

* Reduplication of nouns before the particle පාසා is also sanctioned by usage.

† The expression දවසපසා, which is now very commonly used, is equivalent to දවසක් පාසා. The same idea is also commonly expressed by putting the first noun in the ablative case, as ගමින්ගමට, දවසින් දවසට (or දවස), රවින් රටට. ගෙ.ගෙට (= ගෙයින් ගෙට), 'from house to house' is a common expression and sometimes carries the sense of 'commonly,' 'everywhere.'

‡ In classics නපුරු is the word generally used for 'bad,' while නරක (Eḷu නිරක) is treated as a noun signifying 'hell,' in which sense it is used even now. නරකාදිය (lit. 'Naraka, &c.' *i. e.*, referring to the other three hells) is the word colloquially used for 'hell.' නරක in the sense of 'bad' seems to be modern.

§ Or sometimes in classics එක එක වසායක් බැගින් දුනිමි. This idea is also expressed thus: හිඟන්නාන්ට එක එක වසාය බැගින් (or එක එක වසාය, &c.) දුනිමි. In classics එක එක used in such cases often occurs as එකි එකි.

|| Or පසලොස්දවසකට වරක්.

days'; ලෙඩේ ක්‍රමක්‍රමයෙන් අසාධ්‍යවිය, 'the disease became *gradually* (lit. 'degree by degree') incurable'; මත්ස්‍යයා* කඩකඩකොට කපා කැබැල්ල කැබැල්ල (or කැල්ල කැල්ල) වික්කෙමි, 'I cut *up* the fish and sold it *piece meal*'; දූතදූත බොරු කීම මහා පාපයකි, 'the telling of lies *wilfully* is a great sin'; ඒතෙම පිටපිට හතරදවසක් මා බලන්නට ආවේය, 'he came to see me four days *consecutively*'; මම කඩදාසි කාටකාටත් බෙදා දුනිමි, 'I distributed (lit. 'having divided gave') paper among *everybody irrespectively*'; "ඒ දෙදෙනම සමසමවූහ"; 'they were both equal (*one to the other*)'; "ඒනියායෙන් මහතෙරහුද දවස දවස බත්ගෙණු යෙයි," 'and the great priest was in that manner conveying boiled rice day by day (*i. e., daily*)'; ඔවා එකඑක දියත්, 'give them *one by one*'; "යමියම දෙයක් ඉල්ලනකල ඒඒ† දෙයම දියයුත්තේය," 'when anything (*whatever*) is asked, that *very* thing should be given.' ඔවු නොවුන් = 'them (they) individually'; එකිනෙකා = 'one another'; තමතමන් = 'each one separately'; වික වික or විකෙන්වික, 'little by little,' 'gradually'; පරසපර or අනෙක්නස, 'from one to another,' hence 'mutually.'

SYNONYMS.

Paryāya Vachana.

254. As a knowledge of Elu synonyms (පසනිය වචන) will be interesting to the student of the language, a few examples have been selected.‡ Each synonym has a signification of its own, characteristic of a certain quality in or attribute of, the object designated; but no material distinction is made in their use as in the case of English synonyms. The majority occur in poetry, and are the creations of poets.

* Or colloquially මාලුවා or මාලු කෑමා (or කෑයකා).

† Notice the correlative expressions යමි යමි and ඒ ඒ.

‡ For a thesaurus of synonyms the *Nāmāvaliya*, &c., should be consulted.

The more common synonyms are marked with an asterisk (*). A few of the Sanskrit synonyms in common use are given parenthetically after Elu words. The inherent significations of the epithets for Buddha are explained by way of illustration.

(1) For the *Buddhas* (in general).

අනදිවර.	දිසකා.	මහඉසි.	සවණ.
ඉසුරු.	දිනිසුරු or දින	මරුරුපු.	සවැණි.
තිලෝකා.	ඉසුරු.	මුනි.	සමකැස්.
තිලෝකුරු.*	තරසි.	මුනිදු.*	සමන් බදුරු or
දසබල* or දසමුල්.	තරපවර.	මොකැදුරු.	සමන්බසදුරු.
දමරද or දමරජ.	තරදම්සැරි.	ලොවග.	සිරිගත.
දිනිදු.	පසැස්.	ලොවිදු.	සිදු.
දිනිත්ද.	පැණිස්.	විතා.	සිරිමත්.
දිසබජ.	බගවත්.*	විතාසක.	පුගත්.*
දිසැස්.	බුදු.*	සතර.	පුගතිදු.*

(Vide § 255.)

Explanation of the Inherent Significations.

අනදිවර, 'nobler than or superior to others.'

ඉසුරු, 'the lord,' 'the chief.'

තිලෝකා, 'chief of the three worlds.'

තිලෝකුරු, තිලොආදුරු, 'teacher of the three worlds.'

දසබල or දසමුල්, 'possessed of ten powers.'

දමරද or දමරජ, 'king of justice or righteousness.'

දිනිදු, දිනිත්ද, 'supreme conqueror,' 'supreme Jina or Buddha,' 'chief among men.' (දින + ඉදු or ඉත්ද.)

දිසබජ, 'father of the world.'

දිසැස්, 'eye of the world.' (දිස + ඇස්.)

දිසකා, 'lord of the world.'

දිනිසුරු or දිනඉසුරු, 'chief conqueror,' 'supreme Jina or Buddha,' 'chief among men.'

තරසි, 'the man lion,' *i. e.*, 'chief,' 'king.'

තරපවර, 'supreme or noble among men.'

තරදම්සැරි, 'trainer (lit. 'driver') of men who are to be subdued.'*

* This has reference to Buddha's power of subduing those who rose against him and his doctrines, and converting them to his religion.

පසැස්, 'the five-eyed' (*i.e.* the bodily eyes (පසැස්), the mind's eye (පැණැස් or පැණැස්), the godly eye (දිවැස්, දිවැස්, or දිවැස්), universal (omniscient) eye (සමතැස්), and Buddha's eye (බුදු ඇස්). (පස් + ඇස්.)

පැණැස්, 'possessor of the eye of wisdom.' (පැණ + ඇස්.)

බහවත්, 'supreme or adorable,' 'destroyer of all worldly passions,' 'the fortunate,' 'the blessed one.'

බුදු, 'the enlightened or omniscient.'

මහඉසි, 'the great Rishi.'

මරරුපු, 'enemy of Mára.*'

මුනි, 'holy sage or devotee.'

මුනිඳු, 'supreme or chief Muni.' (මුනි + ඉඳු.)

මොකුදුරු, 'teacher of Nirváṇa.' (මොක් + ඇදුරු.)

ලොවග, 'the chief of the world.' (ලො + ග.)

ලොවිඳු, 'the chief of the world.' (ලො + ඉඳු.)

විතා or විතාසක, 'peerless.'

සතර, 'teacher or ruler.'

සවණ, 'omniscient.'

සවැණි, 'surrounded by six rays of glory.'

සමතැස්, 'possessor of an universal eye.'

සමන්බුදුරු or සමන්බහුදුරු, 'the all-auspicious or all-fortunate.'

සිරිපත, 'possessor of rich bodily splendour,' 'one full of prosperity.'

සිදු, 'the successful.'

සිරිමත්, 'the prosperous or fortunate.'

සුගත්, 'he who has reached perfection of wisdom,' or 'who has a fair form.'

සුගතිඳු, 'the supreme or noble Sugat' (*q. v.*).

(2) Special epithets for (Gautama) Buddha.

ගොසුමිගොත් | මහමායානෙත් | සැසි | සැමුනි | සිදුහත්.

Explanation.

ගොසුමිගොත්, 'of the race of Gautama.'

මහමායානෙත්, 'the son of Maha Máýá.'

* The Hindu Cupid and god of death.

සෑය, 'chief of the Śākya tribe.'

සෑමුනි, 'Muni or sage of the Śākya tribe.'

සිදුහත්, 'accomplisher of his purpose.'

3. *Nirvāṇa*.—අසංකත, අපචය, අනාසව, අමත, අමා, දිප, නිවන්,* නිරෝද, පරායණ, පද, මොක්,* සිව, සුද්දස, සෙත්. (Sk. නිවෘණ, මෝක්ෂ, අපචයී.)
4. *Heaven (the world of gods)*.—අමර, අවරෝහ, කිදසුර, දිව, දිවවස්, දෙවිලෝ,* දෙවිනිවෙස්, නාක, සුරනිවෙස්, මන්දර, සහ,* සක්සුර,* සසිරික, සහවස, සුරලෝ.* (Sk. දිවාලෝක, සහි.)
5. *Gods*.—අමර,* අනිම්ස, අමපා, ආදිත්තදන, කතුබුජ, කිදස්, දිත්ථු, දිවි, දෙවි,* නිදර or නිජර, බුන්දරක, මුරු,* විබුද, සහවැසි, සුහත්, සුර,* සොබන. (Sk. දේව, සුර.)
6. *Sun*.—අරුණ, ඉරු,* or හිරු,* උස්ණදර, කමලකර, ගහමණි, ගිමරුස්, තමරුසු, තපනකර, තික්මෙරද, දවස්හිමි, දිනපති,* දියනෙත්, දිවාකර,* දිනමිණි, දිනිඳු, දිනකර, දිවසුරු, දිනිසුරු, නුබමිණි, පබාකර, පතග, බාහු, බාසුරු, බාස්කර, මිතුරු, මිහිර, රවි,* or රිවි,* රැස්හිමි, විබාකර, විරෝචන, සත්තුරග, සහස්රස්, සවිතු, සැබරැස්. (Sk. සුර්ය, රවි.)
7. *Moon*.—ඉඳු, උළිඳු, කලානි, චන්ද, තරිඳු,* තුසරකර, තුරුපති,* දදරද, නිසසුරු, නිසපිය, පිතිපා, මා, රජ, රෙගෙණිසුරු, සසල, සසක්, සසදර, සද,* සිසිර කර, සිසි, සේකර, සොමි,* හිමරැස්. (Sk. චන්ද, සොමි.)
8. *Stars*.—උළු, ගහ,* පෝති,* තරු,* or තුරු,* දදු, දියතු, ජෝ, නකත්.* (Sk. තාරකා, තක්ෂක, ග්‍රහ.)
9. *Devil*.—පිසස්, පේ, පේත,* බු,* යක්,* යක්ස,* රතූස් දුරු. (Sk. යක්ෂ, ප්‍රේත, පිඨාව.)
10. *Sky*.—අඹර,* අහස්,* කා, ගුවන්,* ගහන්මග, ගුවන් මග, දිවි, දෙවිගම්න්මග, නුබ, රිවිවත්, වලාමග, වාපිටු, විසත්, වෙන්පද, සියොත්පියෙස්, සුරමග. (Sk. ආකාශ, අඹර, ගහණ.)
11. *Maha Mera*.—හිරිරද, මදුරු,* මහමෙර,* මුදලිඳු, මෙර,* රන්හිරි, සුනෙර, ගෙමිතුළු. (Sk. මහ මෙරු.)
12. *Clouds*.—අඹ or අබ, ගනබ, ගන,* දලදර, දෙවි, පියවුරු or පියසුරු, පැදුම්, මේ,* වලා,* වලාකුල්,* සිදුවත්, සිලිල්, සිලිල්ද. (Sk. මේඝ.)

13. *Rain.**—වට, වහරේ, වැසි,* විවි, පොද.* (වමි.)
14. *Lightning.*—අක, අකණ, අකුණු,* වපල, ව.වල, ඥ,
විදු, විදුලිය,* විදුකර, සමිපා. (Sk. විදුලායා.)
15. *Day.*—අහනි, දහ, දවස්* or දිවස්, දු,* දින,* මුලුරු,
වර, වාසර. (දිවස, දින, වාර.)
16. *Morning.*†—අලු, අලුයමි,* උදය,* පබා, පහත්, පාත්
දර.* (Sk. උදය.)
17. *Evening.*—රැමුව, සවස්,* සැදු, සැන්දෑ* or හැන්දෑ.*
(Sk. සකික.)
18. *Night.*—උසායනි, නියමි, නිසා,* යාමිනි, රජනි, රනි,*
රූ,* සත්වරි. (Sk. රාත්‍රි, නිශා.)
19. *Year.*—අවුරුදු,* වස්,* වසර,* සත්වසර, සත්වත්
සර.* (Sk. වමි, සංවතසර.)
20. *Fire.*—අග, අනල, කිණුමග, කේතු, හිනි,* හින්දර,*
ජෝති, දල, දහන්, දුම්කෙහෙළි, දුම්යොත්,
නල, පාවක, බාහු, යොත්, සහ, සිකි, හුතැස්.
(Sk. අගනි, වහනි.)
21. *Wind or Air.*—අනිල, දහන්සැරි, දියපණ, නල,*
පවත්,* මරු, මාරුත,* වා,* වායු,* වාත,* සමරණ,
සමර, සුලග,* හුතැස්සග. (Sk. වාත, වායු, මාරුත.)
22. *Earth.*—ඉල්, කුඳුරු, ගජපිටු, ජගති, දර, දරණි,* දෙර
ණ* or දෙරණි,* පටවි, පුතුචි, පොළෝ,* බිම්,* මනි,*
මිනි,* or මි, වසුන්දර, වසුමනි, වසුදර, සමාදර.
(Sk. පෘථිවි, භූමි.)
23. *Man.*—ජන,* දහ,* නර,* පිරිස්,* පිරිමි,* පුරිස්,*
පුරුෂ,* පුම,* පුමන්, පුතුල්, පෝරිස, මනුස්, මත්,
මානුස, මානව, මිනිස්,* මිනි.* (Sk. මනුෂ්‍ය, ජන,
පුරුෂ)
24. *Woman.*—අහන,* අඹු,* අඹ, ඉනිරි,* ඉඟු, කල්, කම,
කත්,* ගැණි* or ගැහැණි,* තුනුවග, දිගැසි, නිලු
පුලැසි, පමා, පිය, පියබද, බිරිදු,* මලග, මාගමි,*
මෙහෙළි, යෙහෙඹි, යොන, ලද* or ලද, ලිය,*
වලග, වනිති, වම්, විලසි, සදකැත්, යොදුර.* (Sk.
ස්ත්‍රී, අභිගතා, කාන්තා.)
25. *King.*—කැත්,* දෙරණිසුරු, නරපා,* නරණ, නර
පති,* නරදිපති, නරඉසුර, නරනිදු,* නරදෙවෙර,

* පොද is applied to 'drizzle.' It also means 'little.'

† Vide foot-note † on p. 410.

තරඳෙටු, තිරිඳු,* බුච්ඡා, බුටා, මිහිපල්* or මිපල්,*
මිහිඳු, මිහිපති or මිපති, රජ* or රද,* රජපුරු.*
(Sk. රජ, තරේඤ.)

26. *Learned or wise man.**—කවි or කවි,* කිවිඳු,* දද,*
නිසවත්, නැණසර, පඩි,* පැණසර, පැණවත්,* බා,
වැක්ක,* විදු, විසත්,* විසකුණු. (Sk. පණ්ඩිත,
වෘක්ක, ඥානවතා, ප්‍රඥවතා.)
27. *Friend.*—මිත්,* මිතුරු,* සහල, සහඵ,* සහලා, සබද,*
සග, සකි,* සිසි, සුහුදු. (Sk. මිත්‍ර, සහි.)
28. *Enemy.*—අමිතුරු,* අරිටු or අරිට, අරි, අනික,* දුටු,
දුහු, නොමිතුරු, පර, පසමිතුරු, පිළිමල්, රුසු,*
විරිඳු, විපක්, විපත්, සතුරු.* (Sk. ශත්‍රු.)
29. *Forest.*—අරන්,* අට්චි or අඩවි,* අඳු, ඉඳු, කැලු,*
ගහණ, දඩි,* න, බැදි,* රන්, වල්,* වන,* වලන,
හිම.* (Sk. අරණ්‍ය, වන, අට්චි.)
30. *Bó-tree (Ficus religiosa).*—ඇසතු, ගජසන, දුමරද,
දුමිඳු, බෝ,* බෝදුම,* මඩලපත්, සලදල. (Sk.
බෝධි.)
31. *Cocoanut tree.*—කස,* ජලපල, නාළිකේර,* තෙරළ,*
පුලුපු,* පොල්,* මාරුක්* or මහරුක්.* (Sk. නාළි
කේර.)
32. *Tree.*†—ගස්,* තුරු,* දුම්, පා, රුක්* or රික්, විටප,
වෙලෙප්, සල්. (Sk. දූම, වෘක්ෂ.)
33. *Lion.*—කෙසරු,* පසවත්, පසවත්, මිහිඳු,* මුවිඳු,*
මුවරද,* සිහ* or සි, සිර ද හරි. (Sk. සිංහ.)
34. *Elephant.*—අලි,* ඇත්,* කිරි, ගජ,* දිරද, නා, පිතිපා,
මහග, වරණ, සරහ, සිඳුරු. (Sk. හසති, ගජ.)
35. *Horse.*—අස්,* තිදස්, තුරහ,* දිවන, මිහුරුපු, සවිද,*
සිදු, හස. (අශ්ව.)
36. *Bird.*--තුරුළු,* තුරු, දද, රිස, ලිහිණි,* වි, විහග, සත
පත්, සිසොත්.* (Sk. පක්ෂි.)
37. *Snake.*‡—අපිච්ඡ, අනි,* උරහ,* උරපත්, උරපා,
දරණ, දිග්දු, දෙදිවු, නස්,* නා,* පාදදර, බරණ,
බුජහ, වාබොජුත්, විසදර, සප්.* (Sk. සර්පි, නාග,
අනි.)

* The first three words are generally used in the sense of 'post.'

† සල් (or හල්) is generally applied to the particular tree, *Shorea robusta*.

‡ කස්, කා and නාග are generally applied to 'cobra-de-capella.'

38. *Sea*.—අණුව, අණවුරු, උදදි, නිදු, ජලනිදි, දලනිදු, දල රැස්, මුහුදු* or මුදු,* රුවනකර, සමුදු,* සමුදුර,* සසුර,* සාර, සිදු,* සිලිලාර. (Sk. සමුදු, සාගර.)
39. *Fish*.—දලසර, දිසදිනි, නිපන, පිනිපා, මස්,* මාලු,* මිත්.* (Sk. මත්ස්‍ය, මීන.)
40. *Gold*.—කනක,* කන or කතා,* කසුන්,* කසු, රන්,* රත්රන්,* රසුවන්, රුවන්,* සුවන්, හරි, හෙමි. (Sk. සංඝී, කනක, කාණ්ඩන.)
41. *White*.—ඇලි,* එලි,* ගොර, දවල,* පමු, පඩුරු, පමෙර, සිත, සුදු,* සේ, හෙල.* (Sk. ධවල, සෙවිත, ශුභ්‍ර.)
42. *Couple*.—දුවසම, දෙ,* දෙසො, යුග,* යුගල* or යුවල,* සම, සහල.* (Sk. යුගල, යුගම.)
43. *Great or large*.—ඇලි,* ඇත්,* උරු, උලුරු, මලුරු, ගජ,* තුල්, තුමුල, දළ,* දඩි,* නැමළ or නැබුළු,* පතර, මහරු, මහ,* මහත්,* මා,* ලොකු,* විපුල් or ල, විසල්* or විසල, විසරු. (Sk. මහා, මහත්, ද්‍රව්‍ය, විපුල, විශාල.)
44. *Small or little*.—අණු, අලුප්, කුදු, කුඩු, කුඩා,* තුනු, මදු,* සිඟු, සිහින්,* සියුම්,* සුළු,* සුහන්, හිණි. (Sk. කුණු, අලු, මහු, කුණි.)
45. *Near*.—අසන්,* අසල්,* අභියස, උව, කිට්ටු,* නිකට, නිසන්, පස, ලඟ,* වැලඟන්, වෙත්.* (ආසන්න.)
46. *Always*.—අනුබද, අනවරත,* අරියොර, අරද, එක් වන්, ගතසර, ගන, ගහන, දවස, නරතුරු or නිරතුරු,* නිතර,* නිබද,* නිසැදි, නිනි,* නොකඩ,* නොසරස්, යොර, විස්සල්, සතන.* (Sk. නිරන්තර, අනවරත.)
47. *Quickly*.—ඉඟු, ඉක්මන්,* තුමුටු, යුහු,* ලුහු, වහා,* විස්සල්, වෙලෙවි, වේ, සකුස්, සහසා, සෙදල්, සේ, හන්, හඹ, හිඟු, හුද. (Sk. ශීඝ්‍ර.)
48. *To arrive*.—එළඹෙ,* පත්වෙ,* පැමිණේ,* ලඟාවෙ,* සපැමිණේ. (Sk. සමප්‍රාප්තවෙ.)
49. *To say*.—කිය,* තෙපල,* දෙස,* බණි, සෙ, විස. (Sk. කථනං (or කථා)කර.)
50. *To see*.—දකි,* නරඹ, බල,* මග, ලක. (Sk. දැකි නිසකර.)

NOTE.—Eḷu verbs have few synonyms ; hence they are disregarded in books on synonyms. (Vide § 256.)

255. The majority of Sanskrit equivalents of Eḷu synonyms are adopted in the high Sinhalese, e.g., (for Buddha)

ඊකිර (= ඉසුරු), ත්‍රේලෝකාකාශක (= තිලෝකා),
 ත්‍රේලෝකාගුරු (= තිලෝගුරු), ත්‍රේලෝකාචාරී
 (= තිලෝආචාරී), දශබල (= දසබල), ධර්මජන් (= දමරද),
 ජිනේන්ද්‍ර (= දිනිඳු), ජගත්පිතෘ (= දිසබජ), ජගදක්‍ෂි (= දිසා
 ජ), ජගත්නායක (= දිසනා), භගවත් (= බගවත්), බ්‍රහ්ම
 (= බ්‍රදු), මුනි (= මුනි), ලෝකාග්‍ර (= ලොවග), විනායක
 (= විනායක or විනා), ශාසනා, (= සතර), සඵල (= සවණ),
 සමනායක (= සමනාජ), සමනාග්‍ර (= සමන්බග්‍ර),
 ශ්‍රීභත (= සිරිගත), සුගත (= සුගත්), ශාක්‍යසිංහ (= සෑසි),
 ශාක්‍යමුනි (= සෑමුනි), සිඛාරී (= සිදුගත්), &c.

256. There are certain synonyms which are used with reference to degree of respectability or courtesy. They may be divided into those used (1) to ministers of religion, (2) to kings and nobles, and (3) to common people. (*Vide* p. 386.)

Examples.

i.	ii.	iii.
වසී	... ගතපත්තේ, යයි, ගේ	... යයි, ගේ, 'goes,' 'proceeds.'
වසී	... ගතපත්තේ, එයි	... එයි, 'comes.'
වලඳයි	... සප්පායත්තේයි, අනුභව කරයි	... කයි, 'eats.'
වදාරයි ^o	... සැලකරයි, ^o කියයි	... කියයි, 'says.'
වැඩසිටියි, වැඩවසයි	... වසයි, වාසයකරයි	... සිටියි, ඉඳියි, 'lives.'
සැතපෙයි	... සැතපෙයි, නිද්‍රාගන්ති	... නිද්‍රාගන්ති, බුදියෙයි, 'sleeps.'
දහැත්	... බුලත්, හුණු පුවත්	... බුලත්, හුණු පුවත්, 'betel. arecanut, &c., used for chewing.'
පැත්	... පැත්, වතුර	... වතුර, 'water.'

NOTE.—Words of the first class are often applied to kings, who, in oriental countries, are addressed and respected as gods.

HOMONYMS.

Nanarut sada or Nánārtha śabda.

257. Homonyms (නතරුත් සද or නානාර්ථ ශබ්ද) or words having the same sound as another, but different in

^o The expression අවසර ලැබෙනවා (lit. 'receiving permission') is also used in the sense of 'saying.'

meaning, are very numerous. Only a few of them are given below. The more common meanings are stated first.

1. අකුරු.—1, letter ; 2, sprout ; 3, pebble.
2. අග.—1, end ; 2, value ; 3, sky ; 4, demerit, calamity ; 5 body.
3. අඳුන්.—1, collyrium, eye-salve ; 2, dust ; 3, a tree (*Terminalia alata*) ; 4, antimony.
4. අඹ.—1, mango ; 2, to mould images ; 3, water ; 4, woman ; 5, sky.
5. ඉසි.—1, to sprinkle ; 2, shrimps ; 3, ascetic, Rishi ; 4, Śiva ; 5, wish ; 6, envy.
6. කෑ.—1, to eat ; 2, whom ; 3, water ; 4, vessel ; 5, sky ; 6, head.
7. කුම.—1, heat ; 2, roaring, noise ; 3, wave ; 4, speech, word ; 5, bush ; 6, peak of a mountain.
8. දරු.—1, parents ; 2, teacher ; 3, reddish ; 4, heavy, long.
9. තිත්ත.—1, bitter ; 2, landing place ; 3, good water ; 4, stratagem ; 5, religion ; 6, teacher.
10. තුරු.—1, until ; 2, tree ; 3, star ; 4, drum ; 5, joy, pleasure ; 6, bird.
11. කෙර.—1, bank, shore ; 2, elderly Buddhist priest ; 3, thirteen ; 4, old.
12. දළ.—1, rough, large ; 2, tooth, tusk ; 3, matted hair ; (දළ), 4, water ; 5, to shine ; 6, leaf ; 7, fire, flame.
13. පා.—1, foot ; 2, put forth ; 3, alms-bowl ; 4, recital, lesson, scripture ; 5, milk ; 6, tree ; 7, ray ; 8, share.
14. පිළි.—1, clothes ; 2, bird's tail ; 3, tree ; 4, fruit ; 5, demon.
15. මරු.—1, Māra, death ; 2, wind ; 3, sand ; 4, country.
16. මුඛ.—1, Buddha ; 2, devotee, ascetic ; 3, quick silver ; 4, mind ; 5, moment.
17. මූල.—1, the 19th asterism ; 2, root of trees ; 3, near ; 4, seed ; 5, avarice ; 6, price (= modern මුල).
18. වස.—1, year ; 2, rain, rainy season, year, water ; 3, evil effect ; 4, race, lineage ; 5, bamboo, reed.
19. වා.—1, wind ; 2, word ; 3, to endure ; 4, rain.
20. වය.—1, age ; 2, paddy ; 3, it-happened ; 4, sickness ; 5, sky ; 6, yoke.
21. සත්.—1, seven ; 2, truth ; 3, umbrella ; 4, creature ; 5, good people ; 6, science.
22. සං.—1, moon ; 2, joint, combination ; 3, prosody ; 4, epistle ; 5, noble ; 6, time.
23. යා.—1, to go, move ; 2, rustling sound, &c., 3, vowel, sound ; 4, lotus ; 5, across.
24. කෙ.—1, ear ; 2, grief ; 3, perspiration.
25. ශිෂ.—1, shame ; 2, lime-stone ; 3, numbness ; 4, line ; 5, sun.

Elevation and Degeneration of Words.

258. To attract the student's attention to a study of the changes in meaning many words have undergone, a few instances are here noticed :—

කම, originally meant 'throat': it is colloquially used in the sense of 'mouth.'

කම්මල, literally means 'workshop' of any kind, and was so understood in ancient times; it is now applied solely to a 'blacksmith's forge.'

ගණකයා, originally meant 'one who knows the science of (astronomical or astrological) calculations'; it now means 'a man of the tom-tom beater caste.' (*Vide* **තැකතිසා**.)

ගණන්නාන්සේ, was originally applied to the 'chief or head Buddhist priest of a community': it is now used in a disrespectful sense of a priest of improper conduct.

ගඳ, formerly meant 'smell' (whether good or bad, generally the former): it is now applied exclusively to 'bad smell,' while 'good smell' is termed **සුවඳ** (*i. e.*, **සුගඳ**) or **පුෂ්ප** (*colloq.*) lit. 'flower.'

ගස්, 'tree,' originally meant 'plant.'

ගෙදර (or **ගෙදෙර**), was originally used in its literal sense of 'the door of the house': it is now always used in the sense of 'home or house.'

ඝණ්ටාර, which is now applied to a 'large bell,'* seems to be a contraction of **ඝණ්ටාරව** = 'sound of bell.' The Sk. **ඝණ්ටා** is however used in classics.

තැකතිසා, originally meant 'astrologer': it now means 'a man of the tom-tom beater caste' (**බෙරවායා**), the members of which have for a long time made astrology their study.

පණ ගැලවීම, was originally used in the sense of 'taking away life,' *i. e.*, 'killing': it is now used in the opposite sense, namely 'saving life.' *Cf.* the classical expression **දවස් ගලවා**, 'having passed or spent days.'

පණුවා, originally meant any 'animate being': it is now restricted to 'worm.'

පත්සල, originally meant "a leafy hut," whether occupied by a priest or a layman: it is now applied only to

* A small hand bell is called **ගගණ** or **ගගණේ**.

a Buddhist monastery, without any reference to the materials of which it is built.

ප්‍රයෝග, 'construction,' is always colloquially used in the sense of 'stratagem,' 'trick.'

බැණීම, originally meant 'speaking' or 'preaching': the meaning is now corrupted into 'insulting' or 'abusing.'

විජ්‍යා, identical with the Prakrit (and Pali) form of the Sk. **विज्ञ**, originally meant 'knowledge,' 'science': it now means 'jugglery,' 'illusion.'

සුභ, originally meant 'little': it now means 'much.'

NOTE.—**සුභ**, another form of **සුභ**, is more common now.

259. SOME USEFUL WORDS.

January, ජනවාරි (දුරුතු^o).
 February, පෙබරවාරි (තවම්).
 March, මාර්තු (මැදිත්තදිත්).
 April, අප්‍රේල් (බක්).
 May, මැයි (වෙසක්).
 June, ජුනි (සොසොත්).
 July, ජූලි or ජූලයි (ඇසල).
 August, අගෝස්තු (තිකිණි).
 September, සැප්තැම්බර් (බිණර).
 October, ඔක්තෝබර් (වජ්).
 November, නොවැම්බර් (ඉල්).
 December, දෙසැම්බර් (උදුවජ්).
 Sunday, ඉරිදා (රිවිදිත).§

Monday, සඳුදා (සොම්දිත).
 Tuesday, අඟහරුවාදා (කුජදිත).
 Wednesday, බදාදා (බුදදිත).
 Thursday, බ්‍රහස්පතින්දා (ගුරුදිත).
 Friday, සිකුණදා (කිවිදිත).
 Saturday, සෙනසුරුදා (ශනිදිත).
 Year, අවුරුද්ද, වර්ෂය.
 Century, සියව්සවුරුද්ද, ශතවර්ෂය.
 Month, මාසය, මස.
 Week, සතිය, සුමාසය.
 Fortnight, දෙසතිය, පක්ෂය.
 Day, දවස, දින, දා.

° The words within parentheses are the names of native months most nearly corresponding. The following stanza may help the student to remember the former and the latter corresponding to them :

“දුරුතු ජනෙරුද තවම් පෙබරවරි මැදිත්තදිත් කිය මාර්තු මසේ
 බක්මස අප්‍රේල් වෙසක් මැයිමස සොසොත්මසට කිය ජුනි මසේ
 ඇසලට ජූලිද තිකිණි අගෝස්තුද බිණර සැප්තැම්බර් තව මාසේ
 වක් ඔක්තෝබර් ඉල්ද නොවැම්බර් උදුව දෙසැම්බර් දෙලොස් මසේ”

It should be remembered that the native and European months do not begin on the same day, and only approximately correspond.

† Or මැදිත්. ‡ Often corrupted into වක් and උදුවක් respectively.

§ The words within parentheses are used only in books.

Hour, පැය. ^o	South-east, ගිනිකොණ, අගනිදිග.
Minute, විනාඩිය, මිනිවිටුව.	South-west, නිරිත.
Second, තත්පරය.	Zenith, උෂ්ණිකාව.
Moment, මොහොත, ක්ෂණය.	Nadir, අභ්‍යන්තරය.
Daytime, දවල්.	
Morning, පාන්දර, උදය. [†]	Rupee, රුපියල.
Noon, දවල්. [†]	Cent, ශතය, සතය.
Evening, සවස, හවස, හැන්දුව. [†]	$\frac{1}{2}$ cent, සතබාගය.
Night, රැ, රත්ති. [†]	$\frac{1}{2}$ cent, සතකාල.
Mid-day, ඉරවුදුන් වෙලාව, මද්ද හත.	Pound(money), පවුම (or පවුණ්ඩ).
Midnight, මධ්‍යමරත්ත, (පහලොස් පැව්ලාව, <i>colq.</i>), මහරැ.	Shilling, සිලිම, (<i>pl.</i> සිලිං).
Ante-meridian, පෙරවරු, උදය කාලයේ.	Penny, පැන්සය, පැනිය.
Post-meridian, පස්වරු, සවස කාලයේ.	Half penny, තමසල්ලි හතර.
Instant (of month), මේ මාසේ.	Farthing, තමසල්ලි දෙක.
Ultimo (of month), ගිය මාසේ, පසු ගිය මාසේ.	$\frac{1}{4}$ Farthing, තමසල්ලිය.
Proximo (of month), එක මාසේ, ලබන මාසේ.	Fanam, ($1\frac{1}{2}d.$) පණම.
North, උතුර. [‡]	$\frac{1}{4}$ Fanam, තුට්ටුව.
East, නැගෙනහිර, පෙරදිග.	6 Tuttu (or $1\frac{1}{2}$ fanams), සත්තලිය.
South, දකුණ.	
West, බස්නාහිර, අපරදිග.	Executive Council, කාරකයාගාර, නීතිවිධායක මණ්ඩලය.
North-east, ඉසාන.	Legislative Council, ව්‍යවස්ථායක (or නීතිදායක) මණ්ඩලය.
North-west, වයඹ.	Agent (Government), දිසාපති, ඒජන්ත.
	Judge, තඩුකාරයා, විනිශ්චයකරයා.

^o A Sinhalese hour is equal to 24 minutes ; hence the distinguishing words ලංසි (or ඉංග්‍රිසි) and සිංහල are necessary to be used before පැය.

[†] පාන්දර (lit. 'light-bearer') and උදය (lit. 'rising' of sun) are used indiscriminately, yet the former would imply a time little earlier than that indicated by the latter ; සවස, හවස, and හැන්දුව all refer to time about sunset and up to dusk, after which රැ or රත්ති begins ; the time about mid-day is called දවල්. අලුයම (sometimes අලියම), and ගිම්මදිවිය are other words for 'morning' ; the former refers to time of day break and the latter to that of twilight, which is followed by අලුයම.

[‡] දිසාව and දිග (or දෙස), 'direction,' are sometimes suffixed, as උතුරු දිසාව (or දිග), නැගෙනහිර දිසාව (or දිග), &c. In the case of the four minor directions කොණ, 'angle,' 'corner' is also suffixed, as ඉසාන කොණ (or දිසාව or දිග), &c.

§ The above ten directions are referred to in the expressions දස දිසාව or දසදිග.

|| Honorific titles such as උත්තමයන්, &c., are affixed to these and other words applied to respectable persons.

Police magistrate, පොලිසි නඩු කාරයා, පොලිස් මහෙස්ත්‍රාත්.	High road, මහසාර, මාවත (<i>i. e.</i> , මහවත).
Courthouse, නඩු කාලාව, උසාවිය.	Holiday, නිවාඩු දවස.
Village Tribunal, ගංසබාව.	Levéé, රජදක්ම.
Case, නඩුව.	Library, පොත්ගෙ, ප්‍රස්තකාලය, ලයිබ්‍රේරිය.
Complaint, පැමිණිල්ල.	Newspaper, ආරක්ෂිතපත්‍රය, ප්‍රවාහනී පත්‍රය.
Complainant, පැමිණිලිකාරයා.	Museum, නඩුගෙ, කෞතුකාගාරය.
Defendant, විත්තිකාරයා.	Municipality, සාගරිකය.
Agreement (Deed), පොරොන්දු මුද්‍රාව.*	Peace officer, සමාදානවුලාදානියා.
Bill of sale, සිත්තක්කරමුද්‍රාව, සිත්තක්කරය.	Police headman, පොලිසි මුලා දානියා.
Debt Bond, නෙමුද්‍රාව.	Petitioner, පෙත්සම්කාරයා.
Gift (Deed), තෑගිමුද්‍රාව.	Photograph, ඡායාරූපය.
Lease (Deed), බදුමුද්‍රාව.	Railway train, දුම්රිය, දුමුණේ විලිය.
Mortgage (Bond), උක (or ග)ස් මුද්‍රාව.	Steamer, දුම්කැව.
Examination (in learning), (පාඩම) විභාගය, විභාගය.	Resthouse, නානාගම.
Gravets (four), කඩවත් (ගතර).	Witness, සාක්ෂිකාරයා.

SYNTAX.

260. වාක්‍යයෝජනා, Syntax,† teaches how sentences are constructed in conformity to the rules of grammar.

261. Every ordinary sentence consists of two essential parts :—

- (1) කතු or කතී,‡ subject : *i. e.*, that about which some affirmation is made ;
- (2) කිරිය or ක්‍රියා, predicate : *i. e.*, that which is affirmed of the subject.

Thus in the sentence සඳ බලයි, 'the moon shines,' සඳ is called *katu* or *kartṛi* and බලයි, *kiriya* or *kriyā*.

* පත්‍රය, 'leaf,' 'sheet,' is also occasionally used for මුද්‍රාව. කාරය or කරය is also similarly used.

† Some writers have designated this by කිරිකරුපදසබද (ක්‍රියාකාරක පදසබදය). *Vide* § 115.

‡ This term is generally restricted to the subject of an active verb, *i. e.* when the subject stands for the doer of the action : it is also termed දාකතු or දාකකතී. Subject of the passive verb is called දාකම or දාකකම.

262. When the subject is a pronoun it is often suppressed, being implied by the verbal ending. Thus a single verb may be a sentence, as ගියෙමි, 'I went' for මම ගියෙමි; අඬති, 'you cry' for ඔබ (or තෝ) අඬති; දුවයි, 'he runs' for එනම (or උ, &c.) දුවයි. The subject is not expressed also in imperative sentences, as මේ වැඩේ කර, 'do this work' for ඔබ (or තෝ) මේ වැඩේ කර; කථානොකරව or කථා කරණව එපා, 'do not speak' for ඔබ (or තෝ) කථා නොකරව or ඔබ (or තෝ) කථාකරණව එපා. (*Vide* § 3.)

When the subject is indefinite, it is sometimes omitted, as "මට දැව්වෙන්නෙයි කියති," '(they or the world, ලෝ වැස්සෝ) call me Dāṭhāsēna'; මේ දිලියෙන වස්තුවට ගෙයන නාමය ව්‍යවහාරකරති, '(they) give the name moon to to this shining object.'

263. The predicate is also omitted and some word other than a verb is used predicatively generally with the expletive ය or යි affixed to it, as මේ පොත මගේය (or මගෙයි), 'this book is mine'; මේ මගේ පොතය (or පොතයි), 'this is my book'; උඹට දැන් හොඳද, 'are you well now?' උමේ ඉදිකවු* කෝ, 'where is your needle?' ඒ මගේ පුතා, 'that (or he) is my son.' (*Vide* § 286.)

Classification of Sentences.

264. Sentences may be divided into six kinds, viz.:—

(a) Simple, (b) Complex, (c) Contracted, (d) Collateral, (e) Compound, and (f) Elliptical.

265. (a) A sentence containing only one subject and one finite verb is called a *simple* sentence. It may contain participial clauses. Ex. හොරු ගෙයක් බිඳ බඩු ගෙණ ගියෝය, 'thieves broke into a house and took away goods' (thieves a-house having-broken things having-taken went); කඩුව ගොස් එලවලූ ආදිය† අරගෙණ වර, 'go to the market and bring vegetables, &c.' (to-the-boutique or

* The form ඉදිකවු is also colloquially used.

† කාරිය is often used colloquially in the sense of ආදිය, 'et cetera.'

market having-gone vegetables, &c., having-taken come);
ලියුම තැපෑලෙන් ඇරියෙමි, 'I sent the letter by post.'

266. (b) A sentence which consists of a principal sentence with one or more dependent or subordinate clauses is called a *complex* sentence. Observe that the subject and predicate are generally represented in these clauses by nouns or pronouns in an oblique case* and participial adjective forms respectively. Ex. ඔහු මල (or මැරුණු) බව නොදන සිටියෙමි, 'I was not aware that he had died'; උඹ කියන කතාව මමත් දනිමි, 'I too know the story that you are relating'; ඉර උදවූ කල අඳුරු දුරුමේ, 'when the sun rises the darkness vanishes'; මා එතකල් හෙදර නොයව, 'until I come do not go home'; මට පණි විඩයක් ලැබුනනිසා දැන් ආවෙමි (or ආමි), 'as I received a message I have come now' (to-me a-message having-been-received as now I-came); සිබව්ම බොරුය කියන නමුත් තව සොයාබලන්නට (or බැලීම) වටි, 'although (they) say that the occurrence is false, it would be as well to inquire further'; බොරුසාක්කි කීවොත් උඹට අවිටු ලැබේ, 'if (you) give (lit. 'said') false evidence you will be punished'; යමෙක් උඹට අඬගසා (or අඬගසයි) නම්† මෙසේ කියව, 'if any one call you, tell (him or her) thus.' (*Vide* next section.)

267. Subordinate clauses may be divided into—

- (1) Substantive clauses; (2) Adjective clauses;
and (3) Adverbial clauses.

(1) A substantive clause has the power of a substantive, as “ප්‍රාණඤාන නොකරව” යි බුදුහු‡ අණකළසේක, 'Buddha commanded, Do not destroy life'; ඔහු විසින් බොරුවක් නොකියනලද (or ඔහු බොරුවක් නොකී) බව මම දනිමි, 'I know that he did not tell a lie.'

* Colloquially in the nominative case. (*Vide* §§ 299, 302, & 303.)

† Past tense අඬගසා (or අඬගසුවේ) නම්.

‡ This is pl. nom. of බුදු. It is the form generally used for the sake of respect. The pl. acc. form බුදුන් is always colloquially used for the nominative.

(2) An adjective clause has the power of an adjective. These clauses are always placed before the substantives which they qualify. Ex.: උඹ කියන දේ විශ්වාසනොකරමි, 'I do not believe what you say'; මා කියවන පොත උඹ කවදුවත් කියෙවුවෙහිද, 'did you ever read the book which I am reading?'

(3) An adverbial clause has the power of an adverb, as නුඹේ ගුරුවරයා කියනලෙස (or ආකාර) කරපන්, 'do as your teacher says'; උඹ වැඩේ කළොත් කුලී ගෙවමි, 'if you do the work I will pay the hire.' The last six sentences in § 266 contain these clauses.

268. (c) A sentence in which the repetition of subject or predicate or any other part thereof is avoided, is called a *contracted* sentence, as එනම කථාවෙහිද ලිමෙහිද* දක්කෙයි, 'he is clever (lit. 'a clever one') in speaking and writing' (= එනම කථාවෙහි දක්කෙයි, 'he is clever in speaking' + එනම ලිමෙහි දක්කෙයි, 'he is clever in writing'); උඹට එළුවෙක් හෝ (or නොහොත්) බැටළුවෙක් දෙමි, 'I will give you a goat or a sheep' (= උඹට එළුවෙක් දෙමි, 'I will give you a goat' + නොහොත් (or නැත්නම්) උඹට බැටළුවෙක් දෙමි, 'or I will give you a sheep'); පියාසරකරණ (or පියාඹන) පක්ෂියා කොබෙයිගෙක්ද පරව්ගෙක්ද, 'is the bird that is flying a pigeon or a dove?' (= පියාසරකරණ පක්ෂියා කොබෙයිගෙක්ද + නොහොත් (නැත්නම් or නැතහොත්) පියාසරකරණ පක්ෂියා පරව්ගෙක්ද).†

269. (d) Sentences placed side by side with no connective particle or clause are called *collateral* sentences. These are very common in Sinhalese. Ex.: ඔව්හු අඬති, සුසුම්ලති, වැලපෙති, 'they cry, they sigh, they lament'; "පොකුණෙහි මැණිකක් පෙණෙන්නේය, සේනකගේ"

* Colloquially කථාවට and ලිමට respectively.

† Sentences in which the actual predicate is not expressed may be treated as contracted sentences and parts of the verb වු, 'to be,' may be employed in such cases as predicates. Thus in the above sentence the form මේ, 'is,' may be inserted before the final "ද."

දියත් මඩත් අරවා තිම තිඳ මැණික හුදුවුවාහ ; පොකුණෙහි දියපිරි කියකල නැවත පෙණෙයි, මෙය ගණ්ට පොහොසත්ද ; දේවයන්වහන්ස, ඒ බැරි නොපෙයි, වැසියමැනව, නුබවහන්සේට මැණික පාමි,” ‘in the pond a ruby is seen ; Sénaka did not find (lit. ‘see’) the ruby after having caused the water and the mud to be removed and the earth to be dug up ; when the pond is filled with water it is seen again ; are you able to take it? “Your majesty, it is not impossible ; proceed, I will produce the ruby before your majesty.”’

270. (e) *Compound* sentences are scarce in the Sinhalese language. English compound sentences are rendered in Sinhalese by simple and complex sentences, *e. g.*, ‘He came here and went home,’ ගෙනෙම මෙහි ඇවිත් ගෙදරයෙහි (lit. ‘he having come here went home’); ‘I will buy and send you a toy,’ තෙළිබඩුවක් මිලේට (or මිලදී) ගෙන නුබට එවමි (lit. ‘I having bought a toy will send you’); ‘He came here, but did not speak to me,’ ගෙනෙම මෙහිආවේ නමුත් මාසා කථානොකළේය or ගෙනෙම මෙහි ආවේය නමුත් මාසා කථානොකළේය (lit. ‘although he came here he did not speak with me,’ (or) ‘he came here, but he did not speak with me’). Compound sentences connected by නමුත් or එහෙත්, ‘but’ are common, as මිනිසෙක් මාවෙතට ගොරබඩුවක් ගෙනැවේය නමුත් එය භාරනොගනිමි, ‘a man brought to me a stolen article, but I did not accept it.’ Collateral sentences are virtually of the compound class.

271. (f) *Elliptical* sentences* are common in Sinhalese. Ex. (1) ගෙනෙම මටටඩා පොහොසති, ‘he is richer than

* Mark the difference between contracted and elliptical sentences. The following extract from Mason’s English Grammar justly serves to explain the difference :—‘In contracted sentences a certain portion which is common to the sentences is expressed only once in one of them, and has to be repeated in the others. In Elliptical sentences the part to be supplied in one clause, although suggested by what is expressed in the other, is not necessarily exactly the same in form. Moreover, contracted sentences or clauses are always co-ordinate ; an elliptical clause is usually a subordinate clause, the portion to be supplied being suggested by the principal clause.’

I'; (2) පොළුව හඳට වඩා ලොකුය, 'the earth is larger than the moon'; (3) උඹට වඩා (or උඹට වඩා හොඳට or හොඳින්) මම දනිමි,* 'I know more (or better) than you'; (4) "මෙනෙම අනාගතයෙහි මා සේම (= වගේම or මෙන්) බුදුවන්නේය," 'he will in-time-to-come become Buddha like myself' (lit. 'me'); (5) ඒ බව මා වගේ (or මෙන්) තමුසේත් දන්නවා ඇති, 'you too will know it (or that fact) as I do'; (6) මට මිස (ඇර or මුත්) ඔහුට ගෙයක් නැත, 'I have a house and not he' (to-me except to-him a-house is-not). These may be expressed without ellipses thus: (1) හෙතෙම මා පොහොසත්වාට වඩා පොහොසති, (2) පොළුව හඳ ලොකුවාට වඩා ලොකුය or හඳ ලොකුවාට වඩා පොළුව ලොකුය, (3) උඹ දන්නවාට වඩා මම දනිමි, (4) මෙනෙම අනාගතයෙහි මා බුදුවන සේම බුදුවන්නේය, (5) ඒක එහෙම බව මා දන්නවා මෙන් තමුසේත් දන්නවා ඇති, (6) මට ගෙයක් ඇතුළු මිස ඔහුට ගෙයක් නැත (or ඇත්තේ නැත). Notice the case of the noun or pronoun in the elliptical clause. (*Vide Syntax of the instrumental and genitive cases*).

272. Sentences may also be arranged as Declarative, Interrogative, Optative, Imperative, Permissive, Hortative, and Conditional sentences.

(a) Declarative sentences declare something, as මම පිට රටකට ගියෙමි, 'I went to a foreign country'; වඩුවා කඳත් ඉරුමේය, 'the carpenter sawed a log (or trunk)'.

(b) Interrogative sentences ask a question, as ලමයා කුමක් කෙරේද, 'what is the boy doing?' උඹ ඔහුට කුමක් කීවෙහිද, 'what did you tell him?'

* The ideas in the above three sentences are sometimes thus expressed, especially for the sake of emphasis: (1) මම යම් පමණ (පමණක්, or පමණකට: or යම් තරම්, තරමක් or තරමකට) පොහොසත්ද හෙතෙම ඊටවඩා පොහොසති (lit. 'to whatever extent I am rich, he is richer than that'), (2) හඳ යම්පමණ ලොකුද පොළුව ඊටවඩා ලොකුය, (3) උඹ යම්පමණ දන්නෙහිද ඊට වඩා මම දනිමි.

(c) Optative sentences express a wish or desire, as හුඔට වැඩ සිටීමේවා, 'may you be prosperous;' මම ජීවත්වෙමිවා, 'may I live long' (lit. 'long time').

(d) Imperative sentences express a command, request, or exhortation, as ගොණුට වතුරදෙව, 'give the ox water'; බල මට යන්න මග ඇරපිය (or ඇර), 'fellow, get out of the way (lit. 'open or leave the way') so that I may go'; කසිකලක බොරු නොකියව, 'never tell lies.'

(e) Permissive sentences express permission, as එනෙම ගස කැපුවාණි, 'let him cut the tree;' බල්ලා එහි උන් නාණි, 'let the dog be there.'

(f) Hortative sentences express incitement, as අපි නිදාගනිමු යමු, 'let us go to bed' (we to-sleep or for-sleeping let-go); වැස්ස පායනකල් මෙහි සිටිමු,* 'until the rain ceases let us be here.'

(g) Conditional sentences express condition, as උඹ යනොත් මමත් යමි, 'if you go, I also will go;' වැයමි කලොත් එක හුඔට බැරිනොණි, 'if (you) try, it will not be impossible with you.' (*Vide* § 266.)

Subject and Agreement.

273. The subject of a finite verb in an independent sentence or clause or in a direct quotation should always be in the nominative case, as ඉර බසි, 'the sun sets;' ගොන්හු තණ කති, 'oxen eat grass;' "නෙපි කුමක්ගෙසින් ඩබර කරව්දැයි විචාලුණෙක," '(his honour) inquired, Wherefore are you quarrelling?' (*Vide* §§ 298 & 335.)

274. When a verbal noun is the subject, the verb that agrees with it is put in the 3rd person, as එසේ කිරීම ඉතා යෝග්‍යණි, 'the doing so is very proper;' හැඩිම නැවතුණෙය, 'the crying stopped.'

* In books other forms such as those ending in මග are also used.

275. The subject is omitted in imperative sentences, as මෙහි සිටුව (or සිටුව), 'stand here'; කාලය නිරවික නොකරව, 'do not waste time.' (*Vide* § 262.)

276. The subject and predicate must agree in number and person. If the subject is in the 3rd person singular and feminine, the predicate (generally when it is a verbal noun) admits of suffixes expressive of the feminine gender, *e. g.* "සඳහම් හෙළිල්ලු එන්නි" (*mas.* එන්නේ), 'the fair (or white) woman named Sañda is coming'; ඇ බත් පිසුවාය (*mas.* පිසුවේය), 'she cooked rice'; forms ending in අ, such as කෑව, (she) 'ate'; කීව, (she) 'said'; උපත, (she) 'was born,' are also sometimes used in such cases.

277. All isolated nouns (or pronouns), as මිනිසා, 'man'; ගැණි, 'woman'; හිතෝපදේශය, 'Hitópadéśa' (a book), without predicates, are in the nominative case. Hence nouns denoting title of a book, newspaper, &c., the heading of a writing, &c., are in the nominative case. (*Vide* § 100.)

278. Two or more singular nominatives joined by the conjunction ද or ත්, require a verb in the plural. *Ex.* පියත් පුත් වෙල කොටති, 'the father and son are digging the field'; ජේමිස්ද ජුවන්ද මාසමග සටන් කිරීමට (or සටනට) සැරසුනෝ, 'James and Juvan prepared themselves to quarrel (or fight) with me.'

279. Two or more singular nominatives joined by the conjunction හෝ* require a verb in the singular, as මිනිසෙක් හෝ ගැණියෙක් හෝ කන්ද මුදුනේ සිටී, 'either a man or a woman is standing on the top of the mountain (or hill).'

* වත්, නොහොත්, හෙවත්, and එක්කෝ are also used similarly in modern Sinhalese, but the last three are not repeated after each word joined as හෝ and වත් : *e. g.*, උඹ නොහොත් මම නොහොත් වෙන නොහොත්, 'you or I or another'; උඹවත් මමවත්, 'either you or I.' හෝ may also be used singly like නොහොත්, &c.

280. If two or more nominatives of different persons are joined by the conjunction **ද** or **ත්**, the verb is made to agree with the first person in preference to the second, and with the second in preference to the third. The three persons should be in the order of 3, 2, and 1,* as in English. Ex. **උඹද මමද එය බලා සිටියෙමු**, ‘you and I were looking at it’; **ලමයන් උඹත් කුමක් කළාහුද**, ‘what did you and the boy do?’ (*Vide* § 346 m.)

281. When two or more nominatives of different numbers are joined by **හෝ**, the verb is made to agree with the nominative next it, and the order of persons is determined by the preceding rule, as **නුඹ හෝ මම හෝ එසේ නොකිවෙමි**, ‘neither you nor I said so.’

282. Collective nouns generally take a plural predicate, as “**මුලු දඹදිව සේනාව ඇවිදින් අප දසදෙනා ජයගත නොහෙති**,” ‘the army of the whole of Dambadiva will not be able to come and conquer us ten persons’; “**ඉක් බිති දෙමල සේනාව බිඳි එළි දිග දිවණට වන්න**,” ‘afterwards the Tamil army being broken began to fly in all directions’; “**බෝධිසත්වයන්ගේ පිරිස ඒ දෑකත් වඩ වඩා කෝලාහල පැවැත්වූහ**,” ‘the retinue of Bóddhisatva† seeing that also continued the clamour more and more.’ When the particle **අක්** (‘a’ or ‘an’) is affixed to a collective noun, the predicate agreeing with it is put in the singular number, as “**සේනාවක් වන්නේය**,” ‘there will be an army.’ When the simple base of a collective noun is used as the subject, its predicate is put in the singular. **තම** or **කෙමේ** and **තොමෝ** are generally affixed to the subject in such cases. Ex. “**ලෝවැසි ජන තම මෙසේ කියන්නේය**,” ‘the people of the world say

* The order however varies (as in English) in such cases as **මමත් මගේ මිත්‍රයන්**, ‘I and my friend’; **උඹවත් උඹේ පියවත්**, ‘either you or your father.’

† An aspirant for Buddhahood.

as follows;’ “දෙවිපිරිස් යොජනක් තත්ති ව්,” ‘the assembly of gods occupied a space of one yoduna.’

283. Inanimate nouns in the plural number standing in their basal forms generally take a singular predicate. Ex. “ඌ මාගේ මතුල්* අව් දිලිහින,” ‘at night my royal arms glittered’; “අපගේ දර පැන් නිමා ගියේය,” ‘our firewood and water were exhausted’; “විසිදහසක් පමණ මාලිගා ඇත,” ‘there are about twenty-thousand palaces’; “මෙතැන පෙළුතර පසෙක් ව්,” ‘here were (or occurred) five miracles.’

284. If a singular noun with a plural termination (added for the sake of respect) is the subject of a verb, the verb is also generally put in the plural, as “සේනකගේ මුල් අසෙනෙහි හුන්ක,” ‘Sénaka was sitting in the first seat.’ But sometimes the verb is put in the singular to agree with the subject in sense, as “රජපුරුවෝ සිසුම් පැණියක් විමා ලේය,” ‘the king asked a searching question’; this is identical with the modern practice. In the same way the verb is sometimes put in the plural for the sake of respect while the subject is in the singular both in sense and form, as “එවිට දෙව් රජපුරුවණ්ට කීක,” ‘then the queen (or her majesty) told the king’; “රජතෙම ඒ උපාය ඉතා යහපත, එසේම කෙරෙමි, ආචාරිණි, කීක,” ‘the king said, Teacher, that (or the) device is very good, I will act exactly in that way.’

285. The honorific වහන්සේ† is added to both singular and plural nouns (or pronouns), and the verb is put in the singular or plural according to the number of the nouns (or pronouns), the honorific suffix සේස being attached to

* මතුල්, literally means ‘auspicious.’ It is often prefixed to words denoting articles, &c., used by a king, such as elephant, horse, sword, park.

† Observe that වහන්සේ is affixed to the plural acc. form, as උන් වහන්සේ, බුන්වහන්සේ, තමන්වහන්සේ, මහණුන්වහන්සේ, මැතින් වහන්සේ, පිසාකන්වහන්සේ, බෝඩිත්වහන්සේ. (Vide §§ 150 and 203.)

the verb, which then assumes the form of a verbal adjective (*vide* § 203.) When no plural suffixes as ලා, &c., are added to the honorific වහන්සේ, the number of the subject is decided from the context. Ex. “ඒ රහතුන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑසේක,” ‘the (or that) Rahat priest attained Nirváṇa’; ‘ඉබ්බහන්සේලා මෙහි වඩිතසේක්වා,’ ‘may your honours be pleased to proceed hither’; “දෙදහසක් පමණ රහතුන්වහන්සේ වැඩියසේක,” ‘about two thousand Rahat priests came’; “භික්ෂූන්වහන්සේලා බොහෝසෙයින් හිමාලයටම වඩිනාසේක්ලාය,” ‘most of the priests are proceeding to the Himálaya itself.’

286. Sometimes the copula or predicative verb is omitted and some noun, adjective, interrogative pronoun, or adverb is used predicatively, as මේක හොඳයි, ‘this is good’ (this good); හෙතෙම උසයි, ‘he is tall’ (he tall); මම ලිපි කරුවෙක්ය, ‘I am a clerk’ (I a-clerk); “මු අදපටන් ම පුත නුවෝය,” ‘from to-day he is my son’ (he from-to-day my son); මු උඳ, ‘is this he?’ (this he?); උඹ කවුද, ‘who are you?’ (who you?); මගේ නොපපිය කොහේද (කෝ or කොතැන්හිද), ‘where is my hat?’ (my hat where?); “අත ඇරසිටින්හි මව්‍ය,” ‘the one (*fem.*) that stands leaving hold of the hand is the mother’; “ඔහු පින් අබය නම්,” ‘his son is named Abaya.’ (*Vide* 263.)

287. The endings of the three persons are sometimes suffixed to nouns and adjectives so used predicatively, as “අපිත් පණ්ඩිතයම්ක,” ‘we are also pandits’ (we also pandits); “තෝ සෙරෙහිද නොසෙරෙහිද,” ‘are you the thief (*fem.*)? are you not the thief (*fem.*)?’ (thou thief? not thief?); එනෙම ‘සොරෙම’ කීය, ‘he said “I am the thief”’ (he “I thief” said); ඒක හොඳ බෙහෙතකි, ‘it is a good (or efficacious) medicine.’

288. The practice of putting one word in apposition with another, though common in the Sinhalese language, is different from the English usage chiefly in the order of words,

as in the phrases වික්ටෝරියා රජ්‍යී, 'the Queen Victoria'; උදුම්බර දේවී, 'the queen consort Udumbarā'; රජපරුවණ්ට, 'to king Rājasiṃha.' Here the order of words is the reverse of the English and the first word (which stands in its *basal* form) is in the attributive relation to the second. The above are also expressed thus, වික්ටෝරියා නම්වූ (නම් or නමැති) රජ්‍යී, උදුම්බර නම්වූ (නම් or නමැති) දේවී, and රජපරුවණ්ට නම්වූ (නම් or නමැති) රජපරුවණ්ට respectively. In the same way 'the river Thames,' 'James the son of a farmer,' and 'John the tailor' should be rendered in Sinhalese by තැම්ප් ගඟ or තැම්ප් නම්වූ (නම් or නමැති) ගඟ (lit. 'the river named Thames'), ගොවියෙකුගේ පුත්වූ (or පුත්) ජේම්ස්, and රෝස් නම්වූ (නම් or නමැති) මහත්තා respectively. In books, however, the words in apposition are sometimes found in the English order, as "ම පියානෙහි මේ මා නැගහිටෝ කෘතන්තාවෝ කිසි දුකක් නොදන් නිසා," 'my father, my younger sister here, Kṛishṇajinā, is not used to any affliction'; "මාගේ පුතනුවෙහි ජලිය කුමාර යෙහි මොබ එන්න," 'my son, prince Jāliya, come here.'

289. The verb වූ, 'to become,' 'to be,' takes two nominatives, of which the first is the subject and the second the subjective complement of වූ,* as හෙතෙම රජ විය, 'he became king'; මම මහණ වීමි, 'I became a (Buddhist) priest'; භූමි සොරෙක් වූයෙහිද? 'did you turn thief?'

(Vide §§ 99-100 & 322.)

Accusative Case.†

290. Transitive verbs govern nouns (or pronouns) in the accusative case, as මම පොතක් කියවීමි, 'I read (*past*) a book'; එතෙම හේකොළ කපයි, 'he cuts grass'; "රජ දම් නියෙන් මිය පුස්සේ," 'the king governs the earth by justice and law.'

* The first subject is sometimes called "the direct subject" and the second, "the indirect subject."

† Vide §§ 102-103.

291. Some transitive verbs take two accusatives, of which the first is the direct object (ප්‍රකෘති කමි) and the other the indirect object (විකෘති කමි), i. e., the objective complement of the verb, as මම භූමි පොහොසතෙක් කරන්නෙමි, 'I shall make you a rich man'; නඹ පිත්තල කරණට උඹට පුළුවන්ද, 'can you convert copper into brass?'

292. Some causatives formed from transitive verbs also take two accusatives, as මම ලමසා* බත් කැවිමි, 'I fed the boy with (boiled) rice'; ඔහු ලවා හරකුන්* හණ කැවිමි, 'I made him feed the cattle with grass'; "මේ දරුවන්* කිසි පොවමිද," 'shall I give suck to this child?'

293. Some intransitive verbs take an accusative of kindred meaning, as ඒ තෙම නැවුමක් නැවි, 'he danced a dance'; "නිෂ්ප්‍රයෝජනවූ හඬ හඬන්නාවූ මට වඩා භූවණ නැත්තෝ නැත," 'there are no greater fools than myself who am crying in vain' (lit. 'crying the vain cry').

294. Verbal nouns formed from transitive verbs have the power of governing the accusative case, as ගවසින්† මැරීම තහනම්කළ යුතුයි, 'the slaughtering of cattle should be prohibited'; එතෙම ලාරන්‡ ඇතිකරන්නෙකි, 'he is one who rears pigs.'

295. The place whither one goes is put in the accusative† case, as මම ගෙදර (or ගෙදරට) ගියෙමි, 'I went home'; භූමි ගාලු (or ගාල්ලට), ගියෙකිද, 'did you go to Galle?'; "රුක්නට නැගෙත් සාමුචෝ" (= සාමුචෝ රුක්නට නැගෙත්), 'monkeys climb trees'; "ඇමතිවරු රජ ගෙව වත්ත," 'the ministers entered the king's palace'; මුලා දූනියා රජ කන් එලඹිණි, 'the officer approached the king' (lit. 'king's proximity').

* Or more commonly ලමසාට, හරකුණට, and දරුවාට respectively.

† Or genitive of the object as in Sanskrit, &c.

‡ The dative case may also be assigned as in Tamil. ගෙදර and ගාලු in the examples are in their basal forms. The basal form may likewise do duty for any other case. (Vide § 91.)

296. Duration of time is put in the accusative case, as මම මෙහි පස් අවුරුද්දක් පමාහිමි, 'I tarried here five years ; හෙතෙම විසිපස් අවුරුද්දක් රාජ කාර්යය කළේය, 'he performed royal service twenty-five years ;' " තිලෝගුරු තෙමස් මුරුණට අබ්දම් දෙසි," 'for three months Buddha preached Abidam to the gods.'

297. Extent of space is put in the accusative, as මම හැහැක්මක් (or සැහැස්මක්) දිවිමි, 'I ran a mile' ; but in such a sentence as මේ ගස අඩි සියයක් උස ඇත්තේය, 'this tree is a hundred feet high,' අඩි සියයක් is in apposition with the subject උස. (*Vide* § 308.)

298. The subject of a substantive clause governed by a verb or a preposition is generally put in the accusative case, as "මා රජයයි සිතා භයනොගෙණ වදාලමැනවි," 'speak without fear of my being a king' ; "තෙව්විටක මා මඟොෂ්ඨ පණ්ඩිත නියාව තව නොදන්නාවන," * 'Kévatta does-not-yet-seem-to-know that I am pandit Mahaushadha' ; "මේ හරත කුමාරයෝ දසරථ රජපුරුවන් මළායි කියති," 'this prince Bharata says that king Dasaratha died ;' ඔහු යන්නා† දුටිමි, 'I saw him going.' ‡

299. The subject of a verb to which දී, විට, ත, කල්හි, &c. (denoting time when), is suffixed, is put in the accusative case with locative signification, as ඉර උදාවෙන අඳුරු දුරුවේ, 'when the sun rises, the darkness disappears' ; මා එනවිට හෙතෙම ගෙදර සිටියේය, 'when I was coming (lit. 'am coming') he was at home' ; "එක්දවසක් උත් කෙළිමින් සිටියදී නොකල් වැස්සක් නැඟිය," 'one day when they were playing an untimely shower of rain fell' ; "මා ගියකල්හි සාමකුමාරයෝ ජීවත්වෙති," 'when I go (lit. 'went') the young-Sāma will revive' (lit. 'live').

* වග (= වැනිය or වාගේය, 'like'), implies doubt. It has the force of 'it is as if.' නිසාව = 'the fact that,' 'that.'

† Colloquially යනවා.

‡ *Vide* § 273.

NOTE.—The examples of the use of the accusative in the two previous sections and in such sentences as *හෙතෙම හයෙකුගේ කිසිවක්*, 'he was enraged like a cobra'; *එය මා මෙන් මගේ ස්වාමියාද දන්නේය*, 'my master (or lord) too knows it as well as I,' with the words *ගේ*, *මෙන්*, *මාගේ*, *මගේ*, &c., serve as examples of the 'metathesis of cases,' the nominative case being logically appropriate in such sentences. (*Vide* §§ 55 and 304.)

300. The prepositions *අරඬයා* or *අරඬයා*, *ඇර* or *හැර*^{*}, *උදෙසා*, *ගැණ*, *නිසා*, *පාසා* or *පතා*, *මිස*, *මුත්*, *ලවා*, *විනා*, *සඳහා*, *සන්ද*, *ගන්ද*, and *හින්ද*,† govern nouns (or pronouns) in the accusative case, as *මේ අරඬයා කුඩම මදක් කියමි*, 'I will tell you a little about this'; *මුහු ඇර (විනා, මිස, මුත් or හැර) අන් කිසිවෙක් මෙය කිරීමට නොපොහොසත්ය*, 'no one else except him is able (or competent) to do this'; *මේ සඳහා (සන්ද or නිසා) ආමි*, 'I came on account of this'; *උඹ හින්ද (ගන්ද or නිසා) මට බොහොම වියදම් වුණේය*, 'I had to incur much expense on account of you'; *මා උදෙසා (or ගැණ) කිසිවෙක් වියදම් නොකළේය*, 'no one put himself to expense on my account'; '*එකල රජපුරුමෝ නිධානය නිසා (=පිණිස) රජපුරුමයන් යවුහ*,' 'then the king sent his men (lit. 'king's-men') for (*i. e.* to bring) the treasure-trove'; *ඒ මිනිසා සිංහයෙක් ගැණ කඳිම කථාවක් කීවේය*, 'the man narrated a fine story about a lion.'

301. Nouns (or pronouns) governed by certain transitive verbs in the accusative case take the termination *ට*. In classics *ට* is generally omitted. Ex. *අපි හොරුන්ට*

^{*} *ඇර* (or *හැර*), *මිස*, *මුත්*, and *විනා* are used in elliptical sentences after nouns (or pronouns) in the dative, ablative, and genitive cases, and then they govern the noun (or pronoun) suppressed. (*Vide* § 271.)

† *නිසා*, *ගන්ද*, and *හින්ද* are also used colloquially with the force of 'as,' as *උඹ වෙලාවට නා නිසා (හින්ද or ගන්ද) මගේ කාරණා වැරදුනා*, 'as you did not come at the time (fixed) I was disappointed in my matter'; *මුහු ඉන්න නිසා (හින්ද or ගන්ද) මම ඉස්සරහට (or එළියට) ආවෙහැ*, 'as he is there (or present) I did not come forward (or out)'; *ඒක කළ නිසා (හින්ද or ගන්ද) මුහු කැමතිවුණේ නැ*, 'as it is black, he did not like (it).' These words are used after nouns also with the same force, as *මුහු මුලාදනියෙන් නිසා (හින්ද or ගන්ද) අපි වැඩිදුර ක්‍රියාකළේ නැ*, 'as he is a headman (or government officer) we did not push (the matter) further (or take further steps).'

පොලුවලින් ගැසිමු (or තැළිමු), 'we beat (*past*) the thieves with sticks'; එතෙම ගුරුන්තාත්සේව වැන්දෙය, 'he worshipped (*his*) teacher'; මම නොබණුව (or බණිණුව එසා), 'don't abuse (or scold) me.' (*Vide* § 331.)

NOTE.—There are many compound verbs which require the noun or pronoun governed by them to end in ව. These may generally be treated as in the dative case. (*Vide* § 312.)

*Instrumental Case.**

302. A noun (or pronoun) denoting the doer of an action, but not standing in the subjective relation to the predicate, is put in the instrumental case, as මා විසින් මෙවැඩේ කරණ ලද්දෙය, 'this work was done by me'; මා කියන වචන විශ්වාසකරව, 'believe the words I say'; "කිවිත් නුදුටුයේ කෙ උවම," 'what similitude has not been seen by poets.'

303. When a noun (or pronoun) denoting the doer of an action is the subject of a verb in the conditional mood, it is put in the instrumental case, as ඔහු ආවොත් මට කියව tell me if he were to come'; "මා විසිනි ඇරඳුවොත් සියල්ලෝ නසිති," 'if I relinquish (*my*) zeal, all will die'; "අප වෙන වෙනම විසුව මැනව," 'we should live each separately.' (*Vide* §§ 335-337.)

304. The prepositions එක්ව or එක්ක, කැටුව, විසින්, සමග, සහ, හා, හාසමග govern the instrumental case, as (1) බේබද්දන් එක්ක (එක්ව or හා) සමාගම් නොපවත්වනු, 'do not associate with drunkards'; (2) මම නුඹ කැටුව එන්නෙමි, 'I shall come (along) with you'; (3) මේ මා විසින් ගොඩනගනලදී, 'this house was built by me'; (4) ජුවානිස් ඔහු සමග සිප්පලට ගියේය, 'Juvānis went to school with him'; (5) "සුගතිඳු හා කහි සම," 'who is like unto Buddha?'; (6) ගෙනම මා හාසමග (or හා) කථාකළේය, 'he spoke with me.'

In uncontracted sentences the noun (or pronoun) followed by සා(or සහ), මෙත්, සේ, සෙයින්, වැනි, and වාගේ (or වගේ),

* *Vide* §§ 104-105.

'like,' is put in the instrumental case. The word සමාන or සම, 'like,' 'similar,' is preceded by the instrumental or the dative, as ඔහු සමාන or ඔහුට සමාන, 'like or similar to him.' The letter හා is sometimes prefixed to සමාන or සම.

NOTE.—සහ, though often used with the force of 'and' and therefore placed under conjunctions also, is in fact, a preposition governing the noun or pronoun which precedes it. Hence such a sentence as එතෙම සහ මම ගියෙමු is incorrect and should be ඔහු සහ මම ගියෙමු, 'he and I went' (lit. 'with him I went').

*Auxiliary Case.**

305. A noun (or pronoun) denoting one who or that which assists the act of the agent is put in the auxiliary case, as ගොවියෙක් පොරවකින් ගසක් කැපී, 'a farmer cut a tree with an axe'; අපි පයින් ගියෙමු, 'we went on foot'; එතෙම මිනිසෙකුට පිතිසෙන් ඇත්තේය, 'he stabbed a man with a knife'; "භූතේන් දතා සහත්තේ," 'by means of kindness win-the-hearts of men'; කඩිසරකමින් කාලය ලැබේ, 'time is gained by activity'; මාලිගාව බොහෝ වටිනා බඩුවලින් හා ඒවා බලන්නට ආවු මිනිසුන් ගෙන් පිරිනිමුණේය, 'the palace was full of very costly things and people who came to see them.'

306. Nouns (or pronouns) having the signification of adverbs of manner are generally in the auxiliary case, as ඇසනුවෙන් තෑග්ග පිළිගත්තාය, 'she accepted the present with pleasure'; අපි ඉක්මනින් එන්නෙමු, 'we shall come soon'; එතෙම ස්වභාවයෙන් දුළුලය, 'he is by-nature weak'; මම සනීපයෙන් ගෙදරට ලගාවිමි, 'I reached home in good health'; එතෙම මහත් පෙරහරකින් නුවරට නික්මුණේය, 'he started for the town in a large procession.'

307. The phrase කරණකොටගෙන (or කරණකොට) is used to convey the sense of the auxiliary case, as ඔහු කරණකොටගෙන (or කරණකොට) මෙය සිදුවිය, 'this happened on account of him'; නුඹ කරණකොටගෙන (or

කරණකොට) අපිත් අවිටු ලබමිහ, 'on account of you we also receive punishment.' හේතුකොටගෙන (or හේතුකොට) is also used with the same force. (*Vide* § 107.)

308. Examples to further illustrate the uses of this case : මෙය පිටු පණසකින් යුත් පොතකි, 'this is a book containing fifty pages'; එය වැරදිවලින් (or දෝෂවලින්) ගහනයි, 'it is replete with errors'; ඔහු නමින් පළළියක් තනනලදී, 'a church was built in his name'; පිදුරුවලින් (or පිදුරෙන්) අපට ප්‍රයෝජන නැත්තේය, 'straw is of no use to us'; එතෙම බවුණු වෙසකින් හැසිරෙයි, 'he moves about in the disguise of a brahmin'; මත්පැන් බීමෙන් මම දුප්පත් වීමි, 'I became poor by drinking intoxicating liquor'; එතෙම අසු පිටින් (or අඟියා පිටින්) ගියේය, 'he went on horseback'; අපි ඔහුට ගසෙන් පලා යමිහ, 'we are flying through fear of him'; මේ පලස දිගින් අඩි දහ යක්ද පලලින් අඩි හතරක්ද මහතය, 'the size of this carpet is 10 ft. long and 4 ft. broad'; මම කවුළුවෙන් (or කවුළු දෙසින්) බැලීමි, 'I looked through the window.'

*Dative Case.**

309. The noun (or pronoun) denoting the recipient of anything is put in the dative case, as ගුරුන්තාන්සේ ගෝලයාට පොතක් දුනී, 'the teacher gave the pupil a book'; මට ගතපහක් දියන්, 'give me five cents.'

310. Nouns (or pronouns) followed by the prepositions වස්† and පිණිස‡ are treated as in the dative, as මේ වස්ත්‍රය ඔහුට පින් පිණිස (= පිණට) දෙනලද්දේය, 'this cloth was given him for the sake of merit (or for merit)'; මේ පොත ඔහුට යවන (or යවනු) පිණිස මට එවනලදී, 'this book was sent to me to be forwarded to him.'

* *Vide* §§ 108-109.

† This word is obsolete; it is equivalent to පිණිස.

‡ Observe the force of පිණිස in "මහපුරියා පිණිස උපන් කුමරු," 'the child who was born to the great personage'; "මෙරගල් පිණිස සිදුකන් කෙසින්," 'as mustard in comparison with the Méru rock.'

311. The suffixes අට, අත්තට and අණට are used in the sense of පිණිස, 'to,' 'for the purpose of,' 'in order that,' 'for,' as ඒ මහලු සත්‍රිතොමෝ කුලියට වැඩකරයි, 'the old woman works for wages'; තීරකාරයා අල්ලණට මුලාදානියාට අණකෙලෙමි, 'I ordered the headman to arrest the prisoner'; හොරු දුවන්නට තැත්කළෝය, 'the thieves attempted to run away'; "සටනට නික්මිනි," 'he started for war.'

312. There are other uses of the dative than those above noticed, and they are here illustrated by a few examples : නුබට මිනෑ කුමක්ද, 'what do you want?'; ඊයේ රාත්‍රියේ මම හිතයක් පෙනුණේය, 'I had a dream last night' (yesterday night to-me a-dream appeared); ඌ මම පයයි, 'he is afraid of me'; බහුට කරෝළිස් කියා නමතැබිමි, 'I named him Carolis' (to-him Carolis having-said name placed); බහු නිසා මම මහත් විපතක් සිදුවිය, 'on account of him a great calamity befell me'; මම ඤාමාකල් මැනව, 'pray, pardon me' (to-me pardon-if-done it-is-good); බහුට පහරක් ගැසිමි, 'I struck him a blow' (to-him a-blow I-struck); මම ඒක කරතැකි (or කරණට ඇති or පුළුවනි), 'I can do it' (to-me it to-do it-is-possible); මම බහුට නය විමි, 'I became indebted to him'; "මේ ගෙට සෙත්වබමි," 'I invoke a blessing on this house'; "මහතුණට කරවි පිණිස," 'make obeisance to the great'; මම ඒම එකඟවිමි, 'I agreed to it'; නුබට මිනෑ කුමක්දයි මම කියව, 'tell me what you want'; මා කියන දේට ඇහුමිකන් දෙව, 'listen to what I say'; කිසිවෙකුට සාප නොකරව, 'curse no one'; මම බහුට සතුකිකෙලෙමි, 'I thanked him.' (*Vide Syntax of the Acc. and Gen. cases—§§ 295, 301, 318-320.*)

*Ablative Case.**

313. The ablative case limits the action of the agent, as ඊළුවෙක් ගසකින් වැටුණේ, 'an ape fell from a tree'; මිනීමරුවා රහින් තෙරපනලද්දේය, 'the murderer was

* *Vide §§ 110-111.*

banished the country.' This use of the ablative may be termed the 'ablative of separation.'

314. When one thing is selected from a number of things, the noun (or pronoun) expressing the latter is put in the ablative case, as **සිව්වාවුන්ගෙන් අලියා ඉතා ලොකු සතාය**, 'the elephant is the largest (animal) of quadrupeds'; **මොවුන්ගෙන් සමරියා කවිද**, 'who is the cleverest of them (or these)' (of-these the-clever-one who)? This use of the ablative may be termed the 'ablative of selection.'

315. Nouns (or pronouns) denoting time within which an action is performed are put in this case, as **මම සතිය කින් එමි**, 'I will come in a week'; **ලමයා විනාඩියකින් උත්තර දුන්නේය**, 'the boy answered in a minute.'

316. The prepositions **තෙක්** and **දක්වා** convey the sense of the ablative case, as **දුම්රිය කොලඹ සිට කළුතර දක්වා දුවයි**, 'the train runs from Colombo to Kalutara' (lit. 'as far as Kalutara'); **මුල පටන් අන දක්වා පොත කියවා බැලීමි**, 'I perused (lit. 'having-read saw') the book from beginning to end'; **මම ගාල්ල පටන් මහනුවර තෙක් ගියෙමි**, 'I went from Galle to Kandy' (lit. 'great or chief city,' i. e. 'the capital').

Genitive Case.†

317. The genitive is the case of the proprietor, as in **ගමේ තොප්පිය නැතිවුනේය**, 'my hat was lost'; **ඔහුගේ ගැරඹුවිය† මම නොගනිමි**, 'I did not take his walking stick'; **ඒ ගමේ අත්තක් සුලභට කැඩී වැටුනේය**, 'a branch of that (or the) tree was broken by the wind and fell down'; **අහේ ඇඟිලිවලට වඩා පයේ ඇඟිලි කොටය**, 'the toes (lit. 'toes of the feet') are shorter than the fingers' (lit. 'fingers of the hand'). (*Vide* § 294.)

* The proper geographical name is **සංකඩගල ගුවර**. **අගගුවර** and **ප්‍රධාන ගුවර** are the common terms for 'capital.'

† *Vide* § 112.

‡ Also **සැරසවිය** in books.

318. Examples of the genitive with the termination ට: “**තිලොවට** ගුරු,” ‘the teacher of the three worlds’; **ලඩකාව ඉන්දියාවට** දකුණින් පිහිටා තිබෙන දිවයිනකි, ‘Ceylon is an island situated at the south of India’; **වසතු නැත්තාට** කවර මිත්‍රයෝද, ‘what friends to one to whom there is no wealth?’ “**කුළුණැතිනාට** කෙසරහු,” ‘what enemies are there to him who is benevolent?’ **මම සතෝ දරයෝ** තුන්දෙනෙක් ඉඳිති, ‘I have three brothers’; **මම පොතක්** තිබේ (or ඇත්තේය), ‘I have a book’; **ඔහුට** පුත්‍රයෙක් උපන්නේය, ‘a son was born to him’; * **ජට** හේතුව කවරේද, ‘what is the cause of it?’

319. The genitive is sometimes used in the sense of the ablative case, as “**පැලලුප් නුවරට** රජගහ නුවර සත් යොත් තෙක්,” ‘the city of Rajagaha is seven *yoduns* from the city of Pelalup’; **කලුතර කොළඹට** හැතැත්ම විසිපහකට ඇතින් පිහිටියේය, ‘Kalutara is situated (lit. ‘was situated’) twenty-five miles from Colombo’; “**මේ මතුනු ලෝකයට** බ්‍රහ්මලෝකය ඉතා දුරය,” ‘the Brahma’s world is very distant from this world of men.’ In the above examples “**පැලලුප් නුවරට**,” “**කොළඹට**,” and “**ලෝකයට**” instead of being put in the ablative case, as **පැලලුප් නුවරින්**, **කොළඹින්**, and **ලෝකයෙන්**, are put in the genitive.

320. The genitive is used in the sense of the ablative before වඩා (‘more’) when it is introduced to make a comparison, as **හෙතෙම මට වඩා බාලයි**, ‘he is younger than I’; **රත්රන් ජිදියට වඩා අගේය**, ‘gold is more valuable than silver.’

NOTE.—වඩා is sometimes dropped for the sake of brevity, as **එය මට උසයි**, ‘it (or that) is taller than this’; **බල්ලා බලොට මහනයි**, ‘the dog is bigger than the cat.’

* The above examples (except the first two) may also be treated as in the dative case. The use of the genitive suffixes terminating in ට is common in the Kandyan district, *e. g.*, **වත්තට වැට** (= වත්තේ වැට), ‘the fence of the garden’; **මල්කාමිට පුතා** (= මල්කාමියේ පුතා), ‘Malhāmi’s son.’

321. The genitive suffixes terminating in **ගේ** are used only of persons, animals, and personified objects and **ඒ** of inanimate objects. (*Vide* § 112 and p. 127.)

322. It is usual in phrases such as **කිරිකටු**, ‘milk pot’; **මිනිසුන් හතරදෙනෙකුට**, ‘to four men’ to assign the genitive case to the first word. In phrases like the first, the first word, which stands in its basal form, may be better treated as an adjective qualifying the second word or as in apposition to it; but in phrases like the second, the second word or expression, to which the proper case endings are added, should be treated as in apposition to the first, which in oblique cases assume the form of the accusative plural and in the nominative the usual plural ending proper to it.

*Locative Case.**

323. The locative case expresses the site or receptacle of any object, as “**එයුරේ නිරිඳක් වී,**” ‘in that city there was a king’; **මා දුන් අවවාදය සිහි** (or **සිහිනි**) **තබාගනු**, ‘bear in mind the advice given by me’; **මම තංගල්ලේ සිට එමි**, ‘I am coming from Tangalla’ (lit. ‘having been in Tangalla’).

324. The time when is put in this case, as **එතෙම පසුගිය සතියේ මෙහි ආවේය**, ‘he came here last week.’

Remarks.

There are some difficulties with regard to the acc., aux., dat., gen., and loc. cases, when they appear to be interchangeable. The difficulty in respect of the acc., dat., and gen. cases chiefly arises from the ending **ට** being in common to them. The employment of the dat. case, which was originally expressed by the gen. (*vide* footnote† on p. 350), and afterwards by the gen., acc., and the loc., has in recent times become very common, and words ending in **ට** and having the force of the acc. (or gen. in a few cases) may now be fairly treated as in the dative. (*Vide* §§ 295, 301, 318–320.) One case is sometimes used in the sense of another. The student can easily overcome these difficulties by thoroughly understanding the proper functions of the

* *Vide* § 113.

different cases and the exact sense in which they occur in any particular passage. A few illustrations follow : නැගෙනහිර (*gen.* of location) මායිම, 'the eastern boundary'; නැගෙනහිරට (*gen.*, -හිරින් *abl.* or -හිර *loc.*) පිහිටා තිබෙන ඉඩම, 'the land situated on the east'; රූපියල් හිසකක (*gen.* in the sense of *aux.*) පොත් මිලේට (*dat.* in the sense of *aux.*) ගනිමි, 'I bought a hundred rupees' worth of books'; වෙළඳාමෙහි (or මේ *loc.*, or වෙළඳාමට *dat.*) ගොසින්, 'having gone trading'; "සුවඳ පැන් සොළොස් කලයකින් (*aux.*, modern කලයක් *acc.*) තා," 'having bathed sixteen pots of scented water'; "මම කාශිදේශ වාසීන්ට (*gen.* or *dat.*, or වාසීන්ගේ *gen.*) රජවිමි," 'I am (lit. 'became') king to (or of) the inhabitants of Kāśi'; "සුදෙවුන් මහරජහු (or රජහුගේ *gen.*, modern රජහුට *gen.* or *dat.*) පුතෙකු බැව්නේ උපත," 'a son was born to the great king Sudovun'; "ඔවුන් කෙරෙහි (*loc.* or කෙරෙන් *abl.*, or simply ඔවුන්ගෙන් *abl.* modern) එක්කෙනෙක් පොත්සි මහරජ වුහ," 'one of them became the great king Poksi'; ඔවුන් කෙරෙහි (*loc.*, or simply ඔවුන්ට *dat.* modern) අනුකම්පාවෙන්, 'out of compassion for them'; "මොහු බුදුන් කෙරේ (*loc.* or simply බුදුන්ගෙන් *abl.* modern) බණ අසන්නට යෙති," 'they are going to hear Buddha's sermons' (lit. 'to hear the word at [or from] Buddha'); "දෙවිඳු මා (*acc.* or මගෙන් *abl.* modern) පැණයක් විචාළා," 'the goddess asked me a question.'

325. The nominative and accusative absolute are commonly used, *e. g.* වතුර ගලා කුඹුරු යාය පාළුවිය, 'the flood having risen the tract of fields was damaged'; සිංහයෙකු දක මට හය උපන්නේය, 'on seeing a lion I was seized with fear.' But sentences such as (1) 'the general being slain his soldiers fled' and (2) 'the plaintiff having been absent the case was non-suited,' are rendered in Sinhalese by (1) ජෙනාපතියා මරණලැබූ (or මැරුම්කරු) කල්හි ඔහුගේ හේවායෝ පලා ගියාහුය (lit. 'when the general was slain his soldiers fled') and (2) පැමිණිලිකාරයා නා (or නොපැමිණි) බැවින් නඩුව නිෂ්ප්‍රභා කරණලදී (lit. 'as the plaintiff did not come the case was non-suited') respectively.

Adjective.

326. A phrase (or a clause) may be used as an adjective to qualify a word indirectly, as "ගොත් දෙන්නා බැඳගෙන ගෙන මේ සොර දක ලුහුබැඳ අල්වාගනිමි," 'having seen this thief going away with the two bulls yoked together,

I pursued and seized him'; මා විසින් ඔහුට දෙනලද මුතු වැල පවු. සියයක් වටි, 'the string of pearls which was given to him by me is worth a hundred pounds'; here ගොන් දෙන්නා බැඳගෙන යන and මා විසින් ඔහුට දෙනලද are used as adjectives qualifying යොන් and මුතු වැල respectively.

327. Any noun in its crude form may be used as an adjective, as මිනිස් කය, 'the human body'; පොත් ගුල, 'the book-depôt'; පොල් ගෙඩිය, 'the cocoanut'; විදුරු බෝතලය, 'the glass bottle'; මුදු භිල්ල, 'the ring-finger.'

Pronoun.

328. Pronouns* agree with the nouns for which they are used in gender, number, and person, as "සිටානෙහි, මෙවක්පටන් පණ්ඩිතයන් කෙරෙහි ආලය හරුව; මු අද පටන් ම පුනනුවෝය," 'O chief, from this day leave off the (*i. e.* thy) attachment to the pandit; he is, from this day, my son'; ඒ මිනිසාගේ රෝගය බලවත්වු හෙයින් ඔහු ආරෝග්‍ය ශාලාවට (or ඉස්පිරිතාලයට) යැව්මු, 'as the man's disease was serious we sent him to the hospital.'

329. Care should be taken by the student to use appropriate pronouns. Section 149 will help him in this direction.

[*Vide* §§ 273-325, which for the most part affect pronouns as well.]

* Pronouns are sometimes used somewhat in the fashion of relative pronouns, *e. g.* යමක් මාවිසින් ඉල්ලන ලද්දේද එය මට දෙව, 'give me what (= 'that which') I asked for' (any-thing by-me was-asked, that to-me give). Here යමක් and එය are correlatives. (*Vide* §§ 145 and 346). The pronouns ඒ and අර are sometimes used before other pronouns to add stress to the latter, and then they partake the force of relative pronouns, *e. g.* "ඒ මට රජ්‍යරුවෝ සතුටුට අදිකාරම් දුන් ජේෂ්ක," 'the king being pleased gave me who (so behaved) authority'; මේ විපත සිටුවනේ අර උමටවද? 'is it on you who (were doing so well, &c.) that this calamity fell!'

The particles ගෙනෙමි, ගෙනෙමි, and තුමු are sometimes used as pronouns, *e. g.* "ගෙනෙමි සිටිගත," 'he took (his) stand'; "තුමු යැමක්

Verb.

330. Transitive verbs govern nouns (or pronouns) in the accusative case, as එතෙම ගලක් විසිකෙළේය, 'he threw a stone'; සතුන් තොමරව, 'do not kill animals'; එතෙම බත් අනුභවකරයි, 'he eats boiled-rice.'

331. The suffix ට is often added to the accusative governed by such verbs as තල, 'to beat'; නමදි or වදි, 'worship'; ගස, 'beat'; කව, 'cause to eat'; ගරහ, 'abuse'; අනි, 'pierce,' 'butt'; බණි, 'scold,' 'abuse'; අයදි or යදි, 'pray,' 'beseech'; විදි, 'shoot' (with an arrow). In ancient classics the suffix ට in such cases is generally omitted. The two forms sometimes convey different meanings: *e. g.*, ගලක් ගැසිමි, 'I pelted a stone'; ගලකට ගැසිමි, 'I struck a stone'; "මා විද්දුවු තෙපි කවුරුද," 'who art thou that shot me (with an arrow)?' මට විද්දුවු තෙපි කවුරුද, 'who art thou that shot (an arrow) at me.' (*Vide* §§ 301 and 312.)

332. Some intransitive verbs take an accusative of kindred meaning, which may be called the cognate accusative. (*Vide* § 293.)

333. The intransitive verb වු, 'to be,' 'become,' takes two nominatives. (*Vide* § 289.)

334. Intransitive verbs when changed into causatives become transitive and govern nouns (or pronouns) in the accusative case, as මම පොල් පැලයක් සිටවිමි, 'I planted a cocoanut plant' (lit. 'I caused a cocoanut plant to stand'); ලමයා අඬවණ්ට එපා, 'do not make the boy cry'; අස්ගොවුවා අසු ඇවිද්දවයි, 'the horse-keeper walks the horse' (lit. 'the horse-keeper causes the horse to walk'). (*Vide* § 154.)

තැනිගෙන මාත් සැමකරවණ්ට එති," 'they all (or every one of them) being frightened are coming to obtain my pardon also.'

Mood.

335. The conditional (or subjunctive) mood expresses doubt as to whether the action will take place or not, as **ඔහු දිවුරුවොත් මමත් දිවුරමි**, 'if he swear I too (will) swear'; "**මා විසි ඇරුදුවොත් සියල්ලෝ නසිති**" 'if I relinquish exertion (or zeal) all (will) die'; **අද නැව ආවොත් උඹට දන්වා එවන්නෙමි**, 'I shall let you know if the ship arrive to-day'; "**නිසරු කෙතැ බොහෝ බිජු වපුලද (=ත්) එල වපුල නො වෙයි**," 'although much seed is sown in an unfertile field, the produce will not be much.' (*Vide* foot-note on p. 185.)

Verbs followed by **න** (or **හු**) **මුත්** or **නමුත්** and **නම්** are generally in the indicative, but they bear the sense of the conditional (or subjunctive) mood. (*Vide* § 168.)

336. The conditional mood is used before **හැකි**, **ඇති** (or **ඇකි**), **සුදා**, **මැනව** (or **වි**), **මනාස**, **යෙහෙකි**, without the suffixes **හොත්**, **මත්**, **අත්**, added to the verb, as **හුබ විසින් එය කළ හැක්කේය**, 'it could be done by you'; **ඔට එක දිස හැකිය**, 'I can give it'; **උඹට ලියනැ කිය**, 'can you write?'; **මේ ලියම ඔහුට දිය යුතුයි**, 'this letter should be given to him'; **මෙය පිළිගන මැනව**, 'please accept this'; **මෙය කළ මනාය**, 'it is proper to do this'; **දුප්පතුණට උදව්කළ යෙහෙකි**, 'it is good to assist the poor' (to-the-poor assistance if-done it-is-good). Parts of the defective verb **හැ**, 'to be possible' also require the conditional mood before them, as **එහි යා නොහෙමි**, 'I am unable to go there.'

NOTE.—**මැනවි**, **මනාස**, **යෙහෙකි**, are sometimes used with **හොත්** (or **මත්**), as **කළහොත්** (or **කළොත්**) **මැනවි**; **දුන්නොත්** (or **දුන්නොත්**) **යෙහෙකි**; &c.

337. The conditional mood is also used when the verb is required to indicate time when, as **රිවි උදාවන තුරු රැය අතුරුදන්වේ**, 'when the sun rises the multitude of stars vanishes (or disappears)'; "**මෙසේ රජපුරු වණට තරකෙස් පහලවූ නිසාව කල්පනා කරත් කරත් අභාසනතරයෙහි දා වැදගත**," 'when the king so

continued ruminating on his getting grey hair, a burning sensation kindled within (him)'; "එ සිටානෝ කල් ගත් ගත් සුළුමැලිව ගිය," 'the nobleman became pale as time passed.'*

Person.

338. The endings proper to the three persons of verbs are often suffixed to verbal nouns, as "මම මම මොබ බලන් ගෙම ගෙන් දෙන්නා බැදගෙණ යන මේ සොරු දැක දුනු බැද අල්වාගනිමි," 'I looked here and there, and seeing this thief taking away the two oxen yoked together pursued and seized (him)'; "පෙරත් තෝ අකුසල් කොට යකින්නිව උපන්නෙහි වේද, දැන් වනාහි නැවතත් අකුසල් කරන් ගෙනිද," 'thou, having committed sins in former times too, art born a she-demon, is it not (= වේද)?; and now again dost thou commit sins?' (*Vide* § 341.)

339. The verbal suffixes proper to the three persons are sometimes added to nouns (and adjectives) terminating a sentence whose predicate is suppressed, as "මම රජපුරු වන්නේ මැනියෙමි," 'I am the king's mother'; "අපිත් භුවවගන්සේට එ පරිද්දෙන්ම මිත්‍රයමි," 'we are also likewise friends of your highness.' (*Vide* § 287.)

Tense.

340. The present tense has several uses, viz. :—

(a) It expresses a single act at the present time, as ඇ කෑම පිසයි, 'she cooks food' (*or* 'she is cooking food'); ගොණු තණ කයි, 'the ox eats grass' (*or* 'the ox is eating grass').

(b) It expresses custom or habit, or what is universally true, as වනයේ බොහෝ මැගයෝ වෙසෙති, 'in the wood

* In classics verbal nouns with සි (= 'said') affixed to them are sometimes used with the force of the cond. mood, *e. g.* "කේශර සිංහ රජයෝ සසින් පිඩුව ගියසි (= ගියත් or ගියාට) ගෙරින් මවුන් සේ තණ කා ඇඞ්ද්ද," 'will the maned royal lions walk about eating grass like oxen and buffaloes, even if they (or although they may) suffer from hunger?'

many beasts live'; සත්‍යය නිතරම ජයගනී, 'truth (will) always prevail'; "නුවැන්තෝ නොකිපෙති," 'the wise (will) not get angry.'

(c) It is used to express futurity and certainty, as "රජපුරුවෝ නුවෙහන්සේ හා කථාකොට, සිටානෙති, නොපට තරම් ආසනයක් බලා හිඳුවයි කියති; එසේ නුවෙහන්සේ හුන් කල්හි මම එඹි, එවිට මම නුවෙහන්සේගේ මුඛ බලමි," 'the king will speak with your honour and say, O chief, look for a seat suitable to you and sit down. When your honour has so seated yourself, I will come; I will then behold your honour's face'; "නිකුණ නුවණින්සුන් මිලිඳු නම් රජෙක් වෙයි," 'there will be a king named Milindu gifted with keen wisdom.'

(d) It is used in quoting authors, whether living or dead, as අටුවාවාරිත්තන්සේලා ඒ ගැණ මෙසේ කියති, 'the venerable commentators say about it as follows'; "රජපුරුවෝ මේ ගාථාවෙන් කියත්," 'the king says by this stanza.' This is not of frequent occurrence. (*Vide* p. 451.)

(e) It is used in lively narratives and may then be called the Historic Present, as "එකල්හි නිගණ්ඨනාථපුත්‍ර නම් නිවටනු මහත් නිවට පිරිස් පිරිවත නාලන්දයෙහි වෙසෙති," 'at that time the Nigantha named Nigantha Náthaputra was living (lit. 'is living') in Nálándá, surrounded by his Nigantha fraternity'; "ඔවුන් අතුරෙන් වැඩිමාලු පුතනුවෝ රුම පණ්ඩිතනම් වෙති," 'of them the eldest son was named (lit. 'is named') Rámapañḍita.'

341. The verb is sometimes used in the future form in lieu of the present, as "ඒ මැණිකෙහි ඡායාව පොකුණෙහි පෙනෙන්නේය," 'the shadow of the gem appears in the pond'; "එඵවා ගෙණ මාස බල්ලා කන්නේය;* බල්ලා ගෙණ තණ එඵවා කන්නේය,"* 'the dog eats the flesh

* These may also be taken as verbal nouns. (*Vide* §§ 276 & 338.)

brought by the goat; the goat eats the grass brought by the dog.'

NOTE.—The examples given to illustrate the last three uses of the present tense in § 340 and the use of the future tense given above, and other anomalous uses of the different moods, tenses, numbers, and persons of verbs, which are sometimes found especially in poetical compositions, serve also to illustrate the 'Metathesis of verbs,' (*Vide* § 55.)

Reported Speech.

342. In written Sinhalese in quoting a speech the direct form is universally adopted, when the exact words of the speaker are given, as “මා එතකල් නොයව” යි හෙතෙම කීය, ‘he said, Do not go until I come’; “මම සෙට උදෑසන එමි” යි කීය, ‘he said, I would come to-morrow morning.’ (*Vide* § 351.)

343. The indirect form is seldom used: එතෙම මා දුටුවේයයි කීය, ‘he said that he saw me’; එතෙම හෙට එන්නට පොරොන්දු වුනේය, ‘he promised that he would come to-morrow’ (or ‘he promised to come to-morrow’). These may be expressed directly thus:—එතෙම “මම නුඹ දුටුවෙමි” යි කීය, ‘he said I saw you’; එතෙම “මම හෙට එමි” යි පොරොන්දු වුනේය, ‘he promised I will come to-morrow.’ Colloquially the indirect form is more commonly used.

Conjunction.

344. The conjunctions ද, ත්, හෝ, and වත්, are generally used in couples, as සැත්තෙහි පුරුෂයාද, ‘the husband and the wife’; එළුවොත් බැටළුවොත්, ‘the goats and the sheep’; පියා හෝ පුතා හෝ, ‘either the father or the son’; හෙටවත් අනිද්දවත්, ‘either to-morrow or the day-after-to-morrow.’ When several words are required to be connected by conjunctions, the conjunction is inserted after each word. The repetition of the conjunctions ද and ත් is however unnecessary when the word ආදී, ‘et cetera’ or some other word expressing appositional relation to the

words to be coupled by the conjunctions, is used: *e. g.*, කඩදාසි, තිත්ත, පෑත ආදී ලියන උපකරණ, 'paper, ink, pen, and other writing articles'; හරක් වතු කුඹුරු ගෙවල් සහ සියල්ල විකුණ, 'having sold all things, viz., cattle, gardens, fields, and houses'; එකිනි ගොවියා හේතියා සහ තුන්දෙනා, 'the three persons, viz., herdsman, farmer, and washerman.' The conjunctions are sometimes omitted even when such words are not employed, as "එත දවස රජ දරුවන් ආදිවූ දෙන ඇතුන් අසුන් ඊළෙලි කුනම් නැගි මෙතනින් ගොගියමැනව," 'in days to come let no kings and other persons go by this place on (lit. 'having ascended') elephants, horses, and in palanquins and litters.'

345. These conjunctions connect the same case, mood, and tense. (*Vide* note on p. 332.)

Correlative Expressions.

346. සමසේද, එසේ, 'in what manner, in that manner'; සමතාක්ද, ඒතාක්, 'until what time, till that time'; කෙසේද, එසේ, 'in what manner, in that manner'; කොපමණද, එපමණ, 'how much, so much.' Other correlatives may be formed by prefixing සම, කෙ, කො, ඒ, or එ to other words, as shown above. (*Vide* footnotes on pp. 416 and 434.)

Order of Words in a Sentence.

347. In poetry and semi-poetical prose, especially in the former, no uniform order of words in sentences is adhered to. The order given below is that in which words are used in elegant and chaste prose writings, and may be adopted in modern prose.

(a) The principal subject of the sentence comes first.

(b) Then the object.

(c) Then the predicate, which is always put last in a sentence. Ex. එතෙම උෑරක් මැරී, 'he slaughtered (or killed) a pig'; මම හුඔ අඳුනමි, 'I know you.'

(d) Words expressive of time when are generally used before the subject; past participial clauses are also sometimes similarly used. Ex. ඊයේ තද හුලඟක් (or කුනාටු වක්) පැවතුනේය, 'a strong gale prevailed yesterday'; ඒ ආරඤ්චිය අසා මම සතුටුවිමි, 'I was gratified to hear that news.' (*Vide* § 352.)

(e) In sentences where the substantive denoting the doer of the action is put in the instrumental case, it is placed before the subject, as "ඒ පණ්ඩිතයන් විසින් සක්දෙවරජ පවා පරදවනලද," 'even Śakra, the king of gods, was defeated by the pandit' (by-the-pandit Śakra the-king-of-gods even was-defeated); and sometimes after it, as "මේ උපාය කා විසින් දන්තාරද්දේද," 'by whom was this artifice devised (lit. 'known')?' (this artifice by-whom was-known?).

(f) The adjective is always placed before the noun which it qualifies.

(g) The adverb is generally placed before the verb which it qualifies, as එතෙම බල්ලාට තදින් ගැසී, 'he beat the dog soundly'; හසියෙන් කථාකරපන්, 'speak loud.' But not always observed: සොරා සෙමින් ගෙට ඇතුල්වුනේය, 'the thief slowly entered the house'; ඔහුට තදින් පහරක් ගැසිමි, 'I gave him a hard blow'; එතෙම අවඩකලෙස තම යුතුකම් ඉහිකරයි, 'he does his duty honestly.'

(h) Substantives in the vocative case are generally used first, as "සාලුව එසේවිනම් අප එතර ලවයි කිය," 'he said, Friend, if it is so, (please) transport us to the other bank.' But sometimes at any part of the sentence, as "සිටුමිහ, සාමිනි," 'we will stand, lord'; "බොහෝ කලක් ජීවත්වුව මැනව, සාමිනි," 'lord, may (you) live a long time'; "ගැසි (=ඇයි) තිස්සයෙනි, හබ්බිද," 'why, Tissa, are you crying?'

(i) Prepositions are always put after the substantives which they govern, as මම ඔහු සමඟ ගියෙමි, 'I went with him'; කුමක් වෙතත් මම කිසිත් නොදනිමි, 'I do not know anything about you.'

(j) Conjunctions when joining words or phrases are put after them.

(k) Interjections are always placed at the beginning of a sentence.

(l) Conditional and adverbial clauses and prepositional and adverbial phrases are generally placed at the commencement of a sentence, as ඔහු පොත ඉල්ලුවොත් නොදෙව්, 'if he should ask for the book, don't give (it)'; "එ සමයෙහි එ කුමරු චූලනි බ්‍රහ්මදත්ත රජපුරුෂෝ රජකරත් තාහ," 'at that time the king Chūlanī Brahmādatta was reigning (lit. 'is reigning') in that city'; කුම නිසා මේ සියල්ල සිදුවිය, 'all this happened on account of you.'

(m) The pronouns take the order of 3rd person, 2nd person, and 1st person (*vide* § 280). Sometimes their order is different, as "රජපුරුෂෝ මාත් කුමවහන්සේත් දක්නා කැමැත් තානුය," 'the king is desirous of seeing your honour and myself.'

Syntax of Colloquial Sinhalese.

348. (a) Noun (or pronoun) denoting the doer of any action expressed by a finite verb, a verb in the conditional (or subjunctive) mood, a present or past part. adjective, a verb indicative of time when, &c., is put in the nominative case, *e. g.* මම කීවා, මම කීවොත්, මම කියන දේ, මම කී දේ, මම එබව කියද්දී, මම කීවම, මම එහෙම කීවාට මොකද, &c.

(b) ඔහු, 'him,' and ඔවුන්, 'them,' are used in modern Sinhalese for the nominative case.

(c) The finite verbs ending in නවා in the present tense, and වා, යා, or ආ in the past, are not inflected for number and person. These forms are, however, verbal nouns. The

verbal nouns ending in වේ, යේ, and තේ, as ඇඩුවේ, හිරියේ, අඩන්තේ, හිරින්තේ, are also used both in the singular and plural without variation. Their plurals (ending in වෝ, යෝ or තෝ, as ඇඩුවෝ, හිරියෝ, අඩන්තෝ) are also occasionally used.

[For other colloquial peculiarities, *vide* §§ 181-184, 198, 354, & 362.]

The syntax of the book language explained in the preceding sections is generally applicable to colloquial speech in other respects.

ANALYSIS AND PARSING.

349. Analysis and Parsing are unknown in Sinhalese grammar. They will therefore be treated below as in English. A knowledge of them will greatly assist the student in understanding the construction of sentences.

ANALYSIS.

Simple Sentences.

(1) එතෙම කොළඹ වැසියෙකි, 'he is a resident of Colombo.'

Subject	එතෙම.
Predicate	(වේ.)
Subjective complement of predicate ...	වැසියෙකි.
Attributive adjunct of the complement of predicate	කොළඹ.

(2) මම රත්රන් අලුකෙළෙමි, 'I reduced gold to ashes.'

Subject	මම.
Predicate	කෙළෙමි.
Complement of predicate	අලු.
Object	රත්රන්.

350. *Complex Sentences.*

(3) "එළාලරජ දුටුගැමුණුරජ සටනට ආ බව අසා දෙවන දවස් සන්නාහ සන්නබව මහාපථිත නම් ඇතු පිටට පැන නැගී දෙමළ මහ සෙනහ පිරිවර අවුත් වන," 'King Elāla, having heard that the king Duṭṭugemunu came to fight, put

on (his) armour, and mounting the elephant Mahāparvata came, attended by the great Tamil army, and encamped on the second day.'

Subject	රජ.
Attributive adjunct of subject			...	එලාල.
Predicate	වස.
Subjective complements of predicate			...	<ol style="list-style-type: none"> 1. අසා. 2. සනසව. 3. පැනකැරී. 4. පිටව. 5. අවුත්.
Adverbial adjunct of predicate			...	දෙවන දවස්.
Object of	<ol style="list-style-type: none"> 1. අසා 2. සනසව 3. පැනකැරී 4. පිටව 	දුටු හැමුණු රජ සටනට ආ බව (a).
Attributive adjunct of	<ol style="list-style-type: none"> 3rd object 4th „ 	1. මහාපළාත නම් ඇතු. 2. { 1. දෙමල. 2. මහ.

(a) Substantive clause in objective relation to “අසා.”

Subject	රජ.
Attributive adjunct of subject			...	දුටු හැමුණු.
Predicate	ආ (= ආවේ).
Adverbial adjunct of predicate	සටනට.

NOTE.—1. Observe that participial clauses when rendered in English assume the force of attributive adjuncts, although in Sinhalese they may be better regarded as subjective complements of the predicate.

2. බව^o is a noun equivalent to the English “that” indicating a substantive clause. It is indirectly governed by “අසා” in the above sentence. In analysis this and other words similarly used may be advantageously treated as the conjunction “that” in English and may be left unnoticed. It is a peculiarity in the language to change the predicate in the substantive clause indicated by බව, to a participial adjective qualifying බව. (*Vide* § 266.) Such clauses may also be treated as substantive phrases.

351. “ඉක්බිති ඒ බඩු හා සමඟ මහු දෑක කිරිසාවු රජ ජුරුවෝ ‘මේ මුකතාහාරය තෝ කෙසේ ගනිදු’ යි නොවී

^o සවස් and නිසාව are also similarly used. The colloquial equivalent is වහ.

වාරු ‘මොහු ගෙණ ගොස් දකුණු වහසල් දොර සමීපයෙහි
දිවස්ත්‍රල හිඳුවාපියව’ හි කියා විධානකලත,” ‘After-
wards the king, irritated at seeing him with the goods,
without inquiring How didst thou get this pearl string,
gave order, Take and impale him at the southern gate.’

Subject	රජපුරුෂෝ.
Attributive adjunct of subject	ඒ බඩු හා සමග බහු දහ කිපියාවු.
Predicate	විධානකලත.
Subjective complements of predicate	{ 1. විවාර. 2. කියා.
Adverbial adjuncts	{ 1. to predicate : ඉක් බිහි. 2. to the 1st com- plement of the predicate ගො.
Object	{	1. of the 1st complement of predicate	...	මේ මුහුණා හාරයකෝ ගොස් ගතියි (a).
	{	2. „ 2nd „	...	මොහු ගෙණ ගොස්... හිඳුවා පියව (b).

(a) Substantive clause in objective relation to “විවාර.”

Subject	ගෝ.
Predicate	ගතියි.
Adverbial adjunct of predicate	ගොස්.
Object	හාරය.
Attributive adjuncts of object	{ 1. මේ. 2. මුහුණා.

(b) Substantive clause in objective relation to “කියා.”

Subject	(ගොපි or ගෙපි.)
Predicate	හිඳුවාපියව.
Subjective complements of predicate	{ 1. ගෙණ. 2. ගොස්.
Adverbial adjuncts of predicate	{ 1. දකුණු වහසල් දොර සමීපයෙහි. 2. දිවස්ත්‍රල.
Object	මොහු.

NOTE.—Such particles as ඇයි, සි, ද, &c., are not taken into con-
sideration in analysis.

PARSING.

352. “එ බස් අසා දුටුමුණු රජ සතුටට සේනාවට ප්‍රසාද දී සත්තාග සහනබව සටනට නික්මුණාහ,” ‘having heard those words the great King Dutugemunu was pleased, and, giving presents to the army and putting on (his) armour, departed for the battle.’

එ, pronoun, used as an adjective, qualifying “බස්.”

බස්, common noun, pl. number, fem. gender,^o acc. case ; governed by “අසා.”

අසා, past part. of the verb අස ; a subjective complement of the finite verb “නික්මුණාහ.”

දුටුමුණු, proper noun, sing. number, masc. gender, nom. case ; in attribute relation to “රජ.”

රජ, common noun, sing. number, masc. gender, nom. case ; in subjective relation to “නික්මුණාහ.”

සතුටට, past part. of සතුටු ; a subjective complement of “නික්මුණාහ.”

සේනාවට, collective noun, pl. number, fem. gender, dat. case ; in adverbial relation to “දී.”

ප්‍රසාද, common noun, pl. number, masc. gender, acc. case ; governed by “දී.”

දී, past part. of ද ; a subjective complement of “නික්මුණාහ.”

සහනාහ, common noun, sing. number, masc. gender, acc. case ; governed by “සහනබව.”

සහනබව, past part. of සහනබු ; a subjective complement of “නික්මුණාහ.”

සටනට, common noun, sing. number, neuter gender, dat. case ; in adverbial relation to “නික්මුණාහ.”

නික්මුණාහ, intransitive verb, indicative mood, past tense, 3rd person, pl. number (in form, singular in sense); in predicative relation to “රජ.”

IDIDM.

Bhāshā-rītiya.

353. To acquire a competent knowledge of the Sinhalese Idiom (භාෂා රීතිය) the student should read the writings of standard authors, study the colloquial usages of the language, and, above all, gain a practice in *thinking* in

^o It would not be improper to assign the neuter gender to all inanimate nouns. (*Vide* § 81.)

Sinhalese. An Englishman will say (1) 'I have a book,' (2) 'where is the dog?' (3) 'this is my hat,' (4) 'he fell into a well and died,' (5) 'tell him to come soon'; while a native will express the same ideas in this strain: (1) 'to-me a-book is' (මට පොතක් තිබේ), (2) 'the-dog where?' (ඔලේලා කෝ), (3) 'this my hat' (මේ මගේ තොප්පිය), (4) 'he in-a-well having-fallen died' (එතෙම ලිදක වැටී මළේය), (5) 'to-him to-come tell' (ඔහුට එන්නට කියාපත්). These examples are sufficient to show the vast difference in the idioms of English and Sinhalese, and the difficulties a beginner, unacquainted with oriental languages, has to experience in the study of the latter. Tamil and Sinhalese idioms are nearly identical: a person acquainted with the idioms of the one will find no difficulty in mastering those of the other.

The order of words, which forms one of the chief difficulties connected with idioms, has been sufficiently explained in § 347, which should be carefully studied before commencing to read this chapter. Many peculiarities of the language, which come within the range of this chapter, have already been noticed in the preceding part of this book, and the sentences occurring therein will illustrate a large number of the idioms noticed here. (*Vide* §§ 212 and 253.)

354. A number of sentences are given below to illustrate the principal idioms of the language, as well as the use of particles and other important words, &c., and a patient study of them will enable the student to overcome the difficulties of mastering the Sinhalese idioms besides proving useful in other respects. Sentences that may be used colloquially are marked with an asterisk (*). *

* Many of these can be easily made to suit book language by altering the endings of the finite verbs and of some of the nouns and pronouns to agree with the rules laid down in the chapter on Syntax. The expletive *ය* at the end of a sentence is generally omitted in colloquial usage.

- (1) මේ මුදුව කාගේද* (this ring whose?) } 'whose ring
මේ කාගේ* මුදුවද* (this whose ring?) } is this?'
- (2) උඹ කවිද* (you who?), 'who (or what) are you?'
- (3) උඹ කාගේ කවිද* (you whose who?), 'whose (relation) are you?' = 'who are you?'
- (4) මම මහුගේ බාල පුතා* (I his young son), 'I am his youngest son.'
- (5) උඹේ රකාව (or වැඩේ) මොකද* (කවරේද or කුමක්ද) (your profession or calling what?), 'what is your occupation?' = 'what are you?'
- (6) මම කොලොම් රේගුවේ ලියන්නෙක්* or ලිපිකරු වෙක් (I in-Colombo of-the-Customs a-clerk), 'I am a clerk in the Colombo Customs.'
- (7) මේක ඕනෑ කාටද? මට* (this is-required to-whom? to-me), 'who wants this? I.'
- (8) මේ වත්ත කාගේද? කාගේද (or කාගේද කියාලා) මම දන්නේ නෑ* (or කාගේදැයි මම නොදනිමි), 'whose garden is this? I don't know (whose it is).'
- (9) මේ බඩුවට අයිතිකාරයෙක් (or හිමියෙක්) නැද්ද-ඇයි නැත්තේ-ඒකේ (or එහි) අයිතිකාරයා (or හිමියා) මම නමයි* (this to-the article an-owner is-there-not; why there-is-not? its owner I myself), 'is there no owner for this article? why not? I am its owner.'
- (10) මේ මොකද* (this what?), 'what is this?' 'what is it?' 'what do you mean by this?'
- (11) මේ මොකක්ද* (or කුමක්ද) (this what?), 'what (thing) is this?' 'what do you call this?'
- (12) උඹේ නම මොකද* (කුමක්ද or කවරේද), 'what is your name?'

* The alteration of the position of this word has rendered it more definite and it thus tends to indicate some one of a number of persons already known to the interrogator.

(13) මගේ මේස් කුට්ටම කෝ (or කොහේද)* (my socks pair where?), 'where is my pair of socks?' කෝ උඹ ඒක ගෙනුවා* = 'where did you bring it?' = 'why did you not bring it?' කෝ බලන්නට,* 'let me (or us) see.'

(14) මේක උඹට කොසින්ද (or කොහොම හම්බවුනාද or ලැබුනාද)* (this to-you whence, or how got or received), 'where did you get this from?' 'how did you get this?'

දුප්පත් අපට රන් රිදී කොසින්ද* (poor to-us gold (and) silver whence), 'where have we poor people gold and silver?'

(15) ඒක කොහේවත් (or කොතනකවත්) නෑ,* 'it is not to be had anywhere'; කොහේද (or කොතනකද) විසිකරපු ගලක් මගේ වැලමිටේ ඇවිත් වැදුනා (or වත්තා),* 'a stone that was thrown somewhere came and hit my elbow.'

(16) මේක මොකටද (මොටද, මක්කාටද, ඇයි,* or කුමටද) (this what-for?), 'what is this for?'

(17) මේ ලියුම කාටද,* 'for whom is this letter?'

(18) මේ රෙදි කීයද* or මේ රෙද්දේ ගන්න කීයද* (this cloth how-much or this of-cloth price how-much), 'what is the price of this cloth?'

උඹට පඩි කීයද (කොච්චරද or කොපමණද),* 'what is your salary?'

මේ වල්ලේ ගෙඩි කීයද (කොච්චරද or කොපමණද) or කීයක් (or කොච්චර, &c.) තියෙනවාද* (or තිබෙනවාද), 'how many fruits are there in this bunch?'

මේ ගොඩේ පොල් කීයද* (this in-heap cocoanuts how-many or what-price?), 'how many cocoanuts are there in this heap?' or 'what is the price of cocoanuts in this heap?'

(19) මේක උඹේද මගේද* (this yours? mine?), 'is this yours or mine?'

(20) උඹට මක්වෙලාද*, 'what is the matter with you?' උඹට බොහොම අමාරුද (ගායද or අසනීපද),* 'are you very ill?'

(21) ඔහුට දැන් සනීපද (or හොඳද)* (to-him now healthy or good?), 'is he now well?'

(22) කොළඹ ලඩකාමේ අගනුවරය* (Colombo of-Ceylon the-chief-town), 'Colombo is the capital of Ceylon;'
ලඩකාමේ අගනුවර කොළඹය* (of-Ceylon the-chief-town Colombo), 'the capital of Ceylon is Colombo.'

(23) මම වඩුවෙක්ය* (or මම වඩුවෙක්ම), 'I am a carpenter;'
රසදිය ලෝහජාතියකි,* 'mercury is a kind of metal.'

(24) මේ පොළව බොහොම සාරවත්ය* (this soil or ground very fertile), 'this soil is very fertile.'

(25) උමට අකුරු ඉගැන්වුවේ කවිද* (to-you letters he-who-taught who?), 'who taught you letters?'

(26) උම රජකමටද උත්සාහකරන්නේ,* 'is it for sovereignty you are trying?'
උම රජකමට වද* උත්සාහ කරන්නේ,* 'you are trying for sovereignty, are you not?'

(27) හේ (or ගෙට) ගිනි තිබුවේ අපිය* (house fire they-who-kept or set we), 'it was we who set fire to the house.'

(28) ඔක මට එපා (or ඔනෑ නෑ)* (that to-me don't-want), 'I don't want that.'

(29) මට කමක් (or කාරියක්) නෑ, උමට හිතුවක් කර පත්*† (to-me matter not, to-you what-was-thought do), 'no matter to me (or I don't care), do as you think;'
එකට කාරිනෑ (or කාරියක් නෑ) ඔහුට මරණය දන්වා (or කියා) ඇරපත්,* 'it does not matter, inform (lit. 'send to inform') him of the death.'

(30) මට ලියන්නට කියන්නට‡ පුළුවනි (or ඇකි),* (to-me to-write to-read it-is-possible), 'I can read and write.'

* In books generally වේද.

† උමට කැමැත්තක් or ප්‍රසන්නතක්, or උම කැමති හැටියට (or හැටියක්, ලෙස, ආකාර, &c.) කරපත්,* 'do as you please or wish.'
කමක්නෑ also means 'no use,' 'don't want.' මේක කිසි කමකට නෑ = 'this is quite useless,' 'this is good for nothing.'

‡ Colloquially ම is more common for the dative case.

(31) මට ගස් යෑමට (or බඩගැස්මට) බෑ* (to-me trees to-go (or to-climb) not-able or cannot), 'I cannot (implying inability or refusal) climb trees ;' මට ඔහුගේ ඉල්ලීම ඉටුකොසරම බෑ* 'I cannot but comply with his request ;' ඔහු අඛණ්ඩයෙන්ම වරෙන්,* 'come with him without fail.'

(32) උඔට බැරිපුළුවන් බවක් දන් කියාපන්* * (to-you cannot or can that now say), 'say (or tell me) now whether you can or not.'

(33) උඔ මෙතේ එන තේන බවක් කළින් මට ලියා එවන්නට ඔහු* (you here coming not-coming that in-time to-me having-written to-send must), 'you must write to me in time whether you will come here or not' (or 'write to me in time whether, &c.').

(34) මම (or මට) ගෙදර යෑමට ඔහු,* 'I must (or want to†) go home.'

(35) උඔ මා යටතේ සිටින්නට ඔහු කමක් නෑ,* (i) 'I don't want you to be under me' or (ii) 'you need not be under me ;' මට යෑමට වටින්නේ නෑ,* 'I ought not to go.'

(36) උන් උඔත් මමත් කලක් එකට වෙලඳුම් කලා මත කද,* 'do you remember that he, you, and I traded together (or in partnership) for some time (or at one time)?'

(37) වරදින්නේ නැතුව (or නොවරද්ද) කල්තියා† (or කළින්) වරෙන්,* 'come in time without fail'; ඔවෙන්නට පස්පැයක් තියා ඇ පුතෙක් වැදුවා,* 'she bore a

* Or උඔට බැරිද පුළුවන්ද කියා (or බැරිද පුළුවන්ද යනබව) දන් කියාපන්.*

† This idea is also expressed by මට ගෙදර යෑමට ඔහු කමක් තියෙනවා* (to-me home to-go a-necessity there-is). Observe that ඔහු is used to imply a request : e. g. කෙට මට සල්ලි (මුදල් or කාසි) පිකක් (lit. 'a-little') දෙන්නට ඔහු, දුන්නොත් ලොකු උපකාරයකි,* 'you must (please) give me some money to-morrow ; if given, it is a great favour' = 'please give me some money, &c. ;' කරුණාකරලා මේ පණිවිඩේ ඔහුට කියන්නට ඔහු,* 'you must kindly (කරුණාකරලා) tell him this message' = 'please (or kindly) tell, &c.'

‡ In books the form තබා is generally used for තියා.

son five hours before nightfall;’ හැතැක්ම තුණක් තියා
 උඹට පණිවිඩයක් එවක්දැය,* ‘I shall send you a message
 when within a distance of three miles;’ ඒ වැඩේ පස්
 දෙනෙකුට තියා දහදෙනෙකුටවත් කරණට බෑ = ‘that
 work cannot be done by ten persons, much less by five’ (lit.
 ‘setting aside five persons’).

(38) අද එක්කෝ හෙට උත්තරයක් ලැබේවි,** or අද
 හෝ (or හරි) හෙට හෝ (or හරි) උත්තරයක් ලැබේ (or
 ලැබෙන්නේය), ‘a reply will be received to-day or to-
 morrow.’

(39) මට මගේ පොතවත් ඒකේ (or එහි) වටිනාකම
 වත් දියත්,* ‘give me either my book or its value.’

(40) උඹ කියන එක හැබෑවෙණ්ට පුළුවනි, නමුත් මට
 නම් ඒක විශ්වාසකරන්නට‡ බෑ* (you saying one true to-be-
 possible, but to me it to-believe unable), ‘what you say
 may be true, but I cannot believe it.’

(41) ලබ්කාචේ ප්‍රධාන නුවරවල්නම් කොලඹ මහනුවර
 හාල්ල යන මේවාය,* ‘the principal towns of Ceylon are
 (to wit = නම්) Colombo, Kandy, and Galle.’

(42) උඹට ලමයි කී දෙනෙක් ඉන්නවාද* ‘how many
 children have you?’

* Or ලැබෙන්නා ඇති. Similarly මුහු දන් එනවා ඇති* = ‘he will
 be here presently.’ The past form conveys a distinct idea, as උඹ
 හිටියා ඇති, ඉතින් පලයන්* = ‘you have stood or stayed sufficiently
 long (lit. ‘standing is sufficient’), now go.’ ඇති preceded by a
 gerund in the dative case generally implies doubt, as උඹ එයම
 කියණ්ට ඇති, හුමුත් මට මතකයා,* ‘you may have said so, but I
 don’t recollect’ (lit. ‘but to-me recollection not’). (Vide §§ 181 and
 182.) Observe the force of සවස වරෙන්, මම ගෙදර ලිපුව ලියලා ඇති
 (or ලියා තියලා ඇති)* = ‘come in the evening, I have written the
 letter and left it at home;’ දන් තුණට ඇති (or හිටි),* ‘this (lit.
 ‘now’) is about three o’clock;’ මුහුට තව රුපියලක් පමණක් යණ්ට
 ඇති, ‘there is only one more rupee due to him.’ The word හරි is
 only colloquially used.

† Or හෝ for වත්, in books. එහි is also confined to books.

‡ All gerunds in the dative case with යන්ට similarly admit the
 ending න්නට also.

(43) උඔට (or උඔඔ) වයස කීයද (කොට්ටරද or කොප
ඔණද),* ‘what is your age?’ ‘how old are you?’ රුපියලට
ඔන කීයද, ‘how many cents are there in a rupee?’

(44) ඔහු මට බොහොම සතුකිකලා* (he to-me very-
much thanked), ‘he thanked me very much.’

(45) සභාපති උත්තෑණේ ඔහුට රුපියල් දහයකුත්
ඔන පණිහක් දඩගැනුවා* (the President to-him rupees a-ten
and cents fifty fined), ‘the President fined him ten rupees
and fifty cents.’

(46) මේ ඉඩම අක්කර තුණකුත් රූඩ් එකකුත් පර්චස්
දෙකකුත් පර්චස් එකකින් සියයත් එකොලොස් පංගුවක්
පමණ මහනයි,* ‘this land is in extent of about three
acres, one rood, and two and eleven-hundredths perches’
(lit. ‘perches two-and of-one-perch out-of-hundred eleven
a-part about extensive’).

(47) මේ ඉඩමෙන් හතරෙන් තුන්පංගුවක් මට අයිතිය,*†
(this from-land out-of-four a-three-share to-me belonging),
‘three-fourths of this land belongs to me.’

(48) විජය රජපුරුවෝ තිස්අට අවුරුද්දක් රජ (or
භජය) කලා, or රජකම්කලා* (Vijaya king thirty-eight
a-year reigned), ‘king Vijaya reigned thirty-eight years.’

(49) ඔහුට පමණක් (or විතරක්) අඬගහපන්,* ‘call him
only’; මම එහෙම කීවා පමණයි,* ‘I said only that much.’

(50) මම ගහකට ගියා (or නැග්ගා),* ‘I climbed a
tree;’ එයින් එක ගහක් මගේය* (of-them one a-tree
mine), ‘one of the trees is mine;’ වත්තේ එක (or එක්)‡

* Or මේ ඉඩමේ මහන අක්කර තුණකුත්, &c., පංගුවක් පමණය,*
‘the extent of this land is about three acres, &c.’

† මගේය, ‘mine,’ may be substituted for මට අයිතිය.

‡ එක is also used, generally colloquially, to express an aggregate
treated as a unit, e. g. තම එක පස්දවසක් උඔ ඉටුපුවොත් කෙවරදීම
(or කොටරදවම) කය ගෙවෙස්සැ,* ‘if you be patient (or if you wait)
only for five days more, I will without fail pay the debt;’ ඔහුට
විදකලා ගවුත් එක රුපියල් දහයක් ගණව බැරිවුනා,* ‘although (I)
troubled him I could not get even ten rupees.’

ගහක් හුලනට වැවී තිබුනා* (in-the-garden one a-tree for-wind having-fallen was), 'in the garden one tree (or a certain tree) had fallen by wind.'

(51) මම ඔහු එනවා* දුටුවා* 'I saw him coming ;' මම කී එක* කරපත්,* 'do what I said.'

(52) හත්වරක් හත කීයද? හතළිස්තවයයි,* 'how much is seven times seven? forty-nine:.' ඔහු අට පහ (or අටත් පහත්) දන්නේ නැති (or නොදන්න) අසුනියෙකි,* 'he is an ignoramus who does not know the sum of eight and five.'

(53) අවුරුද්දට සියව දොළහමාර ගණනේ රුපියල් දෙසිය හැත්තෑපහකට දූවුරුදු තුන්මස පහලොස් දවසක පොලි,* 'interest on Rs. 275 for two years, three months, and fifteen days at the rate of 12½ per cent-per annum.'

(54) මෙයින් (or මේ ගොල්ලගෙන්) වැඩිමලා කවිද* (of-these the-older-one who), 'who is the eldest of them.'

(55) මම හැමටම (or හැමෝටම) බාලයි,* 'I am the youngest of all' (lit. 'I to-all young'); මම ඔහුට හත් අවුරුද්දකට බාලයි* (I to-him seven a-year young), 'I am younger than he by seven years'; උම මට වඩා මිටිසි* (you to-me more short), 'you are shorter than I.'

(56) ඔහු අද ඊයේ පොහොසතෙක් නෙවේ (or නොවේ)* (he to-day yesterday a-rich-man is-not), 'he is not a rich man of the other day,' i. e. he has been a rich man for a long time.

(57) මම ලෙඩින් (අසනීපයෙන් or සනීප නැතුව) ඉන්න වග (or බව) මගේ මහත්මයාට (or සාමියාට) ලියා ඇරපත්,* 'write (lit. 'having written send') to my master that I am ill.'

* In books එන්න and කීවා are respectively used.

(58.) ලියා දන්වා එවන වගනම්,* 'subject written and sent for information (is).'

(59) මේ වගට උමේ කිහිපයි මුහුදු අප්පු සිසිල්සෝය† (this to-purport or statement your well-wishing friend-who-was Appu Siñño) = 'I am your well-wishing friend, Appu Siñño.'

(60) මෙමුළුවේ පදිසුවි විලියම් රෝන්ස් මහත්මයා නමටයි (or මහත්මයාට භාරදියයුතුයි or ලැබියයුතුයි),‡ (in-Negombo residing William Jones gentleman's to-name, or to-the-gentleman if-delivered it-is proper, or if-received it-is proper), 'to Mr. William Jones (or William Jones, Esq.), Negombo.'

(61) වම් එක්දහස් අටසිය අසුපහක්වූ (or අසුපහේ) ජුනි මස කිස්වෙනි (or 1885 ජුනිමස 30) දින කොළඹ පිටකොටුවේ තුන්වෙනි හරස් විදිසේ නොමීමර පහේ (or පහ දරණ) ගෙයිදිය,§ 'at house No. 5 of the 3rd Cross Street, Pettah (Suburb), Colombo, on date the 30th June, 1885.'

(62) උම තකා (or සලකා) මම නඩුව අහක්කලා තමයි,* 'it is true that I withdrew the case on account of (lit. 'regarding or considering') you.'

* This is equal to the salutation or address at the commencement of a letter, as 'Dear Mr. —,' &c. There are various forms. Such phrases as සාදරයෙන්, 'with affection'; සතුතියෙන්, 'with thanks'; සාදර සතුතියෙන්, 'with affection and thanks'; යටත්භාවයෙන්, 'with submission'; මැද නමස්කාරයෙන්, 'with obeisance and salutation,' are prefixed to the above sentence when necessary, and the words මහත්මයා and සැලකුම are substituted for දන්වා for the sake of respect.

† This is a form of a concluding sentence in a letter.

‡ This is a form of superscription on a letter. In addressing a letter to a great person the expression මජ්ජවෙත (or කරණ) පිණිසයි or other respectful form is substituted for නමටයි, &c., e. g. ගරු කවුණු බණ්ඩාරු පලායේ දිසාපතිතුමන්වහන්සේට (or -වහන්සේ වෙත) මජ්ජවෙත (or කරණ) පිණිසයි = 'To the Hon. the Govt. Agent of the Western Province.'

§ This is a form of dating letters, &c.

(63) සොරුන් විසින් අපේ බඩු පැහැරගනුලැබුවේය (or පැහැරගන්නා ලද්දේය), 'our goods were plundered (or wrested away) by thieves.'

(64) "ඒ උතුමා දකිණුනොලබමි" (that great-one seeing I-shall-not-get), 'I shall not get an opportunity of seeing that great one;' ඔහු මගෙන් හොඳට තැළිම් කෑවා* 'he was well beaten by me;' මම උඹෙන් බැණුම් අහනට සැහෙන* කෙනෙක් (or බැණුම් අහන කෙනෙක්) නෙවේ (or නොවේ),* 'I am not a person to be abused (or scolded) by you;' ඔහු මගෙන් වැදුම් ගනිට බොහොම ආසයි,* 'he is very eager to receive salutation from me.'

(65) මගුල් කෑමට බොහෝ සතුන් මරනට යෙදුනාය* † (for-the-festive-eating many animals to-kill it-was-con-trived), 'many animals were slaughtered for the feast.'

(66) උඹ මගෙන් එදා ඇසුවේ කුමක්දයි නොදනිමි, 'I don't know what you asked me the other day.'

(67) උඹේ ඕනෑකම (or ඉල්ලීම) ඉටුනොකලාට (or ඉටුනොකලාය කියාලා) මා එක්ක (or සමග) තරහ (or අමනාප)වෙණිට එපා,* 'don't be angry (or be displeased) with me for not having supplied your want (or complied with your request).'

(68) උඹ උපන් ගම (or උඹේ උපන් ගම) කොහේද,* 'where is your native village?' උඹේ ගම කොහේද,* 'where is your village?' උඹ කොහේ හිටලාද,* 'where are you from?'

(69) මම අළුතන මිනිස්සු මේ පලාතේ (or හරිතේ) වැඩින නෑ,* 'there are not many men in this district whom I know.'

(70) මම ලහදී (මෑත or මෑතදී) කලුතර හිට (or සිට) මාතරට අඟුණුවිටියෙන් ගියා,* 'I lately went from

* Or සුදුසු or තිසි. Cf. මට සැහෙණට තිබෙනවා, 'I have enough.'

† කෙඳෙ has also the sense of 'agree.' Observe the force of යොද in ඔහු මේරණුවේ යොදවාපන්,* 'cause him to enter this line of business; උමසාට කලුණට මම තා යොදමි, 'I employ you to flog the boy;' "එතෙම පිය රජපුරුවන් මරන්නට යෙදි," 'he gave orders to kill (his) father the king.'

Kalutara (lit. 'being in Kalutara') to Mátara in the horse-coach ;' රජෙහිට තද කුහාවුවක් පවතිනවා,* 'since yesterday a storm is prevailing.'

(71) ඔහු අද වැඩ බාරගත්තාය* = 'it is said that he assumed his duties to-day.'

(72) ඔහු මහපාරේදී මට සම්බවුනා* (he on-the-great-road to-me was-met), 'I met him on the high road ;' උඹ එතපාර (or ගොඟින් එතපාර) මට සම්බවෙන්නට ඕනෑ,* 'I want to meet (or see) you on your return ;' එතකොට (i. e. හැරී එතකොට) ගෙදර පාරේ වරෙන්,* 'on your return call at (my or your) house' (lit. 'when returning come by the house') ; මේ පාර (සැරේ or වතාවේ) ඔහු නිදහස්වෙතවා අනුමානයි,* 'it is doubtful that he will be acquitted (or released) this time.'

(73) උඹ ගඟින් එගොඩ (or එතර) වුණේ කොහොමද,* 'how did you cross (or go to the other side of) the river ?' ඔහු එගොඩකරපත්,* 'take him over' (the river, &c.) ; රජෙ සවස දෙකහමාරට (or දෙකතුක් කාලට or දෙක පහුවෙලා කාලට) ඔහු නැවෙන් ගොඩබැස්සා,* 'he landed from the vessel yesterday at 2.30 (or 2.15) P. M.'

(74) අපි එදින් එදට (or එවලින් එවලාවට) මොක මොක වත්* සම්බකර (or සපයා) ගන්නවා,* 'we from day to day (or from time to time, i. e. as opportunity occurs) earn something or other.'

(75) උඹ ගිය වැඩේ ඉහුවුනාද (or හරිගියාද),* 'was the business on which you went successful ?'

(76) ඔහු දවස දෙවේලේ (or දවසට දෙවිටක්) කවුණේ† බලන්නට යනවා,* 'he goes to see the Museum morning and evening‡ (or twice a day).'

* මොක මොකවත් is more indefinite than මොකවත්.

† The term කොතුකුසාරය is generally used in composition.

‡ Lit. 'during the two times (or parts) of the day,' referring to the forenoon (උදය වරුව) and afternoon (සවස වරුව). දවස දෙවිටෙක is also used in classics for දවසට දෙවිටක්.

(77) ඔහුට කතාකරගැනීමට බැරිවුනා,* 'he could not (i. e. was unable) speak; ' මම නැවතිල්ලේ කතාකලා,* 'I spoke slowly; ' මම ලොකු පිරිසකට (or පිරිසක් ඉදිරියේ or ඉදිරිපිට) කතාවක් කලා,* 'I made a speech to (or before) a large congregation.'

(78) හෙතෙම කොරට්* උපන්නේය, 'he was born lame.'

(79) මම නැවත නැවතත් ඔහුට තරවුකලා,* 'I threatened him again and again.'

(80) උම කී කී දේට මෙපමණ කල් (or මෙතෙක්† කල්) මම ඇහුම්කන් දුන්නා,* 'I have listened (or paid attention) up to now to what you have (from time to time) uttered.'

(81) ඔහු එසේ මෙසේ කෙනෙක් නොවෙයි,* 'he is not a mere so and so' = 'he is no common person.'

(82) ඔහුගෙන් හොඳකමින් වැඩ ගනිමට ඔහු,* 'you ought to get work from him by fair means.'

(83) ඒකට මට ඇයි (or මොකද)*‡ or එය මට කිමිද, 'what is that to me?'

(84) මේ පාථ ලිඳේ වතුර ඉතාමත් නරකයි,* 'the water of this abandoned well is extremely bad.'

(85) "ඉදින් මම නොආයෙමි‡ විමිනම් මා නොබලා හෙයින් අනුභවකරමට," 'if, however, I fail (lit. 'failed') to come, you too eat without waiting for me' (lit. 'looking for me').

* Colloquially the form වෙලා is used for ව, as කොරවෙලා.

† In classics sometimes මෙකුටත්. Notice the force of මෙතෙක් නැත් අවුත් (or මෙපමණ දුර ඇවිත්*), 'having come so far as this; ' මෙතෙක් දෙනා (or මෙපමණ දෙනා*), 'so many as these; ' මෙහිගැබ්බ කොටුවතෙක් ඇසුනා,* 'the report of firing (guns) was heard as far as the fort; ' එතෙක්මය (colloq. එපමණමය or එවිටරමය), 'only that much.'

‡ The Kandyan equivalent is බඩ කයිද (lit. 'will it eat the stomach')? ඒකට මොකද is used in the sense of 'what harm?' implying approval. It is also used in the sense of 'what of that?' as in ඒකට මොකද ඔහු මගේ වැනි (or කාරණම) වැරද්දවා,* 'what of that (= 'nevertheless')? he disappointed me' (lit. 'he failed to attend to my work or matter'). Observe the force of මොකද in උම ඔහොම කීවට මොකද මට ඒ ගැන බොහොම අනුමානයි,* 'although you said so (lit. 'what of your having said so') I am very doubtful of it.'

§ Observe that ආයෙමි is a verbal noun.

(86) අනිකුත් (or අනිත්) අයවල් කලකින් (or කලාතුරකින්) මෙහෙ නාචේ මන්ද,* ‘why have not the rest (lit. ‘the other persons’) come here for some time?’

(87) නිකම් ඉන්න බැරිද,* ‘can’t you keep quiet?’ රූපියල් දහසක් වටින මේ වසිරෝඩිය* උඹට මම නිකම් (or නිකමට) දෙන්නේ කොහොමද,* ‘how can I give you gratis this cat’s-eye worth ten rupees?’

(88) “මේ දෙකම සැබැවින්ම කාරණ නැත, එකක් බොරුවෙයි එකක් සැබැවෙයි,†” ‘there are no reasons (or grounds) for both these (things) to be true : one will be false, the other true.’

(89) මේ බව දන්නේ එහෙමත් කෙනෙකි,* ‘a selected few (lit. ‘certain persons’) know this fact’; ඔහු එහෙමත් දවසක ඇවිදින්නට යනවා,* ‘he goes out for a walk (lit. ‘to walk’) only occasionally’ (lit. ‘on a certain day’).

(90) සියලුදෙනාම වාගේ (or පාගේ) ඒ අතරතුරේදී මට උදව්වුනා (or උපකාරකලා),* ‘nearly everybody assisted me in that interval.’

(91) ඔහු මට තලුණ්ට හැදුවා,* ‘he threatened to flog me;’ මම පිටත්වෙන්නට හදද්දී වහිණ්ට පටන්ගත්තා,* ‘when I was preparing (or ready) to start, it commenced to rain’; යන්නට හදුපන්, ‘be ready to go’; උඹ මා බේබද්දෙක් කරන්නට හදනවාද,* ‘are you going to make me a drunkard?’

(92) ඔහු නොනවත්වා ලියාගෙන ගියා,* ‘he went on writing incessantly;’ වම්බ වැහැගෙන එන්නා,* ‡ ‘a shower of rain is coming down;’ දුවගෙන වරෙන්,* ‘come running’; දුවලා‡ වරෙන්* (having-run come), ‘run and

* This is a corruption of the Sk. භවදුෂ්ඨී (E|u = වෙරඵ).

† The word අනික, ‘the other,’ is also used for the second එකක්, generally colloquially.

‡ The forms ending in න්නා, as එන්නා, යන්නා, සිටින්නා, imply, when so used, an action within the operation of the senses.

§ This is sometimes erroneously used in the sense of දුවගෙන.

come;’ මම ගොතීන් එක්කො, * ‘I shall go and come;’
ගොදයි, ගොතීන් වරෙන්, * ‘yes, go and come.’*

(93) මිනිස්සුන්ට මෙහේ (or මෙහි) එන්ට දෙන්නට†
එපා, * ‘don’t allow (or let) the people to come here;’ මට
යන්නට ඇරපන් (or දියන්), * ‘allow me to go.’

(94) ඔයාකාර (or ඔප අන්දමේ) පල්බොරු මිත්මතු මට
කියන්නට එපා, * ‘in future don’t tell me such rank lies;’
පල් වතුර බිම අගුණයි, * ‘drinking stagnant water is
unwholesome.’

(95) ඔහු ඒ සියල්ල මා දක්කදී (මට or මා සමග) කීවා, *
‘he told me all that.’

(96) ඔහු ආ ගමන්ම වාඩිවුණා, * ‘he sat down at the
moment he came;’ ඔහු යන ගමන්‡ (or යද්දී) මට රහසක්
කීවා, * ‘he told me a secret while going;’ මෙසේ සේදු
ගමන්‡ තවම දොර තියෙනවා නෙවේද (or නොවේද), *
‘is not the table still outside since it was washed?’

(97) මට උඹ ආවත් එකයි නැවත් එකයි || = ‘whether
you come or not (lit. ‘not-come’) is both the same to me.’

(98) ලමයාට ඉගෙනගන්නට සලස්සාපන්, ¶ ‘cause the
boy to learn’ or ‘make arrangements for the boy’s learn-

* The last two Sinhalese sentences are also used to do duty for
a parting salutation.

† ඉඩදෙන්නට or ඉඩඅරින්නට, ‘to permit,’ is also substituted for
දෙන්නට.

‡ ගමනේ and ගමනෙදී are used in classics with equal force, as in
බාගු බෙදන ගමනේ, ‘on the occasion of (or whilst) distributing the
relics.’ In some parts of the Island the form ගෝනදී is used for
ගමනෙදී.

§ In classics the form ending in වනම is used, as සේදුවනම, ගැසුව
නම. සේම (in ‘වැඩිලත්තා සේම,’ ‘just as (he) was seated’) is also
used similarly.

|| එක in such connections as this has the force of ‘same.’

¶ In classics parts of තර, ‘do,’ is sometimes affixed to the
gerundial forms of verbs to express a causal idea, as අහසකු සදා ගෙණ
එයුසොට, ‘having caused a horse to be harnessed and brought.’

ing;’ ඔහුට පාඨමිකරණ්ට මනාප (or රුචි) කරවාපත්,*
‘induce him to study.’

(99) මම ඉඳ කිට (ඉඳ කිටලා or ඉඳලා කිටලා) එහෙ
යනවා,* ‘I go there occasionally.’

(100) ආවාට හිසාට වැඩකරණ්ට එසා,* ‘don’t do work
in a slipshod way;’ එපාකමට (or නොසැලකිලිලෙස) වැඩ
කිරීමේ විපාකය (or එලය) මේකයි,* ‘the result of working
unwillingly (or carelessly) is this.’

(101) යං (= යමු): උම යමං, මම එසැස්සු,* ‘let us go :
you go ahead, I will follow.’

(102) වසංගතයක් සෑදී බොහොම හරක් මැරීයනවා,*
‘a pestilence having broken out, many cattle are dying
off;’ පිහාන බිමවැටී බිඳිලා පලවිට,* ‘the plate fell down
and broke completely.’*

(103) කීයේ (or වදුළේ) මැනෝ† = ‘it has been well
said;’ “සොර කියන්නේ මාගේ ගොත් මා කැමති තෙනකට
ගෙණියෙමි කිය,‡” ‘the thief says, I will take my oxen
wherever I wish.’

(104) මම කිසිවක් නොකියා (or කතානොකර) උන්නා
(or හිටියා),* § ‘I was silent’ (lit. ‘without speaking
anything’).

(105) පින්කරණ් වාලේ ඔය අත්දමේ යහපත් වැඩත්
කලාට ‘කාරිනෑ,* ‘in the course of doing merit (i. e.

* Parts of the verb යා, ‘go,’ are thus used as auxiliaries to indicate completeness of action.

† This is a clause often used in classics to introduce a quotation. The expression “එයින් කිසි” (*honorific pl., sing.* කිය) = ‘hence the saying’ is also used.

‡ Or මාගේ ගොත් මාකැමති තෙනකට ගෙණ යෙමිසි සොර කියේය. කියන්නේ is a verbal noun in the masculine gender, used to introduce the quotation. The sentence would colloquially be, සොර කියනවා මගේ ගොත් මම කැමති තැනකට ගෙණ යනවා or මගේ ගොත් මම කැමති තැනකට ගෙණ යනවාය කියා සොර කිවා. (*Vide* p. 438.)

§ කට පිහාගණ්, (lit. ‘having shut the mouth’) has the same force. In books කුණේටුනව is a common expression for ‘silent.’

(‘virtuous acts’), there is no harm in performing such good services;’ දුවන්නන් වාලේ දුවන්නට එපා, ‘don’t run merely because (or as) others run.’

(106) මේ ගණන එහෙමපිටින්ම* (or සමුදානිතයන්ම) වැරදිසි,* ‘this sum (i. e. ‘arithmetical calculation’) or account is entirely (or completely) wrong;’ ඔහුගේ ගණන් බේර පත්,* ‘settle accounts with him.’

(107) කල්යාමෙන් ඔව්හු නැවතත් මිත්‍රවූවෝය, ‘in course of time (lit. ‘by lapse of time’) they again became friends.’

(108) එසේවූ කල (or කල්හි) අපි කුමක් කරවුද, ‘it being so (or when it is so), what shall we do?’ “මේවූකල්හි සැබෑවිය,” ‘this at last turned out to be true.’

(109) කොසිවත් (or කොසි ඒවාන්)‡ මට දියත්,* ‘give me one and all’; කොසිවා (or කොසි ඒවා)‡ දුන්නත් ඔහු රවටන්නට උඹට බැරුවාමයි,* ‘although you may give (him) anything (you please), you can never deceive him.’

(110) මම ඔහුගේ ලෙඩේ හොඳකලා (සනීපකලා or ගුණකලා),* ‘I cured his disease;’ උඹලා දැන් හොඳද (සාදුද or මිත්‍රද),* ‘are you on friendly terms now?’

(111) ඔක ඔව්වර (or ඔපමණ) අගේ (or අගය) කරන්නට එපා,* ‘don’t set so high a value on it.’

(112) අලුත් පිට (or පිටට) මෙක කියත් වරි,* ‘while new, this is worth any amount.’

(113) අන්න‡ උඹේ නැතිවුන බවුව,* ‘there! your lost article’; මෙන්න බලාපත්,* ‘here, look’; මෙහෙ බලාපත්,* ‘look here.’

* සහමුලින්ම (lit. ‘with-the root’) is also used with the same force.

† The form වුකල (or ලා) is also used in old classics. (Vide p. 317.)

‡ This has reference to some definite things, මොනවාමත්, මොනවා, මක්කමත්, මක්කා being indefinite.

§ අන්න, මෙන්න (‘there’), and මෙන්න are sometimes used as අත, ඔත and මෙත and in the upcountry as අං, මං, and මේ respectively.

(114) එකට එක (or එකටෙක) කිරීම සමහරවිට අනුවණ කමකි,* 'doing one thing for another (lit. 'one for one' = 'tit for tat') is sometimes foolish' (lit. 'foolishness').

(115) හිත්තියා,* නිකමි (or නිකා) ඉදින්, මම උඹ අඳුනනවා or මම උඹ වග (or තරම) දන්නවා,* 'friend, keep quiet; I know you or I know your nature (or status).'

(116) එලඳෙන තණකොළ වත්තට අරගෙණගොනින් දිගවෙලිකරපත්,* 'take the cow to the grass garden and tether (her)'.
 (117) ඔහුට කතාකරලා (or ඔහු දිසාව බලා)† මම මෙ හෙම කීවා,* 'I addressed him as follows' (lit. 'having spoken to or looked at him I said in this manner').

(118) අහවලා ඉල්ලුනැරියේ මේක දිපත්,* 'give this as soon as the person (named) asks' (lit. 'asked instant').

(119) ලෙලිපොල් ගෝණියකුත් පොල්ලෙලි දල්පයිය කුත් ඔහු ගෙණවා,* 'he brought a gunny bag of unhusked cocoanuts and a net bag of cocoanut husks.'

(120) මට අවසර* ‡ (to-me permission), 'pray grant me permission; 'ආයුබෝවන් (or ආසිබෝවන්)* (age may-be-prolonged) = 'good morning' (or 'good evening'); උඹ බැරක්ද (or බැරක් යනවාද),* or උඹ කොයිබද or කො හේද (or කොයිබ යනවාද or කොහේ යනවාද)* = 'where to?' 'where are you going?'

* This is used with contemptuous intent.

† In classics බණවා is commonly used, as in ඔහු බණවා, 'having addressed him.' කතාකොට, දෙස බලා, ආමන්ත්‍රණයකොට, අවසා, are also used in books.

‡ This expression is used by an inferior to a superior, when parting, &c.

§ This is more respectful. බැහැර = 'out.'

(121) මේ පෙට්ටියේ රුපියල් දහයක් වාණේ* (or කිට්ටු වෙණේ, lit. 'to approach near') මුදල් තියෙනවා,* 'there are about ten rupees in this box'; මේක කැඩිලා වගෙයි (පාටයි or හැඩයි),* 'this seems to be (or looks like) broken.'

(122) උඹ ලග ලොකු පාණේ (or තරමේ) අත්තායි තියෙනවාද,* 'have you got (lit. 'near you are there') large sized pine-apples?'

(123) කොහෙන් (or කොහෙන්වත්) ඔහු සලකණේට ඵ්පා,* 'don't regard him at all'; මම කොහෙන් (කොත තත් or කොසිඛත්) නවතිනවා,* 'I stop (or stay) at every place.'

(124) ඔහු තොබෝදා ඔත්පලුව හිටියා,* 'he was lately (lit. 'not-many-days-ago') bedridden.'

(125) අටත් පහත් වෙනස මොකද,* 'what is the difference between eight and five?'; පොල්ගහෙන් තල් ගහෙන් වෙනස කියාපන්,* 'tell the difference between a (lit. 'the') cocoanut tree and a (lit. 'the') palmyra tree;'; මේ ගස් දෙකේ වෙනසක් නැද්ද,* 'is there no difference (lit. 'not a difference') between (lit. 'of') these two trees?'

(126) ඔහු දවස තිස්සේ (or මුලුල්ලේ) සෙල්ලම්කර කර ඇවිදිනවා,* 'he goes (or is going) about playing all the day long'; තිස්සෙම (or නිතරම) කවටකම්කරණේට හොඳ නෑ,* 'it is not good to jest always.'

(127) අම්මා පල්ල මම ඔපගැණ සන්තම්වත් දන්නේ නෑ කියා ඔහු දිවුරුවා,* 'he swore saying (lit. 'having said') By (my) mother I have not the slightest knowledge of it.'

(128) උඹ ගණනේ (or යටතේ) කීපදෙනෙක් වැඩ කර ණවා නෙ (or නො) වේද,* 'are not several persons working under you?'; ඒක මා ගණනේ (or ගණනට) තියැද්දෙන්,* 'let it be in my favour or name' (lit. 'account') or 'leave it for me'; ගෙයක් ගෙයක් ගාණේ (or පාසා) ඔහු නිතමනේ

* The word පමණ or තරම (= 'extent,' 'about') is also used.

† පාට and හැඩ literally mean 'colour' and 'shape' respectively.

සතවා (or හිතනවා),* 'he goes begging (or begs) from house to house.'

(129) ඔහු තකහනියා මා සම්බවෙණ්ට ආවා,* 'he purposely came to see me.'

(130) පුටු කීපයක් කැඩීලා තිබුනි,* 'there were several chairs broken.'

(131) ඔහුට සමහරු ගුරිඇත්තෝ සමහරු වොකු ඇත්තෝ,* 'some were hitting him with (their) fists, some were rapping him (on the head).'

(132) ඔහු ඇහුම්පද කියණ්ටනම් හපනා,* 'in giving home thrusts, he is smart' (lit. 'the clever one').

(133) මිනීමරුවා එල්ලා දමණ්ට ඉස්සර එල්ලී මැරුණු,* 'the murderer hanged himself and (so) died before being hanged' (lit. 'before hanging').

(134) මේ අත්ත ඉබේ කඩාවැටුනා,* 'this branch broke of itself and fell.'

(135) වැඩ ඇරුණුම (or නැවැත්කුවාම) කුලිකාරයින්ට යණ්ට ඇරපත්,* 'when work is stopped let the coolies go'; උම රක්ෂාවෙන් (or වැඩෙන්) ඇරුණේ මන්ද,* 'why did you quit (your) employment (or occupation)?'

(136) මගේ කන් ඇහෙන්නේ නැති නුවුත් තවම ඇස් පෙනෙන්නවා,* 'although I cannot hear (lit. 'to-ears hearing-is-not'), I still can see' (lit. 'to-eyes sight-is'); මට ඇහෙන්නවා (or පෙනෙන්නවා),* 'I hear (or see)'; මත්තේ හොඳට කැපෙන්නවා,* 'the broad-knife cuts well.'

(137) එල්ලීමෙන් නිදහස්කරලා ඔහුට කෝටුමස්කරණ්ට (or තළණ්ට) රජ්ජරුවෝ නියමකලා (or ආඥාකලා) 'the king remitted (the sentence of) hanging, (but) ordered him to be flogged (or lashed).'

(138) කඩුව පිහතොදුම්මෙන් (or අඩතොකිරීමෙන්) මලකඩ කෑවා,* 'the sword was rust-eaten from not being wiped (or cleaned).'

(139) මම වි මල්ලක් දෙපැයකදී කොටා අඟවරකලා,* 'I finished husking (lit. 'pounding') a bag of paddy in two

hours'; විදිලි කොටත්තේ වහිණිට වගෙයි,* 'the flashes of lightning would seem to indicate rain' (lit. 'is-for-raining').

(140) උඔට උණ ගැදුනාද,* 'had you an attack-of-fever?' ගෙම්පිරිස්සාවටද කොහේද උදේ මට උණ ගැණුනා (or ගත්තා),* 'I got fever (this) morning from cold or something else.'

(141) ගෙඩිය ගැහි සාරේ ගියා,* 'the boil burst and matter (pus) exuded ;' උණුවතුරට විදුරුව ගැහුනා,* 'the glass (or tumbler) cracked on account of the hot water ;' මම උණෙන් ගැහෙනවා,* 'I am shivering with fever.'

(142) අව්ව (or ගිනි) තැපීමෙන් ගිහල නැතිවෙයි (or ඇරෙයි),* 'by warming (one's-self) in the sun (or at-the-fire), cold feeling disappears.'

(143) මම කියන එක උඔට තේරෙන්නේ නැතුවා වගෙයි,* 'you don't seem to understand what (*sing.*) I say ;' මේ වචනේ තේරුම්කරපන් (or තෝරුපන්),* 'explain this word ;' මගේ තේරවිල්ල උඔට තෝරණිට බැරිවුනා,* 'you could not solve my riddle.'

(144) ලිපේ තියෙන වතුර නටනවා,* 'the water on the hearth is at boiling point ;' වතුර නටවාලා කෝපි කෝප්ප යක් වත්කරපන්,* 'boil water and pour out a cup of coffee.'

(145) තේ මිටි දහක් මම පිටරට පැටෙව්වා (or ඇරියා),* 'I exported (lit. 'packed off or sent to foreign countries') one thousand packages of tea ;' ඔහු වැරදිකාරයා වී පිටරට නැවණිට (or රටෙන්පිට දමණිට) යෙදුනා,* 'having been found guilty (lit. 'guilty person'), he was transported' (lit. 'put on board a ship and sent off to a foreign country, or banished the country').

(146) මගේ රෙද්දේ ලේ පෙවුනා,* 'my cloth (lit. 'in my cloth') was saturated with blood ;' මේ සිවුර* සායම් (or පඩු) පොවාපන්,* 'dye this robe ;' එකට අත පොවා පත්කෝ,* 'just (= කෝ), reach (your) hand to it ;' පණ

* This word is restricted to the robes of a Buddhist priest. සායම් is a general term for 'dye,' 'colour,' and පඩු is a yellow pigment prepared by boiling jakwood.

පොවන්ට පිහියේ කම්මලට ඇරපන්,* ‘send the knife to the smith’s forge to be tempered;’ ගඟ බොහොම උතුරු (or ගැඹුරු) නිසා මම පොවන්හේ* නෑ,* ‘as the river is very deep I cannot touch the bottom;’ ඉඳ, අත පාපන්,* ‘here, hold out your hand.’

(147) අපි එක කරන්ට බැඳිලා නෑ (or බැඳී හිටිනවා),* ‘we are not bound (or are bound) to do it.’

(148) උමේ හාමිනේ (ගෙදර ඇත්තෝ,† or සත්‍රී) ගමට ඇරලාලා වරෙන්,* ‘accompany your wife to (her or your) village and return’ (lit. ‘come’).

(149) ඇරන්. පඩි නැතුව ඔහු වෙනුවට වැඩ බලන්ට මට බෑ,* ‘besides (or moreover), I cannot act (lit. ‘attend to his duties’) for him without salary.’

(150) එතකොට, ඔහුට එදිරිව අයෙ (or අඟයන්) නඩු කියාපන්,* ‘if so (then, or well then) prosecute him again’ (lit. ‘institute an action against him,’ &c.).

355. Besides the idioms illustrated by the foregoing sentences, there are pairs of words which should be used idiomatically. These may be termed “idiotisms.” It is a striking peculiarity in the language that almost every word admits of being used with another word having a like, relative, or contrary signification to the first word. This is most common in the colloquial language. Some of the second words convey no real meaning. These idiotisms may be classed under three heads.

A.—Iteration of the same notion.

B.—Antithesis between two notions.

C.—Two separate notions, related to and amplifying one another.

N.B.—The conjunction *අ* or *ත්* is understood between nearly all these word couples (which should be regarded as collective compounds).

* In some districts the form පොවුන්හේ is used.

† Lit. ‘owner of the household.’

356. A.—Words of this class are subdivided into—

(a) Different words having the same or like meaning as the first, as :—

බණ්ඩකම් = 'religious precepts.'

කයතුරුස් = 'debts.'

මිල මුදල් = 'money.'

යන්ඩු දබර = 'quarrels.'

කලකෝලාහල = 'quarrel and strife.'

අඩු පාඩු = 'deficiencies.'

අණ පණක් = 'orders.'

මෘදු මොළොක් = 'mild.'

කතාබස්කර = 'to speak.'

නින්දා අපහාසකර = 'to abuse (or disgrace).'

කපිසම්බකර = 'to earn.'

යටත් පහත් = 'submissive.'

බර දුර = 'heavy (and) weighty' = 'onerous.'

(b) Words different in form but alike in origin, as :—

වැර විෂය = 'energy.'

රැකි රක්‍ෂා = 'situation,' 'employment.'

මස් මාංස = 'flesh.'

අභි ආවුධ = 'weapons.'

පුද පූජ = 'offerings.'

In these examples the first word is Eḷu, and the second word is Sanskrit (or Pali).

357. B.—Examples of this class are abundant. Only a few of them are given below :—

කාරණාකාරණා, 'right and wrong.'

බොරු සැබෑ (or අබොරු) = 'falsehood (and) truth' (or 'truth and untruth').

මනුෂ්‍ය අමනුෂ්‍ය = 'human (and) inhuman.'

ගුණ අගුණ, or ගුණාගුණ = 'good virtue (and) bad virtue.'

හොඳ හරක = 'good (and) bad.'

මව් පියෝ = 'mother (and) father' (= 'father and mother').

ගනු දෙනු^o (or දෙනු ගනු) = 'taking (and) giving.'

අඩු වැඩි† = 'more (or) less,' 'materials,' 'goods and chattels.'

මෙලොව පරලොව = 'this world (and) the other world.'

ඉඳිම් සිටිම්, 'sitting and standing' = 'lodging.' (— දෙ = 'to give lodging'.)

358. C.—Examples of this class are the most abundant. A few are here given below :—

අත පය or අත් පා = 'hands (and) feet.'

සෙලු පහල = 'near,' 'neighbouring,' 'neighbourhood.'

^o In මගු සමග ගනුදෙනු කරමි ('I deal with him'), ගනුදෙනු has the force of "dealing."

† වැඩි අඩු, is also used in the first sense.

ගම් බිම් = 'villages (and) lands.'
 එළු බැටළු = 'goats (and) sheep.'
 ගෙවල් දොරටු = 'houses (and) doors' (i. e., 'dwellings').
 තිත්ත පෑන = 'ink (and) pen' (= 'pen and ink').
 ඇඳ පුව = 'beds (and) chairs.'
 අත මිට = 'hand (and) fist' = 'wealth,' 'means.'
 දෙවි මිනිස් = 'gods (and) men.'
 ලෙඩ දුක් = 'sickness (and) afflictions.'
 ගෙව අනිද්ද = 'to-morrow (and) day-after-to-morrow' (or =
 'to-morrow (or) day-after-to-morrow').
 අද ගෙව = 'to-day (and) to-morrow' (or = 'to-day (or) to-morrow').
 වැඳ පුද = 'having worshipped (and) offered.'
 කෑ හි = 'having eaten (and) drunk.'
 බත් මාලු = 'boiled-rice and fish.'
 කුඳු බත් = 'rice-gruel (and) boiled-rice.'
 එක දෙක = 'one (or) two.'
 දහස දෙලිහ = 'ten (or) twelve.'
 මේස් සපත්තු = 'socks (and) shoes.'
 උත්තර පත්තර = 'reply (and) rejoinder.'

359. There are idiotisms whose second words do not convey any intelligible idea as :—

පඩි තඩි = 'salary.'	පොරොන්දු අරොන්දු = 'promises,'
උදව් පදව් = 'assistance.'	'conditions.'
දහ පත = 'teeth.'	බඳපු සිලපු (තිරපු, or තපු)
තැති බැති = 'not lost.'	= 'deeds,' 'bonds.'
ගලා වලා = 'having flogged.'	වල් පල් = 'worthless matter.'

Any departure from the conventional order of words in these idiotisms is counted as a mistake in idiom. Words of fewer syllables are generally the first words, and all negative words are always placed last. (*Vide* § 213.)

360. A few interesting idiomatic words and phrases other than idiotisms are noticed below :—

අත් අ(ර හ)රි, 'to leave off.'	අවුක, 'to lie long in the sun.'
අත් උදව්, 'helping-hand.'	අවුචමර, 'to become obscured' (of the sun).
අත අ(ර හ)රි, 'to take off the hand,' 'to let go.'	ඇතැහැහැ, 'to meet the eye.'
අතපසුකර, 'to neglect.'	ඇහුම්කන් දෙ (or කණ්ණසුදෙ), 'to listen.'
අප(ර හ)පිහිගත, 'to clap hands.'	

ඇහුම්ඳරි, 'to yawn.'	දකග, 'to kneel.'
ඉහල, 'to shelter the head' (as with an umbrella). ^o	දකග, 'to go on knees.'
ලසිගන්න, 'to set a dog on.'	නිදිමර, 'to keep awake.'
කටපාඩම්කර, 'to commit to memory,' 'learn by heart or rote.'	පවිසිබව, 'to accrue sin.'
කටු, 'to strike out' (a word, &c.)	පාංගෙහි, 'loaf.'
කලගෙහි,† 'pot.'	පිහු (or පු) මග, 'to turn summer-saults.'
කැග, 'to cry loud.'	පිස්සුවැට, 'to get mad.'
කුරුටු, 'to scribble.'	බයවද්ද or බයගත්ව,‡ 'to frighten.'
කොරග, 'to limp.'	කිලිබ, 'to angle.'
කොල්ලක, 'to plunder.'	මංවුලාව, 'to go astray.'
ගබගෙහි, 'boil.'	රවාබල, 'to frown.'
ගමන්ගෙහි, 'to resume (or start on) a journey.'	වැද්දග, 'to admit' (stranger, &c.).
ගොතග, 'to stammer.'	වැද්දගෙ, 'to give admittance.'
ගොසිකැත්තර, 'to cultivate.'	විසග, 'to pain' (as when stung by a snake, &c.).
දබග, 'to fine.'	සැදිග, 'to stir with a spoon or ladle.'
දත්මික, or දත්තුරුක, 'to grind the teeth,' 'gnash teeth.'	

(Vide p. 297.)

PUNCTUATION, &c.

361. In Sinhalese the full stop, which is represented by the sign called කුණ්ඩලිය, is the only sign of punctuation. All the words and clauses are written in one continuous line, as if the whole sentence were one word, without any other marks of punctuation to facilitate reading. This may seem at first difficult to the student, but when he has acquired a little practice in reading, he will be convinced of the propriety of not using any signs of punctuation within a sentence. The term *kunḍaliya* signifies 'snake,' which it somewhat resembles.

^o E. g. කුඹේ ඉහලාගෙහිත්, 'hold the umbrella over your head.'

† කල is also used without ගෙහි. In the case of words denoting fruits, the word ගෙහි (or එල) is affixed to them generally when expressing a single fruit, as පොල්ගෙහිය, අඹගෙහිය, මිදිගෙහිය or මුදිය එලය ('grape'). In classics this is not always observed.

‡ In some parts of the Island the form බවිගත්ව is used.

Sometimes two such signs are used at the end of a section or paragraph, and three at the end of a chapter.

There is another sign called කිත (,,) which means a "pause." It is used in paraphrases and in poetry at the end of a couplet. It is equal to "||" in Sanskrit poetry.

In modern times these signs have fallen into disuse, and the English punctuation has been adopted.

In poetry "—" (සෘජු රේඛාව) denotes a short sound and "∪" (වක්ක රේඛාව) a long sound. (Cf. — long and ∪ short in English.)

In manuscripts parentheses are used for cancelling a word or a sentence or a part of a sentence. This is termed රෙහන්කිරීම (or sometimes වරහන් කිරීම).

×, called කාකපදය (කාක, 'crow' and පදය, 'foot'), is the sign = *caret*, and is placed above the line in which the omission is required to be inserted.

A COMPARISON OF CLASSICAL AND COLLOQUIAL SINHALESE.

362. To enable the student to mark more clearly the distinguishing features of Classical and Colloquial Sinhalese, a passage from the Sinhalese version of the Jātaka or Buddhist birth stories—the most voluminous work in the language—is given below with a colloquial version. The former represents the classical language of the thirteenth century, and with few exceptions (of which modern equivalents are noticed within square brackets) is identical with that of standard literary works of the present day.

Classical.

ඒ පණ්ඩිතවරුන්ට වඩා අතිකවු
ප්‍රඥා ඇති රජපුරුවන්ගේ මැනීමේ
කලකාදේවි පණ්ඩිතවරුන් දසදෙ
සාට එකොලොස්වැනිව [වෙනිව]
හිද වූලි රජපුරුවන්ගේ සේසා
වට අනුකෘතකරන්නාහු [ක
රති or කෙරෙති].

Colloquial.

ඒ පණ්ඩිතවරුන්ට වැඩිය බො
හොම හුවමන් ඇති රජපුරුවන්ගේ
මැනීමේ කලකාදේවි පණ්ඩිතවරු
දසදෙසා උගට ඉඳහෙණ වූලි
රජපුරුවන්ගේ සේසාවට දහමුතු
කම දෙයවා.

වැලිදු [තවද] ඒ තලකාදේවී
ත්තේ පුඤ්ච කෙසේද යන්නෙන්
[කෙසේදයි කීමෙන්] එක් දවසක්
මිනිසෙක් සාල්කැළියක්ද පලා
බත්මුලක්ද මසුරන් දහසක්ද හැර
ගෙන ගගෙන් එතර ගෙමි [ගමි]
ගහ මැදට ගොස් දිග සැබගෙයින්
එතරව [වි] ගතකොට [ගණ්ට
කොහැකිව] එතර සිටි මිනිසුන්ට
පින්වත්ති [පින්වතුනි] මා අත
සාල්කැළියක් හා [සහ] බත්මුල
ක්ද මසුරහසෙන් [දහසක්] ද ඇත,
මෙකී තුනින් [or තුනෙන්] මට
යමක් රුචි විතමි ඒ [එය] දෙමි,
තොප ඇම [හැම] දෙතා කෙරෙන්
[දෙතාගෙන්] යමි කෙතෙක්
[කෙතෙකුට] මා එතර කළහෙයි
[කළහැක්කේ or හැකි] තම උ
[එතෙම or ඒ අය] මා එතර කෙ
රේවයි [or කරවයි] මෙසේ කිය.
ඉක්බිති ශක්තිසම්පන්නපුරුෂයෙක්
කවිස[කවි or රෙද්ද]තරකොට හැද
[ඇද] ගෙන ගහට බැස ඒ පුරු
ෂයා අල්මා [or අල්ලා] ගෙන එතර
කොට මට දියපුතු දෙය දෙවයි කිය.
එතෙමේ [එතෙම] සාල්කැළිය හෝ
බත්මුල හෝ ගණුවයි කියේය [කී
වේය]. ඒ අසා දිගෙන් එතරකළ
පුරුෂයා මම මාගේ [or මගේ] ජීවි
තය නොසලකා තොප [උම] එතර
පළෙමි, මට සාල්කැළිය හා [සහ]
බත්මුලින් [or මුලෙන්] ප්‍රයෝජන
කැත, මසුරහස දෙවයි කිය. ඒ අස
මින් යමක් මට රුචිවිතමි ඒ [එය]
දෙන්නෙමි කියෙමි [කීමෙන්], දන්
මට යමක් රුචි විතමි ඒ [එය] දෙමි
කැමතොත් [කැමති තමි] ගණු
වයි කිය. ඒ තෙමේ [එතෙම] සමී
පයෙහි සිටි එතෙකුට [කෙතෙකුට]
එපවත් [or ඒ බව] කිය. එයින්
[ඒ අයත් or එතෙමත්] යමක් තම
න්ට රුචි විතමි ඒ [එය] තොපට
[උමට] දෙමි කියා වේද උන් [මුහු]
කිසේ [කීමේ], උන් [මුහු] දෙතු
කැමති [or දෙන්නට කැමති] දෙයක්
හැරගණුවයි කියේය [කීමෙන්]. ඒ
පුරුෂයා උන් [මුහු] කීබසත් [කී
බසෙහිත්] කොසිට එසේ මා ගත්
තේ නැතැයි මුහු ඇරගෙන අඬි
කරණි තායකයන්ට [or-සිටිට]
සරුප කිය. අඬිකරණිගේ ඇත්
තෝද දෙන්නාගේ බස් අසා උ
[මුහු] දන් දෙයක් ගණුවයි එලෙ

ඉතින් ඒ තලකා දේවත්තේ
ත්තේ කොහොමද කීමෙන් එක
දවසක් මිනිසෙක් සාල්කැළියකුත්
පලාබත්මුලකුත් මසුරන් දහසක්
අරගෙන ගගෙන් එතොබවෙන්නට
ඕනෑය කියා ගහ මැදට ගොහින්
දිගපාර සැර කියා එතර (or
එතොබ) විගණ්ට බැරුව එතොබ
හිටිය මිනිස්සුන්ට කතාකරලා සාදු
වෙති මා අගේ සාල් කැළියකුත්
බත්මුලකුත් මසුරන් දහසක්
කියෙනවා, මේ තුනෙන් කැමති
එකක් දෙසෙසු. උමලාගෙන් කාට
ත්තෙන් (or හරි) මා (or මාව)
එතොබකරන්නට පුළුවන්තමි එතර
කරපල්ලාය කීවා. ඊට පස්සේ
හසිය ඇති මිනිසෙක් රෙද්ද හිර
කරලා ඇදගෙන ගහට බැහැලා
ඒ මිනිසා අල්ලාගෙන එතොබ
කරලා මට දෙන්නට ඕනෑ දේ දිය
න්න කීවා. එතෙකොට සාල්කැළිය
වත් බත්මුලවත් ගණින්න කීවා.
ඒක අතලා (or ඒ සැරේ) දිගෙන්
එතොබකළ මිනිසා මම මගේ පණ
නොසලකා උම එතොබ කළා,
මට සාල්කැළියෙකුත් බත්මුලෙ
කුත් ප්‍රයෝජනයක් (or වැදගත්
වක්) කීවා, මසුරන් දහ දිගෙන්
කීවා. ඒ සැරේ (or එතෙකොට)
මම කීමේ මට කැමති දෙයක් උමට
දෙනවාය කියාලාය. දන් මට
කැමති දේ දෙසෙසු, කැමතිතමි
ගණින්න කීවා. ඒ මිනිසා ලග.
හිටිය කෙතෙකුට ඒ වග කීවා.
ඒ අයත් තමන්ට කැමති දෙයක්
දෙසෙසු කියාලාවද කීමේ, ඔහු
දෙන්නට කැමති දෙයක් අරගණි
න්න කීවා. ඒ මිනිසා ඒ අස කී
වචනයත් පිළිගෙනගෙන මම
එතෙම ගත්තේ තැන කියාලා ඔහු
අරගෙන ගොහින් නවුසාරයන්ට
තොරතුරු කියා හිටියා. නවුසාර
ගොත් ඒ දෙන්නාගේ කීම අතලා
උා දෙති දෙයක් අරගත් කියාලා
ඒ හැරියටම කීවා. ඒ මිනිසා

සම කිවුය. ඒ පුරුෂයා අභිකරණ
 නායකයන්ගේ [or-සිත්ගේ] ප්‍රකාරී
 යෙහි නොසිට රජපුරුවන්ට දන්
 විස. රජපුරුවෝ අභිකරණ නායක
 යන් [or-සිත්] ගෙට [මාලිකාවට]
 ගෙන්වාගෙන උන් [ඔවුන්] මැද
 ගේ [මැද or මධ්‍යගේ] දෙත්තාගේ
 බස් අසා එම ලෙසම කියා ප්‍රකාරී
 පසිඳිනාසේ [පසිඳින ආකාර] නො
 දන්තාහු [නොදන] තමාගේ ජීවිත
 යෙහි [ජීවිතයට] ආශාවක් නැතිව
 [නැතුව] ගෙට බට [බැස්ස] නැතැ
 ත්තාවුම [නැතැත්තාව] පැරදවුන
 [පැරද්දුවේය]. එවිලෙහි රජපු
 රවන්ගේ මැතිගේ තලතාදේවතුමු
 එතනට නුදුරු තැනක හුත්තාහු
 [එවිලෙහි එතනට නුදුරුතැනක
 උන් (or උත්තාවු) රජපුරුවන්ගේ
 මැතිගේ තලතාදේව] රජපුරු
 වන් ප්‍රකාරීය හපුරුනොට [තරකට
 or අප්‍රතුලෙස] පසුන් [පසිඳු] බට
 දන් ප්‍රක මේ ප්‍රකාරීය සලකාපියා
 [සලකා දන] කියවයි කික [කිය
 or කීවාය]. මැතිගේවනන්ස මා
 දන්ගේ මෙපමණෙන්මය ; ඉදින්
 [එතෙත්] නුබවනන්ගේ අමුත්තක්
 දන්තාසේක් විනම් ප්‍රකාරීය පසිඳුව
 මැතිවයි කික [කිය]. තලතා දේව
 යනපත ප්‍රකාරීය පසිඳිම කියා ඒ
 දිගෙන් යශ්ට සිටි පුරුෂයා බණවා
 [පුරුෂයාට කථානොට] මෙසේ [මෙ
 හි] එව දරුව, නොප [නා] අත
 තුඩු [තිබුහු] සාල්කැළියන් බන්මු
 ලත් මසු දහසක් තුණ පිළිවෙළින්
 තිම තබාලවයි [තබවයි] කියා පිළි
 වෙළින්මතබවා [or තබවවා] තෝ
 දිගෙන් යන්ගෙහි [සද්දි] මුට කු
 මක් කිදයි විවාර මෙලෙස කිම කී
 සාල්හි එසේ විනම් තට [or නොට]
 රුවක්සන් හැරගෙන යවයි කික [or
 කිය or කීවාය]. ඒ තෙමේ
 [එතෙම] මසු දහ අතටගත [ගත්
 ගේය]. ඉක්කිති [ඒට පසු] උා
 [මහු] මද නැතක් ගිය කල [or
 කල්හි] කිසි උා [මහු] ගෙන්වා
 දරුව මසු දහස නොපට [නොට]
 අභිප්‍රාසදයි විවාර එසේය කැමැත්
 ගෙමි කිකල දරුව නොප [නා]
 විසින් මින් මට යමක් රුවිනම් ඒ
 [එය] දෙමි මෝතට [මොහුට] කිය
 හලදද නොකියනලදදයි කියා කිය
 හලදයි දේවත්වනන්ස කිකල
 එසේ විනම් මේ මසු දහ මෝතට

තබ්‍රසාරසින්ගේ තිත්දුව පිළි
 ගෙනගෙන රජපුරුවන්ට දුහුම්
 දුන්නා. රජපුරුවෝ තබ්‍රසාරසින්
 මාලිකාවට ගෙන්වාගෙන ඔවුන්
 ඉදිරිපිට දෙත්තාගේ කිම අතලා
 තබුව සාධාරණ අත්දවට තිත්දු
 කරන්ට නොදන ඒ හැවිම කියාලා
 ප්‍රාණයට ආශාවක් (or ආලයක්)
 නැතුව ගෙට බැස්ස මිනිසාටම
 එදිරිව (or අවාසිවෙන්නට) තිත්දුව
 දුන්නා. ඒ වෙලාවට ඒ ලග
 උත්ත රජපුරුවන්ගේ මැතිගේ
 තලතාදේව රජපුරුවෝ තබුව
 අප්‍රතු අත්දවට තිත්දුකළ වග
 දැනලා ප්‍රගේ මේ තිත්දුව
 කලාතාකර බලාලා දිපන්න
 කීවා. මැතිගේවනන්ස මම දන්
 ගේ මෙව්වරමය, ඒ නුමුත් තුබි
 වනන්ගේ අමුත්තක් දන්තවනම්
 ඒ හැවිමට තබුව බේරන්නට නො
 දෙයි කීවා. තලතාදේව නොදයි
 තබුව බේර දෙසද්දු කියා ඒ
 දිගෙන් යශ්ට හිටිය මිනිසාට
 කතාකරලා මෙතෙවරෙන් දරු
 වෝ (or දරුවේ), උම අගේ මය
 තිගෙන සාල් කැළියන් බන්මුලත්
 මසුරන් දහත් තුණ පිළිවෙළට
 ම තිම තියාපන්න කියාලා පිළි
 වෙළටම තිබිබවාලා තෝ දිගෙන්
 යද්දි මුට කිවේ මොකද කියාලා
 අතලා මම මෙතෙම කීවාය කීවාම
 එතෙමතම නොට කැමති දෙයක්
 අරගෙන පල කීවා, එතෙතොට
 ඔහු මසුරන් දහ අතට ගත්තා.
 ඊටපස්සේ ඔහු විකක් දුර ගියාම
 කියවුන්තාන්ගේ ඔහු ගෙන්තා
 ලා දරුවෝ (or දරුවේ) මසුරන්
 දහට තෝ කැමතිද අතලා
 එතෙයි මම කැමතිය කීවාම දරුවෝ
 (or දරුවේ) තෝ මෙයින් මම
 කැමති දෙයක් දෙසද්දු කියා මේ
 අපට කීවාද නැද්ද කියාලා කීවාය
 දේවත්වනන්ස කී විට (or නැත)
 එතෙමතම මේ මසුරන් දහ මුට

[මොහුට] දෙවසි කිසි [or කීය or කීවාය]. එ කෙනෙම [එකෙම] හම මින් වලපමින් [වැලපෙමින්] මුසු දහස හතට [මුහුට] දුන්නේය. එවේලෙහි රජපුරුෂෝද දොහොත් ද සතුටුව සාධුකාර දුන්හ. එකැත් පටන් තලකා දෙවිත්තේ යුවණ දඹදිව මුළුල්ලෙහි පහළ විය.

දිපත්ත කීවා. එකකොට එ මිනිසා අඬ අඬා වැලපි වැලපි මුසුරන් දහ මුහුට දුන්නා. එක කොට රජපුරුෂෝය(or සි) දොහති වරුන්(or සි) සතුටුවෙලා සාධුකාර දුන්නා. එකැත් පටන් තලකා දෙවිත්තේ යුවණ දඹදිව සැමකැනට ප්‍රසිඬවුනා.

Literal Translation.

The king's mother, Talatá-dévi, who is far wiser than those wise men (pandits), instructs king Chúlani's army, sitting (or being) in the position of the eleventh adviser after the ten pandits.

Now to describe the wisdom of Queen Talatá:—One day a man carrying a *ṇeḷi** of raw-rice, a small bundle of cooked-rice-and-potherbs, and a thousand gold masu,† having thought "I will go to the other side of the river," reached the middle of the stream, and being unable to get to the (opposite) bank as the current was strong, called to the people who were on (that) bank: "O fortunate men! I have a *ṇeḷi* of raw-rice, a packet of cooked-rice, and a thousand masu; of these three, I will give away whichever I like;‡ if any one of you all is able to take me over to (your) bank, let him carry me there." Afterwards a strong man having tucked up (his) cloth tightly, entered the river and took the man over. Then he said, "Give me my due." The other replied, "Take either this *ṇeḷi* of raw-rice or (this) packet of cooked-rice." Hearing this, the man who had carried him said, "I brought you to this bank at the risk of my life; the *ṇeḷi* of raw-rice and the packet of cooked-rice are of no use to me; give me the thousand masu." Hearing that (the other) replied, "I said 'I will give whichever I like;' now I give what I choose: take it if you care to." (The man) mentioned it to a person standing by. He also said, "What he said was 'I will give whichever I like,' was it not? accept whatever he wishes to give." The man, not content with this decision also, saying "I will not so accept it," took

* A measure equal to $\frac{1}{4}$ part of a bushel.

† An ancient coin.

‡ This word by which රුපි in the original is translated bears the double sense of 'like to keep or give.'

him and complained to the judges. The judges also on hearing the statements of the two men adjudged likewise, saying "Accept whatever he gives." The man, not content with the decision of the judges, complained to the king. The king, summoning the judges to the palace and hearing in their presence the statements of the two persons, did not understand how to decide (the case) properly, and (therefore) adjudged exactly in the same way against (lit. 'defeating') the man who entered into the river at the risk of his life. The king's mother, Talatá-dévi, who was sitting at a place not far from there and knew that the king decided (the case) badly, said "Son, consider over this judgment and deliver it." His Majesty replied, "Mother, I know only this much, but if you know better (lit. 'a different thing'), pray decide." (Then) Talatá-dévi, saying "Well, I will decide the case," addressed the man who had to go by water, "Son, come here." Having told (him) "Keep on the ground in order the *neḷi* of raw-rice, the packet of cooked-rice, and the thousand masu that were in your hand," and caused (him) to lay (them) down, she inquired "What did you say to him when in the water?" He replied "I said thus and thus." Then she said, "If so, take whatever you like and go away." He took the thousand masu. After he had gone a short distance the queen, causing him to be brought back, inquired "Do you like the thousand masu?" He replied "Yes, I like (them)." Her Majesty then inquired, "Did you say or did you not say to him, 'Whichever of these I may like I will give'?" When he replied, "Your Majesty, it was so said," the queen ordered "Well then give these thousand masu to him." He gave the thousand masu, weeping and wailing. The king and the ministers being pleased exclaimed "*Sādhu!*" (*i. e.* applauded). Thenceforward the wisdom of Queen Talatá became famed throughout Daṁbadiva.

INDEX OF WORDS.*

The numbers refer to pages. Words not in ordinary or colloquial use are indented, e. g. අකාර, අක්ෂි; those convertible into compound verbs by suffixing (1) කර or ව, or (2) කර only, or (3) ව only, are respectively denoted by °, †, or § being affixed to them. A dot (·) placed after ය or ජ (combined with a vowel) [e. g. අවිච්ඡය·] indicates that either of them admits of being changed into the other; in such cases the use of ය generally denotes the colloquial form. The final ය of a base [e. g. ලය] admits of being changed into ට only when it is declined [e. g. ගය into ගයට, ගයට, &c.]. Numbers within parentheses denote the examples according to which the nouns or verbs against which they are placed should be declined or conjugated. (Vide § 201 & Note on p. 332.)

අ.	අගම් 41, 46, 315 (75)	අට 148, 344, 60, 349
අ 71, 312, 315, 317	අගමසද 51, 59	අටකල 49
අක් 56, 128, 150, 351	අගල් 132, 356	අටගණි 297
අක්කර 379 (65)	අගස්(orත්)ති 375 (69)	අටතුරුසිය 145
අක්කා 71, 105f, 120, 356	අග 14, 88, 128	අටව 225
අකාර 79, 129	අගත 16, 119	අටවි(orවි)344, (69)
අක්ෂි 79, 130	අගව 69, 132	අටසැට 49
අක 403	අගව 225	අටසිය 145
අකණ 403	අගතරු 111 ; -ද 301	අටලොස් 147, 149
අකමිකරිය 177	අගි 317, 354	අටායු 54
අක(or කැ)මැති° 317	අගි 237	අටරණ 313f
අකමිකකියා 177	අගණ° 460	අටු 129
අකර 354	අගල් 132	අටුවා 128
අකුණු 131, 403	අගුරු 131	අටවරසිය 54, 145
අකුරු 131, 407	අගුල් 16	අඩ 141, 148, 344
අකුල 220	අගණස්ස 368 (68)	අඩත්තෙව්වම්† 296
අකුල (or ල) ව 225	අගණ 20	(75)
අකුසල්† 437 (75)	අඩත 16, 205, 331 (69)	අඩයාලුම් 356 (75)
අකුසු 131	අඩත 16	අඩවි 344, 404 (69)
අකුත 347	අඩතා 120	අඩංගු° 356
අත් 56, 128	අඩතාර 33	අඩ 16, 220, 388 (64)
අත්තිස් 128	අඩතුල 16	අඩගත 453 (2)
අග්ග 78, 134, 392, 344	අඩතුල 12, 79	අඩල 220, 297
අග්ගදිග 410	අවිච්ඡා 368 (68c)	අඩව 225, 250
අග 128, 78, 407	අවිච්ඡා 356 (68c)	අඩි 130, 356
අගතුරුලොප 43	අවිච්ඡය 297	අඩි 313
අග (or ග) තා 61	අභ්‍ය 69	අඩු° 295, 135, 42, 389
අගනුවර 450	අභි° 134	අඩුත්තු† 356
	අභ්‍ය 369 (69)	අඩුත්තු 356
	අභ්‍ය 14, 33	අඩුතාඩු° &c., 468

* Referred to on p. 236 as "Index B."

අඩු 129
 අභි } 313, 356
 අභිමා }
 අභිමා 16
 අභිමා 175
 අභිමා 79, 295 (64)
 අභිමා 468
 අභි (or අභි) මෙර 329
 අභිමා 405
 අභිමා 405
 අභිමා 405
 අභිමා 33
 අභි 132, 57, 60, 347,
 353, 470
 අභි (or අභි) (or අභි) 8
 470
 අභිමා 44
 අභිමා 369 (65)
 අභිමාමා 381
 (69)
 අභිමා 58
 අභිමාමා 356 (68c)
 අභිමාමා 356
 අභිමාමා 356 (75)
 අභිමා 332, 469
 අභිමා 329 (75)
 අභිමා 46
 අභිමා 44, 55
 අභිමා 132
 අභිමාමා 330 (68c)
 අභිමා 335
 අභිමා 335
 අභිමා &c. 303
 අභිමා 469
 අභිමා 469
 අභිමාමා 459
 අභිමා 311
 අභිමාමා 330
 අභි (or අභි) මා 330
 අභි 61, 143, 306, 314
 අභිමාමා 314
 අභිමාමා 316
 අභිමා 316
 අභිමාමා 314
 අභිමාමා 145
 අභිමාමා 306
 අභිමාමා 61 (69)
 අභිමාමා 193
 අභිමාමා 230f, 297
 අභි 131, 151
 අභිමා 40, 221
 අභිමා 41
 අභිමාමා 436
 අභිමා (or අභි) මා 225

අභිමාමා 142
 අභිමාමා 220
 අභිමා 41
 අභිමාමා 379 (69)
 අභිමා 57
 අභිමා (or අභි) 225
 අභිමාමා 225
 අභිමාමා 57, 62
 අභිමාමාමාමා 379
 අභිමා 344
 අභිමාමාමා 375(32 *sing.*
 & 40 *pl.*)
 අභි &c. 80, 253, 301,
 344, 469
 අභිමා 59, 78, 334
 අභිමාමා 292
 අභිමාමා 89, 94
 අභිමාමා මාමා 328
 අභිමා 220
 අභිමාමා 79, 132
 අභිමා 187, 230, 233f,
 314
 අභිමා 314
 අභිමාමා 117, 356,
 434f
 අභිමාමා 139
 අභිමාමා 314 (64)
 අභිමාමාමා 308
 අභිමා 230
 අභිමාමා (or අභි) 225
 අභිමාමා 225
 අභිමා 221, 407
 අභිමා 135
 අභිමාමා 41 (75)
 අභිමාමා 313
 අභිමාමා 56, 79 (64)
 අභිමා 139
 අභිමා 314
 අභිමා 314
 අභිමාමා 314 (69)
 අභිමාමා 52, 139
 අභිමාමා 410
 අභිමාමා 62 (69)
 අභිමා 53, 141, 317
 අභිමාමා මාමා 324,
 334
 අභිමාමා 198
 අභිමා 317
 අභිමාමා 62, 78 (64)
 අභිමාමා 19
 අභිමාමාමාමා 43
 අභිමාමා 33
 අභිමා or අභි 175

අභිමාමා 225
 අභිමා 13, 33
 අභිමාමා 134
 අභිමා 462
 අභිමාමා 369 (69)
 අභිමා &c. 69
 අභිමාමා 192
 අභිමාමා 369 (69)
 අභිමා (or අභි) 225
 අභිමාමා 225
 අභිමා 141
 අභිමාමා 198
 අභිමාමාමා 324, 334
 අභිමාමා 399
 අභිමා 13
 අභිමාමා 55
 අභිමා 192, 220
 අභිමා 317
 අභිමා 42, 317
 අභිමාමා 78, 131
 අභිමා (or අභි) මා 59
 අභිමාමා 400
 අභිමාමා 317
 අභිමාමා 53
 අභිමා 62, 317
 අභිමා 403
 අභිමාමා 405
 අභිමාමා 193
 අභිමාමාමා 193
 අභිමාමා 60
 අභිමාමා 402
 අභිමා 175, 230, 435
 අභිමා (or අභි) or
 අභිමාමා 141, 156,
 157, 169, 170, 459
 අභිමාමා 313
 අභිමාමාමා 203
 අභිමාමා 334
 අභිමාමා &c., 301
 අභිමාමා 402
 අභිමාමාමා 70
 අභිමාමාමාමා 141
 අභිමාමාමාමාමා
 මාමා 141
 අභිමාමාමාමා 156
 අභිමා 403
 අභිමාමා 60, 334
 අභිමා 175, 55, 69, 314,
 334
 අභිමා 33
 අභිමාමාමා 433 (68)
 අභිමාමාමා 388 (69)
 අභිමාමා 54
 අභිමාමා 314

අනුකර 53
 අනුදන්ව 314
 අනුදිත 334
 අනුකෘතියාකාර 27
 අනුසූචිවුද් 329, 368
 (68c)
 අනුබද 405
 අනුබල 314, 334
 අනුකව් 406
 අනුකාව 62
 අනුමාන 308, 457
 (69)
 අනුවණ 463
 අනුකාර 28 (69)
 අනු 145
 අනුචිත 145
 අනෙව් 313
 අනෙක 141, 334
 අනෙකා(or දු) 369
 (68c)
 අප්පභේ 356
 අප්පා 71, 87, 105, 356
 අප (or ධ) පිහි ගත
 470 (2)
 අප්පහාමි 71 (14)
 අප්පේ 313
 අප්පොච්චි 357 (14)
 අප්පුල් 375 (75)
 අප 161, 314
 අප අම්මා 72f
 අපකිත් 316
 අපකිති 316 (69)
 අපත් 387
 අපදන් 314
 අපරත්තා 190
 අපරද්ග 410
 අපරධත් 316 (69)
 අපවත 314, 402
 අපවතී 314, 402
 අපවාද 316 (69)
 අපාද්ග 314
 අපාද්ගපිතකති 89f
 අපාය 314 (64)
 අපි 161, 314, 351
 අපිධාන 314
 අපිපිපි 317
 අප 313f
 අපල්ල 220
 අපල්ලව 225
 අපොත්තුමේත්තු 369
 (68c)

අපොසි 313
 අපෝ 313
 අපෝස්තුලු 375
 අබ 402
 අබරණ 79, 315
 අබ 78, 220, 402, 403,
 407 (69)
 අබනේස්ස 369 (69)
 අබවල් 42, 59
 අබර 220, 402
 අබව 226
 අබි 315
 අබිදම් 315
 අබිව 315
 අබිස 405
 අබු 85, 86, 123, 126,
 403
 අභ්‍යන්තර 436 (69)
 අභ්‍යාස 62
 අභි 315
 අභිධම්ම 315
 අභිප්‍රාය 62 (64)
 අභිච්ච 315
 අභිච්චි 62(69)
 අභිමේසත් 39 (69)
 අභිර 15, 335, 402
 අභිබලම් 132, 357
 අභිබු 16f
 අභිමල් 42, 59
 අභිමා 71, 87, 119
 අභිමේ 313
 අභිම 402, 463f
 අභිදි 230
 අභිනාස 456 (69)
 අභිපා, 402
 අභිර 402
 අභා 402
 අභාස 62, 103
 අභාර 449 (68)
 අභිතුරු 404
 අභුණ 220
 අභුණි 131
 අභයා 71, 105, 357
 අභයෝ 313
 අභ 82, 295 a
 අභදි 231, 435
 අභස් 392
 අභිති &c. 448
 අභස් 379 (75)
 අභකල් 193
 අභුණු 52
 අභුන 148

අභුතු 392
 අභේ 302
 අභෝමය 392
 අභි 317
 අර්ථනීය 36
 අර්ථක 36
 අර්ණලකු 378 (68c)
 අර්තාපල් 376 (75)
 අර්තාපල් {
 අභි 13, 326, 353 (69)
 අභිනිස 69, 188
 අභාස 350
 අභි 141, 148, 344
 අභිනිස 14f
 අභස් 38, 135 (75)
 අර 141, 164, 167, 237
 අරක්කු 376 (68c)
 අරක 167
 අරකා 165, 174
 අරකි 166, 174
 අරණ 62, 404
 අරද 405
 අරත් 237f, 42
 අරබ(or හ)යා, 309,
 310
 අරරුප (or චි) 379
 අරව 226, 415
 අරවා 167
 අරහන්ත 381
 අරළිය } 48, 357
 අරළිය }
 අරබ 134
 අර 166, 174
 අරි 231, 404
 අරික්කාල් 147
 අරිටු (or ට) 404
 අරිමාර 405
 අරිස 135 (75)
 අර 317
 අරුණ 402
 අරුත් 353
 අරුත්තිරිය 188
 අරුත්ද &c. 175
 අරු (or ඊ) මේසම්
 369 (75)
 අරු 76, 174
 අරෙක &c. 303
 අරෙව 295
 අල් 7
 අල්පාණ 20, 405
 අල්පෙත්ති 369(69)
 අල්මරි 369 (69)

අල්ල &c. 46, 220
 අල්ලව 226
 අල්ලස් 58 (75)
 අල 59, 127
 අලප්ඵමත් 89, 95
 අලව 226
 අලංග (or කු) 369
 (68c)
 අලස 139, 341
 අලාබු 382f
 අලි 108, 357, 405
 අලු 354, 403, 404
 අලුකු (or කු) ත්මෙරු
 369 (26)
 අලුතෝසු 369 (26)
 අලුත් &c. 139, 295
 අලුත්වැඩියා† 295
 අලුත 302
 අලුතෙන් 306
 අලුත් 405
 අලුතකමාස } 329
 අලුත්සමස් }
 අලුසු 369 (68c)
 අලු (or ලි) ගම් 410f
 (75)
 අවස 66, 67
 අවසාසමාස 323, 333
 අව 314, 315
 අවකාශ 52, 334 (69)
 අවතාර 376 (65)
 අවබු 441
 අවදි 295
 අවදිව්මත් } 89, 93
 අවදිව්මත් }
 අවමත් } 316, 354
 අවමාන }
 අවරණ 324
 අවරි 357
 අවරෝක 402
 අවලාද 316 (69)
 අවලාද† 92, 194 (69)
 අවසාරවාවකතාව 68
 අවසන් 42, 315
 අවසර 197f, 315, 387,
 406f (69)
 අවසාන 296, 315
 අවා 314
 අවාන 369 (65)
 අවි 78
 අවිආබු 468
 අවිස 66, 67
 අවිසසමස්. 323, 333
 අවු 386, 470 (71)
 අවුත් 220

අවුසු (or ත්) &c. 237
 අවුත් 45
 අවු (or ව්)රුදු 63,
 131, 308, 403
 අවුල් 295(75)
 අවුල 220, 317
 අවුලව &c. 226
 අවුස්ස 220, 226, 262
 අවු 33, 62, 71, 77,
 103, 344, 404
 අවුඵලෙමිබ 77
 අවුමොත්සක &c.
 329
 අවුති 146, 344
 අවුත 38
 අවු 146, 349
 අවුදාය 146
 අවුමත්තරයක 145
 අවු 48, 79, 332, 354
 අවු 295
 අවුමොවු 111, 329
 අවුත 369 (65)
 අවුති 339
 අවුමද් 349
 අවු &c. 33, 226
 අවුමද්ද &c. 221, 227
 අවුසත්† 58 (75)
 අවුසත් 311
 අවු 220, 339, 341, 344
 අවු 405
 අවුමව්විතිරිස } 181,
 අවුමව්විතිරිස } 184
 කියා
 අවුමව්විතිරිස } 449 (69)
 අවුමව්විතිරිස } 357 (75)
 අවුමව්විතිරිස } 82 (17)
 අවුමව්විතිරිස } 139, 303, 405
 අවුමක 402
 අවුමාස 399
 අවුමිස 404
 අවු 71, 344
 අවු 295
 අවුත් 134
 අවු &c. 145, 344
 අවු 313
 අවුත 329
 අවු 220, 313, 346
 අවුත් 295
 අවුත &c. 303
 අවුති 403
 අවු 78 (69)
 අවුමර 196, 466
 අවුමල් 463 (37)
 අවුත් 344, 402 (75)

අවුල &c. 303, 469
 අවු 312, 313
 අවු 313
 අවු 404
 අවුති 404
 අවුර &c. 45, 220
 අවුම 313, 314
 අවු 145
 අවු 385 (69)
 අවු 88
 අවුමාස 37, 357
 අවු 15 (69)
 අවු 312

ආ.

ආ 237, 79, 315
 ආමොත්† 62
 ආකාර 414, 450f (69)
 ආකාශ 344 (69)
 ආකුල 317
 ආමාන 177
 ආමොත්ස 392
 ආම (or ම) 46, 132,
 315
 ආමමසකි 51, 59
 ආමිව් 72, 87, 123
 ආමාමි 17, 103
 ආමාර 60 (69)
 ආමාරි 72
 ආමාරිමි 72
 ආකු† 62, 79, 128
 ආමොත්ස 357
 ආම 357 (19)
 ආමමු &c. 76, 296,
 357 (68c)
 ආමත 72, 357 (48)
 ආමති 72 (54)
 ආම 52, 331 (69)
 ආමමව්වක සමාන 158
 ආත 72f (48)
 ආදර 78 (69)
 ආදරණික 139
 ආද 101
 ආදමමි 357 (75)
 ආදමත† 296 (69)
 ආද 412
 ආදිත්තදන 402
 ආද 6 (69)
 ආදම 41 (69)
 ආමාර 296 (69)
 ආමාරකි 292
 ආමාරවිකති 89, 94

ආධාර විභක්ති සමාස 328

ආන 220

ආනවා (or වා) 357

ආනිසංස 381 (69)

ආනුභාව 62, 381 (69)

ආපථ 357 (65)

ආපසුබාස 49

ආතරණ 79, 315

ආමු 78

ආමනුණවිභක්ති 89f

ආමනුණය 463f

ආමා 152, 369 (48)

ආසා 369 (48)

ආසි 313

ආසු &c. 79

ආසුධ 78 (69)

ආසු (or සි) බෝවන් 182

ආයෙ 302

ආරක්‍ෂා 39 (68)

ආරක්‍ෂි &c. 411, 441

ආරණ 62f

ආර්ථනා 36 (68)

ආර්ථික 298

ආර්ථනා 12

ආරවුල් 295 (75)

ආරාඪි 62

ආරාඪනායාලා 434

ආලපනවිභක්ති 89, 95

ආලය 434 (64)

ආවාට 39

ආවුද 78 (69)

ආශෝක 38, (69)

ආශීවාදකුසා 181, 182

ආසනන 405

ආසන 62, 129

ආසසි 456

ආසි 376 (17)

ආසිකිරිස 181, 182

ආසාර 78

ඇ.

ඇති 185

ඇතිලෙ 236

ඇන 126

ඇනබදු 329

ඇතිලි 79 (80)

ඇය 235

ඇට 127

ඇති 248

ඇති (or ඩු) 219

ඇණ 87, 127, 357

ඇත් 72, 84, 116, 332, 404, 405

ඇත්තාල් 329 (75)

ඇත්තොවු 329 (28)

ඇත්තට &c. 307

ඇන 237

ඇනම් 141

ඇනබලන්තා 329f

ඇති 196, 237, 268,

292, 295, 339

ඇතින්ති 72, 87,

ඇතිති 122

ඇතිරිලි 219 (80)

ඇතිලි 130

ඇතුල් 295

ඇතුලු &c. 41, 303, 311

ඇතුලය 295

ඇද 10 (65)

ඇද 87, 126, 469

ඇදමකුණු 111

ඇදි (or ඩු) 233f

ඇදුරු 111

ඇදුම 219f, 230f (82)

ඇඳ 233

ඇත් (or ඇතිම) 58

ඇනුමිපද 465

ඇන 233

ඇප 155, 351

ඇප 127

ඇපාල් 376 (75)

ඇපිල්ලෙ 236

ඇබ 127

ඇබර 233

ඇබර්තු 369 (68c)

ඇබුල් 357 (75)

ඇබ්බාට්ට 357 (9)

ඇමම 58

ඇම 159, 172

ඇමති 107, 108

ඇම (or ඩු) 45

ඇමණ 236

ඇයි or ඇයිද 308

ඇර 237f, 309

ඇරන් 312, 467

ඇරපන් 184

ඇරල 467 (2[i]d)

ඇය &c. 76, 166

ඇර 233, 465

ඇල්වතුර 138

ඇල්ලිම 219

ඇල 295, 126

ඇලපිල 10

ඇල 405

ඇල 233

ඇට් 130

ඇවන් or ඇවිදන් 237

ඇවිද 216, 232

ඇවිදි 131

ඇවිලිලි 236f

ඇවිල 236

ඇවිසස 236

ඇව 48, 79, 132

ඇස්සිති 180, 369 (69)

ඇසතු 404

ඇසල 409

ඇසිල්ලකින් 308

ඇසිම 219

ඇය 233

ඇනානා 470

ඇතිදි 232

ඇයර 236

ඇයිම 219

ඇනුමනන්දෙ 470

ඈ.

ඈ 76, 166

ඈති 185

ඈන &c. 303, 304

ඈද 223

ඈදට 228

ඈදුරු 369

ඈඳ 233

ඈවරසි 305f

ඉ.

ඉ 314, 344

ඉන් 344

ඉක්කා 344 (68)

ඉක්කිති &c. 302,

311

ඉක්කට &c. 306

405

ඉක්කම 233

ඉක්ක 39, 344

ඉක්ක 73 (50)

ඉක්ක 314, 387

ඉක්කම 315

ඉතිල්ලෙ 234f

ඉතිලෙ 234

ඉතු 403, 405, 344

ඉතුරු 43 (70)

ඉතෙණ 48

ඉක්කිකාර &c. 76

ඉව්ව 192, 232f
 ඉව්වා† 357 (68)
 ඉව්වකයා 203
 ඉව්වෙන්රු 379 (26)
 ඉව්ව 313, 314
 ඉව්වන්දම 329 (75)
 ඉව්ව 334
 ඉව්ව රි(ර) 460f
 ඉව්ව 132, 357
 ඉව්වම 329
 ඉව්ව 311
 ඉව්ව 106
 ඉව්ව 344
 ඉව්ව &c. 143, 306
 ඉව්ව 306, 314
 ඉව්ව 312, 452f
 ඉව්ව { 314, 403
 ඉව්ව 70
 ඉව්ව 234
 ඉව්ව 5
 ඉව්ව 344
 ඉව්ව 194, 269
 ඉව්ව 313, 314, 357
 ඉව්ව 412 (68c)
 ඉව්ව(ර) 458, 463
 ඉව්ව 234
 ඉව්ව 234
 ඉව්ව 237, 406
 ඉව්ව 311, 338
 ඉව්ව 326f
 ඉව්ව 330, 402
 ඉව්ව 306
 ඉව්ව 335
 ඉව්ව 233
 ඉව්ව 369
 ඉව්ව 54, 331, 392
 ඉව්ව 331 (64)
 ඉව්ව 69
 ඉව්ව 70, 134
 ඉව්ව 308
 ඉව්ව 48
 ඉව්ව 233, 237
 ඉව්ව 84, 107
 ඉව්ව &c. 306
 ඉව්ව 339
 ඉව්ව 354
 ඉව්ව 78, 223, 341, 344,
 346, 357
 ඉව්ව 357
 ඉව්ව &c. 127, 129
 ඉව්ව 329f
 ඉව්ව 228
 ඉව්ව 130, 346

ඉව්ව 409
 ඉව්ව 338
 ඉව්ව 129, 402
 ඉව්ව 233
 ඉව්ව 409, 403, 60
 ඉව්ව 234f
 ඉව්ව 228
 ඉව්ව 357 (65)
 ඉව්ව, 132, 357
 ඉව්ව 357 (69)
 ඉව්ව(ර) (ර) , 313
 ඉව්ව 357 (71)
 ඉව්ව, 234
 ඉව්ව 404
 ඉව්ව &c. 304
 ඉව්ව 223
 ඉව්ව 131
 ඉව්ව 71, 108,
 357
 ඉව්ව 39, 60
 ඉව්ව 344
 ඉව්ව 132, 313, 346,
 354
 ඉව්ව 376 (65)
 ඉව්ව 376 (68c)
 ඉව්ව 369(68c)
 ඉව්ව 376 (65)
 ඉව්ව 369 (65)
 ඉව්ව 369 (65)
 ඉව්ව 376(65)
 ඉව්ව 376 (68c)
 ඉව්ව 369 (68c)
 ඉව්ව(ර) 376 (65)
 ඉව්ව 10
 ඉව්ව &c. 302
 ඉව්ව &c., 304
 ඉව්ව 233
 ඉව්ව 344
 ඉව්ව 330
 ඉව්ව 330
 ඉව්ව or ඉව්ව
 330
 ඉව්ව 410
 ඉව්ව 330
 ඉව්ව 311f
 ඉව්ව 107, 353, 407
 ඉව්ව 232
 ඉව්ව 400
 ඉව්ව &c. 233
 ඉව්ව 470 (2[i]d)
 ඉව්ව &c. 41, 304
 ඉව්ව(ර) 228
 ඉව්ව 234

ඉ(ර) 302
 ඉ 379, 390f (19)
 ඉ.
 ඉ 130, 352
 ඉ 127
 ඉ 69, 237
 ඉ 357 (75)
 ඉ &c. 302
 ඉ 62, 296 (68)
 ඉ 73, 121
 ඉ 51
 ඉ 308
 ඉ 52, 406
 ඉ 392
 ඉ 313
 ඉ.
 ඉ 315
 ඉ 58, 344
 ඉ &c. 298, 411
 ඉ(ර) 44,
 411 (75)
 ඉ 73, 111, 344
 ඉ 154 (28)
 ඉ 58
 ඉ 47, 116
 ඉ &c. 227
 ඉ 48, 315
 ඉ 111
 ඉ 131
 ඉ 132
 ඉ &c. 227
 ඉ 222
 ඉ 344
 ඉ 352 (68c)
 ඉ 131
 ඉ &c. 304, 311
 ඉ(ර) 357
 (69)
 ඉ 307
 ඉ &c. 223
 ඉ(ර) 111
 ඉ 31, 46, 135, 295
 ඉ &c. 60, 144,
 311
 ඉ(ර) 315
 ඉ 37, 344
 ඉ 139
 ඉ 198
 ඉ 53, 62, 79,
 145, 469 (69)
 ඉ 10f
 ඉ 315, 347 (69)

<p> උසල 331 උතුකතු 411 උතුම† 52, 62, 139, 390 උත්තාස† 450 (69) උතුර &c. 222, 227 උතුරු 54f, 145 උතුරු 79, 135 උතුරුපුටු 62 (65) උතුරුසල් 62 (75) උද්ගුහණ 315 උද්භාත 80 උද්භාතපාල 329 උදක 80 උදකලා &c., 306 උදදි 405 උදය &c. 54, 403, 410 උදර 54, 335 උදලු 131 උදව් 68 a උදවු° 357, 469 (71) උදුමෙ 413 උදුර 222 උදුල 325, 394 උදු 357 උදුවළ (or ක්) 409 උදෙසා 62, 309 උත් 144, 237 උත්තානසේ &c. 175, 176 උත්තානේ 175 උත 222 උචු 238, 31 උප 315, 334 උපකරණ 440 උපාර° 99 (69) උපත් 315, 347 උපද්‍රව° 62 (69) උපද 48, 237 උපදව 227 උපදෙස් 45, 315 (75) උපදේශ 315 (69) උපධේනිය 28 උපත් 237 උපමා† 79, 128, 315 උපත 222, උපවත 334 උපසථි 66, 314 (69) උපසත 66, 314 (64) උපසාධා† 56 (69) උපසකා 334 </p>	<p> උපා 78, 130 (69) උපාධ්‍යාය (or සි) 73 උපාය 78 (64) උපාසිකා 120 උපව 222 උපුල් 331 උම 162, 174, 351 උමනේ 163, 174 උගය 140 උමංද 34 (68) උය 222 උයන් 80, 132 උයන්පලු &c. 329 උයත 104, 122 උර 222, 341, 357, 54, (65 & 69) උරග 101, 404 උරද 328 උරපත් 404 උරපා 404 උරස් 328, 341 උරු 54, 145 උරු 405 උරුම 358 (69) උරුක්කාර (or ඊ) 73, 358 (9 & 51) උරුලා 106 උරුල් 328 උල්° 132 උල්පත් 132 උල 222 උලරු 405 උලවුමේ (or ව) 313 උලුප්ප &c. 222, 227 උලුවසු 131 උව 315, 405 උවඳෙස් 45, 315 උවම 79, 315, 353 උව(or වා)රණ 49 උව්‍ය 313 උචු 344 උණ 31, 63 (69) උණොසර 19 උස්° 136, 139, 344 උස්කදර 402 උස්ස &c. 222, 227 උස 68, 344 උසායනි 403 උසාවි 379f (69) උසි 313, 469 උසුල 222 උළු 402 </p>	<p> උඵ 15, 344, (70) 402 උඵක්කුද 358 උඵ 313 උා. උා 76, 163, 312, 352 උාත 31 උාතවිංශනි 146 උාසි 313 උාඪිදිගා 410 උාරු 43, 73, 111 උාලික්කාර 358 (9) උාලිම 358 (75) උා. සාදු° 62, 392 සාදු 62, 129 සාදු° 54 සාම 62, 109, 353 උ. උ 157, 237, 264f උක්† 140, 150, 344, 351 උක්කෝ 312 උක්කරු 141 උක්ව (or ක) 310 උක්වත් 405 උක්විසි 49 උක්සිය &c. 43f, 145 උක 144, 187 උක උක } 398f උකි උකි උකක් 170 උකව 306 උකබස 82, 198 උකලාව 306 උකා (or කී) 73 උකාවර 305f උකිකත 53, 160, උකිකක් 156, 169 උකුත්තිස් 144f උකුත්තිසි 144f උකුත්තාලිස් 144f උකෙත් 156, 169 උකොලොස් 140, 149, උකොච° 457 උච්චර 458 උචරු } 48 උරඬු </p>
---	--	--

එකේර 101
 එකකල් 302
 එකකුණු 312f
 එකකොට 302, 312
 එකක &c. 304
 එකකා (or කී) 176 (48)
 එතර 441
 එතෙ 233
 එද or එද 223
 එද &c. 302
 එදිත් එදට 457
 එදි 358
 එදිට 311
 එක 104, 139
 එසමණ 307
 එසා or එසා 307,
 461
 එබෙ 234
 එමුණු 369
 එමබල 313
 එමබා }
 එම 141, 157, 158
 එමෙත් &c. 308
 එක } 163, 175
 එක
 එර 234
 එල්ල &c. 223, 228
 එල්ල &c. 234, 358
 එල් 139, 405
 එලයි (or හි) කෙල් 61
 එලකෝත් } 71, 76
 එලකරක් &c. }
 එලකෙ 234, 405
 එල 224
 එලට 228
 එලටල 412 (68c)
 එල් 295, 354 (69)
 එල්පක &c. 47 (64)
 එලක 306
 එට 228, 237
 එටකට 302
 එටස්පලිස්ක 376
 එටර &c. 302
 එටලිත් එටලට 457
 එටැති 141
 එටිට 302
 එට 234
 එසිය 145
 එසෙ 306
 එසෙය &c. 307
 එසෙවිකමුත් 308, 312f
 එක &c. 175, 304
 එහි &c. 304
 එතෙත් 312

එතෙම 306, 459, 462
 එතෙස &c. 307
 එල &c. 223, 228
 එලි 77f
 එච් 3, 77, 111, 134
 එලෙමබ (or බි) 40f, 71
 (51)

ඒ.

ඒ 163, 167, 237, 313,
 334, 352
 ඒක 146, 155, 167, 344
 ඒකවටක 82
 ඒකවංගනි 146
 ඒකා (or කී) 165, 166
 ඒකාදය 141, 146
 ඒතෙ 233.
 ඒද 223
 ඒදමු 34 (72)
 ඒතම 308
 ඒනික 308
 ඒසා 307
 ඒසි 313
 ඒරෙප්පා or ඒරෙප්පා
 369 (65b)
 ඒල 148
 ඒසිය 43f, 145f
 ඒලක 41

ඒ.

ඒකපු 392
 ඒකවංග 52 (69)
 ඒකානි 392

ඔ.

ඔක්කොම 159, 172,
 358
 ඔක්කෝබර } 376
 ඔක්කෝමබර }
 ඔව්වර 462
 ඔටු &c. 77, 111, 344
 ඔටුකු 43, 131
 ඔබෝක්කු 358 (68c)
 ඔත් 312
 ඔත්තු 358 (68c)
 ඔත්ත &c. 358 (65)
 ඔත්පල 464
 ඔත &c. 223, 228
 ඔතත &c. 304
 ඔද or ඔදස් 353
 ඔත්ත 463
 ඔප්ප 129, 358, 455

ඔපමණ 307
 ඔප්ප 379 (69)
 ඔබ &c. 223, 162, 304
 ඔබමොබ 304
 ඔබවතත්තෙස් 163
 ඔබි 237
 ඔම 158
 ඔය 141, 165, 168
 ඔයතා 163, 174, 304
 ඔයා 155, 167
 ඔර්ලිසතු 369 (71)
 ඔර්ලෝස (or සි) 376
 (68c & 69)
 ඔර 341
 ඔරට 228
 ඔරු 129
 ඔලරු 405
 ඔල 382 (68c)
 ඔව් 307
 ඔවැති 141
 ඔවුකොටුත් 53, 163
 ඔස්සෙස් 311
 ඔසට 228
 ඔතා 163, 174
 ඔහු 163
 ඔතේ &c. 304
 ඔකොම 306
 ඔතෝ 313

ඔ.

ඔ 307, 313, 352, 166
 ඔක 168
 ඔකා (or කී), 165, 166
 ඔපස් 353 (75)
 ඔත &c. 223, 228
 ඔතා 196, 358
 ඔයි or ඔ 313, 358
 ඔව්ව 131
 ඔව්වර &c. 21

ඔ.

ඔප්ප 52, 62 (69)

ක.

කුම 334 (69)
 කුමවාටකසබ්බා විභේ
 ණ 141
 කුමණෙල් 379 (75)
 කුසා 128, 296, 411
 කුසකාරකපදසබ්බක
 95, 411f (69)
 කුසාදුණ 300f

ක්‍රියාවක 205 (69)
 ක්‍රියාවකගේ 139
 ක්‍රියාවි 181 (69)
 ක්‍රියාවල 300
 ක්‍රියා 339
 ක්‍රියා + 296 (68)
 ක්‍රැර 63, 391
 ක්‍රැසි 376 (69)
 ක්‍රණ 36, 410 (69)
 ක්‍රම 429 (68c)
 ක්‍රි 344
 ක්‍රිණ 405
 ක්‍රිර 344
 ක්‍රු 39, 405
 ක්‍රුණ 39, 80 (69)
 ක 219, 341
 කත් (or කක) 313
 කකාර 221
 කකිය 237
 කකුල් 132
 කකුළු &c. 376 (69)
 කකුළු 39, 111
 කත 78, 353
 කත (or ක) ලේණ 61, 99
 කවි 358 (69)
 කවිවේ 358 (69)
 කවිප 326f
 කප් 352, 369 (71)
 කවි 175 (68c)
 කවිවර 358 (75)
 කව 126, 408
 කවසාම 470
 කවසු 131
 කවි 230
 කවු 39, 59, 129, 391
 කවුක 391
 කවුක 470
 කවුණ 411
 කවුල 59 (64)
 කවුලු &c. 73, 112
 කඩ 339, 358 (65), 399
 කඩඇණ 358f
 කඩසාර 390f
 කඩ (or ර) දසි 369 (69)
 කඩල 358 (64)
 කඩපත් 358f (75)
 කඩසරක්කු 358 (68c)
 කඩ 108
 කඩිම 358 (75)
 කඩිමල 358 (75)
 කඩිසර 139, 300, 427
 කඩු 78, 129, 353

කඩුක්කම් 132, 358
 කඩු (or කඩ) ලු 131, 219
 කණ්ඩර &c. 21
 කණ්ඩකලු 21
 කණ්ඩාණ්ඩ 21
 කණ්ණඩ 130, 358
 කණ 32, 37, 344
 කණක්කු 359 (68)
 කණ (or ක්) මැදිරි 107
 කණ්ණම් 359 (75)
 කණු 129,
 කත් (or ද) 56f, 128, 403
 කත 344
 කතා 79, 128, 295, 296
 කතිය 369 (69)
 කතු 353, 393, 411 (32)
 කතුතුමා 52
 කතුකු 402
 කතුරු 131, 344, 353
 කතුමිත් 89, 91
 කතුමිත්කම 325
 කථ 339
 කථකත් 405
 කථා 79, 128, 296
 කද 128
 කදලි 344
 කද 15, 126
 කදව (or කු) රු 45, 131
 කදු 131, 354
 කත් 32, 78, 132, 302, 344, 359
 කත්කත්කම් 329 (75)
 කත්තරු 376 (68)
 කත්ද 354 (=කද)
 කතා 120
 කතව 106
 කත &c. 32, 76, 104, 139, 405.
 කතක 405
 කතාට 295 (68c)
 කතපු (or ක) 129, 376 (68c & 69)
 කතවත්තම් (or ම) 73 (42 & 50)
 කතා 51
 කතීල් 51
 කප &c. 226
 කපම 359 (75)
 කපල් 359 (75)
 කපපු 369
 කපි 359 (69)

කපිති 369 (18)
 කප 187, 220, 339, 344
 කපලා 296
 කපු 111, 349
 කපු &c. 45, 73, 111
 කපුරු 344 (70)
 කවල් 106
 කබා 370 (69)
 කබාකුරු 370 (68c)
 කබුක්කම් 370
 කබ 127
 කම් 55, 177 (75)
 කම්කරු 34
 කම්ප 298
 කම්බ 359 (65)
 කම්බා 129
 කම්බි 359 (69)
 කම්මල් 58, 408 (75)
 කම්මලි 139
 කම්මු 195
 කම්ම (or කු) ල, 45 (75)
 කම්මිත් 89, 90
 කම්මල් 34, 58 (75)
 කම් 68, 403
 කම් &c. 450
 කම්මකර 402
 කමා 128
 කම්ප 370 (65)
 කපි 352 (71)
 කප 434
 කපිලි 359 (69)
 කපිකල 359 (75)
 කපිපු 359 (68c)
 කපිපා 359
 කපිට 39
 කපිපා 344
 කපි 78, 344 (69)
 කපි 344
 කපිකම 395
 කපි, 63, 114, 177, 396
 කපිවිත්තම් 89, 91
 කපිවිත්තම්කම 325
 කපිකම 178
 කපිපු 370 (68c)
 කපිපා 349
 කපිපු 344
 කම් 129, 177
 කම්විත්තම් 89, 90
 කම්කම 178
 කපි &c. 210, 24, 63, 95, 213, 227, 262f, 294, 300f, 339, 341, 359 (64), 390, 461f

කරකව &c. 221, 227
 කරව්වල් 309f
 කරව 16
 කරණ 16
 කරණ 23, 104, 298
 කරණකාව &c. 92
 99, 309, 427
 කරණවිධන් &c. 89,
 91
 කරණවිධන්සමස් 325
 කරණවිභක්තිසමාස
 325
 කරණ &c. 393, 395
 කරන්ත 370 (69)
 කරදර 295 (69)
 කරපස 63
 කරල් 133
 කරවල 40, 359 (64)
 කරව 341
 කර 104, 91
 කරම 221
 කරවු 370, 382
 කරා 70, 95, 55, 390
 (26), 393
 කරුණු 39, 451 (68)
 කරුණු 131
 කරුවුසි 352
 කරුවල 359 (64)
 කර් 178, 193, 302, 403,
 452 (75)
 කර්දේරම 370 (75)
 කර්ත 296 (68)
 කර්ත 37
 කර්ත { &c., 69, 112,
 කපු { 121, 139
 කර් 32, 127, 189, 468
 කර්කර 235
 කර් 37
 කර් &c., 221, 226
 කර් 359 (66)
 කර් &c. 220, 225
 කර්ම 376 (65)
 කර් 32
 කර්තුර්කන් 302
 කර් 402
 කර්වර 376 (69)
 කර් (කු) 331 (69)
 කර්සම 370 (75)
 කර් 317, 462
 කර් 32, 135, 139
 කර්තුමි 376 (37)
 කර්ගල් 309
 කර්කර 63 (64)
 කර් 106, 359

කර්ව(ර හ)ර, 45 (64)
 කර් 155, 168
 කර් &c. 156, 172
 කර් 141, 225
 කර්වකමි 464
 කර් 359 (19)
 කර් 359
 කර් &c. 302, 312f
 කර්වත් 308
 කර් 141
 කර් &c. 155, 156
 169, 170
 කර් &c. 155,
 156, 168, 173
 කර් 2, 130, 404
 කර් 379 (69)
 කර් 382
 කර් 45, 111
 කර් 129, 428
 කර් 370 (69)
 කර් 379 (68c)
 කර් 370 (65)
 කර් 220
 කර් 359
 කර් 370 (65)
 කර් or කර් 405
 කර් 230, 426
 කර් 32, 212
 කර් 359 (75)
 කර් 107
 කර් 358 (68)
 කර් 117, 359
 කර් 104, 180, 239, 286,
 349, 402, 406, 407
 කර් &c. 73, 115, 121,
 387
 කර් 471
 කර් 388
 කර් 33, 405
 කර් 359 (69)
 කර් 32
 කර් 120, 403
 කර් 359 (75)
 කර් 370 (68c)
 කර් 359 (68c)
 කර් &c. 73, 382 (17)
 කර් 382 (17)
 කර් 370 (69)
 කර් 328, 391
 කර් 391
 කර් 370 (68c)
 කර් 396
 කර් 324, 390, 24 (9)
 කර් 70, 95, 396 (69)

කර් 410
 කර් 468 (68)
 කර් 359 (75)
 කර් 412f
 කර් &c. 450
 කර් 396
 කර් 147, 359 (75)
 කර් 32, 178, 193
 කර් 296
 කර් 329 (68c)
 කර් 2f, 129
 කර් 108
 කර් 359 (69)
 කර් 344 (70)
 කර් (or ඩ) රන් 44,
 133
 කර් 359 (69)
 කර් 309, 310, 426
 කර් &c. 219f
 කර් 234
 කර් 403
 කර් 359 (71)
 කර් 359 (64)
 කර් 228
 කර් 116
 කර් &c. 219 (82)
 කර් 234
 කර් 399 (71) [Sing.
 කර්, -ව, &c.]
 කර් 317 (71) [Sing
 කර්, -ව, &c.]
 කර් 376 (68c)
 කර් 359 (17)
 කර් 112, 359f
 කර් 37
 කර් &c. 234
 කර් 133
 කර් { 136, 219f
 කර් {
 කර් 234
 කර් &c. 56f, 106
 කර් 326
 කර් 135
 කර් 56
 කර් 56, 326
 කර් 234
 කර් 129, 360 (68)
 කර් 385
 කර් 388
 කර් 107
 කර් 116
 කර් 399 (71)
 කර් 141, 344
 කර් 73 (50)

කිකුල 141
 කිකිලි 73, 120
 කිට්ටු 360, 405
 කිඞ්ගර 324
 කිණුම 403
 කිත්තන් 360
 කිතුල් 46 (75)
 කිද &c. 224, 228
 කිඳ (or ද) 234
 කිප 339
 කිප 234
 කිඹ (හි or වි) සිං 45
 කිඹිති 232
 කිඹුල් 73, 116
 කිම &c. 156, 170, 173
 කිමදි 232
 කිමක් 157, 170
 කිම &c. 224, 228, 339,
 405, 406
 කිසත් 133
 කිසමත් 69, 395 (75)
 කිසම 234
 කිපුම 137
 කිර 224
 කිරණ 341
 කිරල් 116
 කිරි 88, 344, 390 (70)
 කිරිච්චි 382 (69)
 කිරිබත් 325
 කිරිස 66, 79, 411 (64)
 කිරිසකරුපදසබද 95,
 411f (64)
 කිරිසපෙරුලි 48
 කිරිල්ලි 73, 121
 කිරිසි 382 (69)
 කිරිට 39
 කිරුරු 39
 කිර 234
 කිවි &c. 404
 කිවිදිත 409
 කිසි 141, 352
 කිසිකලක 308
 කිසිසම 141
 කිසිවත් 156, 170
 කිසිමක් 156, 169
 කී 141
 කීපක් 159, 170
 කීම 137
 කියද 156, 171, 462
 කීර 341
 කු 334
 කුකුළු 39
 කුකි 39 (69)
 කුකු 73, 387 (28)

කුකුරු (or ල) 39, 73,
 111, 117
 කුඛකුම 63
 කුප්පිත 409
 කුසවතාදු 388
 කුඛ 360 (65)
 කුඛප්පා 76 (14)
 කුඛමමා 76 (48)
 කුඛා (වු or දු) 45, 354
 කුඛ (or වු) මසි &c.
 360 (69)
 කුඛුමක් 360
 කුණ්ඩලි 470 (69)
 කුණ්ඩ 37
 කුණු 73 (70)
 කුද්දු 334
 කුද්දරකාර 329f, 360
 කුද 73, 45, 354
 කුදුරු 403
 කුදුසි 334
 කුන්තානි 37, 360 (69)
 කුන්තාගත 360
 කුන්තා 441 (68c)
 කුප්පාසම 384 (75)
 කුප්පි 130, 360
 කුප 339
 කුම 127, 360
 කුමද්ද 227f
 කුමුරු 131
 කුමකාර 324, 390f
 කුමක් 156, 157, 170
 කුමක්කිසා 308
 කුමත 141 [121
 කුමරු &c. 73, 111,
 කුමාර &c. 73 (9)
 කුමාරිතාම 176f
 කුමේර 370 (65)
 කුසිතත්සි 376 (69)
 කුර 127
 කුර or කුරත් 382
 කුරු 360 391
 කුරුටුත 470
 කුරුණ 130, 360,
 කුරුමබා 360, 385 (68)
 කුරුම (or ම) 387
 (17)
 කුරුසි 370 (69)
 කුරුරු 73, 81, 112, 404
 කුරුලු 129
 කුල 341 (69)
 කුලප්පු &c. 360 (68c)
 කුලල් 133, 360 (75)
 කුලි 130, 360
 කුලිකාර 360

කුල 131, 386
 කුලත් 376 (75)
 කුමේර 392
 කුල 80 (64 & 69)
 කුඞ් 63 (69)
 කුසතුර 370 (65)
 කුසසි 370 (69)
 කුසල් 80 (75)
 කුසුඹ 108
 කුර 39
 කුරුමෙහි 309
 කුරුණු 39
 කුකු 387f
 කුසකු 370 (69)
 කු (or කු) චිම 133,
 360 (75)
 කුච්චු 360
 කුඛා 127, 360
 කුඛාරම් 133, 360
 කුඛාලි 107
 කුඛ 360 (68c)
 කුන්තා 440 (75)
 කුනි 360 (19)
 කුමි 108
 කුරු 131, 360
 කු 339, 395, 396
 කුතා 396
 කුත 298, 331, 339,
 344, 395
 කුදුතා 389 (69)
 කුප 344
 කුමි 5 (69)
 කුම 141
 කුකාරතා 388
 කුකු 360f (71)
 කුකි &c. 73 (50)
 කුකුම 360 (69)
 කුකුම 360 (69)
 කුකුත් 80, 133
 කුකුරම් 141
 කුන්තාම 44, 360 (75)
 කුකුකත් 152
 කුකු or ඊ 76 (50 & 54)
 කුකුම 48 (64)
 කුකුර 234, 237
 කුකුරත් 93, 142
 කුකුරු 95, 99
 කුකුරු 95
 කුකුරු 224
 කුකුලි &c. 73, 76, 122
 කුකුල &c. 306
 කුකුලි 131, 385
 කුකුලි (or ලි), 73,
 117, 121

කෙස් 354 (75)
 කෙසරු 404
 කෙසෙල් 344
 කෙසේ &c. 306
 කෙහෙ 354
 කෙහෙතු 46 (31)
 කෙල 39, 148, 339
 කෙලවර 48, 295 (64)
 කෙළු 232
 කේ 354
 කේජ 370 (68c)
 කේතල 376 (65)
 කේතු 46, 403 (31)
 කේන්ති† 370 (69)
 කේලි 390 (75)
 කේවට 381
 කේවැ(or වෙ)ල්† 296,
 370 (75)
 කේර 437f
 කෝ 141
 කොත් 73, 116, 360,
 379
 කොතිස් 376 (75)
 කොතු 131, 360
 කොව්වර 156
 කොව්ව 360 (19)
 කොවට 127, 360
 කොව්වෝරු 111
 කොභාස 63, 381 (69)
 කොට 352, 189, 223,
 237, 300, 302, 465
 කොට්ට 228
 කොටස්† 133
 කොට්ඨ 111
 කොට් 108
 කොටු 129, 330, 352
 කොච් 130, 361
 කොණඩා 361 (65)
 කොණත 223
 කොණ්ඨත්ත 223f
 කොණ්ඨස් &c. 223f
 කොන්තමල්ලි 361
 (69)
 කොතක &c. 304
 කොද 155f
 කොළ 131
 කොළර 388
 කොන් 37 (75)
 කොත්ත 370 (69)
 කොන්දෙස්තර 379
 (14)
 කොන්දෙස් 370 (69)
 කොන්දර(or ර)352
 (64)

කොටමණ &c. 141,
 156, 171, 307
 කොප† 370 (69)
 කොබෙයි 414 (18)
 කොමපස්ස 370 (69)
 කොමපාන 370 (68c)
 කොමපානි 379 (69)
 කොමඩු 11, 361 (68c)
 කොමඩු 361 (68c)
 කොමල්† 73
 කොමසාරිස් 376 (14)
 කොමස් 376 (75)
 කොබ } 304f
 කොසබ }
 කොයි &c. 141, 304,
 352, 462
 කොයිඵකද 171
 කොයිතන්සි 376 (69)
 කොයිසම් 141
 කොරණර 379 (14)
 කොර 76, 101, 458
 කොරගත 470
 කොරල් 370 (75)
 කොරවක් 116
 කොරසම් 370 (75)
 කොරළු 108
 කොරෙම් 376 (75)
 කොල්ලක 470
 කොල්ල 129
 කොල 127, 313
 කොලපාට 138
 කොලීජ් 376 (69)
 කොල 73, 76, 111
 කොව්ට(or ත)ර 141
 156
 කොවුල් 117
 කොසු 131, 352
 කොතෙත් 307, 464
 කොතේ &c. 304
 කොතොම &c. 306
 කොල්ල 361 (69)
 කොල්ඵ 361 (68c)
 කොලබ 341 (64)
 කොලොම්පුර 59
 කෝ 60, 141, 304
 කෝස &c. 156, 157,
 171
 කෝසා &c. 156, 169
 කෝසි 376 (17)
 කෝච්චි 379 (69)
 කෝච් 379
 කෝපි 39, 149
 කෝපිප්පකොපි 149
 කෝටු 361, 385f (68c)

කෝටුමස්† 465
 කෝච් 361 (69)
 කෝටු 361
 කෝණ 37
 කෝණම් 37, 361 (75)
 කෝණංචි 361 (19)
 කෝදුරු 111
 කෝන්තර 370 (69)
 කෝපට 370 (69)
 කෝප 68 (69)
 කෝප 379 (69)
 කෝලම්† 361 (75)
 කෝලාතල 419 (69)
 කෝලිකුම්බ 361 (68c)
 කෝව 370 (69)
 කෝච් 371
 කෝච්ල් 60, 133, 361
 කෝස 39 (69)
 කොතුකාගාර 411
 (69)
 කොරට 391
 කොරේරි 392

බ.

බබ්බ 78, 353 (69)
 බබ් 339
 බාද 339, 349
 බෙලු 339

ග.

ගුඨ 13, 31, 339(69)
 ගුහ (or ගුහණ)339,
 402
 ගුදි 371 (69)
 ගුණ 392
 ගුම 78
 ගුණි 371
 ග 202
 ගගණ 402, 408
 ගහ 33, 79, 126, 354
 ගඞ්භා 33, 79 (68)
 ගව් 78
 ගජ 331, 341, 404
 405
 ගජපිටු 403
 ගජසක 404
 ගජේසු 331
 ගට 339
 ගබ් ගබ් 387
 ගබ්ගෙයි 470
 ගබ්බා 133
 ගණ්චි 381 (69)
 ගණ 292, 339, 32

ගණිත° 295 (75)
 ගණි 230, 237
 ගණිකා 37 (49)
 ගණන 69, 341, 408
 (9)
 ගණිතාත්මක 408
 ගත් 237, 393
 ගත° 296, 393
 ගතකුරු 3
 ගතකුරුලොඳ 43
 ගතකුරුලොඳසඳ 51,
 59
 ගතදෙස්සඳ 51, 55
 ගති 341 (69)
 ගද 334, 408 (64)
 ගත් 237
 ගත්ව &c. 226
 ගත° 32, 402, 405
 ගතකම් 68, 88
 ගතබ 402
 ගතසර 405
 ගතසාර් 307
 ගතබා 128
 ගම් (or ග්) 63, 78, 133,
 352
 ගමින 63
 ගම 341, 390f, 396
 ගමන් 133, 295, 396,
 460
 ගමන්ගණි 470
 ගසකුකිති 11 (71)
 ගසිරු 387
 ගර්භිණී 63 (50)
 ගර්භ 339
 ගර 220, 341
 ගරඬ &c. 77, 108
 ගරභ 220, 339
 ගරඬ(or ඒ) 371 (69)
 ගරු 341
 ගරුබ (or බ) 61, 98.
 ගල් 133
 ගල්කණ්ඩු 361 (68c)
 ගල්ලාලි 329 (71)
 ගල්ලියවිලි 329
 ගල 190, 220
 ගලගල 387
 ගලප්පත්ති 371
 ගලව 226
 ගව 82, 103
 ගවස 220
 ගවු(or ව්) 63 (71)
 ගවුම් 379 (75)
 ගස් 78, 133, 404, 408
 ගස්ව &c. 226

ගස 45, 220
 ගස 402
 ගසණ (or ග) 404,
 405, 408f
 ගසන්මග 402
 ගසමණි 402
 ගලප 220
 ගංඉවුරු 59
 ගංගා 354 (68)
 ගංජ 382 (68)
 ගංගෙර 34
 ගංගබා 411
 ගා 219, 297, 339
 ගාස්සු 371 (68c)
 ගාට් 220
 ගාඩ් 383f (19)
 ගාණි 309f
 ගාත්‍රාකාර 3
 ගාත්‍රාකාරලෝප 43
 ගාත්‍රාකාරලෝපසකි
 51, 59
 ගාත්‍රාදේශසකි 51, 55
 ගාරා 128
 ගාය 449 (64)
 ගාර්ථ 371 (68c)
 ගාල් 133
 ගාල්ල } 70, 135
 ගාලු }
 ගාව 225
 ගාස්තු 371 (68c)
 ගාව &c. 10, 73, 127
 ගාණ 309, 310, 425
 ගාණි 393
 ගාණි 234
 ගාමුරු 466 (70)
 ගාමි 390
 ගාරඬ 108
 ගාරභ 234
 ගාරෙ 234
 ගැලවුම්කාර 390f
 ගැල 234
 ගැස්සෙ 234
 ගැසාණි 43, 72 (53)
 ගැහුම් &c. 136, 137
 ගැහ 234
 ගැලප 234
 ගැණි 82, 122, 403
 ගැරුප්පු 371 (68c)
 ගැස් 379 (75)
 ගැස්බර 371 (69)
 ගිහි 387 (69)
 ගිහිගිහි 387
 ගිහිස 230
 ගිහිදර 385, 403 (64)

ගිහි 78, 135, 403
 ගිහිකොණ 410
 ගිහිකල් 34
 ගිහිඳ 402
 ගිහිමාණ 410
 ගිරව් } 73, 105, 121,
 ගිර } 127, 341
 ගිරසෙස් 329 (75)
 ගිරිද 402
 ගිල්ව &c. 228
 ගිල 234
 ගිල්ව &c. 228
 ගිලිස (or ඩි) 224, 232
 ගිහි 107, 328
 ගිලි 232
 ගි 130
 ගිහිකා† 128
 ගුගුරු &c. 222, 227
 ගුට් 465 (69)
 ගුඩුගුඩු 387
 ගුඩුස් 387
 ගුණ 37, 341 (69)
 ගුණවත 137
 ගුණවත් 391
 ගුණවාටකතාම 68
 ගුණවාටකසබ්ද 137
 ගුණධාරතාම 69
 ගුණම් 382 (75)
 ගුද්දි 371 (69)
 ගුද්දිකුසුද 371 (69)
 ගුම 407
 ගුච්ඡාර 55
 ගුරු 18, 113, 341, 407
 ගුරුඳ 68
 ගුරුද්ධ 409
 ගුරු(or රු)දුර 371 (64)
 ගුරුපවුරු 329 (70)
 ගුරුලෝකතු 129 (68c)
 ගුරුව &c. 77 (27)
 ගුල් 434 (75)
 ගුවත් 154, 402
 ගුවන්මග 402
 ගුහ 341
 ගුහා 128, 341
 ගුලු 41
 ගුලි† 130
 ගු 344 (68d)
 ගුර් 344
 ගුහ 80, 328
 ගුහස් 63, 328 (9)
 ගුහිණි 36
 ගුහ 341
 ගුහප්ප 361, 387 (64)
 ගුහි 68 (69)

ගෙණ 193, 309
 ගෙණවුන් 297
 ගෙණිය &c. 297
 ගෙන් 58
 ගෙන්කම† 58
 ගෙන 234
 ගෙද(ර දෙ)ර 408
 (64)
 ගෙදරදැන් 467
 ගෙන්දගම 44, 360
 (75)
 ගෙන්ව &c. 228
 ගෙමව් 108
 ගෙරි 108
 ගෙට 224
 ගෙට 234
 ගෙලි 73 (50)
 ගෙ.ගෙට 398f
 ගේ 80, 99, 132
 ගේස 80
 ගෙ 339
 ගෙ.ඩ° 126, 457
 ගොඩගත 386
 ගොඩකන්ට &c. 227
 ගොඩකත 221
 ගොඩකැසිලි 219 (80)
 ගොත 223, 339, 393
 ගොතගත 470
 ගොදුරු 131
 ගොන් 71, 116
 ගොපොල 329 (28)
 ගොම 385 (64)
 ගොසිකැන්† 470
 ගොසිබස් 384
 ගොසුමගොන් 401
 ගොර 405
 ගොරව 228, 387, 388
 ගොරෝස 371
 ගොල්ල 322, 350f
 ගොලෝ 379 (68)
 ගොවැරණමේන්දු 379
 (68c)
 ගොවි 107, 330
 ගොවි(or ස)පල් 329
 (75)
 ගොවිසාසුන් 330
 ගොස් 238
 ගොස්.න් 311
 ගොථ &c. 73, 111
 ගෝ 324, 352
 ගෝණ &c. 73, 99
 ගෝණි 130
 ගෝණුසු 112
 ගෝන්දි 460

ගෝපාල 324, 329
 ගෝරණමේන්දු 379
 (68c)
 ගෝල 103
 ගෝපා 371 (64)
 ගෝල 41
 ස.
 සට 32
 සට 339
 සණ්ඨා 408 (68)
 සණ්ඨාර 408 (69)
 සත 32
 සෝම† 20 (68)
 ව.
 වක් 313
 වක්ගුඩු 387f
 වක්ක 58 (68c)
 වක්ඛ 361 (19)
 වැරිංග 141
 වැරිංගන් 146
 වැර 146
 වැරි 141
 වැරිදග 146
 වැරිපු 335
 වැරිසු 331
 වැරිඳ 154
 වැරිසු 331
 වැරි 146
 වදි 344
 වන්ද 402
 වැකු 13
 වැසු 78, 344, 402(9)
 වපල 403
 වව් 339
 වර 328
 වල 57, 349
 වව් 387
 වංවල 403
 වා 312
 වාණ්ඩු 382 (68c)
 වාප්ප 352 (69)
 වාමර 129
 වාරිකු 63, 80 (69)
 වැක් 379
 ව්නේ 313
 ව්විව්ටා &c. 387
 ව්න 54, 80
 ව්නානුකුල 54
 ව්නකාර 26
 ව්න 339
 ව්නේල 371 (69)

ව් 313
 ව් 313, 314
 ව්වි 313
 ව්න්ත 361 (69)
 ව්න 90, 390f (69)
 ව්ස් 379
 ව්බ 339
 ව්රස් 387
 ව්ණ° 296, 345 (69)
 ව්ල 381
 වෝස් 313
 වෝදක† 296 (68)
 වෝර 327
 ජ.
 ජාත 438 (68)
 ජාතාර්ථ 411 (69)
 ජ්ථ 338, 353
 ජ්ථ 339
 ජේක 63
 ජෝ 313
 ජ.
 ඥ 339
 ඥත 37, 63, 80, 134
 ඥතවත 392, 404
 ජල 32, 339
 ජේස්ස 63
 ජේස්සානා
 ජ 21f, 328
 ජනවිසු 58
 ජත 58
 ජතති 403
 ජවා 32 (68c)
 ජත 73, 326, 341,
 403 (9)
 ජතවරි 376 (69)
 ජතතික 326
 ජනිත 298
 ජනි 73
 ජනේරු 371 (68c)
 ජනේල 371 (69)
 ජලු 342
 ජම 342
 ජලුරු 466
 ජස් 342 (64)
 ජක 438
 ජල 339
 ජල 32, 44, 345 (69)
 ජලනිදි 405
 ජලපල 404
 ජලසි 371 (69)
 ජ &c. 390f, 382 (12)

ජයි 361 (69)

ජකක 298 (69)

ජති 130

ජ.නි.සාම 67

ජර 379 (65)

ජල 345 (69)

ජලක 32

ජ.ශ්‍රී 379

ජ 339

ජව්‍යා 381 (69)

ජවල් 224

ජව්‍යා 12 (69)

ජව්‍යා 441

ජව්‍යා 80 (69)

ජලසි 376, 409 (69)

ජල 376, 409 (69)

ජල 41f (69)

ජල 376, 409 (69)

ජල 41f (69)

ජා 339

ජෝඩු 129, 361

ජෝති 402, 403

ඤ.

ඤාණ 37, 63, 134,

381

ඤාණවතක 381

ඤාති 381 (23)

ඤාති 387

ච.

ච.ච. 387

චාම 128

චාම 128

චාලිශ්‍රාම 379 (75)

චකක් &c. 159, 170,

307

චකචක } 306, 307

චකෙත්චක }

චකාච 379 (*Vide* § 137)

චා.ච. 387

චකා 128

චොකු 131

ධ.

ධා.න.න. 63, 381

(69)

ධා.න.න.න.න. 68

ධ.

ධබර 45, 295 (69)

ධා.න.න. 379

ඤ.

ඤාණ 339

ඤාණ 339

ඤාණ 339

භ.

භ 311

භ.න.න.න.න. 377

භ 146

භ.න.න.න. 146

භ 146, 335, 345

භ 63

භ.න.න.න. 331

භ.න.න.න. 335

භ.න.න. 379 (69)

භ.න. 141

භ.න.න. 146, 345

භ.න. 345

භ.න.න. 377 (69)

භ.න.න. 377, 379 (69)

භ.න. 331

භ.න. 146f

භ.න.න.න.න.න. 181

භ.න.න.න.න.න. 406

භ.න.න.න.න.න. 406

භ.න.න.න.න.න. 406

භ.න.න.න.න.න. 406

භ 161, 349, 351

භ.න.න.න. 361 (69)

භ.න.න.න. 371, 377,

(68)

භ 220, 455

භ.න.න.න. 465

භ.න.න. 335

භ.න.න. 361 (65)

භ.න.න. 296, 361 (68c)

භ.න.න. 387

භ.න.න. 44 (69)

භ.න. 32, 339

භ.න.න. (or භ) 44

(69)

භ.න.න. 63, 128, 381

භ.න. 32, 79, 80, 345

භ.න.න. 410 (69)

භ.න.න. 336

භ.න. 53

භ.න.න. 335

භ.න.න. 389 (69)

භ.න.න. 337

භ.න. 139

භ.න.න.න. 53

භ.න.න. 68

භ.න.න. &c. 306

භ.න.න.න. 361 (75)

භ 32, 220, 346, 353

(65)

භ.න.න.න. 131

භ.න.න. (or භ) 44,

306, 361

භ.න.න. &c. 306

භ.න. 176 (54)

භ.න.න. 297, 388

භ.න. 339

භ.න.න.න. 402

භ.න.න. 361 (75)

භ.න.න. &c. 45, 57, 391

(38 & 75)

භ.න. 230

භ.න.න.න. 57

භ.න.න. &c. 226

භ.න. 45, 187, 220

භ.න.න. 226, 337

භ.න. 345 (69)

භ.න.න.න. 379 (68c)

භ.න.න.න. 410 (69)

භ.න.න.න. 371 (69)

භ.න.න. 220

භ.න.න. 361 (14)

භ.න.න.න. 371 (68c)

භ.න. 141, 144, 158,

173, 345, 399

භ.න.න.න. &c. { 175

භ.න.න.න.න.න. } 175

භ.න.න. 158

භ.න.න.න. 402

භ.න. 158, 173, 351

භ.න.න.න.න.න. &c.

163, 174 (34)

භ.න.න.න. 82, 162 (34)

භ.න. 63, 129

භ.න. 144, 345

භ.න.න. 377 (69)

භ.න.න. 361, 438 (75)

භ.න.න. 220

භ.න.න.න. 129

භ.න.න. 68 (68)

භ.න.න. 130, 361

භ.න.න. 402

භ.න. 47, 129, 402

භ.න.න. 73, 139

භ.න.න.න. 335 (75)

භ.න. 464

භ.න.න. 296

භ.න. 32, 342

භ.න.න.න.න. 362

(68c)

භ.න.න.න. 117

හලප්පා 362 (68)
 හා 220, 307, 339
 හව් 307, 311
 හව්ද 311
 හවර් 220
 හවලම් 364f (75)
 හව්ස් 45
 හවු 362 (71)
 හග්දකාරක 198f
 හග්දකාර 198
 හග් 336
 හග් 362 (68c)
 හග්ගම 423 (75)
 හග්ග් 362
 හල 32, 220, 339, 469
 හලම 226
 හාත් 318
 හාවි 371 (69)
 හාත් 71, 116
 හාතාම, 133
 හාප් 371 (65)
 හාමු 345
 හාර 371, 377f (69)
 හාරකා 402 (68)
 හාර 104, 362
 හාල 342, 32 (69)
 හාල 21f
 හාලප් 21 (69)
 හාත් 295
 හාත් 347 (75)
 හාත් 176 (*Sing.* 40 & *pl.* 14)
 හාත 234
 හාප් 361 (75)
 හාම (or හා) රාම 371 (75)
 හාමම 234
 හාරම } 48, 234
 හාරම }
 හාරම } &c. 362 (71)
 හාල 362 (71)
 හාම 234
 හාල 234
 හාමමප් 411, 427
 හා 52, 331, 345, 351
 හාක }
 හාක } 134, 407 (64)
 හාක }
 හාක } 402
 හාත් 471
 හාකප් 402
 හාක 404
 හාත් 371 (69)
 හාප් 362 (69)
 හාම 226f

හාම 45, 220f
 හාම 48, 185
 හාම 194, 195, 234
 හාම 340
 හාම 403
 හාම 45, 220, 452
 හාම 44
 හාම 37, 52
 හාම 127
 හාමරත් &c. 307
 හාම 371 (68c)
 හාම 116
 හාම 406
 හාම 400
 හාම 400
 හාම 32
 හාම 140, 149, 345
 හාම 145
 හාම 195, 464
 හාම 331 (69)
 හාම 82f, 162, 351
 හාම 37, 63
 හාම 371, 469 (69)
 හාම 129 (68c)
 හාම 371 (69)
 හාම 371 (68c)
 හාම 313, 314
 හාම 129, 362, 410
 හාම 129
 හාම 362 (68c)
 හාම 362 (75)
 හාම 44, 353 (69)
 හාම 149
 හාම 140, 149, 345
 හාම &c. 141
 හාම හාම 89
 හාම 145
 හාම (or හාම) 307
 හාම 405
 හාම 403
 හාම 362 (22)
 හාම 48
 හාම 234f
 හාම 45 (75)
 හාම 405
 හාම 405
 හාම 81, 90, 309
 හාම }
 හාම } 16, 101, 404
 හාම 47, 302, 335, 402, 404, 407
 හාම 377 (68c)
 හාම 402
 හාම 405

හාමරත් හාම 138
 හාම 362 (68)
 හාම 296, 362 (69)
 හාම (or හාම) 371 (65)
 හාම &c. 394
 හාම 402
 හාම 362
 හාම 461f
 හාම 32, 63, 80, 345 (69)
 හාම 141
 හාම 32, 63, 79 (68)
 හාම 345
 හාම 331, 345
 හාම 309, 310, 352
 හාම 181
 හාම=හාම 80(75)
 හාම (or හාම) 155, 351
 හාම 224, 405
 හාම 371 (68c)
 හාම 224, 81, 340
 හාම &c. 234, 309
 හාම 118, 176, 407
 හාම 224
 හාම 80, 352 (75)
 හාම 141
 හාම 141
 හාම හාම 89
 හාම 371 (68c)
 හාම 331 (64)
 හාම 46
 හාම (or හාම) 47, 149
 හාම 377 (73, *pl.* N., Ac., & V. හාම)
 හාම 362 (69)
 හාම 329 (69)
 හාම 377 (64, *pl.* N., Ac., & V. හාම)
 හාම 466 (80)
 හාම 234
 හාම 80 (69)
 හාම 94, 362 (71)
 හාම (or හාම) 390 (64 or 17)
 හාම 329 (75)
 හාම 371 (69)
 හාම 161, 351
 හාම (or හාම) 81, 309
 හාම 362 (75)
 හාම 133

කොංගල් 362 (75)
 කෝ 82, 161, 349, 351
 කෝචු 362 (68c)
 කෝමචු 371 (68c)
 කෝර 101, 223
 කෝල්ක 377 (9)

ථ.

ථේර 381

ද.

දව්‍යකම 68
 දව්ඩ 7, 64
 දුම 404 (69)
 වෘ 146
 වා 146f
 වාදය 146
 වාසර 331
 වාර 80 (69)
 වාචිකය 146
 විකර්ම 47, 396
 විකර්මපණි 51, 60
 වර්ත 141
 විමානාකර 22f
 වි 146, 345
 විට 2 (69)
 වෙණ 81
 ද 219, 311, 318, 335
 දඟුරුත්තමස් 331
 දක්ක &c. 220, 226
 දක්වා 309, 310
 දක්ක 39
 දක්ක 36, 79
 දක්ක 276, 339
 දකාර්මපමාස 331
 දකි 187, 238, 405
 දකුණ 79, 135
 දක 13
 දක 50
 දකල 220
 දක 127, 404
 දකිත 453, 470
 දකවතේ 306
 දකිති 387
 දකිති 387
 දකු 131, 55, 33, 57
 දකුකම් 44, 55, 63,
 දකුමත් 133, 295
 දකු 33, 57, 131
 දත් 78, 133, 238, 325,
 345, 469
 දත්ත 325
 දත්තරුක } 470
 දත්මරුක }
 දත්රස් 49

දත්වා 106
 දද 335, 352, 402, 404
 දදබ්ම 68
 දදරද 402
 දත් 326, 393 (75)
 දත්ත 78, 345 (69)
 දත්තප 21
 දත්තානුප 21
 දත්ත &c. 226, 391
 දත 44, 339, 341, 390,
 403 (9 & 46)
 දත්තත 470
 දත්ත 470
 දත්තත් 69
 දතු 391
 දතුමාති 107
 දප 339
 දබර 45, 295 (69)
 දබ 342 (69)
 දම් 353 (75)
 දම්රද (or ජ) 400
 දම් 221, 292, 342, 345
 දම්කකර 405
 දම්ක 36 (69)
 දම්ක 36 (69)
 දර 220, 340, 420, 403
 දරණ 404
 දරණ 403 (69)
 දරසා 130
 දරිද් 39
 දරි 73, 102f
 දරිම 353 (69)
 දල 32, 339, 344,
 345, 394, 403, 407
 දලදර 402
 දලසර 405
 දලු 129
 දව 226, 340, 354, 393
 දවට 220
 දවල් &c. 42, 302, 410
 දවල් 405
 දවස් &c. 133, 403
 දවස්පතා 308
 දවස්හිම 402
 දවස 405
 දවාරට 302
 දය 146
 දයදිසා 38
 දයබල 406
 දයම 141
 දයල 149
 දයලක 146
 දයාතිරේකකත 145
 දයාති 36

දස් 73
 දස් 149, 276, 342, 410f
 දාබල 323, 400
 දසමුල් 400
 දසලක 145
 දත් 149, 340, 403
 දත්ථ 148
 දත්තත් 140, 144
 දත්දස 145
 දත් 403
 දත්තසා 403
 දත්තට 149
 දත්ම 353 (75)
 දත්මල් 42, 46 (75)
 දත්ස 140, 149
 දත්ස 145
 දත්තත් 144
 දත්තතර 148
 දත්ත 381
 දල 32, 79, 353, 405,
 407
 දා 50
 දානු 32, 79
 දා 328, 336, 339, 340,
 403
 දා (or ගා)ති (or
 ජ) 56f, 329 (75)
 දා 381
 දාසිකා 32
 දාම 39
 දාමත් 377 (75)
 දාස 396
 දු 371 (68c)
 දා 396 (69)
 දා 394
 දාසක 396 (9)
 දා &c. 391
 දවල් 46 (75)
 දා 393
 දා (or ක) &c. 73 (9)
 දා 145, 149
 දසි 377 (50)
 දස 436 (69)
 දා 377
 දත්ත &c., 238
 දකුම 238 (82)
 දති 139, 353, 405
 දත්ති 379
 දත් 58, 302
 දත්ති 219
 දත්ට 302
 දත්තා 112
 දත්ත 234
 දම්ම 58

දුම 335
 දුමදුරු 335
 දුර 73 (50)
 දුල 133, 345
 දුල්ල 463 (71)
 දුල 32
 දුට 234
 දුට 234
 දුස් (or සි) 73 (50)
 දුග 140f
 දුගත් 406 (75)
 දුල 32
 දු or දු 298
 දුගත් 386 (71)
 දුග 140f
 දුගර 305f
 දුග (or ග) 140f
 දු 339, 345
 දුක් (or ග්) 56, 128, 295
 දුග් 404
 දුග 56, 68, 128, 410f
 දුගවලිකර 463
 දුග් 51, 121, 403
 දුග් 51, 135
 දුග (or ග්) 61
 දුග 311
 දුග 276
 දුග 334
 දුග් 387
 දුග් 402
 දුග 371 (69)
 දුග &c. 224, 339, 342 (67 & 69)
 දුග 402
 දුග 402
 දුග 308
 දුග් 402
 දුග &c. 400, 402
 දුග 400, 402
 දුග 402
 දුග 107
 දුග 80, 295, 342 (64)
 දුග 402
 දුග 405
 දුග 400
 දුග 402
 දුග 403
 දුග 325f (75)
 දුග 400
 දුග 371 (69)
 දුග 400
 දුග 405, 63.
 දුග 295 (68)

දුර 224, 339
 දුර 404
 දුර 339
 දුල 402
 දුල 402
 දුල 402
 දුල 228,
 දුල 222f, 340, 354, 402
 දුල 404
 දුල 133
 දුල 402
 දුල 402
 දුල (or ග්) 401, 403
 දුල 332
 දුල 402
 දුල 332
 දුල 80, 107
 දුල 68, 136
 දුල 68, 137
 දුල 68, 137
 දුල 224
 දුල (or ග්) 224f (75)
 දුල 342
 දුල 128, 342, 410
 දුල 52
 දුල 379 (69)
 දුල 339, 342
 දුල 410 (22)
 දුල 128, 342, 354, 463
 දුල (or ග්) 39, 61, 112
 දු 319, 325, 342
 දු 325
 දු 69 (82)
 දු 69, 395 (68)
 දු 63
 දු 10
 දු 10
 දු 379 (68)
 දු 315
 දු 58, 80, 301 (75)
 දු 381 (69)
 දු 116
 දු 315
 දු 315 (64)
 දු 110
 දු 404
 දු 238
 දු 334
 දු 382
 දු 327, 376f (71)
 දු 58, 116
 දු 349
 දු 78, 404 (75)

දුග 403
 දුග 34
 දුග 411
 දුග 329, 411
 දුග 403
 දුග 411
 දුග 404
 දුග 404
 දුග 315f, 334
 දුග 63, 315 (69)
 දුග 334 (9)
 දුග 334 (69)
 දුග 334
 දුග (or ග්) 45, 349 (69)
 දුග 104
 දුග 409 (71)
 දුග 222, 340, 354
 දුග &c. 76, 104, 122, 136
 දුග 405
 දුග &c. 315f
 දුග 315 (69)
 දුග 38
 දුග 315
 දුග 63
 දුග 68 (69)
 දුග 379 (75)
 දුග 315
 දුග 340
 දුග 124
 දුග 404
 දුග 315
 දුග 80, 391 (69)
 දුග 391
 දුග 72, 124, 126
 දුග 103
 දුග 133
 දුග or දුග 46, 135
 දුග &c. 32, 353, 391, 405
 දුග 339
 දුග 297
 දුග 6, 64 (69)
 දුග 140, 331, 238, 345
 දුග 144, 345
 දුග 160
 දුග 136
 දුග 224
 දුග 404
 දුග 77, 125, 183
 දුග 104, 140
 දුග 390
 දුග 101

දෙවන්දකුරු 22
 දෙවළ 64, 101
 දෙසත් 140f
 දෙරණ (or ණ) 403
 දෙරණිසුරු 403
 දෙරු 42, 47, 396
 දෙරුසද 51, 60
 දෙල් 341 (75)
 දෙලෝ 331
 දෙව් 327, 402
 දෙව්ගමන්ගම 402
 දෙව්දත් 325
 දෙව්දුතු 327
 දෙව්දු 76
 දෙව්දුත් 76
 දෙව්ලෝ &c. 402
 දෙව 228, 340
 දෙවතු 302
 දෙව් 107, 331, 338
 දෙවෙති (or වත) 141
 දෙවෙතිව්ඛත් 89
 දෙස 224, 342 (64), 354, 405, 463f
 දෙසති 409
 දෙසැම්බර (or වු) 377, 409 (69)
 දෙසිය 148, 149
 දෙව්ම 64 (75)
 දේ 132, 183, 238
 දේදුතු 327f
 දේව් (or ව) 73, 338, 402
 දේවතා &c. 73 (12)
 දේවදත්ත 325
 දේවසුත් 326
 දේවතාමිත්‍රිය 330
 දේවේසු 80
 දේවස 336f
 දේවික 298
 දේ 313, 314, 345, 405
 දේව 223
 දේවම් 68, 362 (75)
 දේව්ම 228
 දේසිතු 377 (68c)
 දේර 80, 126, 460
 දේරටු 129
 දේව 223, 340
 දේස් 78, 133
 දේස්කර 379 (4)
 දෙහො 405
 දෙහොත් 140
 දෙලොස් 149
 දෙ 223f, 318, 402, 403
 දෙත් 140

දෙලා 128
 දෙස 78 (69)
 දෙසි 371 (69)
 දෙහො 319
 දෙහොර 387 (69)

ඛ.

ඛජ 381 (69)
 ඛත 326, 391 (69)
 ඛතලෝක 326
 ඛතික 20f
 ඛති 391
 ඛම් 129, 353, 391
 ඛම්පත් 406
 ඛම්පත 52 (69)
 ඛම්පේ 391
 ඛර 57
 ඛරමාණ 297
 ඛවල 405
 ඛාතු 129, 336, 396
 ඛාතුපසේ 54
 ඛාතා 326 (69)
 ඛාතාමි 326 (69)
 ඛාමික 391
 ඛාව 340
 ඛුම 78 (69)
 ඛා 340
 ඛේතු 77 (56)

න.

න්ද (or ද) 175
 න 317, 404
 නක්කු 64, 402 (69)
 නකත් 390 (75)
 නබ 326
 නබ්බිතත 326
 නග්ව &c. 226
 නත 220
 නතර 129, 391
 නතා 72, 120, 362
 නති 230
 නගුල් 133
 නට 188, 220
 නටතු &c. 122, 136
 නබ් 362 (69)
 නබා 362 (68)
 නබ්දු 129
 නබ්බාර 410 (9)
 නබ්බාලා 329
 නත් 42
 නත්තල් 371 (75)
 නද් 342 (64 & 69)
 නත් 335

නතරුත් 406
 නසුරු 398f
 නසුංකලිඛත 70
 නම් 64, 67, 80, 133, 185, 312, 317, 452
 නම්මම් 34
 නම්මුත් 362 (68c)
 නම 152, 220
 නමදි 230, 435
 නමකාරුත් 296
 නමැති 53, 81
 නමුත් (or දු) 185, 312
 නස් 74, 117, 404
 නස් 296 (64), 410
 නස්දේ 71, 115
 නර 74, 343, 362
 නරඳසුරු 403
 නරක 139, 295, 398f
 නරකාදි 398f (69)
 නරකෙස් 436
 නරණ 403
 නරතුරු 302, 405
 නරදම්බැරි 400
 නරදිපති 403
 නරදෙටු 404
 නරදෙවෙර 403
 නරත් 330
 නරතිදු 330, 403
 නරපති 403
 නරපවර 400
 නරපා 403
 නරම 338, 405
 නරසි 331, 400
 නරී 108, 362
 නරේසු 54 (9)
 නල 403
 නලල් 133
 නලව 226
 නලා 128
 නව 59, 64, 352, 149, 220
 නවත්ව &c. 226
 නවති 146, 231, 345
 නවදෙර 154
 නව (or වා) මි 49, 59
 නවම් 409
 නවම් 141
 නවසාරම් 362 (75)
 නවසිය 145
 නවා 197
 නස්ව &c. 226
 නසා 220, 226
 නසි 231
 නසා 220, 219, 352

නිශ්ශබ්දතා 315f
 නිශ්ශබ්ද 58
 නිෂ් 315f
 නිෂ්ක්‍රාන්ත 315
 නිෂ්ක්‍රා 433
 නිෂ්ක්‍රාණ්ණ 423
 නිෂ්ක්‍රාණ්ණ 336
 නිෂ්ක්‍රාණ්ණ 315f
 නිෂ් 315f
 නිෂ්ක්‍රාණ්ණ 372 (68c)
 නිෂ්ක්‍රාණ්ණ 315f
 නිෂ්ක්‍රාණ්ණ 315f
 නිෂ් 315, 324
 නිෂ් 405
 නිෂ්පි 402
 නිෂ්පුරු 324, 402
 නිෂ්පුරු 436
 නිෂ් 309, 310, 403, 425
 නිෂ්පුරු 302, 405
 නිෂ්පුරු 302
 නිෂ්පුරු 74
 නිෂ් 315
 නිෂ්පුරු 315f
 නිෂ් 315, 342, 393
 නිෂ් 130, 342
 නිෂ්පුරු or නිෂ්පිධා
 යන මතකුණ සහ
 410
 නිෂ් 331
 නිෂ්පුරු 331
 නිෂ් 317
 නිෂ් 345
 නිෂ්පුරු 317
 නිෂ්පුරු 317
 නිෂ් (or ඔ) &c. 162,
 174, 351, 402
 නිෂ්පුරු 402
 නිෂ්පුරු 185, 312
 නිෂ්පුරු 51 (64)
 නිෂ්පුරු 51
 නිෂ්පුරු 126
 නිෂ්පුරු 149
 නිෂ්පුරු 317
 නිෂ්පුරු 133, 363
 නිෂ් 343
 නිෂ්පුරු 64 (69)
 නිෂ් 317
 නිෂ්පුරු (or නිෂ්පුරු) 317
 නිෂ්පුරු 317
 නිෂ්පුරු 224
 නිෂ්පුරු 224
 නිෂ්පුරු 228
 නිෂ්පුරු 352, 404

නිෂ්පුරු 363 (69)
 නිෂ්පුරු 224
 නිෂ්පුරු 59
 නිෂ්පුරු 453f
 නිෂ්පුරු 59
 නිෂ් 335
 නිෂ්පුරු 129
 නිෂ්පුරු 317
 නිෂ්පුරු 392
 නිෂ් 317
 නිෂ්පුරු 302, 405
 නිෂ්පුරු 317
 නිෂ්පුරු 317
 නිෂ්පුරු 317
 නිෂ්පුරු 363 (69)
 නිෂ්පුරු 377 (14)
 නිෂ්පුරු 296, 372
 (69)
 නිෂ්පුරු 313
 නිෂ්පුරු 317
 නිෂ්පුරු 317
 නිෂ්පුරු 372 (69)
 නිෂ්පුරු 404
 නිෂ්පුරු 306
 නිෂ්පුරු 60, 141
 නිෂ්පුරු 302, 306
 නිෂ්පුරු 313
 නිෂ්පුරු &c. 372,
 377, 409 (69)
 නිෂ්පුරු 405
 නිෂ්පුරු 317
 නිෂ්පුරු 312
 නිෂ්පුරු (or ක) 363
 (68c)
 නිෂ්පුරු 363
 නිෂ්පුරු 379 (68c)
 නිෂ්පුරු 72, 372 (48)
 නිෂ් 345

ප.

පු 316
 පුකුණ 38, 296
 පුකුණ 64, 335 (69)
 පුකුණ 423
 පුකුණ 149
 පුකුණ 37
 පුකුණ 134
 පුකුණ 404
 පුකුණ 64
 පුකුණ 64, 316
 පුකුණ 89, 389 (64)
 පුකුණ 55, 316
 පුකුණ 55, 316

පුකුණ 372
 පුකුණ 128
 පුකුණ 387f (69)
 පුකුණ 38 (68)
 පුකුණ 40, 64, 302
 පුකුණ 198
 පුකුණ 302
 පුකුණ 89
 පුකුණ &c. 64, 307,
 430f
 පුකුණ 316 (68c)
 පුකුණ 316 (69)
 පුකුණ 69
 පුකුණ වාක්‍යවශයෙන්
 139
 පුකුණ 296 (69)
 පුකුණ 23
 පුකුණ 146, 148
 පුකුණ 64, 409 (69)
 පුකුණ 186
 පුකුණ 428 (69)
 පුකුණ 64, 130
 පුකුණ 308
 පුකුණ 38, 64, 130
 පුකුණ වාක්‍යවශයෙන්
 141
 පුකුණ 38, 296 (68c)
 පුකුණ 33, 64
 පුකුණ 446 (69)
 පුකුණ 64, 296, 316, 353
 පුකුණ 347f (64)
 පුකුණ 32, 78, 130
 පුකුණ 413
 පුකුණ 3
 පුකුණ 181f
 පුකුණ 64 (69)
 පුකුණ 372 (68c)
 පුකුණ 144, 330
 පුකුණ 345
 පුකුණ 134, 391
 පුකුණ &c. 74, 402 (9)
 පුකුණ 134, 296, 345
 391
 පුකුණ 379 (75)
 පුකුණ 340
 පුකුණ 18
 පුකුණ 340
 පුකුණ 316, 324, 326
 පුකුණ 13
 පුකුණ 109, 404
 පුකුණ 372 (69)
 පුකුණ 33, 130
 පුකුණ 340, 354
 පුකුණ 146

පඤ්චක 146
 පඤ්ච 141
 පඤ්චාදය 146
 පඤ්චාය 141
 පඤ්චායත් 37, 146
 පඤ්චායත් 331
 පච්ච 363
 පච්චාධම්ම 363 (75)
 පච්චසායන 381
 පච්චිම 133
 පච්චල 363 (69)
 පච්චා 127, 363
 පච්චි 363 (69)
 පච &c. 387
 පචන් 311
 පචල 220
 පචලව 226
 පචලාභ 235
 පච 226
 පච්ච 403
 පච්ච 130
 පච්චාච 40, 381 (69)
 පච්චන් 352 (75)
 පච්චාචි. 40, 388
 පච්ච 396
 පච්චි 381 (69)
 පච්ච 130, 363
 පච්චිකම්ම 363 (75)
 පච්ච 68, 404 (21)
 පච්ච 111, 405
 පච්චා 131, 405
 පච්චා 405
 පච්චා 103, 404
 පච්ච 32, 78 (64)
 පච්චා 3, 52
 පච්චාච්චිම 408
 පච්චා 133
 පච්චාච 466
 පච්චා 37, 363 (75)
 පච්චාම 363 (75)
 පච්චා 144f
 පච්චා 226
 පච්චා 37, 149
 පච්චාච 145
 පච්චා 145
 පච්චා 108, 363
 පච්චා(or ච්චා) 127, 363
 පච්චා 111, 408
 පච්චා 236f, 295, 296, 345 (76), 405
 පච්චා 129, 345, 411
 පච්චා 106
 පච්චා 129, 296, 363

පච 220, 340, 345
 පචා 402
 පචා 405
 පචා 309, 310, 398f, 425
 පචා 74, 316, 330
 පචා 298
 පචා 74
 පචා 131
 පචා 226
 පච (or පචා) රම් 377 (75)
 පච්චා—පච්ච, &c. 74 (26 & 28)
 පච්ච 2, 3, 83, 332, 342, 345, 402 (69)
 පච්චාම 363 (75)
 පච්චාලපිම 52
 පච්චාම 363 (75)
 පච්චාල 48
 පච්චා 342, 363 (69)
 පච්චා 3, 66 (68)
 පච්චා 3, 66 (69)
 පච්චාම 52
 පච්ච 230
 පච්චා 131
 පච්චා 145, 201, 352
 පච්චා 130, 381
 පච්චා 145
 පච්චාම 133, 363
 පච්චාම 363 (75)
 පච්චාම 145
 පච්චා 129, 363
 පච්චා &c. 226
 පච්චා 145
 පච්චා 133, 408
 පච්චාම 147
 පච්චා 145
 පච 32, 340
 පචා 128
 පචා 230
 පචා 379 (75)
 පචා 379 (75)
 පච 129
 පච 316
 පචා 403
 පචාකර 402
 පචාම 64, 316 (64)
 පචාම &c., 307
 පචා 403
 පචාම 424
 පචාම 268
 පච 345 (=පා)
 පචා (or පා) 57

පච්චා 308
 පච්චා 377 (69)
 පච්චා 57
 පච්චා 379 (75)
 පච්චාම 399
 පච්චා 129
 පච්චා 74, 296, 315, 342, 404
 පච්චා 363 (68)
 පච්චා &c. 226
 පච්චා 220
 පච්චා 231, 234
 පච්චා 64 (68)
 පච්චා 220f
 පච්චා 42, 46
 පච්චා 42, 46
 පච්චාම 51, 57
 පච්චාම 51, 57
 පච්චා 107
 පච්චා 399
 පච්චාම } 51
 පච්චාම } 52
 පච්චාම 353
 පච්චා 372 (68)
 පච්චා 315
 පච්චා 64, 315
 පච්චා 315 (64)
 පච්චා 315
 පච්චා 36
 පච්චා 402
 පච්චා 372 (68c)
 පච්චා 372 (65)
 පච්චා 315
 පච්චා 64 (69)
 පච්චා 74 (54 & 55)
 පච්චා 36
 පච්චා 363 (68)
 පච්චා 40 (69)
 පච්චා 315 (69)
 පච්චා 315
 පච්චා 64
 පච්චා 323, 460
 පච්චා 464
 පච්චා 201
 පච්චාම 363 (69)
 පච්චා 152 (64), 175 (14), 238, 280f, 340
 පච්චාම 377 (68)
 පච්චා 220
 පච්චා } &c. 226
 පච්චා }
 පච්චා 230
 පච්චා 363 (75)

පලල° 136	පළු 40, 363 (69)	පාස්කු 372 (68)
පලක 340	පල 220, 295, 340	පාස්ස 220
පලාත් 456 (75)	පලමු &c. 40, 64, 141, 302	පාසල් 329
පල 363 (69)	පලමුව 302	පාසා 309, 398, 425
පලු 129	පලමුව &c. 302	පාසාණම් 364 (75)
පලුදු 363 (68c)	පලමු 363 (68)	පාන 220
පල් 133, 295	පංකා 352 (68)	පාහි 230
පම්කර 390f	පංගු 147, 363 (68)	පාහේ 459, 464
පවත් 444f	පා°a 43, 219, 296, 324, 339, 345, 404, 407	පාළු 6, 347f (69)
පවත්ව &c. 226	පාක්කුඩම් 364	පාළු වසනු 13
පවති 231, 234	පාන 220	පාථ° 433, 458
පවත් 135, 403	පාඨ 396 (69)	පාංගු 338
පවර 220	පාඨයාලා 329	පාකිල 236
පවස 220	පාඨණම් 364 (75)	පාටල 234, 235
පවා 311	පාඨම° 133, 296, 364	පැව් 74, 107
පව්‍ර° 64, 296, 338	පාණු 134	පැණ 79, 420 (64)
පවුණ්ඩ 379	පාණ 33	පැණවත් 404
පවුම් 379 (75)	පාණ්ඩපාන 381	පැණසර 404
පවුල් 133	පාණ 37	පැණ(or ණ)ස් 400
පහවානාපද්‍ර 38(69)	පාත්ත 372 (9)	පැණි 364 (69)
පහව්ව 38	පාත්ති 364 (69)	පැණිල 236
පස් 135, 140, 316, 338, 352, 354	පාත්‍ර 129	පැනුම්කිරීම 181f
පස්තැල 327 (64)	පාන &c. 304	පැද්දි 74 (9)
පස්වරු 410	පාද 43, 220, 326, 345, 364 (69)	පැදුම් 402
පස්සේ { 302, 304, 311	පාදදර 404	පැදුරු 131
පස 340, 389, 405	පාදප 326	පැත් 135, 393, 406
පසක් 316	පාද්‍රි (or ලි) 41f, 372 (21)	පැත්ස 379 (69)
පසමිතුරු 404	පාන් 133, 372	පැත්සල් 379 (75)
පසවත් 404	පාන්දර 403, 410 (64)	පැත්ල් 379 (75)
පසවත් 404	පාන 33	පැති 379 (69), 393
පසලොස් 149	පාළප 372 (65)	පැමපල් 372 (75)
පසාස් 53, 400	පාප 129, 144	පැමණිතා 176
පසිදු (or දු)° 61, 316, 353	පාපිලි 10 (71)	පැමණිලි 295 (80)
පසුතුරු 316	පාපිණි 64, 144, 391	පැමණ 236, 405
පසුඛි (or ඛි) 130	පාස 221, 417	පැම 410 (= පැ)
පසු { 295, 302	පාථවස් 379	පැර 315
පසුව { 304, 311	පාඨව 38, 140 (69)	පැරකුම් 153
පසුරු 131	පාර්සිකර 390f	පැරදුම් 315
පස° 149, 295, 354	පාර 126, 457	පැරල 234
පසත්° 139	පාරවිටු° 364 (68)	පැලදුම් 230f
පසන &c. 304	පාරම් 364 (75)	පැලාත් 379
පසදව 227	පාරු 364 (68)	පැමපල් 234
පසත් 133, 403	පාල 324	පැමස. 234
පසල° 264f	පාලම් 133, 364 (75)	පැමලද 234
පසල &c. 41, 304	පාවය 403	පැමරන 456
පහලොස්පැමලා 410	පාවාඩ 364 (69)	පැල° 127, 296
පහු° 457	පාවිච්ඡිකර 364	පැලැව් 130
පළුම් 40, 363 (75)		පැල 234
		පැව් &c. 383f (46)
		පැව් 410
		පැම 234

(a) Nom. &c. (*sing.*) පස, පසිත්, &c.; (*pl.*) පසවල්, පසවලින්, &c.
 (b) Nom. &c. (*sing.*) පැම, පැමසත්, &c.; (*pl.*) පැ, පැමවලින්, &c.

වැද 234
 වැන් 379 (75)
 වැතවේ (පිහිස) 377
 වැල් 69 (75)
 වැස්ස 234
 වැස 234
 ව 314, 345
 වතුර 380 (70)
 වසා(orස)න් 364, 382 (75)
 වතුර 380 (70)
 වව්ව 130 (69)
 වව්ව 364 (68)
 වට 295, 304, 311, 349
 වටකොටු 455 (68c)
 වටකුළු 329 (64)
 වටත් 184
 වටන &c. 304, 305
 වටකින් } 305, 311
 වටින් }
 වටදම 297
 වටපත්තර 186
 වටවට 399
 වටු 349 (70)
 වණ 224
 වණව 228
 වණස 309, 310, 428
 වන් 48, 342f, 345
 වන 342
 වතුපසාන 56
 වතල 80, 134, 342
 වසා 332, 345 (32)
 වසාඩි 54
 වසර 386 (70)
 වසාන 314
 වන් 64 (75)
 වන්කම් 34 (75)
 වන්කරුත් 296, 372 (68)
 වන්තුර 372 (69)
 වන්ව 329 (69)
 වනි 364 (71)
 වනිසා 402, 404, 405
 වනුම් 219f, 470 (82)
 වස 340
 වසිසස 372 (64)
 වසිර 234
 වස 234
 වසිස 234, 236
 වසි 232, 388
 වසුර 111
 වස 72, 98, 100, 118, 119, 201, 292, 345, 403

වසුසිරි 181, 186
 වසන් 133, 314
 වසබද 403
 වසසුර 402
 වසර 43 (64)
 වසව 229
 වසවර 43 (64)
 වසව 335
 වසවුර 402
 වසාව 221
 වසාසරකර 414
 වසුන් 380 (14)
 වරි 315
 වරිසුල 377 (64)
 වරිසාමි 36, 421
 වරි 82, 108, 403
 වරිසන් 60
 වරිවර 221, 315 (64)
 වරිවන් 315 (75)
 වරිස 68, 403 (75)
 වරිසිස (or ව) 61, 300
 වරිස 234
 වරිසල 224
 වරිස 99
 වර 234
 වරි 10f (71), 407
 වරිසස 234
 වරිතුර 338
 වරාව 402
 වසසාල් 380 (14)
 වසසෝල 372 (69)
 වසසන්කොටු 330 (68c)
 වසසි (or ව) 68, 74, 121
 වසසුර 470
 වස 224
 වස-ත (or ව-ස) 104, 122
 වසස 402
 වස 232
 වස-දම 230f
 වසාව 131
 වසිසා 314
 වසිව (or ව) 229, 433
 වසිස 127
 වසු 316, 326
 වසිසුල් 40
 වසිසුර 316 (70)
 වසිසසල 48 (69)
 වසබද 40
 වසබ (or ව)න් 45, 354

වසු 127
 වසුල් 404
 වසු (or ව) 55 (82)
 වසුසිස 318 (2 [i] d)
 වසුසව 316 (64)
 වසුසිසස 297
 වස 383f (64)
 වසු 372 (68)
 වස 340
 වසිස 298
 වසිස 372 (64)
 වස 335
 වසාව 335
 වස 234
 වස 224
 වසස 135
 වස 372 (69)
 වර 224
 වර 131
 වරිස 297
 වරිසස 372 (69)
 වස 382 (65)
 ව 313, 326f, 345, 394f
 වසු 403
 වස 345
 වසු 364
 වසු 129
 වසු 129
 වස 116, 118, 345
 වස 103, 345
 වස 345
 වසු 403
 වසුසසසසස 155
 වසු 222, 340, 468
 වසු 364 (69)
 වස 302
 වස 32
 වසු 372 (69)
 වස 340
 වසර &c. 222, 227
 වසර &c. 222, 227
 වසු (or ව) 227
 වස &c. 403
 වසු 70
 වසර 372 (75)
 වසුසස 372
 වස 222, 327 (69), 340, 394
 වසර 98
 වසරසස 364 (68c)
 වස 70, 403 (42)
 වසන් 83, 133
 වසු &c. 223, 227

පුරුෂ 64, 70, 72, 103, 403
 පුරුෂලිඛිත 70
 පුලුඛිත 58
 පුලිත 18
 පුලුපු 341f, 404
 පුලු 136
 පුලිස්ස &c. 223, 227
 පුලුස 340
 පුකුරුණි 79 (69)
 පුස 39, 340 (69)
 පුසා 345
 පුසාක 345 (69)
 පුසාකාල 411 (69)
 පුස්සපස් 377
 පුස 422
 පුහුණු 37 (68)
 පුලුලු 364 (69)
 පුළුවන් (or කි) 45, 197, 354
 පුලිඛිත 58, 70
 පුළ 340
 පුජ 326, 468 (68)
 පුජිත 395
 පුළු 364 (68c)
 පුණික්කු 364 (68)
 පුදි 231
 පුළු 328
 පුළුකුස 190
 පුළුකුසාදුණ 192
 පුළුකාය 328
 පුළුරුප 42, 46
 පුළුරුපසකි 51, 58
 පුළුකරලෝපසකි 50, 51
 පුළුකරලෝප 42
 පුළ 340
 පුළුලු 364 (68)
 පාළු 64, 79, 403 (69)
 පාළුලු 52
 පාළු 349 (69)
 පෙ 381f
 පෙකණි 11, 130
 පෙට්ටම 364 (75)
 පෙට්ටි 130, 364
 පෙණුම් 238 (82)
 පෙණ 234, 279f
 පෙත්තිස්සම් } 372
 පෙත්සම් } (75)
 පෙදරේරු 372 (26)
 පෙත්ව &c. 229
 පෙතෙර 127, 372

පෙබරවාරි 377, 409 (69)
 පෙම් 345
 පෙණාලම් 381 (75)
 පෙර 224
 පෙරකපුරු 372 (26)
 පෙරකලාසි 372 (69)
 පෙරකිරි 190
 පෙරකුරුලොප 42
 පෙරම 372 (75)
 පෙරටු (or තු) 45
 පෙරදිග 410
 පෙරතම 372 (75)
 පෙරරු 42, 46
 පෙරරුසද 51, 58
 පෙරලා 299
 පෙරව 229
 පෙරවරු 410
 පෙරවිඛන් 89
 පෙරසරලොපසද 50, 51
 පෙරසත්තක 34 (64)
 පෙරහර 427 (64)
 පෙරලු (or ලෙ) 224, 234, 364
 පෙරලිඛිත 49 (65)
 පෙරලු 42, 48 (69)
 පෙරුකායම් 364 (75)
 පෙරෙර 235
 පෙරෙද &c. 302
 පෙට් 235
 පෙල 126, 224, 340
 පෙලමෙ 235
 පෙලහර 420 (64)
 පෙලෙ 235
 පේ 402
 පේත 402 (9)
 පේර 372 (64)
 පේලි 130
 පො 228f
 පොකුණු } 79, 131
 පොකුරුණි }
 පොකුරු 131
 පොත &c. 223, 228
 පොට්ටණි 130
 පොඩි 364
 පොඩිස්සි &c. 74 (50)
 පොත් 133, 345
 පොතු 56, 131
 පොදි 364 (69)
 පොදුවේ &c. 306, 364
 පොත්ස 377 (64)
 පොර 364 (69)
 පොරව 229

පොරි 364 (69)
 පොරෙත්තු 365 (68)
 පොරෙත්තු 365 (68)
 පොරේ 129, 151, 377
 පොළ 341, 392, 404 (75)
 පොළකෙල් 327
 පොළම (කාර) 377
 පොල 175 (14)
 පොලු 130, 365
 පොලිසි 380 (69)
 පොලු 131
 පොව 228, 466
 පොසොන් 409 (75)
 පොසොසත් 116
 පොල 223
 පොලක 101
 පොලකුටි 107
 පොලම 223, 228
 පොලේ 40, 403 (68d)
 පෝළි 377 (69)
 පෝති 380 (19)
 පෝරණු 372 (68c)
 පෝර්ම 372 (69)
 පෝරක 372 (69)
 පෝරිස 403
 පෝරු 377 (68c)
 පොතු 391

ථ.

ථල 340, 436 (69)
 ථල 298

ඩ.

ඩුග්ග 103, 325
 ඩුග්ගණ 65, 74, 103
 ඩ 144f
 ඩක් 409 (75)
 ඩක්කර 377 (9)
 ඩක්කි 377 (69)
 ඩක්කක 388
 ඩක්කු &c. 111, 390
 ඩග්ගත් 400, 401
 ඩට (or ටු) 231f
 ඩටගොස් 117
 ඩටර් 380 (75)
 ඩටරි 134
 ඩඩ 126
 ඩඩතා 297
 ඩඩ(or ඩා)ල් 151 (37)
 ඩඩු 129
 ඩඩ්දරු 330

බන්ධනය 365 (68)
 බණ 433, 463f (64)
 බණ්ණ 231, 405, 435
 බන් 135, 345
 බන්තල් 373 (75)
 බන්තුල් 58 (70)
 බතල 373 (64)
 බතා (or ටා) 352 (68)
 බන්ස 144
 බද 220, 340, 345
 බද 340
 බද්ද 409 (64)
 බද් 230
 බද් 187, 231
 බද් 131
 බසිර 345, 349
 බන් 231
 බන්දෙසි 373 (69)
 බක 340
 බකා 45
 බබල &c. 220, 226
 බබා 352
 බබ 127, 325, 332
 බබර 101
 බබ්බ 373 (68c)
 බබර 325 (69)
 බබරාල 325
 බබ්බ 74, 111
 බබ්බ් 326
 බබ්බ් (or ගන්ව) 470
 බබ්බ් 373 (68c)
 බබ්බ 373f, 380 (69)
 බර or බාර 468 (64)
 බර 144
 බරණ 404
 බරණ්ණ 70, 135
 බරණ්ණ 130, 365
 බරණ්ණ 36
 බරබර 388
 බර්ද 373 (69)
 බර් 220, 313, 323,
 329f, 334, 342, 346,
 405
 බර්ණ 373 (69)
 බර්ව 314
 බර්වන්ව 306, 434
 බර් 313
 බර් 342 (69)
 බර් &c. 74, 112, 121,
 388
 බර්ණ 306
 බර්ව 306
 බර් 68, 444 (64)
 බර් 1, 70 (75)

බස්ත 373 (75)
 බස්තාරි 134
 බස්ව &c. 226
 බස 340
 බසි 231
 බසු 112
 බස 220
 බසල් 144
 බසි 231
 බසු 335
 බසුල් &c. 307
 බසුරි 335
 බසුර්ව 82
 බලල් 40, 74, 116
 බසුරා 373 (68c)
 බසුරා 352 (68c)
 බසුරා &c. 390f (19)
 බා 219, 313, 43, 394,
 404
 බාත 147 (69)
 බාතරා 302,
 306
 බාබ් 377 (69)
 බාබ 402, 403
 බාපා &c. 76 (14)
 බාබ් 76 (48)
 බාරත 457 (vide ගණ)
 බාර් 468
 බාල් 373 (75)
 බාල් 377 (65)
 බාල් 373 (69)
 බාල් 342, 448 (64)
 බාල් 76 (14)
 බාල් 76 (48)
 බාල් 143 (14)
 බාව 226
 බාස් 377, 388 (14)
 බාස් 402
 බාස් 325, 402
 බාබ 43 (68c)
 බා 313
 බාබ් 311, 398
 බාබ් 111
 බාබ් 409 (82)
 බාබ 404 (71)
 බාබ් 12
 බාබ (or බ) 235
 බාබ 235
 බාබ්=බාබ් (71) 231
 බාබ් 74, 121
 බාබ් 380 (69)
 බාබ් 307
 බාබ් &c. 74, 121

බාබ් 68
 බාබ් 45 (69)
 බාබ් 463f
 බාබ් 74, 121
 බා 130, 307f, 388
 බාබ 72, 102, 118
 බාර් 463
 බාබ 60, 436 (68c)
 බාබ් 60
 බාබ් 40 (9)
 බාර් 409 (64)
 බාබ් 65, 345 (69)
 බාබ 345 (70)
 බාබ 342, 345
 බාබ් 315
 බාබ 340
 බාබ් 187, 232
 බාබ 342, 354 (70)
 බාබ 235
 බාබ් 28, 342, 354
 (68c)
 බාබ් 373 (69)
 බාබ් 394, 403 (75)
 බාබ් 34
 බාබ 326 (64)
 බාබ් 124, 403
 බාබ් 388
 බාබ් 380 (68)
 බාබ 380 (75)
 බාබ 342 (64)
 බාබ 390
 බාබ 238
 බාබ් 380 (14)
 බාබ් 72, 125
 බාබ් 74, 345
 බාබ් 470
 බාබ 238
 බාබ් 373 (68)
 බාබ 130 (69)
 බාබ 45, 238f (75)
 බාබ් 373 (68)
 බාබ් 373 (14)
 බාබ 326
 බාබ 404
 බාබ් 373 (75)
 බාබ් 56
 බාබ 12, 406
 බාබ් 409
 බාබ් 406 (4)
 බාබ් 371 (69)
 බාබ 327, 400, 413f (7)
 බාබ 192, 238f
 බාබ් 378 (75)
 බාබ් 402

මුළු 133
 ර &c. 223, 227, 388
 මුරුදල් (or ර) 377 (69)
 රු 377 (69)
 මුලු 385, 406 (75)
 බුළු 404
 මුහු 82
 බු 402
 මුදල් 377 (75)
 මුදල් 378 (65)
 බු 404
 මුරු 111, 373, 378
 ල 373 (69)
 මුසු 373 (69)
 බාහසනිත්තු 45, 64, 409 (64)
 බෙද 224, 340
 බෙදෙ 235
 බෙන 127, 342f (65)
 බෙම් 394
 බෙරලියන්තු 380 (68)
 බෙර 127
 බෙරවා 104
 බෙරිහන්දෙ 388
 බෙලි 107
 බෙලියන් 378 (75)
 බෙලෙන් 378 (71)
 බෙහෙත් &c. 45, 295 (75)
 බෙහෙවින් 307
 බේබදු 112, 373
 බේර 224
 බො 238
 බොස්ස 373 (69)
 බොර 393
 බොජුන් 393 (75)
 බොටු 129
 බොන්තම් 373 (75)
 බොද 393
 බොදන් 393 (75)
 බොර 373 (64)
 බොරඵ 365 (68)
 බොරු 129
 බොරුකාර 390f
 බොල් 385 (75)
 බොල 313
 බොලං 313
 බොස්ගෙඩි 378
 බොස්ගෙඩි 378 (69)
 බොහොමක් 159, 170
 බොහෝ &c. 141, 173, 307
 බෝ 295, 404

බෝක්ක 373 (68c)
 බෝකල 378 (69)
 බෝසි 65, 404 (69)
 බෝසියක 419
 බෝනික 373 (28)
 බෝමු (or) ලිය 378
 බෝරද 373 (69)
 බෝල 373 (65)
 හ.
 හු 340
 හුස් 340
 හකන 345
 හකති 134
 හගවත් 406
 හප 345
 හස 327, 396 (64)
 හාග 147 (69)
 හාප 340
 හාපක 130
 හාස 120
 හාරග 415
 හාරදෙ 455
 හාව 68 (69)
 හාවත්තු 68, 188
 හාවවාතකාම 68
 හාපා 128
 හාපාරිති 446 (69)
 හියු &c. 74
 හිකති 65, 130, 345
 හිද 340, 345
 හිතන 298, 326
 හි 396
 හින 327
 හප 396
 හවන 331
 හු 340
 හුන 57, 298
 හුම් 403 (69)
 හෙහෙරු 39
 හෝපක 327, 396 (69)
 ම.
 මුද 342
 ම 140, 143, 158, 161, 189f, 320, 321f, 346
 මක්කද 156
 මක්කවත් 156
 මක්නික 308
 මක් 340, 345
 මක්ක 345
 මක 220, 340
 මකුණු &c. 74, 111, 121
 මකුඵ 111

මග 78, 88, 128, 346, 405
 මගද (or ධ) 6, 347f
 මගි 110, 390
 මගුළු 133, 420
 මෙහෙ 338, 381
 මෙහෙව 365 (69)
 මෙවම 365 (75)
 මෙ 415 (64)
 මෙකල 134
 මෙලපත් 404
 මෙව 226
 මෙ 231
 මෙහිල 365 (75)
 මෙ 129
 මෙහි 365 (69)
 මෙහෙ 14 (9)
 මෙහෙ 74, 103,
 මෙහෙ 365
 මෙහ 69 (68)
 මෙහි 57, 37
 මෝ 295, 335, 391, 18
 මත්ත 298
 මත්තට 302
 මත්තෙන් 302
 මත්තෙන් 335
 මත්ත 65, 103, 345, 405
 මත 342 (69)
 මතත් 295
 මතක 322
 මතක 404
 මතු &c. 302
 මතුමත්තට 302
 මතුර 221, 340
 මදද &c. 226
 මදකත් 329f (75)
 මදදම 338
 මද 340, 342, 405
 මදත් 159, 170, 307
 මදකට 307
 මදක 342
 මදමද 306
 මද් 231, 345
 මද්මද 306
 මදුරු 111, 402
 මධ 15, 329
 මධමදුරු 198
 මධමෙරු 410
 මධ්‍යකරලෝප 42
 මධ්‍යකත 329
 මධ් &c. 324, 391
 මධ්‍ය 324
 මධ්‍ය 338

මත් 403
 මන්ත් 130, 340
 මන්ත් 109
 මන්ද 308, 405
 මන්දර 402
 මන්ත &c. 226
 මන්ත 465 (65b)
 මන්ත 391
 මන 342, 395
 මන 300, 301
 මනාප 461
 මනාව 395
 මනි 231
 මත් 391
 මත් 403
 මත් 65, 103, 468
 මත් (or ම) 161, 351
 ම 391, 392
 මළ 365, 72
 මළ 65, 77
 මර්දන 36
 මර &c. 220, 226, 339
 මරක්ක 365 (9)
 මරණ 80, 342 (69)
 මරු 403, 407
 මල් 59, 72, 118, 346, 365
 මල 32, 342, 365 (64)
 මලකඩ 465 (64)
 මලක 403
 මලව 226
 මල 131, 365
 මළ 72, 126, 345
 මව 220
 මෙබ්බකාරක, 198f
 මේ 78, 80, 345, 468 (75 & 37)
 මේව &c. 226
 මේසික 72, 102, 365
 මේ 220, 345
 මෙදකරු 198
 මෙත් 373
 මොස් 401
 මුරික 79
 ම 405
 මග්ග 400
 මග්ග 43
 මග්ග 143
 මග්ග 48, 74, 343
 මග්ග 118, 136, 295, 389
 මග්ග &c. 104, 122
 මග්ග 77 (14)

මග්ග 411
 මග්ග 428f
 මග්ග 77 (48)
 මග්ග 401
 මග්ග &c. 402 (64)
 මග්ග 405
 මග්ග 404
 මග්ග 410 (64)
 මග්ග 74, 112, 139
 මග්ග 411 (75)
 මග්ග 43
 මග්ග 52
 මග්ග 52, 72, 176
 මග්ග 331 (9)
 මග්ග 20
 මග්ග 331
 මග්ග 403
 මග්ග 39
 මග්ග 380 (14)
 මග්ග 52
 මල 32, 47
 මල 3f
 ම 88
 ම 34 (64)
 ම 470
 ම 345, 346, 402, 405
 ම 65, 347f
 ම 403
 ම 365 (68c)
 ම 220
 ම 74 (9)
 ම 37, 80 (69)
 ම 365 (68c)
 ම 56
 ම 18 (68c)
 ම 10 (69)
 ම 120
 ම 124, 332, 345
 ම 40, 365 (69)
 ම 365f
 ම 365 (75)
 ම 345
 ම 403
 ම 403
 ම 72, 105, 352
 ම 373 (48)
 ම 365 (75)
 ම 133
 ම 78, 130, 346
 ම 340
 ම 378 (68)
 ම 147 (64)

ම 365 (68c)
 ම 404
 ම 403 (69)
 ම 32, 346
 ම 390f
 ම 128
 ම 365 (17)
 ම &c. 111, 399f
 ම 133, 411
 ම 33
 ම 378 (14)
 ම 33, 78, 373 (69)
 ම 80, 134, 373f
 ම 235
 ම 88, 135, 138f, 352
 ම &c. 74, 107
 ම 235
 ම 143
 ම 37 (75)
 ම 365 (68c)
 ම 176f (60)
 ම 42
 ම 235
 ම 185, 202
 ම 235
 ම 461
 ම 378 (69)
 ම 40
 ම 235
 ම 226f (82)
 ම 219f (82)
 ම 235
 ම 74, 107, 121, 345
 ම &c. 74, 121
 ම 235
 ම 380, 382
 ම 75
 ම 76, 166
 ම &c. 302, 303
 ම 44, 342
 ම 404
 ම 69, 130, 454
 ම 466 (69)
 ම 365
 ම 327
 ම 327
 ම 88 (75)
 ම 346, 353
 ම 346, 353 (9)
 ම 74, 111
 ම 346, 353, 402

- මද (or ද) 346
 මද 470f
 මදල් 133
 මදෙ 235
 මත් 168, 405
 මත්පසු 308
 මත්වනු 308
 මනිවිටු 410 (68c)
 මනිපෙරු &c. 373 (26)
 මනිති (or පි)රි 74, 121
 මනිස් 58, 72, 116
 මනියා 53, 72
 මනි 403
 මනිවරු 429 (26)
 මනිවලු 329 (64)
 මස 224, 238, 339, 422
 මසර 45
 මසුරු 404
 මසුලාසි 121
 මර්ධ (or මක) 224 235
 මර්ධාසි 365
 මර් 127, 407
 මර් 3, 65, 353
 මරුකුසා 190
 මරුකුසාගුණ 192
 මස 309, 310
 මසක් 153
 මසර 353
 මසි 403
 මසිනු 404
 මසිපති 404
 මසිපල් 404
 මසිරි 338, 402
 ම 77, 110, 323, 324, 403
 මගොන් 76
 මට පසු 308
 මට්ම 380 (75)
 මදෙක 76, 77
 මත 405
 මපති 404
 මපල් 323, 404
 මපා 324
 මපානි 386
 මම 76, 437f
 මකරක් &c. 76
 මක්කාල් 365 (75)
 මකකා 79
 මබ 80, 130
 මගට් 108
 මගරු 131
 මබ 340
 මච්චි 365 (69)
 මඩුක්ක 365 (68c)
 මත් 309, 310, 327
 මත්තා, } 72, 74, 105f,
 මතු &c. } 112, 113, 79, 327
 මද්දරු 373 (69)
 මදු (or දා) 373
 මදුණු 296
 මදුකාණු 296
 මදුක 470f
 මදුක 294f
 මද &c. 223, 227, 340
 මදලු 464 (75)
 මදලාලි 365 (14)
 මදලි 152, 176f, 365
 මදලිනු 402
 මද්දන්සේ 115, 176
 මදු 131, 342, 353
 මදුහිලි 434 (71)
 මත්තු 175
 මත්තාන්සේ &c. 175
 මත්තාන්සේ 175
 මත 365 (64)
 මති 54, 342, 400, 407
 මතිනු 400
 මතිතු 54
 මතුබ (or පු)රු 74, 111
 මබ 351
 මර 365 (65)
 මරණු 365
 මරු 402
 මරුකා 365
 මල් 133
 මල 407
 මලකරුලොප 42
 මලාදානි 107, 108
 මල 131, 141, 366
 මලුරු 403
 මලු මත් 307
 මව 44, 80, 74, 77, 101, 342
 මවරද 404
 මවා 390, 101
 මවාන්ති 74 (50)
 මව්නු 404
 මුස්ලිත් 380
 මුස 340
 මුසාද 381 (69)
 මුසු 353
 මුසුකිරි 190
 මුසන්දිරම් 117
 මුහුදු 78, 131, 405
 මුහු 131, 352
 මලා 353
 මලා 76, 174
 මට් 366 (69)
 මට්කර 366
 මඬ 130, 366 (69)
 මඬ &c. 68, 353
 මඬු 65 (69)
 මඬු 78, 131, 405
 මඬුකිස්සම් 374 (75)
 මඬු 131, 352
 මර්ව 327
 මුණු 65 (68c)
 මුණි 21
 මුණි 21
 මලාකාරාච්ඡේදණ 140
 මලාකරලොප 42
 මා 32, 339
 මා 6, 65, 103, 342
 මාකාර 3
 මාදු 6, 65, 342, 468
 මෙත්තිස්ස 374
 මෙතන &c. 305
 මෙන් 311, 416
 මෙන්ත 462
 මෙතෙති 295
 මෙපමණ 307
 මෙස (යා or යා) 175, 155
 මෙර (or ර) ස් 374 (65)
 මෙර 402
 මෙරගල් 428f
 මෙල් 366
 මෙලාකට &c. 303
 මෙවක් 434
 මෙවර &c. 303
 මෙවැති 141
 මෙවිට 303
 මෙත (or යා) &c. } 175.
 මෙතේ &c. } 305
 මෙතෙ 295, 324
 මෙතෙකරු 111, 324
 මෙතෙණ (or මණ) 74
 මෙතෙම 306
 මෙතෙසි 72, 121
 මෙතෙසුරු 54
 මෙතෙලි 403
 මෙ 141, 164, 165, 168, 402
 මෙක (යා or කි) 165, 166, 168
 මෙක 402 (69)
 මෙල් 380 (75)

මේවරට 303
මේස් 374 (75)
මේස්තර &c. 378 (14)
මේස්තරි &c. 374 (14)
මේස 374 (69)
මොක් 402
මොක්කුද 156
මොක්ක &c. 156, 169, 170
මොකා (or කී) &c. 169, 170
මොකාදුරු 400
මොකෙක් &c. 169
මොව්ට 366
මොව්ටු 366 (68c)
මොත 141
මොතර &c. 72, 74, 101, 121
මොතවා &c. 156, 157
මොබ &c. 305
මොල 127
මොලට 228
මොලොක් 139, 300
මොව්හු 155
මොහු 165
මොහොත 410 (64)
මොහොර 47, 54
මෝ 166, 175
මෝක 402
මෝඩ් &c. 74, 102, 353
මෝර 101, 223
මෝරු 366 (68)
මෝල් 133, 378
මෝස්තර &c. 374 (69)

ම.

ම 319, 320, 321, 406
මක් 75, 115, 346, 382
මක්ක 103, 346
මක්කි 65 (51)
මක්කි &c. 75, 121
මක්ක 13
මට් &c. 305, 311
මට්ට 139, 455f, 468
මට්ටරි 307
මත් 238
මත 334
මතල 334
මතව් 334
මති 48
මතු 131
මතුරු 131
මරා 52, 334

මරාකුම 334
මරාලා 334
මරාමක 52, 334
මරාමි 334
මර 340
මරි &c. 231, 393, 435
මත් 393
මත්තු 65, 130
මත්ත 24
මත්(or මි)තම් 307
මත 104, 238
මත්තු 23, 136
මතෙත 51
මම් 141
මම්කි 141
මම්කේ 306, 440
මම 392
මමක් 156, 434f
මමක් 156, 169
මසි 238, 321
මර 324
මල (or ල) &c. 303, 312
මව 226, 342
මය 342
මයස් 342 (75)
මස 342
මසස් 342 (75)
මතත් 48, 133
මතපත් 136, 392, 406
මතමි 307
මතල 404
මතව් &c. 75, 110, 404
ම 461
ම 15
ම 264f, 280, 287f, 393
මාව 340
මාවක් 65, 128
මාත 298
මා(or මා)ම් 238
මාමා 392
මාමි 403
මා 433 (64)
මාල &c. 43, 75, 111
මා or මායි 319
මි 238, 320, 321
මු 342
මුම 405 (69)
මුත 331, 342, 405 (69)
මුත (or ම) 44, 405 (64)
මුප 340
මුත් 428

මුතු 185, 197
මුත් 130
මුම් 330
මුම්මර 330
මුරු 324
මුත් 391
මුත් 42
මුත් 405 (64)
මුත් 349
මුත් 306, 405
මු 238
ම 405
ම 48
මද (or මද) 179, 235, 292, 456
මල 148
මලෙක් 403
මලෙක් 75 (50)
ම 207f, 238
මල 148
මාත් 133f
මාද &c. 179, 223, 228, 340, 456f
මාත් 133
මාත් 116, 403
මාත 403
මාර 405
මාම 15
මාමා 128
මාද 103
මාම &c. 75 (9)
මාම &c. 65, 75, 391 (9)

ර.

රක් (or ක) 340, 349
රක්ක 188
රක්ක 340, 349
රක්ක 39, 448 (68)
රක් 231
රක් 47, 75, 111, 112
රක් 36 (68)
රක් 102f
රක් 72, 102, 118, 295, 402
රක් 450 (75)
රක් 80
රක් 49, 328
රක් 411
රක් 43
රක් 403
රක් 14
රක් 68, 374 (68c)
රක් 340

රව 126	රජරත්න 56	රුජ 340
රත් 295	රජරත් 56	රුද 340
රත්නා } 75, 112, 121	රජල 108, 382	රුදු 353
රතු &c. }	රජනී 381 (50)	රුදුරු 353
රතන 130	රජපෙය්‍ය 52	රුජයල් 352 (75)
රත්(or තු)මල් 330	රත්තල් 69, 374 (75)	රුපු 404
රත්මාණ 143	රත්ති 65, 79, 346 (69)	රුසික 378 (69)
රත්රත් 405 (75)	රත්න 374 (68c)	රුවත් 143, 390 (75)
රත (or තු) 135, 139	රත්රෝච්ච 380 (65)	රුවතකර 405
රතලා 330f	රත්මාණ 36 (69)	රුවල් 133
රතාස්දරු 402	රත්මු 378 (68c)	රුක්ක 223
රති 403	රත් 65 (69)	රුසි 47, 338
රතාස්ස 374 (64)	රතිවතකාම 68	රුතීර 48
රථ 130	රතාම 328	රුලත් 374 (75)
රද 44, 330, 404	රලා &c. 176 (14)	රු 43, 343
රදවා } 75, 105, 121	රං 388	රුඛ 380
රදු &c. }	ර 237f	රුච 43, 130, 343
රද 220, 340	රකවල් 352 (75)	රුල්† 380 (75)
රදු 43	රක 468	රුං &c. 388
රත් 42, 88, 353, (75)	රකෙ 235	රෙකු(or ල)ලාසි 374
රත්තිරි 402	රකෙණ 42	(69)
රත්වත් 34	රඳෙ 235	රෙජමේන්තු 374 (68c)
රජරත්ත (or තු)† 378	රසුන් 303	රෙජේරි 377 (69)
(68c)	රව්වෙ 235	රෙතොරණ 374 (69)
රව 220, 388, 470	රස් 99, 436, (75)	රෙදි 88 (71)
රව්ව 220	රස්සි 402	රෙජරේරු† 296 (68c)
රව් 402	රල 41 (64)	රෙතිණ්‍යුරු 402
රවුක්සස්ස 374 (65)	රභ &c. 79, 303, 346	රේවා 123f
රස 331, 343 (64)	(69)	රේලු 374 (68c)
රසාදිය 450 (64)	රවුව 403	රේන්ද† 374 (69)
රසවත් 405	රික් 404	රේථ (or බ) 15 (69)
රස 346	රිකුවාසරි (රසාව) 380	රේථ 343
රසත් 421	රිච් 131	රේවති 343 (69)
රසත්† &c. 133, 308,	රිද්‍රි 80, 88, 75	රේවි (or රි) 366 (69)
346	රිදෙ 235	රේවි &c. 75, 383 (19)
රසස 346	රිය 78, 327, 404 (64)	රෝ 43, 78, 343
රසිකව 311	රියන් 133	රෝග 43, 130, 343
රහු 327	රියතිම 327	රෝද 374 (69)
රහුමත් 327	රිච් 402	රෝස &c. 374
රථ 139	රිච්චික 409	රෝදු 139, 300, 353
ර 328, 346, 386	රිච්චත් 402	
රත්ත 378 (69)	රිසි 47	
රත්තස &c. 65, 75, 103	රිලා &c. 75, 105 121	
රැසි 75	රිංග 224	
රජ 75 (9)	රිපප 374 (69)	
රජකාරි 130	රිප්ප 374 (69)	
රජකිය 391	රුක් 78, 404 (75)	
රජදත්ත 329	රුකුර 338	
රජත් &c. 75	රුචි 461 (69)	

C.

C 1, 219, 292, 321
 ලත් 79, 149
 ලක් 149
 ලක්ණ 36 (64)
 ලක 405
 ලකුමා 52

a. Colloquially the forms රලා, &c. are generally used for the plural.

b. The final vowel is shortened when inflected, as රිය, රිදිය, &c.

ලකර 69
 ලකුණු† 131
 ලණ &c. 226
 ලහ 139, 305, 311
 ලහට &c. 305
 ලහද 303
 ලහවෙ 405
 ලහි 231
 ලහු† 18
 ලඛ්‍යා 54, 65, 79 (68)
 ලඛ්‍යවෙර 54 (9)
 ලජ්‍ය 79 (68)
 ලට්ට 388
 ලකු 296
 ලක 128
 ලද 79, 403
 ලදර 75 (26)
 ලද 119, 403
 ලද(or ද)රී 75 (50)
 ලක්‍ෂ්‍ය 374 (75)
 ලක්‍ෂ 374 (69)
 ලක්‍ෂි } 374 (19)
 ලක්‍ෂ්‍ය }
 ලක්‍ෂ 374 (68c)
 ලක්‍ෂ්‍ය 374 (68c)
 ලක්‍ෂ 129
 ලක්‍ෂ්‍ය 56
 ල 343
 ලක්‍ෂ 334 (69)
 ලක්‍ෂ 179, 203f, 221,
 292, 334, 340, 456
 ලක්‍ෂ 13, 54
 ලක්‍ෂ 56, 382 (71)
 ලක්‍ෂ්‍ය 54
 ලක්‍ෂ 334, 340
 ලක්‍ෂ 13
 ලක්‍ෂ 81
 ලක්‍ෂ්‍ය 71 (50)
 ලක්‍ෂ්‍ය 380, 411 (69)
 ලක්‍ෂ 33
 ලක්‍ෂ 186, 309, 310
 ලක්‍ෂ 33, 354
 ලක්‍ෂ 58
 ලක්‍ෂ 341
 ලක්‍ෂ 139, 295
 ලක්‍ෂ 70, 322
 ලක්‍ෂ 378 (64)
 ලක්‍ෂ (64) } 374
 ලක්‍ෂ (70) }
 ලක්‍ෂ 378 (68c)
 ලක්‍ෂ 33 (69)

ලක්‍ෂ 133, 366 (75)
 ලක්‍ෂ 380 (68c)
 ලක්‍ෂ 79 (68)
 ලක්‍ෂ 235
 ලක්‍ෂ 378 (75)
 ලක්‍ෂ 374 (68c)
 ලක්‍ෂ 374 (69)
 ලක්‍ෂ 340
 ලක්‍ෂ 346
 ලක්‍ෂ 70, 129, 346
 ලක්‍ෂ 70, 346 (69)
 ලක්‍ෂ්‍ය 90
 ලක්‍ෂ 133
 ලක්‍ෂ 88, 128
 ලක්‍ෂ 88, 128
 ලක්‍ෂ 133
 ලක්‍ෂ 421
 ලක්‍ෂ 119, 224, 340, 403
 ලක්‍ෂ &c. 103, 122
 ලක්‍ෂ 69, 395 (75)
 ලක්‍ෂ 224
 ලක්‍ෂ &c. 229, 235
 ලක්‍ෂ 136, 219f
 ලක්‍ෂ 65, 133, 219f
 ලක්‍ෂ 224, 374
 ලක්‍ෂ 224, 340
 ලක්‍ෂ 108, 341, 404
 ලක්‍ෂ 235
 ලක්‍ෂ 364 (75)
 ලක්‍ෂ 130, 138f
 ලක්‍ෂ 374 (69)
 ලක්‍ෂ 321
 ලක්‍ෂ 33, 42 (70)
 ලක්‍ෂ 18, 405
 ලක්‍ෂ 135
 ලක්‍ෂ 43, 354 (70)
 ලක්‍ෂ 433
 ලක්‍ෂ 33, 43, 354 (70)
 ලක්‍ෂ 116
 ලක්‍ෂ 69, 82, 127
 ලක්‍ෂ 375 (68c)
 ලක්‍ෂ (or ක්) 40f, 71,
 77 (50)
 ලක්‍ෂ 229
 ලක්‍ෂ 56f, 463 (71)
 ලක්‍ෂ 238
 ලක්‍ෂ 78
 ලක්‍ෂ 232, 340
 ලක්‍ෂ 300, 301
 ලක්‍ෂ 99
 ලක්‍ෂ 135

ලක්‍ෂ 117
 ලක්‍ෂ 375 (19)
 ලක්‍ෂ 99
 ලක්‍ෂ 72 (50)
 ලක්‍ෂ } 75, 405
 ලක්‍ෂ &c. } (28)
 ලක්‍ෂ 77
 ලක්‍ෂ 77
 ලක්‍ෂ 77, 143f
 ලක්‍ෂ 77
 ලක්‍ෂ 363f (69)
 ලක්‍ෂ (or ක්)†
 375 (69)
 ලක්‍ෂ 41 (75)
 ලක්‍ෂ 340
 ලක්‍ෂ 400
 ලක්‍ෂ 400
 ලක්‍ෂ 78, 331, 352
 ලක්‍ෂ 78 (69)
 ලක්‍ෂ 406
 ලක්‍ෂ 335
 ලක්‍ෂ 390
 ලක්‍ෂ 41 (69)
 ලක්‍ෂ 326 (69)
 ලක්‍ෂ 450 (69)

ව.

වාක්‍ය 3f
 වාක්‍ය 340
 වාක්‍ය 410
 වාක්‍ය 412 (69)
 වාක්‍ය 1, 65, 80
 (69)
 වාක්‍ය &c. 77, 103
 වාක්‍ය 296 (64)
 වාක්‍ය 32, 343 (69)
 වාක්‍ය 335
 ව 286f, 311, 319
 වක්‍ය 114
 වක්‍ය 80
 ව 444f, 454, 455
 වක්‍ය 157, 297
 වක්‍ය 297f
 වක්‍ය &c. 221, 226
 වක්‍ය 416, 464
 වක්‍ය 471
 වක්‍ය 366 (69)

වව්වස 313
 වටන 2, 178 (69)
 වජ 375f
 වක්කවා† 296 (68)
 වට්ටික්කා 366 (68)
 වට්ටම 366 (75)
 වට්ටි 366 (69)
 වට 136, 403
 වට්ටි 427
 වට්ටිකාමි 452
 වට්ටි } 305, 311
 වට්ටි &c. {
 වට් 196, 238
 වට 221, 340
 වට්ට 40
 වට්ට 366 (75)
 වට් 307
 වට් 231, 386
 වට්ට 366 (68c)
 වට් 111
 වට්ට 329
 වට් 32, 127, 221,
 340, 343
 වට්ට 48
 වට් 354
 වට 80, 157, 160, 286f,
 304f, 311, 312, 335,
 346, 391
 වට්ට 193
 වට 128
 වට &c. 60, 131, 329f,
 346, 390f
 වට් 68, 88, 406 (70)
 වට් &c. 226
 වට 221, 295, 340, 343,
 450, 453f
 වට් 2 (75)
 වට 295, 334, 340, 346
 වට් 226
 වට් 221, 387, 406
 වට් 231
 වට 104, 231, 435, 455f
 වට් 111, 343
 වට 183, 238
 වට 392
 වට &c. 226
 වට් 346
 වට් 45
 වට් 318
 වට 328, 343, 404
 වට් 139, 328
 වට් 317, 437
 වට් 403
 වට (or ක්) 409

වට් 354
 වට් 221
 වට් 135
 වට් 366 (68)
 වට් 285
 වට් (or ක්)† 295
 (65)
 වට් 222
 වට් 403
 වට් (or බ්) 61, 134,
 391
 වට් 380 (75)
 වට් 346, 353 (69)
 වට් 459 (69)
 වට් 17, 130
 වට් 17, 32, 340 (69)
 වට් 296 (68)
 වට් 65, 193
 වට් 65, 403 (69)
 වට් 39, 403 (68)
 වට් 82f, 221, 343, 350,
 403
 වට් 366 (68)
 වට් 404
 වට් &c. 226
 වට් 42 (64)
 වට් 187f, 231
 වට් 222
 වට් 70, 178 (80)
 වට් 471 (75)
 වට් 366 (75)
 වට් 366 (69)
 වට් 303
 වට් 366 (75)
 වට් 82f, 97, 350, 457f
 වට් 392
 වට් 380 (68c)
 වට් 71f, 129, 156,
 350, 404, 469
 වට් 346
 වට් &c. 226
 වට් (or ක්) 221, 231
 වට් 403
 වට් 404
 වට් 221, 387, 406
 වට් 231
 වට් 131
 වට් 176f
 වට් 75, 116
 වට් 366 (68)
 වට් 286f, 402
 වට් 41, 133, 402
 වට් 402
 වට් 131

වට &c. 221, 136
 වට් &c. 75, 117
 වට් 310
 වට් 309, 403, 407,
 428
 වට් 129, 346
 වට් 80, 130, 346
 වට් &c. 226
 වට 221, 222, 339, 340,
 343, 346, 406
 වට් 42, 393
 වට් 403
 වට් 381 (9)
 වට් 461 (69)
 වට් 366 (69)
 වට් 231
 වට් 75, 112
 වට් 134
 වට් 403
 වට් 403
 වට් 134
 වට් 81, 403 (69)
 වට් 175
 වට් 65, 114,
 420
 වට් 36
 වට් 403
 වට් 116
 වට් 445 (75)
 වට &c. 189, 303, 405
 වට් 39, 126, 366
 වට් 221
 වට් 34 (69)
 වට 130
 වට 150, 219, 287f, 352,
 403, 407
 වට් 57
 වට් 2, 130
 වට් 3, 411
 වට් 57
 වට් 425, 459, 464
 වට් 330
 වට් 330
 වට් 130
 වට් 296
 වට් 37
 වට් 37
 වට 134, 403
 වට් 296, 343 (69)
 වට් 366 (75)
 වට් 103, 343
 වට් 378 (69)
 වට් 79

වාසිට 402
 වාසිඤ්ඤා 404
 වාසනා 392f
 වාසි 392
 වාස 392, 403 (68)
 වාර 343, 403 (69)
 වාරණ 366 (68c)
 වාරුණ 392
 වාල් 116
 වාලුකා 346
 වාලු 461
 වාසනම 2, 133, 366
 වාසනා 134, 343
 වාසනාර 406
 වාසර 403
 වාසි 366 (69)
 වාසි &c. 396
 වාසික 404
 වාසිම 236
 වාසම 235
 වාට 126
 වාටන 235
 වාට 235
 වාම 99, 127, 295, 417
 වාමනාර (or කරු) &c.
 68, 75, 390f
 වාමනි &c. 386, 406
 වාමි 42, 49, 295, 296
 වාමිදුර 425f
 වාමිදුර 307
 වාමිමල් 454
 වාමිමල් 438
 වාමිම 307
 වාමිම 235
 වාමිම 235
 වාමිම 236
 වාමිම &c. 470
 වාමිම 154 (71)
 වාමිම 107, 382, 393
 වාමිම 121
 වාමිම 235
 වාමිම 235
 වාමිම 236
 වාමිම 380 (75)
 වාමිම 468
 වාමිම 428 (71)
 වාමිම 235
 වාමිම { 306
 වාමිම
 වාමිම 235
 වාමිම 235
 වාමිම 235
 වාමි(or මි)මි 131
 වාමිම 405

වාමිම &c. 75, 122
 වාමිම &c. 135, 138f, 312, 346
 වාමිම 79, 133, 354
 වාමිම 45 (69)
 වාමිම 136
 වාමිම 235
 වාමිම 75, 121
 වාමිම 107, 330, 403
 වාමිම(or මි)මි 44 (69)
 වාමිම 128
 වාමිම 235
 වාමිම 219 (82)
 වාමිම 235
 වාමිම 130
 වාමිම 295 (75)
 වාමිම 235
 වාමිම 183, 196, 316
 වාමිම 238
 වාමිම 366 (75)
 වාමිම 26 (69)
 වාමිම 224
 වාමිම 235
 වාමි(or මි)මි 238
 වාමිම 238
 වාමිම 423
 වාමි(or මි)මි 46
 වාමිම 40
 වාමිම 321f
 වාමිම 409 (68)
 වාමිම 343 (64)
 වාමිම 33, 381 (69)
 වාමිම 366 (75)
 වාමිම 189, 303
 වාමිම 404
 වාමිම 403
 වාමිම 303
 වාමි(or මි)මි 366 (68)
 වාමිම 366 (68)
 වාමිම 411
 වාමි(or මි)මි 346
 වාමිම 453
 වාමි(or මි)මි 346
 වාමිම &c. 226
 වාමිම 409 (68)
 වාමිම 58, 79 (68)
 වාමි(or මි)මි 340, 393
 වාමිම 395 (75)
 වාමිම 224
 වාමිම 130, 178, 232, 334, 435

වාමිම 181, 182
 වාමිම 232, 340
 වාමිම 403, 404
 වාමිම 403
 වාමිම 98
 වාමිම 375f
 වාමිම (69)
 වාමිම (64) { 79, 403, 466
 වාමිම 235
 වාමිම 445 (69)
 වාමිම 178 (69)
 වාමිම 181, 182
 වාමිම 378 (69)
 වාමිම 309, 400
 වාමිම(මි)මි 375 (70)
 වාමිම 366 (69)
 වාමිම 400
 වාමිම 296 (69)
 වාමිම 65
 වාමිම 404
 වාමිම 133, 404, 429
 වාමිම 130
 වාමිම 42, 48(69)
 වාමිම 461 (69)
 වාමිම (or මි)මි 405
 වාමිම 88, 316 (75)
 වාමිම 48
 වාමිම 323, 324
 වාමිම 402
 වාමිම 402
 වාමිම 88, 130, 316
 වාමිම 309
 වාමිම (or මි)මි 89
 වාමිම 323, 324
 වාමිම 411 (69)
 වාමිම { 35, 130
 වාමිම 224
 වාමිම 224, 405, 407
 වාමිම 133, 402, 404
 වාමිම 395 (75)
 වාමිම 1, 80 (64)
 වාමි(or මි)මි &c. 224, 229, 235
 වාමිම { 316
 වාමිම { 316
 වාමිම 375 (69)
 වාමිම 294f
 වාමිම 297
 වාමිම 404
 වාමිම 402
 වාමිම 375 (64)

විලප් 343
 විලස් (75) } 316
 විලාස (69) }
 විලසි 403
 විලංගු 366 (68c)
 විලාප 343 (69)
 විලබ් (or ම) 128, 133
 විශ්වාස° 94, 296 (69)
 විශාල† 301, 392, 405
 (69)
 විශේෂ 137 (69)
 විශේෂණ 137 (69)
 විශේෂණසමාස 323, 330
 විශේෂණසමාසවිතාම 159
 විශේෂයෙන් 307
 විස 39, 343 (64)
 විස්තෝත්තු 375 (68c)
 විසාරත් 65 (69)
 විස්තාභිනිතාත 312
 විස්සල් 303, 405
 විස 343 (64)
 විසතුණු 404
 විසගත 470
 විසදර 404
 විසද (or ද) 61, 224
 විසයාසිකර 52
 විසිති 28
 විසර්ජනික 28
 විසරු 405
 විසල් (or ල) 405
 විසාසා 120
 විසි 140, 149, 346
 විසිවත් &c. 49, 149
 විසිත් 309, 310
 විසිර 235
 විසුරුව 229
 විසග 404
 විසාර 299 (69)
 විසිද (or දෙ) 99, 224, 235
 විසිත් 309f
 විසක්කු 367 (68c)
 විංශ 141
 විංශති 146, 346
 වි 343, 386, 404
 විණ 343 (68c)
 විම 79, 346 (69)
 විද් 79, 130, 346, 367
 විදුරු 375 (68)
 විනෘත් 134, 296, 392
 විර 346, 392
 විසි° 296, 367

වුසු 222f
 වු 238, 285, 294, 340, 394, 435
 වකල් 317, 462
 වා 343
 වාස 78, 130, 404
 වාස 103, 327
 වාච 298
 වානි 49
 වාච 340
 වංශ 340
 වංශයානි &c. 45, 64 (9 & 14)
 වෙ 235, 238
 වෙව්ව 238
 වෙති 367
 වෙතිලි 367 (80)
 වෙතිනික 297
 වෙතිබෙයෙන් 329
 වෙණ 343
 වෙණස්° 48, 295 (75)
 වෙණෙද 41, 354
 වෙත &c. 99, 405
 වෙද 99, 100, 346
 වෙදකම්† 295
 වෙන්දෙසි† 378 (69)
 වෙන්පද 402
 වෙත 141, 398, 426
 වෙතම 306, 398
 වෙති 141, 322, 351
 වෙයුවට 311
 වෙර 346, 353
 වෙරළ 459f
 වෙරි° 367 (69)
 වෙල 367, 418
 වෙල 235
 වෙලෙව් 405
 වෙව්ල &c. 224, 229
 වෙස් 428 (75)
 වෙසක් 409
 වෙසග(or ග)මස 61
 වෙසණ 48
 වෙසෙස් 137 (75)
 වෙසෙසුත් 137 (75)
 වෙසෙසුත්තමස් 330
 වෙළුම් 40 (69)
 වෙළු 340
 වෙලද &c. 75, 100, 101, 151, 354
 වෙලද(or ද)ම† 49, 65, 295, 296
 වෙලබ 40, 71
 වෙලෙත්තු, Vide
 වෙලද

වෙලෙත්තු 404
 වෙ 114, 238, 346, 405
 වෙද 450f (69)
 වෙල &c. 224, 229
 වෙලා 128
 වෙලාසා 303f
 වෙලාසත &c. 303
 වෙලි 367
 වෙල 235
 වෙයා 65 (49)
 වෙසට 340
 වෙසා &c. 75, 121
 වෙදා 346
 වෙදෙස 459 (69)
 වෙදාසකරණ 391
 වෙර° 346, 353 (69)
 වෙයා 65f
 වොටුතු 43
 ඔ.
 ඉබා 66 (68)
 ඉම 343
 ඉමණ 343 (9)
 ඉමණ† 36, 296, 343
 ඉමණිත් 395
 ඉවා 396
 ඉ 176f, 346, 391
 ඉසක 406
 ඉමත් 38, 391
 ඉ 341
 ඉත 396
 ඉතමාණ 297
 ඉණ්ඩ 38, 66
 ඉණ්ඩා 395
 ඉලේනි 39 (64)
 ඉලේන 12 (69)
 ඉසති 134
 ඉසු 38, 70 (9)
 ඉසර 341f
 ඉසාත් 12, 296 (68)
 ඉනු 404
 ඉත 38, 146, 149, 346, 410 (69)
 ඉතමි 409
 ඉතිදිත 409
 ඉබ්° 66, 83, 130, 336
 ඉබ්කර 26
 ඉරණ 343 (64)
 ඉරි 130
 ඉග 38, 343
 ඉසාමුති 406
 ඉසාසිත 406
 ඉබා 327 (68)
 ඉසානි 38 (69)

ගාලා 79, 128
 ගාහ්නා 406
 ගාහ්න 80, 130, 353
 ගාහන 38 (69)
 ගිලිල 20f, 38
 ගිරස් (or s) 57f
 ගිරෝමණි 57
 ගිල 38, 80, 130
 ගිහ 103
 ගිහ 405
 ගිහ 134, 332, 343
 ගිහල 134
 ගිහෝමණි 332
 ගිහ 38, 346 (69)
 ගිල 38 (69)
 ගිලාමාර 139
 ගුහ 38
 ගුහ 15, 296
 ගුහ 405
 ගුහ 38
 ගුහර 38
 ගුහාර් 38
 ගුර 38
 ගුල 38
 ගා 343
 ගාහල 38 (9)
 ගාහන 14
 ගාහ 38, 58
 ගාහල 38

ග.

ගා 341
 ගා 330
 ගා 57, 146
 ගාහාරක 95
 ගා 146
 ගා 57f, 146, 349
 ගා 146, 349
 ගාහන 141
 ගා 141
 ගා 341
 ගා 341
 ගාහන 313
 ගාහන 146

ග.

ගාහල 375 (69)
 ගාහ 32, 346
 ගාහන 12 (69)
 ගා 62, 123
 ගාහන 376 (69)
 ගාහ 62, 296, 130,
 455f (69)

ගාහල 70
 ගා 328
 ගා 347
 ගාහ 23, 62, 130, 347
 ගාහාරක 68
 ගාහ 62, 144
 ගාහ 79
 ගාහ 62 (69)
 ගාහ 343
 ගා 158, 391
 ගාහ 158, 391
 ගාහවම 66
 ගාහවම 139
 ගාහ 158
 ගාහ 130, 402
 ගාහ &c. 353, 390f
 (69)
 ගා 12, 18 (69)
 ගාහ 51, 53
 ගාහ 51, 53
 ගාහ &c. 159, 170
 (69)
 ගාහ 109
 ගාහ 97
 ගාහ 405
 ගා 140, 148, 316, 334,
 349
 ගා 313, 346
 ගාහ 402
 ගාහ 177
 ගාහ 177
 ගාහ 35, 141, 346,
 350f
 ගාහ 405
 ගාහ 306
 ගා 404
 ගා 3
 ගා 404
 ගා &c. 402, 404,
 427
 ගාහ 128
 ගාහ 405
 ගාහ &c. 227
 ගාහ 296
 ගාහ 346
 ගාහ 144
 ගාහ 33 (69)
 ගාහ 33 (9 sing.)
 ගාහ 58, 66
 ගාහ 66
 ගාහ 298
 ගාහ 14, 27
 ගාහ 367 (75)
 ගාහ 367

ගාහ 133, 418
 ගාහ 388
 ගාහ 387
 ගාහ 338 (75)
 ගාහ 367f (68c)
 ගාහ 338, 381
 (69)
 ගාහ 367, 468 (68c)
 ගාහ 116, 140, 57, 58,
 80, 346, 352, 353,
 407
 ගාහ 307
 ගාහ 410 (69)
 ගාහ 402
 ගාහ &c. 307
 ගාහ 13, 346 (9)
 ගාහ 410
 ගාහ 343, 405
 ගාහ 303
 ගාහ 404
 ගාහ &c. 66, 80, 140,
 352f, 353, 400
 ගාහ 149
 ගාහ 80, 346 (69)
 ගාහ 135
 ගාහ &c. 75, 111, 404
 ගාහ 56
 ගාහ 56
 ගාහ 57 (69)
 ගාහ 221, 83, 336,
 341
 ගාහ 50, 328, 402, 407
 ගාහ 403
 ගාහ 131
 ගාහ 335
 ගාහ (or ද) 69
 ගාහ 309, 310
 ගාහ 409
 ගාහ 316
 ගාහ 316
 ගාහ 3, 58, 67
 ගාහ 81 (69)
 ගාහ 39
 ගාහ 39, 296
 (69)
 ගාහ 309
 ගාහ 79, 403
 ගාහ 50 (69), 52
 ගාහ 311
 ගාහ 443
 ගාහ 367 (19)
 ගාහ 443 (69)
 ගාහ 403

සත්වර් 403
 සකස &c. 221
 සනීප° 68 (69)
 සප 75, 404 (35)
 සපා 146, 346
 සපානි 146
 සපාන 141
 සපාන 80, 346
 සපසාසත්ව 406
 සපදනවිච්ඡන් 89, 92
 සපදනවිච්ඡන්සමස් 326
 සප 221, 339
 සප(or සා)න්තු 375 (68c)
 සපස 221
 සපාමිණි 405
 සපිරිවර 334 (64)
 සපුර 307
 සබ්බබ්බසතු 13
 සබන් 378
 සබද 316, 404
 සබදවිච්ඡන් 89, 93
 සබදවිච්ඡන්සමස් 327
 සබන් 375 (75)
 සබං (කුසුම) 367
 සබු(or මු)න්තු 129, 382 (68c)
 සහා 79, 128
 සහාසනී 453 (19)
 සමපජනමුසාචාද 381
 සමපනා 34 (69)
 සමපා 403
 සමපුණ් &c. 141, 307
 සමපුර 34
 සමපුදකවිච්ඡන්ති 89, 92
 සමපුදකවිච්ඡන්තිසමාස 326
 සමප්පාපනම 405
 සමබ්බික° 316
 සමබ්බිකවිච්ඡන්ති 89, 93
 සමබ්බිකවිච්ඡන්තිසමාස 327
 සම්බ° 457
 සමබා 367
 සමබ්බාධකවිච්ඡන්ති 89f
 සම° 295, 343, 346, 405
 සමග &c. 309, 310
 සමණ 48, 343
 සමනාස් 400
 සමග්ගාසිඤ්ඤ 406
 සමග්ගසුද 406
 සමන්ඛදුරු &c. 400

සමකල 103
 සමනී 430 (9)
 සමර 40
 සමස් 323 (75)
 සමස්ථරික 294
 සමසර 141
 සමසරස් &c. 169, 170, 171
 සමසරව්ව 303, 306
 සම° 296 (68)
 සමාගමි 426 (75)
 සමාදර 408
 සමාදානමුලාදනී 411
 සමානාසිකරණවිච්ඡන්ති 138
 සමාර 147 (64)
 සමාස† 323 (69)
 සමාසක්‍රියා 294
 සමිප 66 (69)
 සමිර 403
 සමිරණ 403
 සමු(or මු)ක්ක 367 (68)
 සමුද 78, 405 (69)
 සමුද 68 (68)
 සමුද 405
 සමුදර 78, 352, 405 (64)
 සමුත 68 (69)
 සම 140
 සසන් 48
 සසුරු 331, 405
 සථි 103, 404
 සථිඤ්ඤ 406
 සථිකාම 154
 සථිකාමවිච්ඡන්ති 141
 සමිප 39
 සර්සස් 380
 සර 18, 343, 407
 සරඤ්ඤ 97
 සරස් 341 (35)
 සරස්ස 358f (68c)
 සරග 404
 සරණ 331, 343 (64)
 සරඤ්ඤස්ස 51, 53
 සරබර 388
 සරමි 382 (75)
 සරමප 375 (65)
 සරසන් 380 (14)
 සරවි 367 (69)
 සරස &c. 221, 331
 සරස 51, 53
 සරස් 388
 සරසර 388

සරසිප 330
 සර 328
 සරින් 47
 සරු 343
 සරුවන් 382 (75)
 සරුවපිත්තල 367
 සරන්තු 380f (26)
 සල් 404
 සල්ල 367 (65)
 සල් 221, 349
 සල්ල 404
 සලක 221
 සල්ලස් &c. 227, 229, 289f, 460
 සල්ල 375 (65)
 සල්ල 382 (75)
 සම් 382, 352
 සමණ 400
 සමස් 403 (75)
 සමාන 400
 සමද 404
 සමන් 343 (75)
 සමාන 367 (69)
 සමිතු 402
 සස් 388
 සස 343
 සසස් 402
 සසර 402
 සසල 402
 සල්ල 221
 සසර 316 (64)
 සසිරික 402
 සසන් 134
 සස 309, 311, 334, 403, 427
 සසකරුවාල 335
 සසපිරිවර 334
 සසමුලිස් 462f
 සසලා 404
 සසස් 346
 සසසු 146, 149, 346
 සසස්ස 402
 සසසා 405
 සම් 231
 සසිතව 311
 සසකාදර 54, 103
 සම් 129
 සං 316
 සංග 367 (65)
 සංගිලිසම් 367 (75)
 සංඤ්ඤ 3, 66, 67 (68)
 සංඤ්ඤ† 16, 34 (69)
 සංඤ්ඤා 3, 66, 347f (64)

සංසිද්ධ &c. 229, 235
 සංසාර 34, 316 (69)
 සං 313
 සා 45, 311, 343, 437f
 සාක්කු 375 (68c)
 සාක්කාර 411 (9)
 සාගර 405 (69)
 සාද &c. 221, 227, 341
 සාද (or ධාරණ) 67
 සාදර 334, 455f (69)
 සාදික්කා 367 (68)
 සාද් (or ධු) 313, 314
 සාධන 178 (69)
 සාප්පු &c. 380, 390f
 (68c)
 සාප 429 (69)
 සාමවු 367 (68c)
 සාමග්ගික 152
 සාමාන්තරය 306
 සාමාන්තරික 70
 සාම 176, 381 (14)
 සාමව 423
 සාම 375 (64)
 සාමමු 367 (75)
 සාමල් 367 (75)
 සාර 140f, 221, 343,
 352, 405, 466
 සාරවත් 450
 සාලි 108
 සාලාල 375 (9)
 සාලිස 145, 352
 සාර 352 (68c)
 සාරක 66 (69)
 සාරගම 235
 සාට 49, 349
 සාරගම 402
 සාර 37, 353 (64)
 සාරගම 308
 සාරගම 235, 387, 406
 සාරිති 75, 121
 සාරිති 69 (64)
 සාරි 50, 403
 සාරිති 50, 79, 403
 (68)
 සාරගම 235
 සාර (or සාරිති) 308
 &c. 378 (64)
 සාර 66 (64 & 69)
 සාරිති 75, 122
 සාරිති 306
 සාරිති 68 (68)
 සාර 172
 සාරිති &c. 303
 සාර 183

සාර (or ම) 130
 සාරගම 235
 සාරිති 222
 සාරිති &c. 306, 308
 සාරිති 457
 සාරිති 378 (69)
 සාරිති 66, 406,
 455f
 සාරිති 235
 සාරිති 367
 සාරිති 159, 172
 සාරිති 313, 314
 සාරිති 378 (69)
 සාරිති 235
 සාරිති 141, 159, 160
 සාරිති 303
 සාරිති 401
 සාරිති 401
 සාරිති 196, 235
 සාරිති 66, 456
 සාරිති 261, 313, 341, 343
 සාරිති 403
 සාරිති 66, 409
 සාරිති 224
 සාරිති 92
 සාරිති 405
 සාරිති 375 (14)
 සාරිති 341
 සාරිති 187, 406
 සාරිති 118
 සාරිති 55, 80, 133
 සාරිති (or සාරිති) &c.
 44, 55, 354 (4)
 සාරිති 224, 405
 සාරිති 375 (69)
 සාරිති
 සාරිති } † 44 (75)
 සාරිති 235
 සාරිති 288f, 296, 298
 සාරිති 406
 සාරිති 375 (69)
 සාරිති (or ද) 232, 339
 සාරිති 400, 404
 සාරිති &c. 61
 සාරිති* 131, 338
 සාරිති 402
 සාරිති 99
 සාරිති 401, 428f
 සාරිති 405
 සාරිති 404
 සාරිති 235
 සාරිති 224
 සාරිති 186 (68c)

සාරිති 411
 (69)
 සාරිති 367 (75)
 සාරිති 235
 සාරිති 306
 සාරිති (or ද) 61
 සාරිති 80
 සාරිති 367 (75)
 සාරිති 375 (19)
 සාරිති 426 (75)
 සාරිති 352 (19)
 සාරිති 378 (17)
 සාරිති 232, 339
 සාරිති 375, 378
 (69)
 සාරිති 149, 158, 346
 සාරිති 409
 සාරිති 346
 සාරිති 160, 173, 346
 සාරිති 346, 405, 420
 සාරිති 402
 සාරිති 404
 සාරිති 346, 368
 සාරිති 404
 සාරිති &c. 391, 400
 සාරිති 400
 සාරිති 47, 80 (75)
 සාරිති 80 (69)
 සාරිති 375 (75)
 සාරිති &c. 402
 සාරිති 405
 සාරිති 144f
 සාරිති 127
 සාරිති 104
 සාරිති 144f
 සාරිති 402
 සාරිති 116
 සාරිති 380
 සාරිති 352
 සාරිති 131, 144
 සාරිති 346, 354
 සාරිති 341
 සාරිති 40
 සාරිති 402, 404
 සාරිති 402
 සාරිති 313
 සාරිති 404
 සාරිති 1, 354
 සාරිති 134, 295
 සාරිති 405
 සාරිති 295
 සාරිති 77, 103, 404
 සාරිති 1, 66, 134,
 390f

පි 145f, 314, 331, 404
 පිටුව 367, (68)
 පිංක 134, 343
 පිහක්කාරම් 367 (75)
 පිහි 367 (69)
 පිහු 375 (68c)
 පිම 128
 පිසා 105f, 367
 පිර 235
 ප 144f, 316, 334, 341
 පක්කානම් 367 (75)
 පකර 316
 පව 346
 පගත් &c. 400, 402
 පගන 316, 334 (69)
 පග 409
 පගත් 405
 පවරින 316 (69)
 පග් 341
 පග්ග 367 (68)
 පග්ග 37 (70)
 පග්ග (or ප)බත් 56
 පද, &c. 75, 112, 121
 පද 56, 60, 135, 405
 පද්ධත 402
 පද්මලි 437
 පද්ම 81
 පත් 335
 පත්තුරු 335
 පත්තර 14, 66
 පතිල (or කිල්) 316
 පතර 402
 ප 380
 පවටුර 316
 පමන 375 (69)
 පමිතිරි 316
 පස 346
 පරකල් &c. 75
 පර 97, 402
 පරමන 402
 පරනිවෙස් 402
 පරපුර 327
 පරලෝ 402
 පරු 325
 පරුවිටු 368 (68c)
 පල්කත් 382
 පලන 128, 403 (64)
 පල 368 (69)
 පලප්ප 380 (68)
 පවු 301, 346
 පවණ 343
 පවත් 353, 405
 පවහස් 145f

පවස 60
 පව (or ග) 44, 134 316
 පසාන 381 (69)
 ප.ප.මිල 414
 පසිරි 316
 පසු 404
 පු 39, 139, 405
 පුගම 368 (75)
 පු 313, 144f, 352
 පුසාම 346
 පුතිරි 378 (69)
 පුව 346
 පුහු 66, 130
 පුදානම් 368 (75)
 පුදු 368 (68)
 පුනිකම් 368 (75)
 පුහ 54, 78, 346 (9)
 පුහෙත්ත 54
 පුර 223
 ප 346
 ප 313, 314, 261f
 පෙත්තු 368 (68c)
 පෙතරකාරිස් &c. 378 (14)
 පෙට්ටි 368 (19)
 පෙට 303
 පෙත් 402
 පෙත්වඩ 429
 පෙදල් 405
 පෙදල 303
 පෙතන 68 (14)
 පෙතපුරු 66, 409
 පෙබඩ &c. 72, 119
 පෙමර 101
 පෙමත් 306
 පෙසින් 311, 428f
 පෙර 76 (60)
 පෙරෙප්ප 129, 368
 පෙල්ලම් 66, 368 (75)
 පෙසු 46
 පෙංකල 378 (69)
 පෙංකොට්ටි 368 (75)
 පෙංගමාල 368 (65)
 පෙ 300, 301, 311, 405, 460f
 පෙක (or කි) 298, 299
 පෙකර 402
 පෙද 375
 පෙතා 68 (68)
 පෙතාපති 433 (17)
 පෙරු 69, 368 (68)

පෙර (or රෙ) 159, 172
 පොට්ටි 368 (75)
 පොඩ 328
 පොදර 321, 403
 පොළේ 202
 පොඩන 402
 පොමකස් 135
 පොම් 402
 පොමදින 409
 පොග 223
 පොර &c. 76, 306 (4)
 පොල්දර 378 (64)
 පොල්දු 375 (26)
 පොලෝ 129
 පොතොටු (or පු)රු 335 (27)
 පොලොස් 149
 පෝ 407
 පෝති 2 (69)
 පෝද 223
 පෝප්ප 378 (69)
 පෝමත් 368 (75)
 පෝර්ති 375 (69)

න.

හුක්කානාංග 10
 හ 148, 346
 හකු 131
 හතුරු &c. 75 (70)
 හගට 225, 227
 හනි 231
 හට්ටි 130, 368
 හඩ 14, 248f (64)
 හත් 149
 හතර 148, 352f
 හතළිස් 149
 හතුරු 111
 හද 221, 459, 80
 හද 15 (64)
 හද (or ද)වත් 61 (75)
 හදපත් 329 (75)
 හදුර 40
 හදිස්සියෙන් 308
 හත් 201f, 405
 හත්ද, 309, 310
 හත්දි 130
 හත්තුරු 111
 හතුහුවිටු 329, 368 (68)
 හට 221, 339
 හපත් 465 (37)
 හබ 79 (69)

කබල් 133
 කබලපොති 386 (69)
 කඬ 405
 කංමිබන් 368
 කංමිබො 449
 කංමිබොකාර 368
 කම 221
 කමද 230f
 කංමාර 147, 295
 කස 404
 කසිසෙත් 441
 කර 40, 339, 343
 කරත් &c. 75, 115,
 329f, 341
 කරණිකපු 378 (68c)
 කරව 227
 කරණ 455
 කර 160, 231, 312f, 368
 404, 405, 468
 කර්මස &c. 222, 227
 කර්මසෙස 235
 කර්ම 457
 කල් 7, 58, 79
 කල 221
 කලත්තද 97
 කලතාගබ්බ 97
 කලක 221f
 කලිකර්ම 188
 කමති 130
 කමස් 410 (75)
 කමුරු 131
 කත 130, 347
 කසති &c. 75, 109,
 332, 404
 කසතිකොපක 329
 කස 341
 කසුත් 134
 කසුරුව 227
 කහ (or හා) 313
 කල 40, 145f
 කංග &c. 227
 කංමැටි 34
 කංග &c. 77, 103
 කා 104, 219, 309, 311,
 313
 කාත්ත 378 (69)
 කාත්ත &c. 305
 කාති 42 (69)
 කාතිකර 158f
 කාමි &c. 71, 125, 176f
 කාමුදුරු 152 (26 pl.)

කාර්ම 378 (69)
 කාර්ම 379 (69)
 කාර 43, 140f, 221, 352
 කාර 444
 කාල් 386 (75)
 කාව 227
 කාසමග 309f
 කාසා 313
 කැකි 185
 කැග 235
 කැට්ට 127, 368
 කැට 145
 කැබ 464f (69)
 කැබ් 248
 කැත්ත 149
 කැත්තම 69 (64)
 කැතිරි 121
 කැදි 88 (72)
 කැදිග 470
 කැඳ 235, 317
 කැන්ද 79 (68)
 කැප්පිති 75, 122
 කැප 235
 කැබ් 452 (68)
 කැබ්වට &c. 306
 කැට 159, 172
 කැටද &c. 303
 කැපි 308f
 කැර 237f, 309, 310
 කැරගණ 42
 කැරමි 130, 430
 කැර 235
 කැල 235
 කැපිපි 131
 කැසිර 236
 කැළ 130
 කැග 235
 කැර 235
 කි 341, 344
 කිත්ත 344 (68)
 කිත්වට &c. 229, 235
 කිත 224, 398
 කිතමත් 395 (75)
 කිතු 405
 කිතුරු 43
 කිට (or කිටත්) 311
 කිණ 405
 කිත් 80 (75)
 කිත්තික 463
 කිත &c. 44, 224, 235,
 339, 344

කි(or කි)තුල් 46
 (75)
 කිතුමත් 450
 කිතෙසි 455
 කිතොපදේශ 418 (69)
 කිදි 232, 339
 කිඳ 235
 කිත් 224
 කිත් 309, 310
 කිත් 235
 කිත්ත &c. 75 (12)
 කිම 339
 කිමර් 402
 කිම 404
 කිමල 421
 කිම 107, 327
 කිමදිරි 410f 69)
 කිස 344
 කිර (or ඊ) 78, 324,
 346, 368, 390
 කිරකාර 429
 කිරමණ 368 (65)
 කිරවරණ 324
 කිරි 407
 කිල් 295 (75)
 කිල් 116
 කිස් 295, 346, 354
 (75)
 කිසි 313
 කිසා 296 (68)
 කි 130, 185, 219, 261
 කිත 134
 කිත්තර 306
 කිත 86, 127
 කිරි 111
 කිර 235
 කුතත් 159, 170, 409
 කුත්ති 368 (68)
 කුණ 341
 කුණ 37, 46, 385
 (70)
 කුණුප්පත් 406
 කුතත් 403
 කුතත්ත 403
 කුද 405
 කුදකලා &c. 306
 කුත් 420
 කුත්ති &c. 75 (50)
 කුමත් 45, 133
 කුසි 313
 කුර 313

හුරිර 48
 හුරේ 313
 හුළ 58 (75)
 හුලු 128
 හු 388 (68c)
 හුනිසමි 368 (75)
 හුහු 111
 හුර 223
 හුරු 43
 හු 339
 හාද 6, 80 (69)
 හෙත් 313
 හෙච්චි 108, 368
 හෙට &c. 303
 හෙත 127
 හෙප්පු 368 (68c)
 හෙමි 405
 හෙමිකුඵ 402
 හෙමපිරිස්සා 466 (68)

හෙමිබා 313f
 හෙමිත් 306
 හෙයි 313
 හෙයිත් 81
 හෙර *vide* සෙර
 හෙරළි 68, 341 (69)
 හෙල 139
 හෙවත් 312
 හෙල 3f, 224, 354, 405
 හෙල(or ළ)ළි 60
 හෙළුලු 60
 හෙඵ 3, 134, 354
 හේ 163, 313
 හේතු 129
 හේත 440 (9)
 හේම &c. 322
 හේර 379
 හේවා 104
 හේමා &c. 388

හොත් 312
 හොද° 68, 139, 301
 හොදඅපසා, } 77
 හොදඅමමා }
 හොදකම 458
 හොදට &c. 306
 හොදේ 322
 හොය 223
 හොර° 100
 හොරකමිකර 179
 හොරණි 129
 හොර 68, 306
 හොරේ 313
 හොවි 313
 හෝ 166f, 312f
 හෝඞි 2, 130
 හෝද 223
 හෝසිසා 313, 314

with Tamil names from the Tamil
SINHALESE VERBS

REDUCED TO

CONJUGATIONS.

THE PRINCIPAL PARTS BEING GIVEN IN FULL, AND THE
FORMATION OF THE OTHERS INDICATED; WITH THE MEANING
IN ENGLISH, AND ILLUSTRATION OF IDIOMATIC USAGE.

සිංහල ක්‍රියා වචන

පිළිවෙලේ ආකාරය

සහ

එවා ඉංග්‍රීසියෙන් තේරුම්කරදීම.

BY

Rev. C. Carter.

COLOMBO:

PRINTED AT THE WESLEYAN MISSION PRESS.

1883.

London

Luzac & Co., (Opposite the British Museum)

P R E F A C E.

THE compiler of this little work many years ago felt the need of a classification according to some natural order of the Siphalese verbs; and as the only way in which this could be done was, to collate all the verbs in the language in order to discover the underlying principles of unity in their apparent differences, he began some preparations towards this end; but was prevented by the pressure of more important work from carrying it out or even doing much towards it. The task, however, being now completed, and the verbs reduced to their only possible conjugations, the compiler presents this scheme with hope and confidence that it will greatly facilitate the acquisition of the language by Europeans in Ceylon.

Besides, in the present scarcity of dictionaries, it will be found of considerable service as a vocabulary of the most important part of the language; containing nearly seven hundred verbs with the meaning or meanings attached to each, and additional illustrations of the application and peculiar usage of many of the verbs.

The second, or English and Siphalese part, will not only facilitate reference to the first part, but will also be of special service to the Siphalese learner of English; giving the meanings of the English word in Siphalese, the parts of those irregular English verbs which the vocabulary contains, and indicating by the Siphalese when the English verb may be used both transitively and intransitively. For example "Break, broke, broken, කඩනවා, කැඩෙනවා" shews at a glance the parts of the English verb and that it may be used in the sense of both the Siphalese forms given.

කැඩෙනවා and කඩවනවා &c. might be regarded as Voices of කඩනවා &c; which would then leave three conjugations. But since the formation of the Involitive and the Causative is in its general principle identical in all three, it is simpler to put the involitives and causatives of the other conjugations together into distinct classes or conjugations, and so exhibit their uniformity, and avoid the confusion there would be if each of the conjugations were followed by an involitive and causative voice; especially as some verbs have no involitive form, some make it from the causative, and others undergo some changes in meaning.

In Sinhalese, as in all languages, there are irregulars, but it is surprising when all are gathered together, how few they are. The Sinhalese language is one well worth acquisition not only by those whose calling or profession renders it necessary, but by persons of linguistic tastes, for the sake of a knowledge of its wonderful and beautiful structure, allied closely as it is to the great Indian classic tongue, and of which structure acquaintance with European languages, with Greek and Latin and the Semitic tongues affords no idea. In addition to the honourable parentage of Sinhalese, there is no doubt that of late years the language has been greatly enriched by the interest which learned natives have taken in it, and by their efforts to bring out of ancient stores a larger vocabulary into more general use. The knowledge which many possess of their ancient literature is very extensive, and the command which they have of it, and the ease and propriety with which they make the ancient vocabulary assist the modern is very remarkable. There is a great movement of intellect and upheaval of society; and various interests which have now to be defended—whether on religious or merely intellectual questions—has called forth and is calling forth a large amount of mental power and greatly enriching and developing the resources of the language.

Some time ago the writer and others had to maintain—pundits to the contrary notwithstanding—what he still believes, that for the Christian Scriptures the style and usage should be strictly modern, though neither colloquial and low nor ungrammatical. But whilst maintaining this, and conceding the question of spelling, where it does not affect the established pronunciation of a word, he is not insensible to the valuable work which learned natives, whether buddhists or christians, have done and are doing—a work which they alone can do—in developing the language and bringing its wealth to the surface. With the advent of new and enlarged ideas by the friction of mind with mind and the introduction of all branches of learning, they furnish the words with which to express those ideas and bring that learning gradually within reach of the masses. The language is thus becoming enriched, and, with increasing facilities for the acquisition of Indian languages, it is to be hoped that the number of Europeans who study them will greatly increase.

Auckland.

New Zealand, 1882.

ABBREVIATIONS.

caus... .. causative voice.	reg... .. regular.
fr... .. from.	ir... .. irregular.
hon... .. honorific.	pres... .. present tense.
Neg... .. negative.	past... .. pasttense.
invol... .. involitive voice.	p p. or pf. pl. perfect participle
vol... .. volitive voice.	v. n... .. verbal noun.
trans... .. transitive voice.	fig... .. figurative(ly).
intrans. ... intransitive voice.	lit... .. literal(ly).
imper... .. imperative mood.	v.i... .. verb intransitive.
pl... .. plural.	v. t... .. verb transitive.

EXPLANATIONS AND REMARKS.

1. "Roots of one syllable" &c. means, of one syllable &c. in the *root*, or what remains when the termination of the present tense (භව) is thrown off.
2. A "Mutable vowel" means, a vowel which undergoes and must undergo a definite change for the formation of the various parts from the root of the present tense.
An "Immutable vowel" means, one which must not be changed.
3. The verbs are classified in their respective conjugations according to their vowels, which may be either written vowels or the inherent unwritten vowel අ. E. g. The vowels pronounced with කඛ, the root of කඛභව, are අ අ, though they are not written; the vowels in චදර(භව) are අ ආ අ, the middle one only being written; in අකුල(භව), අ උ අ; in පුපුර(භව), උ උ අ; in ඉසි(භව), ඉ ඉ; in අකි(භව), අ ඉ.
4. To form the past tense of කඛ, the vowels අ අ are changed to ආ උ and ව is added as the general termination: as කැවුව.

- The second and third conjugations have also a past tense in
 ඇ, ඊ—though it is seldom used in conversation—to which,
 not ටා, but the old terminations must be attached: as pres.
 කඩමි, past. කැඩිමි, කැඩිය &c.; pres අදිමි, past ඇදිමි &c.
5. The v. n. may also be made from the same form by substituting ට for මි: as කැඩිට, ඇදිට. Other vowels require other changes which will be found given in the lists.

All the verbs have a v. n. in this form (ඊට)—except the first conjugation, which has ඇට—and these are used both as abstract and concrete, more frequently as abstract. But many of the second and third conjugations have also a v. n. in උට: as කැඩුට, ඇදුට, ඇදුට, බිදුට. This form is generally concrete.

6. Only the common or general form of the tenses is given; but this can be easily changed into all the required forms:—as, කනවා, කන, කනනාවු, කනෙන්, කමි, කවු, කති &c; කැවා, කැ, කැවාඩු, කැවේ, කැවෙමි, කැවෙවු &c.
7. The Present tense throughout is නවා &c. attached to the root. The changes required to form the p. p., past. and v. n. are given in their respective places.
8. The Present participle is formed by adding මින් to the root of the pres:—as, කමින්, කපමින්, අදිමින්, කැබෙමින්, කරවමින්.
9. The continuative participle—expressing Whilst or During—is formed by adding යි to the root of the pres:—as කයි, කපයි, අදියි, කැබෙයි, කරවයි.
10. The Perfect participle of the first and second conjugations is formed by adding ආ, and of the fifth conjugation by adding ටා, to the root: as කා, කපා, කරවා. The few exceptions there are will be given. In the third and fourth conjugations the p. p. is given throughout, as its forms are not quite so easy for the learner to remember.
11. The Verbal noun of the fourth conjugation has been omitted; its form following the p. p. regularly by the addition of ට:—as, p. p. කැඩි, v. n. කැඩිට.

12. The Verbal nouns of invol. and vol. verbs are one in form; but, where necessary, the distinction can be made by adding to the p. p. of the required verb some determinate or suitable verbal noun. E. g. *කැඩීම* is from both *කඩනවා*, and *කැබෙනවා*; but we may say *කඩාදැමීම* for the former, and *කැඩීම* for the latter, *බුද්ධාර්ම* and *මිදීම*.

13. Besides the adjectival form *කැවාඩු*, *කැඩුවාඩු* &c., there is one made by attaching *පු* to the p. p. of all conjugations except the fourth: as *කාපු*, *කඩාපු*, *කරපු*, *ආදපු*, *තරවාපු*. Its force is often that of the perfect tense *කර තිබෙනවාඩු*.

14. Imperative mood.

A. Imper. of the first, second, third and fifth conjugations.

i. The lowest form is made (a) by the addition of *ව*, pl. *ව්* to the root of the pres:—*කව*, *කව්*; *කඛව*, *කඛව්*, **පඤ්චව*, *පඤ්චව්*; *කරව*, *කරව්*. Neg. *නොකව*, *නොකව්*; *නොකඛව*, *නොකඛව්* &c. (b) by the addition of *පිය*, pl. *පියලා* to the p. p.:—*කාපිය*, *කාපියව්*; *කරපිය*, *පැනපිය*, *කරවාපිය*. Neg. *නොකාසිටපිය*, *නොපැනසිටපියව්* &c. The pronouns which belong to all these forms are *තෝ* *නොපි*.

ii. The more respectful form is made by the addition of *පත්*, pl. *පලා*, to the p. p.—as, *කාපත්* *කාපලා*, *කඛපත්*, *කඛපලා*, *ආදපත්*, *කරවාපත්*. The neg. is made from the root of the pres.—*නොකඛත්*, *නොකඛලා*.

B. Imper. of the fourth conjugation.

i. The lowest form is from the form of the present tense; *කැබෙව*, *කැබෙව්*, *බැඳෙව*, *බැඳෙව්*, *වැටෙව*, *වැටෙව්*; Neg. *නොකැබෙව*, *නොකැබෙව්*.

ii. The more respectful form is made by the addition of *යත්*, pl. *යලා*, to the p. p., but with the *ඊ* shortened:—as *කැඩියත්*, *කැඩියලා*, *බැඳියත්*, *බැඳියලා*, *වැටියත්*, *වැටියලා*. The neg. is made from the form of the pres:—*නොකැබෙත්*, *නොකැබෙලා*, *නොබැඳෙත්*, *නොබැඳෙලා*.

* Contracted form of *පඤ්ච* (see table imper. ii, *පෙර*).

C. The honorific imperative, or Precative, is made by adding මැනව් to the past tense with its final vowel shortened:—කැව්මැනව්, කැඩුවමැනව්, බැඳුවමැනව්, බැඳුන මැනව්, පැමිණෙවුම මැනව්.

15. Permissive mood.

(a) First person pl.—වු added to the root of the pres:—පවු, කපවු, අඳිවු, බැඳෙවු, කරවවු. Let us eat &c.; properly it is hortative.

(b) Third sing. and pl. This is made from the past tense:—කැව්වෙ, ගියාවෙ, සැදුවෙ, ඇඳුවෙ, බැඳුවෙ, කෙරෙවුවෙ, or with පු—පුවෙ added to the p. p. of all except the fourth conjugation—as කාපුවෙ, සාදපුවෙ ඇඳපුවෙ, පවුණුවෙ. Let him eat &c. (since he wishes).

16. Optative mood.

Lengthen the final vowel of the root of the pres. and add වා:—as කාවා, කරාවා, අකිවා, පෙහෙවා, පවුණුවා.

The Permissive and Optative may be considered as divisions of the Imperative mood; and these are the only forms in general use, but the ancient language gives a distinction between sing. and pl. &c.

17. Conditional mood.

Besides the conditional construction by means of යාම් and කවුත් added to the indicative mood of the various tenses, there are two forms of conditional mood to express the idea more indefinitely. They are both strictly aorist or future, either absolutely or subjectively.

(a) From the root of the present tense:—කතොත්, කරත්, කරනොත්, කරනත්; අඳිතොත්, අඳිනත්; බැඳෙතොත්, බැඳෙනත්. “If (one really) were to eat”, &c.; “Though (one really) were to eat” &c.

(b) From the past, a form more used:—කැවෙත්, කැවත්; සැදුවෙත්, සැදුවත්; දුටුවෙත්, දුටුවත්; බිඳුවෙත්, බිඳුවත්; කෙරෙව්වෙත්, කෙරෙව්වත්. “If (one) ate, were to eat” &c. “Though (one) ate” &c.

18. A few verbs which are vol. and trans. in form, are intransitive in meaning; but all exceptions are marked as they occur.
19. The designation "Involitive and intransitive voice" must be understood to express the general character of the verbs. All are intransitive; but all are not necessarily in all cases involitive. When a living being is the subject of the verb, it can often be understood only from the context whether the action is voluntary or involuntary. In the former case they often require to be rendered into English with the help of a reflexive pronoun. E. g. *ඔහු බිම වැටුනා* might be either—He accidentally fell to the ground—or—He threw himself down. The English—He fell to the ground—presents the same ambiguity. *බැඳුනෙමි* I bound myself—voluntarily became bound. *තැරුනෙමි* I turned, voluntarily.

In the perfect tense this voice is often used to express the state of the subject without determining whether it is voluntary or involuntary:—as *බැඳී සිටින අයවලු* Persons who are bound: that is, who have bound themselves, or have been bound by others, or (fig.) who are under obligation.

20. It will be observed that the force of euphony in the case of verbs of the causative form when no vowel precedes the characteristic *ව*, often slightly changes the form of the word, the *ව* becoming assimilated to the preceding consonant:—as, *වැලැක්කුව*, which may also be written *වැලැක්වුව*, from *වලකිනව*; but it would be harsh to say *ඉතැන්වුව* instead of *ඉතැනුව*, from *උතකිනව*.
21. In the vocabulary a comma between words shews that there is little or no difference in meaning, but a semicolon indicates a considerable distinction:—as *Incite, instigate. Distinguish; explain; separate; select, choose.* see *තෝරනව*.

TABLE OF THE FIVE CONJUGATIONS;

SHOWING THE FORMATION OF THE PARTS FROM THE ROOT OF THE VERB.

8

Vowels of the

Present.		Past.		Pf. pl.	
1st අ or ආ,	as ක, ගා.	කැ,	ගැ (වා)	කා,	ගා.
2nd අ අ &c,	" කඩ, සාද, මිනා &c.	කැඩු,	චතු &c (වා)	කඩා,	මිනා &c.
3rd අ ඉ &c,	" පනි, ඉසි.	පැනන,	ඉසස (ආ)	පැන,	ඉස.
4th අචි &c,	" කැබෙ, ඉසෙ, එරෙ.	කැඩු,	චරු (නා)	කැඩි,	ඉසි. එරි.
5th අ &c ව,	" කඩව, ඉරව, මසව &c.	කැබෙඩු,	ඉරෙටු, එසෙටු (වා)	කඩවා,	ඉරවා, මසවා &c.
Pres-for Fut. add.		Past.		Perfect.	
කනවා	-ඇති	කැවා,	කැවෙමි,	කා	නිබෙනවා, සිටිනවා &c.
කඩනවා	-ඇති	කැඩුවා,	කැඩුවෙමි,	කඩා
පනිනවා	-ඇති	පැනනා,	පැනෙනමි,	පැන
කැබෙනවා	-ඇති	කැඩුනා,	කැඩුනෙමි.	කැඩි
කඩවනවා	-ඇති	කැබෙටුවා,	කැබෙටුවෙමි.	කඩවා
I Infinitive.		I		කා	
කනන්	කන්ව, කනනව, කන්ක	කැවෙ,	ව. n. කැව,	කා	නිබෙනන්, සිටිනන්
කඩනන්	කඩන්ව,	කැඩුවෙ,	කැඩිව, කැඩුව	කඩා
පනිනන්	පනින්ව,	පැනෙන්,	පැනිව, පැනුව	පැන
කැබෙනන්	කැබෙත්ව,	කැඩුනේ,	කැඩිව, කැඩුව	කැඩි
කඩවනන්	කඩවත්ව,	කැබෙටුවෙ,	කැබිවිව,	කඩවා

I No Tense.

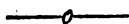
VOLITIVE AND TRANSITIVE VOICE.

FIRST CONJUGATION.

The root consists of one syllable; its vowel is *අ* or *ආ*; *p. p.* *ආ*; *past* *ඇ*ච; *v. n.* *ඇ*ම. E. g. *ක*, the vowel of which is *අ*, is the root of *කනච*; and *ච*, the vowel of which is *ආ*, is the root of *චනච*.

<i>pres.</i>	<i>p. p.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
කනච	කා	කැච	කැම	Eat, bite.
යානච	යා	යැච	යැම	Smear on.
දනච	දා	දැච	දැම	Burn, invol. & intrans.
ලනච	ලා	ලැච	ලැම	Lay, place.
හානච	හා	හැච	හැම	Bathe one's-self.
පානච	පා	පැච	පැම	Display, put forth to view.
බානච	බා	බැච	බැම	Let down, unload.
හානච	හා	හැච	හැම	Plough.

SECOND CONJUGATION.

CHARACTERISTIC:—ච in the past tense.

I. Verbs with a mutable vowel in the first, and sometimes in the second, syllable of the root:—*අ* *ආ* changed to *ඇ* *ඈ*; *උ* *ඌ* to *ඉ* *ඊ*; *ඔ* *ඛ* to *ඒ* *ඓ*.

A. Roots of two syllables, vowels *අ* *අ* or *ආ* *අ*; *p. p.* *අ* (or *ආ*) *ආ*; *past* *ඇ* (*ඈ*) *ච*ච; *v. n.* *ඇ* (*ඈ*) *ඊ*ම.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
අඛනච	ඇඛච	ඇඛිම	Cry, weep.
<i>p. p.</i> අඛ			
අඛනච	ඇඛච	ඇඛිම	Shape, mould (images.)
අනනච	ඇනච	ඇනිම	Knead.
අලනච	ඇල්ච	ඇල්චිම	Take hold of, seize, hold.
අසනච	ඇසච	ඇසිම	Hear, inquire.
		ඇනුම	The hearing, the question.

A (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
ආනනවා	ආනුනවා	ආනීම	Yawn.
ආඳනවා	ආඳවා	ආඳීම	Unite, couple, splice.
කඩනවා	කැඩුවා	කැඩීම	} Break, break down.
p. p. කඩා		කැඩීම	
කපනවා	කැපුවා	කැපීම	} The fracture, breach.
		කැපීම	
		කැපීම	} Cut, cut off or down.
		කැපීම	
කවනවා	කැවුවා	කැවීම	} The cut, incision, gash.
		කැවීම	
කරකවනවා	කරකැවුවා	කරකැවීම	Feed, cause to eat.
කසනවා	කැසුවා	කැසීම	Make revolve, twirl.
කරණවා	කැරුවා	කැරීම	Scratch, itch.
කෙටනවා	කැටුවා	කැටීම	Hawk—with the throat
p. p. ගන්නා	ගැනෙනවා	ගැනීම	Cause to take.
ගරණවා	ගැරුවා	ගැරීම	} Sift, clear out. [—v. i.
ගලනවා	ගැලුවා	ගැලීම	
			Flow, rise—of water
			Dip in. v. t.
ගල්වනවා	ගැල්වුවා	ගැල්වීම	Cause to sink in, inlay; cause to flow over.
ගසනවා	ගැසුවා	ගැසීම	} Strike.
ගහනවා	ගැහුවා	ගැහීම	
p. p. ගහලා		ගැහීම	} The stroke, blow.
ගස්වනවා	see fifth conjugation		
ගර්ගසනවා	ගැර්ගසුවා	ගැර්ගසීම	Cause to strike.
ගාටනවා	ගැටුවා	ගැටීම	Rectify, mend.
			Waddle.
තකනවා	තැකුවා	තැකීම	Regard, esteem.
p. p. තකා			
තනනවා	තැනුවා	තැනීම	Make, effect, grow.
තබනවා	තැබුවා	තැබීම	Place.
තම්බනවා	තැම්බුවා	තැම්බීම	Seethe; boil.
තළනවා	තැළුවා	තැළීම	} Bruise, beat, flog.
		තැළීම	
තවනවා	තැවුවා	තැවීම	} The beating.
දකනනවා	දැකැනුවා	දැකැනීම	Foment—with warm fluid.
p. p. දකනා			Drive along.
දකුනවා	දැකුනුවා	දැකුනීම	Show.

A (continued.)			
<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
දනිනවා	දනනුවා	දනවීම	Inform, make known to.
දමනවා	දමුවා දමිමා }	දමීම	Cast down, put.
දරනවා	දරුවා	දරීම (or ධ)	Bear, suffer.
දවනවා	දවුවා	දවීම	Burn, burn up.
දව්වනවා	දවුවා	දව්වීම	Set a spring or trap.
නගනවා	නැගුවා	නැගීම	Raise, lift up.
p. p. නගා			
නටනවා	නැටුවා	නැටීම නැටිම }	Dance. The dance.
{ නඞනවා නංගනවා }	නැංගුවා	නැන්වීම නැංගීම }	Cause to mount.
නමනවා	නැමුවා	නැමීම	Bend, curve.
නසනවා	නැසුවා	නැසීම	Kill, destroy.
නාවනවා	නැවුවා	නැවීම	Bathe—not one's-self.
පනනවා	පැනුවා	පැනීම	} Hope for, aspire to. The hope, the thing hoped for.
p. p. පනා		පැනුම	
පඞනවා	පැනනුවා	පැන්වීම	Drive away, or along.
පලනවා	පැලුවා	පැලීම	Split, cleave.
පාගනවා	පැගුවා	පැගීම	Trample, trample on; tread out, thresh.
පාසනවා	පැවුවා	පැවීම	Shine forth, clear up.
පාසනා	පැසසුවා	පැස්සීම	} Solder, weld, splice, graft.
පාහනවා	පැහුවා	පැහීම	
පියාඞනවා	පියැඞුවා	පියැඞීම	Fly, soar.
බඳනවා	බැඳුවා	බැඳීම	Embrace—in the arms.
බලනවා	බැලුවා	බැලීම	Look at, look after.
බහනවා	බැහුවා	බැහීම	Insert.
p. p. බහ ir.			
මකනවා	මැකුවා	මැකීම	Cross or blot out, obliterate.
මරනවා	මැරුවා	මැරීම මැරුම }	Kill, destroy. The killing.
මවනවා	මැවුවා	මැවීම	Create.

A (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
මහනවා	මැහුවා	මැහීම	} Sew.
p. p. මහ (ලා)	ir.	මැහුම	
මාණනවා	මැණුවා	මැණීම	} The sewing.
යවනවා	යවුවා	යවීම	Aim—lit. and fig.
රඳනවා	රඳුවා	රඳීම	Send—to 3rd person.
රවනවා	රවුවා	රවීම	Collect, accumulate—in a heap or multitude.
ලබනවා	ලැබුවා	ලැබීම	Frown, scowl.
වබනවා	වැබුවා	වැබීම	Obtain, receive.
p. p. වබා			Take or carry—a child in the arms.
වදනවා	වැදුවා	වැදීම	Bring forth—of child-birth.
වද්දනවා	වැද්දුවා	වැද්දීම	Drive or force into. [out.
වනනවා	වැනුවා	වැනීම	Shake, wave; spread or lay
වරණවා	වැරුවා	වැරීම	Cease, have intervals.
පිරිවරණවා	-වැරුවා	-වැරීම	Associate with one's-self.
වවනවා	වැවුවා	වැවීම	Grow—plants, trees &c.
වසනවා	වැසුවා	වැසීම	} Cover, close.
වහනවා	වැහුවා	වැහීම	
වසනවා	විසුවා ir.	විසීම	Dwell.
සැරිසරණවා	-සැරුවා	-සැරීම	Transmigrate.
සාදනවා	සැදුවා	සැදීම	Make.
සංගණවා	සැංගුවා	සැංගීම	} Hide, conceal.
හංගණවා	හැංගුවා	හැංගීම	
හදනවා	හැදුවා	හැදීම	Make.
හපනවා	හැපුවා	හැපීම	Snap, bite, chew.
හමනවා	හැමුවා	හැමීම	Blow—of the wind. v. i.
හළනවා	හැළුවා	හැළීම	Pour or empty out; sift.
හාරණවා	හැරුවා	හැරීම	Excavate, dig, scoop or cut out or through.

B. Roots of three syllables, vowels, අ අ අ; p. p. අ අ අ; past. ඇ අ උවා, but where the second syllable is a long, accented one—ඇ ඇ උවා; v. n. ඇ අ (ඇ) ඊම.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
අඬනවා	ඇඬුවා	ඇඬීම	Crow.
අදහනවා	ඇදහුවා	ඇදහීම	Believe—religiously.
p. p. අදහ ir.			
අඹරනවා	ඇඹරුවා	ඇඹරීම	} Twist, spin, grind.
p. p. අඹර		ඇඹරුම	
අස්වද්දනවා	ඇස්වැද්දුවා	ඇස්වැද්දීම	Cultivate ground.
කකාරනවා	කැකැරුවා	කැකැරීම	Decoct.
කළනනවා	කැලැත්තුවා	කැලැත්තීම	} Stir or mix up.
කළනනවා	කැළතුවා	කැළතීම	
කළනනවා	කැළඹුවා	කැළඹීම	Agitate, disturb, trouble.
ගරහනවා	ගැරහුවා	ගැරහීම	Vilify, reproach.
ගළපනවා	ගැළපුවා	ගැළපීම	Join, fit together, mix.
ගවසනවා	ගැවසුවා	ගැවසීම	Bestud—the hair with flowers &c.
තවරනවා	තැවරුවා	තැවරීම	Rub or smear on.
දඟලනවා	දෑගලුවා	දෑගලීම	Struggle, be restive.
දවටනවා	දෑවටුවා	දෑවටීම	Wrap around. [v.i.]
නවතනවා	නැවැත්තුවා	නැවැත්වීම	Stop, cause to cease.
පටලනවා	පැටලුවා	පැටලීම	Twine about, ravel, confuse.
පරදනවා	පැරදුවා	පැරදීම	} Defeat.
පරද්දනවා	පැරද්දුවා	පැරද්දීම	
පළඳනවා	පැළඳුවා	පැළඳීම	} Dress, put on dress or ornaments.
		පැළඳුම	
පවතනවා	පැවැත්තුවා	පැවැත්වීම	Maintain, conduct, observe.
පවරනවා	පැවරුවා	පැවරීම	Impose, thrust upon.
පවසනවා	පැවසුවා	පැවසීම	Say, speak.
පහරනවා	පැහැරුවා	පැහැරීම	Clear, clear up.
බබලනවා	බැබළුවා	බැබළීම	Shine, give light.

B (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
රවනාචා	රච්චා	රච්චිම	Deceive, cheat.
වදාරනාචා	වදාරුචා වදළා	වදාරිම	Speak—(hon.)
වනසනාචා	වනසුචා	වනසිම	Lay waste, destroy, make havoc of.
වමාරනාචා	වමැරුචා	වමැරිම	Vomit.
වරදුනාචා	වරද්දුචා	වරද්දිම	Err, mistake, fail. v. i.
වළකනාචා	වළකුචා	වළකිම	Hinder, obstruct.
වළකුනාචා	වළකකුචා	වළකිම	
වළඳනාචා	වළඳුචා	වළඳිම	Eat, partake of, (used of priests only.)
වළලනාචා	වළලුචා	වළලිම	Bury.
සනසනාචා	සනසුචා	සනසිම	Comfort, console.
සපයනාචා	සපයාදුනාචා &c. සැපයුචා	සැපයිම	Provide, supply.
සරසනාචා	සැරසුචා	සැරසිම	Array, adorn.
සලකනාචා	සලකුචා	සලකිම	Attend to, regard, esteem.
සලස්වනාචා	සැලස්සුචා	සැලස්සිම	Cause, effect, bring about.
සලසනාචා	සැලසුචා	සැලසිම	

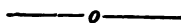
—o—

C. Roots of three syllables, vowels අ උ ඉ; p. p. අ උ ආ;
past. ඇ උ ඬා; v. n. ඇ ඉ ඊම.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
අකුලනාචා	ඇකුළුචා	ඇකිලිම	Roll up.
p. p. අකුලා			
අතුරනාචා	ඇතුරුචා } අතුළා	ඇතිරිම	Spread, spread out.
අතුල්ලනාචා	ඇතුල්ලුචා	ඇතිල්ලිම	Rub—with the hand.
අදුනනාචා		අදිනිම	Know, recognise.
(p. p. ඇදින ir. ඇදිනන ir.			
අසුල්ලනාචා	ඇසුල්ලුචා	ඇසිල්ලිම	Wash—clothes.
අවුනනාචා	ඇවුසුචා	ඇමිනිම	String together, thread, thread needle.

C (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
අඩුලනවා	අඩුලුවා	අඩුලීම	Pick up, pick out.
අඩුස්සනවා	අඩුස්සුවා	අඩුස්සීම	Stir up, excite.
අහුරනවා	අහුරුවා	අහිරීම	Close up, block up, pile together.
මතුරනවා	මැතුරුවා	මැතිරීම	Charm—with incantations.
වතුරනවා	වැතුරුවා	වැහිරීම	Pour out.
වසුරනවා	වැසුරුවා	වැපිරීම	Sow.

D. Roots of two or three syllables, vowel උ.

I. Roots of two syllables, vowels උ (or උඟ) අ; p. p. උ (උඟ) අ—in some cases උ අ; past ඉ (ඊ) උවා; v. n. ඉ (ඊ) ඊම.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
උනනවා	ඉක්කුවා	ඉනීම	Flow or spring forth—as water from a fountain.
p. p. උන (උඟ) ir.			
උපයනවා	ඉපෙවුවා	ඉපයීම	Provide, supply.
p. p. උපයා			
උසනවා	ඉසුවා	ඉවීම	Cook.
උරනවා	ඉරුවා	ඉරීම	Suck.
උලනවා	ඉලුවා	ඉලීම	Rub.
උස්සනවා	ඉස්සුවා	ඉස්සීම	Lift up.
දුවනවා	දිවුවා	දිවීම	Run, run away.
p. p. දුව (උඟ) ir.			
සුදනවා	පිදුවා	පිදීම	Offer—an offering.
සුනනනවා	පිනනුවා	පිනනීම	Lay to rest, lay down.
සුප්පනවා	පිප්පුවා	පිප්පීම	Bloat, swell out.
සුරනවා	පිරුවා	පිරීම	Initiate.
බුරනවා	බිරුවා	බිරීම	Bark—as a dog.
මුදනවා	මිදුවා	මිදීම	Release, set free.
රුස්සනවා	රිස්සුවා	රිස්සීම	Bear up, endure, tolerate.
සුරනවා	සිරුවා	සිරීම	Scrape or scratch off.

D. II. Roots of three syllables, vowels (a) උ උ ආ or (b) උ ආ ආ; p. p. (a) උ උ ආ or (b) උ ආ ආ; past ඉ ඉ උවා or ඉ උ උවා; v. n. ඉ ඉ ඊම.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
උගන්වනවා	ඉගැන්වුවා	ir. ඉගැන්වීම	ir. Teach.
p. p. උගන්වා			
උගුලනවා	ඉතිල්ලුවා	ඉතිල්ලීම	} Root up, pull out, wrest from.
උගුලනවා	ඉගුලුවා		
උඩුබුරුලනවා	බිරුලුවා	බිරිලීම	} Whine, howl.
	බුරුලුවා		
උපදිනවා	ir.		
p. p. ඉපිද	උපනනා		} Arise, come into existence, be born.
ඉපදෙනවා			
p. p. ඉපදි	ඉපදනා	ඉපදීම	} Overflow, boil over.
උතුරනවා	ඉතුරුවා	ඉතිරීම	
p. p. උතුර			
උදුරනවා	ඉදිරුවා	ඉදිරීම	} Wrest out; pluck up.
	ඉදුරුවා		
උසුටනවා	ඉසිවුවා	ඉසිවීම	Pull or root up.
උසුප්පනවා	ඉපිප්පුවා	ඉපිපීම	Raise up or strip off—bark; scoop out.
උසුලනවා	ඉසුලුවා	ඉසිලීම	Bear—as a weight or burden.
ගුගුරනවා	ගිගුරුවා	ගිගිරීම	} Roar, thunder.
		ගිගුරුම	
පුරුදුනවා	පිරිද්දුවා	පිරිද්දීම	Link, dovetail, splice.
පුපුරනවා	පිපිරුවා	පිපිරීම	Burst. v. i.
පුලුස්සනවා	පිලිස්සුවා	පිලිස්සීම	Burn, bake

— o —

E. Roots of two or three syllables, vowels ඔ (or ඕ) ආ; p. p. ඔ (ඕ) ආ; past එ (ඒ) උවා; v. n. එ (ඒ) ඊම.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
ඔතනවා	එතුවා	එතීම	Wrap around.
p. p. ඔතා			
ඔබනවා	එබුවා	එබීම	Press down.
ඔකාටනවා	ඔකවුවා	ඔකරීම	Chop, pound, peck.

E. (continued.)

<i>pres</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
කොණහනවා	කොණනුවා	කොණයිම	} Pinch. [ble.
කොණිතනවා	කොණිතුවා	කොණිතයිම	
කොණ්ණසනවා	කොණ්ණසුවා	කොණ්ණසයිම	
කොටුරනවා	කොටුරුවා	කොටිරිම	} Murmur, grum-
ගොතනවා	ගෙනුවා	ගෙතිම	
		ගෙනුම	} Plat. [plat. The platting, the
තෝරනවා	තේරුවා	තේරිම	} Distinguish, or discriminate; ex- plain; separate; select, choose.
දෙඩනවා	දෙඩුවා	දෙඩිම	
(කිරි)දෙවනවා	} දෙවුවා	} දෙවිම	} Prate, prattle, bab- ble, chatter.
දෙවිනවා			
පොහනවා	පෙහුවා	පෙහිම	} Milk.
පොළනවා	පෙළුවා	පෙළිම	
පොළඹනවා	පෙළඹුවා	පෙළඹිම	} Soak.
පොවනවා	පෙවුවා	පෙවිම	
මෝරනවා	මේරුවා	මේරිම	} Cause to drink or absorb; give to drink.
යෙදනවා	යෙදුවා	යෙදිම	
		යෙදුම	} Mature, become hard. v. i.
සොයනවා	සෙවුවා	සෙවිම	
සෝදනවා	සෙදුවා	සෙදිම	} Put together, con- trive, plan.
		සෙදුම	
			} Contrivance.
			} Seek.
			} Wash.

o

II. Roots with an immutable vowel—ඉ or ට—in the first syllable. Where there are three syllables in the root, the second also remains unchanged.

A. Roots of two or three syllables, vowels ඉ (or ඊ) අ, or ඉ අ; p. p. ඉ (ඊ) ආ; past ඉ (ඊ) උවා; v. n. ඉ (ඊ) ඊම.

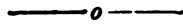
<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
ඉරනවා	ඉරුවා	ඉරිම	} Tear, saw.
p.p. ඉර්		ඉරුම	
			} The rent.

II. A. (continued.)

<i>pres</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
ඉවසනවා	ඉවසුවා	ඉවසීම	Tolerate, bear patiently.
කිදනවා	කිඳවා	කිඳීම	Sink, v. i.
කියනවා	කියුවා, කිවුවා, කීම		Say, assert.
කිරණවා	කිරුවා	කිරීම	Weigh.
ගිල්වනවා	ගිල්ලවා	ගිල්වීම	Let in, inlay, immerse.
ගිවිසනවා	ගිවිසුවා	ගිවිසීම	Covenant, v. i.
තිබනවා	තිබුවා	තිබීම	} Place.
තියනවා	තියුවා		
දිනනවා	දිකුවා	දිනීම	[suit. Win—race &c. or law-
දිරණවා	දිරුවා	දිරීම	Rot, digest. invol.
දව්වරණවා	දව්වරුවා	දව්වරීම	} Swear, take oath.
		දව්වරීම	
නිදනවා	නිදගනවා	නිදගැනීම	Sleep, v. i.
නිමණවා	නිමුවා	නිමීම	Finish.
නිවනවා	නිවුවා	නිවීම	} Extinguish, cool.
නිමනවා	නිමුවා	නිමීම	
පිනනවා	පිකුවා	පිනීම	} (with පිනියෙන් &c.) float or swim in joy, rejoice.
p. p. පිනා			
පියනවා	පිටුවා	පිටීම	Shut, close.
පියාඹනවා	See I. A.		
පිසනවා	පිසුවා	පිසීම	Cook.
පිනනවා	පිකුවා	පිනීම	Swim.
පිරණවා	පිරුවා	පිරීම	Comb.
මියනවා	මියුනා ir.	මියීම	Die.
මිරිකනවා	මිරිකුවා	මිරිකීම	Squeeze.
රිංගණවා	රිංගුවා	රිංගීම	Creep through.
ලියනවා	ලියුවා, ලිවුවා, ලිවීම		Write; turn on a lathe; shred.
ලියලනවා	ලියලුවා	ලියලීම	Sprout, bud. v. i.
ලියසනවා	ලියසුවා	ලියසීම	Slip, slide. invol.
ලිහනවා	ලිහුවා	ලිහීම	Untie, loosen.
චිකනවා	චිකුවා	චිකීම	Snap, bite, chew.
විදගනවා	විදගුවා	විදගීම	Open out, expand.

II. A. (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
විමසනවා	විමසුවා	විමසීම	Examine, judge.
වියනවා	විවුනා	විවීම	Weave.
වියලනවා	වියලුවා	වියලීම	Dry.
විසඳනවා	විසඳුවා	විසඳීම	Explain, judge of.
විහිඳනවා	විහිඳුවා	විහිඳීම	Spread out.
සිඟනවා	සිඟුවා	සිඟීම	} Beg alms.
හිඟනවා	හිඟුවා	හිඟීම	
සිතනවා	සිතුවා	සිතීම	} Think, suppose.
හිතනවා	හිතුවා	හිතීම	
හින්දනවා	හින්දුවා	හින්දීම	Evaporate, boil away.

B. Roots of two or three syllables, vowels ඵ (or ඵ්) අ; p. p. ඵ (ඵ්) ආ; past ඵ (ඵ්) උවා; v. n. ඵ (ඵ්) ඊම.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
ඵලනවා	ඵලුවා	ඵලීම	Spread out, cast on.
p. p. ඵලා			
ඵලලනවා	ඵලලුවා	ඵලලීම	Darn.
ඵලලනවා	ඵල්ලුවා	ඵල්ලීම	Suspend, hang.
ඵවනවා	ඵවුනා	ඵවීම	Send—to 1st or 2nd person.
ඵඳනවා	ඵඳුවා	ඵඳීම	Mix (curry stuffs), prepare.
කෙළඟනවා	කෙළඟුවා	කෙළඟීම	Profane, dishonour, treat with disrespect.
ගෙනෙනවා	ගෙනෙනුවා	} ගෙනවිම	Get brought.
	ගෙනෙනවුනා		
ගෙවනවා	ගෙවුනා	ගෙවීම	Wear away, pay off.
තෙමනවා	තෙමුවා	තෙමීම	Wet, damp.
තෙරපනවා	තෙරපුවා	තෙරපීම	Press upon, throng.
දෙඳරණවා	දෙඳරුවා	දෙඳරීම	Shake, vibrate, splinter.
දෙවනවා	දෙවුනා	දෙවීම	Cause to give.
දෙසනවා	දෙසුවා	දෙසීම	Preach at, admonish.
නෙරණවා	නෙරුවා	නෙරීම	Protrude.

II. B. (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
හෙරපනවා	හෙරපුවා	හෙරපීම	Drive away.
හෙලනවා	හෙලුවා	හෙළීම	Pluck up or off, gather—plants or fruit.
පෙකනවා	පෙකනුවා } පෙකවුවා }	පෙකවීම	Shew, exhibit.
පෙරණවා	පෙරුවා	පෙරීම	Strain, filter, distil.
පෙරලනවා	පෙරළුවා	පෙරළීම	Overturn.
පෙළනවා	පෙළුවා	පෙළීම	Toss about, sift, agitate, trouble.
බෙදනවා	බෙදුවා	බෙදීම	Divide.
බෙරණවා	බෙරුවා	බෙරීම } බෙරුම }	Separate, settle. Settlement.
වෙලනවා	වෙලුවා	වෙලීම	Entwine, wrap about.
වේලනවා	වේලුවා	වේලීම	Dry.
වෙවිලනවා	වෙවිලුවා	වෙවිලීම } වෙවිලුම }	Shake, tremble. v. i. Trembling.
හෙලනවා	හෙලුවා	හෙළීම	Cast down.
පිරිහෙලනවා	පිරිහෙළුවා	පිරිහෙළීම	Scorn, treat disrespectfully.

THIRD CONJUGATION.

CHARACTERISTICS.

- 1 ඉ in the last syllable of the root in the present tense. (Verbs with ඉ in the first or second syllable followed by අ in the root belong to the second conjugation:— as ගිවිසෙනවා, මිනිසානවා, විනිදනවා.)
- 2 In the perfect participle this ඉ gives place to අ: අදිනවා, ඇඳ; ඉසිනවා, ඉස.
- 3 To form the past tense the ඉ is rejected, its consonant doubled or a preceding short consonant lengthened, and the terminations—ආ, එමි &c.—attached without the insertion of ව: as—අදිනවා, ඇඳ්ද, ඇඳ්දෙමි &c.
- I. Roots with a mutable vowel—generally අ—in the first syllable: as—(අදි)නවා, කවිනවා &c. (ක, of course includes the අ.)

pres. අ ඉ ; past ඇ 'ආ; p. p. ඇ අ; v. n. ඇ ඊ ම.
as—පදි(නවා); පැද්ද; පැ ද; පැ දි ම.

i. (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	<i>v. n.</i>	
අදිනවා	ඇද්ද	ඇද	ඇදීම ඇදුම	{ Draw, pull. The drawing, asthma.
අනිනවා	ඇනනා	ඇන	ඇනීම	Pierce, thrust in.
අඳිනවා	ඇන්ද	ඇඳ	ඇඳීම ඇඳුම	{ Dress one's-self, limn, make a drawing. The dress.
අයදිනවා, ir.	අයද සිටියා අයදුවා	අයද	අයදීම	Request, beseech.
අරිනවා	ඇරියා ir.	ඇර	ඇරීම	Send—to 3rd person.
කටිනවා	කැට්ටා	කැට	කැටීම	Twist, spin thread.
කහිනවා	කැස්සා	කැහැ	කැහීම	Cough.
ගණිනවා	ගැනනා	ගැණලා	ගැණීම	Count, enume- rate.
නටිනවා	නැප්පා	නැප	නැටීම	Warm one's-self.
දකිනවා	{ දකනා දුටුවා is the better form.	දක දුටුම	{ දකීම දැකුම	{ See. The sight.
නැගිනවා	{ නැග්ගා නැගුණ නැගි from නැගුණ නැගි are better forms	නැගලා නැගි	{ නැගීම නැගුම	{ Ascend. The ascent.
නමදිනවා	නැමැද්ද	නැමද	නැමදීම	Bow, worship.
පදිනවා	පැද්ද	පැද	පැදීම	Row, paddle.
පනිනවා	පැනනා	පැන	පැනීම	Jump, spring, rebound.
පලඳිනවා	පැලැන්ද	පැලඳ	පැලඳීම	{ Dress one's-self, put on dress or ornaments.
පාහිනවා	පැස්සා	පැහ(ලා)	පැහීම	Clear out, prune.
බඳිනවා	බැද්ද	බැඳ	බැඳීම	Fry, grill, roast.
බඳිනවා	බැන්ද	බැඳ	බැඳීම	Bind. [abuse.
බණිනවා	බැනනා	බැණ	බැණීම	Revile, utter

I. (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	<i>v. n.</i>	
බසිනවා	බැස්සා	බැස	බැසීම	} Descend.
බහිනවා	බැස්සා	බැහලා	බැහීම	
මඩිනවා	මැඩිබ	මැඩ	මැඩීම	} Trample down; trample out (thresh) corn; oppress.
මදිනවා	මැද්ද	මැද (ලා)	මැදීම	
මනිනවා	මැනනා	මැන	මැනීම	Polish, smoothen
යදිනවා	යැද්ද	යැද	යැදීම	Measure.
රකිණවා	රැකනා	රැක	රැකීම	} Pray, imprecate—good or evil.
ලඟිණවා	ලැගනා	ලැග	ලැගීම	
ලොච්චනවා	ලෙච්ච	{ ලෙච්ච ලෙච්ඤා	ලෙච්ච	Guard, brood or sit on eggs.
වඩිනවා	වැඩියා ir.	වැඩ	වැඩීම වැඩිසිටීම	Roost, perch, settle.
වදිනවා		වැද	වැදීම	Lick.
වදිනවා	වැදුනා from	වැද	වැදීම	} Proceed—go or come; be present or seated. (hon.)
වදිනවා	වැදු	වැද	වැදීම	
වලඳිනවා	වැලැන්ද	වැලඳ	වැලඳීම	} Strike against.
වැලඳගන්නවා, වැලඳගන්නා, වැලඳගණ, වැලඳ ගැණම				
වසිනවා	වැසූ	වැස	වැසීම	} Bow, salute, worship.
වහිනවා	වැසූ	වැහලා	වැහීම	
සහිනවා	සැස්සා	සැස	සැසීම	} Embrace.
හහිනවා				
සහිනවා	සැස්සා	සැස	සැසීම	} Rain. v. n. also from වසනවා
සහිනවා				
සහිනවා	සැස්සා	සැස	සැසීම	Pare, chip.
සහිනවා				

—o—

II. Roots with an immutable vowel (ඉ, එ or ඇ) in the first syllable or, where there are three syllables, in the first and second syllables (ඉ ඉ or ඇ ඉ), with ඉ, as before, in the final syllable of the root: as-ඉසි(නවා), කිසිති(නවා), ඇවිදි(නවා).

* For the intransitives in අ අ ඉ see ඇ අ එ, 4th Conjugation: as නැවතෙනවා for නවතිනවා.

II. (continued.)

pres. {	ඉ ඉ or ඇ ඉ ඉ ;	past ඉ ට් ආ or ඇ ඉ ට් ආ }
	හිලි නැහිවි ;	හිල්ලා නැහිව්වා }
p. p. {	ඉ ආ or ඇ ඉ ආ ;	v. n. ඉ ඊ ම or ඇ ඉ ඊ ම }
	හිලි නැහිට ;	හිලිම නැහිවිම }

pres.	past	p. p.	v. n.	
ඉසිනවා	ඉස්සා	ඉස	ඉසිම	{ Sprinkle, dash or bale out—water.
ඉනිනවා	ඉස්සා	ඉන	ඉනිම	
ඇවිදිනවා	ඇවිද්ද	ඇවිද	ඇවිදිම	Walk, drive about, take an airing.
ඇනිදිනවා	ඇනිඳු	ඇනිද	ඇනිදිම	Pick up, pick out.
නිමිදිනවා	නිමිද්ද	නිමිද	නිමිදිම	Dive.
නිඞිනිනවා	නිඞිස්සා	නිඞිස	නිඞිසිම	Sneeze.
කෙළිනවා	කෙළියා ir.	කෙළ	කෙළිම	Play.
හිලිනවා	හිල්ලා	හිල	හිලිම	Swallow.
හිවිසිනවා	හිවිසගනනා	හිවිස	හිවිසිම	Covenant.
නැහිවිනවා	නැහිට්වා	නැහිට	නැහිවිම	Get up, rise from bed or seat.
පිඞිනවා	පිම්බා	පිඞ	පිඞිම	Blow-with mouth, pipe or tube.
පිනිනවා	පිහදුම	පිහ	පිහිම	Rub, wipe, cleanse.
බිදිනවා	බින්ද	බිද	බිදිම	Break, crack— brittle things.
විදිනවා	විද්ද	විද	විදිම	Pierce, bore, shoot with arrow.
විදිනවා	වින්ද	විද	විදිම	Suffer, undergo— weal or woe.
සිටිනවා	සිටියා ir.	සිට	සිටිම	{ Stand; stay, re- main; be; dwell.
ඡිටිනවා	ඡිටියා	ඡිට	ඡිටිම	
සිදිනවා	සින්ද	සිද	සිදිම	Cut off, extermi- nate.
සිඞිනවා	සිම්බා	සිඞ	සිඞිම	Sniff, kiss.
ඡිදිනවා	ඡින්ද	ඡිද	ඡිදිම	{ Dry off, evaporate, express (oil.)
සිදිනවා	සින්ද	සිද	සිදිම	

FOURTH CONJUGATION.

INVOLITIVE AND INTRANSITIVE VOICE.*

1. CHARACTERISTICS:—

- (a) ඵ in the last syllable of the root: as කැබෙ-නාචා.
 (b) In the past tense the ඵ becomes උ-නා &c. as කැඩුනා, කැඩුනෙමි &c.
 (c) In the pf. pl. it becomes ඊ; but some verbs have a form in අ as well as ඊ: as කැඩි, විසිරි and විසිර.
 (d) The v. n. is formed by adding ම to the pf. pl. in ඊ: as—pf. pl. කැඩි, v. n. කැඩිම; pf. pl. විසිරි, v. n. විසිරිම.
 2. The first syllable of the root is or has one of the immutable vowels, ඉ, ඵ, ඇ or ඊ, ඒ, ඇ:—as ඉඳෙනාචා, ගිලෙනාචා; ඵබෙනාචා, පෙනෙනාචා; ඇඳෙනාචා, කැබෙනාචා; සිරණෙනාචා &c.

A few have also the first syllable with අ as well as ඇ and the last syllable with ඉ as well as ඵ in the present tense; but the past tense and pf. pl. are made from the ඇ ඵ form:—as නාවතීනාචා and නැවතෙනාචා, past නැවතුනා, p. p. නැවතී.

The irregular, but more used, අ ඉ form will be found along with the regular form.

3. Most of the Involitives are made from Volitives by a change of vowels: as—(adding නාචා to each root)

අ අ & ඉ අ into ඇ ඵ—කඩ, කැබෙ; අඳි, ඇඳෙ.
 ආ අ " ඇ ඵ—පාග, පැගෙ.
 උ අ & ඉ ඉ " ඉ ඵ—මුද, මිඳෙ; බිඳි, බිඳෙ.
 උ අ " ඊ ඵ—සුර, සිරෙ.
 ඵ අ & ම අ " ඵ ඵ—ඵල, ඵලෙ; මන, ඵන.
 ම අ " ඒ ඵ—සේදනාචා, සේඳෙනාචා.

I. ඉ and ඊ class.

A. Vowels ඉ ඵ or ඊ ඵ: as ඉඳෙනාචා, මිඳෙනාචා, සිරණෙනාචා.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	
ඉක්මෙනාචා	ඉක්මුනා	ඉක්මි and ඉක්ම,	v. n. ඉක්මිම Pass away.
ඉඳෙනාචා	ඉදුනා	ඉඳි	Mellow, ripen.

* See Explanation 19.

I. A (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	(Become)*
ඉපදෙනවා	ඉපදුනා	{ ඉපදි ඉපද	Come into existence, arise, be born.
ඉරෙණවා	ඉරුණා	ඉරි	Tear, become sawn.
ඉසෙනවා	ඉසුනා	ඉසි	} Sprinkle.
ඉහෙනවා	ඉහුනා	ඉහි	
ඉස්සෙනවා	ඉස්සුනා	ඉස්සි	-lifted up. *
නිදෙනවා	නිදුනා	නිදි	Sink.
නිපෙනවා	නිපුනා	නිපි	-excited, angry.
නිරෙණවා	නිරුණා	නිරි	-weighed.
කලකිරෙණවා	කලරුණා	-කිරි	-discouraged. Backslide.
ගිලෙනවා	ගිලුනා	ගිලි	Sink in, dip one's-self in.
නිබෙනවා	නිබුනා	නිබි	Be—of things, and aux: verb.
නික්මෙනවා	නික්මුණා	නික්මි	and නික්ම Issue forth.
නිමෙනවා	නිමුණා	නිමි	Terminate.
නිවෙනවා	නිවුනා	නිවි	} -extinguished; cold.
නිමෙනවා	නිමුණා	නිමි	
පිපෙනවා	පිපුනා	පිපි	Expand; become bloated.
පිරෙනවා	පිරුණා	පිරි	Become full.
පිඳෙනවා	} පිදුනා	පිදි	Bud, blossom.
සුදිනවා			
බිඳෙනවා	බිදුනා	බිදි	Break, crack. [geal.
මිඳෙනවා	මිදුනා	මිදි	Get free; precipitate; con-
රිඳෙනවා	රිදුනා	රිදි	Ache.
ලිස්සෙනවා	ලිස්සුනා	ලිස්සි	Slip, slide.
ලිහෙනවා	ලිහුනා	ලිහි	-untied or loose.
විඳෙනවා	විදුනා	විදි	Pierce, run in.
විසලෙනවා	විසලුනා	විසලි	Dry. [person.
සිතෙනවා	සිතූනා	සිති	Think, occur to—Dat. of
සිනාසෙනවා	සිනාසුනා	සිනාසි	Laugh.
සිඳෙනවා	සිදුනා	සිදි	-cut off, exterminated.

* Read *Become* where required before the pf. pl. or adjective:
as—*Become lifted up*.

I. A (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	(Become)
සංසිද්ධෙහවා	-සිද්ධා	-සිද්ධි	(of desire, anger &c)—satisfied, appeased.
සිරණෙහවා	සිරුණ	සිරි	-scratched, scraped off.
හික්මෙහවා	හික්මුණ	හික්මි & හික්ම	-submissive, train-
හිඳෙහවා	හිඳුනා	හිඳි	Dry up, evaporate. [ed.

o

B. Vowels ඉ ඉ එ: as ඉගිලෙහවා, දිලිහෙහවා.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	
ඉගිලෙහවා	ඉගිලුනා	ඉගිලි	Fly. vol.
ඉතිරණෙහවා	ඉතිරුණ	ඉතිරි	Overflow.
ඉදිමෙහවා	ඉදිමුණ	ඉදිමි	Swell, become bloated.
ඉදිරණෙහවා	ඉදිරුණ	ඉදිරි	-uprooted.
ඉලිප්පෙහවා	ඉලිප්පුනා	ඉලිප්පි	Rise to the surface, float.
ඉහිරණෙහවා	ඉහිරුණ	ඉහිරි	-splashed or sprinkled about.
කිමිදිහවා ir	{ කිමිදුනා කිමිද්ද	{ කිමිදි කිමිද	Dive. vol.
දිලිහෙහවා	දිලිහුනා	දිලිහි	Glitter, shine.
මිරිකෙහවා	මිරිකුණ	මිරිකි	-pressed or squeezed.
පිපිරණෙහවා	පිපිරුණ	පිපිරි	Burst, crack.
පිඬිඳෙහවා	පිඬිදුනා	පිඬිදි	} Waken, sprout, open.
පුබුදිහවා ir	පිඬිදුනා	පිඬිද	
පිරිහෙහවා	පිරිහුනා	පිරිහි	Diminish, decline.
පිලික්කෙහවා	පිලික්කුනා	පිලික්කි	Burn, be consumed.
{ පිහිටෙහවා	පිහිටුනා	පිහිටි	Settle down, be fixed upon.
{ පිහිටහවා ir		පිහිට	Rest upon, be established.
විකිණෙහවා	විකුණුනා	විකිණි	Sell, become sold.
විසිරණෙහවා	විසිරුණ	විසිරි & විසිර	-scattered, dispersed.
විහිඳෙහවා	විහිදුනා	විහිදි	Spread out or apart.

o

II. එ and ඒ class.

Vowels එ එ or ඒ එ: as එතෙහවා, කෙරෙහවා, හේරෙහවා.

එතෙහවා	එතුනා	එහි	Wrap around.
එබෙහවා	එබුනා	එබි	Stoop, bend down.

II. ඵ and ඵ class (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	(Become)
එරෙණවා	එරුණ	එරී	Sink in—as in mud.
ඵලඹෙනවා	ඵලඹුණා	ඵලඹී ඵලඹි	Approach, draw nigh unto.
එල්ලෙනවා	එල්ලුණා	එල්ලී	Hang on or from.
කෙරෙණවා	කෙරුණ	කෙරී	Be done, effected.
ගෙනෙනවා	ගෙනුණා	ගෙනී	Be platted, knitted.
ගෙවෙනවා	ගෙවුණා	ගෙවී	Wear or chafe away, get paid off.
නෙවෙණවා	නෙවුණ	නෙමි	Become wet.
හේරෙණවා	හේරුණ	හේරී	Be intelligible to.
පෙහෙණවා	පෙහුණා	පෙහී	-soaked or saturated.
පෙනෙනවා	පෙනුණා	පෙනී	Appear, see.
පෙරලෙනවා	පෙරළුණා	පෙරළී	Turn over or upside down.
පෙරෙණවා	පෙරුණ	පෙරී	-strained. Filter through.
පෙළෙනවා	පෙළුණා	පෙළී	-tossed about.
පෙළඹෙනවා	පෙළඹුණා	පෙළඹී	-instigated, incited.
පෙවෙනවා	පෙවුණා	පෙවී	-imbibed, absorbed.
බෙදෙනවා	බෙදුණා	බෙදී	Become divided.
යෙදෙනවා	යෙදුණා	යෙදී	{ Become in or engaged in. Aux. verb <i>Do</i> .
වෙනවා	වුණා	වි, ව, වෙලා, v. n. විම	Become.
වෙලෙනවා	වෙලුණා	වෙලී	Entwine.
වෙව්ලෙනවා	වෙව්ලුණා	වෙව්ලී	Shake, tremble.
වේලෙනවා	වේලුණා	වේලී	Dry.

—o—

III. ඇ class.

A. Vowels ඇ අ ඵ: as ඇඹරෙණවා, නැවරෙණවා.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	
ඇඹරෙණවා	ඇඹරුණ	ඇඹරී	-twisted or spun; ground.
කැලඹෙනවා	කැලඹුණා	කැලඹී	-troubled, confused.
කැලෑනෙනවා	කැලෑනුණා	කැලෑනි	-stirred up.
හැරහෙනවා	හැරහුණා	හැරහි	Be vilified, contemn- ed, blamed.
හැලපෙනවා	හැලපුණා	හැලපී	Fit together, unite; coalesce; agree.

III. A (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	(Become)
තැවරෙන්නාවා	තැවැණිණ	තැවී	Rub against; smeared on.
දැවටෙනවා	දැවුණා	දැවී	-wrapped around.
{ නමදිනවා			
{ නැමදෙනවා	නැමදුනා	නැමදී	Bow to, worship.
{ නවතීනවා			
{ නැවතෙනවා	නැවතුනා	නැවතී	Stop, stay, cease.
පැටලෙනවා	පැටලුනා	පැටලී	-tangled, confused.
{ පරදිනවා			
{ පැරදෙනවා	පැරදුනා	පැරදී	Be defeated. [with.
පැලඳෙනවා	පැලඳුනා	පැලඳී	Be clothed or adorned
{ පවතීනවා			
{ පැවතෙනවා	පැවතුනා	පැවතී	Continue.
බැබලෙනවා	බැබලුනා	බැබලී	Shine, glitter.
ඳවටෙනවා	ඳවුණා	ඳවී	Be deceived.
වැජඹෙනවා	වැජඹුනා	වැජඹී	Reside. vol.
වැටෙනවා	වැටුණා	වැටී	Fit, apply to, be intel- ligible to.
වැනසෙනවා	වැනසුනා	වැනසී	-waste, desolated.
{ වරදිනවා			
{ වැරදෙනවා	වැරදුනා	වැරදී(ලා)	Mistake, err.
{ වලකිනවා			
{ වැලකෙන්නවා	වැලකුණ	වැලකී	Refrain, abstain.
වැලඳෙනවා	වැලදුනා	වැලදී	Take or catch—disease. invol.
වැලපෙනවා	වැලපුනා	වැලපී	Wail, lament. vol.
වැලලෙනවා	වැලලුනා	වැලලී	-buried.
සැතපෙනවා	සැතපුනා	සැතපී	Sleep.
සැනසෙනවා	සැනසුනා	සැනසී	-consoled. [self.
සැරසෙනවා	සැරසුනා	සැරසී	-adorned; Adorn one's-

B. Vowels ඇ ඉ එ: as ඇතිලෙනවා, පැතිලෙනවා.
The ඉ becomes උ in the past tense.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	
ඇතිලෙනවා	ඇතුලුනා	ඇතිලී	Curl up, shrivel, writhe.
ඇළිල්ලෙනවා	ඇළුල්ලුනා	ඇළිල්ලී	-washed—of clothes.

III. B (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	(Become)
ඇමිණෙනවා	ඇමුණුවා	ඇමිණී	-strung or threaded.
ඇවිලෙනවා	ඇවුලුවා	ඇවිලී & ඇවිල	Burn, flame up.
ඇවිස්සෙනවා	ඇවිස්සුවා	ඇවිස්සී	-stirred up, excited.
ඇහිරෙනවා	ඇහුරුණා	ඇහිරී	-stopped or blocked up.
හැසිටෙනවා	හැසුටුවා	හැසිටී	Get up, rise from bed or a seat.
පැතිලෙනවා	පැහැලුවා	පැතිලී & පැතිල	Stumble.
පැතිරෙනවා	පැහැරුණා	පැතිරී & පැතිර	Spread, extend, be diffused.
පැමිණෙනවා	පැමුණුවා	පැමිණී & පැමිණ	Arrive, come; come to pass.
බැබිලෙනවා	බැබුලුවා	බැබිලී	Shine, glitter.
වැහිරෙනවා	වැහැරුණා	වැහිරී & වැහිර	Flow or pour forth. [tended.
වැතිරෙනවා	වැහැරුණා	වැතිරී & වැතිර	Sprawl, be ex-
වැපිරෙනවා	වැපුරුණා	වැපිරී	-sown.
හැසිරෙනවා	හැසුරුණා	හැසිරී & හැසිර	Behave, act. vol.

—0—

C. Vowels ඇ ඵ: as ඇඳෙනවා, කැපෙනවා.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	
ඇඳෙනවා	ඇඳුවා	ඇඳී	Draw, become drawn,
ඇඳෙනවා	ඇඳුවා	ඇඳී	-fitted to, linked, united.
ඇඟෙනවා	ඇඟුවා	ඇඟී	Pierce.
ඇරෙනවා	ඇරුණා	ඇරී	Quit, remove from; be opened.
ඇලෙනවා	ඇලුවා	ඇලී	Adhere, stick to.
ඇසෙනවා	ඇසුවා	ඇසී	Hear, overhear.
කැබෙනවා	කැබුවා	කැබී	Break.
කැපෙනවා	කැපුවා	කැපී	Cut.
කැවෙනවා	කැවුවා	කැවී	-eaten.
ගැණෙනවා	ගැණුවා	ගැණී	-reckoned.
ගැරෙනවා	ගැරුණා	ගැරී	-sifted.
ගැලෙනවා	ගැලුවා	ගැලී	Sink in.
ගැහෙනවා	ගැහුවා	ගැහී	Quake, crack, tremble.

III. C (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	(Become)
ගැස්සෙනවා හරිගැස්සෙනවා &c.	ගැස්සුනා	ගැස්සී	Quake, go off—as a trap. —rectified.
නැගෙනවා	නැඟුනා	නැඟී	—made, formed.
නැම්බෙනවා	නැම්බුනා	නැම්බී	—sodden.
නැළෙනවා	නැළුනා	නැළී	—bruised, crushed.
නැවෙනවා	නැවුනා	නැවී	Regret, be sorry.
දැනෙනවා	දැනුනා	දැනී	Perceive, feel.
දැවෙනවා	දැවුනා	දැවී	Burn, be inflamed.
නැගෙණවා	නැගුණා	නැගී	Ascend.
නැමෙණවා	නැමුණා	නැමී	Bend.
{ නසීනවා නැසෙනවා	නැසුනා	නැසී	Die.
පටලැවෙනවා	පටලැවුනා	පටලැවී	—complicated, tangled.
පැලෙනවා	පැලුනා	පැළී	Crack, split.
පැසෙනවා	පැසුනා	පැසී	} Mature, ripen; (of hair) become grey.
පැහෙනවා	පැහුනා	පැහී	
පැහැදෙනවා	පැහැදුනා	පැහැදී	Clear up, become clear.
පැගෙණවා	පැගුණා	පැගී	—trampled on.
පැස්සෙනවා	පැස්සුනා	පැස්සී	—spliced, grafted.
බැඳෙනවා	බැඳුනා	බැඳී	—grilled or roasted.
බැඳෙනවා	බැඳුනා	බැඳී	—bound.
බැසෙනවා	බැසුනා	බැසී	} Descend, be abated.
බැහෙනවා	බැහුනා	බැහී	
මැකෙණවා	මැකුණා	මැකී	—obliterated.
මැබෙනවා	මැබුනා	මැබී	—trampled down, crushed.
මැදෙනවා	මැදුනා	මැදී	—polished, smooth.
මැණෙනවා	මැණුනා	මැණී	—measured.
මැරෙණවා	මැරුණා	මැරී	Die. [into existence.
මැවෙනවා	මැවුනා	මැවී	—created (by itself), come
මැහෙනවා	මැහුනා	මැහී	—sewed.
රැකෙණවා	රැකුණා	රැකී	[ed. Get a living, be maintain- —collected, accumulated.
රැදෙනවා	රැදුනා	රැදී	
ලැබෙනවා	ලැබුනා	ලැබී	Receive.

III. C (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	(Become)
වැටෙනවා	වැටුනා	වැටී	Fall.
වැඩෙනවා	වැඩුනා	වැඩී	Increase, grow.
වැදෙනවා	වැදුනා	වැදී	Strike against.
වැනෙනවා	වැනුනා	වැනී	Wave, reel, stagger.
වැවෙනවා	වැවුනා	වැවී	Grow—of vegetation only.
වැසෙනවා	වැසුනා	වැසී	} Close, become covered.
වැහෙනවා	වැහුනා	වැහී	
වැස්සෙනවා	වැස්සුනා	වැස්සී	Ooze, leak.
සැලෙනවා	සැලුනා	සැලී	Shake.
සැදෙනවා	සැදුනා	සැදී	-formed, made. [ble.
සැහෙනවා	සැහුනා	සැහී	Suffice, be sufficient, suita-
හැලෙනවා	හැලුනා	හැලී	Fall or run out.
හැංගෙනවා	හැංගුණා	හැංගී	Hide one's self.
හැගෙනවා	හැගුණා	හැගී	Understand, perceive.
හැදෙනවා	හැදුනා	හැදී	-formed, made. Grow.
හැළෙනවා	හැළුනා	හැළී	Stumble, strike against.
හැරෙනවා	හැරුණා	හැරී	Turn.
හැරෙනවා	හැරුණා	හැරී	-dug or cut out, excavated.

—0—

FIFTH CONJUGATION.

CAUSATIVE VOICE.

1. These are formed by the addition of ව(නවා) to the root, generally from Volitive and Transitive verbs, but a few from Involitives and Intransitives: as—

කඩනවා break, කඩවනවා cause (some one) to break (some thing).

වදිනවා or වැදෙනවා strike (of itself), වදුවනවා cause it to strike.

දනවා burn. v. i; දවනවා burn. v. t.; ආලෙනවා stick. v. i.; අලවනවා stick. v. t.

හැසිරෙනවා act, behave; හසුරුවනවා regulate, manage.

2. The former, it will be seen, have their full causative power; the latter merely become volitive and transitive: effecting the thing signified, but not causing any person to do it.

They generally take the form of the Second Conjugation, and then admit of being put into a second causative form, when thy have their full causative power: as—

දනවා v. i, දවනවා v. t., දව්වනවා cause
(some one) to burn some thing.

දනනවා v. i, දනිනවා v. t., දනනවනවා a second
causative:—

as බහු ලවා දන්වනුවෙමි I informed through him.

3. The sense of the Causative is rather the procuring of the *thing* to be done, than the compelling of some person to do it.

This latter is better expressed by a transitive verb with සලසවනවා or බලකරනවා.

4. Most of the verbs admit of being put into the causative form, but only the most common of those which are regular are given, together with all which are in any respect irregular.

- I. Causatives made from verbs of the First Conjugation. These add වනවා to the root, and thereby become verbs of the Second Conjugation, where most of them have already been given.

pres.	p. p.	past	v. n.	
කවනවා (දනවා)	කවා	කැවුවා	කැවීම	Feed, canse to eat. (Burn. v. i.)
දවනවා (හානවා)	දවා	දැවුවා	දැවීම	Burn. v. t. (Bathe. v. i.)
හාවනවා	හාවා	හැවුවා	හැවීම	Bathe. v. t.
බවනවා	බවා	බැවුවා	බැවීම	Get let down, unload- ed; lay down.
හාවනවා (ඵනවා)	හාවා	හැවුවා	හැවීම	Get ploughed. (Come.)
ඵවනවා (යනවා)	ඵවා	ඵවුවා	ඵවීම	Send—to first or se- cond person.
යවනවා	යවා	යැවුවා	යැවීම	(Go.) Send—to third person.

II. Causatives made from verbs of the Second and Fourth Conjugations.

Remark: The same form has to serve for both, and often only the context can determine which of the two is intended: e. g. *මුදවානා* may be causative of either *මිදෙනා*—get free, settle, freeze—or from *මුදනා*—set free.

Rule:— For the present tense add *නා* to the root; and for the perfect participle, *නා*, according to section I above: as—*කඩ, කඩනා, කඩනා*.

For the past tense change *ඊ* of the verbal noun to *ච*, *වු*: as *කැවිම, කැබවුනා*.

For the verbal noun causative, change the non-causative verbal noun from *ඊ* to *ච*: as—*කැවිම, කැබවිම*.

Remark: 1. *භ* and *ඛ* in the second syllable of the root are doubled in forming the causative and have also a regular form; *ඝ* is sometimes doubled, and sometimes *ඝ* and also *න* lose their vowel *ආ* before the characteristic *න*.

2. Connect the heading “Cause to () or get ()” with each sentence below which does not begin with a capital letter. Those which do so begin are complete without it. The causatives from Intransitives will take only the first sense—“Cause to:” as *ආබවනා* cause or make to cry. Those from Transitives will often admit of both meanings, though they more frequently take the latter. The causing is necessarily volitive, but the action caused may be either transitive or intransitive.

First Class. Verbs with mutable vowels in the root according to the classification of the Second Conjugation.

A. Causatives from roots of two syllables, vowels *ආ ආ*: as *ආඝ(නා), ආඝවනා; කඩ(නා), කඩවනා*.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	Cause to (do) or get (done).
<i>ආවනා</i>	<i>ආබවුනා</i>	<i>ආවිම</i>	Set a spring or trap.
p. p. <i>ආව</i>			
<i>ආචනා</i>	<i>ආචවුනා</i>	<i>ආචිම</i>	—weep, or cry.
<i>ආභවනා</i>	<i>ආභවුනා</i>	<i>ආභවිම</i>	Drive or chase away.

First class.	A (continued.)		
<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	Cause to (do) or get (done).
අස්වනවා	ඇසෙවුවා ඇස්සෙවුවා	ඇස්වීම ඇස්සවීම	} -hear.
කඩවනවා	කැඩෙවුවා	කැඩවීම	
කපවනවා	කැපෙවුවා		} -break.
කැපවනවා	කැප්පෙවුවා	කැප්පවීම	
කරවනවා	කරෙවුවා	කරවීම	} -cut.
කැරවනවා	කැරෙවුවා	කැරවීම	
කැරවනවා	කැරෙවුවා	කැරවීම	-do.
කැඳවනවා	කැඳෙවුවා	කැඳවීම	-Call, invite.
ගනවනවා	{ ගැනවුවා ගැන්කෙවුවා	ගැන්වීම	-take.
ගලවනවා	ගැලෙවුවා	ගැලවීම	Rescue, save.
ගස්වනවා	ගැස්සෙවුවා	ගැස්වීම	} -strike; go off — a
ගස්සවනවා	ගැස්සෙවුවා	ගැස්සවීම	
ගර්ගස්සවනවා or ගස්වනවා			trap, bow &c. [ed.
තබවනවා	තැබෙවුවා	තැබවීම	} -rectify, or get mend-
තබ්බවනවා	තැබ්බෙවුවා	තැබ්බවීම	
තලවනවා	තැලෙවුවා	තැලවීම	-place, keep.
දනනවනවා	දෑන්කෙවුවා	දෑනවීම	-bruise, flog.
නගනවනවා	නැගෙවුවා	නැගවීම	-inform.
නලවනවා	නැලෙවුවා	නැලවීම	-lift up, build.
නසවනවා	නැසෙවුවා	නැසවීම	Soothe, pacify.
පටලවනවා	පැටලෙවුවා	පැටලවීම	-kill, destroy.
පටවනවා	පැටෙවුවා	පැටවීම	Twine or wrap about.
පණවනවා	පැණෙවුවා	පැණවීම	Load—goods &c.
පැතිලවනවා	පැතිලෙවුවා	පැතිලවීම	Pass or establish—
පැසවනවා	පැසෙවුවා	පැසවීම	laws.
			-stumble.
			-ripen, mature—of
			fruits & boils &c.
මඩවනවා	මැඩෙවුවා	මැඩවීම	-trample up—by oxen.
මරවනවා	මැරෙවුවා	මැරවීම	-kill.
මලවනවා	මැලෙවුවා	මැලවීම	{ Wither—green vege-
මස්සවනවා	මැස්සෙවුවා	මැස්සවීම	
			tables, by slightly
			cooking.
			-sew.
වරවනවා	වැරෙවුවා	වැරවීම	-cease.
වස්වනවා	වැසෙවුවා	වැස්වීම	-close, shut.

First class. A (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	Cause to (do) or get (done).
සාදවනවා	සෑදෙවුවා	සෑදවීම	-make.
සඟවනවා	සැඟවුවා	සැඟවීම	Hide.
හඟවනවා	හැඟවුවා	හැඟවීම	} Intimate, hint; cause to understand.
අඟවනවා &c.			
හරවනවා	හැරෙවුවා	හැරවීම	Turn—a thing round.

o

B. Causatives from roots of three syllables, vowels අ අ අ: as අස්වද්ද(නවා) අස්වද්දවනවා; පහද(නවා), පහදවනවා.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
අස්වද්දවනවා	අස්වැද්දෙවුවා	අස්වැද්දවීම	-cultivate—the ground.
p. p. අස්වද්දවා			
කැලඹවනවා	කැලඹෙවුවා	කැලඹවීම	} Agitate, disturb, trouble—or cause to agitate &c.
පළඳවනවා	පැළඳෙවුවා	පැළඳවීම	
පරදවනවා	පැරදෙවුවා	පැරදවීම	} Dress, put (ornaments) on—another, not one's self.
පහදවනවා	පැහැදෙවුවා	පැහැදවීම	
බබළවනවා	{ බැබළෙවුවා බැබිළෙවුවා	බැබළවීම	-shine.

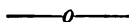
o

C. Causatives from roots with vowels අ උ ආ; which generally become in the causative අ උ උ. The middle උ becomes ් in the past tense and verbal noun.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
අකුළවනවා	{ ඇතිලෙවුවා	ඇතිලවීම	-roll, curl, shrivel up.
අකුලුවනවා			
අතුරුවනවා	{ ඇතිරෙවුවා	ඇතිරවීම	-spread out, open out.
අතුරවනවා			
අදුන්වනවා	ඇදින්නෙවුවා	අදුන්නාදීම	{ -know. Make acquainted, introduce.
අචුලවනවා	ඇවිලෙවුවා	ඇවිලවීම	
අචුලුවනවා	ඇවිලෙවුවා	ඇවිලවීම	-pick up. [flame.
පතුරුවනවා	{ පැතිරෙවුවා	පැතිරවීම	Ignite, kindle, in-
පතුරවනවා			
වගුරුවනවා	වැහිරෙවුවා	වැහිරවීම	Spread, extend; spread information.
හසුරුවනවා	හැසිරෙවුවා	හැසිරවීම	Pour out. [manage.
හසුරුවනවා	හැසිරෙවුවා	හැසිරවීම	Cause to act, regulate,

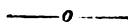
D. Causatives from roots with vowels ຕ ຖ. The ຕ, as in the non-causative voice, becomes ອ in the past tense and verbal noun.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	Cause to (do) or get (done).
i.			
ຮູ້ວາງ	ຮູ້ວາງ	ຮູ້ວາງ	-run, race.
ຮູ້ປັບ	ຮູ້ປັບ	ຮູ້ປັບ	-swell out. Bloat.
ຮູ້ວາງ	ຮູ້ວາງ	ຮູ້ວາງ	-bark.
ຮູ້ຮູ້	ຮູ້ຮູ້	ຮູ້ຮູ້	Set free; cause to settle; freeze.
ຮູ້ວາງ	ຮູ້ວາງ	ຮູ້ວາງ	-scrape or scratch off.
ii.			
ຮູ້ຮູ້	ຮູ້ຮູ້	ຮູ້ຮູ້	Produce, cause.
ຮູ້ຮູ້	ຮູ້ຮູ້	ຮູ້ຮູ້	-overflow, boil over.
ຮູ້ຮູ້	ຮູ້ຮູ້	ຮູ້ຮູ້	-float; strip off--bark.
ຮູ້ຮູ້	ຮູ້ຮູ້	ຮູ້ຮູ້	-thunder.
ຮູ້ຮູ້	ຮູ້ຮູ້	ຮູ້ຮູ້	Split; blast.
ຮູ້ຮູ້	ຮູ້ຮູ້	ຮູ້ຮູ້	Awaken, arouse.

E. Causatives from roots with vowels ອ ຖ. The ອ becomes ອ in the past tense and verbal noun.

ອາວາງ	ອາວາງ	ອາວາງ	-wrap around.
ອາວາງ	ອາວາງ	ອາວາງ	Stare; squeeze out—seeds &c.
ອາວາງ	ອາວາງ	ອາວາງ	Lift up, erect, elevate.
ອາວາງ	ອາວາງ	ອາວາງ	-chop, pound; peck; quarrel.
ອາວາງ	ອາວາງ	ອາວາງ	Roar, growl; thunder.
ອາວາງ	ອາວາງ	ອາວາງ	Prate, rant, utter non-sense, chatter.
ອາວາງ	ອາວາງ	ອາວາງ	Soak, saturate.
ອາວາງ	ອາວາງ	ອາວາງ	Incite, instigate.
ອາວາງ	ອາວາງ	ອາວາງ	Double (fist ອາວາງ); kin-dle (fire ອາວາງ).

Second Class. Verbs with immutable vowels in the first syllable, according to the Second Conjugation, II.

A. Causatives from roots with vowels ඉ අ.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	Cause to (do) or get (done).
ඉරවනවා	ඉරෙවුවා	ඉරවීම	-tear; saw.
කිඳවනවා	කිඳෙවුවා	කිඳවීම	-sink. Sink.
කියවනවා	කියෙවුවා	කියවීම	-say. Read. [adjure.
දිව්වරවනවා	දිව්වරෙවුවා	දිව්වරවීම	-swear. Take oath of,
නිමවනවා	නිමෙවුවා	නිමවීම	-finish. Finish.
නියවනවා	නියෙවුවා	නියවීම	(with දත්) Shew the teeth, grin.
පිනවනවා	පිනෙවුවා	පිනවීම	-rejoice, exult.
පියවනවා	පියෙවුවා	පියවීම	-shut, close.
පිහිටුවනවා	පිහිටෙවුවා	පිහිටුවීම	} -rest. Establish, found.
පිහිටවනවා		පිහිටවීම	
ලියවනවා	ලියෙවුවා	ලියවීම	-write, turn on 'a lathe.
ලියලවනවා	ලියලෙවුවා	ලියලවීම	-sprout, bud.
වියලවනවා	වියලෙවුවා	වියලවීම	-dry. [rout.
විසුරුවනවා	විසිරෙවුවා	විසිරවීම	Spread about, scatter,
සිතවනවා	සිතෙවුවා	සිතවීම	-think. Remind.
සංසිඳුවනවා	-සිඳෙවුවා	-සිඳවීම	Appease, satisfy.
නික්මවනවා	නික්මෙවුවා	නික්මවීම	Subdue; train.

—o—

B. Causatives from roots with vowels එ අ.

එලවනවා	එලෙවුවා	එලවීම	Pursue, drive away.
ගෙනවනවා	ගෙනෙවුවා	ගෙන්වීම	} -bring, get brought.
ගෙනනවනවා	ගෙන්ගෙවුවා	ගෙනනවීම	
දෙවනවා	දෙවුවා & දෙවෙවුවා	දෙවීම	-give.
නෙරපවනවා	නෙරපෙවුවා	නෙරපවීම	-drive away.
පෙරවනවා	පෙරෙවුවා	පෙරවීම	-filter.
{ පෙරවනවා	පෙරෙවුවා	පෙරවීම	Wrap around, enrobe.
{ පොරවනවා			
ලෙලවනවා	ලෙලෙවුවා	ලෙලවීම	Brandish, make vibrate.
වේලවනවා	වේලෙවුවා	වේලවීම	-dry.
වෙව්ලවනවා	වෙව්ලෙවුවා	වෙව්ලවීම	-tremble, shake.

III. Causatives from verbs of the Third Conjugation.

Rule. Reject the vowel **ඉ** in the last syllable of the root; double its consonant or lengthen **a** preceding short one; give the last consonant the vowel **අ**, and then add **වනවා** for the present tense, and **වා** for the pf. participle:—as **අඳි(නවා) අඳද**, pres. **අඳදවනවා**, p. p. **අඳදවා**.

For the past tense and verbal noun, take the non-causative past, and instead of its **ආ** substitute respectively **ඵ**, **චු** and **අ** **විම**:—as **ආද්ද**, **ආද්දෙචු**, **ආද්දවිම**.

The non-causative is also given below.

A. Causatives from verbs with vowels **අ ඉ**:—as

අඳි(නවා) අද්දවනවා; බඳි(නවා) බඳුවනවා.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	Cause to (do) or get (done).
අඳිනවා			
අඳදවනවා	ආද්දෙචු	ආදදවිම	-pull, draw, cart away.
p. p. අඳදවා			
අනිනවා			
අනිවනවා	ආනෙනචු	ආනනවිම	-pierce; thrust— with horns—butt.
	ආනෙචු	ආනවිම	
අඳිනවා			
අඳුවනවා	ආත්දෙචු	ආඳවිම	Dress—another; get a drawing made.
අරිණවා, ආරෙණවා			
අරවනවා	ආරෙචු	ආරවිම	Get turned away, dismissed; opened.
අනිනවා			
අනවනවා	දෑනචු	දෑනවිම	Shew.
ගායිණවා			
ගානවනවා	ගාග්ගෙචු	ගාගනවිම	-ascend, mount.
ගනිනවා	ගාංගු	ගාග්විම	Lift upon, mount.
පනිනවා			
පනවනවා	පාන්ගෙචු	පානනවිම	-jump. Drive away.
පනිනවා			
බඳිනවා			
බඳුවනවා	බැත්දෙචු	බැඳවිම	-bind.
බසිනවා			
බසවනවා	බැසෙචු	බැස්විම	Let down, lower.
බැසවනවා	බැසෙචු	බැසවිම	-descend, get let down.

III. A (continued.)

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	Cause to (do) or get (done).
මදිනවා			
මදුවනවා	මද්දෙවුවා	මදුවීම	-polish, smoothen.
මනිනවා			
මනනවනවා	මනනෙවුවා	මනනවීම	-measure.
ලගිනවා			
ලගනවනවා	ලගනෙවුවා	ලගනවීම	-roost, perch.
වදිනවා			[force in.
වදුවනවා	වද්දෙවුවා	වදුවීම	-strike. Strike or
වනිනවා			
වස්වනවා	} වස්සෙවුවා	වස්සවීම	-rain.
වස්සවනවා			

B. Causatives from verbs with vowels ඉ ඉ & ඇ ඉ ඉ.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>v. n.</i>	
ඇවිදිනවා			{ -walk about &c. Take a person for a walk or drive.
ඇවිදුවනවා	ඇවිද්දෙවුවා	ඇවිදුවීම	
ගිලිනවා, ගිලෙනවා			[dip in.
ගිලුවනවා	ගිල්ලෙවුවා	ගිලුවීම	-swallow. Sink or
නැගිටිනවා			
නැගුවුවනවා	නැගිටෙවුවා	නැගිටවීම	-rise. Raise up.
පිඹිනවා			[or instrument.
පිම්බවනවා	පිම්බෙවුවා	පිම්බවීම	-blow—with mouth
බිඳිනවා			
බිඳුවනවා	බිඳ්දෙවුවා	බිඳුවීම	-break. [forth.
බින්දුවනවා	බින්දෙවුවා	බින්දුවීම	-break forth, send
විදිනවා			[with arrow.
විද්දුවනවා	විද්දෙවුවා	විද්දුවීම	-pierce, bore, shoot
සිටිනවා			
ir සිටවනවා	} සිටෙවුවා	සිටවීම	}-stand. Set, place.
සිටුවනවා			
සිඳිනවා			
සිඳුවනවා	සිඳෙවුවා	සිඳුවීම	Cut off, exterminate.
හිඳිනවා			
හින්දුවනවා	හින්දෙවුවා	හින්දුවීම	Dry up, cause to evaporate, boil away.

These are irregular or defective in one or more forms, and some of them have regular as well as irregular forms.

<i>pres.</i>	<i>past</i>	<i>p. p.</i>	<i>imper.</i>	<i>v. n.</i>	
අරිණවා	අරියා	අර	අරපත්	අරීම	Send, send away; open.
ඉන්නවා	උන්නා	ඉද	ඉදිත්	ඉදීම	Be, be present.
උපදින්නවා	උපන්නා	ඉපද		ඉපදීම	Be born, arise.
ඉපදෙන්නවා	ඉපදුනා	ඉපදි	වරෙන්	ඊම	Come.
එන්නවා	ආවා	{ ආවින් ආවිලා අවුත් }			
මිනින්නවා	කකිණවා	කකියා		කැක්කීම කැක්කීම	Be becoming, proper.
කකිණන්නවා	කකිණවා	කකියා		කැක්කීම	Ache.
* කරණවා	කෙරුවා	කර	කරපත්	කෙරීම	Do.
කෙළින්නවා	කෙළියා	කෙට	කෙළපත්	කෙරුව	Play.
ගන්නවා	ගන්නා	ගෙණ, අරන්	ගෙණින්	කෙළීම	Take.
දකින්නවා	දුටුවා	අරගණ	අරගණින්	ගැණීම	
දන්නවා	දකිනා	දක		දකීම	See.
	{ දන්නා	දක		දකීම	Know.
	{ දන්නා	දක		දකීම	Ascertain.

* Analogically කරණවා should make කරුවා, කැටීම, කරෙණවා &c; but the කර has been softened into ච; so that we have කෙරෙණවා, කෙරුවා, කෙරුණ, කෙරුවා, කෙරුව, කෙරීම &c. කිසිම is preferred by many to කෙටීම, though කිසිම is the regular v. n. of කරණවා Weigh.

දෙනවා	දුනනා	දී	(මම) දියන් } දීම (ඔහුම) දීපන් }	Give.
හැසිහවා	හැසිහවා	හැසි	හැසිපත්	Wriggle.
බොහවා	බොහවා, බිහි	බි	බිපත්	Drink.
යනවා	යනා	ගොස්	පලපත්	Go.
		ගොස්		
		ගිහන්		
මියනවා	මියනා	මිය	මියම	Die.
ලෙලියනවා	ලෙලියනවා	ලෙලිය	ලෙලියපත්	Wriggle.
විවිනවා				Be worth, worthy.
වැඩිනවා	වැඩියා	වැඩ	වැඩියමැනව	Proceed. (hon.)
වදාරණවා	{ වදලා වැදෑරුවා }	වදර	වදලමැනව	Speak. (hon.)
විකුණනවා	විකුණා	විකුණ	විකුණපත්	Sell.
විවාරණවා	{ විවාරලා විවාරුවා }	විවාර	විවාරපත්	Inquire.
වෙහවා	වුහා	වි, ව, වෙලා	වෙසන්	Become, take place.
සිටිනවා	සිටියා	සිට	සිටපත්	Be; stand; remain; dwell.
The following have no regular involitive form, but make it thus.				(Become.)
කියවෙනවා	කියවුනා	කියව්	කියවීම	-said.
ගැවෙනවා	ගැවුනා	ගැව්, ගැව්ලා	ගැවීම	-smeared.
පියවෙනවා	පියවුනා	පියව්	පියවීම	-shut.
ලියවෙනවා	ලියවුනා	ලියව්	ලියවීම	-written, articulated.

අදිනවා.

පස්, බඩු, යනාදි අදිනවා. Draw—convey in carts—earth,

අනිනවා. [goods &c.

පිහියකින්, කඩුවකින්, අනි Stab—with knife or sword.
නවා.

හෙලෙයකින් අනිනවා. Spear, or pierce with a spear.

ගුහි අනිනවා. To fist. [home thrusts.

ඇහුම්පද කියනවා. Utter piercing phrases, give

පාර අහුරපන්. Block up the road.

ඉරෙණවා.

මේ ඇඳුම් ඉරෙණවා. These clothes tear.

මේ කියනෙන් හොඳට ඉරෙ This saw saws well.
ණවා.

උපදිනවා.

ලමයෙක්, පැතියෙක්, උපදි A child or young animal is
නවා. born.

ගස් උපදිනවා. Trees spring up.

යහපත, අයහපත, එයින් Good, evil, arises therefrom.
උපදිනවා.

ඵලෙනවා.

ඔහු අප පස්සේ ඵලෙනවා or He pursues after us, or
ඵලවාගණ එනවා. pursues us.

ඔහු අප ඵලෙනවා. He drives us away.

එලෙනවා.

ඔහු දෑතින් අලොගණ එල් He hangs, holding by both
ලෙනවා. hands.

ඔහු එල්ලී මැරුණ. He hanged himself.

ඇපිල්ලෙනවා.

අපි මේ ඇඳුම් අපුලෙන හු Though we wash these clothes,
ඉත් ඒවා ඇපිල්ලෙන් නැත. they do not become cleansed. *

ඇරෙණවා.

දොර ඉබේම ඇරෙණවා. The door opens of itself.

ඔහු ඒ රක්ෂාවෙන් ඇරුණ. He has left, or given up, that
living.

* The Invol. often has this sense, referring to the attainment of the due result.

ඇරෙණවා.

දෙලහට—දෙළොස් කනි The people come out of church
සමට මිනිස්සු පල්ලියෙන් at twelve o'clock.
ඇරෙණවා.

ඇවිදිනවා.

[whole country.

රට මුදුල්ලේ ඇවිද්දෙමි. I went—travelled—about the
මුදු ගමණ පයින් ගියෙමි. I walked—went on foot—the
whole way, or journey.

ඇසෙනවා.

මුහුණ කි කාරණ මට ඇසුනා. I heard the things he said.
මම අසාගණ නොසිටිය හු I overheard, though I was not
මුත් මට ඇසුනා. listening.
මගේ කන් ඇහෙනවා මදිසි. I do not hear very well—I am
rather deaf.

ඇහිරෙණවා.

කඩුලු, පාර, ඇහිරී තිබේ The gap, road, is closed or
නවා. අහුර තිබෙනවා. blocked up. Has been closed.
කුණු රෙඩු රැඳී මේ කානුව This drain gets stopped up
ඇහිරෙණවා. through filth and rubbish

කඩනවා.

[collecting.

ගේ කඩාවැටුනා or කැඩී වැටුනා. The house broke down.

කනවා.

තැදුම්, මැරුම්, ඇනුම්, පහර Receive or suffer beating, kill-
කනවා. ing, stabbing, blows.

කෝටුමස් කනවා. Suffer flogging with whip or
cane or lash.

මේ යකඩ මලකඩ කා තිබේ This iron is rust-eaten, rusty.
නවා.

බලො මා කෑවා or හපාකෑවා. The dog bit me—has bitten me.

මියෝ මගේ පොත් කාලා Rats have gnawed my books.
තිබෙනවා.

කපනවා.

මියෝ පොත් කපනවා. Rats gnaw books.

බලො ලකුඩ කැපුවා. The dog bit the string in two.

කැපෙනවා.

මේ පිහියෙන් හොඳට කැපෙනවා. This knife cuts well.

කවනවා.

බහු ලමයාට බත් කවනවා. He feeds the child with rice.

හොරුන්ට කෝටුමස් කව (They) flog thieves.
නවා.

කැවෙනවා.

පිදුරු කනවට රෙඩු කුණු When eating straw, oxen eat
 විකකුත් හරකුත්ව කැවෙ a little dirt also—gets eaten
 නවා. by them.

මේ රෝදවල දැති-දත්-එකි The cogs of these wheels do
 නෙකව කැවෙනෙන්නැත. not bite-catch each other.

උණ නිසා මගේ සැම සන්ධි All my joints gnaw—ache—
 කැවෙනවා. through fever.

නියවෙනවා.

සිංහල වචනයක් නියන්ට When attempting to say a Sin-
 හැඳුව දෙමළ වචනයක් hales word, a Tamil word
 මගේ කවිත් නියවුනා. escaped my lips—I uninten-
 tionally said a Tamil word.

ඔහු පොත නියවනකල ව When he reads the book, the
 ගන්ති හොඳව නියවෙනවා. sentences are well expressed.

කොටනවා.

විදුලි කොටනවා. Lightnings cleave, i. e. flash.
 බිම කොටමි. I chop—dig—the ground,—with
 mamotie.

වි කොටනවා. Pound rice,—with pestle.

කුකුලෝ කොටනවා, කො Fowls peck each other, fight.
 වගනනවා.

ගස් කොටනවා. To fell trees.

“Chop wood” is ලී-දර-කපනවා.

ගැනෙනවා,

ගයගැනෙනවා. Cause to take fear—frighten.

බලන්නට උසිගැනෙනවා. Set dogs on. Instigate.

ගසනවා.

ඔහුට ගසමි. I strike him.

මේකට ලැලි ගහපන්. Board this over.

මේකට කබදුසි කැලෑක් Stick—affix—a piece of paper
 ගහපන්. on this.

Strike governs dative. *Strike or clap to, nail or fix on*,
 governs the acc. of that which is attached, and dat. of that
 to which it is attached.

හිල්වෙනවා.

ඇනායේ කුඩේ ලැල්ලේ හිල් Sink—let in—the head of the
 වාපන්. nail into the board.

සිල්වනවා.

මේ පෙට්ටියේ ඇත්තේ සිල් This box has been—is-inlaid
වා තිබෙනවා. with ivory.

ලමයා වතුරේ සිල්වාපත්. Immerse the child in water.

ගැණෙනවා.

මට උණ ගැණෙනවා } I take—get—fever.
මට උණ ගන්නවා }

ගැලපෙනවා.

මේ කැපි හොඳට ගැලපෙ These pieces fit—unite—well.
නවා.

මේ වගන්ති එකිනෙකට These sentences do not cohere
ගැලපෙන්නේ නැත. with each other:—i. e. lack
grammatical or logical con-
[nection.]

ගැහෙනවා.

ඔහු නිද්දී ඉනනවිට ගැහෙ He starts, quakes, when
නවා. asleep.

මේ කලගෙඩිය ගැහී තිබෙනවා. This chatty is cracked.]

තකනවා. Regard.

තකා p. p. used as a case-word (preposition):

මේක තකා—නිසා—සිසෙමි. I went regarding—on account
[of—this.]

තපිනවා.

හිනි තපිමි. I warm myself at the fire.

අච්ච තපිමි. I bask or warm myself in the
[sun.]

තම්බනවා.

මස් තම්බමි. I seethe or boil meat.

It is not used of boiling—heating—water.

තලනවා.

ඉගුරු &c (acc.) තලනවා. Bruise or pound ginger &c.

ලමයෙකුට තලනවා. Flog, chastise, a child.

තේරෙනවා.

ඒ කාරණා මට තේරෙනවා. Those matters are intelligible
to me—I understand them.

තෝරෙනවා.

අපට තෝරන්නට බැරි තරමට These are so confused we can-
මේවා අවුල්ව තිබෙනවා. not distinguish, or separate,
them one from another.

මේක අමාරු නිසා මට ඒක Because this is difficult, I can
තෝරන්නට—තෝරගන්නට not discriminate—explain—
බැරිය. it for you.

තෝරණවා.

මිශ්‍ර වී තිබෙන මේ බඩු තෝ Let us separate these goods
which are mixed.
රවු.

එසින් එකක් තෝරගනිමු, Let us select, or choose, one
or තෝරවු. of them.

This latter use or application, from the nature of the case, occurs more frequently than the others.

තැනෙනවා.

මේ රටේ ගස් හොඳට තැ Trees of (in) this country form,
නෙනවා. or grow, well—become well

තැම්බෙනවා. [formed.

මේ කැම තැම්බිලා වැඩියි. This food is sodden too much.

මේ ගෙඩි හරියට ඉඳෙන්නේ These fruits are softened with
නැතුව අව්වට තැම්බී ති the sun, without having be-
බෙනවා. come properly ripe.

දනවා. [down.

ගේ දනවා, දලායනවා. The house is burning, burning
මගේ අත, ඉස &c දනවා. My head &c burns—of the
sensation.

ලමයා උණු වතුරේ වැටී දූවා The child fell into hot water
& මැරුණ. and was scalded—scalded to
death.

දමනවා. Put, cast down. (Used also with other verbs to
give intensity).

කඩාදමනවා, උදුරාදමනවා. Break down, root up.

දරණවා or බරණවා.

එල දරණවා, බර දරණවා. Bear fruit, bear weight—load.
වේදනාව, නපුරුකම, දරන් Cannot bear pain or wicked-
ට බැරිය. ness.

දෙඩිනවා.

ලාබාල දරුවාගේ දෙඩීම මිනි The prattle of the tender,
රිසි. young child is pleasant.

මෝඩයාගේ දෙඩීම රුසුන් The prating of the fool is
ට, දරන්ට, ඉවසන්ට, බැරිය. intolerable.

දූවෙනවා.

ගේ ඉක්මනට දූවෙනවා, or The house is burning down
දලායනවා. fast. [tion.

මගේ පසුව දූවෙනවා, දනවා My chest burns-of the sensa-

නගණවා.

ගෙයක් ගොඩනගණවා. Erect, build, a house.

කුලුනක් නගණවා. Raise a column.

කොඩියක් නගණවා-බසවනවා. Lift up a banner.

ශබ්ද නගණවා. Raise, lift up, produce, sound.

ශබ්ද නගා කථාකරණවා. Speak with loud voice.

නටනවා.

මිනිසුන් නටනවා. Men dance. [-i. e. boils.

ලිපේ තිබෙන වතුර නටනවා. The water on the fire dances

නැසෙනවා.

මේ ලවයා අශ්වයා පිට නැසුවා Mount this child on the horse.

පත්. [them in a foreign country.

හොරුන් රට නැසෙනවා. (They) transport thieves—land

පතනවා.

රජකම, වයතු, සැප, පතන Hope for royalty, riches, hap-
වා—or ලබන්නට or රජකම piness. Hope to obtain,

ට, සැපතට, පැමිණෙන්නට aspire to royalty &c.

&c පතනවා.

පවරණවා.

ඔහු වැරද්ද මා පිට (මට) පව He thrusts the fault on me.
රණවා.

ඔහු සියල්ල මට පවරණවා. He imposes all on me.

පහදනවා, පහදවනවා.

හිත පහදනවා or පහදගන් Clear, relieve, the heart or
නවා. conscience.

කාරණ පහදනවා or පහදවනවා. Make matters clear.

පානවා.

සර්පයා ඉස පානවා. [his head. The serpent puts forth, shews,

ඔහුට පිට පැවෙමි. I turned my back to (on) him.

තරහ, ගුණ &c පානවා. Exhibit anger, goodness &c.

පායනවා.

වලාකුල් පහවී ඉර පායනවා. The clouds pass away and the
sun appears—shines forth.

වැසූ නැවති පායනවිට යමු. When the rain ceases and it
clears up, let us go.

උදේ ඉර පායනවා. The sun appears—shines forth,

පිපෙනවා.

මල් පිපෙනවා. [rises—in the morning. Flowers blow, or open. [pands.

පාන් මාස පිපෙනවා. Dough becomes leavened, ex-

හරකාගේ බඩ පිපිලා. The bullock's belly is bloated

පිරිවරණවා.

රජ බොහෝ දෙනෙක් පිරි The king took a large retinue
වරගණ ගියා. with him, or took many per-
sons in attendance: a large

පුරණවා.

[assembly.

ඇ මගේ මැනුම මට පුරු දෙ She begins my sewing for
නවා. me.

පෙනෙනවා.

[to him.

මම ගොස් ඔහුට පෙනුනෙමි. I went and presented myself

මම යන අතර මා ඔහුට පෙනුනා. He saw me as I went.

මගේ ඇස් පෙනෙනවා. I have sight, I can see.

පෙනෙන නෙපෙනෙනාදේ. Visible and invisible things.

පෙළෙනවා.

ඔහු දුකින් පෙළෙනවා. He is tossed about, tried,
afflicted, with sorrow.

පොවනවා.

ලදරුවන්ට කෑද පොවනවා. (They) feed babes with congee.

හරකුන්ට කෑදත් වතුරත් (They) give cattle both con-
gee and water to drink.

මේ රෙද්දට සායම් පොවමු. Let us dye this cloth.

මේක උසුන්ට අත පොවා Come, put your hand to lift
පන්කෝ. this.

පැහැදෙනවා.

බොර වතුර පැහැදෙනවා. Muddy water becomes clear.

අවුල්වූ කාරණා පැහැදෙනවා. Confused matters become
clear. [ceived sight.

මගේ ඇස් පැහැදුනා.

My eyes became clear, or re-

පැහැණෙනවා.

කුඩා සතෙක් මගේ කකුලට I accidentally trod on a small
පැහි මැරුණා. creature and killed it:—a small
creature having become tram-
pled by my foot died.

බෙරණවා, බේරෙණවා.

[ingredients.

මිශ්‍රවූ ද්‍රව්‍ය බේරවු.

Let us separate the mixed

නෙලුන් වතුරත් මිශ්‍රකරණ Though (one) mix oil and wa-
සුටුන් ඒවා බේරෙණවා. ter, they separate.

ගණන් සහ කාරණා බේරවු. Let us settle accounts and
matters.

- බැඳෙනවා. The bullock is tied. [this.
ගොණ බැඳී ඉන්නවා. Let us bind ourselves to do
මේක කරන්ට බැඳෙවු. We have bound ourselves, or
ඒක කරන්ට අපි බැඳී we are bound, under obliga-
සිටිනවා. tion, to do it.
- මකනවා [or guilt.
අකුර, වරද, මකනවා. Cross out, obliterate, the letter
කාසි මකා අහරණ කාදනවා. (Efface and) turn money into
මතුරණවා. [jewels.
පුල් මතුරණවා. Charm thread.
තොල් මතුරණවා. Move the lips—mutter.
මදිනවා. Polish, smoothen. But
ගස් මදිනවා. Draw sap or toddy from trees.
මරණවා. මස් මරණවා. Counteract poison.
නිදි මරණවා. Be or keep awake, not to sleep.
- මිඳෙනවා. I got clear of those affairs, or
ඒ කාරණාවලින් or නැතැත් I got clear of those affairs, or
තන්ගෙන්, මිදුනෙමි. persons, or—I escaped from
them.
චතුරේ මඩ මිඳෙනවා. Mud settles in water.
චතුර සිතලට මිඳෙනවා. Water congeals through cold.
- මැනෙනවා. By this measure the measur-
මේ මිමිමෙන් හරියට මැනෙනවා. ment is correctly made—
This measure measures cor-
[rectly.
මැවෙනවා. Nothing comes into existence
කිසිවක් ඉබේම මැවෙන් by itself, or by chance, is
නේ නැත. [self-created.
මැහෙනවා. Sewing is well done by this
මේ යන්ත්‍රයෙන් හොඳට මැ machine. This machine
හෙනවා. [sews well.
යෙඳෙනවා. I was engaged—busy—in many
බොහෝ කාරණාවල යෙදී I was engaged—busy—in many
සිටියෙමි. affairs.
ඔහු ලියුම් ලියන්ට යෙදුනා. It occurred that he wrote let-
ters; He did write the letters.
- රවා බලනවා. He stares—or scowls—at me.
ඔහු මා දෙස රවා බලනවා.

රඳනවා.

සැඬපාරට ගසාගනු එන දර I am collecting here the fuel
මම මෙහි රඳනවා. brought down by the stream.

රැඳෙනවා.

කුණු, දර සනාඳි බොහෝ Filth, firewood and many such
දේවල් සැඬපාරට ගසාගනු things are carried along by
ගොස් එගල් අස්සේ රැඳ the stream and collect-lodge
නවා. -amongst those stones.

ලඟින් සනාන්ගෙන් සමූහ A crowd of passers-by collects
යක් කබේ රැඳෙනවා. in the bazaar.

ලනවා. ල added to the p. p. of another verb gives emphasis
to the fact or the completeness of the action.

මේවා කරලා ගෙදර ගියෙමි. I did these (first) and (then)
went home.

මහු ලමයෙක් මහකුවරට He has gone to accompany a
ඇරලන්ට ගියා. child to Kandy.

ලියවෙනවා.

කසන ලිප්ට ගිහින් ග (I) was going to write ක, but
සන ලියවුනා. unintentionally wrote ග.

මේ ලමයාගේ අතින් අකුරු This child's hand forms the
හොඳට ලියවෙනවා. letters well. (Expressing
the result.)

වදිනවා, වැදෙනවා.

ඊගහ මට වැදුනා. The arrow struck me.

මහුගේ ගෙට වදින්නට අපට It is not right for us to dash
සුතු නැත. into his house:—obtrude or
thrust ourselves into his
[house.

වරණවා.

සමහර ගස්වල එල වරණවා. The fruit of some trees ceases
(for a season).

ලමයා කිරි වැරුවා. The child is weaned.

වරවනවා. ලමයා කිරෙන් වරවමි. I wean the child.

වරදෙනවා.

මහු පාර -කාරණාව -වරදද He mistook the road—the
ගතනා. matter.

වරදනෙන්න-වරදිනෙන්න-නැ Come without fail—do not fail
තුඩ or නොවරදද වරෙන්. to come.

විඳිනවා.

වේදනා, දුක්, විඳිනවා.

Suffer pains and sorrows.

සුභ අසුභ විඳිනවා.

Experience prosperity and ad-
versity.

විසිනවා.

වනෙන් එල ප්‍රයෝජන භක් Enjoy the fruits and profits of
නි විසිනවා. the garden.

සාදනවා, හදනවා.

[strike me.

ඔහු මට ගහන්ට හදනවා. He is going—attempting—to
හොඳ පැනලා යන්ට සැදු The thief attempted to flee,
භූමිත් අසුටුනා. but was caught, or secured.

සැදෙනවා, හැදෙනවා.

මේ ගහේ මල් තිබෙන භූමිත් Though there are flowers on
එල සැදෙනෙන් නැත. this tree, no fruit forms.

මේ ගස් ලක්ෂණයට සැදෙනවා These trees grow beautifully,
or become of beautiful form.

හඟවනවා.

[him a hint of it.

එක ඔහුට හැඟවුවෙමි. I intimated it to him—gave
සම්පූර්ණ ලෙස ඔහුට හඟවා I made him fully understand.
දෙනෙමි.

හපනවා.

මේ බලලා හපනවා, හානකනවා. This dog snaps or bites.

දත් කැකකුම නිසා මට කෑම I cannot bite—chew—food, on
හපන්ට බැරිය. account of toothache.

හිඟනවා.

හිඟනනා හිඟ කන මිනිසා The beggar is, you will allow,
වද? —or, is he not—the man who
lives—or, gets his food—by

හැංගෙනවා.

[begging?

ඔහු හැංගෙනවා.

He is hiding himself.

ඔහු හැංගී ගියා.

He has gone away secretly—
surreptitiously.

හැඟෙනවා.

මට හැඟෙන හැටියට මේක So far as I understand, this is
හොඳයි; මේකයි හොඳ— good; this is the better or the
හොඳ එක මේකයි. best.

ඔහුට හැඟෙන ලෙස—හැටි We cannot explain the matter
යට, තරමට —නාරණව so that he will understand it.
තේරුම්කර දෙන්නට අපට
බැරිය.

මට හැඟෙන ලෙස උඔට I cannot make the matter in-
නාරණව හඟවා දෙන්නට telligible to you as it is to
මට බැරිය. me—or, I cannot make you
understand the matter as I
understand it myself.

ENGLISH AND SINGHALESE INDEX OF THE PRECEDING.

List of Verbs.

—0—

Remarks.

1. In this list generally only those meanings of the English words are given which are found in the preceding portion as explanations of the Sinhalese, and in any doubtful case reference should be made to the Sinhalese word in its proper place, where other words will help to make it clear. This portion, in fact, is intended chiefly as an index to that, though the benefit of the Sinhalese learner of English has been kept in view in both, and a few compound verbs have been inserted here to render the sense clearer or because preferable in other respects.

2. The past tense of the irregular English verbs is given, and also the perfect participle when it differs from the past tense. Where the pf. pl. is not given, it is the same as the past tense; and where neither is given, the verb is regular, adding *ed* or *d*—sometimes *t*—to the present to form the past tense and pf. pl.

3. Where the English verb is both transitive and intransitive, both forms are given in Sinhalese: as—Break කඩනවා, කැබෙනවා. Where the English verb is transitive only, the intransitive is signified by *be* (in the sense of *be* or *become*, generally the latter) to which the reader must add the pf. pl. of the verb: as—Trample on පාගනවා; *be* පැරගෙනවා. That is, *be or become trampled on*: a form too lengthy for constant insertion.

4. In some cases the intransitive requires to be rendered into English by a reflexive pronoun; these are indicated by the word *self*: as—Array සරසනවා; *be, self* සැරසෙනවා; that is, *become arrayed or array one's-self* සැරසෙනවා.

Absorb, cause to පොවනවා;⁷

be ටෙවෙනවා²⁷

Ache පිඳෙනවා,²⁸ කනිඳෙනවා.⁴⁰

Act කැසිරෙනවා,²⁹ ක්‍රියාකර

නවා.⁴⁰ *cause* *H.* 35

Adjure දිවිරවනවා. ³⁷

Adhere ඇලෙනවා. ²⁹

Admonish දෙසනවා,⁷ අවවාද

කරනවා.⁴⁰ [නවා.²⁸

Adorn සරසනවා,¹⁴ *be* සැරසෙනවා

- Agitate කලබනවා³ be කැලඹෙ
නවා.²⁷ *cause 5, 35* [වා²⁷]
- Agree, unite with, ගැලපෙන
Aim මානනවා. ¹² ? [නවා.⁴¹
- Angry be, කිපෙනවා,¹⁵ තරහවෙ
Appear පෙනෙනවා,²⁷ ජෙනවා.
Appease, gratify, සංසිදුවනවා,³⁷
be සංසිදෙනවා. ²⁶.
- Apply to, fit, වැටහෙනවා. ²⁸
- Approach ලඟාවෙනවා,⁴⁰ ලත්
වෙනවා,²⁷ ඵලඹෙනවා²⁷ [වා.
- Array සරසනවා,¹⁴ be සැරසෙන
Arise, arose, arisen—begin to be,
උපදිනවා,^{16, 40} ඉපදෙනවා. ^{16, 23, 40}
- Arouse ප්‍රබුදුවනවා,⁴ ප්‍රබුදුකර
නවා,⁴⁰ උනඳුකරනවා.⁴⁰
- Arrive පැමිණෙනවා,²⁹ සේඤ්ඤ
වෙනවා.⁴¹ [වා.³⁰
- cause 5, 38* Ascend නගිනවා,²¹ නැගෙන
Aspire to පතනවා. ¹¹.
- Attend to, regard, සලකනවා.⁴⁰
- Attract අදිනවා,²¹ be ඇදෙනවා,²⁹
- Awake, awoke, awakened, පිහිඳ
නවා, ප්‍රබුදිනවා, ප්‍රබුදුවනවා.³⁴
- Backslide කැලකිරෙනවා. ²⁵
- Bale, dash or sprinkle, out, ඉස්
නවා. ²³
- Bark බුරනවා. ¹⁵, *cause 5, 36*
- Bathe භානවා,⁹ භාවනවා. ^{11, 32}
- Be (ව) සිටිනවා,^{23, 41} ඉන්නවා,⁴⁰ නි
බෙනවා. ²⁵
- Bear, bore, borne, as a burden
උසුලනවා,¹⁶ දරනවා; ¹¹
bear fruit එල දරනවා; ¹¹
endure විදිනවා,²³ රැසෙනවා;³⁷
tolerate patiently ඉවසනවා.¹⁸
- Beat, beat, beaten, තළනවා. ¹⁰
- Become, became, become, වෙ
නවා. ^{27, 41}
- Becoming be, proper, ඔබිනවා. ⁴⁰
- Beg සිහනවා,⁹ හිහනවා,⁹ ඉඳු
නවා. ⁹
- Begin, began, begun, පටන්
ගනනවා,⁹ පුරනවා. ¹⁵
- Behave හැසිරෙනවා. ²⁹
- Believe විශ්වාසකරනවා,⁹ අද
හනවා. ¹³.
- Bend, bent, නමනවා,¹¹ නැමෙ
නවා;³⁰ bend down, stoop,
එබෙනවා. ²⁶
- Bestud—as the hair with any-
thing—ගවසනවා. ¹³.
- Bind, bound, බඳිනවා,²¹ බැඳෙ
නවා; be self, බැඳෙනවා. ³⁰
- Bite, bit, bitten, හපනවා,¹²
හපාකනවා,⁹ විකනවා;¹⁸ catch
in කැවෙනවා.
- Blast—burst—පුපුරවනවා. ³⁶
- Bloat පුප්පවනවා. ^{36, 15} *be, 26*
- Block up අහුරනවා,¹⁵ be ඇති
රෙනවා. ²⁹ [නවා ³⁰
- Blot out මකනවා,¹¹ be මැකෙ
Blow, blew, blown—of the wind
ගවනවා,¹² ගසනවා;¹⁰ with
mouth or instrument පිහින
Bore විදිනවා. ^{23, cause 5, 39} [වා. ^{23,}
- Born be, උපදිනවා,^{16, 40} ඉපදෙන
Bow, salute, වදිනවා. ²² [වා. ^{16, 23, 40}
- Brandish ලෙලවනවා. ³⁷
- Break, broke, broken, කඩන
වා,¹⁰ බිඳිනවා,²³ කැබෙනවා, ²⁹
බිඳෙනවා. ²⁵ *cause 5, 34, 39*
- Bring, brought, ගෙනෙනවා;
cause to ගෙවනවා, ^{19, 37} වා. ¹⁴
- Bring about, cause, සලස්වන

ca 16, 34

ca 16, 34

ca 16, 36

ca 16, 37

Bring forth එලියව ගෙනොන	Collect—a company or retinue, 12
වා;—young, වදනවා. 12 [වා. 30	පිරිවරණවා; 2 come together
Bruise තලනවා, be තැලෙන	රැස්වෙනවා 4 &c, රැඳෙනවා. 30
Bud ලියනවා. 18, 25. cause 6, 37	Comb පිරණවා. 18
Burn, burnt, දනවා, දවනවා, 4 Come, came, come, එනවා, වැ	දවෙනවා, 3 ඇවිලෙනවා, 27 පුදුස්
සනවා, 6 පිලිස්සෙනවා. 26	මිණෙනවා, 27 come to pass
Burst, burst, පුපුරණවා, 6 පිපි	වැමිණෙනවා, 27 සිඬවෙනවා. 41
රණවා, 6 පුපුරවනවා. [වා. 38	Comfort සනසනවා, 4 be සැන
Butt අඟිනවා; make to අඟින	සෙනවා. 28 [වා. 13
Bury වලලනවා, 4 be—accident-	Conduct, maintain, පවසන
ally—වැලලෙනවා. 28	Confuse කලඹනවා, be කැල
	ඹෙනවා. 27 28
	Congeval වුදවනවා, 4 මිඳෙනවා. 25
Call අඬගසනවා, කැඳවනවා. 4	Console සනසනවා, 4 be සැන
Cast down, cast, දමනවා, 6 හෙළ	සෙනවා. 28 [නවා. 28
නවා; as a mat එලනවා. 19	Continue පවතිනවා, 38 වැවතෙ
Carry—a child, වඬනවා, 4 වඬ	Contrive යොදනවා. 17
ගණ සනවා. 4	Cook උයනවා, 5 පිසනවා. 18
Cause සලස්වනවා, 4 උපදවනවා, 3	Cool නිවනවා, 6 නිවෙනවා. 25
Cease නවතිනවා, 28 නැවතෙන	Cough කහිනවා. 21
වා; make to නවසනවා. 13. 12	Count ගණිනවා. 21 6. 27 නවා.
Charm මතුරණවා. 15	Covenant ගිවිසනවා, 8 ගිවිසෙ 23
Cheat රවටනවා. 14	Cover වසනවා, 2 වහනවා, 2 be
Choose, chose, chosen, තෝර	වැහෙනවා. 31 [හෙනවා. 29
ණවා, 17 තෝරගනනවා. 40	Crack කිඳිනවා, 23 කිඳෙනවා, 31 ගැ
Chop කෙටනවා, 4 කපනවා. 40	Create මවනවා, 11 be of itself
Clear, sift, ගරණවා. 16 [නවා. 31	මැවෙනවා. 30 [වා. 18
Clear off or cleanse—rice—පානි	Creep through, crept, 8 ගණ
Clear up පායනවා, 11 පැහැඳෙන	Crush, bruise, තලනවා, 6 be
වා, 30 පහදනවා, 3 පහදවනවා. 35	තැලෙනවා. 30
Cleave, cleft, පලනවා. 11	Cry, weep, අඬනවා. 9 cause 6, 33
Cleave to, cleaved to, ඇලෙන	Cultivate ground අස්වද්දනවා. 13. cause 6
වා, 29 ඇලුම්වෙනවා. [නවා. 31	Curl up අකුලනවා, 4 ඇතිලෙ
Close පියනවා, 6 වහනවා, 2 වැහෙ	නවා. 28. cause 6, 35
Close or stop up අසුරණවා, 3 be	Curve නමනවා, 6 නැමෙනවා. 30
ඇතිරෙණවා. 27	Cut, cut, කපනවා. 10. 27. cause 6, 34
Clothe, self, අඳිනවා. see Dress.	Cut off සිඳිනවා, 23 සිඳුවනවා, 29
Coalesce ගැලපෙනවා. 27	be සිඳෙනවා. 25

*Crow, andalanavā, 13

Damp තෙවනවා,¹⁷ be ගෙවෙ
නවා. 27

Dance නටනවා. 11.

Darn ඵලනවා. 19 [නවා.²⁸

Deceive රවටනවා,¹⁹ be රුවට

Decline පිරිහෙනවා. 24

Decoct කකුරණවා. 13.

13. Defeat පරදවනවා,³⁵ පරජයකර
ණවා,⁴⁰ be පැරදෙනවා,¹⁵ පරදි
නවා.³⁵ &c.

Deposited be—settle or separate
from—මිඳෙනවා,²⁵ බේරෙනවා.

Descend බසිනවා,²² බැසෙනවා.³⁰

Desolate—lay waste—වනසන
වා,¹⁴ be වැනසෙනවා. 25

Destroy වනසනවා,¹⁴ නාශනවා,¹¹
නාශිති—වනාස—කරණවා.

Die මැරෙනවා,³⁰ නසිනවා,³⁰ නැ
සෙනවා,³⁰ මියනවා.^{18, 41}

Diffuse පතුරුවනවා,³⁵ be පැති
රෙනවා. 29 [ණවා.¹²

62, 31 — Dig, dug—out or through—හාර
Digest දිරණවා,¹⁴ ජීරණවෙන
වා. 41 [ණවා.¹⁴

Diminish අඩුවෙනවා, පිරිහෙ

Dip in ගිලවනවා,³⁷ ගලනවා,¹⁰
be self ගිලෙනවා. 25

Discouraged be කලකිරෙනවා.²⁵

Dishonour අශෝචකරණවා,
කෙළනවා. 19.

Dismiss අරිණවා,^{21, 40} අරවනවා,¹⁴
අහස්කරණවා.⁴⁰

Display පායනවා,¹⁰ පෙන්නවා.²⁰

Distil පෙරණවා. 20

Disturb කලබනවා,¹⁸ කලබවන
වා,³ be කැලබෙනවා. 17

Dive කිමිදිනවා,³ කිමිඳෙනවා.¹⁴

Divide බෙදනවා,⁵ බෙදෙනවා.²⁷

Do, did, done, කරණවා,⁴⁰ be
කෙරෙනවා. 27 - cause to, 34

Double-fist මිට මොලවනවා. 36

Dovetail පුරුදුනවා. 16

Draw, drew, drawn, අදිනවා, 21,
ඇඳෙනවා. 29 - cause to, 38

Drawing, make, අඳිනවා. 21 cause to, 38

Dress—self අඳිනවා,²¹ පලඳින
වා,¹⁴ පලඳනවා,¹³ be, self පැල
ඳෙනවා,²⁵ dress another අඳු
වනවා,³⁶ පලඳවනවා.³⁵

Drink, drank, drunk, බොන
වා,⁴ cause to or give to drink
පොවනවා. 17

Drive, drove, driven. දකකන
වා,⁶ පවනවා. 11

Drive away පවනවා,^{11, 38} හෙර
පනවා,²⁰ ඵලවනවා.³⁷ 33. cause to, 3

Drive or force into වද්දනවා. 12

Drive or ride about ඇවිදිනවා 23
—with රථයෙන් &c.

Dry වියලනවා,¹⁷ වේලනවා,²⁰ විය
ලෙනවා,²⁵ වේලෙනවා. 27. cause to, 37.

Dry up, evaporate, හිඳිනවා, 23
හිඳෙනවා. 26 cause to, 39

Dwell, dwelt, වාසයකරණවා, 40
වසනවා,¹² සිටිනවා. 23, 41

Eat, ate, eaten, කනවා, 9
become eaten කැවෙනවා. 29.

Effect සලස්වනවා,¹⁴ තනනවා. 10.

Elevate, erect, ඔසවනවා. 36 cause to, 3

Embrace බඳනවා,¹¹ වැලඳගත්
නවා. 12

Empty out හළනවා. 12

Endure රැකුණවා,¹⁴ විඳිනවා,²³
ඉවසනවා,¹⁴ පවතිනවා.

Engaged in, be, යෙදෙනවා. 27

- Enjoy (සැප) විඳිනවා, ප්‍රීති ලබනවා, භුක්තිවිඳිනවා. ²³
- Enrobe පෙරවනවා, පොරවනවා, පෙරවාගන්වනවා. ⁴⁰
- Entwine වෙලනවා, දවවනවා. ³
- Enumerate ගණිනවා. ²¹ 6c, 27
- Err වරදිනවා, ²⁵ වැරදෙනවා, ²⁸ වරද්දනවා. ¹⁴
- Establish පිහිටුවනවා; ³⁷ (laws නීති) පණවනවා. ³⁴
- Esteem, regard තකනවා, ¹⁰ කකනවා. ¹⁴
- Evaporate හිඳිනවා, ³³ හිඳිනවා, ¹ be හිඳෙනවා. ²⁶ 1, cause to. ³⁹
- Examine විමසනවා, ¹ විභාගකරනවා &c. [නවා. ³¹
- Excavate භාරණවා; be හැරෙණවා. ¹²
- Excite අවුසනවා; be ඇවිසෙණවා, ¹⁹ නිපෙණවා. ²⁵
- Exhibit පෙන්වනවා, ²⁰ පානවා. ⁹
- Exist සිටිනවා, ²³ ඉන්නවා, ⁴⁰ තිබෙනවා. ²⁵ come into existence උපදිනවා, ¹⁶ ඉපදෙනවා, ¹⁶ ²³ දිවගනනවා, ¹⁰ වැටෙනවා. ³⁰
- 18- Expand—as leaven or flowers, or be bloated—පිපෙනවා. ²⁵
- Explain නෝරණවා, ¹ නෝර්දෙනවා, විසඳනවා. ¹⁹
- Express (oil තෙල්) හිඳිනවා, ⁴³ be හිඳෙනවා. ²⁶
- Extend, spread පතුරුවනවා, ³⁵ පැතිරෙණවා. ²⁹ 6c 29
39. Exterminate සිඳිනවා, ⁴³ සිඳිමනවා, be සිඳෙනවා, ²⁵ සිඳිසනවා. ¹
- Extinguish නිවනවා, ¹⁶ නිමනවා; be නිවෙනවා &c.
- Fail වරද්දනවා. ¹⁴
- Fall, fell, fallen, වැටෙනවා. ³¹
- Feed, fed, කවනවා, ¹⁰ ³² පෝෂකරණවා. ⁴⁰
- Feel, felt, දැනෙනවා; ³⁰ v. t. අනාය බලනවා. ¹
- Fill පුරවනවා, පිරෙණවා. ²⁵
- Filter පෙරණවා, ³⁰ පෙරෙණවා. ²⁷ 1, cause to. ²
- Finish නිමනවා, නිම-නිසිදුකරණවා; නිමවෙනවා. ⁴¹ 25 37
- Fit, apply to, be intelligible to වැටහෙනවා. ²⁸
- Fit together ගලපනවා, ¹³ ගැලපෙනවා. ²⁷
- Flame up ඇවිලෙනවා, ⁹ පස්තු වෙනවා, ⁴¹ දුල්වෙනවා.
- Float ඉලිප්පෙනවා; ²⁶ make float උදුල්පවනවා. ³⁶
- Flog තළනවා. ¹⁰ 1, cause to. ³⁴ [නවා.
- Flow, rise, ගලනවා, ¹⁰ ගැලෙනවා.
- Flow forth, spring up උනනවා. ¹⁵ [පිසාඹිනවා. ¹¹
- Fly, flew, flown, ඉඟිලෙනවා, ²²
- Foment—with fluid—තවනවා. ¹⁰
- Form සාදනවා, ² තනනවා, ¹⁰ සාදෙනවා, ³¹ නැගෙනවා. ³⁰ [වා. ²⁵ 1
- Free, set මුදනවා; ¹⁵ be මිඳෙනවා. ¹ 1, cause to. ⁶
- Freeze, froze, frozen, මුදවනවා, ³⁶ මිඳෙනවා. ²⁵
- Frown රවනවා. ¹²
- Fry බිඳිනවා, ²¹ බැඳෙනවා.
- Gather—fruits, plants &c—ගෙලනවා. ²⁰
- Give, gave, given, දෙනවා. ⁴¹ 1, cause to. ⁶
- Glitter දිලිගෙනවා, ¹⁶ බැබලෙනවා, ⁴¹ බැබිලෙනවා. ²⁹
- Grill බිඳිනවා. ¹ [ඇඹරෙණවා. ²⁷
- Grind, ground, අඹරණවා, ¹³ be ⁴⁰ 1, cause to. ⁴¹
- Grin, niyavanavā. ³⁷

- Grow, grew, grown, වචනවා,² තනනවා,⁶ වැවෙනවා,³ වැඩෙනවා. 31 31
- Growl ගොරවනවා. 34
- Grumble ගොදුරුණවා. 17
- Guard මුරකරණවා,⁴ ආරක්ෂා කරණවා,⁴ (of a brooding bird) රකිනවා. 22
- Hang, hung, එලෙනවා,¹ එලෙනවා;¹ එලා තබනවා;² (a man) එලා දමනවා;³ self එල්ලි මැරෙණවා.³⁰
- Hawk භාරණවා. 10 [වි. 29
- Hear, heard, අසනවා,⁹ ඇසෙනවා. 34
- Hide, hid, hidden, සඟවනවා;³⁵ හංගණවා;² be, self, සැඟවෙනවා,⁴ හැංගෙනවා. 31
- Hinder වලඤ්ඤනවා; වලකානවා;¹⁴ delay මිඩගු-ප්‍රමාද-කරණවා & වෙනවා. 41
- Hold, held, අලනවා,⁹ අලාගණ සිටිනවා. 23, 41
- Hope බලාපොරොත්තුවෙනවා, පතනවා. 11. [නවා. 46
- Howl කැගසනවා, උඩුබුරුල
- Ignite පත්තුකරණවා,⁴⁰ අවුදුවනවා;³⁵ ඇවිලෙනවා. 19
- Imbibe, be, පෙවෙනවා. 27
- Immerse ගිල්වනවා,⁸ be, self ගිලෙනවා. 25
- Impose, put upon, පවරණවා.³
- Imprecate යදිනවා. 22
- Incantations, make or utter, මතුරණවා. 15
- Incite පොලඹනවා,⁷ පොලඹවනවා;³⁴ he පෙලඹෙනවා. 27
- Increase, grow, වැඩෙනවා. 31
- Inform දැනුනවා. 11. cause to 34
- Inlay ගිල්වනවා. 18
- Initiate, begin, පුරණවා. 15
- Inquire අසනවා,⁷ විමර්ශනවා. 41
- Insert බහනවා. 11
- Instigate, see Incite.
- Intelligible be, understand, තේරෙණවා;⁷ තේරුම්ගත්තවා. 40
- Intimate හඟවනවා. 35
- Invite කැඳවනවා. 34
- Issue නිකුත්කරණවා, නික්මෙනවා;³⁵ (from the womb) බිහිවෙනවා.
- Itch කසනවා. 10
- Join ගලපනවා,³ ගැලපෙනවා. 27
- Judge විනිශ්චයකරණවා,⁰ විචසනවා. 19
- Jump පණිනවා. 21 cause to, 38
- Kill මරණවා,³ නසනවා. 11. cause to, 3
- Kindle අවුදුවනවා;³⁵ මොලවනවා;⁴ ඇවිලෙනවා. 29
- Kiss සිඹනවා;³ සිඹගනනවා. 40
- Knead අනනවා. 9
- Know, knew, known, දනනවා,⁴⁰ දඳුනනවා; make known දනවනවා, අදනවනවා. 35
- Lament වැලපෙනවා,²⁴ විලාපනිකනවා.
- Laugh සිහාසෙනවා,²⁵ හිනාවෙනවා. 41
- Lay ලනවා,⁹ දමනවා;³ (a child to rest) බාවනවා. 15
- Leak වැස්සෙනවා. 31

- Leavened be පිටෙනවා.²³ [නවා.²⁵ Overhear, overheard, ඇසෙනවා. 29 [ලෙනවා.²⁷
- Lift up ලස්සනවා,¹³ be ඉස්සෙනවා. 34. 32. 38 Link, splice, සුරැද්දෙනවා. 16 Overturn පෙරලෙනවා,²⁹ පෙර
- Load—goods—පටවෙනවා. 34 Look බලෙනවා.¹⁷ [නෙනවා.²⁵ Pacify නලවෙනවා. 34
- Loose, untie, ලිහෙනවා,¹⁴ be ලි Paddle පදිනවා. 21
- Maintain, observe, පවත්වෙනවා.¹³ Partake of,—took,—taken, (food) වලඳෙනවා.¹⁴ hon.
- Make, made, සාදනවා,¹² නන Pass away ඉක්මෙනවා,²⁴ පන
- නවා,¹⁴ be සැදෙනවා,³¹ නැනෙ වෙනවා.
- නවා.³⁰ *cause 5, 35* Pass (laws නීති) පනවෙනවා.³²
- Mature මෝරනවා,¹⁷ පැසෙන Pay ගෙවෙනවා. 19, *be 27* [නවා.³¹
- වා;³⁰ of boils &c පැසවෙනවා, Perceive දැනෙනවා,³⁰ හැසෙ
- පැසවෙනවා. 34 Peck කොටනවා. 16 *cause 6, 36*
- Measure මනිනවා. 22 *be 30* Perch ලගිනවා. 22 *cause 6, 37*
- Mellow become ඉඳෙනවා. 24 Pick up ඇඟිදිනවා,²³ up or out
- Mend හරිගස්සනවා. 10, *cause 6, 34* අඩුලෙනවා.¹⁵ [නෙනවා.²⁵
- Milk කිරිදෙවනවා. 17 Pierce අනිනවා,²¹ විදිනවා,²¹ ඇ
- Mistake, mistook, mistaken, Pile up අහුරනවා. 15
- වරද්දෙනවා,¹⁴ වරදිනවා,²⁷ වැර Pinch කොණහනවා,¹⁷ කො
- දෙනවා. 28 නිතනනවා,¹⁷ කොණ්ණස්සන
- Mix or stir up කළනනනවා.¹³ වා.¹⁷ [සනවා,¹⁵ ලනවා.⁹
- Mix or prepare (curry stuff) Place තබනවා,¹⁰ තිබනවා,¹⁴ ති
- ඒදනවා. 19 Plan සෙයනවා. 17
- Mount නඟිනවා,²¹ නඟිනවා.²⁴ Plat ගොතනවා. 17, *be 31* [නවා.
- Murmur කොඳුරනවා.¹⁷ Play කෙළිනවා,²³ කෙලෙවකර
- [නවා.³⁰ Plough හානවා. 9 *get-32*
- Obliterate මකනවා,¹⁴ be මැකෙ Pluck off or up—gather fruits
- Observe, keep පවත්වෙනවා. 13 &c—නෙලනවා. 20 [වා.
- Obstruct වලක්වෙනවා, වලක Pluck up ලදුරනවා,¹⁶ ලදුවන
- නවා. 14 Polish වදිනවා,²² මැදෙනවා.³⁰ *cause 6, 36*
- Obtain ලබනවා,¹² ලබාගන්නවා. Pound කොටනවා. 16 *cause 6, 36*
- Offer—an offering—පුදනවා. 15 Pour forth වහරනවා,¹⁵ වැහි
- Ooze වැස්සෙනවා. 31 රෙනවා,²⁹ වහරුවනවා.³⁵
- Open අරිනවා,²¹ ඇරෙනවා,²⁹ පි Pour out—contents of sacks
- පෙනවා.²⁵ *cause 6, 35, 38* &c—හලනවා,¹² හැලෙනවා.
- Overflow උතුරනවා,¹⁶ ඉතිරෙ Prate, prattle, දෙබනවා,¹⁷ දෙ
- නවා. 26 *cause 6, 36* බවනවා. 36

- Preach දේශනාකරණවා, දෙ Reproach, blame, ගරහනවා,¹³
 ගනවා. [නවා.²⁵ * be ගැරහෙනවා.
 Precipitated be, settle, මිඳෙ Rescue ගලවනවා,³⁴ be ගැලවෙ
 Press down ඔබනවා. ¹⁶ නවා.
 Press-throng තෙරපණවා. ¹⁹ Reside වැජඹෙනවා. ²⁸ hon.
 Proceed-go or come-වඩිනවා.²² Rest upon පිහිටනවා,²⁴ පිහිටෙ
 hon. [නවා, අවශ්‍යනවා. නවා.²⁶ *cause 15, 37*
 Produce උපදවනවා,³⁶ අවශ්‍ය Restive be දඟලනවා. ¹³
 Protrude නෙරණවා. ¹⁹ Revile බනිනවා. ²¹
 Provide සපයනවා,¹⁴ උපයනවා.¹⁵ Revolve කරකැවෙනවා. ¹⁰ ?
 Prune &c සානිනවා. ²¹ [නවා.¹⁶ Ripen ඉඳෙනවා,²⁴ පැහෙනවා;³⁰
 Pull out උගුලනවා,¹⁴ උගුල of boils &c පැසවනවා. ³⁴
 Pursue පස්සේ එලවනවා;⁷ අඹ Rise, rose, risen, from bed &c
 වනවා. ³³ නැගිටිනවා,²³ නැගිටෙනවා;²⁹
 Put, put, තබනවා, දමනවා,²¹ of water ගලනවා. ¹⁰
 Roar ගොරවනවා. ³⁶
 Quake, start, ගැහෙනවා. ²⁹⁻³⁰ Roast පුදුස්සනවා, බිඳිනවා. ²¹ *be 30*
 Quit, depart from, ආරෙණවා;²⁹ Roll up අතුලනවා,¹⁴ ආකිල
 cause to quit අරවනවා. නවා. *cause 15, 35*
 Roost ලිහිණවා.²² *cause 15, 39* [වා. ¹⁶
 Rain වසිනවා,²² වසිනවා. ²² *cause 15, 39*
 Raise නගණවා,¹⁴ උස්සනවා.¹⁵ Root up උපුටනවා,¹⁶ උදුරණ
 Raise up, make to get up, Row, paddle, පදිනවා. ²¹
 නැගුම්වනවා. ³⁹ [නවා;³⁷ Rub against තැවරෙණවා. ²⁸
 Read, read, (රිඞ්, රෙඞ්) කියව Rub on තවරණවා,¹³ ගාණවා;
 Rebound, spring, පණිනවා. ²¹ rub with the hand අතුල්ල
 Receive ලබනවා,¹² ලැබෙනවා. ³⁰ නවා;¹⁴ උලනවා;¹³ to cleanse
 Recognise අදුනනවා. පිහිනවා;²³ පිහදමනවා. [වා. ³⁶
 Rectify හරිගස්සනවා. ¹⁰ *be, 30* Run, ran, run, දුවනවා,¹³ දුවවන
 Reel, stagger, වැහෙනවා.³¹ [වා. ³¹
 Refrain වැලකෙනවා,¹³ වලකින Salute වදිනවා,²² ආචාරකරණ
 Regard තකනවා,¹⁰ සලකනවා.¹⁴ වා. ⁴⁰ [දෙකවා. ²⁶
 * Rejoice ප්‍රීතිවෙනවා, (ප්‍රීති Satisfied be (desire &c) සංසි
 යෙන්) පිණනවා. ¹⁸ *cause 15, 37* Saturate පොසණවා,¹⁷ be පෙ
 Release මුදනවා. ¹⁵ ගණවා. ²⁷ [වා.
 Remain සිටිනවා,³³ නිව්තිනවා.²⁸ Save ගලවනවා,³⁴ be ගැලවෙන
 Remind සිතවනවා,³¹ මතක් කර Saw, sawed, sawn, ඉරණවා. ^{17, 37} *be, 25*
 වනවා. Say කියනවා,¹⁸ පවසනවා. ¹³
cause 15, 37
be, 41

*Regret, tu-er-u-wā, 30

*Request, ayadinara, 21

Scatter විසුරුවනවා,³⁷ be විසිර
නවා.²⁶

Scoop out හරනවා.¹² [වා.²⁰

Scorn, treat with, පිරිහෙලන

Scowl රවනවා,¹² රවා බලනවා.

Scrape off සුරනවා,¹⁵ be සිර
නවා. ²⁶ *came to, 36*

Scratch කසනවා. ¹⁰

See, saw, seen, දකිනවා,²¹ බිට
නෙහනවා. ²⁷

Seethe, seethed, sodden, තම්
බනවා,¹⁰ be තැම්බෙනවා.

Seek, sought, සොයනවා. ¹⁷

Seize අලලනවා.⁹ [ගනනවා.⁴⁰

Select තෝරනවා,⁷ තෝර

Sell, sold, විකුණනවා,⁴⁴ විකි
නනවා.²⁶ [අරිනවා.^{11, 40}

³⁹⁻ Send, sent, එවනවා,⁷ යවනවා,²³

Separate බෙරනවා,²⁰ බෙර
නවා. [වා.³⁷

Set up, set, සිටුවනවා,³⁷ සිටවන

Set—a gin or trap, දව්වනවා,¹⁸
අවවනවා. ³³ [වා.

Settle බේරනවා,¹⁸ බේරෙන

Settle, rest or perch on ලගින
වා. ²² [පිහිටෙනවා.²⁶

Settle down firm පිහිටනවා,²⁶

see to, 34 Sew මගනවා,¹² be මැගෙනවා.³⁰

Shake, shook, shaken, සොලව
නවා, වෙවිලවනවා, සෙල

වෙනවා, වෙවිලනවා,²⁷ වෙවි
ලෙනවා,²⁷ සැලෙනවා. ³¹

* Shine, shone & shined, බබල
නවා,¹³ බැබලෙනවා,²⁵ බැබිල

නවා,²⁹ දිලිගෙනවා;²⁴ shine
forth පායනවා. ¹¹ *came to, 35, 37*

Shoot, shot—with arrow, විදි
නවා. ²³ *came to, 39*

Show, showed, shown—also
shew &c දකුනවා,¹⁶ පෙන
නවා. ²⁰ . ³⁸

Shrivel up අකුලනවා,¹⁴ අකුල
වනවා,³⁵ ඇතිලෙනවා. ²⁸

Shut, shnt, වසනවා,¹³ පියනවා. ¹⁶ *3, 32, 36, 41*

Sift ගරනවා,¹⁰ ගැරෙනවා,¹¹ ග
ලනවා. ¹²

Sink in, sank, sunk, ගිලවන
වා,³⁷ ගල්වනවා,¹⁸ නිදවනවා;³⁷ ⁴

ගිලෙනවා,³⁵ නිදෙනවා;³⁵ in ²⁹
mud or slightly එරෙනවා.²⁷

Splice පුරුදුනවා.¹⁶ ⁴⁰ . ³⁰

Sleep, slept, නිදනවා,¹⁸ නිද
ගනනවා, සැතපෙනවා. ²⁴

Slide, slid, slidden) ලියනවා. ¹⁸

Slip) ලියෙනවා. ²⁵

Smear නවරනවා,¹³ ගානවා,⁹ be
තැවරෙනවා,²⁴ ගැවෙනවා.⁴¹

Smoothen මදිනවා. ²² ³⁰ *came to, 37*

Snap හපනවා,¹⁸ චිකනවා. ¹⁸

Sneeze කිකිනිනවා. ²³

Sniff සිඹිනවා,³ ඉව් අලලනවා.⁹

Soak පොසනවා,⁷ පොසවන
වා,³⁴ be පෙහෙනවා. ²⁷

Soar පියාඹනවා.¹¹

Sodden be තැම්බෙනවා. ³⁰

Solder පායනවා,¹¹ පායනවා.¹¹

Soothe නලවනවා. ³⁴

Sow, sowed or p. p. sown, වසු
රනවා,¹⁵ be වැපිරෙනවා. ²⁹

Speak, spoke, spoken, කථා
කරනවා, පවසනවා,¹⁴ වදුර
නවා. ¹⁴ , ⁴¹ [වා. ¹³

Spin, spun, කවිනවා,²¹ අඹරන

Splinter දෙදරනවා. ¹⁷ [වා. ³⁰ ³⁶

Split, split, පලනවා,¹⁸ පැලෙන

Sprawl වැරැරෙනවා. ²⁹

Spread, spread, out—අතුරු
වා,⁴ අතුරුවනවා,³⁵ එලනවා,⁷
පැතිරෙණවා,³ forth or apart
විහිදුවනවා, විහිදනවා,⁷ විහි
දෙනවා.²⁶ ^{35,37} [නවා.³

Spring, sprang, sprung, පනි
Sprinkle ඉතිනවා,³ ඉහෙනවා,²⁸
ඉතිරෙණවා. ²⁶

Sprout ලියලනවා. ^{18, cause to, 37} [වා.²⁶

Squeeze මිරිකනවා,¹⁸ මිරිකෙන

Squeeze out—as seeds—මරව
නවා. ³⁶

Stagger වැනෙනවා. ³¹

Stand, stood, සිටිනවා. ^{23, cause to, 37} ^{Tang ed, be, patativenavā, 30}

Stare මරවනවා. ³⁶

Stay සිටිනවා,²³ නවතිනවා,²⁸
නැවතෙනවා. ²⁸

Stir up—mix, කලනනවා,¹³
කලනනවා.¹³ see *Excite*. ^{be, 27}

Stop නවතනවා,¹³ නවතිනවා,²⁸
නැවතෙනවා;²⁸ a gap & අහු
රණවා,¹³ become blocked up
ඇතිරෙණවා. ²⁹

Stoop එබෙනවා. ²⁶

Strain, filter, පෙරණවා,²⁰
පෙරෙණවා. ²⁷

Strike, struck, ගසනවා,¹⁰ වදි
නවා,²² වැදෙනවා,³¹ strike or
force in වද්දවනවා.³⁷ ^{cause to, 10, 34}

String, strung, අවුනනවා,¹⁴ be
ඇමිනෙනවා. ²⁹

Strip off—bark, උදුස්පනවා.^{16, 36}

Stumble පැතිලෙනවා;¹⁹
stumble or strike against
හැපෙනවා. ^{31. cause to, 34}

Struggle දහලනවා,³ උත්සාහ
කරණවා.

Submissive be හික්මෙනවා. ²⁶ Trodden be මැඩෙනවා. ³⁰

Submit යටත්වෙනවා.

Suck උරණවා,¹³ උර බොනවා.

Suffer (දුක්) විඳිනවා. ²³

Suffice සැහෙනවා. ³¹

Suppose සිතනවා. ¹⁹

Supply සපයනවා,¹⁴ උපයනවා. ¹⁵

Suspend, hang on, එලෙනවා, ¹⁹

එලෑ තබනවා. ¹⁰ [වා.

Swallow හිලිනවා,³ හිලගනන

Swear, swore, sworn, දිවරණ

වා. ^{18. cause to, 37} [වා. ^{36. 15}

Swell ඉදිවෙනවා,²⁶ පුස්පවන

Swim, swam, swum, පිනනවා. ¹⁸

Take, took, taken, ගනනවා.⁴⁰ ^{cause to, 10, 37}

Teach, taught, උගන්වනවා. ¹⁶

Tear, tore, torn, ඉරණවා, ¹⁷

ඉරෙණවා. ^{25. cause to, 37}

Think, thought, සිතනවා, ¹⁹

සිතෙනවා. ^{25, cause to, 37} වා. ²²

Thrash or thresh—corn, මඩින

Thread, අවුනනවා,¹⁴ be ඇමි

නෙනවා. ²⁹

Throng තෙරපනවා. ¹⁹

Thrust in අනිනවා. ^{21. cause to, 38}

Thunder (අහස) ගුගුරණවා,¹⁶

ගොරවනවා. ^{36. cause to, 36}

Tolerate ඉවසනවා,¹⁸ රැසනවා. ¹⁵

Toss about, trouble, පෙළන

වා,²⁰ be පෙළෙනවා. ²⁷

Trample මඩිනවා. ^{22. be 30 වා. 34}

Trample up—by oxen, මඩවන

Trample on පාගණවා,¹⁸ be පැ

හෙනවා. ³⁰

Transport රචනනවා. ¹¹

Tremble වෙවිලනවා,³⁰ වෙවිල

නවා. ^{27. cause to, 37}

Trodden be මැඩෙනවා. ³⁰

*Subdue, *hickmanavanā, 37*—*Transmigrate, *surūsarana, 12*

*Take disease, *vulandenavā, 28*

Trouble කලකනවා,¹ be කැල
කෙනවා. ²⁷

Turn-in a lathe, ලියනවා. ¹⁸

Turn over පෙරළනවා,¹ පෙර
ලෙනවා. ²⁷ [නවා,³¹

Turn round හරවනවා,³⁵ හැර

Twirl කරකවනවා,¹⁰ කරකැවෙ
නවා.

Twist අඟරනවා,¹³ කවිනවා,²
ඇඟරෙනවා. ²⁷

Understand, understood, හේ
රුමගනනවා, හේරෙනවා,
හැගෙනවා. ^{31. cause 6, 35}

Unite ඇදනවා,¹⁰ ඇදෙනවා,²⁹
ගලපනවා,¹³ ගැලපෙනවා. ²⁷

Unload බානවා.⁹ ^{cause 6 - 32}

Untie ලිහනවා,¹⁶ be ලිහෙනවා.²⁵

Uproot උදුරනවා,¹ be ඉදිරි
නවා. ²⁶

Vibrate දෙදරනවා. ^{19. cause 6, 37}

Vilify ගරහනවා,¹³ be ගැරහෙ
නවා. ²⁷

Vomit වමාරනවා,¹⁴ වමනය
කරනවා.

Waddle ගාවනවා. ¹⁰ [නවා.⁴

Wail වැලපෙනවා,⁴ විලාප කිය

Waken ප්‍රවූදුවනවා,²⁴ පිඬදෙන
වා. ²⁴ [වනවා.³⁷

Walk about ඇවිදිනවා,³ ඇවිද

Warm one's-self ගින්න or අවිව
නවනවා. ²¹

Wash—clothes, අපුලනවා,¹⁴
ඇපිලෙනවා. ²⁸ Wash- ¹⁷

Wave වනනවා,¹² වැනෙනවා. ³¹

Wean කිරෙන් වරවනවා, be
කිරි වරනවා. ¹²

Wear away, wore, worn, ගෙව
නවා,¹ ගෙවෙනවා. ²⁷

Weave, wove, woven, විසනවා. ¹⁹

Weep, wept, අඬනවා. ^{9. cause 6 33}

Weigh නිරනවා. ^{18. 66, 25}

Weld පායනවා,¹ පාහනවා. ¹

Wet තෙමනවා,¹ be තෙමෙ
නවා. ²⁷

Whine, howl, උඩුබුරුලනවා. ¹⁶

Win, won, දිනනවා. ¹⁸

Winnow පොලනවා. ^{17. [වා. ³⁴}

Wither—by cooking, මලවන

Worship වදිනවා,²² නමස්කාර
කරනවා, නමදිනවා. ^{21, 28}

Worth be වටිනවා. ⁴¹

Wrap around දවටනවා,¹³ මත
නවා,¹⁶ වෙලනවා,³ දවටෙන
වා,²⁴ වෙනනවා,²⁴ වෙලෙනවා. ^{34. 3. Cause 6, 3.}

Wrest from or out උගුලන
වා,¹⁶ උදුරනවා. ¹⁶

Wriggle නලිසනවා,¹ ලෙලිස
නවා. ¹¹ [වා. ^{18.}

Write, wrote, written, ලියන
වා. ^{18. cause 6, 37. 66, 41}

Writhe ඇතිලෙනවා. ²⁵

Yawn ආනනවා. ¹⁰

Twine about, *pratalanavā*, ¹³

Errata.

Page.	Line.		Instead of-		read-
1. ...	36	...	Causitive	..	Causative.
2. ...	38	...	becomiag	...	becoming.
5. ...	Foot note.	...	pesr	...	pers.
6. ...	3	...	කැවමැනව	...	කැවමැනව.
6. ...	29	...	අදිතත්	...	අදිතත්.
7. ...	13	...	himseif	...	himself.
8. ...	Adjectival Past		කැඩු	...	කැඩු.
11. ...	20	...	පාසසනා	...	පාසසනාව.
14. ...	14	...	සැලැස්සිම	...	සැලැස්විම.
40. ...	10	...	ගණ	...	ගෙණ.
42. under අනිනව omit පර අනුරපත් and place it under ඇතිරෙණව on page 43.					

This book should be returned to
the Library on or before the last date
stamped below.

A fine of five cents a day is incurred
by retaining it beyond the specified
time.

Please return promptly.

DOES NOT
CIRCULATE

